

~~313~~ ¹¹¹
~~21750~~

4
P. 11
3
Jelly
Lan
till 11

4. g. 1/2.

P. K. T. 941.

3. péld.

Teljes, és az utolsó
lapon felig csomó. Azonban
több l. sérült.

P. A. B. 1771. Donum ep.
Parentis.

ORSZAGO
SARVLIK

ELSŐ

Mellyet Szer

békeségben

hata

Magyar Királyság

A. C. H. K.

C. A. S.

Byzantischer, SEVEN

ANNO M.

Az

ORSZAGOK ROMLA-
SARVL IROT KÖNYV-

NEK

ELSŐ RESZE,

Mellyet Szerelmes Hazájának
békeségben való marad-

hatásáért irt

Fron. Sz. Páli.

A. Cassini Helvetia Keresztény Értelmezés Lelli Tanításja (Keresztény Értelmezés)

A. C. H. K. G. L. T. C. I.

Borsári Ferencze, maga az (Keresztény Értelmezés)

21. 10. 16. 17.
Anno 16. 17.
festus unicus
salutis nrae
Anchora

Borsári Ferencze, maga az (Keresztény Értelmezés)

CASSAN

Nyomtattator, SEVERINUS MARCUS által,
 ANNO M. DC. LIX,

AIANLO LEVEL.

AZ ISTEN VE- REVEL KERESÉT

igaz Anyaszentegyház kiváltkép-
pen való hűséges lelki-Dajkájának;
nagy emlékeztető Méltóságos L O-
RANTFFI SUSANNA Fejedelem
Asszonynak. Erdély Országá Néhai
fényes Fejedelmének, náluk örök em-
lekezetbe maradt Tekéntetessé. Mélt-
óságos ELSŐ RAKOCI GYÖRGY-
NEK meg-maradt Szerelmes Há-
zas-társának; nekem kegyelmes Afz-
szonyomnak. E' világi Pállya futás-
ban erőt; a kisergetekben győző-hi-
tett; a lelki áldozatok bé-mutatására,
mennyei kegyelmes választ; s-végre
penig szeme hunyása után, Isten
Bóldog színe látását kívá-
nom!

AIANLO LEVEL. *Fran. SzentPál*

CSuda mely igen kő-
zónségessé tétet ez
Kegyelmes Aszonyó,
még a keresztyénségbenn-is.
Ha valamely Országot Isten
fanyargató pártza alá fog; s-az
ellen (a) süvöltéssel int a megsz- (a) Esa.
sze lakó bögányoknak, hogy siet- s. 26. 27.
ve jűjjenek a rontásra. Ha bé- 28. 29.
keséggel el-viteti vélek a pré-
dát, úgy hogy senki el-nem veszi
tűlők; báraz (b) hadnak erejé- (b) Esa.
vel meg-gyujcsa-is Isten útét kő- 42. 25.
rös-környúl, de még sem veszi
eszében; s-nem mondgya ezt:
(c) Ki adta ragadományra Já- (c) R. 24.
kobot? a vagy nem az Uré, ki el-
len vétkeztünk? nem ejti ily
gon-

AIANLO LEVEL.

- (d) Mich. 7. 9. gondolkodóban szivét: (d) Az Urnak haragját bődösöm, mert vétkeztem. Mindenkor mást mond (e) Izrael meg-háboritojának; s-nem nyúl a (f) maga kebelében Mósesssel. Maga, (g) vagyoné a városban olyan veszedelem, melyet az Ur nem szerezne? A' vagy (h) nem az egész földnek Birájaé Jst. n, ki senkit nem büntet méltatlan? Ha ű (i) meg-haragszik Izraelre, menten fel-indithattya (j) Sam. 24. 1- Davidot ellenék. Mert (k) kezében vagyon a Királynak is szive, s-valahova akarja, oda hajtja azt. Nyilván nem egyébért hárittyuk a romlás okát másokra, hanem hogy magunknak igen kedvezünk; s-lágyan akarván meg-tapogatni elterjedet lelki kelevényünket, igen

zivét: (d)
 berdezem,
 Mindenkor
 mel meg-sá-
 nyul a (f)
 szol. Ma-
 rásban ol-
 lyet az Ur
 gy (g) nem
 aják fjt-n,
 tet méltat-
 ragzik f-
 inditattya
 mert (k) ke-
 nynek is si-
 ja, oda haj-
 em egyéb-
 is okát má-
 magunk.
 k; s-lágyan
 gatni el-
 enyünket,
 igen

AIANLO LEVEL:

igen kegyes Birák vagyunk fa-
 jat dolgainkban. (l) Kinek ki-
 nek szívében kellene elsőben a
 csapást meg-érezni, s-erre ki-fa-
 kadni: (m) Igazán ostromtól (m) Soli.
 Uram engemet! de csak oly ke-
 csegetve szöllumk bűnös lel-
 künknek, mint régen (n) Eli (n) 1 Sz.
 Pász, fiainak. (o) Magán vagyon
 az hitetlennek az ű hitetlensége. (o) Exec.
 (p) A' kinek Isten, mint régen
 József meg-talállya posárát,
 azt vádollya ű. (q) Mi észsük
 meg az egrest, s-tulajdon fogunk
 vásik meg belé. Téged illet ez
 (r) szélvésztlől hanyattatott s-vi-
 gasztalástul meg-fosztatot meg-
 allyosodot szegény Magyar-
 haza. Hányszor kínál meg
 Isten a békeséggel? (mint ré-
 gen a (s) Sidaoknak ugy csele-
 kedni

(h) 1 Kir.
 8. 38.

(m) Soli.
 119. 75.

(n) 1 Sz.
 2. 23.

(o) Exec.
 18. 20.

(p) Ier.
 44. 17.

(q) Ier.
 31. 30.

(r) Esa.
 54. 11.

(s) Törv.
 20. 10. 11.

AIANLO LEVEL.

- (*t*) *Amos.* 3. 7. kedni parancsola) (*t*) *Nem*
cselekedék hiszem *semmit* addig;
 (*u*) *2 Pet.* 2. 8. *mig* sok magok (*u*) *lelkét gyöt-*
rő Lóthokat nem támalzta!
 (*x*) *Enek.* 5. 6. *Nem* (*x*) *voná* hiszem el ad-
dig tñled magát lelked *szerel-*
 (*y*) *1. 2.* *mese*, *mig* (*y*) *dértül meg-sű-*
tőt fejének hajlékot, s-az *étza-*
kának harmattyával meg-vi-
 zelsedet *hajának* *ízaráz* hel-
 lyet nem kéré! de te, (*z*) *le-ve-*
tet ruhádban nem akarál fel-öl-
 tőzni; hanem, mind halalig ezt
 kiáltod vala: (*a*) *Meg-keverem*
meg-mosot lábaimat, ha néki en-
 gedek. A^o bolzszu álló Isten
 (*b*) *Solt.* 75. 9. (*b*) *kezésben tartot poszárod* meg-
telék el-végre; s-ilyen szót
 zengedeztete füledben, amaz
 (*c*) *Ezec.* 9. 2. (*c*) *ővéit nála lévő író szerzsá-*
mával meg-jegyzet Angyal: (*d*)
 (*d*) *Solt.* 119. 126. *Idéje vagyon hogy as* *Ur itéletet*
csele-

AIANLO

cselkedgék, m
 nyadt meg-ter
 de azért fűzán
 nem bolla fivé
 bekét nekem
 gyen fel as en
 előket! de az
 Mozes főre fe
 tekinté a (s)
 baragvo Vr, s
 rekedő Ang
 immár, bad el
 meg-nyugodn
 na as ú és f
 den! de ki tud
 kesét meg-is fe
 Senki nem m
 magat; ment,
 tñl fogva a
 vagn. Ninc
 mult értelmes c
 menkednek

AIANLO LEVEL.

(f) Nem
mit addig;
elkét gyöt-
talmazta!
zem el ad-
red szerel-
ül meg-sü-
s-az ét-
l meg-vi-
zár az hel-
e, (i) le-ve-
rál fel-öl-
halaligezt
g-keverem
na néki en-
álló Isten
árod meg-
lyen szót
ben, amaz
ró szerzá-
nyal: (d)
Ur itéletet
csele-

cselekedgyék, mert a te törvé-
nyedet meg-rontották. (e) El-kez-
de azért Házán, s-alig ha így-is
nem szólla bívében: (f) Hadgy
békét nekem (Moses) had gerjed-
gyen fel az én haragó, s-töröllyé
el őket! de az egy-néhány (g)
Moses törésre való állását, meg-
tekinté a (h) mind örökké nem
haragvo Vr, s-igy szólla a ve-
rekedő Angyalnak: (i) Elég
immár, had el! Vajha már (k)
meg-nyugodnék, s-csak halgat-
na az ű éles fegyvere búvellyé-
ben! de ki tudgya, ha (l) az ű
kezét még-is fel-buzva tartja?
Senki nem mentegetheti itt
magát; mert, (m) a Prophe-
tátul fogva a Papig gonoszság
vagy on. Nincsen itt, az el-
mult sérelmes csapásban meg-
menekedteknek-is az Isten
(4 népe

(e) 1 Pet.
4. 17.

(f) Kijöv.
32. 10.

(g) Solt.
106. 23.

(h) Solt.
103. 9.

(i) 2 Sam.
24. 16.

(k) Ier.
47. 6.

(l) Esa.
5. 25.

(m) Ier.
6. 13.

AIANLO LEVEL.

néperomlásán valo katzagá-
foknak helyye; mert ki tudgya,

(n) Efa. ha (n) à Kigyónak magvából
14. 29. Basiliscus származik, s-annak
magva leszen tüzes szárnyas Sár-

(o) Amos. kány? Volt olykor, (o) el-sza-
5. 19. ladot ember az Oroszlán előtt; s-

Medvetalálkozot reája; bé ment
házába à meg-maradásra, s-ki-

(p) Ier. te Isten ezt: (p) Jeremiáással
25. 15. 16. köszöntetiel à főhárt; de az I-

sten népe ellensége részegül
meg tüle, s' à bolondoskodik.

Nékem ez igen el-fajult idő-
ben à tertzék; hogy Baruchal

(q) Ier. eggyút (q) kezemben vegyem
36. 2. az Isten könyvét; s-el olvassam

à Magyar fiak hallására; nem
egyébért; hanem hogy (r) meg-

(r) 1. 3. hallya Juda háza az el-gondolt
gonoszt; s-kiki az ű gonosz utáru

meg-

AIANLO

meg-terjen, bog

nokságoknak

Az országok ro

könyvemnek

köz-kézre bo

Nagyságodna

gyelmes Ász

néhány oko

ajánlok. 1.

Christus je

mely nagy le

s-mint egy

kedet tüszős

legségtül ind

legyen Nag

időben, à iz

kölcsök (1) k

menyorfizagga

édesjéges igazab

ővaha-is, à (x)

né Ájlszony, ne

nemactiégét ama

(X)

AIANLO LEVEL.

meg-terjen, hogy *Jsten* az ű ál-
 nokságoknak kegyelmes legyen.
 Az országok romlást okairul irt
 könyvemnek első részét im
 köz-kézre bocsátom, melyet
 Nagyságodnak-is mint Ke-
 gyelmes Afiszonyomnak egy
 néhány okokért alázatoosan
 ajánlok. 1. Meg-tölt ezzel à
 Christus jegyesének füle,
 mely nagy lelki buzgosággal,
 s-mint egy ^(s) Csontyaiban re-
 kedett tűzhöz hasonló lelki me-
 legségtől indittatván, kívánta
 legyen Nagyságod è veszet
 időben, à szabados izilaj er-
 kölcsők ^(r) kemény nyakának,
 menyországgal kínáló Vra ^(u)
 édes-séges igájában való tévesér.
 Ő vajha-is, à ^(x) délnek Király-
 né Afiszsonya, nem károsztatna è
 nemzetséget amaz ítélő Fejede-
 .)(s lem

(s) Ier.
20.9.

(r) Törv.
9. 13.
(u) Mott.
11. 30.
(x) Matt.
12. 42.

AIANLO LEVEL.

- lem előtt ezért! Am legyen
 (y) 2 Cor. 8. 12. úgy! megvolt (y) először a
 jó akarat, s-azért a Nagyságod
 lelke kedves, nem azért a mi nem
 lehetet. Ki fogja még bémünk-
 bültekerni ezt, ama fejünket
 csóváló firdogálás: (s) *Fere-*
 (z) 2 Krö 35. 25. *más-is zokogá Fosiást*, (amaz
 Isteni tisztelet fel-állatni igye-
 kezőt) s-*síralmas énekekkel sí-*
rattyák vala űtet az éneklő fér-
fiak s-Ajszonyi állatok. Méltó
 effele (a) igaz, hogy emberek-
 nél-is örök emlékezetbē legyen.
 2. Hirünkkel eset ez-is; mely
 nagy (b) erőszakot tegyen
 (b) Matt. 11. 12. Nagyságod az *Jsten országán*;
 s-miképpen (c) *sirjon rejtek*
 (c) Ier. 13. 17. *helyekben lelke*, e nemzetnek
 mind bűncért s-mind bünteté-
 seért. Ejjet napot Nagyságod-
 dal egygűt töltő (d) *Jsten jár-*
 (d) Sir. 3. 26. *másos*

AIANLO

másos szokat cse
 nicsa. Mikor
 mánnal edgűt fo
 ban; akkor (f) b
 Ejjer Ajszony
 gűt) hogy ne
 nem amā Mer
 rólós menyer
 daa bōlcsék kō
 sēben vennē?
 ha (s) Israelne
 gai Istenhez
 mert mikor a
 hová leben az
 nem ilyen szō
 rvaē ollýankor
 nűnk verheder
 távozot tūlōk as
 meg-ēstgűk űk
 ret? Méltó itt e
 az embereknel-i
 atōben legyen. 3

VEL.

m legyen
először a
lagyságod
rt á mi nem
gsemünk-
a fejünket
(s) Jere-
st, (amaz
latni igye-
ekkel si-
nekő fer-
k. Méltó
emberek-
bé legyen.
z-is; mely
ot tegyen
országán;
jon rejtek
emzetnek
d bünteté-
gyságod.
Jsten jár-
másos

AIANLO LEVEL.

másos szokot cselédit, mint ta-
nicsa. Mikor (o) Assuerus Ha-
mánnal edgyút foglalatos az ital-
ban; akkor (f) bőjtől N. (mint
Ester Asszony leányival egy-
gyút) hogy nem è földi, ha-
nem amà Mennyei nagy Ki-
rályhoz mennyen bé. (g) Kicsó-
da a bölcsék közsül, ki ezeket e-
szében venné? Iaj mi nekünk,
ha (h) Izraelnek szekerei s-lova-
gai Istenhez szedegettetnek!
mert mikor à (i) támasz el-dül,
hová leßen az épület? A'vagy
nem ilyen szókkal biztathat-
tyaé olyankor magát az elle-
nünk vérhedet ellenfélg: (k) El-
távosot túlok az ű oltalmok, azért
meg-cséttyük űket mint à kenyé-
ret? Méltó ittis efféle igaz, hogy
az embereknél-is örök emleke-
zetben legyen. 3. Kétfélg kívül
félg

(e) Estb.
3. 16.

(f) Estb.
4. 16.

(g) Solta
107. 43.

(h) 2Kir.
2. 12.

(i) Esa.
3. 2.

(k) Szál.
14. 9.

AIANLO LEVEL.

- vagyon, Nagyságodnak è mi
Cassai keresztyén *Helvetica Ec-*
clesiastica buzgo nagy bere-
- (h) 1 Sam. 2. 13. teti; melyben à le-tört (f) *frigy*
*ládáru*l, nécsak *tudakosik-is Eli*
- (m) Luk. 7. 5. *Papssal*; hanem ugyan à (m) *Sy-*
nagoga-is à Nagyságod Feje-
 delmi adakozasából építettet
 itt nagy részént. Még *álmot-is*
 nehezen akarván addig en-
- (n) Sol. 132. 4. 5. gedni (n) *Szemeinek, míg à Fa-*
kob erős Jstenének Sátorát nem
 fzerzet. Nem marad azért ki
 Nagyságod az Isten jó tete-
- (o) Luk. 7. 4. 5. ményéből, mert (o) *Szereti à mi*
nemzetségünket, (igaz vallá-
- (p) Csel. 9. 32. sunkat) s-*Synagogát-is* épi-
 tet mi nekünk. Ne legyen a-
 zért terhére Nagyságodnak,
- ha amaz (p) *síralmas Ászonok-*
kal edgyút, mi is *mutogattuk* à
 nekünk nyujtot kegyelmet,
 mel-

AIANLO L
 mellyet N. mint
 cselekedet mi
 reffe à jó Isten
 Nagyságodat, h
 tege sok kegyes
 regiben találha
 ke-is maradand
 Meg ne szűnny
 dicorétitül Mar
 sen (*) drága ke
 ste (szegényibe
 re, ama buzgo
 Hirdethesse Id
 támadását azon
 *) álszatatos à kő
 Cananával! Ize
 ne házát (*) En
 ilyen Isteni ma
 helen: (*) Vala
 tik a Evangelium
 fog a Jelenfői, à
 kedet velm. Am

AIANLO LEVEL.

mellyet N. mint igaz *Tabitha*
 cselekedet mi velünk. Sze-
 resse à jó Isten mind végigh
 Nagyságodat, hogy az ú Fel-
 lége sok kegyes szolgálói se-
 regiben találhasson à N. lel-
 ke-is maradando helyyet !
 Meg ne szűnnyék az Isten (q) *Kijöv.*
dicsiretül Mariával ! Vehes- *15. 20.*
 sen (r) *drága keneteket, Vra te-* *(r) Marc.*
ste (szegényiben) *meg-kenésé-* *16. 1.*
re, ama buzgó Ábonyokkal !
 Hirdethesse Idvezítője (s) *fel-* *(s) Matt.*
támadását azonokkal ! lehes- *28. 7.*
 sen (t) *álbatatos à könyörgésben à* *(t) Matt.*
Cananxával ! Izerethesse Iste- *15. 25. 27.*
 ne házát (u) *Annával !* Hogy *(u) Luc.*
 ilyen Isteni magasztalást ve- *2. 35. 58.*
 hes- *sen : (x) Valaholot hirdette-* *(x) Matt.*
tik az Evangelium, es-is nem *26. 13.*
fog el-felejtetni, à mit ez csele-
kedet velem. Amen !

A' KE-

A' KEGYES LELKŰ OLVASOHOZ.

Iglen a Csatázo Lé-
lek diadalma el-ké-
szül, talám nem
szerzek nehétséget

édes Nemzetemnek,
ha az Országok romlásáért együ-
gyűképpen irt könyvecskék-
nek első részét közönségesfő-
teszem. Ha Istennek tetszik
ugy akarom el-végezni; hogy
mind az igaz vallásban való
meg-erősödése, mind lel-
künk ismeretinek ama men-
nyei Haza felé való készítésé-
re, használlyon. ^(a) Uram nyisd
meg a szemeket, had lássanak!
Talám a nyomtatásbéli fo-
gyatkozások nem szereznek
derekas akadályt; ezeket bűk-
séges el-igazítani.

1. Az 61-dik levélnek első
lineá-

(a) 2 Kir.
6. 17.

A' KEGYES OL-
lineáján, és szó ut-
zed hozzá e-
térnek tartatnak.)

2. Az 107-dik
rendin, és
Zsoltár jámbor a-
tegyed: (a tért)

3. Az 135-dik
lineáján, és szó h-
ad; ezt tegyed:

4. Az 435-
dik rendi után
Nem csak Zng

gumentumán ép-
Szentek segítség-
sának nem javal

5. Az 538-dik
dik lineájában, ez
Ha pedig az 14-
ben és Lajos vol-
ked tetszik itt is c-
meg: (a) Akar me-

A' KEGYES OLVASOHOZ.

lineáján, è szók után: *Hogy azok; ted hozzá ezt: (Kik Szenteknek tartatnak.)*

2. Az 107-dik levélnek, 12-dik rendin, è szók után: *Említet jámbor akkor; ezeket tegyed: (à te értelmed szerént-is) Mert te-is, &c.*

3. Az 135-dik levélnek 6-dik lineáján, è szó helyében: *tagadod; ezt tegyed: állatod.*

4. Az 435-dik levélnek 2-dik rendi után, ted ezeket: Nem csak *Ung-vár megye Argumentumán* építettet azért, à Szentek segítségére való hívásának nem javallása.

5. Az 538-dik levélnek, 12-dik lineájához, ezeket adgyad: Ha penig az 1406. elztendőben élt *Lajos* volt; (mint néked tetzik) itt-is csak è marad meg: (a) *Akar mely jelenéseket,*

(a) *Salmer. tom.*

1. prot. 7.

fol. 70.

ba az

A' KEGYES OLVASOHOZ.

Ha az Isten igéjével meg nem egyeznek, ördögi sugarlásoknak kel-tartani; mert meg-mondotta az Ur szerelmese, meg próbáltatok a lelkeket. Mit vitatod azért Turoczilános álmát Boldog Aszlzöny bátoritása felől? Honnan tudta ű azt meg, hogy ű volt bizonyossan, s-nem fekete Angyal? meg-mondottuk már; hogy igen változó lélek a Sátán, s-még-is ennek binnélé?

6. A' levelek felső részeire való, szám nyomtatás, el-maradt egy darabon; nem régen vót-tuk észre. Szemesebbek igyeke-sünk lenni a több könyvekben ez után. Isten felő Keresztén lélek, magad ezeket igazságs-el; az Első Regulánál kezdven-el az első numerus irást.

Ely Istennek ezekkel, míg több érkezik. E' Könyv-

E.

Könyvben lévő kiváltképpen való
dolgoknak

M V T A T O T Á B.

— L A J A.
Francis. A. Szent Pál

Az Angyalok imádását, miért tiltotta magának? 194. 196. levél.

Az Angyal miért mondott ellene a maga imáadásának? 196. 202. levél.

Az Angyalok imádkoznak-e értünk? 356. 358. levél.

Az Angyalok ismerik-e minden mi dolgainkat, s szabad-e azért őket imádni? 397. 406. levél.

Az Angyalokat segítségre birták-e némellyek? 409. 472. levél.

Az Angyalokat nem kel imádni. 552. 553. levél.

Sz. Agostonnak minden tudományát kell-e követni? 510. 512. levél.

Abrahám, hogy hogy nem ismer minket? 440. 441. levél.

B.

Bálványozás pusztulást von utánna. 45. 46. levél.

A Bonaventura szörnyűségi Szűz Maria felől. 161. 163. levél.

Bizonyos lehet-e ember ez életben idvessége felől? 240. 241. levél.

X

G.

MUTATÓ TÁBLAI

C.

C Alvinus szerént, hová megyen a Szentek lelke?	92. 96. lev.
Micsoda közösülésünket ismerie ű mi nekünk a Szentekkel?	96. 97. lev.
Nem gyálázza a Szenteket,	97. 103. 114. lev.
Tagadta a Szentekkel való közösülésünket?	110. 121. lev.
Micsoda ű nála a Szenteknek földig érő súlók?	121. 124. lev.
Iol mondotta, hogy a magános dolgokra nem viselnek a Szentek gondot?	124. lev.
Hogy a Szenteknek való esedezés, kissebségére vagyon Christusnak?	127. lev.
Hogy a Romaiak Liturgiájokban, nem említeik Christust?	135. lev.
Hogy a Szentek napján tisztességes munkát tenni, ű nálok tilalmas?	137. lev.
Nem ad minden embernek bizonyos Angyal.	142. lev.
Iol mondgya, hogy Christus irgalmatlannak tartatik, ha a Szentek segítségére hivatnak.	146. lev.
Tanította az, hogy szabad embernek jó akaratyából fogadásokat tenni; Szűzessége s. Egyházi állapotra magát kötelezni?	574 578. lev.
Halsztya az Ördögök könnyát iület napjára?	321. 323. lev.
Mit téssen pitvara?	324. 326. lev.
Ki-rekeltie a jó lelkeket az Egből?	326. 327. lev.
Christusnak sérelmére vagyon a Szentek közben vára.	170. 174. lev.
C Asuda tételekből, vetkezik a Szenteknek segítségére	

MUTATÓ TÁBLA.

Íjére való hívások? 514. 525. lev.
Ezt állató példának el-ronatása. 425. 539. lev.

D.

Dulia s-Latria mindegy. 71. lev.
A Dulia Istent is nézi. 184. lev.

E.

Erelme ez helynek: Miképpen bíják az segítségre?
ki-ben nem bíznak? 591. 597. lev.

Az Egyenletlenség romlást hoz. 27. 45. lev.

Az Erez Kigyo nem használ a képek tisztelében. 55. lev.

Ellenvetések oldatnak-meg, a képek tisztelében. 55. lev.

Az Előknek Néhai tisztesség-tétel, nem erőssini a
Szentek imáadását. 183. 192. lev.

Az Ecclesia el-tévelyedhetik. 492. lev.

F.

A Feszületet nem jó Istent tisztellettellel illetni. 47. lev.

G.

A Gazdag, hogy hogy könyörgött Atyafiaiért? 348. lev.

H.

Halásos bűn minden véték, természet szerént. 243. 250. lev.

Az Hét lelkeken, Angyalok értetnek? 460. 463. lev.

I.

Az Isten képet ki-írni, véték. 46. 47. lev.
Illyes, küldötté levelet az Egből el-ragasztása n-
rán? 351. 354. lev.

K. Hogy

K.

- H**ogy nem á képer, hanem ez által Istent imádod; nem helyes ki kapás. 48. lev.
 Nem kel azokat széllel hordozná. 49. lev.
 Azok felől való Csavargások 49. lev.
 Nem jó azok tiszteletiben követni a Pogányokat vagy idokat. 50. lev.
 Azok tiszteleti felől, nincs a Szent írásban emlékezet. 51. lev.
 Nem használ az ő Testamentum azoknak tiszteletiben. 52. lev.
 Minden Isteni tiszteletre való képer, tilt Istent a második parancsolatban. 53. lev.
 Mindegy á kép ez arant. s. á Bálvány. 53. 54. lev.

L.

- A** Látriát kinek adgya Szent Agoston? 174. 178. lev.
 Lázár s. á Gazdag dolga Historia é? 379 390. lev.
 Limbusban voltaké a Szent Ányák? 419. 440. lev.
 Luther Márton elős, bírt. é valaki segítségre a Szenteket? 498. 502. lev.

M.

- M**agistratusok magok viseléseknek regulái. 1. 11. lev.
 Magistralukérr imádkozni keli. 12 14. lev.
 Manichæus kővernyüké mi? 128. lev.
 Mária felől való képerlen mondások. 164. 170. lev.
 Moles s. Illýes régi példajokkal, jelenneké most meg a Szentek? 368. 378. lev.

O.

- A** Zöldségzet néha veszedelmese 23. 27. lev.
 Az Olé

Az Oltárookra nincsen most szükségünk. 178. 181. lev.

P.

A Paterek irásinak mennyiben kelbelyt adni? 114. 119. lev.

Purgatorium ez élet után nincsen. 251. 265. lev.

Erről való egyenletlen értelmek némely Pápistáknak. 266. 282. lev.

Az éke álmadozó támaszok le-dűltesnek 282. 321. lev.

Szent Péter gondot viselt-e halta után Halgatoira? 249. 351. lev.

A Paterek s. Conciliomok, javallották-e a Szenteknek

segítségre való hívásai? 472. 490. lev.

Sok Paterek s. Conciliomok, zudos Pápisták értelmek

szerént a véteksek voltak. 482. 489. lev.

R.

A Részegséget el-kel távoztatni. 15. 23. lev.

S.

Szentek imádása tilalmas. 57. 65. lev.

A Pápisták közdé való villongás affélöl. 63. 70. lev.

Az Ellen vetések affélöl el. harittatnak. 72. 88. lev.

Nem igazgatványok világi dolgokat. 89. lev.

Az aze állato erőfségek, romolnak. 89. 92. lev.

A Szentek felől kik szólnak masdatlanul? 108. 109. lev.

Vétkeztek ez életben. 110. 112. lev.

A Szenteket hívja-e valaki segítségül Szent Gergely

elől? 129. 135. lev.

Isteni tiszteletet tulajdonisanak a Szenteknek sokan.

138. 140. lev.

Isten mellé. is adgyák a Szenteket. 140. lev.

Patronusoknak tarrják. 143. 146. lev.

Szent György, Katalin, Cristoph, voltak-e világon? 148. 149. lev.

- Nem csak úgy tisztelte nek a Szentek, mint itt élő ko-
rokban. 150. 161. lev.
- Hogy a Szenteket nem imádgunk úgy mint Isten, hel-
lyesé ez? 193. 194. lev.
- A Szentekre eskünni szabad é? 202. 208. lev.
- A Szentek tetemibez való Szarándokság járás helyesé? 208. 213. lev.
- Az aze állato erősségek, meg-szégyenülnek. 213.
237. lev.
- Nem segítettünk érdemekkel. 238. 239. lev.
- E. ettünk való kőnyörgéseket ki-gondolt erők, meg-
osztatnak. 330. 334. lev.
- Vgy imádkoznaké most-ú érettünk, mint é földön? 335. 343. lev.
- Az aze állatni látzó Paterek, meg-cirkáltatnak. 335.
337. lev.
- Az ű benne hozzánk lévő tőkélletes Szeretet, nem
imádatry-üket érettünk. 344. 345. lev.
- Ami velünk való egyyességből, nem kővetkezik éret-
tünk való esedezések. 345. 348. lev.
- Adé Isten nekik világi Országokat? 354. 356. lev.
- Hogy hogy mondatnak meg-boltaknak? 360. 362. lev.
- Jelenti meg nekik Isten szűkséginket, mint nemellyek
nek itt életben meg-mondotta? 363. 368. lev.
- Felőlők, a mi dolgainkat támagato oszlopok, el-rontat-
nak. 390. 396. lev.
- Hogy hogy egyenlők az Angyalokkal? 406. 411. lev.
- Jelenti Isten nekik meg-menyben mindent? 419. 422. lev.
- Miképpen Isten Barát? 423. 424. lev.
- Hogy hogy látták Isten szinről szinre? 425. 429. lev.
- Nem jó űket segítségre hívni. 430. 435. lev.
- Judnaké balalok után mi felőlünk valamit? 442. 446. l.
követ-

Következő: Szerem-
jölés?

Mindenféle let-
bívalójáról?

Mind el-károztaké,

Ez a tisztelt felől, a
mondások hozatnak

Vgyoné Isten becsü-
lök?

Ez a tisztelt felől, a

Létezők ezek esed-

Hibáituké parancs

Sámuel igazán tam-

A
Templomokat,

Világ a mi tud-

Világ a mi tud-

Világ a mi tud-

Világ a mi tud-

Világ a mi tud-

Világ a mi tud-

Világ a mi tud-

Világ a mi tud-

Világ a mi tud-

Világ a mi tud-

Világ a mi tud-

Világ a mi tud-

Világ a mi tud-

Világ a mi tud-

Világ a mi tud-

**Következik: Szeretnek minket; azért tudgyák dolgoz-
inkat?** 446. 459. lev.

**Micsoda ítéletet töltek régen, à Szentek segítségre való
hívások felől?** 503. lev.

Mind el-kárboztaké, à Szenteket segítségre hívok?
507. 510. lev.

**Ezek tisztelái felől, à Szent írással egyenesen ellenkező
mondások hozatnak be à Romaiaknak.** 542. 550. l.

**Vagyon-e Isten becsületeire, ezeknek segítségre való hívás-
fok?** 556. 558. lev.

Ezekről kértek-e itt léteiben segítséget az Elők? 559.
566. lev.

Lehetnek-e ezek esedező Közbenjárók? 567. 569. lev.

Hihattunk-e parancsolat nélkül segítségre ezeket? 569. l.

Samuelt igazán támasztotta-e fel az ördögös Áz/szony?
411. 418. lev.

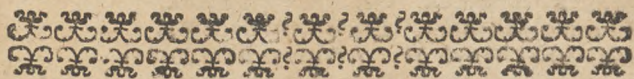
A T.

Templomokat, ki számára kell építeni? 181. 183. l.

V.

Világé a mi endományunk? 578. 580. lev.

V E G E.

MAGYAROK ROMLASANAK

O K A I.

Keresztyén Magyarság! Előtted nem Ujság,
Hogy sűrű gonofság, Ronta a fok gazság,
Minttízemest a vakság Velzte nyomorúság,
Mert benned a joság, Nem vala buzgoság,

A Szó-

A Szoros kegyefiség s Szives Keresztynéség
Vala becsrelenség Előtted lemmiség.

Oh mely nagy féltzesség, Szörnyű lelki restség!
Ezért az Isteniség, Butula meg Felség.

Az Evangéliom, Prædikator, Templom,
Tattaték mint álom, Terhes aggodalom.

Nincs itt nyugodalom: Azt mondod te, hallom:
Ezt igen fájalom s Nagy véteknék vallom.

A kegyetlenkedés, Sok részegeskedés,
A Buja öltözés, Bűnben bé-melülés.

Az egymásra törés, Izetlen vezződés,
Babonáralépés, Lőn néked éles kés:

Ha az Urral frigyed, örök békeséget,
Tenni akarsz, izivet Adgy és nem egyebet.

A Könyv író vezet, Szép utakra vihet,
Mellyen lelked nyerhet Regen várt kegyelmet.

Lelked úgy lesz Boldog, s Csapás rajta nem fog;
Ha szived habborog, Sirás között forog.

Hazad nem nyomorog, Békeség rád csorog
Másképpen tébolyog Országod, s lesz ágh-bogh.

Előtted a Bálvány, Sátányi maradvány
Legyen, illyet el-hány, Eltedben meg se bány.

Isteni tudomány, Mennyei takarmány,
Erős ez alkotmány! Illyen dolgot kívány.

Regen tőled el-ment Nagyok mennyei Szent,
Azért habűn bé-kent, s Vétkes köhöz meg-fent.

Christus illyet izent Te kövesséd ezent:

Hadgy hátra bár mindent s Csak néki mondgy Ament

Nem lesz ugy a Török Ez Hazában örök,

Mint keletű bűnök Oly lesz vig örömdök,

El romolnák török, Ellenek menyődrök.

Magyar ha könyődrök, s-Könyve írva görög

Oh mely jó ez, s-mely szép, Igaz keresztyn nép!

Ha keletűség tép, Országod lefzen épp.

Meg izűnik a vas csép, s-Törben akasztó lép.

Christusod hozzád lép; Ama mennyei kép.

S. K. D. V. S. P. R. P.

Szerelmes é
Francisci Hamor
MAC
ORS
Ha è következ
nem csak olva
rendeled ekké
im még egyz
nednek szive
s-megh igi
f
A. C. I.
Francisci
Jtmo 1712.
CA
Nyomtatott Sev
ANNO

Szerelmes édes hazám, kárt
Francisci Honorato vallot *Szent Pali & amicor*
ejus fidelium
M A G Y A R
O R S Z Á G H !

Ha è következendő **R E G U L A K A T**
nem csak olvasod; hanem azokhoz
rendeled ekkédigh szabados életedet;
im még egyszer à te megh busult Iste-
nednek szíve **B E K E S E G R E** hajol;
s-megh igiri à **K Ű L S Ő** csendes-
séget-is néked.

A. C. K. H. G. L. T. C. I. A.

Francisci

Sz. Pali

Anno 1712.

Die 10 -

- Martij.

C A S S A N.

Nyomtatott SEVERINUS MARCUS által,
ANNO M. DC. LIX.

2 Cron. 30. 9.

Ha mégis térendetek az Urhoz; à ti
Atyátok-fiai kedvet találnak azoknál,
kik fogva őket el-vittek; s- mégis è föld-
re mégis ternek. Mert igen irgalmas
à ti Uratok Istentek, s- nem fordította el
orcáját ti tőletek.

Isa. 54. 8.

Egy kis busulásomban rejtettem el
orcámat tőled; de örökké való irgal-
masságomban könyörülök rajtad.

I. RE

Istelek Magi
Istenert is;
mégis è jött
neked ORSZÁ
Királyod (Magi
mek; (elzizel) è
delmél jó regg
kezevén halokar
esnek! Melv
vétele it, ily o
I. Ha Isten
Magistratus va
igaz Isteni tiszte
hat csokolgafd,
ben szolgálya. No
kesetét Istene
eméin. Mikor f
lekiunitok az
állásavak legh els
Isakadóljól helyre
Aa

I. REGVLA.

INtelek *Magistratusok* à nag'
Istenert is; orvosollyátok
megh è jajt: (a) *F A F* te (a) *Pred.*
néked *O R S Z A G H*; mikor à te *10. 14.*
Királyod (*Magistratusod*) gyer-
mek; (eszízel) és mikor à te *Feje-*
delmid jó reggel (idején igye-
keztvén hasokat megh tölteni)
esznek! Mely magad eszében
vétele it, ily oszlopokon ál:

I. Ha Isten képében itilő
Magistratus vagy; szerezted az
igaz Isteni tiszteletet. (b) *A* (b) *Solt.*
Fiat csokolgasd, s- néki félelem- *2. 11. 12.*
ben szolgául. Ne nehezteld (c) (c) *1 Kir.*
kezedet *Istenhez* az égben fel- *3. 22.*
emelni. Mikor fenyegetnek à
lelki tanítok az Isten böltszu
állásával; legh első légy ki (d) (d) *Ion. 3.*
székedből fel kely, gyász ruhát öl- *6. 7. 10.*

őszvén magadra; (megh hun-
nyálzkodván az Isten előtt
ighen) ne szégyenled a bűnös
Ninivében (el-vetemedet Ma-
gyarságban) a szent irás sze-
rént való bűjtőt hirdetni. Vgy
váltostattya Isten el a gonoszt,
 mellyet az egész nép ellen gon-
 dolt. (d) Gyönyörködgyél
 ighen az Vr házának gyakorlá-
 sában; sőt (halehet) (d) első
 légy ott.

(d) Solt.
 84. 3. 4.

(d) Pelá.
 8. 34.

2. Ha a te réghi eleidnek
 cselekedeteket Isten ízerént
 jognak ísméred; azoktul el ne
 távozzál. Vgy légy (e) Josa-
 phát, hogy Dávidnak (Attyáid-
 nak) nyomdokokon járj; *nem*
kérvén segítséget a bálványok-
tul.

(e) 2Kron
 17. 3. 4.

3. Reá vigyáz ighen: A'
 Biblia ízerént szolgaltassék ki
 az Isteni tisztelet. (f) *As Vr Tör-*
vényének könyvéből tanicsa-
nak

(f) 2Kron
 17. 7. 8.
 9.

nak a te Papi
 vetti bárány
 magyát régen
 ízerént kéltat
 kövessed te is
 szent jámbor

4. Azonl
 Anyaszenteg
 kájának tarcs
 nek tisztelet
 kossal elsőbe
 tégy valami
 had épülly
 igye. A' (e)
 táplálásokra
 hogy így szer
 gyanak tiszte

5. Az Isten
 delteret háza
 ni. (m) Még
 addig ísemén
 Istennek jutort
 Fel építél a
 ha egybünne

3
nak à te Papjaid. A' (g) *Hu-*
*véti bárány*nak megh ítélenek
modgyát régen, az *Isten könyve*
szerént készítetté am el *Jofias*;
kövessed te is (h) *földi Isten*! è
szent jámbort. (g) *1 Kir.*
23. 21. (h) *Solz.*
82. 6.

4. Azon légy, hogy az Isten
Anyaszentegyházának igaz *daj-*
kájának tarcson az Isten. Ki-
nek tiszteletre (i) *magad ada-*
kozzál elsőben; mindenkor (k) *7. 1. 2.*
fégy valamit le keresményedből,
had épüllyön az Isten igaz
igye. A' (l) *lelki tanítoknak* (l) *2 Kron*
táplálásokra te visely gondot; *31. 4.*
hogy így *serényebben forgoló-*
gyanak tisztekekben.

5. Az Isteni tiszteletre ren-
deltetet házat ne had pusztul-
ni. (m) *Mégh álmod se engedgy* (m) *Solz.*
addig szemednek, míg az erős 132. 3. 4. 5.
Istennek sátort nem csinál sz. (n) (n) *2 Kir.*
Fel építtessd az háznak romlását, 22. 4. 5.
ha egyébünnen nem lehet, à
A3 persely-

(o) *Luk* 7. 5. *perselyben sánt pénzűl. Téged néz, (o) a Synagogának is megújítása.*

6. A' te Gyülekezetedben, vigyázni igyekező lelki tanitokat helyheztes; szabad utat adván az heréknek. Mégh (p) *Kir.* 2. 27. *Abiatsar Papotis el üzé Salamon;* mert rendeletlenül viseli vala magát. Mind az által elsőben ez, a lelki tanitoknak erkölcsöket cirkálót nézi, a szent Synattal egygűt; mely is (ugy tudom) megh egygez effélében veled.

7. Ha mi szent dolgot akarék sullyostisztedben véghez vinni; elsőbennis az (q) *Istennek száját* (az ű igéjét) tanácsold. (q) *Szál.* 27. 20. 21. 22. Ne szégyenlye azért (r) *Ezechiás* el küldeni *Ezaiás*hoz; mert ű könyörögh a népért Istennek, hogy annak megh kegyelmezen. Vaj vaj *Magistratusok!*

ha ez

ha ez aránt meg
tek a (s) bar
(eggyűgű állat)
inagra ment
vám nem járná
lenül (t) Rama
fel töt szándék

8. Az (u)
elővásában le
foglalatos; mer
a te Uradat

9. Ne hirt
nőinek megh
ben s-lenten
meddigh mag
nem hallod.

várta (x)
mentené maga
Jó ue ugyan az
nak (y) Mond
keddi?

10. Ne leheff
özvegy sarva,
zat csendellen

5
ha ez aránt megh becsüllenne-
tek à (s) *barom pásztorságbul* (s) *Amos*
(eggyügyű állapotbul) *Propsté-* 7. 14.
záságra ment *Amósokat*; nyil-
ván nem járnátok ismerencsét-
lenül (t) *Ramoth Gilead* ellen (t) 1 *Kir.*
fel tőt szándékokokban! 22. 13. 24.

25.
8. Az (u) *Isten könyvének* (u) *Törv.*
olvasásában légy éjjel nappal 17. 19.
foglaltos; mert úgy tudod *félni*
à te Uradat Istenedet.

9. Ne hirtelenkedgyél à bü-
nőlnék megh tömlőtözöztetésé-
ben s-lententiázásában; vala-
meddigh maga mentését megh
nem hallod. Isten-is megh
várta (x) *Adámost*, hogy (x) *Ter.*
mentené magát. (ha lehetné.) 3. 11. 12.
Josue ugyan azt mondá á lopó-
nak: (y) *Mond megis mit csele-* (y) *Ios. 7.*
kedtél? 19.

10. Ne leheffen oly szegény
özvegy s-árva, kinek panasz-
zat csendessen megh ne hal-

(a) Luk.
18.

gassad; mért másképpen V.
runktul, (a) Istenet nem felő ha-
mis Bironak neveztetel. Ne
légy olyan mint Afsuerus; ki-
túl ugy rettegnek vala; hogy
(b) Ester. mégh (b) feleségeis reszketve
4. 10. 11. menne eleiben.

(c) Matt.
6. 19.
(d) Peld.
17. 15.

(e) Törv.
27. 25.

(f) Ki-
jöv. 22.
8.

11. Vehetz ugyan ajándékot
à te Biroságodat kívánatul;
mind az által soha azért el ne
vedd; hogy az hamis embert az
itiletben még igazsics; mert el
kél az ajándék, (c) még emészt
aszt à rosda; de à te (d) lelked utá-
latos leszen Isten előtt. Se aján-
dékért az (e) ártatlannak véré-
ki ne oncs; mert így-is átkozot
léss. Azt tanácsolnám én inkább
néked: Ne vennél soha aján-
dékot; mert az, (f) igben még
szokta vakítani embert az itilet
tételben; azis penigh à ki ne-
ked vitte azt, ha ugy nem szól-
gálhatz néki à mint ű kívánná,
mégh

még maradék
azonban, mié
Biro à (g) szeg
12. (h) Sen
né és à törvén
gyad azis; (i)
ugyan szegény
kiván.

13. Soha ne
à törvény ki m
ki sok ártatla
ternek à töml
halgattya me
szor be váde
rult Mészáros
is néha, noha
szente, hamar

14. Ne hal
à nyilván valo
ekképpen (m)
don láttatnék
nélis affeléért,
gondoly bár!
15. Veld el tő

még h maradékokat is átkozza;
azonban, miért vened el te
Bíró a (g) szegények életét?

(g) Törv.

24. 6.

(h) Törv.

1. 17.

(i) Kijöve.

22. 3.

12. (h) Senkinek személtére
ne néz a törvényben. Ne mond-
gyad aztis; (i) Noha látod, de
ugyan szegény és, azért oltalmat
kíván.

13. Soha ne hirtelenkedgyél
a törvény ki mondásban. Vaj-
ki sok ártatlan (k) Josephek té-
tetnek a tomlótzben, mert nem
halgattya meg Putiphar! Sok-
szor bé vádollya a (l) nyom-
rult Mephibosetet Siba; Dávid-
is néha, noha az Istennek nagy
szente, hamar pronunciól.

(k) Ter.

39. 19. 20.

2. 2. Ráb

(l) 1 Sam.

16. 3. 4.

14. Ne halgassd executioját,
a nyilván való latornak. Mert
ekképpen (m) az igazság a föl-
dön láttatnék beverni; s-Isten-
nelis afféléért, oltóztatlan tüzet
gondoly bár!

halogár

(m) A.

mos. 5. 6.

7.

15. Veld el túled (mert Isten

À 5

képét

képét viseled) à *Gyermeki* eszter.
 (n) *Esa.* (n) *Ollyan uralkodótul* Isten ol-
 3. 5.
 talmazzon! Ne veld megh à
 jó (o) *vének* tanácsokat; vá-
 12. 8.
 lasztvan az *iffiu fursánt elmét*,
Roboámmal.

16. Szakadozva halgasd meg
 à tanukat; mert, vajki csuda bo-
 londságra jutot è világh! még
 à fertelmes parázna vénnek köz-
 zúlis, eggyik (p) *Lentiscus*, má-
 sik *Tölgy-fa* alatt monda pa-
 ráználkodni *Susánnát* à *Foakim*
 feleségét; el kel azért úket vá-
 lasztani egymástul.

17. Fel nyisd szemedet az
 egy mást vádolók között. Még
 országokrais ighen-reá vigyáz,
 mellyik pirul megh s-mellyik
 nem. El hiszem Anyai szint vi-
 sel vala amaz édes Anya, kinek
 noha gyermekét más Afzony
 baráttya meg *nyomta vala*; de
 még his így szolla: (q) *Had jár-*

(p) *Dan.*
 toldal.
 cap. 13. v.
 51. 54. 58.

(q) *1. Kir.*
 3. 20.

jon *Uram Kirá-*
baróvé legye-
 lyon s-à mai
Salvany izine
 18. Tiszte-
 küvélednek
 lemet ki rel
 mondgyák:
 tyà à *Császár*
 id; (noha,
Christust s-à
 bást) lemm
 vennéd el
 mált mon
 gonosban (o
 ellen) ne k
 embertul az
 ember!
 19. juté e
 igaz *Magist*
 KALAS c
 vels azért az
 hogy az (v) à
 ket meg ne

9
jon Uram Király! ne öleld meg,
bár övé legyen a gyermek. Val-
lyon s-à másiknak nem lehet-e
Salvany izine?

18. Tisztedre való meg-
küvésednek idején, minden fé-
lelmet ki rekesz! Azért, ha ezt
mondgyák: (r) Nem lész barát-
tya a Császárnak, ha ezt el bocsá-
tod; (noha, bár menes meg a
Christust s öleld meg Barra-
bást) semmit attul ne tarcs! Ha
vennéd eszedben, hogy mind
mált mond (s) a sokaságis; azt a
gonoszban soha (lelked isméreti
ellen) ne kövesd! Ne-is fély
embertül azért, mert (t) NAGY
ember!

(r) Ian.
19: 12.

(s) Kijör.
23: 2.

(t) Esa.
51. 12.

19. juté eszedben; hogy az
igaz Magistratusnak (u) CIR-
KALAS dolga? oly ravást
vefs azért az Istennek népére,
hogy az (x) árvékat s-ösvegye-
ket meg ne nyomorítsad; édes

(u) Solo.
101. 8.

(x) Iob.
31. 16. 17.

Atyok

(1) Ier.
48. 10.

légy inkább azoknak. Vgy vi-
gyáz, hogy (1) *fegyvered* a bú-
nósók ellen, hivelyében megh
ne rosdásoddgyék; mert *átok* leszen
ittis nyomorult forszod! *Büntet-*
setz ugyan; de a *bűn* s-à közöt,
egyben hasonlítás legyen.
Istenis nem akará reghen
hogy ighen megh verettség
az *Attyafi*; megh engedé a nem
igen nagy vétekben a (2) *negy-*
ven plágát; de nem többet.

(2) Törv.
25. 3.

20. A' Borozásnak békée

(a) Péld.
31. 4. 5.

hadgy; mert ki tudgya, (a) *el fe-*
letkezel az Isten parancsolattya-
rul, s-à nyomorultaknak igazsá-
gokat el fordítod! Ki felettéb
a bort szereti; mégh az (b) *iga-*
zatis meg szokta birságozni; mely
nagy vétekis.

(b) Péld.
17. 26.

21. Kövelsed a *mések királ-*
lyát. Vagyon neki fulákja, de
nem él vele; így te megh mér-
tékeld haragodat. Az öreghe-

ket ma-

ket maga melle
köpiben, de az
di munkálkod
(ha idővel iffiu
legye agh) rana
elégelznek úk
nek bé az idő
ga szerént a m
tarot méhek; t
Isten pásztor
csak megh n
nyusz. Veld
vakrais. Va
kai vigyázó
ú követ tar
(ha el talál
elvény, ottan
reis ezt a szo
zásban.
22. Neigy
csak magad c
(c) erőfelet v
késol; job ink
erős férfiakat s
lajánod.

ket maga mellett hadgya ű, à
 kőpűben, de az iffiakát ki kül-
 di munkálkodni; te is az öreg
 (ha idővel iffius, csak elmével
 legyē agh) tanáccsal tarcs. Meg
 elégesznek űk azzal, mit visz-
 nek bé az időnek alkalmatossá-
 ga szerént à munkára ki bocsát-
 tatot méhek; tégedet is azért tőt
 Isten pásztorrá, hogy juhaidat
 csak megh nyird, de megh ne
 nyuzd. Vessd szemedet à *Dar-
 vakrais*. Vagyon nékiek étza-
 kai vigyázójok; à többi alízik s-
 ű követ tart kőrmében; mely
 (ha el találna szunnyadni is) ki
 esvén, ottan fel ébred; kővesd
 te is ezt à szorgalmatos vigyá-
 zásban.

22. Ne igyekezzél mindent
 csak magad cselekedni; mert
 (c) *erőd felet vagyon s-el fogyat-*
kosol; job inkább magad mellé
erős férfiakat s-Isten felőket vá-
lasztanod.

II. RE.

(c) *Kijöv:*
 18. 18. 21.

II. REGVLA:

(d) Tim.

2. 1. 2.

A (d) *Királyokért s-minden méltóságba helyezettet embercért való könyörgés, ighen elől segirti a békeséget; s-NYV-GODALMAS étettel ajándékoz megh. Melynek ilyen tzikkelyei vadnak:*

1. El ne mulassad érettek való imádkozásodat; hanem, mindenkor őket ilyenképpen elegyics könyörgésed köziben:

(e) Soli:

20. 1. 2. 3.

(e) *Halgasson meg tégedet az Ur háboruságodnak napján s-tegyen győzedelmessé a Jákob Istene! Külgyön neked segítségét a Sionbul, s-tegye kővérré a te egészlen égő áldozatodat!*

(f) Rom:

13. 1.

2. Megh gondold azt; (f) *Istentől rendeltetet hatalmasságú; azért, engedelmes légy neki. Nem jó it a Birói páltzát az ú kezéből ki tekerned, s-magadévá tenned. Tilalmas azért*

néked

néked a megh se
fegyver alól sz
meg tartanod
kezen arról: n
oltár mellőlis, el
mínt a gyilk
cselekedék Sa
(g) utálatos Iste
bűnös meg iga

3. Megh ki
adózas; mely
is végben vitt;
kezzél erőt.

4. Előtte
noszul ne le
a szárnyas álla
tiltarot, hogy
sad. Megh ize
febheté szíve
vél Isten tege
tetet fal!

5. Megh leh
a Magistatus
kor-is el tőrje

t s-minden
testet em-
rés, ighen
s-NYV-
lettel aján-
ynék ilyen

érettek va-
; hanem,
yenképpen
köziben:
tegedet az
napján s-te-
Fakob Iste-
segítseget à
erré à te c-
tat!

old azt; (f)
batalmaság
s légy neki.
páltzat az ú
d, s-maga-
almas azért
néked

néked à megh sententiázot, sőt
fegyver alól szaladot bűnöst;
megh tartanod; megh emle-
keztvén arrul: hogy (e) még az
oltár mellől is, el kel affélet von-
ni; mint à gyilkos (b) Joábbal is
cselekedék Salamon. Jaj mely
(i) utálatos Istennek előtte, ki à
bűnöst még igazította!

(e) Kijö v
21. 14.

(b) 1 Kir
2. 30. 31.

(i) Peld:
17. 15.

3. Megh kívántatik néki az
adózás; mellyet (k) édes Urunk-
is végben vitt; te is megh emle-
kezzél erről.

(k) Mat.
17. 24.

4. Előtred járód felől go-
noszul ne szóly; mert (l) még
à szárnyas állatis vádol. Meghis
tiltatot, hogy útet (m) ne útkoz-
sad. Még hízent Pálnakis meg
sebhete szivét è szó: (n) még
vér Isten tégedet, még fejérit-
tetet fal!

(l) Pred.
10. 18.

(m) Ki-
jöv. 22.

28.
(n) Csel:
23. 5.

5. Megh lehet néha az; hogy
à Magistratus (o) kemény; de ak-
kor is el tűróje légy az ú gyar-
loságá-

(o) 1 Pet.
2. 18.

loságának, à menyiré lehét.

6. Vagyon oly dologh; melyben nem tartozol engedni Magistratusodnak; ha ú olyra kényszerit, mely Isten-s-lelked ismérési ellen vagyon. Ha azért

(p) Ki-
jöv: 1. 16.

17.
(q) 1. sz.

22. 17.

(r) Dan.
3. 18.

(s) Csel:
5. 29.

azt parancsolja (p) Párahó: megá öld à ferfi gyermekeket; föld az Isten-t-ne engedgy néki (q) A' Pápokra ne roszany à Saul jámbor szolgáival. A' fel emeltet (r) képetne imádd. Mert (s) jób olyankor Istennek engedni, hogy sem az embereknek.

7. A' Magistratusod ellen való párt útásnek békét hadgy.

(t) Szám:

14. 10. és
16. 2.

(u) Peld:
24. 21.

(x) Szám:
16. 35.

Ne igyekezzél à jámbor (t) Móseszt megá kövezni à Core követőivel egygyt. (u) Ne elegyics magadat, à Király ellen való párt útásban; ha Isten (x) osto-
rát el akarod kerólni.

II. RE-

M hozot
gyob ro
miot à RES
ama mondas
meknak, kik j
hogy részeses
nak à bor me
hogy à bor fel
meklak dalm
dó, lant, dob,
okáért viteti
ságra. mell
tals, lzedeg
ker:

1. A' venci
ne gyönyörk
megh éri à
szoktatod.
Santul; ki há
Gistből jűlt po
vajjal: az el ké
eleg gazdag
gyalokat.

III. REGVLA.

Mi hozot egy inkább na-
gyob romlált országunkra
mint a RESZEGESKÉDES?
ama mondás ízerént: (v) *Faj* (v) *Esa.*
asoknak, kik jó reggel fel kelnek 5. 11. 12.
hogy részegeskedgyenek, s mulat- 13.
nak a bor mellett mind estvéig,
hogy a bor fel gerjessze őket! kik-
nek lakodalmokban vagon bege-
da, lant, dob, síp, és bor. Ennek-
okáért vitetik az én népem fog-
ságra. melyet hogy el távozt-
ats, ízedeged elmédben eze-
ket:

1. A vendégségben felettéb
ne gyönyörködgyél. Kevéssel
megh éri a természet ha jól
szoktatod. Tanuly (z) Abra-
hamtul; ki három mérték semlye
lisztből sült pogácsákkal, téjjel,
vajjal s az elkészítettet borjuval,
elég gazdagon tartá az An-
gyalokat.

*Parvū fam-
constr. magi
gardium:
Spiral*

(z) Ter.
12. 6. 74
8.

1072
 2. Ha Istentől félsz; ne itald
 felettéb felebarátodat. Megh
 (a) Esh. à (a) fogány Assuerus, udvárá-
 1. 8. bannis, kinek kinek szabad a-
 karattyára hadtak régé az italt;
 te penigh, hiszem keresztyn
 (b) 1 Pet. vagy, nem fogány. Talám (b)
 4. 3. elég már mi nekünk; ha ez elő
 való időkben, a fogányok szerent
 éltünk, sok részegségben töltvén
 elidőnket. Ha ezt nem foga-
 dod, halljad az Isten senten-
 tiáját: (c) Fajnéked, ki megita-
 2. 15. 16. tod felebarátodat; s ki reá erőssö-
 döl hogy meg részegicsed üt, s
 akarván látni szemérmét. (hogy
 véle, mint bolondal csak jád-
 zál) Tégedis gyalasat követ; mert
 rád fordul az Ur job kez nek fo-
 gára; s-utálatos okadás esik di-
 csősségedre.

3. A' vétkek közzül ne tars
 utolsonak a részegséget. Vajki
 sok

sok ártalmas
 ebben! Az Iste
 megy meg
 té való borita
 nem tud ő józato
 Christus utol
 napja felől; me
 meg kérésére
 meg lené; hova
 el távozot e
 azt; ki; a vel
 ighentudó (e)
 jén elalunne
 fele ember ha
 ba árnaz; ki tu
 gedik. Ezért
 ember afféle
 Nagyob mind
 nem bírják a r
 nekorságát. A
 javot kívánn
 let az emberne
 penigh azt (e) c

17
 sok ártalmas dolgok vadnak
 ebben! Az Isten adta szép el-
 megy meg bolondul a felet-
 té való borítalmi; hogy (d) *nem tud ő józanon gondolkodni a*
 Christus utolsó el jövele
 napja felől; mely, ha lelkednek
 meg kérésére hirtelen akkor
 meg lenne, hová lennél? Eszétül
 el távozot embernek itilnéd
 azt; ki, a vesztegh állani nem
 ighentudó (e) *árboz fának tete-
 jén elalunnék; bár el szánná af-
 féle ember halálát; oly gorom-
 ba ám az, ki tudva meg részeg-
 gedik. Ezértis szokta a józan
 ember affélét (f) *megs nevetni.*
 Nagyob mindennél; hogy (g) *nem bírják a részegesek az Isten-
 nek országát. A' nagy Isten a (h) *szívét kívánnya mindenek fe-
 let az embernek; a részegségh
 penigh azt (i) *el veszi. Nézd*
 Bz meg***

(d) Luk.
 21. 34.

(e) Peld.
 23. 31. 32.

(f) Ter.
 9. 21.

(g) 1. Cor.
 6. 10.

(h) Peld.
 23. 26.

(i) Hos. 4.
 11.

- megh menyí feregh nyavalyák követik ezt! Ki ^(k) *őszajt*, ki *háborogás*, ki *sebesedik*, ki *veres szemeket visel*; egy ízóval merő *kingyó marás*. Mivel azért ízánt-ízándékkal vontad reád é veszélyt; megh tiltotta Isten á keresztyének gyülekezetit, hogy
- (l) 1 Cor. 5. 11. ^(l) *veled ne tarsalkodgyanak*. Jó nagy Isten, menyí temerdeki *gyilkosságs* esik é miat! ugy
- (m) Peld. 20. 1. ^(m) *háborgokká* te-
fzen ez sokakat. Nem csudá-
lom, hogy ⁽ⁿ⁾ *Sámson* Isten
- (n) Bir. 13. 14. *megs tiltá á bor italtul*; mert talám mindent ől vágh vala, ha jól iszik vala. Láttálé oly erős embert, kit erejétől á bor ital
- (o) Dan. 5. 4. 30. 31. *megh fosztot?* Illyen vala ^(o) *Boldisár*, kit *Darius* akkor ronta megh, mikor á sellegeket emelgetné. ^(p) *Benhadádus*; ki
- (p) 1 Kir. 20. 16. *részegsége miat megh szégyenűle.*

nűle. A' pa
ezám eggy
nagyob) iz
herze (q) I
hata á Soda
gyen leányi

4. Nec
nek á borit
elmegyen
nak tudgy
vagy á bor
varlók! n
mikor ura
hanem, ri
nekiek töl
(r) *Fajazok*
szegit-se va
Talám te n
nek, alztalo
mulatni? N
kedésben! M
tyéni vizted
bűnben esel I

nüle. A' paráznaságnak penig,
ez ám eggyik (még h talám leg
nagyob) szülő Anyya. Nézh
herze (q) *Totót*, kinek nem árt-
hata à *Sodoma* tűze, mint me-
gyen leányira!

(q) *Ter.*
19. sz.

4. Ne csak azt tarcs vétek-
nek à bor italban, mikor eszed
el megyen; hanem, aztis *jajos-*
nak tudgyad; mikor (r) *erős*
vagy à bor itatra. Asztalnál ud-
varlók! nem csak az à vétek,
mikor uratok megh részegedik;
hanem, ti felőletekis, kik à bort
nekiek tölítetek így szól az Isté!
(s) *Faj azoknak, kik serények à ré-*
szeget sre valo bornak töltésére!

(r) *Esé.*
5. sz.

(s) *Esé.*
5. sz.

Talám te nem tartod vétek-
nek, asztalod felet fok ideigh
mulatni? Ne légy olyan véle-
kedésben! Más egyéb keresz-
tyéni tiszted ki reked attul, s
hűnben esel Isten előtt; meghis

B;

mon-

(e) Esa.
5. 11.

20
mondatot: (e) *Faj azoknak kik a bor mellett mulatnak, mind estvéig!*

(4) Ki-
lív. 20.
7.

5. Nem mondom azt; hogy jót ne kívány felebarátodnak, mikor poharodat reá köszönöd; de sajnálom azt; hogy az (4) *Isten nevét annyiszor vesszed fel szájában.* Bánom azt; hogy más embernek kívánsz egélséghes hoszszu napokat; azonban *nagy mértékkel szabad a bort felebarátodra; úgy hogy az Isten* *mulad így panaszolkodgyék: (x)*

(x) Hof.
7. 5.

A' Királyt a fő népek, tömlő borokkal meg betegítették. Vajki sok részegh kívánságh volt már ilyen: Szabadítsa meg Isten szegény hazánkat a Töröktől! Mind job volt volna ez: (y) Ha tellyes sziböl meg tértek az Urhoz, s az idegen Isteneket köszületek ki gyomlállyátok; meg szabadít titeket.

(y) 1 Sam.
7. 3. 4.

25.
teket Isten a Philistensok (Törökök Tatárok) kezekbül. Vagyon néha napján oly (2) áldozat; (2) Efa. 66. 3. (mivel te a jót kívánást annak tartod) mely, nem kedves Isten előtt.

6. job szomoruságot viselni, s-azonban menyörizágban menni; hogy sem, nagy katzagva pokolban jutni. Mikor azért (a) az Isten téged hiv sírásra s- (a) Efa. 22. 12. 13. gyász ruhában való öltöztetésre; ne legyen akkor fris konyha s-őü borítal; annál inkább T A N T Z. (b) Faj az segedí szonál töbödök- (b) Efa. 5. 11. nak! Ha Istennek tartod lelket, ne ved è béllyeget fel homlokodra: (c) A' gonoszoknak mag- (c) Job. 21. 7. áttatok tántsolnak! A' lelked ismeretinek irom én ezt: (akar mit szóly) (d) Az idegen Afzonyi (d) Peld. 23. 33. állatot nézik szemeid, s-elméd gonoszságot gondol. Eörök Testa-

(e) 1 Thess.
5. 22.

(f) Job.
1. 5.

(g) Plato
in Prota-
gora libr.
17. de cho-
reis.

(h) De
Consecr.
dist. 1.

(i) Aug.
Contra
Petilianu

cap. 6.

(k) Chry.

ost. Ho-

nil. 56. super Genes. (t) Idem in Matt. 14.

mentumban legyen azért ná-
lad ez: (e) A' mi gonosznak lát-
szik, megöltalmazzatok attul ma-
gatokat. Vajha ma élne Job!
(kinél az emberek között ki
volt job?) nyilván sok lakodal-
mokat kellene neki è romlot
Magyarságban meg szentelni;
s-igy szóllani: (f) Talám vétet-
tenek (tegnap) s-az Isten ellen
szívekbén gonoszt gondoltanak!
még h némely (g) pogányok is
pökötk a tántzot. A' (h) Cartha-
gobeli negyedik Synat penigh,
ugyan megh tiltá. Mint piron-
gassa legyen (i) Szent Agoston a
tántzot néző Papokat, könyű
megh olvasni. Más penigh a
(k) Sátánt mondgya ennek szer-
ző okának. Sőt igy is szól, bé
hozván az Herodias leánya tán-
tázat: (l) Ma az emberek, nem or-
szágok-

szágonak felét
ért; hanem, saját
tyukát veszedelm
ny. végeze egy
venum gyűlés!
véstén ember
mokban tántzolt
igyeik mért klet
Istennek bálakat
tántók peng,
vadász; misé
tántz notát vo
fel, s-mennyen
valamiképpen
ne láttassanak
kedűst. (Szinte
len beszélgeté
egyik Articul

IV. RE

H At te cifra
mint vagy?
egyik le az égh
B5

szágeknek felét adgyák a tánts-
ért; hanem, saját lelkeket taszít-
tyák a veszedelemre. Halhatza
mit végeze, egy (m) Laodi-
cenumi gyűlés! Nem illik ke-
resztyén emberhez hogy lakodal-
mokban tántzolljon; hanem egyék
igyék mértékletesen, s-adgyon
Istennek hálaátérette. A lelki
tanítók pedig, ha lakodalomban
vadnakis; mielőt az hegedűsék
tántsotát vonnak, kellyenek
fel, s-mennyeinek el onnan; hogy
valamiképpen jelen lételekkel
ne láttassanak javallani a bujál-
kodást. (Szinte ilyen Istenes-
ten beszélget a Predikátorok (n)
eggyik Articulusa-is.)

(m) De
Consecr.
dist 5. Cas
non: non
oportet.

(n) Ar-
tic. 15. in
minori

IV. REGVLA.

HAt te cifra óLTÓZET
mint vagy? mert te vonod
eggyik le az éghből az haragos
B₅ Istent!

(o) Tük. Istent! Ercse à kinek (o) hallás-
 2. ra való füle vagy: (p) Siomnak
 (p) Esa. leányi, el veszi Istent à ti retzés
 3. á v. 18. fü kötötöket, arany lántzotokat,
 ad 28. fátolotokat, szép csizmátokat,
 mellyetekre való ékessegeteket,
 fülönfuggötöket, arany gyűrű-
 töket, s vékony gyolcsotokat.
 Ezek helyében öltöztet titeket
 szakadozott ruhákban, s szoros sá-
 kokban. A' te férfiadis fegyver
 miat hullanak el, s elcsnek az har-
 tson; és ekképpben elpusztittatik à
 föld. Hogy azért lelki okos
 légy, fordicsad elmédet ezek-
 re.

1. Ne öltöztetd addig ékes-
 (q) Mat. sen fel testedet, miglen (q) lelked
 22. 12. menyeketöi ruhát (Christusban
 való igaz hitet) nem szerez.
 (r) Rom. (r) öltözd fel elsőben az Ur Je-
 13. 14- sus Christust; s-annak utánna
 csinosgasd testedet.

2. Ne

2. Ne vedel
 jedelmi szemé-
 reket. A' szer-
 lament illeti; fel-
 (i) Simes, Megl-
 tel abbanis túl-
 nek felet ezt c-
 Hogy ha az a-
 ben te járj, (w)
 Jégész, vagy n-
 3. (x) Férfi
 ne ved az A
 mert utálatos
 azt mivel.

4. Embert
 becűly; hanem
 tiert. Mert a-
 rában az arany
 okosság nélkül
 ti. Hiában val-
 az Isten felelem
 5. A' kendőz-
 jó Abonyok, gyű-

2. Ne ved el à Királyi s Fédelmű személyeknek öltözeteket. A' szép öltözet ^(s) Salamont illeti; feleségét penigh, ^(t) himes; Megh különböztesél abbanis túlók. De mindennek felet ezt emelged meg: Hogy ha az az öltözet melyben te jársz, ^(u) illendőé à szentséghez, vagy nem?

(s) Matka 6. 12.

(t) Solé. 45. 15.

(u) Tita 2. 3.

3. ^(x) Férfi megh lásd! reád ne ved az Ászonyi állat ruháját; mert utálatos Istén előtt valaki azt miveli.

(x) Törv. 22. 5.

4. Embert ^(y) ruhájáért ne becsűly; hanem jó lelke ismértiért. Mert ^(z) mint à diszno orrában az arany peretű, olyan az okosság nélkül való cifra öltözetű. Hiában való az ^(a) ábrázat; az Istén felelem dicsirendő.

(y) Iaké 2. 2 3.

(z) Peld. 11. 22.

(a) Peld. 31. 30.

5. A' kendőzést, tisztá lelkű jó Ásnyok, gyűlölyérek. Mert

(b) as

2. Ne

(b) Am- (b) az Isten képét eltörölöd, ha em-
brofius. beri csinálmányal azt ékesgeted.

(c) Tertul
libr. de
cultu sa-
minar.

Mind az által mem art, maga-
tokat ehez szabnotok: (c) Sze-
meid, szemérmetségge; füleid,
Isten beszédevel; nyakad, a Chri-
stus igájával; fejed, férjed hatal-
ma alá való hajtással; kezeid,
gyapjувól; lábaid, házadban va-
ló ütéssel, coronázd meg; nem
vételez így Isten ellen.

6. Gondold meg csak ere-
ditit à te öltözetednek honnan
jött, s-megh Izűnöl ruhádban
való bujálkodástul. Merő bú-
nódnck büntetése az; mert az
eset előtt (d) mezételen valál s-
nem szégyenled vala; az után (e)
veté Isten azt nyakadban. Ha
ugyan meg fogod elméddel,
csak olyan az, mint az akasz-
tó fártul meg menekedet em-
bernek nyakában hagyatot kö-
tél;

(d) Ter.

2. 25.

(e) Ter.

3. 21.

tél; melly-el, 6. 1.
nek? Bőr vala az
fűnk; mert miel-
rő (f) barmokka
mely szoktais aff-
7. Megh gon-
dikelletinél cifra-
Jesús Christus
zítelen ragját se-
mate azzal; meg-
szívednek à (g)
Jágán elni; s-
volna osztrán-
örökké való sa-
8. Ne tord-
azon; hogy ron-
(h) juóknek s-
rőkben bujdosál-
ha Istennél ke-
gyan nem méltó
V. REC
H Olor az EG
számkivetés

tél; melly-el, ó! ki kevélyked-
nék? *Bár* vala az első köntö-
fünk; mert mi el-estünk kor me-
rő (f) *barmokká* lóttunk vala,
mely szokta is afféle ruhát adni.

27
(f) *Solt.*
73. 22.

7. Megh gondold kérlek,
ki kelletnél cifrabban öltözöl;
à *Jesus Christusnak* menyi me-
zitelen tagját segélhetted vol-
na te azzal; megh kellet volna
szivednek à (g) *Joseph nyomoru-*
ságán elni; s-ugy (h) *fogadtak*
volna osztán tégedet bé a s
örökké valo hajlékban.

(g) *Amos.*
6. 6.
(h) *Luk.*
16. 9.

8. Ne tórd felettéb magadat
azon; hogy rongyos vagy. Bár
(i) *juhoknak s-kecskének bú-*
rőkben bujdosásis; de elég az,
ha Istennél kedvet találtál; u-
gyan *nem méltó tereád è világ.*

(i) *Sid.*
11. 37. 38.

V. REGVLA.

Holot az EGYESSEGH
számkivetésben bocsárta-

tori

(k) Mat.
22. 25.

tot; romlást várhat az az ország. Vrunk mondgyas igaz:
(k) Minden ország, valamely magában meg hasonlik, el-fusztul. Hogy azért ez nálad szállt talallyon; függezd szemeidet ezekre.

(h) Luk.
11. 18.

1. Ne javaly minden egyves-
séget, mert némely Sátáni; kik (l) nem veszekednek egy mással; noha gonolozok. Némely, ok-talan baromi; mely semmit nem ért az idvességh dolga felől; csak olyan mint az okosságh nélkül való állat; ilyenek az Indusok s-izamtalan sivatagh pogányok. Némely (m) Iská-riotesi; ennek ne hidgy, mert meg csokol, s-ellenséged kezé-
(m) Mat.
26. 49.
50.

(n) Ian.
12. 22.

ben ad. Vagyon Tyrannusi egy-
gyességs is; mikor csak az em-
berek-től való (n) félelemére igyekezzük azt megh tartani.

Az

Az Herde issem j
ellenesök egyve
Christus haláláb
2. Ighen meg
kel neked m
Vgy mint: A' v
su emberekkel.
fiuonk s-egy lél
váltképpen ha
mon éppittetet
lamit vallásod
kel. Mert ki
Cephásnak;
Jusának mon
egy Respublicu
tal (q) egyenl
(a) (r) fundame
Christus Evan
vallásodtul igá
kel; mert (s) M
KEL békeség
amennyire túllónk
(t) pogány város

29
 Az Herodesi sem jó; mert ^(o) két ^(o) Luk. 23. 12.
 ellenkezők eggyeznek megh a
 Christus halálában.

2. Ighen megh vizsgál'd, kik-
 kel kel neked megh eggyezned.
 Vgy mint: A' veled egy vallá-
 su emberekkel. Nem árt it egy
 szívnek s egy léleknek lenni. (ki-
 vált képpen ha jó fundamentu-
 mon éppittetet a vallás.) A' va-
 lamit vallásodtól különbözök-
 kel. Mert ki ^(p) Apollósénak, ^(p) 1 Cor. 12. 13.
 Cephasénak, Pálénak; ki Chri-
 stusénak mondhattya magát az
 egy Respublicában; mind az ál-
 tal ^(q) egyenlő engedelem lehet ^(q) 1 Cor. 9. 13.
 (a ^(r) fundamentumra nézve) a ^(r) Cor. 3. 11.
 Christus Evangeliomához. A'
 vallásodtól igben távol este-
 kel; mert ^(s) MINDENEK ^(s) Rom. 12. 18.
 KEL békeségben kel élnünk;
 a menyire túlünk lehet. Még a
^(t) fogány várositis, megh kinal-
 tatá ^(t) Törv. 20. 10.

tatá Isten, *elsőben békeséggel.*

Megh lehet a *külső békeség* h

(u) Ter. (u) *Religióban való meg* *eggyezés*
19. 7. *nélkül.* Lam (u) *Salamon s-Hi-*
(u) Kir. *ram, szereték egy mást!*
5. 12.

3. O K O S *eggyesség* le-
gyen közötted. Ne magya-
rázd (x) *balul* felebarátodnak

(x) Matt. néked mondot szavát. Oly (y)
26. 60. *értelmed* legyen, mely tégedet
61.

(y) Peld. *boszszutűrővé* tegyen. Ha csak
19. 11. magad *személyét* illeri a rajtad

(z) 1 Cor. *tör bszszuságh;* (z) *eltűrj* ben-
6. 7. ne, hogy nem mint veled egy-

gyút lakozó Atyádfiával *tör-*
vénkezzél. Azért; bár nagy

méltoságu ember légyis; de
még his a *békeségnek* megh

(a) Ter. *tártásáért* lokat félre tégy (a)
23. 4. 5. 6. *authoritásodban.* Nem tartozik

(b) Matt. *vala Vrunk* (b) *vámmal;* de még-
17. 26. *is a jó eggyességért, meg* *adá.*

Mind ezeket penigh, *ugy igye-*
kez-

kezzed el-köv
légy csak az eg
térője; s-az
gyólllyed Da
Isten affélet.

4. Nagy fur
a békeségnek
olzon. Sok sz
hatnak téged a
re hívott min
vérel (harag)
nek fel-emel
stennek. Ha
tészted; (ám
de, *ha* *szeret*
csak semmi.
nyellük; egy
mészterünk; ug
im s-Manasse. M
é pirancsolato
májt szeresük; m
vanyinak lenni,
tünk. ō mely n
C

kezzed el-követni; hogy ne
légy csak az egyelségnek tet-
tetője; s-azonban (c) Saullal
gyűlöllyed Dávidot. (d) Tiltva
Isten afféjét.

4. Nagy fundamentomot velsz
a' békeségnek, s-ugykövesse
olozton. Sok szép dolgok indit-
hatnak téged arra. (e) Békeség-
re hívott minket Jsten. (f) A'
vérrel (haraggal) tellyes keze-
nek fel-emelése; nem tetszik I-
stennek. Ha te gyűlölsz a' tűzre
tészedis; (ám bárreligiod mellett)
de, ha szeretet benned nincsen;
csak semmi. (h) Ha egy mászt el-
nyeljük; egy másztúlis meg e-
mésztetünk; úgy jára (i) Ephra-
im s-Manasse. Meg ujjíta Vrun-
k é parancsolatot; hogy (k) egy
mászt szeressük; melyről, ú tanít-
ványinak lenni, meghis ismerte-
tünk. Ő mely nagy ahitatoslan

C

kő-

31.
(c) i. Sám.
8. 9.
(d) Lev.
19. 17.

(e) 1. Cor.
7. 15.
(f) Esz.
1. 15.

(g) 1. Cor.
13. 3.

(h) Gal.
5. 15.
(i) Esz.
9. 21.

(k) Ianc.
13. 34. 35.

könyörge, ú ezért, minék előt-
 (N) Ján. te (l) *megh halna!* (m) Gyönörü-
 17. 11. ségbes az álltyafiaknak, egyes-
 (m) Sol. ségben való lakások; kiknek bé-
 133. 1. keségek gyökere ez; (n) mert *Át-*
 (n) Ter. tyafiak. Vajha közinkben nem
 18. 8. jú vala amà (o) *veres london* űlő!
 (o) Tük. kinek, à bekeséget è földrűl el-
 6. 4. vevő hatalom adaték s-nagy tőr,
 hogy az emberek egy mást öllýék.
 (p) Ján. (p) Gyilkos, à ki gyűlöl. Tudnod
 3. 15. kel; hogy (q) az hármás kötél ne-
 (q) Préd. szesen szakad el; mellyet, ő vajha
 6. 12. megh ismernél!

(5.) Ha Isten *Magistratus* sá-
 tót; soha alattad valódat, fe-
 nyegetéssel, tómlőtözéssel, s-
 kemény büntetésekkel; vallása
 megh változtatására, ne kén-
 szericسد. Megh lehet az *igbe*
 (r) Luk. predikállása által űket (r) kérni;
 14. 33. de nem *külső erőszak* tétellel. A
 lélekben ál az *hit*; mely lélek;
 külső

külsőképpen
 harik. (1) Jste
 zimereteken v
 szabad akarát
 et kinek kinek
 erőszakkal. Se
 kell azt vetni
 nem kéreffel.
 korbácsolová
 pokat, hanem
 parancsolatát
 senki a Sídok
 gyen a vallás
 ki könyörül a
 à ki meg kem
 szabad az ere
 így hívják) ny
 hoz nem-is?
 sze-meg ama k
 vátornak így in
 Christu s-as
 C
 am A.D. 1574 Exlat
 101. pag. 394

külsőképpen nem-is csigáztat-
 hatik. ^(s) Istenre bízatot a lelki ^(s) 2 Cor.
 ismereteken való Vrakodas. ^(t) 1. 24.
 Szabad akarat szerént kel a religi-
 ót kinek kinek valasztani, nem
 erőszakkal. Senki nyakába nem
 kell azt vetni ^(u) fenyítéssel, ha-
 nem kéréssel. nem ^(x) emberek
 korbácsolová tőtte Isten a' Pa-
 pokat, hanem tanítókká. Meg-
parancsolaték régen: hogy ^(y)
 senki a' Sidokon erőszakot ne te-
 gyen a' vallásért; mert Isten az a
ki kőyörül az emberen, s-meg ő
a ki meg-keményíti azt. De talám
 szabad az eretnekekhez (kiket
 így hívják) nyulni, ha a' Sidok-
 hoz nem-is? Nem. Tekinthe-
 tse-meg ama kegyelmes Impe-
rátornak így irt levelét: ^(z) A'
Christus s-az Apostolok más-kép-
 C 2 pen

am A.D. 1574. Extat apud Goldastum tom. 2. Cons. lma
 per. pag. 304.

ben tanítottak minket az emberek
meg-terítéséről; ő nekik kard-
gyok à nyelvek vala; az igével
bódoltattak embereket. Ennekem
nem tetszik à másképpen cseleke-
dőknek dolgok s-jósa meg is sem
engedem. Mást is így dicsírnék:

(a) Jaco-
bus An-
gustus
Thuanus
libr. 36.
Histor. A.
1564.

(b) Cor-
nelius à
lapide in
1 Pet. 5. 2.

(c) Petrus
Coretus
Jesuita in
defens.
contra
Noaum
cap. 8.

(a) Ferdinándus Császár, igaz-
ságot szerető s-engedelmes
vala; mind ezek felet kedvelli
vala à békeséget; meg is paran-
csolta, hogy senki tűzzel vassal ne
kegyetlenkednék à religióért. A'
kinek ez aránt lelke ilmereti
megh győzetet, így ízól: (b)
Legeltessétek az Istennek nyáját,
nem (külső) erővel kényszerítvén
őket, hanem javallással; nem vess-
zővel, hanem bívással; hogy sza-
bad akarat szerént kövessen tite-
ket à nyáj. Ísmét: (c) A' Christus,
azt parancsolta Apostolinak; hogy
tanicsanak s-kereszteljenek; nem
mon-

mondatta azt; hogy
gyök; vagy koldo-
gallak; kik u-
nia. Vgyanis
seghül vállalna-
gokra, nem se-
rentani. Nem
tűst az, hogy
ken uralkodg-
zeket! (a) Soba
magamnak, hogy
ken uralkodg-
Isten hármát
miből valami
kesendő dolgo-
isméreteken ur-
legyen à jo E-
arant tisztek;
(d) Ason legyem-
mek, hogy a Ca-
térannak kőse-
nek utáti-gon-
dig a semmi; kine

mondotta azt; hogy azokat megöl-
lyk; vagy külső hatalommal ron-
gályák; kik őket nem halgat-
nák. Vgyanis; (d) à mit kételen-
ségből vállalnak az emberek ma-
gokra, nem szégyenlik azt meg-
rontani. Nem illeti à Magistrá-
tus az, hogy à lelki-ismérete-
ken uralkodgyék; halhatfza e-
zeket! (e) Soba nem vészem azt
magamnak, hogy à lelki-ismérete-
ken uralkodgyam. Más-is: (f) *As*
Isten hármát tart magánál: Sem-
miből valamit teremteni; à követ-
kezendő dolgokat tudni; s à lelki-
isméreteken uralkodni. Mitsoda
legyen à jo Fejedelmeknek ez
aránt tisztek, érts meg azt-is:
(g) Ason legyenek à nagy Fejedel-
mek, hogy à Catholicusok s- Lu-
theranusok között való békeség-
nek utát ki-gondolgyák. Míg fe-
dig à lenne; kinek kinek meg-kelt

(d) *An-*
dreas Ma-
sius in
Commens.
Iof. 24.

(e) *Besola-*
das lib. 1.
Poliz. 3.
num. 274
de Maxi-
miliano 2.
(f) *Ste-*
phanus
Batoraus
Rex polo-
nia in dis-
cto fre-
quenti.

(g) *Bel-*
libr. de
Laiciis c.
19. 51.
de Geor-
gio Cas-
sandr.

(b) Richardus
in Refut.
Alcorani
cap. 10.

(i) Gerardus
Basilien-
sis
Episc. Ar-
golicensis
in Epist.
ad Cardi-
nal. A.D.
1558.

engedni vallását; csak vegyék a
szent irást s- az Apostoli Credot.
Vajki kevés haszna vagyon, a
vallásra való erőszakos kénsze-
ritésnek! Halhatja! (b) Meg lehet
az; hogy az ember száját, vallat-
tattyák; de a szívet az el-hitelre
lehetetlen dolog kényszeríteni. Ezt-
is bizonyosan meg-olvasd: (i) Soha
mi (Catholicusok) oly gyűlöl-
ségben nem volnánk, (megh-
rodd ezt ki irta!) ha csak tized
vagy huszat, másoknakis példá-
jokra megá nyakastattunk volna;
de ezen poszdu meg minden vé-
rem; hogy negyven esztendőök a-
lat, többet vesztettének el a fő
Pápok, Olasz, Spanyol, Gallia,
Belgium, Anglia, országokban;
Száz ezer embereknel; mely do-
loggal SEMMIT nem használta-
nak, mert, mentál inkább fogyat-
ták az Eretnekeket, (más az!)
annál

annál inkább
Nem árt, ha
A Gamaliel
cselkedni; J
gyon, (a religio
de ba Jsten az
setetlen ellen
seggyverrel
tunk; sőt inkább
lásokban meg
dom előrted
le intrare? V
Christus tu
tése az; kin
mondhatnak
pen; ha (n
hadgy békét
idejeig. (o)
kadm a lelke
viszát nyájjon
az Apostolot
Magistratuso
Christus orsz

annál inkább nevelkedtenek. ^{37.}
 Nem árt, ha ezis ide járul: (k) *San-*
 A' Gamaliel tanácsát kel csak *a Rem-*
 cselekedni; Ha emberektől va- *ching de*
 gyon, (à religio) semmivé lesz; *Pace Rel-*
 de ha Jsten az elől mozdítója; le- *diss. 1.*
 hetetlen ellene állani. Mert (l) *Joan-*
 fegyverrel keveset használ- *nes Paul.*
 tunk; sőt inkább, az embereket val- *Windeck*
 lásokban még keményítjük. Tu- *in progr.*
 dom előtted vagyon a Compel- *f. 157.*
le intrare? Ercs meg! (m) A' *(m) Cor-*
 Christus tudományának hitege- *nel. Janse*
 tése az; kinek az emberek nem *in cap 91.*
 mondhatnak ellene. Máskép- *Conc. E-*
 pen; ha (n) konkoly volnais; *vang.*
 hadgy békét neki, az aratásnak *(n) Mass*
 zájezeig. (o) Nem szabad Urab- *13. 30.*
 kodni a lelki tanítónak, az ű reá *(o) 1 Pet.*
 bizatot nyájjon. A' (p) szolgákon *5. 3.*
 az Apostolok értenek; nem a *(p) Sta-*
 Magistratusok. Arra való a *piet. in*
 Christus országa; hogy ott az *Prompt.*
 embe- *Cathol.*
 Dom. 2.
 post Pent.

emberek (q) szabályjokból kapá-
 (q) Esai: kat, dárdájokból sarlokat csinál-
 8. 4. lyanak, s- egymás ellen (menyi-
 ben lelki orizag) fegyvert ne
 vonnyanak, se többé hadakozást
 (r) Esai: ne tanullyanak; hanem à (r) far-
 11. 6. kas à bárányal, s-à párduez à kecs-
 ke finval, együtt nyugodgyék;
 (s) Esai: az az, az (s) Jsten szentségének
 65. 25. hegyén senki senkit ne bántson;
 Vgy-is dőà Christus birodalma
 (t) Zach: (t) edgyik tengertől fogva à má-
 9. 10. sikig; nem kell lenkinek à val-
 (u) Luk: lalnak külömbsegeért à (u) Sa-
 9. 54. maritanusokra tüzet kérni; mert
 nem azért jött az embernek fia
 hogy à lelkeket el-veszesse; hanem
 (x) 2 Cor: hogy azokat meg-tartsa. (x) A' mi
 10. 4. fegyverink lelkiek, s- nem testiek.
 (y) Ru- (y) Antichristus hoz illik az, nem i-
 pertus gas keresztyén emberekhez; hogy
 Tuitiensis azokát fegyverrel meg-öllye, kik
 libr. 8. in à bestia képét nem imádgyák; te
 Apoc: c. 13. pedig

penig nem tart
 gada. Non (v) a
 mentis; nem ké-
 szent irasi erőls
 gában. (v) El-
 meg-ölni) par-
 az eretnek-is.
 rálám: Lám
 pőetákat, meg-
 Ercs megh-
 ség, csak arra
 de az (v) J
 seget kíván.
 korazis; à ki
 engedet; de m
 valo ki vetéss
 letni. Forgar
 (v) Jofias, s' (v)
 de ezek à te
 mogattyák; m
 nakis ember
 magokat egyel
 Mjés Egyházi

penig nem tartod annak ma-
 gadat. Non (z) *armis*, sed *argu-*
mentis; nemkell szablya, hanem
 szent irási erőlség a vallás dol-
 gában. (a) *El-távostatni* (nem
 meg-ölni) parancsoltatik, még
 az eretnek-is. De így szollálz
 talám: Lám az (b) *Samis pro-*
phétákat, meghadra Isté öletni.

Ercs megh: (c) *As kemény-*
ség, csak arra az időre tartozék;
 de az (d) *Uj Testamentum*, szeléd-
 séget kíván. Megh ölettetet ak-
 kor azis, a ki a (e) *fű Pápnak* nem
 engedet; de mostan az *Ecclesiából*
 valo ki vetéssel szoktuk azokat il-
 letni. Forgatodd az (f) *Illyés*,
 (g) *Josias*, s' (h) *Jesú* példajátis;
 de ezek a te igyedet nem tá-
 mogattyák; mert úgy a Papok-
 nakis ember vérben kellene
 magokat egyeliteniek; (mivel
 Illyés Egyházi szolga vala) te

Cs

penigh

39
 (z) Ber-
 nhardus
 serm. 646
 in Cant.
 (a) Tit. 3.
 10.

(b) Törv.
 13. 5.

(c) Glossa
 ordin.
 num. 25.

(d) Liran.
 in cap. 9.
 Luc.

(e) C. Ab-
 sit 14.

Caus. 11.
 q. 3.

(f) 1 Kir.
 18.

(g) 2 Kir.
 10.

(h) 2 Kir.
 23.

(i) Bell.
 libr. de
 Laicis c.
 22. in res.
 ad 7.
 (k) C.
 quod au-
 tem Caus.
 22. q. 2.
 (l) Grog:
 de Valenti
 Toms 3.
 disput. 1.
 quast. 10.
 punct. 6.
 (m) Zach.
 13. 3.
 (n) Corn:
 à Lapide
 in Can.
 Comm. in
 Prophet.
 major:
 pramif.
 can. 3.
 pag. 23.
 (o) v. 4.
 (p) Math.
 18. 17.
 (q) Lyras
 mus in b. l.

penigh azt, (i) erőssen tagadod
 (k) Sok dologs meg engedtetet az
 ő Testamentumban, mellyet nem
 szabad ma, cselekedni. (l) Isten-
 nek kíválképpen való parancso-
 lattyaúl cselekedtek azok azt;
 mely példával nem szabad ma él-
 nünk. Emlited eztis: (m) Nem
 élisz, mert házugságot szollottal.
 De az az hely, izól az (n) igbe ál-
 tal való meg ölésről; mivel él-
 nek az utannis azok az hamis
 Prophétak, s panaszkodnak tu-
 dományokban való meg (o)
 szégyenülésekről. Mondgya u-
 gyan Vrunkis; hogy (p) ki az Ec-
 clefiát nem halgattya, olyan le-
 gyen mint à pogány. De, (q) po-
 gánynak tartatni, annyit tesz;
 mint az Ecclesiából kirekesztetni;
 nem meg öletni: Magadis azt
 tanitod ez hely felől; (r) nem pa-
 ran-

(r) Bell: libr. de Laicis c. 22. res. ad 6. arg.

vancsolia Cörj
 nekek meg é
 ént Idvezitő
 Senkinem jó
 ba az én Atyá
 honnan te ig
 az eretnekeket
 De ez à voná
 tésből, haner
 rént való. M
 halgattya, a
 Attyátul. V
 nyavalyát, e
 Vgy, de à l
 vel, sem h
 Istennek S
 érdekelni.
 6. A' szé
 tozik ezis:
 való embere
 meg törcsad
 Istennek nev
 Nem távozó

rancsoltá Christus, hogy az Eret- 71.
 nekek megégettesenek. Meg-
 ént Idvezítőnk szavai ezek: ^(s) ^{(s) Jam:}
 Senki nem jöbet én hozzám; hanem 6. 44.
 ha az én Atyám vonándgya őtet;
 honnan te így beszélel: Azért
 az eretnekeket kötéllel kel vonni.
 De ez a vonás, nem ^(t) kényszeri- ^{(t) Glossa}
 tésből, hanem szabad akarat sze- ^{ordin: m}
 rént való. Mikor az Jsten igijét ^{b. l.}
 halgattuk, akkor vonattatunk az
 Atyától. De talám a ^(u) fene ^{(u) 2 Tim:}
 nyavalyát, el kel a testül metsemé 2. 17
 Vgy, de a lelki fenét; ^(o) nem erő- ^{(o) Zach:}
 vel, sem hatalommal, hanem az 4. 6.
 Jstennek Szent lelke által, kel
 érdekelni.

6. A' szép eggyeséghes tar-
 tozik ezis: Vallásodon kívül
 való embereknek adot bitedet,
 megé tarcsad. Nem jó, az ^(p) ^{(p) Kijtv:}
 Jstennek nevét hiában felvenni. 20. 7.
 Nem távozzék el ^(q) lakos Pa- ^{(q) Terz}
 triár- 31. 48.

triarcha, a bálvánt imádó Lábánnak tőt frigyétül. Az Izrael fiaii megh tarták a (r) Gibeonitákkal tőt kötejt. Kárhoztattya Isten (s) Sedechiájt azért; hogy a Nabugodonozorral tőt bitit, meg szegé. Az hit szegés eleitül fogva megh büntettette; (r) Három esztendőig való éség lán Dávid országában, a (u) Ezech: Gibeoniták meg öléséért. (u) 17. 19. Sedechiásnak fejére fordula, csorbás hiti jutalma. Meghesék (x) Moabnak is, az hittel való jádzás. (y) Hoseásnak a pártútés. (z) Joakimnak az elszakadás; mint (a) László Magyar Királynak is a frigy bontogatás. Nem tudom micsoda gyors elemék találák ennek szabados vóltát; de bezzegh gondolatlanul mivelék. Vótték ezt némmelylek, eszekben, s-az igazságtul

(r) Jos: 9.

19.

(s) 2 Cro.

36. 13.

(r) 2 Sam:

21. 1.

(u) Ezech:

17. 19.

(x) 2 Kir:

3. 5. 24.

(y) 2 Kir:

17. 4.

(z) 2 Kir:

24. 1.

(a) Bon-

fin: lib. 6.

de rebus

Vng: c. 3.

ságtul megh g
 iralt hattanak
 ba mind e vi
 meg kel tartat
 nem kel ast n
 Nemets orsz
 rend kedveér
 sek. Detala
 Istennek! u
 gen effele:
 frigy ellen m
 volt abban v
 ratornak Sa
 prajudicál
 ságnak. Im
 digb az Ece
 keknek adot
 Volt illyen
 gulájok ez a
 as Eretneke
 kel meg tar
 ket nem
 Istennek ér

ságtul megh győzettervén, ily 73.
 irast hattanak: (b) *As adot hitet* (b) *Ze-*
ha mind e világ ellenben kiáltis; *nocarus*
megs kelt tartani. *ismét: (c) Soba* *in vita*
nem kel azt megs engedni; hogy *Caroli V.*
Nemet's országban as Egyházi *(c) Petrus*
rend kedveért; as hit megs rontos- *Suavis*
sék. *Detalám tagadod? Hala* *lib. 1. Hist.*
Istennek! ugyan vólt azért ré- *Concil.*
gen efféle: (d) Ha Huss Janos; a *Trid. pag.*
frigy ellen meg égettetettis, nem *16.*
vólt abban véték; mert as Impe- *(d) Kelle*
ratornak Salvus conductussa, nem *rus tom. 2.*
præjudicálsat az Ecclesiá szabad- *Papaz*
ságnak. *ismét: (e) Sokat ártot ed-* *Cathol.*
dig's az Ecclesiának; as Eretne- *artic. 122*
keknek adot hitnek, megs tartása. *cap. 3: p.*
Vólt ilyenis: (f) Községes re- *662.*
gulájok ez a Catholicusoknak; hogy *(e) Cor.*
az Eretnekeknek adot hitet, nem *nelius a*
kel megs tartani. *Ha most eze-* *Lapide, in*
Istennek érette! Megh tud- *c. 5: Act.*
gyad *v: 39*
(f) Molao
nuslib. 3.
c. 27: obj.
1: 6 6:

(g) Pázmán 1022.

(h) Naucler: vol: 2: Gener: 48.

(i) Bonfili: decad: 3: libr: 2:

(k) Theodosius ad Cyrillum de conv: synod: Epistephina:

gyad mind az által: (g) *Husz Farnosnak kárhostatása; nem helyesen javaltatik tőle.* (h) *Sigmond Császár gyűjtötte vala a Synatbélieket ölvez; s-úis álhat vala végezeknek ellene, ú Felsége városa vala, s-szabadoisan cselekedhetik vala benne; megh gondolván azt kíváltképpen; hogy nem szabad akarattya kérent; hanem (i) tőle hívattatván, ment Husz a gyűlésben. A' Cseh Kiralyis, a Synat kéréfere bocsátáúter oda. Tudta azt a Concilium; hogy a Császár *Salvus Conductus* s-ával hiják Huszt; s-miért akkor, hogy nem ellenzette? Régen megh a Romai Püspök is alája vólt vettetvén, az *Imperatoroknak*; ezek (k) *hivták őket a Gyűlésben*; az Ecclesiái dolgok felől, nekik (l) *supplicál.* (l) *Leo ad Theodosium Augustum Epist 245**

áltak: a mikor
sajek hívattat
Confirmáltak
Püspököket; k
penigh a Conc
ugy tanítod
mint igazics
magadé torko
gy szól: (q) C
Török a kerej
látot ada; hogy
is bitnek csele
m észt szeren
is, adot bit
lghen hánny
mújt; hogy ha
Egy személy
de azt rebege
Sok Fejed
arra László.

VI. R.
A' mi BALV
nagy oka

(s) Husz Ja-
nem helye-
(b) Sigmond
vala à Synat-
is alhat vala
ne, ú Felsége
adolsan cse-
enne; megh
váltképpen;
karattyá be-
le hívattat-
gyűlésben.
Synat kéré-
a. Tudta azt
Császár Sal-
hiják Husz;
nem ellen-
gh à Romai
vertervén,
ezek (k) hív-
; az Eccle-
iek (l) subli-
cál-
um Epist 243

cáltak; à mikor akarták, (m) Sos-
sajok hívatsatták őket; űk (n)
Confirmálták à Romai választot
Püspököket; kisebb méltóságu
penigh à *Concilium* à Pápánál;
ugy tanítod (o) magad. Akar
mint igazics (p) *Eugeniusz*; de
magadé torkol megh, mikor
igy szól: (q) Győzedelmet vún à
Török à kerejsztyéneken, s-tanu-
ságot ada; hogy ez után nem csak
as hitnek cseledinek, hanem à ter-
mészt szerént való ellenségnék-
is, adót hitit ki ki megh tarcsa.
Ighen hánnyák à *Præsta quæsu-*
musz; hogy ha valami voltis; (r)
Egy személy cselekedtette azt;
de azt rebesgerik mások: hogy
s) Sok Fejedelmektől indittatott
arra László.

VI. REGVLA.

A' mi BALVANYOZASUNKIS,
nagy oka romlásunknak;
mert

75.
(m) *Con-
stantius
Liberium
teste 1026:
l: 4 c: 10:
(n) Plati-
na in Pe-
lagio se-
cund:
(o) Bell:
de Rom:
Pontif: c:
17. §. 13
(p) Paz-
man
1026.
(q) *Aneo
asylvius
Epist 81:
de Histo:
Uladiſlaſs
(r) Pazm.
1026:
(s) Tim-
pius in
Theatro
tit: Foedio
fragi:**

(a) Törv:
3. 19: 20:

mert így szól az Isten: (a) *Fla*
mindeneztől fogva el felelkezén-
del a te Uradrul Istenedrül; ide-
gen Istenek után járanda sz, s-azo-
kat tisztelvén megá baidod magad
azoknak; vallást teszek é már na-
pon ellenetek, hogy kétségá nél-
kül el vestek; mint a pogányok,
kiket az Ur el veste ti elötte-

(b) Kijöy:
32: 28:

tek. Nézherte a (b) *bálványo-*
só Aront! addigh követi úter á
nép, csak egy nap-is bárom ezer
hul el közülök. Menyiszer lún
az Istennek frigyes népe é vé-
tekért, (c) *pogányi martalék!*
Akkor lún (d) *szakadás* a nép kö-
zöt, mikor *Astarot's* tisztelteték.
Mellyet hogy el távoztas ő sze-
gény nyóghó magyarság! eze-
ket, szemed elöt, forgald:

(e) Bir: 2:
13, 14, 15:
(d) 1 Kiv:
2: 33:

(e) Törv:
4: 15: 16:

1. Az Istennek képét, so-
ha te ne mérészellyed ki raj-
szolni. (e) *Megá oltalmazad ef-*
félé-

feletül lelkedet,
meg ne ferteste
esen Istenek teje
im, nagy ejszelen
denit nagyon ü; b
ted asert ütet kepe
parancsolla ü; b
BEN-is ne imád
Nem csak as ü
irását tiltja ü; b
milyen való k

2. Nem m
arrülis; hogy a
tisztellel ille
az Isteni tisztel
képis semig, ne
is hogy hogy tiszte
keres a kereset
(melyen Jave
semmi Isteneség
csak as imádgyad

D
Pajfen: par: 23, super
Pajfen: 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Isten: (a) Ha
el felelkezzen.
enedrül; ide.
rándás; -aso.
hajtod magad
szek é már na-
y kétség nél-
t a pogányok,
ste ti elötte.
(b) Gálványo-
köveri üter á
-is három ezer
Menyiszer lún
es népe é vé-
nyi martalék!
adás a nép kö-
tis tiszteltetek.
ávoztas ó Ize-
gyarság! eze-
forgald:
képét, lo-
lyed ki raj-
falmarzad ef-
félé.

félétül lelkedet, hogy magadat
megs ne ferteztesd. (f) Nin-
csen Istennek teste; azért űtet ki
irni, nagy esztelenség. (g) Min-
denűt vagyon ű; hogy hogy rekez-
ted azért űtet képsben; (h) megs
parancsolla ű; hogy megs a KEP-
BEN-IS ne imádgjad, űtet. (i)
Nem csak az ű ALLATTYANAK le-
írását tiltja ű; hanem neki, akar
miképsben való ki formálásátis.

2. Nem merlek affecurálni
arrúlis; hogy a Fesűletet Isteni
tisztelettel illessed. Mert: (k)
His Isteni tisztelet, Isteni illet. Egy
képsis penig, nem Isten; hát meg-
is hogy hogy tisztelnéd azt? (l) Ne
keres a kereszt fában magában
(mellyen Fűvezitők fűggöt)
semmi Istenességet; hanem (m)
csak azt imádgjad, a ki azon fűg-
göt

D

Parisen: part. 3. super Magnificat: (m)
Bibliob. select. libr. II. cap. I. pag. 456,

47.

(f) Tho-
mas part.
3. q. 250
art. 3.

(g) Poly-
dorus Vir-
gilius lib.
2. de rer.
inventi:
cap. 23.

(h) Ab-
ulensis in
cap. 4. De
ut. q. 5.

(i) Vas-
quez in 3.
part. Theo-
ma. disp.
101.

(k) Ro-
bert. Hol-
cot lect.
158. in
Sapient.

(l) Ioan-
nes Ger-
son Can-
cellarius
Possessio
nna

(n) Bell.
libr. 2. de
Imag.
cap. 24.
Sexta
ratio.

gőt⁽ⁿ⁾ Senkinek nem szabad à ké-
peket Isteni tisztelettel illetni;
és szintén azt mondgyais; hogy ű
aszt, az azon függőt Christusért
cselekedti.

3. Ne fedezgesd vétkeidet
ilyen palástval: En, nem à ké-
pet; hanem, az által Istent, imá-
dom. Mert még à pogányok-
is azt mondgyák vala régen: (o)
Mi, à képek által à jegyzendő
dolgot tiszteljük. Te penigh,
nem vagy pogány. (p) A' Po-
gányoknak, szemek előtt vólt à
bálvány; de elméjük Istent gon-
dolta; úgy tetzik, nem kel eze-
ket neked kövERNED. Elis hid-
gye minden ember! (q) Nem
voltak oly bolondok à pogányok,
hogy à képeket, Isteneknek tar-
tották volna. (r) Athénásbann-
is à pogányok, à meg igazán meg
nem ismért Istent tisztelik vala à
bál-

(o) Au-
gust. Conc.
2. in
Psal. 113.
(p) Ioan-
nes Ferus
in caput.
17. Act.
(q) Gres-
gor. de
Valent.
libr. 1. de
Idololat.
cap. 5.
pag. 17.
(r) Marti-
nus Pere-
sius part.
5. de Tra-
dit. ex
Act. 17.

bálványokban.
megh en, mag-
lónak lenni, (c)
ne iszafakodgya-
Súdk Istent; as-
Borjában tisztel-
ték: Ezek a te
képedet Egyiptu-
4. Istent il-
ne találtaisék
hordoztatot ki-
ad nemzetsegei-
elő: vótte vala
nigh lelki lara-
5. Mi hasz-

ha az Istennel
rancsolattya
meg fertő lok-
doliz ki? mert
(s) Semmikeppén-
à képet, hanem a-
jegyes; néhol i-
Mind à képek-
2

balványokban. Te-is ilmérd
megh ezt, magad pártján va-
lónak lenni, (s-igazat szollani)
ne istenfakodgyá ellene: ^(s) *A*
Sidck Istent; az Arontul Öntöt
Borjuban tisztelték, mert így sol-
tak: Ezek a te Istened Izrael, kik
tégedet Egyiptumbul ki hoztak.

4. Isteni tisztelőnek okáért,
ne találtalsék közötted ízéssel
hordoztatot kép. Mert, ⁽¹⁾ *Mo-*
áb nemzetségeis, pámpának okáért
elől vőtte vala ezt régen; te pe-
nigh lelki Izraelita vagy.

5. Mi hasznod neked abban
ha az Istennek nyilván való pa-
rancsolattya ellen, lelkedet
meg sértő lok exceptiókat gon-
dolsz ki? mert, hol azt tanítod;
^(u) *Semmiképpen nem kel tisztelni*
a képet, hanem csak azt, a mit az,
jegyez; néhol így szollasz: (u)
Mind a képnek s-mind az azt jed-

D 2

30 dol-

29
^(s) Ioan-
nes Ferus
in Exod.

32.

⁽¹⁾ Fran-
ciscus Ri-
bera in
annot:
Amos: 5.
v. 17.

^(u) Du-
rand. lib.
3. sent:
dist. 9.

^(u) Ale-
xander
pag. 3. q.
30. art:
ult.

ső dolognak, egyenlő tisztelet kel.

Ezt tartod olzton legh bátor-
ságossab utnak: (x) *Keveseb be-*
csület kel a képeknek, hogy nem an-
nak, kit példáz. Vallyon s-mind
ezek, hol vadnak a szent irás-
ban? jo nagy lsten, bezzeg ve-
szedelmes el-távozni a te igid-
túl!

6. Ne térj megh (a képek
tiszteletiben) a Christus isme-
reti kívül való fene tévelygés-
re. Mert; némellyek a Pogá-
nyok s-bálvány imádó Sidok
közzül, (y) *megs állottak a kép*
előt; (z) *oly nevet adtak nekik,*
mellyet azok jedzettek; (a)
köszorokkal őket fel cifrázták; (b)
vállokon ide s-tova hordozták;
(c) *magas helyre tőtték;* nekie
(d) *oltart építettek;* Sok költ-
séggel fel készítettet (e) *Templo-*
mokat

(e) *Kir: 11: 7:*

(x) *Gab-*
riel in 3.
dis. 9. q.
un. & in
Can: miss:
lect: 49.

(y) *Dan.*

3. 3.

(z) *1 Kir:*

12. 28.

(a) *Csel.*

14. 13.

(b) *Esa.*

46. 7.

(c) *Aug:*

Epist: 49.

(d) *1 Kir:*

18. 26.

mo kat szerzettel
kat fogadtak; sz
petizenteltek;
vigan laktanak;
koltak; nekik
jo illatottott
meket gyujtort
előtte (u) meg
esküdtenek; p
nalt berkecs
tak; magoka
korbacsoltak;
ummal illett
reszryenoek
7. lo/me
a magad vall
ban tudatlan,
szent irasban
kepeknek ima
Csak készül
tiokból sármaz
telet. Mely
nuu lib. 3. lcu. The

mokat szerzettek; ahhoz (f) Páso-
 kat fogadtak; számára (g) Jnne-
 pet szenteltek; ugyan akkor (b)
 vigan laktanak; azt megh (i) cso-
 kolták; nekie (k) reménkedtenek;
 (l) jó illatot töltöttek; (m) szővét-
 neket gyújtottanak; magokat
 előre (n) meg szajtották; arra (o)
 esküdtenek; (p) zöld ágakból csi-
 nált berkecskével cikornyáz-
 tak; magokat előre megh (q)
 korbácsolták; (r) aranyas ízkofi-
 ummal illették. Illetlen, ke-
 resztényennek ezeket követni.

7. Iol meg vizsgálj ez aránt
 a magad vallását s ne légy ab-
 ban tudatlan, mely ezis: (s) A
 szent irásban nincsen emlékezet a
 képeknek imádásáru. Ilmét: (t)
 Csak kézrűl kézre adatot tradi-
 tiokból származot a képeknek tisz-
 teleti. Mely ha úgy vagyon;

C3

mit

nus libr. 3. locor. Theolo: cap. 100.

20 57.

(f) 2 Kro-
 nik: 11. 15.
 (g) 2 Kir:
 10. 20.
 (b) Bir:
 16. 22.
 (i) 1 Kir:
 19. 18.
 (k) Esa.
 44. 15.
 (l) 2 Kir:
 16. 4.
 (m) Eze:
 8. 17.
 (n) 2 Kir:
 18. 4.
 (o) Ier: 5:
 7.
 (p) 1 Kir:
 18. 4.
 (q) Lev:
 21. 5. és
 19. 27. 28.
 (r) Esa:
 30. 22.
 (s) Thom:
 part: 3. q.
 25. art:
 3 n. 4.
 (t) Mel-
 chior Ca-

mit kárhoztatod azokat, kik à képnek tisztelséget nem telz-
nek?

8. Az ô Testamentumbéli képekkel ne biztald magadat; mert à te regulád abban ilyen:

(u) *Vas-
quez in
par: 3.*

Thomæ

rom. 1.

disp: 104.

c. 7.

(x) *Idem
ibid. cap:*

6.

(u) *MINDEN képeket megis tiltot
Isten az ô Testamentumban.* (x)

A' Cherubimokat-is nem azért parancsolta Isten, hogy valaki azokat imádgya, megis csokollya, vagy térdet hajtson nekik; hanem hogy ékeiségre valok legyennek, miért támaszkodnal hát ebben à Sidoi szokáshoz?

(y) *Ioan:
18. 20.*

9. *Rejtekbën* (ha lehet) ne szoly semmit mint (y) *Christus V-runk-is.* Igen gyanos tudománynak tartom azt, mely à kôlségtûl el-rejtettetni ighen bátor. (z) *Mégis az háznak felül-is kel azt Prædikálni; mellyet az Ur setetben mondott.* A' képek felől

(z) *Matt:
10. 27.*

hát, ezt hird
Christus képet
illetve; nem
(lör ighen ve
dani; mitsoda
à képek tiszt
nem jól tani
10. Mikor
elől hozatik:
gádnak farag
gyad üteti; ne
Csak à Bárv
kép nevezet
ugy imádatat
golnak má
rongatnak:
való élést ti
latban.

11. Ha le
is erőszakot
beszélvén. M
à bálvány. M
minden kép 6

hát, ezt hirdetni: (a) *Flogy à Christus képet Jsteni tisztelettel illetni; nem szükség a községnek (főten ighen veszedelmes) mon-*
dani; mitsoda egyéb; hanem,
à képek tiszteleti felől való te
nem jól tanításodat, félteni?

10. Mikor ama Szent hely
elől hozatik: (b) *Ne csinálj ma-*
gadnak faragot képet s-ne imád-
gyad űtet; ne csapony így ki: (c)
Csak à Bálványt tiltja Jsten it à
kép nevezeti alatt; mely, mint Jsten
ugy imádtatik. Mert, meg guggol-
nak mások érette s-igy pi-
rongarnak: (d) Minden képpel
való élést tilt Jsten è parancso-
latban.

11. Ha lehet ne tégy még-
is erőszakot az igazságon, így
beszélvén. Más à (e) *kép, s-más*
à bálvány. Mert ezt: hogy nem
minden kép bálvány; más val-

(a) Bellar:
libr: 2. de
Imag:
cap: 22.
S. quareo.

(b) Ki:
10 v. 20. 36

(c) Bell:
libr: 2. de
Imag:
cap: 7.

(d) Vas-
quez libr:
2. de ador,
Disp: 4.
Cap: 2.

(e) Azor-
ius libr:
9. Instit.
cap: 7.

(f) Bell-
lib. 2. de
Imag:
cap. 7.

(g) Bir:
17. 5.

lyuk; de hozzá refzizük ezt ve-
led egyút: (f) *Az Isteni tiszte-*
lettel illettetet kép, bálvány.
Tiszteli vala *Micha* a képeket;
s-az irasis azt mondgya ezért
felőle: hogy (g) *bálványoknak*
háza volt nála:

(h) Bell:
lib. 2. de
Imag.
cap. 5.

(i) Idem.
ibid. cap.
11.

12. Semmire való Isten e-
lőt è ki fogális: (h) *A' kép való-*
ságot; à bálvány semmő oly dol-
got jelent; mely nincsen. Megh
csalod itt magadat! Mert (i)
bálványimádónak tartod azt, k
Csristus s-Abraham képét tiszte-
te; noha mind Csristus s-mind
Abraham valósággal vóltanak.
A' pogányoknális volt néha à
napnak s-holdnak képe; (ezek
penigh valóságosfak) kiker è
cselekedetért (k) magadis kár-
hoztatz.

(k) Corne-
lius à La-
roide in
dent: 5.
v. 3.

(l) Bell:
lib. 2. de
mag:
ap. 12.
S. 14

13. Allatod ugyan; hogy
az (l) *Cserubimokat imádták az*
embe-

emberek s-az érte-
ték. De; (m) csak
isten asokat csinál
imádtatni. (n) A'
azért emelitetet f
kigók marasán
Te, (o) nap ke
mádkozáldok
mádod à nap
ent imádták,
kat. Kezdek
relettel illern
de el főtete

14. Ezis
(p) *Imádgát*
molját. De; (q)
rancsollya Dav
nem az Urat as
is (s) *Adánál* iz
mias Urat.

15. Mikor a
olvasod: *jakob*
szájának veget;

zizük ezt ve-
s Isteni tisztel-
és, bálvány-
ba a képeket;
ondgya ezért
bálványoknak

való Isten e-
) A képváló-
nem más oly dol-
ncsen. Megh-
at! Mert (i)
tartodást, ke-
képet tisztel-
ristus s mind-
al voltanak.
vult néha a
képe; (ezek
ak) kiket é-
magadis kár-

yan; hogy
imádták az
embé-

emberek s az érts kígyótis tisztel-
ték. De; (m) csak parancsolta I-
sten azokat csináltatni, nem hadta
imádtatni. (n) A' érts kígyois nem
azért emeltetett fel; hogy a mérges
kígyók marásának ellene állana.
Te, (o) nap keletre fordulsz i-
mádkozáskor; mégh sem i-
mádsz a napot; a Sidókis I-
tent imádták, nem a Cherubimo-
kat. Kezdék ugyan Isteni tisztel-
telettel illetni az (p) érts kígyót;
de el tőreté Ezechias.

14. Ezis vagyon előtted :
(q) Imádgátok az ű lábainak sá-
molyát. De, (r) nem az helyet pa-
rancsollya David imádtatni, ha-
nem az Urat az helyben. Vgyan-
is a (s) ládánál szokták vala imád-
ni az Urat.

15. Mikor amaz helyet így
olvasod: Jakob (t) imáda az ű pál-
tsájának végét; igen okos légy;

D 5

s-igy

(m) Caros-
lus Ma-
gnus libr:
4. de Imag:
cap. 15.
(n) Idem:
de aeneo
serpente
libr. 1.
cap. 18.
(o) Bell:
libr. 3. de
Cult.
Sanct:
cap. 3.
s. Idem.

(p) 2 Kir:
18.

(q) Solt:
95.

(r) Caro-
lus Ma-
gnus libr:
4. de Imag:
cap. 7.

(s) 1 Kron:
15. 6. Vas
tablus in

b. 1.
(t) Sid:
11. 21.

(u) Eras-
mus ad
b. l.

(x) Lyra-
nus in b. l.
Ribera in
b. l.

Emanuel
à Sa in
b. l.

s-igy gondolkodgyál akkor: (u)

Nem jól fordították ez helyet az

emberek. Így értes azért: (x)

Nem úgy kell venni; mint ha bot-

tyának végét imádkol volna; ha-

nem Istennek könyörgöt bottyá-

ra támaszkodván, mivel hogy ö-

regés ember vala.

16. De talám azért illeked

Isteni tisztelettel a képeket;

mert sok csudák löttek eleitül

fogva azok által? Hagy békét

annak! (y) A' Szamáris szölla; de

ne imádkol. A' Satannak forgoló-

dásais megh lehetet olyankor

amà mondas szerént: (z) Mivel

hogy az emberek nem akarják ven-

ni az igazságnak fényességét; az

ördög is hasznos csudákat tesz,

hogy az embereket ámicsa.

17. Iuta eszemben; hogy

az embert (ki az Istennek ké-

pe) nagy tiszteletre méltónak

mon-

(y) Caro-
lus Ma-
gnus libr:
3. de Imag.

cap. 21.

(z) Sal-

meron:

tom: 4.

pag 260.

mondod; hát a

(igy szólálz)

lendők? Li

petis tisztelet

a szenteket? E

ben al az ember

ütet szerezse

gyad. Külö

csülhed a K

de nem Izaba

teletet tulajd

szentek képe

18. Ig

hogy a meg

imádkyad.

asü dicsőség

illet a tisztelet

csolta segítség

Istent szolgál

mám, a ki ter

földet, tenger

Istennek asokat

veleszenek el

mondod; hát a szenteknek képei;
(igy szólás) né lehetneké becsü-
lendők; Lá hogy a Királynak ké-
pétis tisztellyük; menyivel inkább
a szenteket? Ercs megh! (a) Eb-
ben al az embernek becsületi, hogy
űtet szeressed, nem hogy imád-
gyad. Külsőképben megh be-
csülhed a Királynak is képét,
de nem szabad a'nak Istent tisz-
teletet tulajdonitanod; mint a
szentek képeinekis.

(a) Cle-
mens E-
pisc. Rom.
libr. 5.
Recog.

Rece.

18. Igen el távoztassad;
hogy a megh holt Szenteket ne
imádgad. (b) Nem adgya Isten
az ő dicsőségét másnak. (c) Istent
illet a tisztelet. (d) Magát paran-
csolta segítségül hívatom. (e) CSAK
Istent szolgállyad. (f) Azt ke-
lmi, a ki teremtette a mennyet,
földet, tengert. Mert, (g) a mely
Istennek azokat nem teremtettek,
veszsszenek el é földről! (h) A'

(b) Esa.
42. 8.
(c) Törv.
6. 13.
(d) Solt.
50. 15.
(e) Matt.
4. 10.
(f) Tsk.
14. 7.
(g) Ier.
10. 11.
(h) Ian.
14. 13.

Chri-

(i) Solt:
38. 10.

(k) 1Kir:
8. 39.

(h) Tob:
14. 20, 21.

(m) Esa:
63. 16.

(n) Törv.
4. 7.

(o) Solt:
91. 15.

*Christus nevében kell kérni, nem
à szentekében. Annak kell kö-
nyörögni, à ki mindent tud; amà
mondás szerént: (i) Az én nyö-
géssem Uram töléd el nem rejte-
tet! nem tudnak à szentek min-
deneket. Így ízolla régen Sa-
lamon: (k) Te egyedül látod U-
ram, az emberek szívének gondo-
lattyát! megh halnak à szentek;
s-ha (l) még boldogulnak földön,
(è földön) nem tudgyák; s-ha
még szegényülnékis, nem veszik
eszekben. Így könyörögi azért:
(m) Ur Jsten te mi Attyánk vagy!
Ha Jsräel nem ismeris. Azt kell
még his segítségül hívni, à ki
mindenőt jelen vagy. Vgyan-
is; (n) közel Jsten mi hozzánk min-
deneekben, mellyekért segítségre
szük üt. Magais így biztat: (o)
Segítségül hívot engemet; azért
véle vagyok háboruságában. I-*

gaz;

gaz, mert (p) köse-
mindenek, kik
szük. A' szentek
s-ha menyben vad-
denható Istent k-
hini. Azért (k)
Istent; mert erős
meg tartásra ha-
ilmerünk à sz-
denhatóságot,
ban, ki ezt mo-
vagyok az erős
Az Istentől va-
jo és tökélette-
féle segítség-
ró (x) vis nék-
kut (y) Vesse-
terbedet s-gond-
à Jofias el-hun-
nem cselekedh-
velzedelemben
nem látták űk a-
lekezzel arról-

gaz; mert (p) közel *vagyon az Ur* (p) *Solt:*
mindenekhez, kik útét segítségül 145. 18.
szíják. A' Szentek penigh távúl
s-(q) menyben vadnak. A' min- (q) *2Cor:*
denható Istent kell segítségre 5. 1.
híni. Azért (r) dicsérjük az (r) *Ki-*
Istent; mert erős. ű egyedül à (s) jöv: 15. 2.
megh tartásra hatalalmas; nem (s) *Rom:*
ilmerünk à szentekben min- 10. 13.
denhatóságot, hanem csak ab-
ban, ki ezt mondotta: (t) En (t) *Ter.*
vagyok az erős mindenható Isten. 17. 1.
Az Istentől vagyon, (u) minden (u) *Iak.*
jó és tökéletes ajándék; à más 1. 17.
féle segítség penigh, csak me-
rő (x) víz nélkül való bé omlot (x) *Ier:*
kut (y) Vessd az Urra minden 2. 13.
terhedet s. gondot visel ű terulad; (y) *Solt:*
à Josias el-hunt szemei penigh 55. 23.
nem cselekedhetik azt; mert ha
vezedelemben volnál-is, (z) (z) 2Kir:
nem látták űk azt. Megh em- 22. 20.
lekezzél arrul-is; (a) job Isten- (a) *Solt:*
 623 118. 8.

kell kérni, nem
 nnak kell kö-
 dent tud; amá
 (i) Az én nyő-
 el nem rejte-
 szentek min-
 olla régen Sa-
 vedül látod U-
 vének gondo-
 nak à szentek;
 gulnak fiokis,
 tudgyák; s. so-
 is, nem veszik
 nyörögi azért:
 Attyánk vagy!
 ris. Azt kell
 l hívni, à ki
 yon. Vgyan-
 szossánk min-
 ért segítségre
 így biztat: (o)
 gemet; azért
 uságában. I-
 gaz;

- ben bízni, hogy sem az emberek-
 (b) Solt: ben; Mert, (b) ki megyen az ű lel-
 146. 4. kek, földé lesznek, s-ugyan az naps-
 (c) Ier: el-vész minden gondolatt yok. (c)
 17. 5. Atkozotnak is mondatik az, ki
 bízik emőerben. Vajki sokszor
 megh ismerték azt a szentek,
 még é szarándoki életben, hogy
 nem szűkség nekik Isteni tilz-
 telettel illettetniük! Ki közzü-
 (d) Csel: lők így szóllot: (d) Kely fel! (ha
 10. 25. lábaimnál le estélis) mert én is
 26. ember vagyok. Mások azt mon-
 (e) Csel: dották: (e) Férfiak! (ne áldozza-
 14. 13. 14. tok nekünk) miis hozzátok hasonló
 15. indulatokat viselő emberek va-
 gyúk; hitván dolog ez! inkább térje-
 tek meg amaz igaz Istenhez. Ve-
 (f) Mark: gyed csak jól eszedben! (f) bi-
 11. 23. zonyosnak kel abban lenned;
 hogy Isten, imádságodat megh
 halgatta; de mikor a szenteknek
 imádkozol, tellyesíthetedé azt?
 hi-

hízáde, hogy
 tek voltak? T
 egyedül az
 Ez elől hoz
 győztek ám r
 emberek kö
 méretiben;
 igalságnak m
 Némellyik ill
 E világból
 ment szentek
 Más így szol
 tuk a meg-
 hanem dic
 ságért oly
 Harmadik a
 Meg-kell becs
 de nem kell i
 ily tanácsot a
 nekünk a Co
 hogy nem a s
 (h) Erasmus Rotter

67
 hiszedé, hogy azok ugyan szentek voltak? Te lássad! de én, egyedül az Istennel tartom. Ez elől hozot szent helyek, győztek ám megh sokakat az emberek között, lelkek ismeretiben; úgy hogy, az igazságnak megh hodolnának. Némelyik ilyen vallást tő: (g) *E világából a más életre átalment szenteket nem kell imádni.* Más így szollott: (b) *Nem szoktuk a meg-solt szenteket imádni, hanem dicsirjük őket hogy az igazságért oly erőssen harczoltak.* Harmadik azt mondotta: (i) *Meg-kell becsülni a Mártyrokat, de nem kell imádni.* Negyedik ily tanácsot ad: (k) *Sokkal jobb nekünk a Christusban bízunk, hogy nem a szentekben.* Ötödik így

(g) Carō
 bus Ma-
 gnus libr:

4. de I.
 mag: cap:
 23. circa
 A. 800.

(b) Georg:
 Cassander
 in consul.

art. 21. p.
 963.

(i) Ludo-
 vicus Vi-
 ves in
 Comm:
 libr: 8. de
 civit: Dei
 cap: 27.

(k) Erasmus Roterod: libr. 22. Epist:

az emberek-
 gyen az ű fel-
 ugyan az nap
 dolattok, (c)
 datik az, ki
 ajki sokszor
 zt a szentek,
 életben, hogy
 ek Isteni tilz-
 ! Ki között-
 Kely fel! (ha
 s) mert émis
 sok azt mon-
 (ne áldozza-
 ssátok hasonló
 emberek va-
 z! inkább térje-
 ftenhez. Ve-
 dben! (f) bi-
 an lenned;
 agodat megh
 a szenteknek
 sithetede azt?
 hi-

(l) Salme: így mutat 'à Christusra: (l) Csak
 10. diff. 8. egyedül Christus à közben járo, ki
 in 1 Tim: mindenkor meg-salgattatik At-
 2. pag: tyátul, de à szentek kívánságának
 468. nem mindenkor enged Isten. Az
 hatodik az Istenben nyugszik-

(m) Ale- meg: (m) Csak egyedül (így szól)
 xander az Istent kell segítségre hívni;
 Alensis mert ő tőle vészünk minden jot.
 quest: 92. Az hetedik ugyan meg-hatá-
 membr: 1. rozza az imádságnak czéllyát
 art: 4. s- így bizonyít: (n) Szent Máté-

(n) Bras: nál hozzá tőtte à Christus e' szót
 mus in azot: CSAK; hogy az Isten kívúl ne
 Matth. 4. hívánánk mi senkit segítségre.

(o) Mal- Nyolczadik-is vagyon: (o) Mi-
 don: in kor à Christus azt mondotta, à te
 Comm: Uradat Istenedet imádgjad; azt a-
 cap: 4. kartá jelenteni, hogy Isten kívúl
 Matth: v. senkinek ember ne könyörögjön.
 10. pag: A' kilenczedik ily utat mutat:
 91.

(p) Bell: (p) Nem szükség à szentektől azt
 lib: 1. de kérni, hogy minékünk kegyelmét
 Beat. adgya-
 S. A. cap.
 17. §. 2o

adgyanak. Ma
 gyak; hogy a f
 dent tudnak
 Purgatoriumb
 tudják szemé
 le cselekedetén
 SEGESSE
 sek veszedelm
 met. (r) Nem
 à szentek Iste
 mondja az u
 Angyalok sen
 napját. Ets
 tek nem ugy
 egy tükörre;
 látták Isten
 nem tudnak.
 (r) A' szentek
 vünk gondol
 à szentek nem
 létek felől, mi
 magadismeg-
 Ezek azok: (r)

adgyanak. Még azt-is mond-
 gyák; hogy a szentek nem min-
 dent tudnak. Halhatza. (q) A'
 Purgatoriumban való lelkek nem
 tudják személyről személyre va-
 lo cselekedetünket; csak KÖZÖN-
 SEGESSEN értik, hogy mi
 sok veszedelmekben forgunk. Is-
 mélt. (r) Nem mindeneket látnak
 a szentek Jstenben; mert azt
 mondgya az irás, hogy még az
 Angyalok sem tudgyák az ítélet
 napját. Ertstovábbis. (s) A' szent-
 tek nem úgy néznek Jstenre, mint
 egy tükörre; mert az Angyalok is
 látták Jstent, noha sok dolgokat
 nem tudnak. Tudd meg ezt-is:
 (t) A' szentek nem tudgyák; szí-
 veink gondolatit. Hát ha tudnád
 a szentek nem mindenütt jelen
 létek felől, mit vallanak sokan;
 magadis meg-nyugodnál rajta.
 Ezek azok: (u) Az idvezült szent-
 tek

(q) Bell.
 libr: 2. de
 Purgat:
 cap: 15.

(r) Du-
 randus
 libr: 4.
 sent: dist:
 49. q. 3.

(s) Oc-
 cam l. 4.
 sent: q. 13.

(t) Georg:
 Cassander
 in Consul:
 art: 21. p.
 965.

(u) Thom:
 p. 1. q.
 108. art:

E

tek

3.

(x) Bell:
libr: 1. de
Beat:
Sanct.
cap. 20.
resp: ad 3.
arg:

(y) Coste-
rus in En-
chirid:
pag. 407.

(z) Bell:
libr: 1. de
Chr: cap.
5. §. 1.

(a) Eccis-
us in En-
chir. cap.
15 sub fin.
pag. 106.

(b) Mel-
chior Ca-
nus l. 3.
loc. Theol.
cap 95.

(c) Cani-
sius in Ca-
tech. fol.

tek nincsenek jelen az élőknek
dolgokbcm. (x) A' könyörgésnek
meg-álgatására mindenütt valo-
ság kívántatik; mely se Angyal
se embereknek lelkeket nem illet.

Hogy valaki bizodalját a
szentekben helyheztesse, ezt-
is tagadgya nem egy. Vegyed:

(y) Nem kell a szentekben binni
avagy reméllen. (z) Az irás azt
tanítja; hogy csak egyedül Isten-
ben bízgyunk. Még ollyak-is ta-
láltatnak; a kik tagadgyák a
szenteknek segítségül valo hi-
vásokat a szent irásban fundál-
tatnak lenni. Tekints-meg eze-
ket: (a) A' szenteknek segítségül
valo hívások, nincsen NYIL-
VAN a szent irásban. (b) Hogy
a Mátyroknek segítésekkhez kel-
lyen folyamodnunk; az csak tra-
dióbul vagyon. (c) A' szentek-
nek segítségül valo hívásokat,

nem

nem mutatn
(d) Soha nem el
ban, hogy valo
na szenteket
tettségük.
szentek az Ece
nyira az Isten
mint szokásul.
meg lelked is
a gyűlölséget
meg-nyughat
19. Nem t
nyughatik-m
segül valo hi
ret; mert ige
mástól külö
tomon éppite
érs.

1. Se paran-
csolat, se pél-
da nincsen a
szentirásban,
a szentek se-
gét-

nem mutatbatni meg az irásból.

(d) Sohasem olvastam azt az irásban, hogy valaki azért hívta volna a szenteket segítségül hogy ötet segéllyék. (e) Fmádtatnak a szentek az Ecclesiában, nem annyira az Isten törvénye szerént, mint szokásból. Csak rázogasd meg lelked ismémentit s tedd-le a gyűlölséget; ezeken magad is meg-nyughatol:

19. Nem tudom hogy-hogy nyughatik meg a szentek segítségül való hívásán a lelki-ismément; mert igen változo s egymástól külömböző fundametonon éppitetett; mellyet így érts.

1. Se parancsolat, se példa nincsen a szent irásban, a szentek segé-	1 Némely szent irásbéli helyekből megpróbálhatni (mint ide aláb.) E2 a szent-
--	---

(d) Summa
reg in p.
3. Thomae
10m. 2. dispo
42. sect. 1.
dub. 3.
(e) Bell.
l. 1. de Beas
at. sancto.
cap. 8. S.
ult.

gét ség'ül
valo hívása=
rul. *Georg.*

*Cassand. in
Consult. art.*

21. pag. 964.

2. A' Sidók az
ő testamen-
t o m b a n,
folyamodtak
à szentekhez.
*Salmer. disp. 7.
in 1 Tim. 2. ex
verb. Matts.
27. 47.*

3. Törvény se-
rént kötelez-
tetünk à izc-
teknek segít-
ségül valo hi-
vá-

à szentek fe-
géttségül valo
hívását.

2. Sohul nem
olvassuk azt;
hogy valaki
az ő testa-
mentomban
à szenteket
segítségül hi-
ta volna. *Sua-
res in part. 3.
Thom. 9. 52.
disp. 42. sect.
1. pag. 524.*

3. Nem kén-
szerit minket
arra à szükség
hogy à szen-
teket segítség-
gúl

vására. *Sal-*
tom. 15. pag.
466.

4. Kell Isten-
rül kérn
hogy à sze-
teket köny-
rógresse ér-
tünk. *Bel-*
libr. 2. de m-
cap. 8. prop.
Secundo pr-
batur.

5. A' menybe
fel s- alá jár
Angyalok
meg-jelenti
az ott valo
szent

zentek se-
ségül valo
ását.

Sohul nem
vassuk azt;
ogy valaki
z ó testa-
mentomban
szenteket
egységül hi-
a volna. *Sua-*
ez in part. 3.
Thom. 9. 52.
lisp. 42. sect.
1. pag. 524.

Nem kén-
szert minket
arra a szükség
hogy a szen-
teket segítség-
gúl

vására. *Sal-*
tom. 15. pag.
466.

4. Kell Isten-
től kérni;
hogy a szen-
teket könyö-
rögtesse éret-
tünk. *Bellar.*
libr. 2. de missa
cap. 8. prop. 2.
¶ Secundo pro-
batum.

5. A' menyben
fel s-alá járo
Angyalok,
meg-jelentik
az ott valo
szen-

67
gúl hívjuk;
könyöröghe-
tünk Chri-
stusnak, azok
nélküli. *La-*
rent. Arturus
in Apol. cont.
Tossanum c. 3.

4. Kérhettyük
a szenteket;
hogy mi éret-
tünk könyö-
rögjenek; *F-*
dem ibid. §. ad
aliam partem.

5. Nem ismér-
hetik-meg az
Angyalok, a
mi könyör-
gésünket;
mert

Izenteknek,
à mi szüksé-
günket. *Co-*
ster. in Encs.
pag. 388.

6. Azért tud-
hattyák-meg
az idvezült
szentek à mi
itt valo szük-
ségünket,
mert igen
gyorslelkek.
Becanus in as-
pend. Disp. de
purgat. p. 88.

7. Az Istenben
mint egy tú-
kórben, lát-
tyák-meg à
szentek à mi
kőnyörgé-
sün-

mert néha az,
csak gondo-
lattal vagyó.
Bell. libr. de
Beat. sanct.
cap. 20.

6. Nem elég-
séges à szen-
teknek gyors
természetek
à mi kőnyör-
gésünknek
meg-isméré-
sére. *Bell. lib.*
de Beat. sanct.
cap. 20.

7. Nem nézhet
à terétett ál-
lat, az Isten
állattyában
ugy mint egy
túkórben.
Occam

Isten. *Co-*
ster. in Encs.
pag. 388.

8. Az Egbél
szentek ne-
vednek
látásban
Thomas par.
q. 13. art. 1.

9. Nincsen
mi tőlünk
vul à szent
Georg. Cas-
der in Conju-
art. 21. p. 80.

10. Nem sz-
bad à sze-
tektől me-
nyei dicsé-
séget, va-
an

ert néha az,
sak gondo-
attal vagyó.
Bell. libr. de
Beat. sanct.
cap. 20.

Nem elég.
éges a szen-
teknek gyors
természetek
ami könyör-
gésünknek
meg-ilméré-
sére. *Bell. lib.*
de Beat. sanct.
cap. 20.

Nem nézhet
a terített ál-
lat, az Isten
állatryában
ugy mint egy
tűkörben.
Occam

lünk. *Co-*
ster. in Enchir.
pag. 388.

8. Az Egbéli
szentek ne-
vednek a
látásban.
Thomas par. 1.
q. 13. art. 17.

9. Nincsenek
mi tőlünk tá-
vul a szentek.
Georg Cassan-
der in Consult.
art. 21. p. 364.

10. Nem fza-
bad a szen-
tektől men-
nyei dicsőf-
séget, vagy
arra

Occam libr. 4.
Sent. q. 13.

8. Nincsen
semmi ollyá;
mellyet az
Egbéli szen-
tek nem tud-
nának. *Greg.*
libr. 12. moral.
cap. 13.

9. Nem min-
denkor vad-
nak velünk a
szentek. *Bell.*
libr. 1. de beat.
sanct. cap. 20.
resp. ad 3.

10. Nem csak
arra kell kér-
ni a szente-
ket, hogy é-
rettünk elé-
E 4 dez-

arra tartozā-
do ezközöket
kérni. *Bell.
libr. I. de beat.
sanct. cap. 17.*

11. Nem kell a
szentekben
hinnünk,
vagy remén-
lenünk. *Co-
ster. in Encir.
pag. 407.*

12. Soha nem
hallatott,
hogy a bēte-
ket segítségül
kellett vol-
na hinni. *Cen-
syr. Col. p. 228.*

dezzenek;
hanem hogy
segítséggel is
legyenek. *Cō-
cil. Trid. Sess. 9.*

11. A' mely hi-
tünk a Iesusbā
vagyō; ug'an
azon vagyō a
szentekben-
is. *Cornelius a
Lapide in Cō-
ment. Epist. ad
Philem. v. 4.*

12. A' mely i-
mádságot a
Boldog Izúz-
nek kell ten-
ni; igen mél-
to tisztelet.
*Suarez. tom. 2.
Cō. in Thom. 9.
37. d. 22. sect. 1.
20. Itt-*

20. Itt-is ne
ontáni, (fogv
szegénységet)
elyeket. Tud
iat s. Duliát
stennek, ezt
ajdonitod. D
i-kapás. (c) m
szelgálatot te
s; láld-meg a
ly idő, te-is
ind egy es a k
yas emberek
önözés ki. H
ig nem a szo
ragoknak! 2
ttal) nem tan
ek, mert nem
ai) hanem o
arjai) vagyun
olsan (b) meg
egy ütöt Jan
ely re teigy fi

20. Itt-is ne igyekezzél meg-
rontáni, (*fogva* akarván *tartani*
az igazságot) az erős szent írási
helyeket. Tudó hogy à ^(b) *Lát-*
riát s- Duliát forгатod; amazz
Istennek, ezt à szenteknek tu-
lajdonitod. De igen helytelen
ki-kapás. ^(c) mind *egy* ez à *kettő*;
s- szolgálatot térszen, à ^(d) *Látria-*
is; láld-meg à Görögben. Volt
oly idő, te-is így vallottál: ^(e)
mind egy ez à *kettő*; s- ^(f) *csak az a-*
gyas emberek gondolták è kü-
lönözést ki. Hálá Istennek, pe-
nig nem à szent írásbul vötték
magoknak! *Duliával* (szolga-
lattal) nem tartozunk à szentek-
nek, mert nem ^(g) *servusi* (szol-
gai) hanem *conservusi* (szolga-
tarfai) vagyunk nékiek. Vilá-
gossan ^(h) *meg-tiltya az Angyal*;
Sogy ütöt János ne imádgya;
melyre te így szollasz: A' Gári-

Es

stus

(b) Greg.
de Valent.
libr. 1. de
Idol. c. 1.
(c) Laur.
Valla. c.
Ludo. Vi-
ves in cō.
libr. 10.
(e) Aug. de C.
D. cap. 1.
(d) Levit.
23. 7. c.
18. 21.
Törv. 28.
47. 48.
(e) Bell. l.
de Beat.
c. 14. § 6.
(f) Idem.
ibid. c. 12.
§. 15.
(g) Mar.
Peregr. de
trad. p. 3.
Consid. 7.
Tuk. 22. 9.
(h) Tuk.
12. 10.

stus méltóságáért tselekedte; ki eljött volt már a testben; de annak előtte hadta magát imádatni. Hald megh! Ne szegj arra ki; hiszem te vallod; hogy (i) a Móses törvénye alatt, senki nem imádat az Angyalokat.

(i) Origenes lib. 4. c. 6. Celsus.

21. Ne útkózzél megh némely szent irásbéli helyekben; mellyek előbbé górditternek; mert azokat (az igazságtul meggyőzöttetvén) kik előbben vetik, ugyan azok el-is hárittyák.

(k) 1 Kir.

18. 7.

(l) 2 Kir.

2. 15.

(m) Coste, rus in Enchirid. c.

14. pag.

317.

Vagyon olyan hely: hogy (k) Abdiás, Illyés előtt arczal leborult; hasonlóképpen a (l) Própéták fiars Eliseus előtt. De megh tudgyad; (m) nem minden arczal leborulás, jelent belső tisztetletet; hanem neha külsőtis; ilyen a süveg vetés, térd bajtás - s egyebek, mellyeket a tiszteletes embereknek szoktunk cselekedni.

Ezt

Ezt vitték azok
rán; lám inént
az ő Testament
valtak a szente
való hívása; mi
onnan próbálni
mőködnek érett
üket segítségre
gad meg rontot
az állatod; ho
mentumban me
mádkozzák az
igy szóllal: (k)
az ő Testament
ki így szólljon
sönyörőgi én
hogy mered ha
eknek esledez
legitfégre való
Ittennek penig
Nem következi
tügen (Timóus
előkerésért

Ezt vitték azok végben. Osz-
tán; lám imént vitatád; hogy
az ô *Testamentumban* nem ol-
vastatik à szenteknek segitlégül
való hívása; miért akarod hát
onnan próbálni? De talám kő-
nyörögnek érettünk - s- azért kell
űket segitségre hívni? Ezzel ma-
gad meg rontod magadat! mert
azt állatod; hogy ⁽ⁿ⁾ az ô *Testa-*
mentumban még sólt szentek, i-
mádkoztak az élőkért; azonban
igy szóllasz: ^(o) Nem volt szokás
az ô *Testamentumban*, hogy vala-
ki így szóllyon: Szent Ábrahám
könyörögj én érettem. Hogy
hogy mered hát it állatni à szé-
teknek esedezéséből, az űket
segitségre való hívásokat? Hála
Istennek penig így vallasz: ^(p)
Nem következik az: *Á* szentek
régen (*Limbusban*) imádkoztak
az élőkért; azért az élőknek is se-
gitsé-

⁽ⁿ⁾ Bell.
libr. 2. de
purg. cap.
15. S. Ez
quancū
^(o) Idem
l. 1. de B.
S. c. 19.
S. 2.

^(p) Becas-
nus l. de
Inv. S. p.
41.

gitségül kellett őket bini; mert a ké-
tek segítségül való hívásához töb-
b kívántatik a személyről személy-
re való ismeretnél; tudnillik hog^a
a mi könyörgésünket is ércsék,
mellyet ű hozzájok nyujtunk.

(q) Ter.
28. 16.

Szolla ugyan Jákob-is így: (q)
Amaz Angyal, ki megő szabadíta
engem minden gonosztól, áldgya
meg é gyermekeket, -s- hívattas-
sék ű rajtok az én nevem. Jhol itt
(így szólasz) az Angyalt hívta
Jákob segítségül! Szabad hát azt

(r) Pere-
rius in
com Gen.
32.

(s) Blas.
de Viega
in comm.
Apoc. 8.

p. 343.

(t) Ter.

32. 28. 30:

(u) Ter
31. 13.

(x) Ter.

28. 7. 0.

cselekedni a szentekkel-is. A-
brahámnak -s- Jfáknak neveketis
hívá gyermekire! Vgyé? Tégy e-
leget magadnak, mikor eszt ig^a
magyarázod: (r) Sokan itt az An-
gyalon, értik a Christust; (s) mert
ű-is néha Angyalnak mondatik.
Igē helyes; mert az az Angyal (t)
Jsten vala. Ezaz (u) Jsten, hívá
űtet ki Mesopotamiából. (x) En-
nek

tek tőmő, fogadja
Angyalon, terem
rtene; (v) ereti
ékaz. Hogy m
nak neveket e
z; (x) Ezután e
- as én nagy A
ivattassanak. V
ya ez aránt eg
át. Mál is így
keverteffenek
ak, Jfáknak -
világosabb e
Szenteknek
rásokat akarja
álni; de nem l
helynek ez: E
é jstén ugy ja
anak; mintsa t
rederet.

Tudom eml
z-is; (a) Imleke
brahámról, Jfá

nek tün ű, fogadást. A' ki ezē aē
 Angyalon, teremtetett Angyalt
 értene; (y) *eretneknek* mondat- (y) *Ciril.*
 nek az. Hogy meg holt Attya- l.3. *Tbesa.*
 inak neveket említi, értelme cap. 1.
 ez: (z) *Es után ezek, én fiaimnak,* (z) *va-*
 s- az én nagy Atyám unokáinak *tablus*
Hugo. Lyo
va. in b. l.
 hivattassanak. Verkesnek mód-
 gya ez aránt egy itt a (a) *Uulga-*
Ant. Fon.
sec. in b. l.
 tát. Mál is így óldozgattya: (b) *super an-*
not. Caiet.
 Nevezteffenek ezekis *Abrahám-*
 nak, *Jfáknak* -s- én *fiainak* is. (a) *Va-*
tablus in
b. l.
 Világosabb ez: (c) *Némellyek*
 a *Szente*knék *Segítségül való* hi- (b) *Jesu-*
 vások *akarják innen meg* pro- ita *Sa. in*
 bálni; *de nem lehet, mert értelme* cap. 48:
Gen. v. 16
 ez helynek ez: *Ephraim* s- *Manaf-*
 sé *szintén úgy jákoc fiainak* *hivaf-*
 sanak; *mint*ha *tüle vóttek volna*
 eredet.

Tudom említésben vagyok
 ez-is: (d) *Imlekezzél-meg (Isten!)* (d) *Kijöv.*
32. 13.
Abrahámról, Jfákról s- *Izraelről*
 a te

à te szolgáidról. Itt (ugy terzik)
mutogatják à szentek könyörgé-
seket, hogy minket segéllyenek.

De nem ugy vagyon. mert itt,
nem az elől hozott emberek-

(e) *Lyra.*
in Dan.
3. v. 12.

nek (e) személyek; hanem azokkal
tött, Isten erős frigy - s- igireti
értetik. Helyes! mert utanna
tétetik: Kiknek meg esküdtél te
magadra. Ez Isten erős hitit for-
gatták à Szentek, mikor így

(f) 1 Kir.
8. 25.

szóltak: (f) *Tarcs meg égemet V-*
ram, à mint Dávidnak az én A-

(g) *Bell. l.*
1. de Beat.
S. c. 12.

tyámnak megígírted! (g) *Nem pró-*
báltathatik azért innen meg, à
Szēteknek segítségül való hívása.

Ezt-is erőfféid közben a-

(h) *Job.*
5. l.

dod: (h) *Hivd elő, ha vagyó va-*
laki, kinéked meg felellyen, -s-
folyamodgyál valamellyikhez à
szentek között. De igen erőte-
len ez, à te igyednek meg mu-
tatálára. Még te is így fordita-

nád

ad ezt: (i) A
amellyiket fogad
ezes, más a seg
ás. Gondolko
anonà dologr
magad is fel: (k)
nem próbál
erteszek nem fo
voni; kit így f
elen befzede
sznál nekem a t
fedd: jtek? I
(n) Nojsza (te
alamellyiket
al! valyon s
leg kissebbik
gy izoval. (n)
ernek tartatik
enteknek segit
it, akarja meg-
E könyvben
Ha kétszen az
nyal; egy az

nád ezt: (i) *A' Szentek közzül
 mellyiket fogod nézni? Más a
 nézés, más a segítségül való hi-
 vás. Gondolkodgyál csak jó-
 zanon a dologról, ezt találod
 magad is fel: (k) Ebből az hely-
 ből, nem próbálhatni meg a dolgot;
 mert ezek nem Job, hanem Elipház
 számai; kit így fedde meg hely-
 telen beszédeért Job: (l) Mit
 használnékem a ti mód nélkül va-
 ló feddestek? Így ércs azért ezt:
 (m) Noszsa (te Job!) szolits-meg
 valamellyiket az Angyalok kö-
 zül! valíyon-s szolhatné azoknak
 a leg kisebbikével-is? NEM.
 Egy izoval. (n) Esze felejtett em-
 bernek tartatik az: a ki innen a
 Szenteknek segítségül való hívá-
 sát, akarja meg-probálni.*

E' könyvben illyet-istalálz:
 (o) *Ha leszen az emberért szóló
 Angyal; egy az ezer közzül kö-
 nyó-*

(i) Ben.
 Ar. Mont.
 in b. l.

(k) Bell. l.
 1. de beat.
 S. c. 19.

(l) Job.
 6. 25.

(m) Vati.
 in b. l.

(n) Mer-
 cer, in b. l.

(o) Job.
 33. 23.

(p) Pine-
da in Job.
tom 2. fol.
747.

nyörül ú rajta. De értelme ez helynek ez: (p) Nincsen itt az emberért könyörgő Angyalról emlékezet, hanem a lelki tanítórul; ki Istennek követe; kiis ha véle lejeendâ nyomorúságban esett emberrel, -s- űtet bûneiből meg téríti; az Istenis à meg könyörül à nyavalyáson -s- meg gyógyítja űtet.

(q) Job.
42. 8.

Vagyon illyenis: (q) Mennye-tek el az en szolgámbos à Jobbos; s- imádkozik őti érettetek. Mely mit-is árt à mi igyünknek? hiszem (r) Job, élő; nem meg-sólt szent vólt?

(s) Solt.
139. 17.

Nem árt eztis bé hozni: (s) Mely drágalátosjak (Istenem) én előttē à te barátid! (az Angyalok.) De nincs Angyal ez igaz betűben, hanem így vagyon: (t) Ős mely drágalátosjak én előttem à te gondolatid! Ha penig úgy vól-na-is;

(t) Ari.
as Mont.
in b. l.

nais; ugyan m
kat (u) becsúl
gétégül hini.

Nagyob jü e
(v) Ha Mojes
nakis előttem;
még is nem ha
é népséz. Hal
soktak vala am
De ha lehet, ne
hízem már (v)
akkor (à te v
Timbusban vol
Istent nem látty
nérik vala à su
ek könyörgése
zásával valo sz
od ki; hogy ez
k à népért; no h
atom ugy, hogy
lottanak; mert
én előttem álla
ologh, tudom e

79
nais; ugyan más, az Angyalokat ^(u) becsúlmi, s-megh más, sé-
gétsgül himi.

^(u) *Ala
phonsus
in b. l.*

Nagyob jű elől, mely imez:

(x) *Ha Moses s-Samuel állanákis előttem; (igy ízól az Vr)*

^(x) *Iero
15. l.*

*mégis is nem hajlana az én szívem
é népséz. Hallod! könyörgeni
szoktak vala ám ezek à Sido népért?*

De ha lehet, ne hozd bé ezeket;

*hiszem már (y) Samuel s-Moses
akkor (à te vallásod ízerént)*

^(y) *BeB:
libr. 1. de
Beat.
Sanct.
cap. 19:
S. a.*

*Limbusban voltak! kik, mivel
Istent nem látták vala, nemis ís-
mérik vala à supplicalo emberek-
nek könyörgéseket mégis. Ebből*

*az hával valo szollásbul azt hoz-
zod ki; hogy ezek könyörgöt-
tek à népért; no hát énis ki hoz-
hatom ugy, hogy az Isten előt
állottanak; mert így szól Isten:
Ha én előttem állanának; mely
dologh, tudom én nem tétzik*

E

né-

néked. El pártolnak te túled

(2) Greg. libr. 9. Moral. cap. 9. Glossa Interl. Thomas (a) Pererius in Comment Gen. 6. (b) Estius in b. l.

mások, s- (2) ez életben való esedezéseket értik ezeknek. Vegyed azért ily értelmét: (a) Ugy meg is haragudtam (én Isten) a Sídokra; hogy ha Samuel s-Moses) ez életben volnának s-ugy supplicálnának-is; meg is sem halgatnám meg is őket. (b) Ezért említi penigh ezeket; mert ők másoknak vala inkább ez életben az emberekért.

Méltó amazis megh gondol-

(c) Luk. 1. 28.

(d) Iacobus Schoppe- rns Pres- byter Colo- niensis Conc. 1. in Evan- gelii an- nun. Ma- ria. pag. 398.

lára: (c) Egészséggel Maria, kegyelemmel teljes, az Ur te veled, s-áldot vagy az Aszonyi állatok között. Erreis felellyen a magadé, s-adgy helyt neki, ki így ből: (d) Az Angyalnak köszönsége, nem Máriának segítségül való hívása; hanem dicsireti. Ki ki meg is mérje azért útét Mesiás Annjának lenni.

Ne

Ne hadgy
Meg a pekolb
ang-is, könyör
attyaért, me
dogni szentek
nyargarod ma
(f) Hogy a gas
jólott s-ötet
Lásart öcsássa
vissel bivefite
példa beszéd, m
vadnak, nem
szenteket. Az
hystoria, hanem
kell érteni; és
felettébb kérde
viseletett gon
as el-kársozo
hat es valóság
példa beszéd, ne
Szent Péter
egy hely: (b) Ig
ogyti az en ből
F

Ne hadgyuk ezt-is el: (a)

Még a pokolban gyötrődő gazdag-is, könyörgöt e világon élő atyafiáiért; mennyivel inkább a boldogult szentek? Itt-is magad sa nyargatod magadat; halhatza!

(e) Luk.
16. 27.

(f) Hogy a gazdag, A bráhammal szóllott s-ötet kérte legyen; hogy Lázárt bocsássa hozzája, ki csepp vízzel hivesítse nyelvét; az merő példa beszéd; mert a kik pokolban vadnak, nem kérhetik a mennyei szenteket. Az ú őt atyafiatis nem historia, hanem példa beszéd srént kell érteni; és így nem kel arrul felettéb kérdezkedni; miképpen viselkedett gondot atyafiáirul, ez az el-károkozott? (g) Nem volt sát es valóságos dolog, mert a példa belséd, nem olyan.

(f) Mal.
donatus
in b. l.

Szent Péternél-is vágyon egy hely: (b) Igyekezem azon;

hogy ti az énholtom után ezekről

(g) Sal.
mer. tom.
7. tract. 1.

(b) 2. Pet.
1. 15.

meg emlékezsetek; értelme ez:
 (i) Co. (i) Ha én meg-halok könyörgök
 ster. in Istennek, hogy ti az én irásomat
 Encbirid. meg-tartsátok.
 cap. 14.

Meg-bocsás ha ellenben ta-
 nitok! megh rázottab elméjű
 emberekkel tartom itt nálad-
 nál; érts meg: (k) Ason leszek, (ez
 értelme szent Péter szavának)
 hogy még ez életben incselek ben-
 neteket, melyről még halálom u-
 tán-is el-ne felekezsetek. De

(l) Caiet.
 in b. l.

talám nagyobb fényt ad ez: (l)
 Míg élek arra igyekezem; hogy
 még halálom után-is, az én ti hoz-
 zátok írott könyveim meg marad-
 gyanak, mellyekről ti is meg em-
 lekezhessetek. Jól beszéltet min-
 denik; mert az Apostol monda-
 sa-is ez: (m) Mielő dolognak ite-
 lemlenni; hogy míg ez én testem-
 nek sátorában vagyok, fel-ébre-
 telek titeket intésnek általa. Né
 szent

(m) 2Pet.
 1. 13.

szent Péter e
 halgatoiról i
 halgatoi az u
 Immár kö
 könyv, anna
 (n) Kegyelem
 a bét lelkűkő
 gattyá itt az
 gitségül valo
 szolnak ehez
 As bét lelkűk
 lek Istennek
 ez: mert (p) n
 irás, hogy valo
 kegyelmet az
 gen jól vagy
 Angyalok érte
 kelen; az Atya
 Jelus köziben t
 mert az bét lelk
 ettek; mellyer
 no nem tanit.
 Illyenről-is

értelme ez:
k könyörgők
s én irásomat

a ellenben ta-
zottab elméjü
om itt nálád.
Ason léjőék, (ez
ter szavának)
en incselek ben-
meg balalom u-
tkeszetek. De
nyit ad ez: (1)
yekezem; hogy
-is, az én ti szo-
rim meg marad-
ról ti is meg em-
beszéllett min-
Apostol monda-
lto dolognak it-
mig ez én testem-
aggyok, fel-ébre-
jőék általa. Né
szent

83
szent Péter emlékezik hát meg,
halgatoiról jövőendőben; hanem
halgatoi az ú tanításáról.

Immár következik a titkos
könyv, annak-is ilyen helye:

(n) *Kegyelem néktek és békeség* (n) *Titk,*
a *Szent* lelkektől! De és sem támo-
1. 4.

gattyá itt az Angyaloknak se-
gítségül való hívását; mert így
szólnak ehhez a te tudósod-is: (o)

Az Szent lelkeken értetik a *Szent* lé-
lek Istennek *Szent* kegyelme. Oka

ez: mert (p) nem engedi azt a *Szent*

írás, hogy valaki az *Evangeliumi*

kegyelme az *Angyalok* kérje. I-

gen jól vagy! ugyan-is ha

Angyalok értetnének az *Szent* lel-

keken; az Atya Isten s- Christus

Jesus köziben tétetnének azok;

mert az *Szent* lelkek oda helyhez-

tettek; melyet a szent írás so-

ho nem tanít.

Illyenről-is emlékezik é

F3 könyv:

(o) *Thom.*
in Apoc.
4. v. 5.

(p) *Al-*
casar Je-
suita in
Comm. ha
l. p. 183.

84 86
(q) Tük.
5. 8.

(r) Tiri-
mus in b. l.

(s) Alcas-
sar in b. l.

(t) Blasi-
us de Vie-
gas in Co-
ment. b. l.

könyv: (q) Tellyesek valának az
arany posárok jó illatokkal; mel-
lyek a szenteknek imádságok; az
az; (r) a nyomorult emberekért va-
lo esedezések ez a bonteknek. Bez-
zeg ha ez szent hely, az Isten or-
szágában lévő szentekről bolla-
na; ki nyerhetné ezt: hogy az
idvezült szentek könyörögnek
köszönségesen az Anya szentegy-
házért; ha eggyen eggyen az
emberekért nem-is; De mivel
nem akarják ezt nagy elmék
követni; én-is azok nyomában
járók, kik így ízolnak: (s) Az I-
stennek ez világon vitézkedő A-
nya szentegyházárul vagyon ez
hely (t) A posár a bonteknek bive;
aranya, mert mint az arany színű
tűz, gerjedez beretettel; illatozik,
mert fel-felé szel a szentek kö-
nyörgése, leginkább pedig akkor,
mikor a meg próbáltatásnak ke-
men-

menésében
Malt-is igy
nak vala a re-
sogy Isten az
meg. Ha a M-
láft kérték ell-
inkább kegye-
tyokfiainak.
magyarázat
Az oltáron itt
flus; a ki alati
földön való l-
gyen! Sogy
tek kegyetle-
boldogéletbe-
állást kérnek.
tefték kéri nka
meg-ölteknék,
re. (x) Itt azért
nem a lélekre
kell jegyezni;
telkek magoké-
kiáltnak;

mencséjében vetteinek.

Mást is így említ: ^(u) *Kiált-* ^{(u) Tük}
nak vala a lelkek az oltár alatt, ^{o. 9. 10.}
Sogy Isten az ő véreket torlaná
meg. Ha a Mátyrok boszszu ál-
 lást kértek ellenségeken; fokkal
 inkább kegyelmet kérnek at-
 tyokfiainak. Hald-meg ennek
 magyarázattyát a tiéidtől: ^(x) ^{(x) Thom}
Az oltáron itt, példástatik a Chri- ^{in cap. 6}
stus; a ki alatt vadnak mind égen ^{Apoc.}
földön való lelkek. ^(y) ^{(y) Ribe}
gyen! Sogy az idvesült szen- ^{ra in Co-}
tek kegyetlenek legyenek amaz ^{ment. b. 8}
boldogéletben, mikor itt boszszu-
állást kérnek. Vérrrel meg-festett
testek kér inkább büntetést az őket
meg-ölteknek, mint az Abel vé-
re. ^(z) ^{(z) Blas}
Itt azért a kiáltás a testre, ^{de Viega}
nem a lélekre vitetik. ^{in b. l.}
 Ezt is meg
 kell jegyezni; hogy ^(a) ^{(a) Greg}
azok a ^{l. 2. Mo-}
lelkek magokért, nem másokért
kiáltanak; a v a g y o n ^{ral, c. 6.}
 F4 ^{penig}

penig kérdésben, hogy ha a meg-holt szentek könyörögneké másokért? Vagyon még

(b) Titk.
8. 3.

egy illyen: (b) Arany temjénese
volt az Angyal kezében, s felvit-
te a szenteknek esedezéseket. De
hald-meg! Itt (c) az Angyalon a
Christus értetik, ki az igazaknak
könyörgéseket, szent Attyának ad-
gya be; mert ő a közben járó.

(c) Glossa
interl.
Thomas
Hugo Car.
din. Ans-
helm.

22. Ne ijedgy-megh è tá-
masztul: *Az Fárvesült Szentek*
még az ist is tudgyák, miket csele-
kednek az emberek magánossan.

Mondgya ugyan az irás a ízen-
teket hasonlatosoknak az (d) 7-

(d) Luk.
20. 36.

Szen Angyaliságos; (innen-is fzedegetik némellyek, hogy a szentek tudgyák è földi dolgokat,

(c) Luk.
15. 10.

mivel az Angyalok (e) isméri-
 az ember megátérését) de nem

(f) Thom.
in c. 22.
March.

mindenekben; hanem, menyiben (f) *űrességeknek a változá-*

lok

Jókép. (2) A
 sem lefű háza s
 sött-is; (s-enn
 fok lefűnek az
 nem minden
 az (b) Fűlyes
 mellyet For
 (mint te mon
 tendóval fel
 mellyet a vég
 hogy è földi
 ezni mond
 Te ugycastle
 szíjsebben vag
 Hűbérő, hogy
 ves levele vó
 őfok esztendő
 vala; hanem,
 evű fogta imi
 igbű irta, el
 adta vásban; so
 nk küldyék. I
 irálnak ideje

Soktul. (2) Az Angyalok között sem lesz házasfátság s-a szentek között is, (s-ennyiben halonlatok lesznek az Angyalokhoz, de nem mindenben.) Hozd elől az (b) *Illyés Propbéta levelét is*, mellyer *Foramnak* küldött vala; (mint te monddod (i) *kilencz esztendővel fel menetele után*) mellyet a végre is cselekeszel, hogy a földiekről megh emlékezni mondgyad a szenteket. Te uggyállatod, de más külömb *sisztemben* vagy, így irván: (k) *Illyés levele volt az, mint ki az előt sok esztendővel el ragattatott vala; hanem, más valaki Illyés nevű fogta írni Foramnak; ha pedig ő írta, el ragadtatása előtt adta írásban; hogy az után Foramnak küldgyék.* Erred; hogy a levél írásnak ideje, nem volt el-

(g) *Al-*
sonsus de
Castrol. 3.
adv. bar.
verbo Be
at. bar. 1.
(b) *2 Cro.*
21. 12.

(i) *Tiri-*
nus in b. l.

(k) *Caje-*
tanus su-
per 2. Pa-
ral. 21.
Torniel.
in An-
nalib.
Anno
Mundi
3146.
num. 2.

(l) Bell.
libr. 3. de
Rō. Pōt.
cap. 6.
Sanctius
in 2 Reg.
2. n. 25.

(m) Titk.
14. 4.

(n) Tiri-
nus in b. l.
(o) Grego-
rius Epi-
scopus Ro-
manus in
b. l.

(p) Bell.
libr. 2. de
Monach.
cap. 9.

ragadtatása után! Azt-is ebed-
ben ved! (l) *Flyés è földi Para-
dicomban vagyon, mégis penig
lelkestül testestül; mely ha igaz;
nem mégisholt szent hát?*

23. Nem méltó hitelre; hogy
à szentek è földön jelen volná-
nak. (m) *Követik ugyan à Bá-
rányt valahova menend; de nem
è világon, hanem az (n) égben.
Azonban az à követés, nem (o)
szellyel; hanem, mennyei boldog-
ságban való részesüléssel lesz; Ha
valamit kellene ez ellen moz-
ditani; azt mondanám: hogy
csak à szűzelségre magokat kö-
teleztek lehetnek (à te értel-
med szerént) velünk è földön;
oka, mert csak (p) azok követik à
Bárányt. De eztudom nem te-
tzik.*

24. E' világi dolgoknak
igazgatására-is, Istent csak, ne
à ben-

à szenteket
seknek lenn
el médet, ho
jedelmekké tő
földön. De
az Apostolokr
kik nagy mélt
Ecclesiára va
è földön. A
(i) örvender
csősegeffen
vagyon kez
nyokon bős
nem neked
ez akkor lesz
bőstolok tizenk
megs itélvén
nemzettségét
(u) Boldogság sz
lál tiszti szeren
basa jövőnd! b
gán gondviselő
keveset kaphat

a szenteket ismerd, elégsége-
 seknek lenni. Tudom ki írot
 el méder, hogy imitt jár: (q) Fe- (q) Sol.
 jedelmekké tőtted őket az egész 45. 17.
 földön. De megh tudgyad; (r) (r) Lom-
 az Apostolokrul vagyon ott a szó; bārdus
 kik nagy méltóságúak voltak, az Agna-
 Ecclesiára való gondviselésben, nus in b.l.
 é földön. Amazt-is hallottam:
 (s) örvendeznek a szentek di- (s) Sol.
 csősségeffen; két élű fegyver 149. 5. 6.
 vagyon kezekben, hogy a pogá- 7.
 nyokon bocsátat állyanak. De ez,
 nem neked való mostan; mert
 ez akkor leszen; mikor (t) az A- (t) Bellar-
 postolok tizenkét székekben ülnek, in b.l.
 meg itilvén Jsracelnak tizenkét Matt. 19.
 nemzetségét. 29.
 Illyent-is forgatz:
 (u) Boldogs szolga, kit az Ur ta- (u) Matt.
 lál tisztí szerent cselekedni, mikor 24. 46.
 Saza jövend! bizony minden jósá- 47.
 gán gondviselővé teszi. De it,
 keveset kapharz; mert ez (x) Bell-
 (x) fél- lib. 3. de
 da 66. verbo
 Dei cap. 3.

9042

da beszéd; melyből kevéssé bizonyíthatod vallásod erősségét. Ertelmeis ez: minden jószágán, az az; (y) egyyút uralkodik a Chrissztal. Törtél illyet is le: (z) A^o ki győző leszén, hatalmat adok néki a népeken. De, az-is (a) a^o itélet napján leszén; a mikor az hitetleneket megh itelik az hívek. Ezzel is támogatod magadat: (b) A^o szentek oszlopok az Jsten Templomában; azért tartják az Felelősiát. Ennek is értelme ez. (c) Győzedelemnek jeleül emelem őket fel, s megh mutatom hogy diadalmasok ellenségeken. Nem tart hát e z oszlop, lenkit. Ilmérd megh ez tis magadénak lenni: (d) A^o kiknek mi E lemosynát adunk, ugyan azok fogadnak béminket menyországban. Koránt sem ugy! nem ért it veled egyget, egy igy szólló társod: (e) Még

(y) Ema
nnel a Sā
in Schol:
Matt. 24.

(z) Tük.
2. 16.

(a) Tyra.
mus in
b. l.

(b) Tük.
3. 12.

(c) Tiri.
mus in
b. l.

(d) Luk.
16. 9.
Petrus de
Bollo.

(e) Tole.
mus in b. l.

Még aőkka
Eikül semmit
Jsten fise meg
25. Bizoda
zentekben
Nem támalzk
ez: (y) A^o Si
véllettek. Az
kkor Lmbus
rttyák a te é
likben nem l
erek. (z) Mo
vánt véteitk
z yis reméllet
z ennél-él jöve
z sségét. E se
t bited, vagyon
z. Hald-meg
t a szenteknek
z vásat bizonyitt
cednek, mert it
z vagyon a szó,
a mittatana, nem

Még azokkal-is jól tegyetek,
kiktől semmit nem kel várnotok.
Isten fizet meg, nem a szentek.

25. Bizodalmatad soha, a
szentekben ne helyheztesd.
Nem támaszkodhatol ez hely-
hez: (f) A' Sidok Mosesben re-
méllettek. Azért; mert, még
akkor Limbusban voltak a szent
Attyák a te értelmed szerént;
kikben nem bízhattak az em-
berek. (g) Moses it, az ű tudomá-
nyáért véteik; melyben a Sidok
ugyis reméllettek, hogy az által
vennék-el jóvendőben lelkek id-
vességét. E' sem használ: (h) A'
te bited, vagyon minden szentek-
hez. Hald-megh (i) Kik ez hely-
ből a szenteknek segítségül valo
bírást bizonyították; nem jól cse-
lekednek, mert it az élő szentek-
ről vagyon a szó, kik (k) még vi-
dámítottának nem sok idő múlva
Phile-

(f) Ian;
5. 44

(g) Cajetanus. Toole-
tus.
Maldonatus in b. l.

(h) Philo-
lem. v. 54

(i) Bened: Inf-
tin. Iesui-
ta in b. l.
pag. 593.

(k) v. 73

(l) Caje- Philemon által. Így-is jó lesz: (l)
 ranus. Az hit it Ghrisťu sra, à szeretet à
 Tirinus. szentekre tartozik. Lám à Sidók
 Eflus in (igy szollasz) (m) hittenek Jsten-
 b. l. nek s-Mosesnek. Az az: (n) A^o
 (m) Ki- jdr. 19. Moses beszédének; de, nem Moses
 (n) Ludo- vicus vi. személttyében.

ves ad lo-
 cum Au-
 gust. libr.
 18. de Ci-
 vit, Dei
 sap. 54.

I. TOLDALEK, A^o Szenteknek segítségül való hívásáru.

NEm árt (talám) à mi it el-
 maradt, à K A L A V Z-
 B A N derekassabban meg rá-
 zogatni; s-nagy részét tractájá
 nak punctomok szerént fel-
 fedni.

1. Calvinus azt tanittya;
 (igy szollasz) (o) hogy à szentek
 lelkei itiletig nem mennek meny-
 országban; hanem csak, annak re-
 ménységében várakoznak. De
 nem állatta azt Calvinus, hanem
 illyen

(o) Paz-
 man. pag.
 946.

ilyen vallásba
 okost; hogy az
 néveltettek bol-
 yart az Jsten ó
 en jelenik meg
 kell. tes bol-
 még hátra vag
 us második el
 gy-is szollor
 ott levő Jsten
 óságában fog
 zán. Azt-is m
 ak most kell
 idveiséget;
 világi életün
 à Ghrisťusban el
 r parvar azér
 b: hozála: (s)
 költ lelkének
 u lsona sra had
 r nns à fel-tán
 nert így tanit:
 éte, csak merő

is jó lelt: (l)
à Szeretet à
Lám à Sidók
ttenek Jsten.
Az az: (n) A'
de, nem Moyses

ALEK,
gitségül valo
ul.

m) à mi it el-
KALAVZ.
bban meg rá-
résztét tractátu
szerént fel-

azt tanította
hogy à szentek
n mennek menni
csak, annak m
akoznak. D
álvinnak, hanem
ilyle

ilyen vallásban volt: (p) Hisz-
sük azt; hogy az hűveknek kelkek
miből testekből ki-megyén, mind-
gyárt az Jsten országának örömé-
ben jelenik meg; mind az által à
főkéll tes boldogság, (mivel
még hátra vagyon à test) Cšri-
stus második el-jövetelére halad.

Igy-is izollott: (q) A' törvény
alatt lévő szent Atyák, az Jsten
országában fogadtattak bé holtok
után. Azt-is mondotta: (r) Nem
csak most kell nekünk várunk
az idveiséget; hanem mikor ostan
világi életünket le-teszszük s-
à Christusban el-nyugosunk. Me-
rő patvar azért amaz helynek
bé-hozála: (s) Az Jsten, à testből
ki-költ lelkenek boldogságokat az
utolsó napra hagyja; hiszem Cal-
vinus à fel-támadásról szoll,
mert így tanit: (t) A' léleknek
élete, csak merő álom, à fel táma-
dás-

(p) In 2
strucl. ad-
vers. Li-
bert. cap.
21.

(q) Calv.
in Luc.
16. 22.

(r) Calv.
in Mat.
25. 5.

(s) Paz-
man pag:
516. ex
Calv. Mat.
22. 23.

(t) Idem
ibidem.

dáznak reménsége nélkül. Vgy
telzi oszton utanna; hogy nem
elegszik meg Isten a léleknek,
tesztül ki kelése után, jelen való
dicsőségével; hát mit cseleke-
zik? fel-támasztja a testet, s-
akkor leszen a tellyes boldogság.
Láttya azért maga a lélek-is az
Isten országát; de a fel-táma-
dás után, nagyobb mértékben
köstollya. Egy ízóval (u) *Az*
Istennek TELLYES látása,
az itélet után leszen; noha az előt-
is meg látta útát a lélek. Jó lel-
kű ember meg nyughatik ezen.

(u) Calv.
1 Cor. 13.
7. 12.

(x) Calv. (x) A^o dicsőség Coronája adá-
libr. 3. sát itéletre halasztja Christus; no-
cap. 25. n. ha a lelkek bajvivások után is
6. 2 Tim. 4. 8. nyugodalomban mennek. Va-
gyon ugyan ilyen helyeis Cal-
vinusnak. (y) Nem képtelen do

(y) Calv. *Phil.* 1. 6. logh azt állatni; hogy a testből ki-
kolt lelkek, menő felben vadnak;
de

95
 de ű annak szent irás szerent
 való okát adgya; (z) mert nem
 érkestenek még űk el az hová
 igyekesnek, tudni illik az ű tes-
 tekkel való eggyesülésre, à fel-
 támadásban. (a) Bolondságnak
 tartya (igaz) Calvinus arrúl tu-
 dakozi: hol legyenek az igazak-
 nak lelkek. De ne kárhoztasd
 idő nap elöt, hald megh mint
 magyarázza magát: (b) Minemű
 állapatt yok legyen à lelkeknek
 testekböl való ki menések után à
 fel támadásig, felettéb tudakoz-
 ni nem illik. mely mondásában
 (az elől hozot dologgal eg-
 gyüt) nem azt disputállyá; men-
 neké, à lelkek mindgyárt meny-
 országban, nemé? mert tudta
 azt; hogy (c) fel vészi űket à Gbri-
 stus s nyugodalmat ad nekik; ha-
 nem azokat oltorozza; kik à
 szent irálnak világos bizonyosá-
 giel-

(z) Idem;
ibid.

(a) libr. 3.
cap. 25.
§. 6.

(b) Idem;
ibid.

(c) Idem;
ibid. Ián.
12. 32.

gi ellen, kérdésben hozzák ezt: *hová mennek a lelkek, testből ki-
költözések után? Vt Isten! mit
nem mondottál volna (te) Cal-
vinus ellen, ha ilyen vallása lő*

(d) *az volna; hogy (d) a szenteknek te-
stéből ki költ lelkék, nem élhet-
pa volt az, nek az Isten színe látásával s-á
lásd: Ad- mennyei boldogsággal, itélet nap-
rian. 6. ja előtt?*
Pont. Rő.

in libr. 4.

Sent. de

Sacr. Cō-

fir. art. 3.

s. ad se-

cundum

principa-

le. Cal-

phonf. de

Castro lib.

3. adv.

har. ver-

bo Beati-

udo. har.

6. Mar-

filius 4.

Sent. q. 13.

art. 3.

(e) Pazman pag. 946.

ex Calv. libr. 3.

cap. 20, n. 24.

(f) Idem, ibid.

2. Vádolod ezzel is Calvi-
nust; hogy (e) *semmi közösülé-
sünket, nem tartotta ő minékünk
a szentekkel. Nem helyes vád!
meg-mondgya ő okát; mert
(igy ízól) (f) nem kötődötte nek
ők ez idő szerént való szorgalma-
toskodásban; nem imádkoznak az
emberekért, mint è földiek egy-
másért; és ekképpen nem olyan
társalkodásunk vagyon mi né-
künk*

künk, ő vélek.

Lelki; mert ő

kozunk a dic

mondás szerént

íratott első

esetibez járulta

mént ezt meg

emmi nem kén

szenteket segít

nádkozhatunk

Írjstusnak.

íráságot, im

3. Hogy (g)

ízzuk; azt vete

elerves szent

ent minket, i

llyad! (h) A

l, báromképpen

tet. 1. Halak

ak, hogy ű anny

a indokolta volt

oknak példájok

ik kötetet. 3. A

G.

künk, ő vélek. Hát mitsodás?

97

Zelki; mert ő hozzájok kíván-

kozunk a dicsőségben, ama

mondás szerént: (g) a menyben

(g) Sid.
12. 23.

bé íratott első szülötteknek gyüle-

kezetűes járultatok; meg-hallád

imént ezt még a tiédtrül-is: (b)

(b) Lano
rentius
Arcturus
in Apolla
contra
Tossanum
cap. 3.

Semmi nem kényszerít minket hogy

a szenteket segítségül hívjuk; mert

imádkozhatunk azok nélkül is

Christusnak. Imádkozásbéli

társaságot, im e sem kíván!

3. Hogy (i) a szenteket gya-

(i) Pazo
man pag.
947.

lássuk; azt veted szemünkre. E

keserves szenvedéstül megh

ment minket, magad lajattya;

hallyad! (k) Az Evangelicu-

(k) Georgi
Cassander
in Con-
sult. art.
21.

sok, báromképpen tisztelik a szen-

teket. 1. Halálat adnak Jsten-

nek, hogy ű annyi kegyelmekkel

ajándékozta volt meg őket. 2.

Azoknak példájokkal, űk-is erőf-

sítik bíteket. 3. Követik azokat

G2

ajó

ajó cselekedetekben, s-azok felől
tisztességeffen szóllanak. Nyilván
nagy szó fogadaft s-engedel-
melséget tulajdonitunk mi à
szenteknek; mikor (magunk
gondolatlanságunkból) ha i-
mádni akarnók-is úket; így szó-
litnak megh: *(h) Azt ne cseleked-
gyed! Szolga társod vagyok; az
Istent imádgjad!* Nagy szere-
tetlenségnek tartom ezt; hogy
az Angyalok s-szentek nem imá-
dásáért, azokról minden becsület
le-vonást tulajdonitanak az embe-
rek. Láttya Isten lelkünket,
szerettyúk à szenteket; csak
hogy, ezeknek imádások, ighen
távul szivüinktől; mert nem úgy
tanúltuk. Hol kárhoztattya
Calvinus Boldogh Afzfzonyt?
talám hogy Vrunck szülése után

(m) Cal. (m) gyógyulást tulajdonit néki?
Mat: 2. 13. vagy, hogy tagadgya (n) szűze-
(n) Calv: ségre
Luk: 1. 34.

égre való maga
mi pedig legh n
o) fogatkozás a
ezekben érthet
i magadéitulis
radnak minden
ének TÖRVEN
olágra. Ismét
afigás bordonst
em kicsiny sze
nében s-é vil
regő MOSATT
úlő SZENYTÜ
z à Chrístus a
OSSAN megá n
ését. Igazán
gy vagy az
il, à Görög h
cheztellyed a

ségre való maga kötelezését? à
 mi penig legh nagyob előrted;
 (o) fogyasztóás alá rekeszi? Mind
 ezekben érthetze à régiektől s-
 à magadéitúl: (p) *A ki által*
wadnak mindenek; EMBERI SZÜ-
lésnek TÖRVENYE szerént jőt è
világra. Ismét: (q) Kilentz bõl-
napig bõrdosztaték (Vrunk)
nem kicsiny szenvedéssel à szõz
méhében s- è világra születtetvén,
megs MOSATTATEK à SZOKASI
külsõ SZENYTUL. Továbbis: (r)
Ez à Christus az, à ki VALOSA-
GOSSAN megs nyitotta Anyjának
méhét. Igazán mondgya! mert
ugy vagyon az (s) Evangelistá-
nál, à Görõgh betû szerént. Ne
neheztelyled à könyv karéjára

(o) Ian:
 2. 3.
 (p) Leo
 Epist. ad
 Leonem
 August:
 97. cap.
 3. ex Hi-
 lario libr.
 2. de Tri-
 nit: p. 20.
 (q) Hie-
 ron: E-
 pist: 22.
 ad Eust-
 chium.
 Abulen-
 sis
 in Levit.
 cap. 12.
 & 1.
 (r) Epiph.
 hares. 78.
 (s) Luk:
 2. 23.

G 3

iroc

(1) Chry-
sost. Gre-
gor. Nys.
Amphil.
Homiliis
de purific.
Origenes
Homil. 14.
in Lucam
Methodi-
us, Ho-
mil. de Si-
meone &
Anna.
Athanas
Epist. ad
Epist. The-
ophyl. in
Luc. 2.
Ambrosi-
us libr. 2.
in Luc.
Tertul. l.
de carne

írot (1) jámboroktól, ennek igaz-
sága felől tudakozni; eztis pe-
nig bévenni: (u) à Boldogh Szűz,
hogy igaz Anyaságát meg mutat-
ná, erőt adott gyermekének a szü-
lesben, mint egyéb Anyák. Foga-
dásárúlis ércs: (o) Nem volt Jo-
seph s-Maria kősző, a szűzesség-
re való kötelezésről emlékezet.
Mert, (p) kik arra kötelezik ma-
gokat; nem csak házasságban élni;
de még csak, MEGH-AKARNIIS
házasodni; nagy véték. Mellyet
te sem meriz tulajdonítani à
Boldogh Szűznek. (q) Nem volt
szokás a mindenkori szűzesség;
az ő Törvényben; hogy hogy ad-

ta

Christi cap. 24. Hieron. libr. 2. contra Pelag.
Fulgent. libr. 1. de Incar. & grat. cap. 13.
Isid. Pelusiota libr. 1. Epist. 23. (u) Svarez
in 3 part. Tom. 2. q. 25. art. 3. Diss. 13. §. 1.
(o) Svarez in 3. part. Thom: Tom. 2. (p)
Causa 27. quest. 1. Voventib. (q) Bellarm.
libr. de Matrim. cap. 17. resp. ad 14. obj.

ta volna hát n
Szűz? Sőt ak
ágot nagy gy
vala; melly e
volna, à Bold
garok állatty
egyeztetésén
EL kötelezte
e; azonban
nagy (1) à mag
ögadása, ne
báz)jal való
vántatik. M
nagy tchete
tettetes fogva
zis; mivel n
fundamentun
e, az ő maga
yek azt állatt
nem el jegyez
őtte; mafoz
yák; hogy (x)

G

x) Scotus 4. sent. dist.

ra volna hát magát arra à Szent
 Szűz? Sőt akkorà ^(r) *magtalan-*
ságot nagy gyalázatnak tartják
vala; melly ellen, hogy eskütt
volna, à Boldogh Maria? Ma-
gatok állattýátok; hogy ^(s) el
jegyeztetésének előtte, csak SZI-
VEL kötelezte magát à Szűze ség-
re; azonban aztis tanittýátok;
hogy ^(t) à maga meg tartóztatáfi
fogadáfra, nem csak szív; hanem
SZAJJAL való vallás tételis ki-
vántatik. Mely ha ugy vagyon;
hogy tehetett à Boldogh Szűz
tettetes fogadáfi? Hozzá járul
ezis; mivel nem erős szent íráfi
fundamentumon vagyon épít-
ve, az ű maga kötelezése; némel-
lyek azt állattýák; hogy azt ^(u)
nem el jegyeztetésének előtte
tette; mások megh azt mond-
gyák; hogy ^(x) az előt; nem tu-

^(r) The-
 mas part.
 3. q. 28.
 art. 4.
 Baronius
 in Appas-
 ratu n.
 47.
^(s) Loms
 bardus 4.
 sent. dist.
 38. s. 2.
 Ioannes
 de Turre-
 cremata.
 in. c. Bea-
 ta Maria
 caus. 27.
 q. 2.
^(t) Cano-
 nista &
 Schol.
^(u) Bello
 libr. de
 Matrim.
 cap. 17.
 resp. ad
 14. object.

G 4

dom

^(x) Scotus 4. sent. dist. 30. q. 2.

dom már, mellyiknek kel hinni
Nem látom hát, hogy vétet vol-
na ebben Calvinus. A' mi né-
zi a Szent Szűz gyarlóságát,
(mellyekről hozod bé Calvi-
nust) Isten oltalmazzon, hogy
én azokat fel fedezzem! Mind
az által tiéidnek ismerem eze-

(y) Lom-
bard 3
Sent. dist.
3. lit. A.
(z) Tho-
mas. 1. 2.
q. 81. art.
3.

ket lenni: (y) Minek előtte fogan-
tatnék Urunk, vétkes vala az ű
Annya vére, de meg's tisztítá azt
a Szent Lelek. Ismét (z) A' Ca-
tholica vallás szerént erőssen kel-
est hinni; hogy MINDEN emberek,
az egy Christuson KIVÜL; Adám-
túl eredet szerént való vétket
vőttének; másképpen ha volna,
nem szűkölködnének a Christus
meg's váltása nélkül. Így szól

(a) Glos-
sa luri
Canonici
in C. Pro-
nuncian-
dum de

másis: (a) Maria fogantatásá-
nak napját nem kell meg's szentel-
ni; mélt ű is bűnben fogantatot,
mint

Conser. dist. 3. in voce Nativitatis.

mint egyéb szem-
személyen kívü-
derenni: (b)
nocsokul. A'
öl jöve nem r-
en kétrendű e-
Dominicanus
hamás; a Fran-
us János oltal-
ot vét vala v-
tus Pápa meg-
egy senki a f-
in tem hozo-
emlited vala.
(c) Dominicanus
ert vadnak. A'
od; hogy (d)
cusok közzül
ttak; de nem
lőtte azért C-
atnád; olvasd
entius Bandel-
(e)
de Concept. Bata-

mint egyéb szentek; az egy Christus
személyén kívül. Nem árt ezis
ide tenni: (b) Senki nem tiszta à
mocsoktól. A' Boldogság Szűz fe-
lől jöve nem régen vetélkedés-
ben kétrendű emberek között és:
à Dominicanusok részét Aquinási
Thomás; à Franciscanusokét, Sco-
tus János oltalmazván; nagy lán-
got vét vala veszekedések, ha Si-
xtus Pápa meg-nem tiltja vala;
hogy senki à felől ne disputálna.
En íem hozom vala elől, ha nem
emlited vala. Még mostan-is à
(c) Dominicanusok Cálvinus mel-
lett vadnak. Magadis azt mon-
dod; hogy (d) SOKAN, à Catho-
licusok között az ő pártjokra al-
lottak; de nem MIND. Minek
előtte azért Cálvinust kárhoz-
tatnád; olvasd-meg jól (e) Vin-
centius Bandellust; ki vallással,
G 5 mel-

(b) Lu-
dov. Vis
ves in lib.
20. Aus-
gust: de Cio
vit. Dei
cap. 26.
ad verba:
Nemo
mundus.

(c) Vas-
quez in
3. part.
Thom.
disp. 117.
c. 2.
(d) Bell.
libr. 4.
de amif.
grat: cap.
15.

(e) de Concept. Beata Maria pag à 133. ad. 147.

(f) Petrus Svanus libr.

2. Hist. Concil. Trident.

pag. 205.

(g) Melchior. Canus libr.

7. locor. Theol.

cap. 3. p.

222.

(b) Biel.

3. sent.

dist. 3. q.

1. art. 2.

Ioannes

de Turre.

cremata

de Conse.

erat. dist.

4. ad.

Can. Fir.

miss. mē.

q. 3. Melchior Canus libr.

7. locor. Theol. cap. 1 pag. 217.

(i) Salmero tom. 3. tract. 43. p. 394.

(k) Idem. ibid. (l) Bell. lib. 4. de amiss. grat. cap. 15.

mellerted áll. (v) Mász-is. Halhatza az így szóló lelki ilméretetis: (g) Hogy a Boldog Szűs, ment lőtt legyen az eredet szerént való bűntől; sohas nincsen az irásban.

(b) Meg sem tartatott Istentől, attól a mocsoktól. Calvinust supralod; de bár erre tekintenél:

(i) Mikor a Christus meg fészittek, senki nem vala ki jót cselekednék. Tanítványi mind el-futának; még szent Annának is szitvet a KETELKEDESNÉK

fegyvere, járá által. Akkor is mikor azt monda: (k) Nincsen borok; a testnek indulatit viselé.

Enbcrekestem ezzel. (l) NEM KELL A' CATHOLICUSOK KÖZÓTT, HIT SZERENT TARTANI AZT; HOGY A' BOLDOG SZŰZ BŰN NEL

KÜL

KÜL FOG

Szent János

Ki felől aztiro

vinus ötet, 6

nondotta. L

sen affele ot

anem ilyen

Angyalokban a

égetündöklök

fik az, a csud

mint Szent j

ént.) hogy ök

tt a bálványi

ogy nem ja

osban az Ang

gy, te nálad t

(Calvinus) fra fog

élsz: (n) Szent

steletet akarta

tesem javal

ennek, pedig

otta Szent Ján

ent János irása

KÜL FOGANTATOTT.

Szent János következik már.
 Ki felől azt irod; hogy ^(m) Cal-
 vinus ötet, bálvány imádonak
 mondotta. Láttya Isten, nin-
 csen afféle ott az ő irásában!
 hanem illyen: *Mivel hogy az*
Angyalokban az Istennek fenyes
séget ündöklük; nagy hamar meg
esik az, a csudálkozásnak miatta;
(mint Szent Jánoson-is meg-tör
tént.) hogy őket imádjuk. Hol
itt a bálvány imádás? Talám ott,
hogy nem javallotta Szent já
nosban az Angyal imádását? Ha
ugy, te nálad találtatik az, a mit
Calvinusra fogsz, mert így be
szélsz: (n) Szent János az Isteni
tiszteletet akarta az Angyalnak ad
ni; te sem javallod ezt. Hálá I
stennek, penig ő azt nem mon
dotta Szent János felől: (o) A
Szent János irásának olvasása el

^(m) libr.
 1. cap. 14.
 10. Paz-
 man. pag.
 386.

⁽ⁿ⁾ Ca-
 tech. Tri-
 denti. cap.
 2. de cult.
 Sanct.

^(o) Abra-
 ham Exo-
 vius An-
 nal ann.
 1800. n.
 20.

Mászt-is. Hal-
 ó lelki ilme-
 ldog szűz, mert
 det szerént való
 csen az irásban,
 tatott Istenfél-
 Calvinus sup-
 rre tekintene-
 tus meg fejtette
 ala ki jót csele-
 anyi mind el-fu-
 Annanakis jót
 LKEDÉSNEK
 által. Akkor-
 da: (k) Nincsen
 indulatit vifelt-
 ezzel. (l) NEM
 THOLICUSOK
 IT SZERENY
 ZT; HOGY A
 ŰZ BÚN NEL-
 KÜL
 Salmero tom. 3. ir. 2.
 ib. 4. de amiss. 1. cap. 15.

106
(p) Cajetanus refer. Coccio fol. 701. Thesau.

(q) Eras. refer. Bel. tar. libr. 1. de verbo. Dei cap. 6. (r) Csel. 15. 40.

(s) Luk. 9. 40.

(r) Cajetanus refer. Coccio fol. 694. Thesauri.

űszeti az őrdögöt! (p) Nem kell el-sinni némely írást; (mint az Evangeliumban, a 8-dik részben elől hozatott parázna felől való historiát) (q) meg csalattatbatott az írásban.

Szent Márkot-is emlited; kit (r) Calvinus Apostolatának (hiti ízegetnek) nevezett. Ezis nem egyéb patvarnál; hiszem eszt téfzi eleibe: A' Chrístus hititől el-nem szakada; hanem hivatalátul. Laddé mely ízépen meg-menti az Apostasiátul! Nagyot véter vala Vrunknak ama' mondála ellen: (s) A' ki hátra tekint az eke szarvárúl; nem alkalmas az Isten országára. Nem kell vala hivatalát el-hadni. Calvinust rongáloed; de bár te-is ne lész vala ily vélekedésben: (r) Vagy on oly írása Szent Márknak, (érted a 16-dik részét) mely

nem

nem méltó hite
omató csak De
próbáltatya as
as ő könyvéne
vagy nem? M
kezd meg pr
ilyen mint a
na; (x) vagy
Ha észót ke
jóstata; anny
mint: valam
jártra ment; i
et jámbor a
néha az hitte
ogy az: (x)
ő hasznáért,
Olyan vala á
lhagyá Apo
Szent Pál s
ek elől. Dem
alvinus; Szent
ek; Prophéta
előneki; (a)

nem méltó hitelre. (s) *Evangelio-*
mat ő csak Deákul írta. (u) *Nem*
próbáltatya azt megírása; hogy ha
 az ő könyvének kellé helyt adni
 vagy nem? Mert ha csak maga
 kezdi meg próbálni magát; (u)
 olyan mint a Törökök *Alcoránu-*
ma; (x) *vagy az Esopus fabulája.*
 Ha észót kellene vizsgálni: A-
 postata; annyit tenne az néha
 mint: valamit el-hagyott s-más
 pártra ment; ilyen vala ez emli-
 tet jámbor akkor. Te is így irod
 néha az *hittől szakadot* embert;
 hogy az: (x) *ki a maga ideigé va-*
ló hasznáért, el hagyja seregét.
 Olyan vala ám szent Márk; ki
 el hagyá Apostol barátit.

Szent Pál s-Szent Péter jü-
 nek elől. De miért? Azért hogy
Calvinus; Szent Pált (y) *kevély-*
 nek; Prophéták írásival (z) *nem*
 jól élőnek; (a) *erőtelen bizony-*
 lágo-

(s) Bell.
 lib. 2. de
 verb. Dei
 cap. 7.

(t) Al-
 bertus
 Piggus in
 Assert.
 Hierach.
 Eccles.
 libr. 1.

cap. 2.

(u) Bell.

lib. 4. de

verbo Dei

cap. 4.

(x) Haire-

ticus

24. q. 3.

(x) Virus

Miletus

in discus.

sexcens.

error.

Heshuf.

pag. 21.

(y) In 2

Cor. 1. 9.

(z) Idem

ibid.

(a) In

Heb. 9. 16.

(b) In
Act. 15.
38.
(c) Idem.
v. 40.
(d) Act.
21. 23.
(e) In
Gal. 2. 11.
12. Paz-
man. fol.
386.

fágokat támasztónak; Szent^(b)
Márkal való barátságát, hamar
megszakasztónak; ^(c) hiszlekedő-
nek; lelke ismereti ^(d) ellen cse-
lekedőnek, mondotta. Szent
Pétert penig, ^(e) nagy botránko-
zást tévőnek nevezte. Vgyé?
Ha bojtorján akarnék lenni;
fok Izáz izben beléd ragadhat-
nék én is a tiéidnek (kikbül eze-
ket szedegetted) csintalá mon-
dásokért; kik a szent emberek
tudománya felől illyeket tani-
tanak; hogy űk, ^(f) nem fűten pa-
rancsolattya bül irták, a mit irtak.

(f) Bell.
libr. 4. de
de V. D.
cap. 4.
(g) Kins
danus lib.
1. Stro-
mat. c. 2.
in princ.
cap. 6. in
fine.

(g) Meg-bólt s-el veszendő betűk-
ből állanak könyvök. ^(h) Néma-
lelkeslen, s-semmit sem értő irá-
sokból tataroztattak. Csak ol-
lyan minden beszédek, mint a
⁽ⁱ⁾ dióbél nélkül való haj. ^(k) Veszé-
kedé-

(h) Idem.
lib. 5. Panopl. cap. 4. (i) Idem, libr. 1. Stomat cap. 6.
in fine. (k) Turrianus Iesuit. contra Sadeel pag. 99.

kedéjeknek er-
nekeknek barla-
nem a szent lé-
szent irást gya-
zelus Politián-
éllert: (n) Eg-
al a Bibliát, a
rontalanabbul
m, mint akkor
ind a magad
emberid tudó
!) Volt olyk
Péter esze fel-
szent Pál az E-
lki értelem
Ezt is láttuk: r
Pálnak jó lelke
Pétertől való
te ötet, a véle
Vgy tetszik
ek, hate-is ig
lib. adv. heres. in verb.
ate, (g) Anglo. Re

ak; Szent(1)
ágát, hamar
(2) bízlekedő-
(d) ellen cse-
lotta. Szent
agy botránko-
ezte. Vgye
arnék lenni;
léd ragadhat-
k (kikbül eze-
csintalá mon-
zent emberek
illyeket rani-
(n) nem fíten pa-
ák, a mit irtak
veszendő betűk-
ök. (h) Néma
itsem értő irá-
ttak. Csak ol-
zédék, mint a
lo haj. (k) Vesz-
kedő.

kedéseknek erdeje. (1) As eret-
nekeknek barlangja. (bezzeg^(m))
nem à szent lélek után jár az, ki
à szent irást gyalázza!) Egy An-
gelus Politianus nevű így is be-
szélt: (n) Egyszer olvastam ál-
tal à Bibliát, de soka időmet ha-
szontalanabbul el nem veszteget-
tem, mint akkor. (Oh Vram, hol
mind à magad s-mind à te szent
emberid tudománya becsüle-
ti!) Volt olykor, hogy (o) Szent
Péter esze felejtetnek iratott. (p)
Szent Pál az Evangeliumot, nem
lelki értelem szerént prédikálta.
Ezt is láttuk: noha volt (q) Szent
Pálnak jó lelke; de mégis à Szent
Pétertől való félelem kényszeri-
tette őtet, à vele való beszélgetés-
re. Vgy tetszik elég tetemesek
ezek, hate-is így vallasz! még

pe=
libr. adv. haref. in verb. Apostoli ab initio de
Abbate, (q) Anglo. Remens. Rom. 12. §. 1.

109
(1) Char-
ron de 3.
verit. pag.
220.
(m) Al-
phonfus à
Castro ada-
versus
haref. tit.
Scriptu-
ra Sacra,
fol. 159.
(n) Heid-
feld. in
Spbinge
Theologo
Philos.
cap. 1. pag.
12.
(o) Ioan-
Gagnaus
in notis
ad 2 Pet.
1. v. 15
Salmeron
in h. l.
(p) Al-
phonfus
de Castro
loachimo

penig tudomány felől vadnak
többire; nem az Apostolok élé-
térül. Tarts-meg è fundamen-
tomot s- nem guggolod Calvi-
nust: Még az Istennek hívéséges
Notárius is, sokszor vétkeztenek.
(mennyiben emberek voltak)
Mennyi ideig álmadoznak vala

(r) Csel. 1. à Christushnak (r) világi országa-
6. rúl? Szent Péter, ötet ugyan

(s) Matt. (s) tiltja vala à szenvedéstül. Még
16. 22. à Szent lélek el-vétele után-is

(t) Csel. kételkedik vala az (t) ételnek
10. 14. szabadoóságárul. A' pogányokat-

(u) Gal. is (u) Sidiósnit tanította vala, mel-
2. 11. lyet ő benne (x) szineskedésnek

(x) Au- nevez egy szent Atya. De ta-
gust. libr. lám à Szentnek nevezeti, min-
de agone den vétkez ki rekeszt? Nem
Christian. úgy vallyá à te így szólló Cate-
cap. 30. chismusod: (y) Szenteknek hívata-

(y) Cate- tatnak, kik Isten népévé lettek;
chis. Con- noha sokban vétnek s- à mit igér-
cil. Trid. te, is tanult (t)
In ex. pos. dőzte urát, (m)
Symb. ar. tek,

tek, nem tellyesítik. Péter-is szent
 vala, de nem kevés félszég-
 gel jára; mikor hivatala kívül
 vakmerőképpen à (z) tengerre
 ereszkednék; honnan származék-
 is à (a) kicsin hiti. Néha (b) hirtel-
 len való szót bocsátot ki szájá-
 búl. A^o (c) felsősegről vetélke-
 dett. Felebaráttya esetinek
 mindenszeri meg-bocsátására,
 nem (d) mindenkor volt hajlan-
 do. Örült è világi (e) jutalomnak.
 Nem mindenkor (f) nyugot meg-
 édes Mestere szaván. Bizakodo
 volt (g) erejében. (h) Nem engedte
 néha ura parancsolattyának. El-
 (i) hadda mesterét. Meg tagadta.
 (k) Nem tudta az irás szerént,
 Christus fel-támadását. Szent
 Pálnakis penig; nem halgatta
 el à szent lélek, romlandóságát.
 Ő-is tanult (l) Párisenűságot.
 Űldözte urát, (m) tagjarban. (n)

H

Első

(z) Matt.
14. 28.

(a) 7. 31.

(b) Matt.
17. 4.

(c) Matt.
18. 1.

(d) Matt.
18. 21.

(e) Matt.
19. 27.

(f) Joana
13. 8.

(g) Matt.
26. 33. 35.

(h) 7. 40.
43.

(i) Matt.
26. 56.

(k) Joana
20. 9.

(l) Gal. 13.
14.

(m) Phil.
3. 6.

(n) 1 Tim.
1. 15.

Első volt a bűnösök között.
 (o) Csel. meg (o) háborodott uti társával.
 15. 39.
 (p) Cori- (p) Kik ezeket ő benne csak el-
 iost. Ho- halgatták; azok ezeknek jó magok
 mil. 27. in viselését, meg-homályosították.
 Matth. Noha erkölcsökre néznek e-
 zek: de tudományok vala Isteni;
 melyet Calvinus sohasem nem rá-
 galmas. Ha modatlan bizakodás
 alá rekesztette Szent Pált Cal-
 vinus; cselekedte azt azért,
 mert ő-is (q) EMBER volt, noha
 (q) Calv in 2 Cor Istennek nagy Apostala; mely
 1. 9. tisztire nézve; (r) többet munkál-
 (r) 1 Cor. kodott minden Apostoloknál; no-
 15. 10. ha, emberi gyarloságát meg-
 (s) Eph. gondolván; (s) legs kissebbik va-
 3. 8. la a szentek között, s- (t) idétlen.
 (t) 1 Cor. Maga ki-vallya romlottságát, s-
 19. 8. te még-is bé akarod Calvinussal
 nyeletni. Azt sem mondgya;
 hogy Szent Pál, nem helyessen
 hozta bé Esaiás irását: L A T -

T A

A T I X. ott em
 valóságát jelent
 z Apostolt: (u)
 ak nemely szav
 'robbetánál; mi
 essen hozta bé.
 len bizonyság
 tet nélkül mo
 i y szol: (x) Me
 Apostolt a szorul
 h tott volna v
 nentumról a te
 a nem a dológro
 v ilo doltat az
 s borodásnak mó
 v us sem mond
 le ki ismérési ellen
 ni az Apostolt;
 ne ve szol; hanem
 ve ért tévé azt a fo
 poig így tisztitty
 sem mi szentség töré
 felesztette magát. S

T A T I K - ott emleget; mely, nem
 valóságot jelent. Sőt így menti
 az Apostolt: ^(u) *Nósa szent Pál-*
nak némely szavai mincsenek à
Propbetánál; mind azon által be-
lyessen hozta bé. Ekképpen erő-
telen bizonyság állatása-is, sze-
retet nélkül mondatik; holott
így szól: (x) Meg-győzhetnék az
Apostolt à szorul; (mert mond-
hatott volna valamit à Testa-
mentumról à testi kerelztyén)
de nem à dologról. Szent Márkal
való dolgát az irás, (y) egyben
háborodásnak mondgya; (z) Cál-
vinus sem mond többet. Hogy
lelki ismérvi ellen írja cseleked-
ni az Apostolt; nem magára
nézve szól; hanem kiknek ked-
vekért tévé azt à fogadást, őtet
penig így tisztittya, hogy (a)
semmi szentség töréssel meg nem
fertesztette magát. Szent Péter-

113
 (u) Mar-
 lorat. in
 1 Cor. 2. 9.

(x) Mar-
 lorat. in
 Hebr. 9.
 * 16,

(y) Csel.
 15. 39.
 (z) Mar-
 loratus in
 Act. 15.
 40.

(a) Mar-
 loratus in
 Act. 15.
 23.

(b) Gal. rül, világos (b) el-csiszamodás
8. 11. vagyon.

Ignáciust, Gregoriust, Jeroni-
must, a mi illeti; azt állatod u-

(c) Pá- gyan (c) te hogy *Calvinus* azo-
man fol. kat-is gyalázza. méltán szol el-
394. lenek; ha miben a szent írás ki-
vűl tanítottanak. A' magad em-

(d) Mar- beri gyalázzák *Ignácius*nak né-
tial. Má- mely leveleit; halhatza! (d) A' mi
straus Do- mely leveleit; halhatza! (d) A' mi
Glor Pari- illeti *Ignácius*nak; *Szent János*
fiensis in Apostolhoz, s- *Szent Márk*hoz írt
not. ad E- leveleit; noha azokat sokan oltal-
pist. Ignat. mazsák; de mivel hogy sem görö-
impres. gűl nem irattak, sem penig senki
Paris. A. a régi szent atyák közzűl, egész
608. Ba- *Szent Bernhard*is, nem teszen a-
ronius A. zokrűl emlékezetet; *Apocryphák*-
48. n. 25. nak kell tartani. Ne tanits tei-
Bellar. in s- külömbet; ha ezeknek vallások-
Indice tül, más utra nem akarsz csa-
Script. ponni; az ezekkel egyet értő
Ecclef. *Calvinus*-is, ne rongald. Nagy
cum Cen- Ger-
sura M. S.
Suarez in
Thomam
p. 3. q. 37.
art. 4. diff
20. §. 1.

Gergely; volté
lek *Szolajában*.
niteden valótu
relynék némely
irtuék nemé. T
a-is; ellenkez
al; mert néhol
éppen ember e
ven, úgy ál meg
lafut ez ellen,
; (hála Isten
aladis csak hi
lek, itélet napja
mban mennek.
ya *Calvinus*:
agy *Gergely*,
b; azt; hogy a k
nyveire legyennek
o rának: (s) Mit
f; agot képi, mely
E lenkező dolgo
m f; is; tei így írt f
J onimus, a Mala
H.

1153

Gergely; volté néha à Szént Lék Scholájában, nemé; eztis ércshiteden valótúl: (e) Szént Gergelynek némely írási kétségeffek, ű írtaé nemé. De ha ű túle volna-is; ellenkezik egyik à másikkal; mert néhol így ír: (f) A' miképpén ember ez életből ki megyen, úgy ál meg az itéletben-is. Masut ez ellen, így tanít: Hísező; (hála Istennek, penigh tenáladis csak hihető!) hogy à lelkék, itélet napja előtt, Purgatoriumban mennek. Méltán monda gya Calvinus: nem tanulta Nagy-Gergely, Isten Scholájában azt; hogy à kepek, kösség könyvei legyenek; mert ott, így oktatnak: (g) Mit használ néked, a' furagot kép, mely hasznágra tanít? Ellenkező dolgot tanítor Jeronimus; te is így ír felőle: (h) Noha Jeronimus, a' Malachiás könyvé-

(e) Bell. libr. 2. de Purgat. c. 8. Baron. A. 604. n. 50.
(f) Libr. 1. Dialog.

(g) Habo 2. 18.

(h) Bell. libr. 3. de Pont. R. cap. 6.

ben, tagadgya; hogy à *Propheta*
Thesbites Illyésről szóllyon; de
Szent Mátsénál ELLENBEN tanít.

(i) Hier.
 in Epist.
 ad Julian.
 (k) Libr.
 2. contra
 Jovin.

(l) Eras.
 in annot.
 Matt. 26.
 pag. 80.

(m) Idem
 ad Tit. 2.
 pag. 487.

(n) Al-
 phons. de
 Cas. l. 6.
 adv. bar.
 tit. Epif-
 copus.

(o) Ludov-
 vicus vi-
 res in cō-
 ment. l. 16.
 de civit.
 Dei. c. 34.

(p) Melchior Canus libr. 2. Locor. c. 11. (q) Bellarm.
 libr. 3. de Eccl. cap. 16. & libr. 1. de Clericis cap. 15.

Dicsírte (i) egy gellyen *Jepstét*,
 hogy megháldozta leányát; (k)
másut gyalazza. Vaiki fok dol-
 gokat kitekert az igalságh *Fero-*
nymus felől, még à te társaid-
 tól is; ilyenek ezek: (l) *Noha* ű
tudós, mind az által vétkezhető
 ember volt. (m) *Mindent* à szű-
 zeségre tekint ű; nem kicsiny ká-
 romkodással. (n) Sokszor el eset ű
 írásiban; mert: *quandoque bonus*
dormitat Homérus. Imét: (o) *U-*
tálta Hieronymus az emberek kö-
 zét való becsületes házasságot;
 mivel, alkalmatlan volt arra.
 Más is: (p) *Nem regulája az Ec-*
clesiának Hieronymus. Ide járúl
 ez is: (q) *Albataflan beszédű Fe-*
rony-

onymus. Ahol
 ad Calvinus? H
 ésben keveri
 zent Atyákat?
 lenségi-is azt c
 yben azok az
 gában kívül já
 tül: (s) Senkit
 k méltósága, n
 másoknak el-
 à Szentírásban
 entoma. Mástú
 tunk az Apostolo
 zásos támaszko
 tyákézes. Még
 at mondgya ma
 nygy Pater volt;
 nem kell az
 tom magút. Vag
 ki ezt mondgya:
 tyknak írások, ne
 le ő méltóságos r
 H 4
 (p) Duran in co

ronymus. Ahol már, kárhozzafad Calvinus! Hát mind tévelygésben keveri (r) Calvinus à Szent Atyákat? De még az ű ellenségi is azt cselekedik, menyiben azok az igazságh kerek vagásán kívül járnak. Erthetze ettől: (s) Senkit à Szent Atyáknak méltosága, nem kényszerítet mondasoknak el-bitelére; hanem à Szentírásban vagyon fundamentoma. Mástól is: (t) A' mi hitünk az Apostolok s-Propbéták írásához támaszkodik, nem à Szent Atyákéhoz. Még Augustinus is azt mondgya maga felől, noha nagy Pater volt; hogy (u) senkinek nem kell az ű írásához csatolni magát. Vagyon ollyanis, ki ezt mondgya: (x) A' Szent Atyáknak írások, nem minket kötelező méltóságos regulák. Vgy

H 4

hogy

secundo. (y) Duraus in consut. Witakeri rat. s. p. 140.

(r) Pazman fol. 160.

(s) Biel: lect 4. in Can. mis.

(t) Thom: 1. q. 1. art. 8.

(u) Alphonsus de Castro l. 1. adv. haeref. c. 7.

(x) Bell. lib. 2. de Concil. c. 12. 5. dico

ocor. e. 11. (q) Bell. 1. de Clericis cap. 15.

- hogy: (y) el vesztik Szent Átysá-
gokat, mikor helytelen dolgot ir-
(z) Eras. nak. Te tanítod ezt-is: (z) Csak
in annot. egyedül a Christus volt vétek nél-
ad cap. 2, kül, Cyprianusnál s Hieronymus-
Mat. p. 13. nál volt Szent Lélek, ugy hiszem;
de még-is ezeknek, méltán vet-
tetnek meg sok irások. Augusti-
nus-is sok könyveit vizsgálva látta.
(a) Greg. Hát ezt hiszed-e: (a) Néha a
de Valent. Szent Áttyák MIND el tévelyed-
rom. 3. tek? Azt sem látom; hol gya-
comment. lázná Calvinus az idvezült szen-
in Thom. teket; mondván őket; (b) mos-
disp. 1. q. 1. lekoknak, vásaknak, árnyékok-
punct. 7. nak, s-szentecskéknek. Efféle
fol. 294. mind *patvar*! mert így szól ú,
356. 359. azok felől: (c) A^o mi a szenteket
(b) Pat. azok meg-holtanak test sze-
fol. 947. nézi; azok meg-holtanak test sze-
(c) Insk. 1. rént; de élnek a Christus Jesusban.
3. cap. 10. Nem a szenteket nevezte ű ár-
S. 21. nyékoknak; hanem afféle embe-
(d) S. 27. reknek (d) *opinio*okat; kik a szen-
tek

ek felől oly-
nak; hogy az-
gy tükörben, v-
tunket. Vgy
mondotta vas-
nak; hanem az-
altat or bálván-
ráamos korá-
atando advo-
ot. (hihető
érentz, Dom-
us, Geneſius,
yon s-hol vac-
ban? (f) Gyö-
ustmondotta
enteket; mer-
k, soha nem v-
égis tiszteltet-
eket forgat-
krül ű soha sen-
nnyei szentek
4. Megh en-
(vinnus)al; (i) me-
H

tek felől oly hiszemben vad-
nak; hogy azok Istenben, mint
egy tükörben, látták a mi szükség-
ünket. Vgyan azokat, nem
mondotta vázoknak, moslékok-
nak; hanem az emberektől ta-
laltatott bálványokrul, s- (e) Ab- (e) S. 25.
rahambos korant sem hasonlit-
hatando advocatulo krul, szol-
lot. (hihető elméjében volt:
Ferents, Dominicus, Gaignefer-
tus, Genesius, Gingoifus; kik val-
lyon s-hol vadnak a szent irás-
ban? (f) Györgyöt s- Hyppoly- (f) S. 27.
tuszt mondotta vázoknak; nem a
szenteket; mert (g) némely szent- (g) Geor-
tek, soha nem voltak e világon; Cassander
mégis tiszteltetnek. Ha (h) szent- art. 21. p.
tecskéket forgat; izol affélékrul; 971.
kikrül ű soha sem hallot; nem a (h) Inft. l.
mennyei szentekrül. 4. cap. 10.
S. 10.

4. Megh engedem én-is
Calvinussal; (i) menyiben a szent- (i) Inft. l.
H 5 3. cap. 20
tek n. 24.

tek szereteti, à Christus testének
eggyeségében vagyon; ha imád-
kosnának is érettünk; de mind az
által, nem kellene őket azért mind-
gyárt segítségül hívunk. (noha
ezeknek érettünk való közön-
séges esedezésekről, én-is véle
egygyút, HAVAL szollok) Csak

(k) Calv.
in 1 Cor.
13. 8.

(l) Inft. 1.
3. cap. 20.

17. 24.

reá fogás; hogy ű à szenteknek
(k) mind itiletig való szereteteket
(l) le oltya s azoknak velünk való
(l) közösüléseket tagadgya. Ert-

hetze mit ír: *A* szeretetnek
ŐRÖKKE TARTOSAGHA, itilet
napja után leszen; nem az előt.
Hallod! nem mondgya azt;
hogy à szentekben nem leszen
szeretet itilet napja előt; hanem
PERPETUITAST emleget. Igy-

(m) Idem
ibid.

is izol: (m) *A*z érettünk való kő-
nyörgésre, nem elég à szenteknek
szószánk való szereteti; hanem
aboz, à mi szükségünknek tudása-
is ká-

is kívántatik.
rudok. Mics
legyen nekünk
szek megh mo
zolván: (n) *A*
ünk mi; mikor
sósseget, (me
eménség által
le nem mond
mi ű vélek v
mi érettünk
Más à kőösü
vélek való tá
nirtya az irás
gy fű Christu
ünk, mint ta
tagadgya Calv
(o) Attyánk *A*
ünket
s. Calvinus
zenteknek, (p)
k, vagyon elő
i panalzunkat

is kívántatik. Mellyet én-is, ugy tudok. Micsoda közössülésünk legyen nekünk a szentekkel; kéf-
szek megh mondani a tiéid, így szolván: ⁽ⁿ⁾ *A' szentekhez járulunk mi; mikor ugyan azon egy di-
csőségét, (melyben űk vadnak) reménség által sósajtyuk. Jo ez!*
de nem mondgya az iras; hogy a mi ú vélek való közössülésünk; a mi érettünk való *imádság*. Más a közössülés; megh más a vélek való *társaság*; amazz tanítja az irás; mivel ű vélek az egy fű Christusban, eggyesültünk, mint tagok; ezt méltán tagadgya Calvinus; Mert a mi ^(o) *Attyánk Anyánk el-hádnak minket*

(n) *Bene-
dict. Just.
Eftius.
Cornel. in
Hebr. 12.
23.*

(o) *Solt.
27. 10.*

*s. Calvinustul elől hozator szenteknek, (p) földig érő fű-
lők, vagyon előtted; kik, ha a mi panaszkodunk halgathatnak,*

(p) *Inst. l.
3. cap. 20.
n. 24.
Pazman's
fol. 247.*

ollya-

(9) Lib. 4.
cap. 17.
n. 29.

olylanokat viselnének; holot, ű
malut (azt mondod) így szólla;
hogy szent (9) *Jstván* szemei;
(noha halando ember vala) ál-
tal *hatátták az égheket*. Itt-is
így értcs, nem szollot ű mos-
datlanul, ebben-is à dicsőült
szentekről; Csak azt akarta je-
lenteni; hogy *à szentek à mi kö-
nyörgésünket nem halgathatták
megs. Hosszsu füleket* emlit; mert
így szoktunk köz-beszédben
szóllani: *A' Királyoknak hosszsu
kezek vagyon*. (értvén ezen, a-
zoknak megszze ki terjedet ha-
talmokat) ű-is, nem tulajdon-
képpen velzi az *hosszsu fület*;
(mert tudta az égben valo lel-
keknek fületlenségeket;) ha-
nem, akarja jelenteni azzal; à
túlünk megszze lévő szentek-
nek, szavaink zengése megh
hallásának lehetetlenségét. I-
sten-

énnek tulajd
füleket; me
zokat, s-avag
ismeri csak a
ket. Nem ta
állzogséget e
ekben; mint
egyedül által
gyan azon ti
okat, férke
tég az Angy
ön vadnak, m
annál is inká
sziveket? C
emtet (u) Lél
rt. Magad-i
szíza hivni
hgy (x) à sziv
egyedül Jstén.
válagos szeme
rgald; mert n
tégá nyilatkos
ű szemek voltak

123

itennek tulajdonitunk csak *ho-*
szu fűleket; mert ű ^(r) *teremtette* ^(r) *Solt.*
 azokat, *s-à* *vagy* *nem* *hallanaé* ? ^(s) 24. 3.
 ű *isméri* *csak* *a* *sokogo* *könyörgé-* ^(s) 1 *Kir.*
seket. Nem tartunk mi nagyobb ^(s) 38, 39.
 féltzezséget ez aránt az embe-
 rekben; mint hogy *à* *sziveknek*
 egyedül által látojához, más
 ugyan azon titkos dolgokat tu-
 dokat, férkeztetnek bé. ^(t) ^(t) *Da-*
Még *az* *Angyalok* *is* *mikor* *é* *föl-* ^(t) *mascenus*
dön *vadnak,* *nincsenek* *az* *égben;* ^(t) *oribod.*
 annál is inkább, hogy tudhatnák ^(t) *fid. l. 2.*
à *sziveket* ? Csak *à* lelkeket te-
 remtet ^(u) *Lélek,* *tudgya* *à* *szive-* ^(u) 1 *Cor.*
ket. Magad is így vallod; (ha ^(u) 2. 11.
viszszá *hivni* *nem* *általlod*)
 hogy ^(x) *à* *sziveknek* *visgálása,* ^(x) *Thō.*
egyedül *sttené.* Szent *sttvan* 1. 9. 54.
világos *szeme* *fényét,* *ne* *hán-* ^(y) *art. 4. per*
torgasd; *mert* *nem* *ide* *valo.* ^(y) *totum.*
Még *nyilatkozot* *egheket* *látot* ^(y) *Csel.*
 ű; *szemei* *voltak* *azokra* *függebt-* 7. 56.
 ve;

ve; nem hallották az égből való könyörgéseket fűlei; *Crisostus* voltak szélezve szemei, nem más szentekre; hol vagyon penigh az megh írva; hogy az égbeli szenteknek ide alá való nézésekre, megh nyilatkozzék az égh? azok *hallyák* könyörgésinket; annál-is inkább *vilgályák* belső részeinket?

6. Hogy a szentek a magános dolgokra viselleyenek gondot; nem esze felejtet volt, ennek tagadásában (2) *Calvinus*; kinek értelmét a magadéiis világosítyák, ha ki nem akarsz túlök szegni. (a) *Nem tudom mi haszon* vagy on azokban a litaniákban, (igy szol egyitek) *mellyekben* kérjük a szenteket hogy mi éretünk könyörögjenek; *holot, se nem* halgatátnak meg minket; *sem* azt nem tudgyák, *micsodák* vadnak

(2) *Libr.*
3. cap. 20.
n. 24.

(a) *Hildegardi. Tu-
ronensis
Epist. cir-
ca An.
1120.*

ak minálunk.
otir: (b) A' m
ek, nincsenek
olgozban. Ez
ek: (c) Ha a sz
skat, (melly
kben ki jelent
k linkák segél
gy sem mint m
váltak. De azt
fuk meg, aser
k t nem tudgy
t tzik: (d) Ne
sanyos okból, g
m nekém meke
h igaz *Calvini*
azonban lelke
nagy *Cauterium*
táld *Calvinus*
könyörögnek. (e
cs n a mezor: n
nyörögnek; hane
(f) Ha meg enge

nak mi nálunk. Mál-is ilyen dol-
 got ír: (b) A' meg's holtaknak lel-
 kek, nincsenek jelen az élőknek
 dolgokban. Ez-is így okosko-
 dik: (c) Ha à szentek fogyatkozá-
 sinkat, (mellyeket à könyörög's
 kösben kijelentünk) tudnák; sok-
 kal inkább segéllénének minket,
 hogy sem mint mikor élő barátink
 voltak. De azt, nem tapasztalhat-
 tyuk meg, azért űk à mi dolgain-
 kat nem tudgyák. Hát ez mint
 tetzik: (d) Nem tudgyuk azt bi-
 szonyos okból, hogy ha à szentek is-
 merneké minket? Ezekkel tarcs,
 ha igaz *Catholicus* vagy! Félc's
 azonban lelked ism'éretit egy
 nagy *Cauterium* tul, hogy így ci-
 zálod *Calvinus*! (e) Mi érettünk
 könyörögnek. (à szentek) Nin-
 csen ám ez or: mi érettünk kö-
 nyörögnek; hanem így vagyon:
 (f) Ha meg's engedném-is hogy à
 szén.

(b) Thom.
 p. 1. q. 89.
 art. 8.

(c) Durā.
 dus lib. 4.
 sent. dist.
 49. q. 3.

(d) Cajet.
 in art. 5.
 q. 8. in 2.
 2. Thom.

(e) Pazm.
 fol. 947.

(f) Cal.
 l. 3. c. 20.
 n. 24.

szenetek mi érettünk könyörögje-
nek, mind az által azzal, az ú nyu-
godalmok helyét el nem hadnák.
Ezért mondgya penigh: Ha
megh engedném-is; mert a szent-
eknek a vitézkedő köszönséges
Anyaszentegyházért valo ele-
dezések felől, nincs köztünk
villongás; hanem, a particulari-
tással törünk kelevézt. Beza
kopiáját rántod elől az útkö-
zetben; ki állattya az (g) Angya-
loknek boldogságokat, ha az embe-
rek környül járnak is. Megh le-
het! mert azok (b) szolgáló lel-
kek, de hol vagyon a testet hoz-
zájok várandó szenteknek affé-
létiszték? Az Angyalok-is, no-
ha velünk vadnak, de (i) sokat
nem tudnak mi környülföttünk, s-
(k) gondolatbul származot könyör-
gésünket sem vesetik eszekben, (l)
csak

(g) Pazm.
pag. 947.

(b) sid.
1. 14.

(i) Occā
l. 4. senz.
q. 13.
Lorin. in
Epist. Pet.
cap. 1. 12.
(k) Bell. l.
de Beat. Sanct. c. 20.

(l) Thomas pag. 1. q. 57. art. 5.

sak azoknak
helyeket
mt.
7. Kereszty
mus, hogy
alo esedese,
on Christu
vált ú effe
a szentek által v
n, mely lesse
B zzege igye
zi ez, a Christ
fával: (o) Sen
A tyásos, baner
mondgya egy
ne járulhatm
Christus által; hog
a b szűz Christ
kép pen cselekefi
sen merném ezt
a szentek (maga
veink vadnak; ki

127
Csak azoknak mehetvén végére
mellyeket Jsten nekik meg je-
lent.

7. Keresztyénül állattya Cal-
vinus, hogy ^(m) a Szentekhez
valo esedesés, kissebségére va-
gyon Christusnak. Mert, lajdi-
tot volt ú effélet: ⁽ⁿ⁾ Sokkal job
a szentek által valo könyörgés an-
nál, mely leszen Christus által.
Bezzegh ilyenessen ellenke-
zik ez, a Christus amà monda-
lával: ^(o) Senki nem mehet az
Attyához, hanem én általam. Azt
mondgya egy tiéd; hogy ^(p)
nem járulhatn Jstenhez, hanem
Christus által; hogy ne tenne hát
a boszszút Christusán, ki más-
képpen cselekezik? Fejemért
sem merném ezt állatni: ^(q) Ha
a Szentek (maga Isten volna)
velünk vadnak; kicsoda mi elle-
nünk

^(m) Libr.
3. cap. 20.
n. 21.

⁽ⁿ⁾ Sal-
mero disc.
7. in
1 Tim. 2.
tom. 15.
pag. 467.

^(o) Iaz:
14. 6.

^(p) Cle-
mens Ro-
manus
Episc. lib.
2. Const.
Apost. c.
28.

^(q) In
Marial. li.
2. part. 1.
c. 24.

128. ^(r) Rober. *nünk? Ismét: (v) Ki a Fiútúl meg*
tus Holcot retten; az Anyához mennyen.
in l. Sap. Maga: (s) felette nagy véték, a
lect. 36. szenteknek segítségül való hívá-
(s) Cas- sával MEGH HOMALYOSITANI
sander in Christus kősbén jároi tisztit!
Consule. Megh lehet az élő szenteknek
art. 21. p. egy másért való könyörgések;
970. mert (t) parancsoltatot, de a meg-

(t) Iak. 5. 16. holtakhoz, ki hagyot igazgatni
imádságot?

(u) Paz. 8. (u) Manichæussal való egy-
fol. 948. ben hasonlításunkat sajnállyuk;
mind az által olvastunk illye-

(x) Mar- neket: (x) A' mely tisztelettel
filius in 3. Jsten illettetik, azon tisztelet kel
sent. q. 8. a szenteknek. Ismét: (v) A' szen-
art. 1. teknek segítségül való hívása

(y) Vitus nem egyéb; hanem az egy Jstennek
Miletus in discus. imádása. Ide való ez-is: (z) A'
sex. err. szenteknek tisztelet, Jsteni tiszte-
p. 495. let. Efféléket midőn íze mlé-

(z) Vas- lunk,
quez. tom. I 1
1. in Tbö. van. Meldensis Episcop.

p. 3. dist. 97. cap. 1. ad finem.

lünk, nem tűrhettyük, hogy el-
lene ne szollyunk. ^(a) *Vigilan-*
tiussal, méltán neheztellyük a
szentek teteminek tiszteletit.
Vgyan-is, mellyik keresztyén
lélek nem irtoznék ettúl: ^(b) A^o
Christus kereszt fáját, segeit,
láncsáját s-rusáját; LATRIAVAL
(à penigh te nálad-is Istené)
kei tiszteelni. Keresd meg ezeket;
s-nem iríz *hasugoknak* bennün-
ket.

9. Hamiságnak mondod;
hogy ^(c) *Szent Gergely* előt sen-
ki a *szenteket segítségül nem hív-*
ta. Látsad, ha ezeknek szakál-
lokban kapsz! kik kozzúl né-
mellyik így ír: ^(d) *Sylvester után*
kezde a's Ecclesia tiszteelni a szente-
ket. Mely *Sylvester* Christus
születése után, az harmadik se-

I 2

culum-

randus Meldenfis Episcop. in 'Ration, divin.
q. cap. 38,

^(a) Paz.
fol. 948.

^(b) Thom.
pag. 3. q.
25. art. 4.
Antoni.
p. 3. tit.
12. c. 10.
S. 5.

Ioan. de
Turrecre-
mata in
festo in-
vent. san-
cti crucis
q. 3.
Iudocus
Coccinus
tom. 8.
Thesauri
lib. 5. art.
16.

^(c) Paz.
fol. 948.

^(d) Du-

130 051

culumban éle. Ne tárcs penigh
ez mondásnak *authorát* csak
semminek, mert mégh teis azt,

(e) Bell. (e) nagy *szent* irás magyarázonak
állatod. Másis így támad elle-
ned: (f) *Vajha az Jsteni tisztelet-*

(f) *Iacob. ben à REGHI Ecclesia tétetnék*

Faber feltételül! mely, senkit nem illet

Stapulens. vala Jsteni tisztelettel az egy! Re-

sis prafa. nen kívül. Harmadik-is kefer-

in Evang. vesen így panaszkodik: (g)

(g) *Eras. Mostan eretnekséggel vádoltat-*

mus Rote. nak azok, kik à szenteket s-az

rodamus. Jsten szűs Annyát segítségre nem

in Colloq. hívják; bezzegà REGHEN, Orig-

Jsten szűs Annyát segítségre nem

hívják; bezzegà REGHEN, Orig-

nes, Basilius, Chrysostomus, Cy-

prianus, Ambrosius, Hieronimus,

Augustinus idejekben dicsreterf-

sebszokás vala; kik à Christus lel-

két hívják vala segítségül! Ide

járulez-is: (b) Christus születése

után, Gúrom szűs esztendőkkel élt

szent

(b) Per-
roni. Car-
dinalis l.
5. Repli-

que contra Iacobum Anglia Regem cap. 19. pag. 109.

ment Általán ir-
sentei segítség-
e. lekeset. Veg-
b egy valaki:
se. iségül való
e. rket szűs esz-
m, dicsekedg-
s. GGEL! de
B ZONNYAL
S. nt Ágoston, Á
J. os, Naziansz
s- is egy-é Do-
s. nták a szentek
bi. annyal ha
H. ld meg az ig-
go. nt. (i) Jsteness
as. cclestában; s
kel. gitségre hív-
egy. dül a mindene-
jet. Malut-is így
tar. ruk mi religion-
tak. ak tiszteletit;
élték, kel. őket bi-

Szent Attyák irásiban, nincsen a
 szentek segítségül való hívásról
 emlékezet. Végre, így rekeszti
 bé egy valaki: (i) A szenteknek
 segítségül való hívása, nem régib
 ezer két száz esztendőnél. Ahol
 már, dicsekedgyél a REGHI-
 SEG GEL! de juta eszemben;
 BIZONNYAL Irod: Hogy (k) (k) Paz.
 Szent Agoston, Arany Száju Szent fol. 448.
 Janos, Naziansenus, Eusebius,
 s-több egyéb Doctorok; segítségül
 hívták a szenteket. Ne jádzal a
 bizonynyal ha jámbor vagy!
 Hald meghaz így iro szent A-
 gostont. (l) Isteneffen tanittatik ez, (l) Au-
 az Ecclesiában; hogy senkit nem gust. de
 kel segítségre hívni; hanem csak quant.
 egyedül a mindeneknek teremto- anima, c.
 jét. Másut-is így tanit: (m) Ne 34.
 tárcsuk mi religionak a meg-ho- (m) 'De
 taknak tiszteletit; Ha kegyessen vera Reli.
 éltenek, kel őket becsólni, hogy cap 55.
 I 3. köves.

tarcs penig
 auctorat cs
 megh tei az
 magyarasor
 gy tamad elle
 Istemi tisztelet
 ecclesia tétet
 senkit nem alle
 lettel az egy
 madik-is kelen
 aszolkodik: (l)
 éggel vádolt
 a szenteket s-
 it segítségre ne
 EGHEN, Orig
 rystomus, C
 ius, Hieronim
 ekben dicseke
 k a Christus
 segítségül! A
 Kristus szület
 esztendőkhel
 I 3.

kövecsük, de nem kelimádni. Ha
 penig nem jól éltenek, annál in-
 káb nem kel őket tisztelni. Nem
 hogy Arany száju Szent Fános is
 melletted volna; de ilyen regu-
 lát adot inkább ki: ⁽ⁿ⁾ Hogy vala-
 ki imádtassék; nem egyének, ha-
 nem a teremtet állatok urának tu-
 lajdona az. De talám Nazianze-
 nus seregében állot? Taga-
 dom. Ercs megh szavait: ^(o) A'
 kit imádaással kel tisztelni, Isten az;
 nem kelet másnak ű rajta kívül
 adni. Legyen ez az örök életnek
 arany lántsa. Egy izoval: egy
 régi keresztyén szent Doctor-
 is, nem mert Istenen kívül, más-
 hoz folyamodni. Justinus így
 szollot: ^(p) Csak egyedül Istent
 kel tisztelni; mert megh vagyon
 parancsolva; a te uradat Istenedet
 tisztelljed egyedül. Origenes így
 irt: ^(q) Mikor Isten azt mondotta.

⁽ⁿ⁾ Chri-
 stom. in
 Ioan. Ho-
 mil. 33.

^(o) Na-
 zianzen.
 orat. 37.
 de Spir. S.

^(p) Apol.
 2.

^(q) Cont.
 Cels. 1. 5.

Ne

Se legyenek te n
 as Isten; az
 nem; hogy nem
 segül hívni; ha
 remette men
 Pozza adta ez
 segitségre a
 Sem Telken ki
 nek vétkeben es
 ditta Lactantiu
 k' Istent tisztel
 m csak az egy
 Szent Balás, s-
 kppen hogy Iste
 nem kel imádni,
 msegünket is ű
 kiem helybestetni
 ge Nyssenus-is:
 segitségre hívni; k
 se régse nincsen.
 ni h Theodoretu
 gh rodd a Du
 sz: ^(z) Nem kel

Ne legyenek te néked én előttem
más Istenid; azt akarta azzal je-
lenteni; hogy nem kel egyebet se-
gitségül hívni; hanem csak azt, ki
teremtette mennyet és földet.

Hozzá adta ezt-is: (r) Ki más-
t hív segítségre az Attyán, Fiun,
Szent Lelken kívül; hitetlenség-
nek vétkeben esik. Azt mon-
dotta Lactantius-is: (s) Senkit nem
kel Isteni tisztelettel illetni, ha-
nem csak az egy Istent. Elöl ál-
szent Balás, s-igy szól: (t) A' mi-
képpsen hogy Istenen kívül senkit
nem kel imádni, így nem illik re-
métségünket-is ű rajta kívül sen-
kiben helybeztetni. Így belzél-
get Nyssenius-is: (u) Csak azt kel
segítségre hívni; kinek se kezdeti
se vége nincsen. Szavait pe-
nigh Theodoretusnak, ugyan
még rodd à Dulciáért; ki így
szól: (x) Nem kel à DULCIAT

(r) Orig.
libr. 1. in
Epist. ad
Rom.

(s) Libr.
1. cap. 23.

(t) Orato
Moral. 15.
de Princ.

(u) Apud
ant. Me-
lissa. c. 5.

(x) The-
rapeuti-
con. 2.

(mellyet te szenteknek adtz)
 megő őstani; hanem, eggyes egye-
 dül csak Istennek tartani. Nyil-
 ván vétkezel (Szent Ambrus ta-
 nitása szerént,) ha ellene nem
 mondasz el-tökéllt szándé-
 kodnak! mert: (1) A' ki az An-
 gyaloknak, vagy egyéb teremtet
 állatoknak ásitatójságot teszi;
 igben nagyot esik. Vajha csak el-
 esnék, s-átok azért nem követ-
 né! de hald megh: (2) Nem tu-
 dodé hogy átok alá rekesztet az;
 ki teremtet állatot tisztel! Ezeket
 így rekeszti bé egy izent Attya:
 (2) A' vagy nem leszünké Bál-
 vány imádok, (melytül Isten ol-
 talmazzon tégedet!) ha a te-
 remtet állatot tiszteljük, s-abbán
 vettyük reménségünket? Veho-
 ted azét eszedben; ha Patronu-
 síd ebben a dologban a szent
 Attyák, vagy nem! Akar mit
 állas

(1) Am-
 brof. de
 Spir. San.
 l. 3. c. 12.

(2) Hila-
 rius de
 Trinit.
 libr. 8.

(2) Cyril.
 Thesauri.
 l. 10. c. 10.

llaste Mos
 em: (1) NEM
 UL FOGVA
 10. A' Tit

rosák; hogy
 mlicsek, (6) C
 dod. Halá
 gyon! De ig
 (1) Nem szükség
 a' Krisztus Jესus
 j' rósz folyam
 e' tül-is: (d) N
 akkor mi Kriszt
 on egyelittü
 sz' ki közben jár
 Istennek mi ér
 ja alhatom: (e)
 stnak azt mond
 én érettem Tran
 S'ntek által val
 ön énel. El nem h
 ef' léket által ne
 v' is-azért m

állaste Mos t; elég ez énné-
kem: (2) NEM VOLT ELEI-
TÚL FOGVA VGY.

10. A' *Litaniák, Hymnuszok,*
Prosák; hogy (a) *Christust* megh-
emlicsék, (b) *Calvinus* ellen ta-
gadod. Halá Istennek, ha úgy
vagyon! De igen félek amattúl:
(c) *Nem szükség, hogy mi mostan*
*à Christus Jeshus*hoz, mint közben
járóhoz folyamodgyunk. Tartok
entúl-is: (d) *Nagy káromkodás,*
*mkor mi Christust à Szentek köz-
ben egyelittjük, s így szólunk:*
Mi közben járunk, könyörögy
Istennek mi érettünk! Ezt sem
javalhatom: (e) *Nem kel à Chri-*
stusnak azt mondani: Könyörögy
én éretem Uram! Mert, job à
Szentek által való imádkozás, az
ővénel. El nem hihetem, hogy,
efféléket által nem látott *Cal-*
vinus-is; s-azért mondgya *sűk,*

(2) *Matt.*
19. 8.

(a) *Paz.*
pag. 948.
(b) *Libr.*
3. cap. 20.
n. 21.

(c) *Bene-*
dict. ma-
gister Sor-
bonistar.

in disput.
cum Frä-
cisco Re-
bezies. Ex
Crispin. l.
6. *Fox.*
pag. 921.

(d) *Lin-*
danus, l.
cui Titul.
Concordia
discors,
pag. 143.

(e) *Salm.*
disp. 8. p.
476.

sőt à *dolográ* nézve, nem-is je-
len való voltát *Christus* emlité-
sének à *Liturgiákban*. De bár
ott legyen-is, édes megh vál-
tonk; mi haszna annak, ha ron-
csoljuk ú Szent Felségét? még
penigh így: (f) *Lac Matris mis-*

(f) *Caro-*
lus Scri-
banius
Ies. Anti-
verp. Re-
gens.

Clarus Bo-
narci. in
Amphi-
theat. bo-
noris lib.
3. cap. 8.
pag. 356.

(g) *Ejai.*
63. 3.

(h) *Ejai.*
59. 16.

(i) *Turfe-*
linus a-
pud. Pos-
serinum
Bibl. se-
lect. l. 178

cere volo cum sanguine nati. Vaj
nem úgy okosnak; hanem így:

(g) *Egyedül* tekertem à *saitót*, s-

nem volt senki à népek között

velem. Igen igaz Vram Iesus!

Mert, (h) *csudálkozá* rajta, *hogy*

egy közben járó-is nem volna; s-

magad saját karjával szabadítál

megs. Bár *Prosállyak-is* azért;

de *kostolhattyaé* ennek-is lel-

kem valami izit: (i) *Qui Francis-*

cus erat, jam tibi Christus erit?
Nem tanulta lelkem, hogy
Szent (ha úgy volt) *Ferents*,
Christusommal egygút osztóz-
zék. En csak erre kérlek: Ha-
imár

mmár oda
nat; nem öd
iatalmad szer
váltónak! M
i a keresztyén
II. Sainall
alvinus nag
valamely szen
éges munkát
ők vétket cse
ekedre, mer
is Jsteni ti
Szentek emle
endelmi. H
zent irásba
celestiál ro
k, úgy meg
meretet; hogy
gyen szabad
kedm. Hoz
lem kötelezte
átul rendelt
em vétkeséje

immár oda helyhezted Vramat; ne mődgyad ezt: ^(k) Anyai *Satalmazzerent, parācsoly a megváltónak! Mert afféle nem illeti a keresztyéneket.*

(k) *Catechismus in Apologeta pro matre Dei c. 18.*

II. Sainállod eztis; hogy ^(l) Calvinus nagyobnak mondgya, valamely szentnek napján tisztességes munkát tenni; hogy sem undok vétkezt cselekedni. Azért cselekedte, mert tudta ezeket: ^(m) Az *Isteni tiszteletre tartozik, a Szentek emlékezetire Innepeket rendelni.* Hol vagyon az, a Szent írásban? Ísmét: ⁽ⁿ⁾ Az *Ecclesiátul rendeltetett innepek, ugy meg kötelezik a lelki ismeretet; hogy akkor senkinek ne legyen szabad külső munkát cselekedni.* Hozzá adom ezt-is ^(o) Nem köteleztetünk mi az *Ecclesiátul rendelt Innepek napokon a nem vétkezésre.* Ezeket meghon-

(l) *L. 4. c. 10. n. 10. Pazman fol. 943.*

(m) *Durandus in Ration. l. 4. cap. 39. n. 2.*

(n) *Bellarmus de cultu sanct. l. 3. cap. 10.*

(o) *Idem ibidem.*

gondolta Calvinus; s-azért szol-
lor akképpen.

12. Adatiké à Szenteknek
Isteni tisztelet vagy nem; kial-

(p) Bell-
libr. 3. de
cul. Sact.
cap. 9.
s. ult.
(q) Bodin.
in Metho.
Histor. c.
s. p. 100.
(r) Coster.
in Enchi-
rid. pag.
390.
(s) Bem-
bus in his-
tor. Vene-
ta libr. 4.
pag. 90.
(t) Oso-
rius tom.
3. conc. 2.
in festo Jo-
sephi pag.
124.

csanak ez irások: (p) Az Egbéli
Szentek, az Isteni nevezetben ré-
szesültek. Ímét: (q) Szent An-
tal, olaszországban s- Gallrában,
(q) Bodin nagyob bürgosággal tiszteltetik,
in Metho hog sem az halhatatlan Isten. Ide
Histor való ez-is: (r) A' meg holt Szen-
s. p. 100. tek, tellyesek Istenéggel. Na-
(r) Coster gyob ez: (s) Szent Ferentz, az
in Enchi Istenek száma közöttben vétetett fel.
rid. pag. 390. Vagyon ilyen-is: (t) Valamel-
(s) Bem lyek Istené, mind Mariáé; s- (u)
bus in his- nagyobb-is ű, az Isten űlő székinél.
tor. Vene- (x) Minden jokat magában fogla-
ta libr. 4. to Isten. (y) A' mi meg váltásun-
pag. 90. kat eggyüt vitte ű, à Christussal
(t) Oso végben; mely cselekedet, val-
rius tom. lyon.
3. conc. 2.
in festo Jo-
sephi pag.
124.

(u) Thom.
Epiph.
Suarez

eiusdem p. 139. 404. (x) Idem. tom. 5. Dom. 5.
(y) Salmero tom. 13. disp. 54. in epist. ad Rom.
tom. 2. com. in Thom. disp. 22. q. 37. sect. 2.

yon s-nem I
minden ter
sznya. (a)
minden hatalon
m, s-micsen
Isten. (b) Eg
on neki az
néhez olva
mi hatalma
nk; halálók
a szasonló ad
Ert-is: (d) Sol
nk az idvess
nevet emlatty
Iesus segítség
la. Mert (e) se
ed, de nem nye
ni s Mariának
ne vesztük.
lon, ha effele
szollot (f) Ca
m. 4. p. 33. (f) L
cap. 8. n. 25.

s; s-azért szol-

Szenteeknek

gy nem; kial-

(p) Az Egység

nevezetben re-

(q) Szent An-

n s-Galliában,

gal tiszteltetik,

atlan Isten. Ide

megsolt Sze-

nséggel. Na-

nt Ferentz, az

ben vétetett fel.

s: (r) Valamel-

Mariáé; s-(s)

en ülésként.

magában fogla-

megs váltájun-

ü, a Christussal

elekedet, val-

lyon s-nem Isteni munkaé? (z)

ü minden teremtet állatoknak

Afszonya. (a) ü néki adattatott

minden hatalom mennyen és földön,

s-míncsen ü nála semmi lebe-

tetlen. (b) Egyenlő hatalma va-

gyon néki az Istennek. Hát ha

még ezt olvasnád! (c) Valami-

nemü hatalma vagyon Christus-

nak; haláluk után mindgyarást

ához hasonló adatik a Szenteeknek.

Ezt-is: (d) Sokszor gyorsabban ju-

tunk az idővesztésre, mikor Maria

nevet említettük; hogy nem mint

Jesus segítségére való hívása ál-

tal. Mert (e) sokat kérünk Isten-

től, de nem nyerjük meg; ha pe-

nig Mariának esedezünk, hasz-

nát veszszük. En nem csuda-

lom, ha efféle irásoknak ellene

szollot (f) Calvinus; mert il-

lyent-

(z) Blas.

de Vinea

in com.

sup. Apo-

cal. pag.

543.

(a) Petr.

Damjan.

ser. 1. de

nativit.

marie.

(b) Just.

Lipsi. de

diva viri

gine Hal-

lensi lib. 1.

cap. 36.

pag. 29.

(c) Coster.

in Enchi-

rid. c. 28.

prop. 4.

pag. 352.

(d) An-

shelmus 1.

de excell.

virg. c. 6.

(e) Ioan-

nes Oforis

Libr. 2.

cap. 3. n. 25.

(f) Libr. 1. cap. 12. n. 1. 6

cap. 3. n. 25.

cap. 3. n. 25.

cap. 3. n. 25.

lyent-istapafzalt: (s) *Fgen tisz-*
 (g) e. Ho- *tesseges dologh; hogy ki a SZEN-*
nesű Caus. 22. q. 5. *TEKRÉ akar esküdni; azt josa-*
ex Corne- *non cselekedgye.*
lio Papa.

13. Légyen hálá Istennek;
 (h) *Par.* ha te ű Felsége (h) *mellé nem a-*
fol. 949. *dod à Szenteket!* (mint (i) *Cal-*
 (i) *Libr.* *vinus* ellen panaszolkodol)
 1. *cap. 12.* Csak hogy, soha el nem hiszem;
 n. 1' hogy ok nélkül szóllot volna
 ellenben *Calvinus*. Nem vól-

(k) *Bona-*
ventura
in Ps. Ma-
ria fol. 8.

tak ezek el-rejtetvén túle: (k)
Tarcs megb engem én Ászonyom,
mert te benned bízam! Könyö-
rűly raitam én Ászonyom à te nagy
irgalmasságod sserént! Monda az
Ur az én Ászonyomnak: űly job
kezem felől. Ne tarcs penigh
femminek è könyvet; mert IV-
dik Sixtus; s-VIII dik Innocen-
tius, adának ennek méltó hi-
 telt. Nagy *Societas* efféle az I-
 steni méltóságban! Hát ez
 mint

nint tetzik: (l)
 yát magához
 aságának
 zűksegh ezért
 ártjuk ezt, á
 én: (m) Dic
 oldogb Szűs
 usnak! ne te
 eiben (mer
 enyben má
 ogh szűz An
 ereti legye
 a valaki így
 m inkább bíz
 gy nem Jsten
 g (mátsabbak J
 d. nál akkor?
 na nyilván: s
 es. k à Szenteket
 tá: űl; hanem, fe
 ly. asokat à terem
 hi zem, hogy m
 be zelnél, ha e

mint tetszik: ^(l) Az *Isten* az ű An-
nyát magához vőtte, mint *Satal-*
masságának TARSAT? Nem
szükséghez ezért fokot csatázni;
láttyuk ezt, á könyveknek vé-
gén: ^(m) *Dicsiret Istennek, á*
Boldogh Szűznek, s-á Jesus Chri-
stusnak! ne ted á Iesus Christus
eleiben (mert ű nagy Isten s-
menyben már) ha lehet, Bol-
dogh szűz Annját! Lelked is-
mereti legyen it bizonyság; ha
valaki így beszéllene: ⁽ⁿ⁾ So-
kan inkább biznak á *szentekben,*
Sogy nem Istenben; mert azok ir-
galmasabbak Istennél; mit mon-
danál akkor? így gondolkod-
nál nyilván: *Bezzeg es, nem*
csak á szenteket adta Isten mellé
társul; hanem, fellyeb magasztal-
lya azokat á teremfőnél! El nem
hiszem, hogy másképpen nem
beszélnél, ha ezt tudnád: ^(o)

^(l) *Horatio*
Tursellina
in epistola
dedicat.
Hist. Laus
ret.

^(m) *Bell.*
Gregor. de
Valentia
in fin. lib.

⁽ⁿ⁾ *Clau-*
dus Es-
pensa
in commo
2 Tim. 3.

^(o) *Blasi.*
de Viegá
in Apoc.

Megs pag. 543.

Megb. osztotta Isten a Boldogs
Szűzel országlását! Hát; ugyan

(p) Paz. nem vallod a Szenteket (p) apro
fol. 949. Istenekeknek, mint Calvinus

mondgya? jó az, ha Istentől,

az ű (q) Istenségében részt vő

Istenekeknek nem tartod, de nem

itilem, hogy ennek ellene

mondgy. (r) Istenek űk; (ma-

gad sem mondod, hogy a

NAGY) kisebbek hát a min-

denható Istennél; és így ha ne-

veket úgy ki nem irod is; talám

a dolgot erőssited! Rongyos

palást ighen az oltalomra; hogy

(s) Calvinus bizonyos Angyalok-

kat ad az országoknak. Vaj nem

azt mondgya; hanem így szól:

(t) Nem merem bizonyosan ál-

latni; hogy ha minden híveknek

legyeneké, kiváltképpen való

Angyal. Azt sem tudom ha állat-

latnié, hogy mindenre az ű saját

Angyal

(p) Paz.
fol. 949.

(q) Bell.
libr. 3. de
cult. Sact.
c. 9. §. ult.

(r) Polyd.
Virg. l. 6.
de rer. in-
vent. c. 8.
pag. 513.

(s) Libr.
l. cap. 14.
n. 7

(t) Idem
ibidem.

Angyala vife-
at vallya a
ala felől is-
ala biza vol-
v felcsét akkor-
dikor az csak,
je Nagy bős-
as hívek serege-
eg egy Angyal-
ra Laddé hog-
ny is Angyal-
en berek peni-
ju ottak; hog-
tá a szentek-
(x) Péteré Pálé
Göög ország-
(y) Hispanusok
Lusitanusok Sebe-
tiani Keresztel-
leni sek Szent M-
sok Szentek a Nén-
az Anglusok Szent-
San Martenis Tam-
K

193
 Angyala visfelyen gondot. Sőt
 azt vallyá a (u) Szent Peter An- (u) Csel.
 gyal felől-is: hogy bizonyos An- 12. 15.
 gyalra bizta volt Isten az ő gond-
 viselését akkor; de nem volt min-
 denkor az csak, Szent Péter őriző-
 je. Nagy bosszúságot teszen az,
 az hűvek seregén (igy-is szol) ki
 egy egy Angyalt ad az oltalmazás-
 ra. Laddé hogy nem ad bizo-
 nyos Angyalt mindennek! Az
 emberek penigh ma annyira
 jutottak; hogy ugyan el-őstöt-
 ták a szenteket az oltalmazásra.

(x) Péteré Pálé Olasz; Andrásé
 Görög országnak gondviselése.

(y) Az Hispanusok Szent Jakobot;
 Lusitanusok Sebestyént; Floren-
 tiának Keresztelő Jánost; a Ve-
 lentz'sek Szent Márkot; a Gallu-
 sok Dieneft; a Németek Borbálát;
 az Anglusok Szent Cyörgyöt s-
 Cantuariensis Tamást; a Párisiak

(x) An-
 dreas Fa-
 britius in
 Harm.

Confess.
 Aug. 21.
 are 21.

(y) Sal-
 meren.
 disp. 7. in
 1 Tim. 2.
 tom. 15.

K

Gene- p. 462.

Genevesi Jézus; à Mediolanumi-
ak Ambrus; à Székelyek Agatát
s-Luciát; Neapolisbeliek Janua-
rius; némellyek Dominikot; Szent
Ferentzet; Augustinus; Hierony-
mus; à Carmeliták Illyést; à Bern-
harditák Bernhardot; tisztelik.
Hát à Boldog Szűz Mária, mi-
csoda helyekre visel gondot? (2)
Constantinapolyra; (a) Flandriára;
(b) Antverpiára; még Magyar
országrais, mint tetzik az embe-
reknek. Egy szóval; à nyava-
lyában eset embert, úk curál-
lyák. (c) Rochus s- (d) Remigius à
Pestis; (e) Petronius az hideg
lelést; (f) Szent Márton à fene-
betegséget; (g) Szent Miklos à ke-
levenyes fakadékokat; (h) Szent
Balás à toroknak fájdalmát; (i)

Szent

(2) Baro-
nius A.

330. n. 4.

(a) Bro-
vius An.

1340. n. 11.

(b) Bejer-
linck cöc.

selekt 20.

p. 376.

(c) Zuing-
Ibeat.

art. pag.

369.

(d) Baro-
nius ann.

563. n.

27.

(e) Brovius. ana. 1307. n. 12. (f) Zuing. pag. 1404. (g)
ibid. (h) Manuanus apud Hospin. de festis pag. 43. (i) Suo-
rins apud Hospin. de festis pag. 144.

1347.

zent Lenárd
okát; (k) Sab-
t 30 vitzeke.
jokat Izerz
nyit, ki köt
medicina (Pa
(l) Isten abbul
v) Enosok! E
(m) Híjsegítég
te nyomoruságo
b) titlak tege
hgy à szepte
En nem men
mert azt à ne
még à tiéid-
Ecs meg: (o
v) lygés, mikor
te. et hivunk P
ba szinte nemely
k) Comben tanítan
e) ül-is: (p) Nem
t) Kérni; hogy ne
t) eményt, (ez
K

Szent Lenárd vigasztallja à fog-
lyokat; (k) Sabinus biztattya à csa- (k) Zuing's
tázo vitézeket. Hát a lok kinos Theat p.
jajokat izerző csomos kősz- 1347.
vényt, ki köti? Halgas! nescit
medicina (Patronus) podagram.
(l) Isten abbul meggyógyító. Vaj (l) Ki-
vaj Enosok! hol vagy on amaz: 15v. 15.
(m) Hű segítségül ENGEMET à 26.
te nyomorúságodban, s-megs szá- (m) Sol's
badítlak tegedet? Azt állatod, 50. 15.
hogy à szentek (n) Patronusok. (n) Pazm.
En nem merek ugy tanítani; fol. 949.
mert azt à nevezetet benne,
még a tiéd-is nem szeretik.
Ercs megh: (o) Igben nagy té- (o) Geor-
velygés, mikor mi bizonyos szen- gius Cas-
teket hívunk PATRONUSINKNAK; sander in
ha szinte némely tudos emberek Consulto.
külömben tanítanak-is. Tanuly art. 21.
ettől-is: (p) Nem kel azt à szentek- (p) Bell.
től kérni; hogy nekünk Isteni jó libr. 1.
teteményt, (ez volna az igaz de Beat.
Sanct. c. 6.

Mediolanum.
helyek Agatbat
béliek Janua-
mimkot; Szent
nuft; Hierony.
lly'st, à Bern-
dot; tisztelek.
ú Mária, mi-
fel gondot; (a)
; (a) Flandrius;
még Magyar
etzik az embe-
óval; à nyava-
bert, úk curál-
- (d) Remigius
ronius az bideg
Márton à fene-
ent Miklos à ke-
kokat; (b) Szent
k fájdalmát; (c)
Szent
Zuing. pag. 1404 (d)
de fessin pag. 43 (e) Sol

Patrocinium) s-az örök életre tartozando kegyelmet adgyanak.

14. Ezennis panaszkodol;

(q) Paz-
man. fol.
249.

hogy mi így izollunk: (q) Azért esedeztek a szenteknek; mert Christust irgalmatlannak, vagy elégtelennek ismeritek. Szolhatnánk ugyan ehhez, s-mutathatnánk ilyen irást: (q) Mivel hogy

(q) An-
tonius.
part. 4.
summa
cit. 15. de
Maria.

a Christus Biró-is; ezért, nehesen mér a bűnös ű hozzá menni: azért Jsten mi nekünk Máriát rendelte közben járonknak, kiből semmi keménység sincsen. Így beízel-

(q) Gab-
riel Lect.
30 in
Cā. Ans.
belmus
libr. de
excell.
Virg. cap.
6. Berns

nek (q) mások-is. Ez a summája dolgoknak: (r) A' Bűnösök nagyobb bisodalommal járulnak a könyörületességnek annyahoz, hogy sem magához az igaz Christushoz. Mert; (imént-is említém)

(s) nem

hard de Busto part 3. Marialis, serm. 3. lit. V. pag. 161. In legend. mirac. B. Virginis exemp. 42. (r) Magister Ioh. Herold. pag. 916. Mogunt An. 612. recus. Robertus Holcot in libr. Sapient. lect. 36. Censura Colonienfis p. 203.

(s) nem minden
nékiek; de M
tagadgya. N
hogy effélék
előt nem foro
sak így szól:
an) a Szent
Christus, nem
Hallod! mint
ül, igen bosa
i: Elégtele
us. Imént
lő szentek k
nem tesze
m) megh
i nadsága álla
15. Hát ug
C. (vinius; hog
félül hivatik?
mert szűkőn vo
Z tániakban en
lyet talám azér
a: emberek; me
K

(s) nem mindeneket ad Jsten meg-
 nekik; de Mária tulok meg nem
 tagadgya. Nincs kétség benne;
 hogy effélék Calvinus szemei
 elöt nem foroghattak; de mégis
 csak így szól: (t) Eszednek (10-
 kan) a Szenteknek; MINTHA
 Christus, nem volna elégséges.
 Hallod! mint-bával szól; mely-
 bül, igen boszszus ezt ki teker-
 ni: Elégtelesség tartatik Chri-
 stus. Imént mondam; más az
 élő szentek könyörgése; (mely
 (u) nem tesszen boszszut Chri-
 ston) megh más a mennyiek
 imádsága állatása.

(s) Ioan-
 nes Oso-
 rius tom.
 4. p. 336

(t) Libr.
 3. c. 20.
 n. 21.

(u) ibid.
 n. 19.

15. Hát ugyan tagadgya (x) Calvinus;
 hogy Abrahám-segit-
 fégül hivatik? Hihető azért;
 mert szükön volt az ú idejébéli
 Litániákban ennek neve; (mel-
 lyet talám azért-is cselekedtek
 az emberek; mert ha útet segít-
 K₃ fégre

(x) Libr.
 3. c. 20.
 n. 25.

örök életre
 met adgyanak.
 naszolkodols
 ank: (q) Azért
 nek; mert Chri-
 k, vagy elég-
 k. Szolhat-
 z, s-mutathat-
 (q) Mivel hogy
 ezért, nebesen
 szá menni: azért
 Máriát rendel-
 tak, kiben semmi
 sen. Így bejel-
 Ez a summa-
 r) A' Bűnök
 mal járulnak
 nek annyások,
 az igaz Chri-
 stus-
 ént-is emlitem)
 (s) nem
 erm. 3. lit. V. pag. 161
 p. 42. (r) Magister Joh.
 2. recus. Robertus Hlo-
 ura Coloniensis p. 208

(y) *Esa.*
63. 16.

(z) *In Ri-*
zuali Siri-
gon. pag.
103.

(a) *Paz-*
man. fol.
949.

(b) *Beca-*
libr. de
Invoc.
Sanct. p.
113.

(c) *Bala-*
us in
Marcello
2. *Verge-*
rius in
Concil.
Trid.

fégre hívták volna-is, (y) *nem*
ismerete volna őket,) most láthat-
tyuk inkább nevezetesen (z)
együtt. De akar mint legyen,
ugyan megh marad: *Abraham*
nescit nos.

16. Voltaké (a) *Szent György,*
Katalin, Christóph, è világon,
nemé; mi halzon abban, ha én
azt *disputálem?* Te mint tudós,
bizonyossan állatod, de nálad-
nal még tudósabbak, ezek-
rül így tanítanak: (b) *Bizonyta-*
lan dologs az; vólté valaha ama
nagy Christóph è világon. Haly
ma(sokat-is: (c) *Szent Györgynek*
legendája, nem igaz. Ímé: (d)
Ugyitilem én, nem valóságos do-
logs vólt Szent Györgyrül valo
historia, hanem csak más dolgot
akartak azzal ki ábrázolni. Azt
sem kellett volna cselekedni; ta-
nul-

(d) *Baronius in martyrol. 23. April.*

nulharza egy
Görögök! (e)
tót dolgokat
tök valamit ki
készíték, még
nagyon között
érestül ki g
iletek. Tar
györgyrül, ho
Apocrypha.
Katalinrül-is:
cujok között
Katalin
em hiltzem
án Királyná
on valo létén
Magyar, ily l
mint à tiéid ez
kódhározok
k? Ha hit
adálni, nem á
rül: hanem, a
Szent Lélekül

nulharza egy jámbortul: (e) &
 Györgök! (emberek!) a ti köl-
 töt dolgoatok által ne ábrázollya-
 tok valamit ki, mert ha azt csele-
 keszitek, még a micsoda Istenség
 nagyon közzöttetek-is, azt is gyö-
 kereztül ki gyomlállyatok köz-
 születek. Tarcs meghe ezt Szent
 Györgyrül, hogy: (f) az ű hystoriá-
 ja Apocrypha. Így izolnak Szent
 Katalinrül-is: (g) Még a Catho-
 licusok közzül-is sokan kétségben
 hozsák Katalin hystoriáját. Soha
 nem hiszem, hogy Szent Jst-
 ván Királynak Magyar ország-
 ban valo létét valamely tudos
 Magyar, ily kétségesse tenné,
 mint a tiéid ezeket! Miért ál-
 larod hát azoknak bizonyos léte-
 ket? Ha hit ágazatot akar sz-
 tractalni, nem a becsülletes régi-
 ektül: hanem, az írásban szolló
 Szent Lélektül meny végére;

(e) *Talia-
nus in
orat. ad
Gentes.*

(f) *Be-
libr. 1. de
Beat.
Sanct.*

cap. 20.
 (g) *Cas-
sander in
Scholiis
ad hym-
num de
Cathari-
na p. 278.*

(b) Eja.
8. 20.

mert ű mondotta: (b) A' t'ér-
vényre, s-annak tanítására bal-
gassatok!

17. Talám Istenért csak SZI-
NES, à Szent Agoston im ez
mondásához támazkodó Ro-
mai vallásod, è dologban: (i)

(i) Paz-
man. fol.
949.

Aug. lib.
20 Con-
tra Faust.
cap. 21.

Csak úgy tisztellyük mi, à meg-
dicsőült szenteket, mint ez életben
szoktunk à szentekkel cselekedni;
kiket azért méltoztatunk nagyob-
ban magasztalni ezeknél; mert űk
immár győzők, nem harczolók!
Vajha így volna à dologh; bez-
zeg kélsz volnék ez arát pártod-
ra hajolni! Nosza tagad megh
hát ezeket, s-velem egygyüt já-
ró tarsom lélsz! (k) A' szenteket

(k) Lesi-
us libr. 2.
de jure
C 118.
cap. 37.
dub. 6.
(l) Gab-
riel Biel.
lect. 32.
in Can.

nem csak úgy kell segítségre hív-
ni mint könyörgőket; hanem úgy,
mint segítők. Ezt-is: (l) A' szen-
tek, mind lelki testi jó tetemé-
nyeknek ki sáfárlói. Vagyon
ilyen-

ilyen-is: (m) S
kelasokat
okat-is kel
z-is: (n) A' sz
megyéb; han
gégül való
gom el ezis
nk, elménke
nk. Bezzeg
a' élöket segít
mt mondalz
da Jól Maria ti
reigiosus (lste
án aa!) az.
tűöd gondola
imádkozunk à
miket az ű ER
gényenek. A'
vo azért igazá
ez nem helyes; h
kéetnek, mint
sco'gatarjaink. S
ism mondgya
K

ilyen-is: (m) Nem csak segítség-
 re kel azokat hívni; hanem oltal-
 mokat-is kel kívánni. Ide való
 ez-is: (n) A' szenteknek tiszteletü
 nem egyéb; hanem az Istennek se-
 gitségül való hívása. Nem ha-
 gyom el ezris: (o) A' szentek-
 nek, elménkel-is kel supplicál-
 nunk. Bezzegh nem hívod így
 az élőket segítségre! Hát erről
 mit mondasz? (p) A' mely imá-
 dassal Maria tiszteltetik, cultus
 religiosus (Isteni tisztelet volna
 ám az!) az. Tudom ezt sem
 tűröd gondolatlan: (q) Azért
 imádkozunk a szenteknek; hogy
 minket az ű ERDEMEK által se-
 géllyenek. A' vagy ezeknek
 volt azért igaz állatások; a vagy
 ez nem helyes; hogy űk csak úgy
 kéretnek, mint e földön való
 szolgálta társaink. Szent Agoston-
 is nem mondgya; hogy a Szent-

182
 (m) Cens.
 Colon. p.
 211.
 Bell. libr.
 1. de Be-
 at Sanct.
 c. 17. §. 2.
 (n) Virus
 Miletus
 refut.
 600. err.
 ab Hess-
 busio an-
 notat p.
 495.
 (o) Con-
 cil. Trid.
 Sess. 25.
 p. 290.
 (p) Sua-
 rez. tom.
 2. com-
 ment. in
 Thom. q.
 37. disp.
 22. §. 1.
 (q) Lom-
 bardus 4.
 sent. disp.
 45. lit. G.

(r) Par.
man fol.
950.

(s) Bell.
libr. 1.
de Beat.
Sanct. c.
20.

(t) Bell.
libr. 1.
de Beat.
Sanct. c.
20. resp.
ad 3.

(u) Kir.
8. 39.

(x) Blasi.
us de Vi-
ega in
Commēt.
sup. Apo-
caly. pag:
543.

reket imádni kel; hanem szere-
tetnek tiszteletivel kell illetni;
mellyet mi-is megh cseleke-
zünk. Akarmint mencs azért
igyeder; hogy (r) *nem ugy kéred*
à szenteket, mint ha magok EREJE-
vel; nyernének neki nek jokat; de
ebben el állot túled, egy igy
szolló naladnál agyassab bará-
tod: (s) *A' szentek ERDEMEKkel*
nyerhetik azt megh, mind magok-
nak s-mind másoknak, à mell yet
könyörögven kérnek. Vgyan
nem illettetnek *Istenhez illendő*
tisztelettel à Szentek? Igen jól
vagyon, csak abban marad-
gyon minden megh. De nem à
volna à te vallásod! im én le i-
rom: (t) *Bizonyos dologh, hogy à*
szentek tudgyák à szivnek indulat-
tit. (u) *Istené volna ám az E-*
GYEDÜL! Ide tartozik ez-is: (x)
A' Fiu Istennek s-Mariának di-
csőf-

csőfégét, Eg
Haly illyeket
gyben Urall
szindensató u
szélnék, valla
tezik te néked
imab belzéde
Nm imádkoz
reünk; hanen
nvaló igazs
flu. Hogy va
álltok közzül
teszes illendő
lelen; tagado
tulajdonságok
nem CSAK Isten
renter állatok
zok (nincs-is m
hanim csak ma
csekedetekről
írás: (y) mással ne
csőf. égneek nevez
áte emtet állato

csőcségét, EGYNEK itilemlenni.
 Haly illyeket-is: (x) Minden
 helyben Uralkodik Maria. (y)
 Mindenható ű. Hallod mit be-
 szélnek, vallásodon valók! mi-
 terzik te néked? Másold megh
 inkább beszédedet, s' mondgyad:
 Nem imádkoznak à szentek é-
 rettünk; hanem, (z) amaz Átyá-
 nál való igaz szószóló Iesus Kris-
 tus. Hogy valakit à teremtet
 állatok között à Szent írás; f-
 tenhez illendő cselekedettel il-
 lessen; tagadom azt; à minémű
 tulajdonságokrúl emlekezik;
 nem CSAK Istennel; hanem à te-
 remtet állatokkal-is közök a-
 zok; (nincs-is most arrul itt szó;
 hanem csak magát Istent néző
 cselekedetekrúl; melyeket az
 írás: (a) mással nem közölhető di-
 csőségnek nevez.) de kicsoda
 à teremtet állatok között min-
 denha-

(x) Ga-
 briel Ba-
 raleta or-
 din. Pra-
 dic. Sab-
 bato post
 In voca-

vi serm.
 18. fol. 42

(y) Sva-
 rez tom-
 2. in Thō.

diff. 23.

S 2. pag.
 209.

(z) 1. Iana
 2. 16

(a) Esa.
 42. 8.

denható; mindenűt uralkodó; szí-
veket által látó; s-kírel osztotta
megs *Isten* az ű dicsőségét? Az
(b) *Tim.* 1. 17. *Isteni* tisztesség, egyedűl (b)
(c) *Rom.* 2. 10. *Istent* illet; de nem olyan az (c)
(d) *Luk.* 18. 19. *emberi*. Az *Istennek* (d) jósága,
(e) *Ter.* 1. 31. *senkivel* nem kő; noha vagy
teremtet állati (e) jóság-is. Hi-
(f) *Pazm.* fol. 950. *ában* kötőd egyben az (f) *Istemi*
s-*emberi* szolgálatat; mert soha
Isten a magaét nem adgya em-
(g) *Caro.* *lus Ma-* *bernek*; (g) *gnus libr.* *nem illetgeted* embert
2. de I. *oly* szolgálatat mint *Istent*; mert
mag. cap 20. *ugy* megromolna az *Istemi* becsü-
(h) *Matt.* 23. 3. 9. *let*. Nincsen több egy (h) terem-
(i) *1. Cor.* 4. 15. *tő* *Atyánál*; de lehet más, (i) *lel-*
(k) *Ia k.* 1. 18. *ki* *Attya-is*, ki az idveiségnek u-
(l) *1. Cor.* 4. 15. *tára* tanícson. Vagyon (k) *Ma-*
(m) *1. Cor.* 3. 11. *gistere* az ujjá születésnek; (l) *mi-*
(n) *1. Cor.* 3. 11. *mstere-is* vagyon. Vettetet (m)
(o) *1. Cor.* 3. 11. *Istemi* *Fundamentum*, (nem-is
(p) *1. Cor.* 3. 11. *engedi* *Christus* *senkinek* ezt)
(q) *1. Cor.* 3. 11. *vagyon* (n) *Apostoli-is*. Az em-
berek-

ber-ek-is nem u
(b) *Istene*nek, n
ha em csak me
tile it telzik s-n
vég en vilzik.
lya képpen (p
min (q) *Christi*
Hal meg egy
tya fiatul: (r) *M*
ki az *Isra* nézve
járók, *Isten* s
zót. A' szentek
don, még a
lévő egy dereka
szóló értelm
közlen járók:
s-szent emberek,
rók; mert nem eng
Isten. Hat, (z)
Vgy mondatik (w
Boc állon meg
let al atónak! *Feg*
(u) *Thi* *Illinus* apud *Poffe*

berek-is nem úgy neveztetnek

(o) *Isteneknek*, mint maga Isten;

(o) *Solus*
82. 6.

hanem csak menyiben Isten i-

tiletit telzik s-néki kovetségét

végben víszik. Hát *Moses* ol-

lyanképpen (p) *köszben járó*,

(p) *Gal.*
3. 19.

mint (q) *Christus*? Tagadom.

(q) *Tim.*
2. 5.

Hald megh egy nem utolsó At-

tyádfiatúl: (r) *Moses*, a törvény

(r) *Esai.*
in cap. 3.
Gal. 3. 19.

kiadásra nézve mondatot *köszben*

járónak, *Isten* s-az *Izrael* fia *kö-*

zót. A' szentek penigh úgy tu-

dom, mégh a magad vallásán

lévő egy derekas embernek így

szólló értelmé szerént-is, nem

köszben járók: (s) *As Angyalok*

(s) *Do-*
lor Hes-
selius

s-szent emberek, nem *köszben já-*

rók; mert nem engesztelhetik meg

Istent. Hát, (t) *megs váltók*?

Comm. ad
locum
Pauli ex

Vgy mondatik (u) *Szent Ferentz*.

Epist. 1.
ad Timot.
Vnus.

Bocsásson megh Isten az effé-

lét állatónak! *Fegyverrel* nem

(t) *Csel.*
7. 35.

vérrel

(u) *Tursellinus apud Possevinum Bibl. select.*

libr. 17.

120
(x) Bir.

3.9.

vérrel szabadított (x) Othniel-is; ha à vulgáta, Jdvesítőnek, mondgya-is. Te efféléket aláb való modon; mondasz megh találtathatni à teremtet állatokban; én penigh azt beszéllem; hogy csak Istenhez illenek azok; mellyeket, soka à te palotádat nyomók közzül, írásban hadtak; ha tetzik ved gondolkodóra à dolgot:

(p) Cofte-
rus me-
dit. 38.

(q) Fer-
dinandus
Quirinus
de Salas
zar Hi-
spanus.
Comm. in
cap. 8.
Prov. ad
v. 15. &
16.

(p) Maria az egész világnak
közben járó Afsonya; s csak ne-
vére is néki az ördögök meg-
reszketnek. (q) ű általa uralkod-
nak à Királyok. (maga amà te-
remtetlen bölcseségrül vagyon
à szó) (r) Hogy Isten à teremten-
dő világ felől, meg ne válto-
tatná akarattját; Maria volt oka.
(hatalmas Isten oltalmaz! hi-
szem még akkor senki nem va-
la Fel-

(r) Salazar in Proverb. 8, num. 265,

la Felségeden
ne' együtt tere
(r) Többet csele
ne' zetséggel, h
A' erkölcsöt k
követni; hogy a
világ idvezítő
rek sive gond
szü segeket, as
(v) A' pokolból i
as mbereket. V
ezek közöké à
zel' Nyilván, l
mon on sem lehe
Flat à szentek
kérni kaz embere
nato' vagy Boldo
ki valódat, ne
mire való ez: (s)
tet à' at nem vőtte
Téle' kegyelmét:
bün l ocsanat s-à
melly t Maria ne

(x) *Otthoni...*
Füvesítőnek...
e efféléket áll...
ndasz megha...
emtet állatok...
azt belzéllem...
hez illenek a...
sokan a te pal...
őzzül, irásba...
ik ved gondol...

egész világra...
nya; s csak ne...
ördögök meg...
i általa uralko...
(maga amà te...
eségrül vagy...
Isten à teremte...
megs ne vált...
Maria volt olt...
n oltalmaz! H...
or senki nem v...
la Fel...

3. n. m. 265;

la Felségeden kívül!) (s) *Isten* (s) *Idem.*
nel együt teremtette è világot. *ibid. n.*
(r) Többet cselekedet ű az emberi 380.
nemzetséggel, hogy nem *Isten.* (u) *Apud.*
Az ű erkölcsét kellett *Christusnak* *Pelbarius*
követni; hogy akképpben lehetne *Stellaris*
világ idvezítője. (x) Az embe- *libr. 11.*
rek szíve gondolatit, s minden *part. 2.*
szükségeket, az egék bül nézi ű. *cap. 11.*
(y) A' pokolból is ki hozhattya ű (u) *Salas*
az embereket. Vallyon s-mind *zar, in*
ezek közöké à Boldogh szűz. *Prov. 8.*
zel? Nyilván, Istennél alacsonyab *n. 280.*
modon sem lehet. (x) *Idem.*
Hát à szentektől, ugyan nem *ibid. n.*
kérnek az emberek (z) bűn bocsá- 177.
natot, vagy Boldogságot? mond (y) *Men-*
ki vallásodat, ne himezz! Hát *doza Vi-*
mire való ez: (a) *Semmi terem-* *vid. libr.*
tet állat nem vőtte még à Szent 2. *Probl.*
Télek kegyelmét: (ilyen ám à *5.*
bűn bocsanat s-à boldogságh) (a) *Pel-*
mellyet Maria nem szolgáltatót *barius*
Stellaris
libr. 11.
Part. 2.
cap. 3.
volna.

58158
(b) Co-
ser. me
dit. in
Hym.

Ave Ma-
ris stella.

(c) In
Antido-
rario an-
ma.

(d) Ga-
briel Biel
lect. 32.
in Can.

vólna. Vgyan-is, ha (b) minde-
neket meg is cselekedtetik men-
nyen földön; bűn bocsánatot s-
boldogságot is adhat. Ne szoly
hát így a Boldogh Szűznek: (c)
Tudom mindenekeket meg is cseleked-
tetel, mellyeket akar sz; azért én-
nékem adgy örök életet! s-nem
eselnótában! Ezt se mongyad:

(d) A' szentek mind lelki testi jók-
nak adój; s-békeségben marad-
hatz! Vagy azt cseleked megh,
hogy ezeknek értelmeket had
helyén, (lám ti közöttetek
nincsen a vallás dolgában sem-
mi külömbözés) de megh tud-
gyad, nem lesz úgy imez mon-
dásod helyes: Bűn bocsánatot
mi a szentektől, nem kérünk.

Fővenyen építettet ház; A
élő szentek jó magok viselésével
idő szitbetik telebarátságokat;
(mint (c) fannol egy az irás szól)
azért

(e) Pazm
fol. 951.

a' ért, a' szentek
ny' örgésekkel a
la! mi megh
él hiveknek; j
v'; (f) úgy t
g' agok, hogy a
dic' bicsék a mer
de meg s'oltak
tot megh, hogy
ny' örgésekkel?
jó agok visel
te' allalod, ho
id' eséget nye
Há? Így: (g)
Iste nek szülő A
senk ű rajta ki
bet. b) Ssántalan
sen' ma maga s
országban. Így-is
Boldogságot néki
Kéri nk! hogy a te
lagra való utolsó et
a' tena y' hatalmat s' s

azért, a szentek-is segélsetnek kö-
 nyörgésekkel az idvességre. Hala-
 lad! mi megh parancsoltatott az
 élő hiveknek; jó magok viselésé-
 vel; (f) úgy tündököllyek vilá-
 goságok, hogy azt látván mások is;
 dicsőítsék a mennyei szent Atyát;
 de a megholtaknak, hol hagyat-
 tott megh, hogy legéllyenek kö-
 nyörgésekkel? Olvton, mi nem
 jó magok viselésével tanittya a
 te vallalod, hogy az élőknek
 idvességet nyernek a szentek!
 Hát? Így: (g) Mely hatalmas az
 Istennek szülő Anyja! úgy hogy,
 senki ű rajta kívül nem idvezül-
 het. (h) Szántalan embereket vi-
 szen ű maga hatalmával meny-
 országban. Így-is esedeznek a
 Boldogságért nékinémellyek: (i)
 Kérünk! hogy a te Fiadnak e vi-
 lágra való utolsó eljövetelekor,
 a te nagy hatalmad szerént, szabá-

L

dics

(f) Matth.
5. 16.

(g) Lipoz
 manus in
 margin.
 libr. sui.
 (h) Bar.
 iboloma.
 do Pisis in
 Confor-
 mitatum
 Francis.
 (i) Snaa
 rez 10mo
 a. Comm.
 in Thom.
 disp. 23. q
 37. sec. 3

dicse meg minket amaz örökké va-
 ló tűztől! Vallyon s-vagyoné
 ilyen hatalmók az élő szentek-
 nek, a Boldogság adására? Nem
 itilem. Ne csudald pedig, hogy
 a Boldogult Szűz Egbet adhat
 a te vallásod szerént; mert (k)
 meg osztotta ám Fia ú véle az
 egbet, s-ővé fele! nem vőttek
 így részt abból az élő szentek.
 De; lám (l) a szegények, bég fogad-
 nak minket menyországban! Ez an-
 nak értelme: (m) Jsten fűtet meg,
 nem a szentek. Ez azért Urunk-
 nak tséllya: még azokkal is jól
 tegyetek, kikül semmit nem kel-
 várnotok. Nem az égben kö-
 nyörögnek azért, a mi oda bé-
 való fogadtatásunkért; hanem,
 mikor az úker jól tévőkért
 Istent meg keresik s-igy szol-
 nak: (n) Méltó hogy jót vegyen,
 mert Synagogat is építet nekünk.
 Vgyan is: (o) Még csak egy po-

(k) Blas.
 de Viega
 in Apoc.
 p. 543.

(l) Pazm.
 fol. 951.
 Luk. 16.
 9.

(m) Tolet.
 in b. l.

(n) Luk.
 7. 4. 5.

(o) Matt.
 23. 42.

ha viznek ad-
 el nem vesztés-
 minkélnak
 tenet, az ember
 Mjü abbúl ki-
 gyk az élők, az
 jeletet szükség-
 (q) Szent Pál, ha
 velt az Egipt-
 gyak a világon
 ker, azt vitattyu-
 lenettyük me-
 me zize vadnak
 A lennyünk n-
 rára kitül a Da-
 Mar. ira való
 méltan (r) mondo-
 lyuk. Kine néhez
 becsületiben való
 A b. sz. Jsten is
 tisztel. A' vagy i-
 tyénhez, (s) a mi
 kegyel. vesztéget for-
 L2

107.
Sár viznek adása-is, jutalomnak
el nem vesztése. Hát (p) együt (p) Pax
munkálkodnak az Apostolok Jst. fol. 951.
tennel, az emberek id vesztésében? 1 Cor. 2.
Mi jó abból ki? Csak az; tud- 22.
gyák az élők, az élőknek megh
jelentet szükségeket; s-addigh (q) 1 Cor.
(q) öntöz Pál, hogy az Jsten ne- 3. 6.
vel; de az Egi szentek nem tud-
gyák è világon à mi szükségün-
ket, azt vitattyuk mi; mi sem je-
lenthettyük megh nékiek, mert
mefszze vadnak túlünk.

Mennyünk már Bonaventu-
rára; kitúl à David Soltárinak
Mariára való el forgatását, (r) Pax
méltán (r) mondogd hogy fainál- fol. 952.
lyuk. Ki ne néheztené az Isten (s) 1 Sam.
becsületiben való kapást? (s) 2. 30.
Azt becsúlí Jsten-is meg, ki űtet
tiszteli. A' vagy illiké kerelz- (t) Jud.
tyénhez, (t) à mi Jstenünknek 7. 4.
kegyelmességét el forditaní? Nem
L2 megh

(u) Törv.

4. 2.

(x) Tit:

3. 11.

megh mondatotté: (u) Aigigész
semmit ne tegyetek; (irással el-
lenkezőt) semmit el se vegyetek.
En azokat fzedem ki; mellye-
ket à Bonaventura csinálma-
nya nem méltán tulajdonított
teremtet állatnak, (x) A^o kinek
fülc vagyon, hallya! Boldogs em-
ber az, ki à te nevedet szereti è
Maria! Menynyünk è szűsböz min-
nyájan, kik bűneink alatt megá fá-
radtunk, s-ű nála nyugodalmat
találunk. Mert: az ű kegyelmef-
ségével tellyes è föld. Ós édes
A szonyunk! à mi bűneinknek kö-
teleit oldozd meg; gyógyics megá
szivünknek nyavalyáját. Biztas
halálunk oráján minket, s-Vigy
az idvességre! Légy áldot örök-
ké A szonyunk! Fordicsad à mi s-
ralminkat örömré! Emeld fel a
én fejemet, és én éneklek te né-
ked! Te néked vallom megá bűne-
imet

in et! Hald
mitot jobás!
ta d megá asoka
gú ségűl sívónak
te ger, dicsirjer
lálójnak áldoz
néled, mert te e
baa tottál! A^o
ala lakik, megá
Monda az Ur az
űly job késem f
cse. tárbasadbü
ból seséget alá
tiszt, megá h
Ha te nem épít
nek á szát; hiába
ast é zók! Vall
lékben gyönyör
naé vilamit az H
vó h rom szemé
nem gondolhaton
len lenne: y) Az V
DEN JOT.

imet! Hald meg à te hozsád
 nyuitot jobáskodásokat, s-ne u-
 táld meg azokat, kik tégedet se-
 gítségül sívnak! Meny, föld,
 tenger, dicsirjenek tégedet! Há-
 ládásnak áldozattáival áldozom
 néked, mert te engemet meg szabadítottál!
 A' ki à te árnyékok
 alatt lakik, meg oltalmaztatik az!
 Monda az Ur az én A'szonyomnak:
 uly job kezem felől! A' te kin-
 ceses társasadból öncs mi nekünk
 bölcseséget alá! A' ki téged nem
 tisztel, meg hal az, bűnében!
 Ha te nem épited à mi szívünk-
 nek házát; hiában vigyáznak az
 azt építők! Vallyon s-ki effé-
 lében gyönyörködnék, had-
 naé valamit az Istenségben lé-
 vő három személyeknek? Ki
 nem gondolhatom; mert ez el- (y) Solt.
 len lenne: (y) Az V R A D M I N - 85. 13.
 D E N J O T.

L 3

Hc-

(2) Geor-
giius Cas-
sander in
consult.
art. 21. p.
270.

(a) Ma-
ximil.
Sandaus
in orat. de
patroci-
nio Dei-
pare pag.
459.

(b) Mari-
ale Bern-
hardini
de Bisti
part. 9.
ser. 2. de
Coronat.
Virgin.
Mariafol.
485.

(c) Laba-
ta Jesuita
tom. 1. p.
552.

(d) Discip. de temp. in serm. quadrag. et de sanctis pag.
263, Dionysius Petavius in orat. pag. 19.

Helyet vert magának a (2) ju-
re Matris Impera-is. Mellyet
akar mint *lágicis* te; de soha
egyben nem férsz, a Boldogh
Szűz Afzonyságát, Fia felet ál-
latókkal. Látsuk mint szállsz
ezekhez: (a) Szűz Maria nem
csak kéri *Christust*, hanem mint A-
szonya és nem szolgálja, úgy pa-
rancsol néki. Hímet: (b) Mariá-
nak *Christus* alája vettetet. Ide
való ez is: (c) Maria birodalma,
nagyobb a *Christus*énál. Akar mint
oltalmazuk azért mondásun-
kat, de csak ide járul dolgunk:
(d) *Flatalma* vagy on Szűz Mariá-
nak Fián, a *Jesus Christus*on;
mint Anyának. De talám nem
annyit teszen az mint ha *Chri-*
*stus*nál nagyobb volna Maria?
Adná Isten bár úgy volna! De
ezek

ezek, nem ha-
dolgor: (e) Le-
Ez neknek Kiral-
Mariásos (hát,
haz?) kel foly-
non panaszolko-
rededen lévő i-
nem vött volna
Udában nagy tét-
emerek mostan S-
lye becsülők C-
minden nap sze-
irányisily dolgor-
a *Christus*nakis, m-
tisfeln. Velzsz-
men különbben
menésge: (b) F-
lo Maria *Christus*on
tóság szerént. A'j-
illeteket olvasva
hát a ezeket m-
kemény *Metaphor-*
ta ez ket hasonlito-
L4

ezek, nem hadgyák helyben a
 dolgot: (e) *Legs* elsőben-is az
Egéseknek Királyné Asszonyához
Mariához (hát, nem Christus-
 hoz?) *kel folyamodni*. Soha
 nem panaszkodot volna egy
 rendeden lévő így; ha valamit
 nem vőrt volna eszében: (f) *Valóban nagy tévelygés; hogy az*
emberek mostan Szűs Máriát fel-
lyeb becsülik Christusnál! A'
 minden nap szemed előtt lévő
 írás-is ily dolgot mutat: (g) *Még*
à Christusnak is, meg-kell Anyját
fisztelni. Vesszszózd meg ezt,
 mert különben nem hihető
 mentséged: (h) *FELLYEB va-*
lo Mária Christusnál, Anyai méltosága
szerént. A' jo lelkű ember
 ilyeneket olvasván, nem tart-
 hatya ezeket meg lágyítható
 kemény *Metaphorának*; (mint
 te ezeket hasonlítod à SzentLé-

(e) *Ca-*
briel lect.
 80. in
Canon

(f) *Ge-*
org. Cas-
sander. in
Consult.
art. 21. p.
 970.

(g) *Coste-*
rus in
Hym. A-
ve marie
stella.

(h) *Sala-*
zar Com-
ment. in
Proverb.
cap. 8. v
 16.

lek némely szavaihoz) hanem;
 Szűz Mária felől tulajdonképpen
 való mondanak. Tudgyuk azt
 hogy így szól az irás: *meg-báná*
Isten hogy teremte az embert;
meg-győző Jákob Isten s-à többi.
 Ezeket a szent iras hozzánk e-
 reszkedvén, ki jelentvén hadta;
 de Christuson fellyül való
 NAGYSÁGAT Máriának, hol
 mondgya? annalis inkább; illiké
 a nyilván való szót, *Metaphorá-*
val szépiteni? ⁽ⁱ⁾ *Faj azoknak,*
kik a gonoszt jónak mondgyák!

(i) *Esá.*
5. 20.

Alig ha helyes ezis; hogy a
 Boldog Szűzet az emberek fel-
 lyeb való reménségeknek ne
 tartsák, az élő Szenteknél! Lát-
 tam illyent: (k) *Benned remén-*
lettem aszszonyom, s-meg nem
gyaláztatom soha. Es: (l) *Tarts meg*
engemet én Aszszonyom, mert te
benned reméllettem! Tovább-is:

(k) *Bo-*
nav. in
Psalt.
Marie.

fol. 17.

(l) *Idem.*
fol. 12.

(m)

(n) *Hogy Isten*
teremté; a kegyel-
mele önté;
 FEMENSEG
szerebet ember
teremtő várja.

Mikor ez
 mindgyad az
 egredül Isten
 kegyelme jara
 ja; mert ellene
 beizél: (o) Az f
 ta is idő szeren
 es; hogy azoka
 A. Isteni kegy
 kin tartó-lása.
 túl folynak m
 jók! Nem imi
 rer énségnek t
 Boldogh Szűzet
 ez ránt akarod
 a több társaidal
 Ha Examenre f

(m) *Hogy Isten Mariát meg is tisztelné; a kegyelmnek tellyességét ű belé önté; úgy hogy; valami REMENSEGHE, java, idvességé lehet embernek; azt mind Mariától várja.*

Mikor ezeket érted; ne mondgyad azt: hogy (n) csak egyedül Isten oly remenségünk; ki lelki testi javainknak meg is adója; mert ellened ízól mas s-igy beszél: (o) *Az Isten Mariának adta az idő szerént valójoknak kulcsát; hogy azokat ű osztogassa.* (p) *Az Isteni kegyelmeknek is ű, kincstartó-sáza. Hallod, hogy ű túle folynak minden lelki testi jók! Nem imilyen amollian remenségnek tars azért te è Boldogh Szűzet, ha vallásodat ez aránt akarod beretni; hanem, à több társaidal egyget ércs! Ha Examenre fognának ez a-*

L 5 ránt;

167
(m) Vir-
centius
Brunius
Jesuita,
de pra-
cip. My-
ster. pass.
Christ.
part. 1.
Med 1.
pag. 13.
(n) Paz-
man fol.
952.
(o) Sala-
zar. in.
prov. 8.
n. 163.
(p) Cor-
nelius de
Sneki,
Rasarij
serm. 4.

ránt; magad-is így beszélnél:
Ur Isten, sokszor az emberi remén-
ség megcsal! úgy hogy, még az
Apostoloknak is halgatójok felől
 (q) *1 Thes.* való (q) jó reménségek; így vál-
 2. 19.
 (r) *Gal.* tozzék el: (r) Szépen futtok vala,
 5. 7.
 de kicsoda tartoztata meg, hogy
 ne engednétek az igazságnak?
 Nem ilyen Uram az Isteni szép
 (s) *Rom.* reménség; mert ez, nem (s) szé-
 5. 5.
 gyenit meg. Holot azért te is
 (t) *Vin-* ilyen hiszemben vagy: (t) Kik ke-
 centius
Brunius gyelem nélkül szűkölködünk;
in ante. BIZODALOMMAL járuljunk
memora- Mariához; magad-is nem tartod
 10 loco.
 ez reménséget úgy; mint az élő
 Szentekét.

Hát *Mária* közbenjárása fe-
 lől, mit mondasz? ugyan csak
 (u) *Pax-* olyané mint régen (u) *Moses*
 man. fol.
 952.
 Törv. 5. volt? s-nem olyannak isméred
 5.
Gal. 3. 19. mint Christust, ki (x) meg-válto
 (x) *1 Tim.* közben járo? Egy izoval; im
 3. 5.
 értem

étem hogy i
 csak könyörgő
 közben járo.
 is vagy magac
 uon; vagy az
 raitanak. Ve
 ke: (y) Nem e
 ria könyörgése
 gúket promor
 Christus segit
 tiseben. (z) I
 hogy az ő elég-t
 Jesus kinszen
 sés. Te egy
 tanírasz! Más
 jét. Ha vérevel
 ván az, hogy te
 Vagyon olyani
 Christus s. Már
 meg-váltástólte
 éspedig mellét m
 tenked nem tet
 8. p. 3. 6. (b) Francis. de

109
 értém hogy így vallasz: *Mária*
csak könyörgő, de nem meg-vál-
tó közben járó. Jól meg-érts! Itt-
is, vagy magad nem jársz igaz
uton; vagy azok kik külömbet
tanítanak. Vegyed az értelme-
ket: (y) Nem elég az; hogy Má-
ria, könyörgésével à mi idvessé-
günket promoveálja; hanem à
Christus segitette közben járói
tisztiben. (z) Igen méltó azért,
hogy az ő elég-tételeis, à Christus
Jesus kinszenvedési közben ras-
sék. Te egyenesen ez ellen
tanítasz! Más (a) à szent szűz te-
jét, fia vérével elegyíti; hogy
vân az, hogy te nem így vallasz?
Vagyon olyanis, ki így szól: (b)
Christus s. Mária EGYENLŐ
meg-váltást tőtenek; amaz sebeit,
épenig mellýét mutogatta; De ez,
tenéked nem tetzik. Tagadom

(y) Sala-
 zar. in
 Prov. 8.
 n. 222.

(z) n.
 217.

(a) Caro-
 lus Scri-
 banus
 les. Anti-
 verpiens.
 Regens.
 Clarus
 Bonarscio
 us in Amo-
 phitheato
 honori

azt- libr. 3. c.

3. p. 356. (b) Francis. de Mendoza Virid. prob. 2. lib. 2.

(c) De
Sanct.
Beat. cap.
2. ad 2.
(d) Sid.
12. 19.

(e) Cor-
nelius à
Lapide.
Bonfreris
us. Leon-
bardus.
Marius
in Comm.
Deut. 5.
* 5. Es-
us in cap.
3. Gal.
* 19.
(f) Paz-
man. fol.
953.

aztis; hogy *Mária* olyan közben
járó volna, mint *Moses*. Csudá-
lom én hogy nem látz, s-vallá-
sodat nem érted! Hiszem *Moses*
nem azért mondatik közben
járónak; hogy a nép vétkejért
könyörgött; (mint *Bellarminus*-
sal együtt néked tetzik.) Hát
miért? azért; mert ^(d) a törvényt
ő szolgáltatta ki Isten s- az *Izrael*
fiar között. Tudták ezt náladnal
^(e) tudósok, bár azoktól tanul-
tál volna. Könyörögneké a
Szentek mi érettünk, vagy nem;
lőn arról imént szo. De talám
nincsen ^(f) az uralkodó Szentek
közbenjárása, az urunkénak sé-
relmére? mert lá hogy: az élő
emberek imádságával s- Angya-
lok őrizetivel, meg állhat az ű
Felsége közbenjárása! Vgy te-
szik néked; de nem Istennek.
A^o vagy nem bolzsfzuságosé ez;
(g)

Nem kel C
am: Uram k
ten? Ismét:
ta? Isten könyör
na? Azért; me
tenek imádko
imádkoznak ér
is szentekben
hoynem Isten
gyb alázatosá
mi mind a sze
Valyon s-hol
megh sem tud
lommal járul a
kisz, irgalmas
a szentektől? n
(k) Papi Fejea
ere felségünk
imádkozat. Mié
fite csak mag
a megh halgat
be hogy így sz
gye a mindenre

481
(g) Nem kel Christusnak azt mon-
dani: Uram könyörögj én éret-
tem? Ismét: (b) Job à szentek ál-
tal lőtt könyörgés, à Christusé-
nál? Azért; mert mikor mi à szen-
teknek imádkozunk, à szentek-is
imádkoznak érettünk. Nagyobb-
is à szentekben Jstent tisztelni,
hogy nem Jstent magában. Na-
gyob alázatosságs az; mikor mind
mi, mind à szentek imádkozunk.
Vallyon s-hol vőtted efféléket?
még sem tudodé; (i) ki bizoda-
lommal járul à kegyelemnek szé-
kéhez, irgalmasságot nyer? Talám
à szentektől? nem; hanem attul
(k) à Papi Fejedelemtől, ki à mi
erőtelenységünknek érzésén meg
indulhat. Miért nem vallod I-
stent csak magát elégségesnek
à megh halgatafra? juté eszed-
ben hogy így szólott: (l) En va-
gyok à mindenre elégséges Jsten?
Va-

(g) Sal-
merodist.
8 p. 476.
(b) Idem,
pag. 467.

(i) Sido-
4. 16.

(k) 15.

(l) Ter-
17. 1.

Vagyon az Idvèzült szentekben magokban te nálad nélkül.
 (m) *Tisk.* is oly alázatosságh; hogy ^(m) *Coronájokat le tegyék a szék előtt; az élő szenteknélis vagyon ilyen:*
 4. 10.
 (n) *Ter.* ⁽ⁿ⁾ *Had szólnak Uram egyet, noha por és hamu vagytok!* bar ne adgyad, mind kettőt egyben. Sem az élő szenteknek könyörgések, sem az *Angyalok* őrizse, ki nem űtik Vrunk fejéből a *Coronát*; azért; mert amazok, ^(o) *az ű nevében* adgyák bé Istennek imádságokat; ezek-is nem hasonlítátnak Istenhez; hanem, neki ^(p) *szolgáló lelkei.* A' szenteknek penigh miképpen tulajdonicsanak az *Enoszok*, hozzájuk nem illendő dolgokat; megh hallád. Megh ízáradására ^(q) *(nem hasznára)* volna az-is a szőlő tőkének; ha a szőlő vesztéző annak földét, s-rojtyait el-venné;

(o) *Joan.*
 16. 23.
 (p) *Sid.*
 1. 14.
 (q) *Paz-man. fol.*
 953.

n; elég lévén
 nek firjávalél.
 le net, édes Ch
 szőlő tőkéd be
 v szőlőknek ad
 V adnak faját
 leg éges örömo
 as gben; te; bé
 mé toságának!
 áll tőknek nem
 soq. Jstenünk sa
 gar állja; igen k
 tek közben jár
 ne lyina szaka
 dái! hiszem a
 lato tban nem I
 vag az Istenne
 képen való tul
 zek il vagyon
 Mo oghat a te
 mei ^(o) Jsten adg
 hol dgya Isten á
 üdic sóségét? N

né; elég lévén neki az; ha an-
nak sirjával él. Te se ved el ha
lehet, édes Christulod, s-lelki
szóló tőkéd becsülletit; à *lelki*
veszszőknek adván azt, mely
Vradnak faját tulajdona! (r) E.
légséges örömök *vagyon* nékiek
az égben; te; békét hadgy urad
méltóságának! (s) A' teremtet
állatoknak nemzése s-mozgása;
sogy Istenünk hatalmasságát ma-
gattallya; igen külömböz à szent-
tek közben járásátúl. Halehet
ne ély ina szakadt beteges pél-
dával! hiszem az, à teremtet ál-
latokban nem Isteni tisztelet;
vagy az Istennek, nem kivál-
képpen való tulajdonsága, e-
zekrül vagyon penigh à szó.
Mozoghat à teremtet állat;
mert (r) Isten adgya az erőt; de,
hol adgya Isten à szenteknek az
ű dicsőségét? Nemzést tehet-
nek

(r) Sol.

16. 11.

(s) Pazm.
fol. 953.

(r) Csel.
17. 28.

(u) Ter.
1. 23.

(x) Paz.
man. fol.

953.
11an. 5.
16.

(y) Job.
14. 21.

(z) Paz.
man. fol.
954.

Aug. 20.
Contra
Faust. c.
21.

nek a teremtet állatok; mert
megáldotta Isten, hogy ^(u) szá-
porodgyanak; de hol hadta azt;
hogy az ő tulajdonságát a Izen-
tek el vegyék? A^o mi itt è vilá-
gon egymásért való ^(x) esedezé-
sünk; azért nyerhet bűn bocsána-
tot; mert Isten így hadta; hogy
könyörödjünk egy másért; de a
más világhí Izentek, nem iti-
lem, hogy efféle dologban a-
valsák magokat, mivel hogy
nem-is mond Isten sohol efféle-
ket. Ha valakiknek bűn ocsá-
tázt kérnének; legh inkább csele-
kednék azt, az itt bagyot fiokért;
de azokat ^(y) nem veszik eszé-
ben, ha meg szégyenülnek-is.

18. Sz: ^(z) Agostonból hozod
elő a Latriát; melyet ő egyedül
csak Istennek tartot. Mi-is csak ő
Felségének tulajdonítottuk az
Isteni szolgálatot; mert az annyit
teszen

tezen mint sz
ál al megtudg
ri: is gyakorta
lő tilzteleire v
ez ker: ^(a) Rabo
lye Latriának
cse kedgyetek; e
vel ink penigh,
gon llmért: ^(b)
val áte ellenség
rae fia-i is, Latri
nak regen az
rály nak; maga
flet. Vallafodo
reten én azt el,
ked: yél; hogy
csak Istent illet.
A^o C. istus képéne
Isten tiszteletét sz
zám: Catolicusok.
Latri: volna ez!)
máfi: kérdi, hogy
képé Latriával kel

telzen mint szolgálat. Mind az
által meg tudgyad; hogy a *Latria*
is gyakorta Istenen kívül va-
ló tilzteletre vitetik. Vegyed
ezeket: ^(a) *Rabota munkát*; (mel-
lyet *Latriának* fordítottak) *ne*
cselekedgyetek; embereknek mi-
velünk penigh, afféle külső dol-
got. Ilmét: ^(b) *Szolgálsz* (*latria*-
val) *á te ellenségednek*. Az Iz-
rael fia is, *Latriával* szolgálta-
nak régen az ^(c) *Egyiptomi Ki-*
rálynak; maga az, nem vala I-
sten. Vallásodon lévőkkal hi-
tetem én azt el, csak ne kemén-
kedgyél; hogy a *Latria* nem
csak Istent illet. Hallyad! ^(d)
A' *Christus* képe nek s keresztfinek,
Isteni tiszteletet szoktak tulajdoni-
tani a *Catholicusok*. (ugy tertzik
Latria volna ez!) Nagy *Tha-*
más is kérdi, hogy ha a *Christus*
képét *latriával* kellé tiltelni?

(a) Lev.
23. 7.

(b) Törv.
23. 48.

(c) 2 Krö.
12. 3.

(g) Greg.
de Valen-
tia Apo-
log. de
Idol. c. 7.

M

s-az

(e) Part.

3. q. 25.

art. 3.

(f) Idem,

art. 4.

(g) Aug.
de vera
relig. cap.
55.

(b) Idem,
ibid.

s-azt feleli: (e) hogy igēis azzal.
Kerebstfaja felől pēig Vrūknak,
igy beszél: (f) *Kiben reménsé-
günket helybestettyük; azt, Latri-
ával is tisztellyük; de à Chrīstus
keresztiben (ezt ott keresztjának
mondgya) reménségünket hely-
bestettyük. Nyissajtót már en-
nek szabados folyásának! Sz:
Agosztentúl elől hozot latria, nem
csatázot à Duliával; mert ű ezt-
is néha teremtdőjének így tulaj-
donította: (g) Szeretettel tisz-
tellyük az Angyalokat; nem szol-
gálattal, (Duliával) mint Istent.
Egy izoval: más vólt Szent A-
goston elméje; megh más à tiéd.
ű; à kőszónsēges tiszteletet olt-
totta két felé, Latriára s-Duliá-
ra; te penigh mindenikét ennek
religiositás-ra vonod. Elēgh né-
künk ez Augustinus szava: (h)
Ne tarcsuk religionak; hogy à meg-
hólt*

bo. szentek
m. képpen?
be. születnek ti
na. penigh, mi
az. Isten szent
Ak. r mint leg
tal. tat nyitot
ker. ezekre: (i)
stic. sok s-anya
tak. Latriát s-
illy. n támaszo
egy. zà kettő,
nyit. is tésznek
Latriá-is csak a
kül. 5 szolga,
Nem. Istené há
De. tálam abbu
à Latriának csat
tőse; mert, (j)
imád. ki Latriát
Ne. jcs magad
ben. hiszem me
hogy. Latriával
M.

volt szenteket tisztellyük. Hát
 miképpen? (i) Szeretetének s-
 becsületének tiszteletivel; olyan-
 nal fenig, minéművel e világon
 az Isten szent emberi illetetnek.
 Akar mint legyen a dologh, ál-
 tal utat nyitottak a tiéd-is ne-
 kem ezekre: (k) Csak a Scholá-
 sticusok s- agyas emberek gondol-
 ták a Latriát s- Dulciat ki. Vagyon
 ilyen támaszom is: (l) Mind
 egy ez a kettő, Latria s- dulcia; an-
 nyi-is téfsnek mint szolgálat; a
 Latria-is csak annyi; mint mikor a
 külső szolga, szolgál urának.
 Nem Istené hát csak, a Latria!
 De talám abbul-is megh terzik
 a Latriának csak Istent illethe-
 tősége; mert, (m) az a bálvány
 imádó, ki Latriával tiszteli Istent?
 Ne ejcs magad ujjab veszély-
 ben! hiszem megh hallád imént,
 hogy Latriával megh Istenen

Ma

ki-

187
 (i) Lib.
 20. contr.
 Faust. c.
 21.

(k) Bell.
 libr. de
 Beat.
 Sanct. c.
 12. §. 13.
 (l) Azor-
 rius som-
 1. moral.
 libr. 9.
 cap. 5.

(m) Paz-
 man. fol.
 954.

kivül-is tisztelthetnek né-
mely képek s-keresztek. Ha
mind így beszélsz, bé ígrom
à Romai mostani háznak, s-sen-
tentiát mondanak Valentiából
való Gergelyre s-Agurnasi Nagy
Támaszra. Ismét így ízollasz:

(n) Paz-
man fol.

954.

(o) Libr.

20. con.

tra Faust

cap. 21.

(n) Megs lehet à szenteknek Pa-
trocinionja alatt oltárokat építeni;

(mert (o) Szent Agoston is azt
mondgya: à szenteknek emlékeze-
sire, oltárokat csinálunk;) ha à
szenteknek nem is; mert az Latria;

s csak Jfentillet. Halladé! Em-
lekezetet nem Patrociniumot
forogat szent Agoston. Hogy
mered Patronusidnak mondani

à szenteket; holot (p) oltárokat
nak azok neked jókat? A' mi az
oltárokat nézi; hallottam eggyi-
reknek arról ilyen panaszszát:

(q) Noha nem szabad volna à te-
rem-

(p) Cas-

land in

Consul.

art. 21.

pag 964.

(q) Eras-

mus ad

locum

August.

libr. I. contra Maxim.

emtet állatok
n; de mostas e
selekejsnek a
lom azoknak
eleset-is; (r)
as oltár à m
à dicsősséges
s szenteknek tisz
at ez, az emle
oltárokrul; il
oltaltam. 1.
A oltolok ide
nat, vagy egy
ro; (s) asztal
M'gh (t) Orig
Clristus Izüle
elz endővel, a
Ke elztyénségi
gán yok, siron
ket hogy oltarok
ne i keresztyen
2. u) Sylvestert
kic lalójanak.
à k resztyénségi

remtet állatoknak oltárokat emel-
ni; de most az emberek máskeppen
cselekednek a szentekkel. Tu-
dom azoknak ilyen meghízen-
telesét-is: (r) Szenteltessék meg
ez az oltár a mindenható Istennek,
a dicsőséges Szűznek, s minden
szenteknek tiszteletre. (nagyob-
bam ez, az emlékezetnél!) En az
oltárokról; ilyen dolgokat-is
olvastam. 1. Nem voltak az
Apostolok idejében kűből csi-
nált, vagy egyéb állandó oltá-
rok; (s) asztal volt ű közöttök.
Még (t) Origenes idejébennis;
Christus Izületése után két Izáz
elzrendővel, azok nélkül volt a
Keresztyénség; mellyért a po-
gányok, *pirongatták vala-is ű-
ket, hogy oltarok ne volna*, (noha
nem keresztyén szokás berént.)
2. (u) Sylvestert mondgyak első
kitalálójának. 3. Mikor ezt
a keresztyénség bé kezdette

(r) Pom-
us. fol.
92. fac. 49.

(s) 1 Cor.
10. 21.
(t) Orig.
libr. 8.
contra
Celsum.

(u) Gera-
son. libr.
4. contra
Floren-
sum.

(x) Bu-
seb. libr.
10. c. 4.

(y) Iustis-
mus. libr.
18.

(z) Ex
Canon.
14. Con-
cil. Carib.
5. An.
432.

(a) Hoj.
8. II.

venni; elsőbenn-is à (x) Tem-
plum középre csinálták. 4.
Volt ugyan à Templumnak
nap kelet felől való részébenn is
építve; de elsőben csak azok-
nál, kik (y) à *napot imádgják*
vala. 5. Idő folytában olz-
ton, megh sokasodának ezek,
439 elzt. melyről à *Carthagobéli*
Synat így végeze: (z) A' mely
oltárákat széllel à *mozókön s uta-*
kon, à *szentek emlekezetire épít-*
tettek; à *Papoktól azok el-há-*
nyattassanak; s-csak *ot* építte-
nek, hol bizonyosan à *szentek te-*
temei nyugosznak. 6. A' Nagy
Károly parancsolattýára penig;
ugyan nem-is vala szabad à
Templomokban megh lokali-
tani az oltárokat; talám amaz-
ért cselekedé: (a) Mivel hogy
Ephraim megh sokasította à *bün-*
tesekre való oltárokat; annak o-
káért

káért vésszedel
sok. 7. M
emberi tala
ent az oltáro
k, hanem à
t nek építék
ft mentumba
vizsa akartá
Jasob, Josue,
az. Vún egy
szent Agos
szolla: (6) A'
szomára építte
gre *brvati*
ha ízt, à pog
dát, de mostan-i
ber legyen ez
plonok csak J
tetek? lo az!
szomára épített
ek Templomok
lál i. (d) Adria
egy döl Crisztusi
M

(x) Tem-
áltak. 4.
emplumnak
részében is
csak azok-
ot imádják
lytában olt-
dának ezek,
Cartagobél
(3) A' mely
mőkön s. m.
kezetre épít-
ül azok el-
ot építette-
a szentek te-
6. A' Nagy
attyára pedig
ala szabad a
megh lokali-
talam amaz-
a) Mivel hogy
kafittotta a bün-
okat; annak-
káért

181
káért veszedelmére lesznek neki
azok. 7. Nevelkedék végre
az emberi találmány; mely íze-
rönt az oltárokat nem az Isten-
nek, hanem a megh holt szen-
teknek építék. Noha az ő Te-
stamentumban, (ha immár azt
viszszá akarták hozni) *Noe*,
Jakob, *Josué*; *Istennek* építék
azt. Vün egy tévelygést egy-
szer *Szent Agoston* eszébe, s így
szólla: (6) A' mely oltár valaki
számára építették; nyilván az, se-
gítségre szavatik s imádtatik. No-
ha ű azt, a pogányoknak mon-
dá; de mostan is bár emlékezet-
ben legyen ez. Hát a (c) *Tem-*
plomok csak Isten számára épít-
tetnek? Io az! Vgyan-is, ki
számára építettek legyē a régi-
ek Templomokat; könyű fel ta-
lálni. (d) *Adrianus Imperator*,
egyedül *Christusnak*. A' Nagy

(e) Tom.
10. serm.
6.

(c) Paz-
man. fol.
954.

(d) A.
ventinus
libr. 2.
Annal.

(e) fol. 153.

182
(e) Sozo-
menuslib.
2. cap. 3.

(f) In lib.
contra
Maximi-
mum A-
rianor
Episcop.

(g) Paz-
man fol.
954.

(h) Bell.
lib. 3. de
cult.
Sanct.
cap. 4.
prop. 4.
(i) Ecce-
us in En-
chirid.
pag. 152.

(e) Constantinus Imperator-is;
Istennek, s-nem szenteknek.

Melyhez így szolla a 400 esz.

élő Szent Agoston: (f) Uallyon

s-a Jesus Christusnak igazságátúl

nem távoznánk el; ha mi, vala-

mely Szent Angyalnak fából vagy

kőből Templomot építenénk?

Mert, a teremtet állatnak adnok

azt a szolgálatot, mely csak egye-

dül Istennek illet. Ezzel egyet

értet a te túled bé hozot (g) Sz:

Ambrus, s-Cyryllusis. Igazak

ezen; csak hogy nemelylek így

beizélnek: (h) A Szent házak

nem csak Isten, hanem a szentek

számára-is; helyesen építtetnek.

Illyentúl-is éres: (i) Szent Sa-

vianus, Szent István s-kereszte-

lt János tisztességekre; (itt-is

nincs emlekeret) Templomokat

építe. Vgyan-is; ha Isten szá-

mára építtetnek a Templomok;

miért

mért nevez

melyszentnek

csak emlekesse

la z) Vajnem

ar itegy vall

em per tanit)

ase. ban az bel

min Patrons

sanak. Ezt, h

hat yuk. Forg

tekek (h) imá

nen imadás az

ber készülte

A' bé hozo

nen azt mond

gi n eltságbeli

han migy szol

emberek ezeket

lik; mádgak é

tya zt inkább,

Ho y (n) Abra

a Cs és fiainak;

előt kétser meg

M

miért nevezzük azokat vala-
mely szentnek nevéül? Talán
csak emlékezetekre (mint szól-
lalz) Vaj nem csak! (ha igaz
à mit egy valláladon lévő nagy
ember tanit) hanem: (k) *Hogy*
azokban az helyekben à szentek
mint Patronnsok segítségül hívaf-
sanak. Ezt, helyén nem hagy-
hattyuk. Forgotod az élő szent-
eknek (l) *imádását-is.* Hallodé!
nem imádás az; hanem, csak em-
berekhez illesztő tisztelet.

(k) Bell.
libr. 3. de
cult.
sanct. c.
4. S. jam
ad argu-
ment.
(l) Pazm.
fol. 954.

A' bé hozott Szent Agoston,
nem azt mondgya, hogy è vilá-
gi méltóságbéliék imádtassanak;
hanem így szoll: (m) *Mikor az*
emberek ezeket modnélkül tiszte-
lik; imádgják őket. Kárhoztat-
tya ezt inkább, nem javallya.
Hogy (n) *Abrahám fejet bajtott*
à Csető fiainak; (o) Jakob, bálttya
előtt kétszer meg bajtott; A' Jo-

(m) Aug.
L. 10. ci-
vit. c. 4.
(n) Ter.
23. 7.
(o) Ter.
33. 3.

(p) Ter.
42. 6.
(q) Ki-
107. 18. 7.
(r) 1 Sam.
25. 22.
(s) 1 Kir.
1. 16.
(t) 7. 23.

(u) Ioan-
nes Al-
ten Steig.
in Lex.
Theol.
Schol. p.
23. in vo-
ce Ad-
oratio.
(x) Coste-
rus in
Enchir.
cap. 14.
pag. 347.

(y) Csel.
20. 19.

Jesús atyafiai, előtte (p) földre
borultanak; A' Moses Ipa (q)
meg hajlott; (r) Abigail artsal le-
borult; (s) Bethsabé térdet hajtott;
(t) Nathan Prophetais meg haj-
lott; nem Istent tisztelget, sa-
nem, külső tisztesség tételt, re-
kelztenek ezek bé magokban;
amarrul vagyona villongás,
nem erről. A' vagy felely ily
megh magadnak. (u) Néma az
imádás, minden tisztesség tétel-
ért vétetik; úgy hogy; (x) az is
imádatni mondassék; kinek külső
tisztelgetet teszünk, sűveget ve-
tünk, Vagy térdet hajtunk. Effé-
le tisztességh tétel tulajdonita-
tot a bé hozot embereknek.

A' Duliát rántod, már elől;
mellyet tulajdonítasz a szentek-
nek. Vajnem úgy, mert az A-
postol Istent-is (y) Duliával
szolgált. Szent Agoston-is így
szol:

szol: (s) Az A-
tel nem szolgál
à Duliá peng
ho, y nem me
Duával tiszte
zon ezt bé?
vagy on itris
szol egyitek
nem tetszik; ki a
nek tulajdonit
mor dgya: (b)
nem imádk
mellé Istenne
is v. gyunk Du
kerej. tyének; m
gyas emberek go
elége vén meg a
sárgos igyével.
lás i nádságoka
(igy zollasz) z
Angy st. Vgy (a
lams. (f) Josue
pen. zehetze ef

szol: (s) Az Angyalokat szeretet-
tel, nem szolgálattal tiszteljük,
à Dulia pémg szolgalat. Hallod,
hogy nem meri az Angyalokat
Duliaval tisztelni! De mit ho-
zomezt bé? hiszem hasonlós
vagyon ittis közötretek! Így
szoll egyitek: (a) Ennékem
nem tetszik; ki à Duliat à szentek-
nek tulajdonittya. Máltok azt
mondgya: (b) Más tiszteletet
nem ismerünk é földön annál,
mellyel Istennek tartozunk; nem-
is vagyunk Dulias s-siperdulias
keresztényének; mert azt csak az a-
gyas emberek gondolták ki, nem
elégedvén meg az Istennek tiszta-
ságos igijével. De lássuk à Du-
lias imádságokat: (c) Ábrahám
(így szollat) imáda az Sárom
Angyalát. Vgy (d) Lotz. (e) Bá-
lámis. (f) Josue hasonló kép-
pen. Vehetze eszedben!

(z) An-
gust de
vera re-
lig. c. 55.

(a) Mar-
tinus Pe-
refius de
tradit. p.
3. Con-
fid 7.

(b) Geor-
gius Vices-
lius in
Compéd.
desemité.
antiq.

(c) Ter.
12. 2.

(d) Ter.
19. 1.

(e) Szam.
12. 31.

(f) Jos. 5.
15.

Edes

- Edes Idvezitőnk így szólla
 régen: (g) *Mikor imádkoztok, ezt*
 (g) Luk. mondgyátok: *Mi Attyánk, ki*
 11. 2. *vagy mennyekben! Ha azért az*
Angyalok, mi Attyánk az égsek-
ben; nyilván Isteni tisztelettel
kel űket illetni; de ha külömb-
ben vagyon a dologh; Jeseust kel
inkab követni, hogy lem mint
 (h) Ter. *Jebuseust. Tudodé; hogy (s)*
 18. 2. *három férfiaknak látzanak vala*
azok Ábrahámnak, nem Angya-
 (i) 7. 5. *loknek? ezért (i) készittete neki*
ekételt; az után ilmeré oszton
megh az edgyiket, hogy amà
 (k) 7. 17. *nagy (k) Jeseova volna. Mind az*
 20. 22. *által; ha ugyan Isteni tisztelettel*
 26. *illette valamellyiket Ábrahám;*
 (l) Hila- *igy ércs: (l) Noha férfi ábrásat-*
 rius libr. *ban látta, de mint Jstent ugyi-*
 4. de Tri- *mádtá; mint ki az ű jövendőbeli*
 nitale. *megs testesülését megs ismerte*
vala. Lot's is megh ilmeré a So-
domá-

domára s. Gom
 égből ala boc
 várt mert így
 talált kegyelmet
 men előt: mert
 a te ingalmassá
 Menet Bálám
 Propetával tét
 telest? Mafra b
 rea. Josue is ne
 ta volna az Ang
 azt dák, hogy
 gyon dolgo, s-ig
 közzünk való
 mi elcségünk f
 tán n mondaték
 hogy a Jeseova se
 delm bejellene v
 da ol ton mint Ist
 a tere nteret Ang
 harik annak? El
 cson égedet egy t

domára s. Gomorrhára, tüzet az
 éghből ala bocsátot (m) *Jeho-* (m) *Tere*
vát; mert így szólla: (n) *Mofan* ^{19. 24.}
talált kegyelmet à te szolgád, sze- (n) *7. 9.*
meidelőt: mert megkísécsitottad
à te irgalmasságodat ű rajta!
Metzetz Bálámmal? Az hamis
Propbetával tétet te Isteni tisz-
teletet? Másra bizd azt, nem ű
reá. Josué-is nem hogy imád-
ta volna az Angyalt; sőt inkább
azt tudá, hogy emberrel va-
*gyon dolga, s- így szólla: (o) *Mi* (o) *Jos.**
köszölünk való vagyé, vagy à ^{5. 13. 14.}
mi ellenségünk fele? Annak u- ^{15.}
tán na mondaték megh néki;
hogy à Jehova seregének Feje-
delme beszélle vele. Vgy imá-
da olzton mint Isten. De talám
à teremtetet Angyal-is mondat-
hatik annak? Ellenben tani-
cson tégedet egy barátod, így
szol-

k így szólla
 ádkosok, ezt
 Attyánk, ki
 Ha azért az
 yánk az eghek
 ni tisztelette
 de ha külöm
 ogh; Jესuű ke
 hogy lem min
 dé; hogy (s)
 latzanak val
 k, nem Angy
 készittete nek
 ilmeré olzton
 ket, hogy am
 volna. Mind a
 teni tisztelette
 yiket Abrahám
 ósa férjé abrahám
 int Isten ug
 s ű jóvendőbe
 et megkísécs
 egh ilmeré à S
 dom

(p) Sal.
mero in
1 Cor. 10.
disp. 17.

szolván: (p) *A' kiaz Iſrael né-
pe elöt megyen, s-üket igazgattya
vala; Chriſtus maga vala; mert
Jehovának mondatik. Igazán*

(q) Joſ.
6. 2.

*tanit itt, mert ugyan (q) Jeho-
vának hivatik. Mi vagyon még
hátra à Duliában? azé, hogy
Elifeus elöt à Propheták fiai,*

(r) 2 Kir.
2. 15.

*(r) földre le hajlotanak? Vagy mi-
kor Abdiáš Ilyés elöt (s) artsal le*

(s) 1 Kir.
18. 7.

borult? Avagy hogy ez; mert (t)

(t) 1 Sam.
28. 14.

*Saulis tiſztelte à Samuel lelkét?
Nagy két felé kapás ez, az halál*

(u) Co-
ſter. in
Enchirid.
c. 14. pa.
347.

*lyanak à tiéid: (u) Imádásnak
mondatik néha, mikor Királyink-
nak, ſzüléinknek, vagy jó tamró-
inknak, tiſzteſséget teſzünk. Il-
lyen vala à két elſő. Az utolſó*

(x) Thō.
part. 1. q.
89. art. 3.
reſp. ad 2.

*igy világosittatik: (x) Csak va-
lami ördögi tétemény volt az, nem
à Samuel lelke. Így beſzélnek*

(y)

(y) másokis; ha
ne. (z) Tienmo
ayittya egy
gáſagát; noha
sá; okban (z) ſo
Szent Agoſton
lyon: (a) Szent
térde megá hajtva
vek erege; im én
veb. Acheronta!
dos emberhez á
doſn. Csak (b)
à jábor Augu
könyver, mint ré
gyermeket; egy a
lzon, czimborás

ſa ord. i 1 Sam. 28. (z)
quis. M gicar. q. 6. (z)
Gregorin Nyſſenus in Epiſt. a
Theodor. 62. in 2. Reg. P
genſ. in 2. ad. ad Liran. Sw
rum. C. 1. 26. q. 5. Joann
Stenchiſ de peren. Philoſoph.
quaſt 95 art. 4. (a) Pa
ſerm. 25. de Sanctis. (b)

(y) mások is; ha kételkedel benne. (z) Tizenhét tanúkkal bizonyította egy tiédet, ennek igazságát; noha ez is a bizonyosságokban (3) sokat hagyott el. Szent Agoston hogy így szóljon: (4) Szent Pétert mostan térdre hajtván imádja az szívek serege; im értem! Non moribus Acheronta! Nem illik tudós emberhez árnyékon kapdosni. Csak (b) alájá vetették a jámbor Augustinusnak azt a könyvet, mint régen a megölt gyermekeket; egy alulzéken alszony, czimborás társának; ezért-

189
 (y) Joann. Sarisberien-
 sis in Policrat.
 l. 2. c. 26.
 Petr. Comestor in
 Histor. Schol.
 Hugo sup.
 1 Sam. 28.
 Rainerius tom. 1.
 pantheologiae pag.
 174. August.
 l. 2. ad Simplic.
 q. 3. Basil. in
 c. 8. Esa.
 tom. 3. p.
 444. Gloss.
 sa ord. in 1 Sam. 28. (2) Martinus Delrio libr. 2. Disquis. Magicar. q. 6. (3) Philastrius de haer. c. 26. Gregorius Nyssenus in Epist. ad Theodorum de ventriloqua. Theodor. q. 62. in 1. Reg. Procop. in ill. loc. Paulus Bruggens. in addit. ad Liran. Sup. h. l. Gratianus c. nec mirum. Caus. 26. q. 5. Joann. de Turrecr. in h. l. August. Stenichus de peren. Philosoph. l. 8. cap. 37. Caetan. 2. 2. quaest. 95. art. 4. (4) Pazman folio 954. August. Serm. 25. de Sanctis. (b) 1 Kir. 3. 20.

(c) Eras-
mus
Martinus
Lypsius.
Lo vani-
ensis Cen-
sur.
Bellar. de
scrip. Ec-
clesi.

(d) Paz-
man sol.
955.

(e) Cons-
cil. Trid.
sess. 25.
p. 290.
(f) Mald.
in cap. 5.
Matth.

zértis hívják még á tiéidis (c)
*Suppositivus*nak. De bár volna
authenticálvais è könyve; mind-
azáltal nem mondgya ez írá-
ban, hogy (à bé hozott tilzte-
lettel) Szent Péter Apostolt
kell *tisztelni*, hanem így szol,
hogy *tisztelik*. Mivel azért (egy
szóval) nem szoktuk imádni, è
földi szenteket, è földet el ha-
gyattakat sem. Akar mit
mondgy te, hogy (d) *csak úgy*
tiszteli à te vallasod az uralkodó-
kat mint à csatázo szenteket; de én
nem egyet sem kettőt tá-
maszthatnék itris read, kik kü-
lőmben szolnának, s így írná-
nak: A' szenteket *Isteni* módon
kell imádni, (e) s-ò nékiek el-
ménkel is *supplicálni*. (f) Nem i-
gaz à *Lutheranusok*nak s *Cal-*
vinistáknak tévelygések, kik azt
állattyák, hogy senkit nem kell
Isten

Isten kívül I
lez n. Avagy
ke az élő Ize
ha zéigy: s) K
hat jo voltoda
tem igaz gassad
min. enkor legy
mondhatod te
min. nbatóknas
lafs meg hol
Tilal nas néked
è földiek felől:
sal egy út viselik
di do. toknak à s
à menyieikrő
hogy è földön I
leked. nekis dicső
séget dicső; de
nyujt. zám te (h
kell valani) à m
teknek hanem:
tal val segítettézt.
N
(m) Corneli à Lapide in Com

Isten kívül Isteni tisztelettel il- 291
 letni. Avagy mondhatod eze-
 ket az élő szentek felől? Szol-
 hatzé így: (g) Kérem a te minden- (g) Jodo-
 sato jó voltodat, hogy az én éle- cus Coc-
 temet igazgassad, s. kegyelmeddel cius rom.
 mindenkor légy mellettem? Nem 1. libr. 3.
 mondhatod te è földi hiveket art. 4.
 mindenhatóknak; de (h) úgy szol- (h) Bell.
 latsz a meg holt szentek felől. Con. 4. de
 Tilalmas néked ezt hirdetned beat. co-
 è földiek felől: (i) A' Chrístus- lest pag.
 sal egygűt viselik gondgyát è fől- 411.
 di dolgoknak a szentek; de nem Henricus
 a mennyieiekről. Igaz ugyan, Sedulius
 hogy è földön lévő (k) jót cse- in Apo-
 lekedőnekis dicsőiséget s. tisztes- logetico
 séget adhat; de nem illyent fol. 240.
 nyujtasz ám te (ha ugyan meg (i) Coster.
 kell vallani) a mennyei szent- in En-
 teknek, hanem: (l) érdemek ál- chird. p.
 tal való segítettését. (m) Ő benne 394.
(k) Rom.
2. 10.
(l) Lomo
bardus 41
Sent. dist.
45. lit. G.

N

azon

(m) Cornel. à Lapide in Com. Epist. ad Philem. 7. 4.

azon hittel akarsz binni, minémű-
vel hisz a Jesus Christusban.
Nem mernéd azt az élők felől
mondani, hogy nékiek olyan
tisztelség adassék, mint az I-
stennek; de némely idvezült
szent felől így izollasz: (n) Di-
csiret Istennek, a Boldog Szűs-
nek; s az Ur Jesus Christusnak.
Meg engedem én azt: (o) ki
Christusnak szolgál, meg tisztel-
tetik; de hozzá illendő tisztelet-
tel, nem illyennel: (p) minden ne-
vek felett való nevet adott Isten
Máriának. Sem nem illyen be-
csülettel: (q) A' szenteknek tisz-
teletti arra a becsületre tartozik,
mellyel Isten illetetik. (r) Igaz-
nak jutalmát tulajdonítsadd, a
igazságté fogadónakis; csak hogy
ne legyen felettéb való, s il-
lyen: (s) Te vagy az égnek ki-
rál-

(n) Bell.
Gregor.
de Valent.
in fine
libr.

(o) Ian.
12. 26.

(p) Sua-
rez. tom.
2. Comm.
in Thom.
q 37. d. 1.
22. Sect.

(q) Mar-
tilius in
3. sent. q.
8. art. 1.

(r) Matt.
10. 41.

(s) Coffer
medir. in Hym. Ave maría Bell. Ioan. Molani Hist. Imag. l.
3. c. 23.

rá né Afszony
meg cselekedé
dó! mert e
dú, s-ó (n) né
Saulom.

1. Kezdgy
sz, s-lásfuk a
takorator búr
gét. Mi azt mo
Istenkel imádm
laus így irya
illik (y) Istenae
fal. Hogy ho
lyeb meg mon
riát s némelly
völ náfnak tula
radézt: (z) M
s-dul; nemis n
máskál. Ha ug
ki du. at tulajdo
nek, sztoogar látr
mind gy. Hát Sz
ellené a (a) Lycac
N2

válné Afszonya! Te mindeneket Pg. 3
meg cselekedtetel mennyen földön! mert ez Christusé egyedül, s-ő ⁽¹⁾ néki adatott efféle (1) Mat. 28. 18.
Satalom.

19. Kezdgyünk az Examen-
hez, s-lássuk a ^(u) figyelemmel alá (u) Tert. 3. 7.
takortatot bűnös mezeitelenségét. Mi azt mondgyuk: ^(x) Csak (x) Mat. 4. 10.
Istent kel imádni. Azonban Ka-
lausz így írtya az utat: Tudni
illik ^(y) Istenhez illendő imádás- (y) Paz. man. fol. 955.
sal. Hogy hogy? Lám fel-
tyeb meg mondók, hogy a lát-
riatis némellyitek Istenen ki-
vül másnak tulajdonittya. Lát-
tadé ezt: ^(z) Mind egy a látria (z) Bek. de Beat. Sanct. c. 14. S. 6. 3.
s-dulia; nemis nagyobb egyik a
másiknál. Ha ugy vagyon; a
ki dulia-t tulajdonit a szentek-
nek, osztogat látriatis; mert ez
mind egy. Hát Szent Pál azért
ellenzé a ^(a) Lycaoniaiaktól az ő (a) Csel. 14. 12.
N₂ tisz-

(b) Caros
lus Mag-
nus libr.
1. de I.
mag. cap.
9. circa
An. 800.

(c) Col.
2. 18.

tilzteletit; mert ötet *Jupiter* I-
stennek alittyak vala? Halhatza
meg egy tiédnek effelől valo
*discursus*át; s helyessen belzél-
teknek alitasz minket! (b) Szent
Pál mikor a *Lycaonia*iaknak imá-
dásokat meg veté, nyilván azt
tanította, hogy senki Isten tiszte-
lettel ne illessen egy teremtetett ál-
latot is. Erre csak a fel jedzett
autsörök irásit kell meg gon-
dolni, s-könyű fel találni; tu-
lajdonittatiké, nemé, a terem-
tetett állatoknak Isten tisztelet.
Az (c) Angyaloknak pedig imá-
dását; ugyan csak azért tiltá-
meg az *Apostol*, mert az Isteni
imádás Istent illet; de meg le-
het, az ő hozzájok illendő imá-
dást tulajdonítani? Mondom
hiszem, hogy meg hasonlotta-
tok egymástúl! A' több Atyád-
fiai

fi is így szól
Apostol Simon
s az ő károsat
Apostol aprot
s mádnis tani
ni így belzél
má az Isten ma
Ma az Isten ma
az nála aprot
Iste edgyerek,
me! Más így
tok negent rea
ceai gyűlés, törv
ta meg, hogy se
Angyalokat. Lá
ezt hozzá: tudn
stent. Oszton, r
csüllök az Angy
(d) Jse töl vifellyü
gunka, noha ne
ezt: (e) A' misziv
poem ntia tartása
vön v gyen az Ang
N 3

fia i gy ízolnak hozzá: (d) Az *Apostol Simon Magus* eretnek-
 séget kárboztattya itt, ki az An-
 gyalokat aprot Isteneknek tartya
 s- imádni is taníttya vala; te pe-
 nig így beszéleiz: Az Isteni i-
 mádat títtya azoktól az Apostol.
 Más az Isten maga, s-meg más
 az ő nála aprot Istenek. Ne ve-
 szekedgyetek, alkudgyatok
 meg! Más így tanítottá masz-
 tok megént read: (e) A' Laodi-
 ceai gyűlés, törvény ki adással til-
 tá meg, hogy senki ne imádná az
 Angyalokat. Láddé nem teszi
 ezt hozzá: tudni illik mint I-
 stent! Oszton, mi is meg be-
 csüllýűk az Angyalokat, mert
 (f) szentül visellyűk előttök ma-
 gunkat, noha nem mondgyuk
 ezt: (g) A' miszióunknek belső
 poenitentia tartása ki nyilatkoz-
 ván vagyon az Angyalok előtt; s-
 tud-

(d) Belli-
 lib. 1. de
 beat.
 Sanct.
 cap. 20.
 Costerus
 in En-
 chir. Ti-
 rinus in
 b. l.

(e) Theo-
 doretus
 in b. l.

(f) 1 Cor.
 11. 10.

(g) Anglo.
 Remensis
 in c. 15.
 Luc. sect.
 2.

(b) Lau-
rent. Ar-
turus. de
Invoc.
Sanct
c. 7. thes.

5.
(i) Bellar.
libr. 1. de
Beat.
Sanct. c.

19.
(k) Tirk.
19 10 es
22 9.
(l) Lib. 1.
cap. 14.
n. 10.

(m) Paz-
man. fol.
955.

(n) Gre-
gor. Hom.
8. in
Evang.

(b) tudnak-is űk, minden' titkos
gondolatokat. Így-is nem izol-
lunk: (i) Fgen Fstenessen hívot-
nak az Angyalok, segítségre. Ré-
gen, hogy az Angyal el nem
fzenvedheté à Szent (k) Fános
imádását, Sok cselet hánfz annak
à izent helynek. (l) Calvinus
nyakaban akarod elsőben à kö-
telet vetni; úgy mint ki mos-
darlan izollor ez aránt Szent
Fános felől; tagadván; hogy az
Apostolok, à Szent Lélek el-véte-
le után, bálvány imádásban es-
bettek legyen. Így-is beszélel:
(m) Nem azért tiltotta meg az
Angyal szent Fánost az imádástul;
mint ha abban vétek löt volna;
hanem à testet fel vöt Christus be-
csületiért; (mint szent (n) Ger-
gelyt irod izollani) ki előt meg
akarta az Angyal magát alázn; no-
ha az előt fel vöttek űk-is az imá-
dást

a. Csak izi
n egh (o) Cul-
stoknak bálv-
k állatya? min
n mérteni; mi a
són ű meg f
gytúl; hogy az
mélh-is meg u
vol valami em
ben? Hát tu
hogy Angyal in
doc; de más me
izo ván: Azt tu
(p) Hogy à Cörj-
nek. Lássad, mi
meg è barátod
azert tiltotta meg
gyal; mert ha izán
vitte volna, abbél
ben étek löt vol
kani yilmérték m
telly ű mi az Angya
tettel de nem imáa

daft. Csak szinte most mentök
 megh (o) *Calvinus*. Az Apo-
 stoloknak *Galvany imádásokat*,
 ki állattya? mind az által, akar-
 nám érteni; mi az oka; hogy el-
 sőben ű megh feddetet az An-
 gyaltul; hogy azt ne cselekedgye;
 még-h is megh uyittya? talám
 volt valami emberi gyarlóság
 benne? Hát tudta szent *János*
 hogy *Angyalt imád*? Te mon-
 dod; de más megh torkol, így
 szolván: Azt tudta szent *János*;
 (p) *Sogy a Chrístus jelent megh*
néki. Lászlád, mint eggyezhetz
 megh é barátoddal! Vaj igenis
 azért tiltotta megh útet az An-
 gyal; mert ha szándékát végben
 vitte volna, abbéli cselekedeti-
 ben vétek lőv volna. Ezt, so-
 kan így ismérték megh: (q) *Tisz-*
tellyük mi az Angyalokat, szere-
tettel, de nem imádással. (Du-

297

(o) Első
 toldalek
 punct. 3.

(p) *Guila-*
Baylins
in Catech.
Controv.
tract. 2.
 q. 45.

(q) *Augu-*
de vera
relig.
cap. 55.

298

(r) Hie-
ronym.

Epist. 53.
ad Ripar.

(s) Rom.
16. 18.

liával) (r) *Mi az Angyalokat
nem imádjuk; (Duliával) mert
ekképpen teremtet állatnak, s-
nem teremtenek szolgálnunk.*

(tudta è jámbor, hogy à (s) Du-
liais néha nem teremtet állaté.)
Ezek az Angyalok imádása-
ban, (mégh penigh à Duliában)
ugy tertzik vétke arányoznak!
Bezzeg rut csigázála à Sz: iráf-
nak; hogy az Angyal à Chrístus-
ért cselekedte è megè feddett!
mely, ha ugy nagyon; most sem
kel az Angyalokat imádni; mert
most-is tartya Chrístus fel vött
restét, s-soha azt le sem teszi.
Miért vakoskodol, hogy nem
latz? hiszem nem mondgya azt
szent Jánosnak az Angyal: *En-
est à Chrístusért cselekekszem, igen
nagy alázatosságomból; hanem il-
lyen okát adgya: Megè lásd, azt
ne cselekedgyed; te szolga társod*
va-

va yok, s-à te
ne nagyon à
tel. *Szentima-
el-överele eld-
tak Angyal, t
(t) t' mennyei
ki à Mozes tör-
köz ül, nem im-
had ad te el m-
eng dte legyen
gár mádni; ho-
neki ne tulajdon-
szeri magad
tud. t' szent Jan-
gyal tak lemm; à
nala l, ugy tertz-
Im niben ho-
hogy az élő viz-
kutso mégy! M-
naez in nyugod-
egy teremtet állat-
magà à szent irás-
szolla az Angyal-
N*

vagyok, s-à te Attyád fiaie; kik-
nel vagyon à Jesus bizonságh té-
tele. Istentimádgyad! Christus
el-jöverele elót penigh; imád-
také Angyalt, nemé; ércs meg:
(t) A' mennyei Angyalokat, sen-
ki à Moses törvénye alatt levők
közűl, nemimádta. Egy okat
hadtad te el még; miért nem
engedte legyen az Angyal ma-
gát imádni; hogy (u) à Latria
neki ne tulajdonítsák. De hi-
szem magad mondod; hogy
tudta Szent Fános teremtet An-
gyalnak lenni; à Latria pedig te
nálad, úgy terzik csak Istené.
Im miben hozod magadat;
hogy az élő víztől, à bé-omlot
kútszós mégy! Megh kellett vol-
na ezen nyugodnod: (x) Csak
egy teremtet állat-is, nem engedi
magát à szent írásban imádni; így
szolla az Angyal-is Fánosnak: ne

(t) Orig:
libr. 4.
Contra
Celsum.

(u) Lo-
rinus in
Comm.
Act. 10.
v. 25.

(x) Ciril.
Thesaur.
lib. 5. c. 1.

es elekedgyed, a te szolgatársod va-
gyok. Oly időben élt sz. Gergely,
melyben kezdet volt immar
csirázni az Angyalok s szentek
imádása; s-nem hiaban hogy
ugy beszél. Maga, neki-is meg
kellet volna azt gondolni; hogy
a megh testesülés e őt, nem i-

(1) Sid. mádtak az Angyalokat; mert: (7)
13. 2. nem tudván fogadták-bé őket

(2) Du. szállásokra. Elegh ez nekem: (3)
randus Nagy ember volt szent Gergely; de
sent. dist. ű-is mint ember el-tévelyedhetet.
7. 9. 2.

De, (igy szollasz) lám Chri-
stus-is megh feddé azt, ki űtet

(a) Mark. (a) jónak mondá; maga ű jó va-
10. 18. la! Méltán; mert talám csak

emberi természeti szerént, tartya
vala az az iffiu Vrunkat jónak;
nem gondolkodván Isteni jósa-
gárul; vagy, nem ilmeri vala ű-
tet tudományával Istentől jöt
jónak; méltán pirongattatik az-
ért;

és; de az Ang
v le szent Ján
h. ű jól mivel
gy itmádra, m
az az Angyal, b
tite tra? hisze
ked restifztelet
gát lni; nem l
Vg an ezen alá
maz ot megh til
(ha terzik) a fa
mén szavat-is
ellet. Mert;
hog ű azt: Chr
te? iolot igy f
én-is mber vagy
vételi néki: Az e
mádm én penig en
penig igy nem
(c) Cor velius szent
lami itenéséget
akart mődni. O

ért; de az Angyalnak nem ugy
 volt szent *Fánuossal* dolga; mert
 ha ű jól mivelte hogy az *An-*
gyalt imádta, miért cselekedte
 azt az *Angyal*, hogy űtet megh
 tiltotta? hiszem, az Istentől
 kedves tiszteletben valakit meg
 gátolni; nem helyes dologh!
 Vgyan ezen alázatosságbul Izár-
 mazot megh tiltálnak; nevezd
 (ha tetszik) a szent Péter ke-
 mény szavát-is, (b) *Cornelius* (b) *Csel.*
 ellen. Mert; hol vagy az, 10. 26.
 hogy ű azt: *Christusért cseleked-*
te? holot így szól: *Kely-fely,*
én-is ember vagyok. Ez erőlség
 vétele néki: *Az embert nem ke-
 mádni, én penig ember vagyok.* De
 penigh így nem szollasz te-is:
 (c) *Cornelius szent Péterben, va-* (c) *Hie-*
lami Istenességet alítot, s-azért ron. *Cör.*
akartá imádni. *Okosabban el-* *Vigil. re-*
fer. Bell.
 mel-

(d) Caro-
lus Magn.
lib. 1. de l.
mag. c. 9.
An. 800
(e) Idem
ibid. c. 25.

mélkedet ez: (d) Hellyessen cse-
lekedte szent Péter, hogy a Centu-
rio imádását el-távoztatta, mert,
(e) sem Angyalokat, sem embere-
ket nem kel imádm, hanem csak
szeretni s köszönteni.

20. Lafluk már; Szabadé a
szentekre eskünni? Nem. Abi-
melech így szól vala A braham-

(f) Ter.
21. 23.

nak: (f) Esküddgyél megh énne-
kem az Istenre. Szolgájar-is A-

(g) Ter.
24. 3.

braham; (g) a menynek földnek
Istenére esküdteté. Így; arra (h) es-

(h) Ter.
31. 53.

küvék megh Jakób; kit az ú At-
tya fél vala, az az, Istenre. V-

(i) Jer.
5. 7.

gyan-is, nem akar Isten azokon
könyörölni; kik a (i) nem Iste-

nekre esküsznek. Vgyan azt ta-
pogattyák a tiéid-is az igazság-

túl megh győzettetvén, s-igy
szóllanak: (k) Valaki a teremtet

(k) c. si
quis caus.
ex Pio
Papa.

állatra esküszik, keményen megh

66n-

66n-
tetejsék; m
csékedni, miv
től. Azt-is m
(m) az esküvés L
Ist. illet hat
sze-nt-is. A' t
nem lehetnek a
nak vizonságh
lan sküvökne
tői; nem mind
nem mindenek
künnék hat azo
tanit. (sz) Szent
gyal. kra esküv
vagyon; hanc
kénj. rité tiszte
Angyalok előt, c
hogy azokra es
ért cselekedé
Apost. l. mert
lejsz. mint bise
ben. Mi nem ill
rekne esküvése

büntetésék; mert; ⁽¹⁾ gonosz azt
cselekedni, mivel *Isten* megátil-
totta. Azt-is mondgyák, hogy
^(m) az esküvés *Latriára* tartozik;
Istent illet hát csak, à te itilered
szerént-is. A' teremtet allatok
nem lehetnek à titkos dolgok-
nak bizonságai; sem az hamis-
san esküvőknek megh bünte-
tői; nem mindenhatóak űk, se
nem mindeneket tudók; ki es-
künnék hát azokra? Lám (igy
tanitalz.) Szent ⁽ⁿ⁾ Pál, az An-
gyalokra esküvék! Nem ugy
vagyon; hanem, *Timothéust*
kénszerité tisztire, à választot
Angyalok előtt, de nem monda;
hogy azokra esküdgyék. Az-
ért cselekedé penigh ezt az
Apostol, mert ^(o) *azok-is jelen*
lesznek mint bizonságok az itilet-
ben. Mi nem ilyen lok embe-
reknek esküvések; hanem ily
for-

(1) c. Mo-
vet te
caus. 6.
q. 4. d. in
appendi
(m) Thō.
2. da q.
89. ar.
6. Salme
ro Tract.
40. tom.
5.

(n) 1 Tim.
5. 21.

(o) Chry.
ost in b. l.

bün-

(p) Cajet.
in
art. 5. q.
88. Thom.
pag. 22.

formában ál: (p) *Esküszöm Isten-
re; a Boldog Szűzre; s minden szen-
tekre.* Miért adod a Szenteket
Isten mellé társul az esküvés-
ben? Tudom penigh azt; hogy
az *Angyalokat* is ott érted a szen-

(q) Ecci-
us in En-
chir. cap.
15.

(r) Matt.
23. 21.
Pazman.
fol. 956.

tek nevezeti alatt; mert, (q) a
*mi egyikről mondatik, a másik-
ról is; mivel hogy ezek az égben
egyenlők.* De talám, ki a (r) *Tem-
plomra esküszik; Istenre esküszik?*
és így, jo a szentekre eskünni,
kik Isten *Templomi!* Nem sza-
ladhatz el Isten előtt, okoskodá-
soddal. Csuda *Argumentum:*
*A' Templumra tétetett esküvés
Istenre vitetik, azért azt Isten ja-
vallya.* Bezzegh ha úgy vitet-
nék afféle Istenre, mint az úbe-
csülnetinek terjedésére; monda-
nal valamit; de efféle inkább
bosszúságot teszen néki. A' Bál-
ványoknak tiszteleti; (mivel

az e ső táblán
ran solatnak
Iste re viteti
vall aé azt Iste
kod yal az Tem
küv rül-is. M
is; m s a külső;
Vru k) megh-
nem csak az id
teste ben élő
Tem um. Ne
valla omnak ez
kás, galságho
nem ki nyilatk
mely így-is szó
sova Istened ne
A' ré léséget r
mert, z, nehaid
lot: (u minden b
meg sőtakra e
hízen penigh,
annal magadar.

az első táblán lévő egyik pa-
 rancsolatnak megh rontása)
 Istenre vitetik; de még-is ja-
 vallyaé azt Isten? Így gondol-
 kodgyál az *Templomra* való es-
 küvésről-is. Megh rodd ezt-
 is; más a külső; (kiről szoll-is
 Vrunk) megh-más a belső (ki
 nem csak az idvezült, hanem
 testekben élő (s) *Szentek-is*)
Templum. Nem adhat az én
 vallásomnak ez aránt-is a szo-
 kás, igazságbot; hanem, Iste-
 nem ki nyilatkoztatot beszéde;
 mely így-is szol: (a) A' te Fe-
 sová Istened nevére esküdjél.
 A' régiséghet ne babosgald;
 mert az, nehaj időben így szol-
 lor: (u) minden bálvány imádo, a
 megh baltakra esküszik. Vgy
 hiszem penigh, nem tartod te
 annak magadat. Még azokra-

208

(s) 1Cor. 3. 16.

(t) Törv. 6. 13.

(u) Iua Canon. caus. 22. q. 1. Can. Et iura bunt.

is ha-

(x) So-
phon. 1.

4. 5.

(y) Biel.
lect. 41.
sup. Can.
miss.

(z) Idem
in 4. d. 1.
q. 1.

(a) Al-
catus in
peregr.
juris, libr. 4. cap. 23.
resp. cap. 1.

is haragudt néha Isten; kik (x)

mind reája s-mind teremtet álla-

tokra esküdtenek egyszer s-mind;

hát te reád-is, hogy ne nehez-

telne? Megh bocsásson à ré-

giség! csak annyiban tarto-

zom szavát fogadni, menyiben

jo s-à Szent irással nem ellenkező

réghiség. (y) Senkit nem köte-

lez à régi Attyáknak méltóságok,

szavok el-bitelére; hanem csak an-

nyiban, menyiben à Szent irásban

vagyon fundálva. Ezen kívül:

(z) ha à Szent irás begyérül nem

jót szavok; azon könnyűséggel kel-

meg vetni; mint próbáltatik.

Nagy Csaszar vala Jusztinianus;

(kiből te állatod; à Szentekre pa-

rancsolt esküvéstnek formáját)

de ugyan el-tévelyedhetet ez

aránt-is; lásd (a) barátid irását.

Ha-

Hottomannus libr. 1. amicabil.

Haszontalan *exceptio*: (b) Szent (b) Paz-
 Pált mentyők mi, hogy Angyalok- man fol-
 ra nem esküdt, azért, egyéb azok- 956.
 ra esküvőket is. Méltán tisz-
 títottuk, mert érted, hogy nem
 esküdt azokra, de most, mást
 mutat a dologh. Hallád azt is:
 ki a Templomra esküszik, nem es-
 küszik Isten dicsőségére s becsü-
 letre, hanem inkább tisztelgetnek
 keisebségére; tarcs ehez maga-
 dat, s így ércs inkább: (c) A' ki (c) Esa
 esküszik a földön, esküdjék az 65. 16.
 igaz Istenre. El-véghe az eskü-
 vés így rekedt bé: A' térd
 hajtas, Istenen kívül más is il-
 let, azért az esküvés is, mivel
 hogy è kettő (d) együtt vagyon (d) Esa
 a Prophetánál. Hald meg! 45. 23.
 Az Apostol ez helyet, az utolsó
 ítéltre viszi; holot (e) minnyájan (e) Rom.
 elől kell állanunk, Christus széki 14. 10. 11.
 eleiben, s akkor telik az kivál-
 kép-

képpen bé, hogy minden térd
Istennek meg hajol. Isten alá
való vettetést jegyez azért ez,
inkább mint külső térd hajrást;
mely, mivel hogy a lelket nézi
inkább, nem illet teremtet álla-
tot. A' vagy ha tetzik, te is az
az utolsó ítéletben hajcs térdet
az embereknek, mert lá hogy,
akkor mutatnak derék engedel-
met Istennek mindenek.

21. A' szentek tetemihez va-
ló szarándokság járását is, nem
javalhattuk. Ha akarsz buz-
goságossan imádkozni, ne tégy
a mezíze földre való járásban
fok kölcséget, hanem, (f) meny-
bé titkos házában, s-imágyad ott
Szent Attyádat, nyilván meg
adgya olzton ú te néked, a mit
kérsz. (g) Lélekben s-igasságban
imádtatik Isten; bár ne kereld fel
Ferusálemet. (h) Akar mely helyen
imád-

(f) Matt.
6. 6.

(g) 1an.
4. 20. 23.

(h) 1Tim.
2. 8.

imádkozható.
időigye nek. I
stus van való
tengyren tul;
talál d. (k)
megbriz Isten
lyéd. (l) Kőse
való Isten ő. M
elegé (m) bün
kel, s m (n) ar
a fell t életért.
meghà Christu
s-nek eres mag
lot kúakat, me
vis. (o) Még
megs, kősdnak
tyok, k k másos
stulé egedül a
elég tel, (q) u
a sájtót s-nem vó
nem tudom hol
rándok íg felől
szóval: (r) Miért
O

imádkozhatol, csak *tiszta keze-
id* legyenek. Ne meny a Chri-
stusban valo igazságért, (i) a
tengeren túl; közelebb-is meg
talalod. (k) *Minden helyben*
meg őriz Isten; csak őtet fél-
lyéd. (l) *Közel s-nem messze*
valo Isten ő. Mi nem tehetünk
eleget (m) bűnünkért pénzün-
kel, sem (n) *arany* nem használ
a fellel életért. Nyugodgyál
megh a Christus elégh tételén,
s-ne keres magadnak (o) *bé om-*
lot kutakat, melyekben nincsen
víz. (p) *Még sem tudodé, hogy*
meg sokasodnak azoknak bánat-
tyok, kik mássoz sietnek? Chri-
stusé egyedül a bűnökért való
elégh tétel, (q) *ű tekerte egyedül*
a sajtot, s-nem vólt senki ű véle;
nem tudom hol szól így a *szá-*
rándokság felől az irás. Egy
szóval: (r) *Miért költenél pénzt*

(i) Törv. 30. 12.
Rom. 10. 6, 7, 8.
(k) Esa. 43. 2.
(l) Ier. 23. 23.
Sol. 145. 18.
(m) Sol. 49. 8.
(n) 1 Pet. 1. 18.
(o) Ier. 2. 13.
(p) Sol. 16. 4.
(q) Esa. 63. 3.
(r) Esa. 55. 2. 1.

az haszontalan eledelre? s-miért
 fáradnál azért, à mi meg nem elé-
 gitset? vehetsz Jstentül érdem
 nélkül-is, bort és olajt. Nagy
 (s) Kir. bűn vala régen, hogy a nép, (s)
 12. 30. mind Dán városig mene, te (s)
 (t) Hof. se meny azért fel áldozni Betša-
 4. 15. venben, (mert gonofságnak há-
 za) s-ne esküdgyél ott így: El az
 Ur! Erthetze, mégh à maga-
 déitül-is è dologban: (u) Maga-
 (u) Bern- dig meny à te Jstened eleiben; nem
 hard. ser. à tengerig. (x) Semmit sem hasz-
 mon. 1. nál az, à te lelkednek; hogy Jeru-
 de Adv. sálemben vottál; hanem, ha ott jól
 (x) Gra- éltél. Hald más-is mit mond:
 zianus c. (y) En nem javallom szent Ja-
 Gloria kabbhoz, Máriához, s-egyéb szent-
 canst. 12. tekhez valo szarándoki járást. Va-
 q. 2. ex gyon ilyen-is: (z) Nem szükség
 Hieron. hogy megszűre fáradgyunk az Isten
 (y) Ioan. keresésének okáért; mert ű min-
 Ibenhagē denűt
 Sacrific. denűt
 circa An. 1480.
 (z) Poly-
 dor. Ver-
 gilius in interpret. oration. Dominic. pag. 567.

denit velünk
 lenvénnek az
 ra egyféségne
 nyűségnek o
 ságú vállalna
 mely szentnek
 azonhan nem
 bezlméjeket.
 le dlogot, ugy
 ségk-is mon
 is mondottak
 monlgya; val
 dot emvisei;
 lenél. Ma
 ségk tartatik
 felesgét, gyer
 lelt. Jerusálen
 stromian, magán
 hasáak) élm
 bere beszelget
 mást l. Arnold
 halh tza dolgok

denűt velünk vagyon. Mely el-
len vétene azok; kik nem annyi-
ra kegyességnek mint testi győ-
nyörűségnek okáért; szarándok-
ságot vállalnak fel; hogy vala-
mely szentnek képét látsassák;
azonban nem emelik fel Jsten-
hez elméjeket. E' jámbor affe-
le dolgot, ugyan (a) esze felejt-
ségnek is mond másut. Illyent-
is mondtak: (b) Az Apostol
mondgya; valaki az övéire gon-
dot nem visel; alab valo az hitet-
lennél. Ma semigb nagy szent-
ségnek tartatik, ha ki el-hadgya
feleségét, gyermekit, öregb szü-
leit, s Jerusálemben, vagy a Kla-
stromban, magának, (igazabban
hasának) élni megyen. Két em-
berek beszélgette egyber egy
mással, Arnoldus s-Cornelius;
halhatza dolgokat: ARNOLD

O 3

(c)

(a) Libr.
6. de re-
rum ino-
vent. c.

13.
(b) Eras-
mus in
annot.

1 Tim. s. p.
473.

725

(c) Idem
in Colloq.
Sub tit.
Peregrin.
religionis
ergo p.
27.

(c) Hol jártál ennyi ideig szarándokságot? CORNEL. Jerusálemből jöttem haza. Arnold. Láttál ott valami szemléletre való dolgot? Corn. Hogy igazán még vallyam; semmit sem. Műtögattatnak ugyan némely régiségek; de én azokat csak költőt dolgoknak alitom, az együgyűeknek még csalására, sőt, azt sem itilem hogy tudnák; hol volt régén Jerusalelem. Arnold. Mit láttál azért? Corn. Mindenütt csak a nagy sült tudatlanságot. Arnold. Nem vagyé most szenteb, hogy nem mint mikor elmentél? Corn. De hogy! még szászsorta rosszab. Arnold. Ugy de, talám több pénzed vagyón? Corn. Vaj az úrgénél is meszteleneb vagyok. Arnold. Nem bánodé, hogy annyit fáradtál hiában? Corn. En nem tartóatom szeméremnek; mert

é ka-

é ka baságban
nak; nem is
imár azt vifj
Ak mint leg
eze kel tartó
nem dhat seg
à Szent Lélek
ban és Szent
kőse vétkezé
lakl et idvezit
eset volna le az
vétkezést voln
Azért: (e) ne
meg embert;
helye. De te
micsoda fun
építél szaránd
Ninc abban
tisztelt; mely
nem frne. Vgy
féréz, a tere
hogy) g) bűneér

é kábaságban elég társaim vad-
 nak; nem-is bánatom; mert én
 immár azt vissza nem vonhatom.
 Akar mint legyen a dologh; én
 ezekkel tartom: (d) Senkinek
 nem adhat segítséget az hely; ha
 a Szent Lélek nincsen. Sodomá-
 ban Lot's szent vala; de az hegyek
 kösöt vétkezék. Ha az hely va-
 lakiket idvesíthetne; a Sátán sem
eset volna le az égből; Ádám sem
vétkezett volna Paradicsomban.
 Azért: (e) nem az hely szenteli
 meg az embert; hanem az ember az
 helyet. De te lálsuk ez aránt;
 micsoda fundamentomokon
 épited szarándokságodat. (f)
 Nincs abban (igy szollasz) oly
 tisztelet; mely teremtet állathoz
 nem férne. Vgyé? Vallyon s-
 féré az, a teremtet állathoz,
 hogy (g) bűnért azzal elég te-

(d) Gre-
 gor. Ho-
 mol. 9. in
 Ezech.

(e) c.
 Multi
 dist. ead.
 ex Chri-
 stom.

(f) Pazm.
 fol. 956.

(g) Bell.
 libr. 3. de
 Cul. sac.
 cap. 8.

4

(b) Co. gyen? (g) *Inkáb oltalmazsáké*
sternus in azt a földet menyb'ul-is a szentek;
Enchirid. hol tetemecskéjek vagon? Na-
 c. 14. p. gyob ez: nincse ez Isten bosz-
 481. izuságára; hogy (i) a szentek
 (i) Gret. maradványi, *Istemi tiszteletért*
serius l. 3. csokoltatnak meg? A' (k) Pro-
de peregr. batica tó vagon előtted; mely-
 cap. 5. hez a Sidók sereggel mentek, s-
 (k) Lán. meggyógyultak. Vgy de, csak
 5. 4. akkor gyógyultak megh a be-
 tegek; mikor az Angyal le-szállot
 s a vizet meg háborította; a pedig
 nem mindenkor volt. Nem izo-
 rult volt mindenkor a gyógyi-
 tásabban a toban. Miképpé az-
 ért a (l) *Siloam* halastó, nem min-
 den vaknak, hanem egynek hasz-
 nála, Isten kiválképpen való ál-
 dásából, a *Jordan*-is, nem min-
 den bélpoklosokat, hanem,
 csak (m) *Námant* tisztítja meg;
 (m) 2Kir. így a *probatica* tó által-is, bizo-
 5. 14. nyos

nyo időben g
 ren mapenig
 bet geknek?
 boc anattat
 rek te tódnál
 (n) legb tilto
 ast; egy senki
 doks g járni m
 ba afele helyen
 val, alaki bün
 ne. Hat a (o)
 prém ének illet
 gyit t? Igy go
 rül: (p) Hiti
 anna az Afszon
 külsö kezével i
 flust; te penigh
 teteniben? Az
 a Christus prémj
 té; ha nem abba
 vala; Isteni erö
 maga Christus. Me
 ne; ha mind imád
 O

275
nyos időben gyógyít vala Isten; ma penigh, használé az à betegeknek? De talám bűnök bocsánattját veszik az emberek à te tódnál? Hald meg:

(n) *Megh tiltották vala egyszer azt; hogy senki Romában szarandokság járni ne mennyen; mint ha affele helyeknek gyakorlásával, valakiből bocsánatot nyerne.* Hát à

(o) *Christus ruhája prémiének illetése, ugyan gyógyított? Így gondolkodgyál erről: (p) Hiti s-bizodalma vala annak az Ászonynak; nem csak*

külső kezével illeté meg Christust; te penigh hiszisé à szentek tetemiben? A z, az ű hitit, nem à Christus prémiében helyhez-té; hanem abban; kiből ki ment vala az Isteni erő; ki vala az?

(q) *Maga Christus. Megh esnék benne, ha mind imádni kellene azt,*

O 5

mel-

(n) Geor.
Cassand.
in Con-
sult. are.
21. p. 972.

(o) Matt.
9. 20.
és 14. 36.

(p) Iaco-
bus Tiri-
nus in
b. l.

(q) Luk.
6. 19.
Mark.
5. 30.

mellyek által csudák lőtte nek!
 imádni kellene így, à *Moses*
veszszejét, s Illyés palástját.
 Sok betegeket gyógyítanak meg
 az hasznos vizek; de még sem
 imádod. Az *Apostolok* réghi O-
 laja-is; nem keveseknek adote-
 gésé lehet; de az okosok még
 sem szólnak így felőle: Ave
Sanctum oleum! Oszton; hiszem
 még holt Szentek maradvá-
 nyirúl vagyon a szó; nem élő
 Christusnak ruhájárúl. Más
 az; nem olvasta azt még sem-
 ki, hogy valaki Christus *prémét*
imádkozta volna, ha izinte a gy-
 gyógyított volna-is. De mit mond-
 gyak? hiszem; *(r) Szent Péter ár-*
nyéka, keszkenője, öve; gyógyít-
nak vala! hát a Szentek tetemi
felől-is, nem kell egyebet hason
adásnál gondolni. Itt-is a tied-

(r) Csel.
 5. 14. és
 19. 12.

nek

nek idgy: (r)
 nyéka nem m
 dik: ala; hanem
 szem Péternek.
 Izen Péter rü
 mert ű (s) tul
 jámborságával
 nyavalyát. M
 cselekedte vol
 azért az ű árny
 ez-is: Christus
 hamaráb való
 akkor oly dolg
 gyógyít meg
 nyéka? keszke
 s-hol tartatik, l
 adna. Egy ke
 ez arán a ma
 hogy lik az ű
 lyamodtak; (t)
 Szentek reméns
 is Istenben kell b
 tek teremben.

277.
 nek hidgy: (r) A' szent Péter ár- (r) Lorin.
 nyéka nem magában munkálko- ad cap. 5.
 dik vala; hanem maga jelen létele A. 7.
 szent Péternek. Igaz az első; de 15.
 szent Péterről nem helyes,
 mert ű (s) tulajdon erejével s- (s) Csel.
 jámborságával, nem gyógyítot 3. 12.
 nyavalyát. Másik az; ha azt
 cselekedte volna-is, ki imádtá
 azért az ű árnyékát? Ide való
 ez-is: a Christus tudományának
 hamaréb való folyásáért lóttek
 akkor oly dolgok: de most, kit
 gyógyít meg a szent Péter ár-
 nyéka? kefkenője-is, vallyon
 s-hol tartatik, hogy orvolságot
 adna? Egy kevés szin vagyon
 ez aránt a maga-mentésben;
 hogy kik az ű árnyékához fo-
 lyamodtak; (t) nem abban hely- (t) Pazm.
 bésztek reménségeket; így most fol. 956.
 is Istenben kell bízni; nem a szen-
 tek tetemiben. Csak hogy azt
 mond-

(u) Tiri. mondgya egy tiéd; hogy à (u)
mus in véres Ászonynak, sítz illetve à
Matth. 9. Christus prémjet; hát à te bizo-
 dalmad-is, nem à Szent Péter
 árnyéka után futé, nagyob pe-
 nigh à Christus prémje, ennél?
 Nyilván ezt akarnád te mon-
 dani; csak hogy nem akarod
 (u) *Solt.* venni: (u) *Vagyon olyan árnyék;*
 2^a. 4. *mely sokat gyógyit; én-is azt val-*
 lom. Adná Isten, bár ne hely-
 heztetnék az emberek bizodal-
 mokat, à szentek maradványi-
 ban! De külömbet mutat az
 efféle vallás: (z) *A' Christus ke-*
p. 3. q. 25 reszfájának, szegének, láncsá-
ant. 4. jának, ruhájának s-képének ma-
Antonin. radványát; latriával (Isteni tisz-
p. 3. tit. 12. teler é te nalad, mely hittel jád-
c. 10 § 5. zik) kell tisztelni. Ismét: (v) A'
(y) Ioan. szenteknek erekljét, szintén oly
de Luxre. tiszteléttel kell becsülni; mint ma-
crem. in festo in- gokat a szenteket. Micsoda tisz-
vent. telt. crn. telet
cis q. 3.

telet a szenteké
 mal kell őket
 Nen vihet lelk
 re; hogy a szente
 sőt, csak (b) kö
 földi kéjeket-
 lyem. Ertem;
 rod egyik hell
 szent bnek nev
 gyakr. jó téten
 nek mely helye
 emberk. De m
 dom (d) Nem
 à tel. et. A' M
 ugya Isteni ho
 mell. n al; (f) I
 à fak helye-is
 ben; anem, a
 szent: get ércs
 szent ala à Sze
 meg jelenéseén
 tán. (s) szon, ki z
 det a, ért a szent

d; hogy a (u) *Sz. illetve*
nat a te bizo
Szent Péte
s nagyob pe
émje, ennél
rnád te mon
nem akaroc
ollyan árnyék
én-is azt val
bár ne hely
erek bizodal
maradványi
bet mutat az
A³ Christus ke
reinek, láncsa
s-képének ma
val (Isteni tisz.
nely hittel jád
Ismét: (v) d³
ét, szintén oly
súlmi; mint ma
Micsoda tisz.
telet

279
telet a szenteké? (x) *Bizodalom-*
mal kell őket segítségre hívni.
Nem vihet lelkem ismereti er-
re; hogy a szenteknek (a) *ruháit,*
sőt, csak (b) *köporsojókra tétetett*
földcsekéjeket-is; úgy tisztel-
lyem. Ertem; hogy azért aka-
rod egyik helyet a másiknál
szentebnek nevezni; mert (c)
gyakrab jó téteménnyel illetet-
nek némely helyen a szentektől az
emberek. De most-is ezt mon-
dom: (d) *Nem idévezitseti az hely,*
a lelket. A³ *Mózesnek monda*
ugyan Isten; hogy (e) Szent föld,
mellyen ál; (f) Istennek háza vala
a Jakab helye-is; de nem a föld-
ben; hanem, azon fellyül való
szentséget ércs itt. Egy szóval
szent vala a Szent Isten akkori
megh jelenéseért; de nem az u-
tán. Oszton, ki imádta azt a föl-
det azért a szentségért? ha imád-
ták

(x) *Cona*
cil. Trid.
Lesius la
2. de jur.
et just c.
37. dub.
6.

(a) *Stapleionus*
part.

1. prompl.
Cath. p.
292.

(b) *Coster.*
part. 1.
concio.

p. 634.

(c) *Pazm.*
fol. 956.

(d) *c.*

Qualibet

dist; eade

ex Greg.

(e) *Kijd.*

3. 5.

(f) *Ter.*

28. 17.

2875
(c) *Pazm.*
fol. 950.

(b) *1 Kir.*
8. 30.

(i) *Lev.*
17. 4.

ták volna; nem hiszem el, hogy
lábokkal tapodták volna; mely
nekiek nem-is parancsoltaték.
Ingyen vőtted azt; hogy a *Szen-
tek*, jó téteményt mutassanak
szószánk; lám fellyeb azt mon-
dád; hogy (s) *tűlők nem kívánsz
segítséget*. Vagyon más paisod-
is; hogy a (b) *Ferúsalemi Templom-
ban*; inkább meg is halgatta Isten az
imádságot; hogy sem másut. Igaz;
oly igen ahhoz köttetet vala az
áldozat-is; hogy nem szabad va-
la azt (i) *más helyen* mivelni.
Vgy megh tartotta ezt a nép;
hogy még az 70. esztendőig
tartot fogságban is, nem olvas-
tatik hogy aldoztanak legyen.
Néz vala è dolog Christusra; ki
csak egyszer, még penigh a
Moria hegyén; (hol vala a Tem-
plum) áldozék a mi bűneinkért;
mutat vala az a Templum ű Sz.
Fel-

Fels gère; kibe
ugy meg nyugod
lamis és ünevébe
adgy mi nekünk.
denk or marada
stennk ahhoz kő
világn jöve az V
időnek tellyességé
Jerusa emben (m)
tatik a Atya; han
nüt; o) telekke
Az Istennek má
ploma vagyunk;
magr nkal viselly
imádozhatunk.
nélkül öröltte el
Isten a t a (g) Tem
képper hogy az el
tya-is etté hala
hogy n egh tudgy
tetet v a örökké
tiszteté. Még akk
az égy ken s-pu st

Felségére; kiben az (k) *Attya* (k) *Matts*
 úgy *megsnyugodot*; hogy (l) *va-* 3. 17.
lamit az ű nevében kérünk; meg (l) *Ian.*
adgya mi nekünk. Nem min- 16. 23.
 denkor marada abban, az I-
 stennek ahoz köttetet kedve;
 világra jöve az Vr testével, az
 időnek tellyességében; s-immár
Ferusalemben (m) *csak, nem imád-* (m) *Ian.*
tatik az Attya; hanem (n) *minde-* 3. 21.
nűt; (o) lélekben s-igasságban. (n) *Tim.*
 Az Istennek már mi (p) *Tem-* 2. 8.
ploma vagyunk; s-valahol ezt (o) *Ian.*
 magunkkal visellyük, mindenűt 3. 23.
 imádkozhatunk. Nem-is ok
 nélkül töröltte el tellyességgel
 Isten azt a (q) *Templomot; (mi-* (q) *Luk.*
 képpen hogy az előt, (r) *kárpit-* 21. 6.
tya-is kerté *halada*) hanem (r) *Matts.*
 hogy meghtudgyuk: *nem köt-* 27. 51.
tetet vólt örökre ahoz csak az ű
tiszteleti. Még akkor-is sokszor
 az *seggyeken s-pu szákban* tanitot
 Vrunk;

(1) Luk.

22. 11. 12.

(1) Csel.

1. 13.

(u) Al-

bert Ab-

bas Sta-

denfis in

Chronico

fol. 138.

(x) Pazm.

fol. 957.

(y) Matt.

18. 20.

Vrunk; nem csak abban a
Templomban. Azon kívül olya-
togatta a Szent vacsorai (s) Sa-
cramentomot is. Az Apostolok
penigh, csak egy (t) házaszkában
gyűltenek; még-his Szent lelket
vőttenek. El töröltetet azért
most az Vj Testamentumban
az helyekben való szentség ra-
gadás; (noha ezzel nem kell
megh vetni a Templomot) bár
azzal ne dicsekedgyél! Ha
másképpen volna, nem szólna
igy egy tiéd: (u) Kik most a Chri-
stus kóporsója látni, járnak; go-
noszabbúl (Szentséghez!) jü-
nek háza, hogy sem mint el mennek.
De azt mondod; hogy (x) hama-
rér meg nyerheted a Szent helyen
Istentúl kívánságodat. Nem az
hely hozza azt magával; hanem,
a y) Christus nevében való egy-
ben gyűlés; mert affele által, va-

gyon

gyon ű jelen.
tót és látni forog-
ted! Hald meg
neki yén discun-
nosza; és hozaték
gyon nek meg
teknek nem igaz n
togatta nak, s-
Csud k hirdette
is: (a) Nem min-
scentne tartanun-
cseleke sik; (b)
nosok is, és sok
eff: lek. Erce e
dúkat seledge-
ki Christusnak sem
mányát nem köv-
Christus is tanit M
tántorit megh (h
Szent a gostonnak
Felix te eménél lő
sa, mert én igha
P

gyon ű jelen. A' Szentek által
töt csudák forognak igen elöt-
ted! Hald megh erre egy tied-
nek illyen discursusát: (3) Sok go-
noszság hozaték bé; mert az együ-
gyű népnek megcsalására, a' szen-
teknek nem igaz maradványi mu-
togattatnak, s-csak KÖLTÖT
CSUDAK hirdettetnek. Másnak-
is: (a) Nem mindgyárászt kell azé
szentnek tartanunk; a' ki csudákat
cselekeszik; (b) holot még a' go-
noszok-is, szor szor cseleke sznek
eff-éket. Ercs ettül-is: (c) Csu-
dákat cselekedhetik affelöl az-is,
ki Chrístusnak sem hitit, sem tuda-
mányát nem követi; miképpen
Chrístus-is tanit Matth. 7. Nem
tántorit megh (ha ugy völt-is)
Szent Agostonnak, Nolaban a' (d)
Felix tetemenél löt, csuda álla-
ssa, mert én ighen támaszko-
dom

(2) Cas-
sander in
Consult.
art. 21. p.
972.

(a) Glos-
sain ver-
bo Mira-
cula.
c. Audi-
vimus
ext. de
reliq. &
venerat.
Sanctor.
(b) c. Te-
neamus
c. 1. q. 1.
(c) Mal-
donat. in
c. 9. Mar-
cip. 765.
(d) Aug.
Epist. 137.

P

274
(e) Aug.
contra
Epist. Pe-
til. c. 16.

dom amaz ú irásához: (e) A^o
csalárd lelkű embereknek csudá-
jokat el kell távoztatni; mert azok
a vagy nem igazak; a vagy ha meg
löttek-is, gonosz emberek által
mentek végben; mellyeket, an-
nál-is inkább kell utálnunk. Nem
hogy javallotta volna è Szent
Attya, a Szentekre fogot csudá-
kat; de inkább így szólla még
az ereklyékről-is: (f) A^o csa-
lárd lélek oly embereket támasz-
tot fel; kik ide s-tova mutogatják
s-adgyák a Martyroknak (ha u-
gyan azok) tagjokat s-csontoc-
kájokat. A^o tiéd-is, így szólak:

(f) Aug.
de opere
Monach.
cap. 28.

(g) Mar-
tin. Del-
rio Disq.
Mag. libr.
2. q. 7.
(h) Tole-
tus Card.
Commēt.
in Joan.
cap. 3.
annot. 2.

(g) Nem jó argumentum ez: it csu-
da cselekedet vagyon; azért annak
binni kell; mert: (h) az ördö-
gök is az emberi erő felet, sok
csudákat láttatnak cselekedni;
noha az, nem Isteni igaságh.
Akar mint emlékezzék másutt-
is Sz.

is Szent Agost
mel let csua
ken it-is tama
te e enedig al
fiban Szent Agost
mein let csuda
latni, ist a köny
kezek meg und
hihek hát én an
akari mint csuda
heret csuda; (t
a kére és, hogy h
zomén us felől ig
zomen us eretnek
talod hát, a te i
tésére Theodore
barátol; mikor
(l) Né a Theodor
us eretnek vall
Hogy ihernék l
is? Aka odé azért
séged n eghyóg
szentek terem l
P 2

220
 is Szent Agoston, a szentek tete-
 meinel lőt csudákrul; de énné-
 kem itt-is támad jó akarom; so-
 te ellened így áll: (i) A' mely ír-
 siban Szent Agoston a szentek tete-
 meinel lőt csudákat mondatik ál-
 latni, azt a könyvet, sok mocskos
 kezek meg undokították. Nem
 hiszek hát én annak akönyvnek,
 akár mint csudázzon. Megh le-
 hetet a csuda; (ha csuda) de az
 a kérdés, hogy ha isten volt-e? So-
 zoménus felől így haly! (k) So-
 zoménus eretnek volt. Miért ci-
 tálod hát, a te igyednek erősi-
 tésére? Theodoretus néked sem
 barátod; mikor így irsz felőle:
 (l) Néha Theodoretus a Nestore-
us eretnek vallását követte.
 Hogy hihetnék hát én, ennek-
 is? Akarodé azért; hogy beteg-
 séged megh gyógyullyon? Ne
 szentek tetemi látása kívánás-

(i) Ludoo
 vicus Vi-
 ves añor.
 in Angu-
 stin. l. 22.
 de Civit.
 Dei c. 8;

(k) Bell.
 libr. 3. de
 cult.
 Sanct.
 cap. 10.

(l) Bell.
 libr. 3. de
 Christ. c.
 7. §. 4.

(l) Jak.
5. 15.

(i) Matt.
17. 21.

(m) Al-
phonf. de
Castro l.
6. adv.
baref. tit.

(n) Mel-
chior Ca-
nus l. 11.

(o) Mali-
don. in c.
7. Matt.
21.

(p) Caro-
lus Mag.
l. 3. de I-
mag cap.
25.

(q) Sal-
meron.
sem. 4.

p. 260.

fal; hanē, (l) könyörgéssel hozzá.
kivánszé az ördögtől megh sza-
badulni? Ved elől az (l) igaz
bűtet egyben körtetet könyör-
gést; s-nyilván használz véle!
Jeronymushoz is szólhatnánk il-

lyent: (m) Ő is sok dolgokban meg-
csalatos, mint ember. Mondatot
efféle-is felőle: (n) nem regulá-
ja Jeronymus az Ecclesiának. De
ám az legyen abban; csak il-
lyen szavátokat emlité a csudák-
rul: (o) Még az hitetlen embe-
rek-is tehetnek csudát. Mely it-
tis ha ugy vagyon; mit teszed
neké Jeronymus nevébe kentek-
ké, az ereklýeknek csudait?

Megh nyugodtam én ezeken:
(p) Ne szerezsetek édes Attyám-
fiái a csudákat; mellyek kőzők as
hitetlenekkel. (q) Az ördög, ha-
mis csudákat cselekeszik, az hazug
csudáknak meg erősitésére; mert

az i.

az i. ságnak
nem vőttek az
Csudák; kőzők
dög, Csíflu
stusa. Csak
(n) nek Fer
gyobb m fénhet
azt al asza-is F
Thail ntius, ige
hogy (s) ravas
mek csudáját. M
mélk odás nélk
ronymus karho
peni, h más fe
gyter nek hija;
az ű llene val
egy éf Jakai lucu
hirtelen valo m
botolt atott; ug
vallása ellen-is
(x) Gyrttyákat m
gyujtai a nappal; a
P

az igazságnak ragyogó nappfényét,
nem vőtték az emberek. (r) A^o
Csudák; kösök Jstenenel s-az ör-
döggel, Cbrisztussal s-az Antichri-
stussal. Csak most szollánk,
(r) Jstennek Ferusalében régen na-
gyobbán fénlhető irgalmárul. (bár
azt állassa-is Feronymus.) A^o jó
Vigilantius, igen nagy vigil vólt;
hogy (s) ravasságnak itili a tete-
mek csudáját. Nem is túrheté ál-
mélkodás nélkül; hogy ötet Fe-
ronymus kárhoztattya; azonban
penigh más felől; (t) szent Pres-
byternek hija; de tudom; hogy
az ű ellene való írása; csak (u)
egy étszakai lucubratio vólt; mely
hirtelen való munkában meg-is
botolhatott; úgy hogy, még
vallása ellen-is így irt legyen:
(x) Gyertyákat mi nem szoktunk
gyujtani nappal; a kik penigh kü-

(r) Clau-
dus Espe-
saus in
Com. 2.
Timoth.

pag. 83.
(r) Supra
1. Toldal.
punct. 21.

(s) Paz.
fol. 957.
Hier. Cö-
rra Vigil.
cap. 4.

(t) Hier.
Epist. 13.
ad Pauli-
num.

(u) Hier.
in l. adv.
Vigilant.
cap. 6.

(x) Idem
ibid. ad
objeclio.
de Cereis

P 3

lóm-
Clara luce accensis.

(y) Hier.
in Epist.
53 ad Ri-
parium.

(2) Co-
sterus p.
1. Conc.
32. post
Pentecost.

(4) Idem
in Enchi-
rid. c. 15.

(b) c. Ti-
bi Domi.

dist. 63. c. De parentela 5. can. 35. q. 6.

Emben cseleke sznek; vagyon buz-
gaság benne, de nem értelem sze-
rent való. Felelek, nem tetzik
ez ú irása neked! Emlkezem il-
lyen mondasára néki: (y) Mi;
nem hogy a MártYROKNAK teteme-
ket; de még a napot, holdat, An-
gyalokat is nem tiszteljük, se
imádjuk; hogy valamiképpen ne
láttassunk inkább a teremtet állat-
nak, hogy sem a teremtetnek szol-
gálni. Vgy tetzik effele monda-
sa néki, ellene volna ennek: (3)
Igen még becsüld a szenteknek
tetemeiket; s-ne-is kételkedgyél;
hogy azok tégedet meg nem oltal-
maznak az ördögtől; csak te azok-
nak nagy erejeket fellyed. Mert:

(a) Azoknak csontocskájoknak il-
letése még szentel. El nem hi-
herem hogy Jeronymus így szól-
lot volna: (b) Ugy segéllyen l-

sten

sten. a szentek
gad tudos em
Vigintus, s-k
ronyus, e cse
nehe told hallan
reá kilt Vigila
mus; ezesség sz
volna réle banni
kel, s-ne szitkol
Má: (d) Fer
tus, s-k méltatla
leti. I volzek v
lyák Jeronymus
red! (e) Joses
fiatut becsület
csontya t; mit v
akarra. zt Joses
temei anasán f
szokási istetele
nek. Ht miért ha
(f) Mrt lelekbe
hogy Clarius Can
sülettenék, senv
P

sten s-à szentek tetemi! A³ ma-
 gad tudos emberi mentették
Vigilantiust, s-kárhoztatták *Feronymust*, è cselekedetért; ne
 nehezteld hallani: (c) *Mindent* (c) *Eras-*
reá kiált Vigilantiusfra Ferony- *mus in*
mus; bezzegs szeledebben kellett *arg.Epist.*
volna véle banni! bárerőssége- *Hier. ad*
kel, s-ne szitkokkal élt volna! *Vigilant.*
 Mas is: (d) *Feronymus Vigilant-* (d) *Villas*
tiust, sok méltatlan szidalommal il- *vincenti-*
leti. Iholezek vétkelnek talál- *us de Ra-*
lyák Feronymust; te pedig men- *tione stu-*
ted! (e) Józsefnek, az Izrael *dij Theol.*
fiaitul becsülettel bordonztatot *l. 4. c. 6.*
csontyait; mit vitatod? Nem *obf. 7.*
akarta azt József; hogy az úte- (e) *Ki 18.*
temei Canasán földében, à te *13. 19.*
szokási tiszteleteddel illette-se-
nek. Hát miért hadta ki vitetni?
 (f) Mert lélekben meg látta; (f) *Liran.*
 hogy Christus Canasán földében *in Com-*
 születtetnék, szenvedne, meg bal- *Gen. 27.*

na, s-fel támadna, s-oda sohajtót.

(g) Cor. Azonban: (g) Kivánczik va-
nilius á la ki A Grahamhoz, s-Jsakhoz. He-
Lapide in bronban. Maradekjának-is e cse-
cap. 47. lekedetekkel, el akarja vala von-

Gen. pag. 278. m szivét, az Egyiptomi kincs-
Tirin. in tal, s-annak vétkeztul. Ezek té-
Coment. gedet megh taníthatnának a

Gen. 47. 30. dologrul! de, lám Prophétált

(b) Sirac. (b) Józseph halála után? Kezed-
49. 18. ben izakad it; mert e könyv ki-

(i) Thom. vettetet a Canonbul. (i) Nincs
p. 1 q. 39. Sidoul irva. (k) Egy jerusalemi

art. 8. Jézus neve ember, tötte nevét e
(k) Glof. könyv eleiben. (l) Nem Salamo-
sa ordin. né ez. Hogy mered hát e

in Prefat. Comm. könyvből állatni; Józsephnek ha-
(l) Bon- lala után való jóvendölését?

Pentate- Hogy hólt teste (m) Eliseusnak
uch. c. 7. Prophétált s halottat támasztot le-

fol. 12. gyen; különböz ez, te túled.
(m) 2 Kir. Eliseusnak tetemít megh nem

13. 20. Siracb.

48. 14.

30 14

csok. Iták; re pē
ni perancsolod.

járak, nem

nála penigh

Nem adtak az u

jai, bin bocsa

te perigh, (f)

talz. Az u Pat

nem kívánta ha

a csontok felet

lokat arsz. Ne

terem; (csak

nálad. (r) kegy

esküztök az u

másképpen vagy

hordozták az

nyakban; te per

vánod. Mi köz

az Eliseus terem

na inkább neked

nod; ha nem ezt n

Hadgya nek békét

P

toninus par 3. tract. 12.

esokolták; te pénigh (n) *apolgat-*
ni parancsolod. Szarándokságh
 járlok, nem törték ahhoz; te
 nálad pénigh (o) *szokásban* az.
 Nem adtak az ű megh hült tag-
 jai, bűn bocsánatot lenkinek;
 te pénigh, (p) *külömben* tani-
 tasz. Az ű *Patrociniumját* lenki
 nem kívánta halála után; de te
 à csontok felet, à (q) *szentektől*
 lokat varisz. Nem *szentelt* az ő
 teteme; (csak *támastot*) de te
 nálad, (r) *kegyelmet* ad. Nem
 esküttek az ű csontyaira; (s)
*másképp*en vagy on nálad. Nem
 hordozták az ő maradványit
 nyakban; te pénigh, (t) *aszt* ki-
 vánod. Mi közöd vagy on hát
 az *Eliseus* tetemivel? job vol-
 na inkább neked-is ki nem áf-
 nod; hanem ezt mondanod: (u)
Hadgyatok békét è *Prophéta* te-

P5

temi-

zonisius *part. 3. tract. 12. cap. 8.* (u) 2 Kir

237

(n) *Beß.*
libr. 2. de
Reliq. e
imag. c. 2.
 (o) *Con-*
cil. Trid.
Sess. 25.

(p) *Con-*
cil. Trid.
Sess. 9. de
Reliq.
sanct.

(q) *Greg.*
de valent.
in Apol.
contra He-
erbrand.
fol. 57.

(r) *Baili-*
us in Ca-
tech. con-
trov.
tract. 2.
q. 54.

(s) *c. De*
Parente-
la 5. caus
35. q. 6.

(t) *An-*
23. 18.

teminek; senki azokat megá ne
mozdicsa! Az ű halála után valo
Propbetálását mivel nem hite-
les könyvben vagyon; à tiéid-
nek imént említett bávók ként-
is; csak fűl mellől kel el-bocsá-
tani. Mind azon által; ha ugyan
à szentek teteminek Propbetá-
lását, (è megh említett embe-
reknek Propbetálásokon fundál-
ván) kívánod; im illyeket mon-

(x) Teri. (x) Por vagy s-porrá kel-
3. lenned. (y) Nyugosznak az ba-
(y) Esa. lottak az ű ágyas házokban. Ne
57. 2. áld hát ki az én tetemimet! A'

te tiszteleteddel, nem illette-
tének régen à szentek; hanem
földben tétetének. Még à ki-

(z) 2Kör. nek teteme, mást (s) fel-támasz-
13. 21. ta-is; nem vitették azért onnan

más helyre; hanem ot hagyá-
ték. (a) Mosest penigh, ugyan

(4) Törv. maga temeté el Isten. Szabd
34. 6. ehez

ehez hát vallá
Christus it mara
ugy si nem raj
Eva. gelium. f

2. Az I

monod; meg

tek n pjaít. Ta

nagy Isten be

ha te-s ollyan

mint némellye

néked; ha val

stenté. el-ven

állatnak adná,

gyomorról Izen

meg penig ez a

láfoda: (e) A

tornak à szentek

ben mennyen e

es-is meg-probál

gáz Isteniségét, s

lagon tékie, (v

nagyó részre!)

teinek. Ne fogd

233
ehéz hát vallásodat. (b) *Sósa à* ^{(b) Eras-}
Christus it maradott ruhája, ütet ^{mus in}
ugy ki nem rajszollya; mint az ^{prafat.}
Evangelium. Hidgy ennek-is! ^{Paraphr.}
^{sup. N.}

22. Az *Isten tisztetségére* ^{Test.}
mondod; meg bentelni a Izen-
tek napjait. Tagadom, hogy a
nagy Isten becsületire eisek;
ha te-is olyan vallásban vagy,
mint némellyek. Vgy tetzik
néked; ha valaki a *latriát* I-
stentől el-venné, s-teremtett
állatnak adná, meg-émelyedet
gyomorral szenvednéd. Tudd-
meg penig ez aránt ilyen val-
lásodat: (c) *A' Latriára tar-* ^{(c) Durā-}
toznak a szentek innépi. Előd- ^{duo circa}
ben mennyen ez-is: (d) *Csak* ^{A. 1280.}
es-is meg-probállya a Christus i- ^{l. 4. Ra-}
gaz Istenségét, hogy é kerek vi- ^{tion. c. 39.}
lagon nékie, (vaj a szenteké ^{n. 2.}
nagyob részre!) *innépeket sen-* ^{(d) Bell.}
telnék. Ne fogd a *teremtőre,* a ^{libr. i. de}
^{Christ.}
^{cap. 2.}
mit

mit cselekelzel à teremtetel!
 Vrunck becsületire; (de nem à
 szentek tiszteletire) némely
 napokat így inneplünk: (e) A'
 ad Janu- *Christus szentvedése, fel-támadá-*
 ar. Epist. *sa, melyben menetele; sőt Szent*
 118. c. 1. *Telke el-bocsátásának napjait-is;*
esztendőnként celebrállyuk. Ez
 (f) Pax. aránt való ki fogásod ez: (f)
 fol. 957. *Volt oly innep, mellyet à Sidor,*
 Ester. 9. *Isten parancsolattya nélkül-is;*
 28. *meghinneplettek; hát à szenteké-*
sz-is micsoda ártalom járulhat?
 (g) 7. 27. *Vigyáz rea! (s) Közönséges aka-*
ratból végezték à Sidor; hogy
azt à napot megh szentellyék.
Vgy tetzik; közönséges szabad-
ságá vala ez, nem erővel valaki-
re vettetet tereb! Ezt-is megh
tudgyad; (ha innen akar sz ma-
gadnak vérszemet venni) ezt à
napot, nem Papi rend szabá,
 (h) 7. 31. *hanem (h) Mardocheus s-Estheris*
 (mint

(mint Magist
 csolá; melyb
 tekerés à te in
 tartára, csak
 ízerzemenyéb
 Erts így-is: N
 az, de à tiéid, o
 úgy hogy, még
 retek törvényé
 meg, egy maga
 lene à Romai E
 kedni, hogy en
 valóinnepekne
 (k) bizonyára me
 nak, amál nagyo
 adnak a vétkezés
 ámeze az inne
 Innepeknek tisz
 köszöntés nélk
 tartozik Sem ezt
 ték, hogy (m)
 szövetség gyujtá
 e. 16. 5 Neg. 16. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

(mint Magistrátusok) parancsolák; melyből sikeretlen kitékerés a te innepidnek megtartására, csak belső emberek szerzeményéből való onszolás. Erts így-is: Nem sok nap volt az, de a tiéd, ő mennyi vadnak! úgy hogy, még a jó lelki isméretek törvényében-is így győz meg, egy magadé: (i) Azt kel-
lene a Római Ecclesiának cselekedni, hogy ennyi száma nélkül való innepeknek ne volnának. Mert: (k) bizonyára mentül többen vad-
nak, annál nagyobb alkalmatosságot adnak a vétkezésre. Nem irtak áme ezen az innepen így: (l) Az Innepeknek tiszteletű, minden közbenvetés nélkül a Szentekre is tartozik. Sem ezt nem cselekedték, hogy (m) orgonálásokban, s- Sze-
szövétnek gyujtásokban, s- Szentek

(i) Petrus de Allia-
co Cardin.
Camerac.
in tract.
de Refor.
Eccl. Rō.
A. 1415.
(k) Geor.
Vitel. in
Compend.
de semit.
antiq.
Erasmi.
l. de Mod.
confit.
(l) Bell.
lib. 3. de
cult. Sāct.
tek

e. 16. s Neque rationes. (m) Biel lect. 32. in Can. mis. lit. T.

tek ORATE-jokban, töltsek-ek.
Miért illeted hát a Sidók Inne-
pét? De, lám meg-Inneplették

(n) Euse-
bius l. 4.
c. 10. §.
fin.

(o) Theo-
dor. li. 3.
cap. 15.

(p) Sozö.
l. 2. c. 17.

(q) Aug.
l. 20. cont.
Faust. ca.

21.

(r) Bell.
libr. 1. de
Chríst. c.

9. § Ad
Irenaeum.

(s) Baro-
nius in
praefat.

Añal. A.

324. nú.

47.

(1) Greg. de Valent. libr. de Trans. subst. ca. 7 pag. 390.
(u) Baro. in praefat. Annal. (x) Bellar. libr. 3. de Panit.
cap. 14. §. 2.

regén: (n) Polycarpus, (o) Ju-
ventius s. Maximus, (p) Alexan-
driai Péter, (q) Hilarion, s-több
Mártýrok Innepét? Halgas meg
itt-is! Ne emlícs Eusebiust, mert
híszem: (r) nincs hítele nálad,
mivel hogy eretnek volt. (s) Ha-
zug embernek-is nevezéd ötet;
s-miért még-is, hogy bizony-
ságul hivod? Theodoretus-is,
nem lehet itt tanud, mert ő
egyszer, (t) az Epsésusi Concili-
umban, tudományabéli félszegsé-
ge miatt, híronságot szenvedé;
mit kapsz hát rajta? Sosome-
nusbán pedig, ugyan (u) sántikált
az igazság. Ötet-is, (x) hité hágyot-

nak

nak hivod; Sőt
nak pronuncia-
ken állják én-
kerekek, s-azt
értelmed szeré-
embekek, ha
vélek. Az eg-
maraca meg, s-
szoll: (z) Az In-
sten s-mára kel-
telm. Tanuly e-
tarisul a VAS
nepeket; (noha
kenszerit máso-
nerésze veskedgy-
se buja. usákbán
erről de rekassab-
táso. Léknel va-
zelakaim el-ve-
kereksztynül cse-
Gergely. hogy a S-
annyi Innepeket re-
23. A meg-ho

237
 nak hívod; Sőt, sebes (y) hasug- (y) Greg.
 nak pronunciólod. Még-is eze- de Valens.
 ken álljak én meg? Prokatorf l. de Ca-
 keresek, s-azt mondom (à te lib. c. 6.
 értelmed szerént) hogy ludas pag. 369.
 emberek, ha mind így bání-
 vélek. Az egy szent Agoston
 marada meg, s-az-isellened így
 szoll: (z) *Hisz Innepe napokat, I-* (z) Aug.
sten számára kell csak meg-szen- de Civil.
tetni. Tanulj ettől-is: (a) Meg- Dei l. 7.
tarisuk à V A S A R N A P I In- cap. 32.
nepeket; (nohát, èjambor sem (a) Eph.
kényszerít másokra) melyeken, rem. Tom.
ne részegekedgyünk, ne szökjünk, l. de festis
se buja ruhákban ne járjunk. Lásd diebus.
 erről derekassabban, à (b) Csa- (b) Fol.
 táso-Téleknél való tractát. Ez- 503 504-
 zel akarám el-végezni. (c) Nem 541. 542-
 keresztyénül cselekedte Nagy 543.
 Gergely, hogy à Szentek számára (c) Baro-
 annyi Innepeket rendelt. nius An.
 44. n. 87.

23. A' meg-holt Szentek ér-
 demé-

demével s-könyörgésével,
 hogy legittetnünk kellyen, nem

(d) Paz. mondgya azt (d) Szent Agoston;
 fol. 957. azt tanította, mit cselekedjék a
 Aug. 20. nép, nem azt mit kellene cse-
 Cont. Fa- usti c. 21. lekedni, erről vagyon pedig a
 (e) Aug. 120. Sőt inkább így ír: (e) Val-
 Confes. lyon s-kit talállyak olyat, ki en-
 l. 10. c. 42. gem Istenemmel meg-engeszteltet-
 e Contr. sen? Nyilván sem Angyal, sem
 Epist. mást né kereshetek, csak Christust.
 Parmeni- Az említett (f) Leo-is, hogy a
 ani l. 2. (f) Paz. Szentek érdemét s-könyörgését
 cap. 8. fo. 957. állassa; nekem ő annak el-hi-
 Leo Ser. telére nem regulám; mert ő-is
 9. de jeju. (g) Sokban meg-csalatkozott mint
 no 7imi. mens. ember; a magadéi, feles irást
 (g) Baro. nem kedvellek, hat én hogy
 an. 683. szeretném? Tagadod ugyan
 num. 13. azt, hogy (h) a Szentek érdem-
 14. 17. lenének bűn bocsánatot. (mert
 Binius in noz. tom. 3. Concil. azt te is Christusnak tulajdoni-
 p. 113. tod) hanem csak úgy nyerne
 (h) Paz. kegyel.
 ibid.

kegyelmet felebe
 az elszentek kö
 Törvényben
 Hát mit csináln
 dalok (i) Uram
 Püspök érdeme
 által, szabadíts m
 hemmár nek tőzött
 által fia s-Sze
 által szabadíts me
 minden bűneink
 felség s Urunk,
 ter s-Szent Pá
 örök dicsőség
 Vgy ertszik ne
 így az élőszente
 bűveiből erről.
 24. A' Boldo
 az élőktől való
 mádság okhoz a
 elől jár (k) beszed
 valhatn ezt; ho
 fűszár. ivók, ha l

239

kegyelmet felebarátynak, mint
 az élőszentek könyörgések által.
 Törvénybenn-is tagadás jó!
 Hát mit csinálnak efféle mon-
 dalók? (i) Uram, Szent Miklós (i) In fe-
 Püspök érdeme, s-könyörgése ^{Sto Nicol.}
 által, szabadíts meg minket a Ge- ^{Episcopi.}
 hemmánaktól! (k) Leo Pápa, (k) In fe-
 Atsanasius s-Szent Balás érdemek ^{Sto Leonis}
 által szabadíts meg minket Isten, ^{Papa. A-}
 minden bűneinkből! (l) Adgyad ^{thanasii}
 felséges Urunk, hogy Szent Pé- ^{Sto Basili.}
 ter s-Szent Pál érdemek által, ^{(l) In O-}
 örök dicsőséget nyerjessünk! ^{clava A-}
 Vgy retszik nem könyörgesz ^{post. Pet.}
 így az élőszenteknek! Lás (m) ^{Sto Pauli}
 bűvebben erről. ^{(m) Supr.}
^{1 Tol'dal.}
^{17. Regul.}

24. A' Boldog Szenteknek
 az élőkért való közönséges i-
 mádságokhoz akarván fogni;
 elől járó (a) beszédekben, nem ja- ^{(a) Pápa}
 valhatni ezt; hogy (b) a Chri- ^{fol. 958.}
 stusban hívők, ha Isten fiai-is; de ^{(b) 1 lan.}
 még ^{3. 2.}

még(ez életben) ki nem tudódott,
mire jutnak. El-fordítottad a
szent helyet. Erre a kérdésre
felel meg az Apostol: *Mért
hogy é világon levő Isten fiait,
nem ismeri é világ (az Istente-
lenek serege) Isten fiainak? O-
ka ez; mert nem ismeri az Atyát.
Másk; mert nem jelent még meg,
mitsodák leszünk. Kiknek nem
jelent, talám az Isten fiainak?*

(c) 2 Cor.

5. 1.

Nem; mert hiszem (c) T V D-
GYVK; *hogy é földi házunk
hajléka el-bomlása után; Istentől
kéz nélkül csinált házunk lesz
menyben. Az hitetlenek nem
veszik hát azt ezekben, hogy
mi Isten fiai vagyunk. A' ma-
gadéinak-is nem szemérem ef-
féléket tanítani: (d) BIZ O-*

(d) Bern-

ardi di-

sum á

Cornel. á

Lapide in

Rom. 8.

16. approb.

*NYOSSAK legyenek benne;
á hogy minket soha semmi, el nem
szakaszthat, az Isten szeretetétől.*

Haly

Haly mást-is:
nagy szodalomma
Isten es, hogy n
az örök életet. Ez
sziveben ird:
ismernek es a
TVDGYVK
bol alzi (vitetünk
szerették a mi A
árt ha ettől-is
Szent lélek oly
övének szivekb
HISZIK azt,
Isten országát lá
hogya (b) hit
az; (a) vallásod
retnek, a ki ké
mersz te-is külö
nem félté a tiéd
tul? De ássuk o
nak: mrt (igy
mind ide esülnek,
vallyák söt soka

291

Haly mást-is: (e) **Az Isten fia** (e) Cens.
 nagy bizodalommal ragaszkodnak Colonies.
 Istenhez, hogy nekik meg-adjya Dial. 4.
 az örök életet. Ezt pedig ugyan pag. 106.
 szivedben ird: (f) A' mi lelkünk (f) Geor.
 ismeretinek ez a bizonyság tetele: Cassand.
TVDGYVK; hogy az halál- in consul.
 bol által vitetünk as életre; mert art. 4 de
 szerettyük a mi Atyánk fiait. Nem just. pag.
 árt ha ettől-is tanultz: (g) A' 914.
 Szent Lélek oly bizodalmat ad az 1 Jan. 3. 4.
 övéinek szivekben; mely által el (g) Bene-
HISZIK azt, hogy meg halván, dictus Pe-
 Isten országát láttyák. Vgyan-is; rerus in
 hogy ha (b) hitetlennek tartatik c. 14. Jo-
 az; (a te vallásod szerént) (i) s-e an. p. 380.
 retneknek, a ki kételkedik; hogy (b) c Du-
 mer sz te-is külömbet állatni? bius l. 5.
 nem félbé a tiédnek censurájok Decretal.
 tul? De lássuk okát mondásod Greg. tit.
 nak: mert (igy szollat) nem 7. ex E-
 mind idvesülnek, kik Christust pist. Steph.
 vallyák; sőt sokan, kik Christus Papa.
 (i) Gloss.
 Decretic.
 qua dig-
 nior caus.
 24. q. 1.
 (k) Matt.
 7. 21, 22.

Q² nevé-

nevében csudát cselekednek is,
kárhosatra vettetnek. Jeles fele-
let! talám azt tudod te; hogy
csak a *Christus* vallásában ál, az
Isten fiainak tiszták a Tévely-

(1) Mal. gesz! (1) A' *fiu tiszteli Attyát,*
1. 6. s- (m) *megs bírul* mikor Attya
(m) Szál. *ortzájára bók;* tart attul, édes
12. 14. Attyát meg-ne bántsa; kész fü-
leit hajtani, szerelmes Attyá-
nak minden parancsolattýára.

(n) Lev. Követi Attyát a jó fiu; (n) Isten-
11. 44. is ha Szent, legyenek a fiak is
szentek. Fellyeb való hát, a
Christus nevével való pulzta
dicsekedésnél; a *fiu méltóság!*
A' *csudákat cselekedők kárhos-*
tatnak. (tiéd ez!) De az igaz Ec-
(o) Bell. clefiának (o) *eggyik jele csuda cse-*
libr. 4. de *lekedés.* Mi jó ebből ki? men-
Bael. c. 14. nyünk mi-is a dandárra!
8. 1.

25. Mit értesz az *halálos bű-*
nön?

nön? mikor így
megyer sokkolba,
bűne v gyon? Ig
ben, n csoda a
bocsátato bűn
csiny vettek, mel
tik Isten től meg
nagy bűn; minen
(n) a Szentbatnak
nem sze teltetse;
ragból, jó szíjű a
Samar a alo fel-
mazott szitok;
dörültek kiva
beszed, sélcsaps
nevetés. Ismér
ni, jászani, az é
ban való mértéke
tani. Azt monc
nem hoznak a lél
nem csal betegsé
zá adod. (o) A'

Dom. 5. post. inju. (y) L

nőn? mikor így szollasz: (p) A?
 meggyen pokolba, a kinek halálos
 bűne vagyon? Igaz! jutta elzem-
 ben, micsoda a tiéidnél a meg-
 bocsátható bűn: (q) Az igen ki-
 csiny vétetek, mely azért bocsátta-
 tik Istentől meg, mert nem igen
 nagy bűn; minéművek nállatok;
 (r) a Szombatnak igazán való meg-
 nemszentelése; hirtelen való ha-
 ragból, bosszú állás kívánás; (s)
 hamar való felgerjedésből szár-
 mazott szitok; (t) az étseken kö-
 zösülésnek kívánsága; (u) bolond
 beszéd, cselszafság, felettéb való
 nevetés. Ismer: (x) Hivalkod-
 ni, jádsani, az ételben vagy ital-
 ban való mértéket, meg nem tar-
 tani. Azt mondod; hogy ezek
 nem hoznak a lélekre halált, ha-
 nem csak betegséget. Ezt is hoz-
 zá adod: (y) A? ki hirtelenséggel

(p) Paz.
 fol. 958.
 Luk. 16.
 22.
 (q) Azon-
 rius tom.
 1. l. 4. In-
 stit. mo-
 ral. c. 8.
 in princ.
 (r) Card.
 Toletus in
 Instruct.
 Sacerd. l.
 1. c. 25.
 (s) Idem
 1. 3. c. 13.
 (t) Idem
 1. 5. c. 9.
 (u) Thom.
 Staplet.
 1. 3. Do-
 ctinal.
 princip.
 cap. 7.
 (x) Lu-
 dovicus
 Grana-
 tensis Ho-
 mil. 1. in

Q3

Dom. 5. post Trinit. (y) Idem Duce peccator. l. 2. p. 1. c. 11.

247

Samissan még esküszik, az-is nem
(2) Idem esik halálos vétékben. Sőt; (2)
paulo post Ki felettéb sokat hazud; idejét
cap. 12. haszontalan mulattya; kelletenél
többet aluszik, s embereknek hi-
szelkedik; afféle-is ment lehet az
halálos bűntől. Feiséges Isten,
bezzeg nagy jádzás ez, a te né-
künk adott igiddel! Ha szabad
vala régen így szollani Szent

(a) Aug. Agostonnak: (a) Sem el-múlt, se
l. de Pra. következendő, se jövőendő csele-
dest. kedetekért, nem választot Isten
grat. c. 7. minket el; mert KÖZÖNSEGES-

(b) Rom. SEN mondatott: (b) Nem a jó
9. 11. cselekedetekből, hanem az hívó I-
stentől; nyilván helyessen bol-

(c) Rom. hatunk mi-is így: (c) MIN-
6. 23. DEN bűnnek soldgya halál; mi-
vel edgyiket-is meg-nem hata-
rozza a Szent Lélek. En ezzel

(d) 1jān. tartom: (d) Valaki bűnt cseleke-
3. 4. szik, a törvényt meg-rontya; mert
a bűn

a bűn mmak m
tartod te boc.
ki felő meg-mo
esküdgetek as
missan. Azé t
melyrő ily par
(f) Azén szomb
tok? Vallyon
gudni, rigyked
holott i tetete
lőld fete harátod
su allo ne légy
sőt (g) ékeltye
dal; alg atok, ki
Avagy nem ha
Isten zafsága
mely fe ől igr
régen Isten: (i)
meg-nem marac
mellyek meg-ira
nek kōm vében
tok alatt vagy h
csátato bűnöde

295
 à bűn annak meg-rontása. Azt
 tartodé te bocsátsáto bűnnek;
 ki felől meg-mondatott: (e) Ne (e) Lev.
 esküdgyetek az én nevemre ha- 19. 12.
 missan? Azé te nálad kicsiny,
 melyről ily parancsolat adatott:
 (f) Az én szombatomat meg-tartsá- (f) Kijöv.
 tok? Vallyon s-hellyesé: hara- 31. 13.
 gudni, irigykedni, szitkozódni;
 holott ki tétetett: (g) Ne gyű- (g) Lev.
 löld felebarátodat szivedben, bocs- 19. 17. 18.
 szu álló ne légy, haragot ne tarts;
 sőt (h) békéllyel meg-felebarátod- (h) Matt.
 dal; álgjátok, kik titeket átkoznak? 5. 24. 44.
 Avagy nem halálosé az, mely az
 Isten igazsága ellen vagyon?
 mely felől így-is fenyegetőzék
 régen Isten: (i) Átkozot, valaki (i) Gal.
 meg-nem marad mind azokban; 3. 10,
 mellyek meg-irattak a törvény-
 nek könyvében! Vgy tetzik á-
 tok alat vagy hát; ha a te bo-
 csátsáto bűnödöt cseleked-is!

Ha az Isten szorosan akarna
 veled bánni; (k) akarmi hivál-
 kodó beszédnek szollásáról is szá-
 motadnál az ítélet napján; noha
 à te nálad (k) bocsátás bűn.
 (l) Micsoda az ember, hogy magát
 tisztának alátápná; vagy igaznak
 mondhatná? mit dísztengválnod hat
 à vétkeket? Vgy perely Isten-
 nel, hogy (m) ezer ember között
 is, egy ő neki meg nem felelhet!
 Sem (n) egy igaz az élők köz-
 sül ő előtt nem találta!
 Megh-maradhatzé, (o) ha I-
 sten bűnödét meg is tartándgya?
 Nem soha. (p) A' BOLOND
 szót felebaráttjának (nem igaz
 okbul) mondot málto à Geshenná-
 nak túsére; te mégh-is, meg bo-
 csátatást vitacz! Vallyon se
 mikoron à te (q) szivedből go-
 nosz gondolatok jűnek ki; nem
 fertesztetiké meg à te embere-
 der?

(k) Matt. 12. 36.
 (k) Bell. 1. de a. mis grat. c. 3. §. 5.
 (l) Job. 15. 14.
 (m) Job. 9. 3.
 (n) Soli. 143. 2.
 (o) Soli. 130. 3.
 (p) Matt. 5. 22.
 (q) Matt. 15. 19. 20.

der? Megh m
 (r) több odafüls
 gadat meg oltat
 tanult dennek
 A' vag nem es
 vétekb en; kik
 rágalmazást, (m
 bocsát. tando b
 csatáznak) olt
 gondol kodgya
 laki à törvény
 csak ki többiket
 gya, s-a képpen
 reket, meg kisseb
 nek orsáigában.
 kador à te fereg
 is, nem egy sem
 bizonságh tétel
 (u) A' sentrás,
 vétkei-károsza
 is éres: (x) ő bog
 rult ember à ve
 s Bibliab / nla Coll. 32

der? Megh mondatott; hogy a

(r) *tobzodástul s-részségtül magadat meg oltalmazsz; hát kitől tanultad ennek szabadságát?*

A' vagy nem esneké azok nagy vétekben; kik az (s) *irigységet, rágalmasázt, (mellyek te nálad a bocsátatando bűnök seregében csatáznak) oltalmazák?* Vgy

gondolkodgyál felőle: (t) *Valaki a törvény parancsolatnak, csak kisebbiket is meg rontándgya, s-akképpent taníttya az embereket; leg kisebb legyen a mennyeknek országában. Bezzegh ki szakadot a te seregedből ez arántis, nem egy sem kettő. Vegyed bizonságh rételeket, mert tiéd:*

(u) *A' szentírás, a legkisebbik vétkeket is károsat alá veti. Ezt is ércs: (x) ō hogy meri a nyomorult ember a vétkeket kicsinynek*

Q5

s Bibliob sancta Coll. 826. (x) Anshelm. in l de

(r) Luk.
21. 34.

(s) Rom.
11. 31. 32.
35.

(t) Matt.
5. 19.

(u) Sixtus 3. E-
pisc. Rom.
de malis
Doct.
oper.
fidei rom.
mis. hom.

mondani; Solet az Isten soha nem
tartya olyyannak! Haly ettül-is:

- (y) joan. *Gerson. Cancell. Paris. par. 3. de vita Spir. anime. Lect. 1.* *(z) Biel. 4. sent. dist. 16. q. 2. art. 1.* *(a) Mich. Bap^o Prof. Lovan ut Vasquez in Thom. 1. 2. 1. 42. n. 4.* *(b) Cajet. in cap. 2. Jacobi.* *(c) Mal. don in c. 5. Matt.*
- MINDEN bűn halálos az
Isten törvénye szerént. Hasla
megh ez-is elmédet: (3) Csak
szó-fia beszéd az; hogy a megb
csátható vétek, fjtent meg ne sér-
cse; maga MINDEN vétek Isten
ellen vagyon. Ez is mellettünk
vagyon: (a) Csak egy sincs megb
becsátható vétek T E R M E S Z E-
T E szerént; de MINDEN örök
halált érdemel. Miért vallyon?
(b) mert, ki egyik törvény szerző-
je ellen, valamellyik parancsolat
megb szegésével vét; ugy a másik-
nak-is megb rontásával. Nagy
boltszusagot tész te, a te kú-
lomben tanító Attyádfiain; kik-
től ha ezt kérdeném: A' leg kis-
sebbik parancsolat megb rontása
becsátható véteké? Így felelné-
nek: (c) A' külső sefetésre vet-
tetik

tetik az is; me
kisebbség paranc
sege vót; s- (e)
arra, hogy fjt
csátással. H
sebbik vétek g
velet ha znál n
(f) haragnak C
tet tulajtomt;
nát. Mert ne
ad, egy tiéd a
hogy a Sdok ké
büntetésben;
kek-is, egy po
tok; noha egyik
kint érdemel.
a szó; méltó itil
rént, hanem ör
kárhozat t jele
botránk szom
so kis filigrig (r
csátható vétek
ember; a az, k

tetik az-is; mert: (d) az Jsten legb (d) Fran-
 kisebbik parancsolatjának ellen- cis. Lucas
 sege vólt; s- (e) nem méltó afféle in b. l.
 arra, hogy Jsten országában bo- (e) Emas
 csáttassék. Hallod a legh kis- nuel Sa.
 sebbik vétek gyümölcset! Ke- ibid.
 veset használ néked ez hely: Az
 (f) haragnak Christus, gyűlekeze- (f) Matt.
 tet tulajdonit; azért nem gesen- 5. 22.
 nát. Mert neked ily feleletet
 ad, egy tiéd arra: (g) Miképpén (g) Mal-
 hogy a Szók kösöt gradus vala a don. super
 büntetésben; ugy ez bárom vét- b. l.
 kek-is, egy sokoli büntetésre mél-
 tok; noha egyik a másiknál nagyobb
 kint érdemel. Mások-is: (b) Ez (b) Sal-
 a szó; méltó itiletre; nem idő sze- mero
 rént, hanem örökké való halált s- tracl. 22.
 kárhozatot jelent. Ebben sem tom. 5.
 botránkozom megh: (i) Az utol- Sebestia-
 so kis fillérig (mely a megh bo- nus Bar-
 csátató vétek) meg fizetset az radius in
 ember; az az, ki jöset purgatori b. l.
 12. 59.
 umbul

umbul. Nem halálos bűt minden
 (k) Corn. bűn. Mert ott: (k) az kis filléren;
 Janfenius nem a kicsiny véték; hanem a fo-
 Concord. kolnak véghetetlen kínnya érte-
 Evang. tik; sonnan nem lesz en szabadulás.
 cap. 40. Ezis keveset árt nekem: (l) Va-
 Lucas gyon halálra s nem halálra valo
 Brugenfis véték. Mert ott: (m) az nem ha-
 in cap. 5. lálra valo véték; nem a megbo-
 Matt. csátható véték értetik; holot így
 (l) 1 Ján. szól az Apostol felőle: Könyörög-
 5. 16. jón ember felebaráttjának nem
 (m) Bar- halálra valo bűneért; s-ád Isten
 zabolom. jón ember felebaráttjának nem
 Petr. Pro. halálra valo bűneért; s-ád Isten
 fess. Dua- annak ELETET. No hát az előt
 census in a nem halálra valo véték, el-vót-
 1. Epist. te volt a leleknek életét; mely
 Joan. vallyon s nem halálos vétéké?
 (n) Ján. Miképpen azért a (n) Lázár be-
 11. 4. tegsége nem vala halálos; mert
 az halálbul életre kel vala néki
 világra hozatni; így, az a halál-
 ra valo bűn; melybül ember fel
 nem kel igaz poenitentia tartá-
 sa ál-

sa által; a nem
 mikor embe
 Meg marado
 TERMESZE
 den véték halá
 26. Ezt is
 (p) mely le
 valo el-váláso
 rént a kolmiok;
 stonbul bizonyi
 nem ártator
 dik könyvedh
 riumnak m
 hane n kel ad
 lőle szollano
 mara d, szer ju
 dom hogy a
 Purg torium;
 Non-Ens-is a
 Sajdi om ugy
 ezér nehefzte
 (q) ki a Pur

25
sa által; à nem halálos penigh az;
mikor ember Istenéhez tér.
Megh maradok én ebben: (o) **TERMESZETE szerént; minden vétek halálos.**

(o) *Vas-
quez disp.
142. in
Thom. n. 8*

26. Ezt-is fel-teszed; hogy:
(p) némely lelkeknek, testektől
való el-válások után; kel idő sze-
rént lakolniok; melyet szent Ago-
stonból bizonyítasz. El-lattam,
nem várhatom; à te tizenegye-
dik könyvedben le tőt Purgato-
riumodnak megh rázogatasát;
hanem kel addig-is, valamit fe-
lőle szollanom. A' mi most el-
marad, szer jut akkor reá. Tu-
dom, hogy à lakoló hely nálad à
Purgatorium; mely, egy nagy
Non-Ens-is az Isten levelében.
Sajditom ugyan én azt, hogy
ezért neheztelsz, s-igy szollasz:

(q) A' ki à Purgatoriumot tagad-

(q) *Bel-
gya; larm. l. 1.
de Purg. cap. 15.*

(r) Bar.
tholoma.

Fumus in
Aurea
armilla.

pag. 692.

(s) Peid.
26. 2.

(t) Matt.
11. 19.

(u) Matt.
25. 33.

(x) Matt.
25. 25.

gya; halálos vétekben esik; (r) el
sem kerüli az örökké való Gesen.
nai kint. Am legyen! (s) de mi-
képben el-repül a madár; s-csak
helyét hadgya, szinte úgy nem
szál emberre az ok nélkül való
átok. Hát miféle? (t) Megh
igazítottatik a bölcseség az ú fia-
tul. Mikor te a lakoló házat ál-
latod; úgy itelem fel-teszted ezt;
hogy három karban legyenek az
emberek. A' tökéleteseknek
menyország; az uta vesztet gon-
szoknak pokol; a rész szerént go-
noszságbul, megh más felől jám-
borságbul állóknak, lakoló hely
adatik. Ne tégy ilyen követ-
kezést! (u) jószág vagy gődölyék
az emberek; nincs több kar két-
tőnél. Vallyon (x) s-vehetésé
olajt, (nyerhetedé megh lste-
ned kegyelmét) mikor az ajtó
ké záratik? (el mulik ez élet)
nem

ném aránzon
lálodnak és
ki nem munkál
eskü az örök
gyal; egy nem
lalon ül, (a)
nak, nem ki
sam, nem győ
ség, nem há
nek (d) je
másvala valo
(e) el somol e
kezik az lsten
tetet ajlek;
lelek jstébül,
lakni, nem gy
ni. K lleneé
(g) aluttat
(azok) rt mag
nunk Nem u
irva. gy tan
llyés az égben
nyuzó jstó, a

ném aránzom. (y) El-jú ha-
lálodnak étsakája; mellyen sen-
ki nem munkálodtatik. (z) Megs-
esküdt az örökké élöre amaz An-
gyal; hogy nem lesz en idő. Az ha-
lalon túl, (a) Urnak javai vad-
nak, nem kinok; (b) nyugoda-
lom, nem gyötrellem; (c) béke-
ség, nem háboruság; a lelkek-
nek (d) JESUSHO Z, s-nem
másva való menések; a mikor
(e) el-bomol é földi ház, követ-
kezik az Istenül kéz nélkül épít-
tetet hajlek; (f) ki költözik a
lelek testéből, s az Urhoz megyen
lakni, nem gyötrelmet izenved-
ni. Kelleneé hát mi nekünk az
(g) el-aluttakon bánkodnunk?
(azokért magunkat fanyargat-
nunk) Nem úgy vagyon meg-
írva. Vgy tanultam; hogy (h)
Istyes az égben vitetett. A' (i)
nyuzó fészto, az napi ki mulála-
kor

(y) Ján.
9. 4.

(z) Tirk.
10. 6.

(a) Solt.
27. 13.

(b) Solt.
116. 7.

(c) Luk.
2. 29.

(d) Csel.
7. 59.

(e) 2 Cor.
5. 11.

(f) 1. 2.

(g) 1 Thef.
4. 13.

(h) 2 Kir.
2. 11.

(i) Luk.
23. 43.

kor vót paradicsomot. Halála

(k) Luk. után (k) Lázár-is az Angyalok-
16. 22. tul, Abrahám kebelében talált be-

(l) Pred. lyet. (l) Istenhez tér a lélek megá,
12. 7. ki útét adta. (m) Nem megyen

(m) Ian kárhozatra a Christusban hívó;
5. 24. hanem az halálból, életre. Ha pe-

nigh – valaki – Purgatoriumban
menne; oly kinokat vállalnál

(n) Dio. felot; (n) job volt volna minden
nyssius hóhéri külső kínzásokat, Adám-

Carthu- tul fogva tartot ideig, mind ed-

fianus digá szenvedni, hogy sem ot egy

de 4. no napi keserveket el viselni. E'
vis. avt volna az halálból életre való ál-

53. tal menetel? Vrunck mondása:

(o) Ian. (o) Ki néki szolgál, ot leszén holot
12. 26. ű vagyon. Vgy tetzik nem

mondgya; hogy elég afféle lélek
kinlodgyék kevéset! Látom azt;

(p) Tuk. hogy a (p) nyomoruságból Isten-

14. 16. hez mentek, SEMMI HEV-

SEG TUL nem háborgattatnak.

Hát?

Hát: (q) halál

gok l snek. Ke

nem ismer az

pokol z edgvik

ország a másik

tetik a lélek a

tól; ha nem él

leszen Istennél

zért, h ki szab

lozik és házbo

penig tudom;

ó attyfiát me

s-Istenből vál

nem kéri. I

haláltól nem

(u) Tel. teert sen

ságot. Noisza

ság, h l vagy

tetzik; hogy a

(x) kőn örül s

meg-en medi né

Mind ün, bün

hát Ist n irgalm

Hát? (q) *Salálók után, boldo-*
gok lesznek. Két helynél többet
nem ismer az irás, sivatag (r)
pokol az edgvik, fényes menny-
ország a másik. (s) nem kerget-
tetik a lélek az élet után senki-
től; hanem életnek csomójában
leszen Istennek. Te dolgoz a-
zért, ha ki szabadithatod a lako-
lo szikrás házból a lelkeket; én
penig tudom; hogy (t) senki az
ő Attyafiát meg nem váltsattya,
s-Istentől váltságnak árán ki
nem kérheti. De talám csak az
saláltul nem válthattya-meg?
(u) Lelkeért sem adhat semmi vált-
ságot. Nosza most lélek vált-
ság, hol vagy? Hajoly erre ha
terzik; hogy a nagy gazda, mind
(x) könyörül szolgálján, s-mind
meg-engedi néki az adósságot.
Mind bűn, büntetés, el-véteik
hát Isten irgalma által! Az Vr

(b) *Tük.*
 14. 13.

(r) *Matt.*
 7. 13. 14.

(s) *1. Sam.*
 25. 29.

(t) *Solt.*
 49. 8.

(u) *Matt.*
 16. 26.

(x) *Matt.*
 18. 27.

R

(y)

(y) 1. lán. (y) *Jesus vére tisztított-meg min-*
 1. 7. *ket MINDEN bűneinkből; hát*
micsoda vétkemért kell még-is
nékem a kőboló házban eleget
tennem? (z) Semmi undokságok-
 (z) *rol nem emlekesik-meg Isten az*
 18. 12. *ővéinek; azokat (a) háta megé*
 38. 17. *veti; (b) tenger örvényének bo-*
 (b) *csáttya; mint (c) a felleget, el-*
 7. 19. *fujja; (d) be-fedesi; (e) madár*
 (c) *mentni földre kergeti; miért*
 44. 22. *oskolázna hát még-is azokért?*
 (d) *Oltalmazzon Isten minden ke-*
 32. 1. *gyes lelket attul, hogy Purgá-*
 (e) *toriumban való menetelét hid-*
 103. 12. *gye! Nem volna úgy a (f) lelki*
 (f) *isméretnek itt békesége; ugyan-*
 5. 1. *is ki ne irtoznék, minden bűbő-*
rok kezeknél kegyetlenebb kin-
 (g) *tul? Avagy nem volnaé (g)*
 8. 1. *kárhóztatások, a Christusban lé-*
 (h) *vőknek? Nem találathatnéké*
 33. *oly dologh, mely őket (h) kár-*
 34. *hóztat-*

hóztatná? Nem
 ugy iz én remé
 Sugo rogyva men
 nek, ékibesz. K
 nem szólhatné
 ségge bocsátod
 szolgál; hanc
 inkát, ezt kelle
 Szakalgyatokre
 ahol a kinok
 mit vatom én
 nagy Catholice
 rontó seregh;
 fejsze kezében
 ellenégnek,
 házat. Lálsuk
 (o) Urami a S
 csen; nem kel
 mi. Téd ez, so

Thomas art: 1. quæst.
 Gregori de Valentia:
 Picus Mandul: libr: 1
 di. Gariel Biel, sen

267

hoztatná? Nem (i) örülnék én (i) Rom-
 ugy az én reménységemben. (k) ^{12. 12.} (k) Sid₄
 Sugorogva mennék a kegyelem- ^{4. 16.}
 nek székes. Ki költözésemkor
 nem szólhatnak így: (l) Béke- (l) Luk₂
 séggel bocsátod Uram már el a te ^{2. 29.}
 szolgálodat; hanem teli torokkal
 inkább, ezt kellene kiáltanom: (m) (m) Tika₆
 Szakadgyatokraám legyenek; mert ^{6. 16. //}
 ahol jó a kinoknak kinnya! De
 mit vitatom én ezt? Ihol jó egy
 nagy *Catholicusi*, lakoló helyet
 rontó seregh; mindeniknek (n) (n) Sole_{74. 7.}
 fejsze kezében, mint régen az
 ellenségnek, s-ugy vágják az
 házat. Látsuk megh a romlást!
 (o) Uulami à Szent írásban min- (o) Bona_{ventura}
 csen; nem kel hit-ágazatnak tart- ^{3. sent.}
 ni. Tiéd ez, soha nem tagadha- ^{dist: 1. q₂}
 R 2 ^{2. art. 2.} tod;

Thomas part: 1. quest: 29. art: 3. ex Dioniso
 Gregorius de Valentia: tom: 1. col. 123.
 Picus Mirandul: libr: 1. de fid: & ord: creden-
 di. Gabriel Biel 4. sent: dist. 1. quest 1.

(p) Ioan.

Fif-

cherus

Episc.

Rossensis

contra

Luther.

art. 18.

37. Pe.

sui à Soto

in asser.

Cathol. fol.

33. Vilhel.

mus Lin-

danus lib.

4. Panop.

cap. 52.

pag. 314.

(q) Iesui.

et Cotto-

nius, re-

fer. Iaco-

bo Augu-

sto Thua-

no Histor.

lib. 132.

ad An.

1604. Daniele Tileno part. 2. disput. 65. §. 34. (r) Bel-
lar. lib. 1. de Purgat. cap. 11. §. Tertia ratio. (s) Salmer-
som. 14. pag. 225. (t) c. Filius Dei dist. 4. de Consecr. ex
August. Thom. p. 3. q. 49. art. 3. Bellar. lib. 2. de Indulg.
cap. 10. §. Ac primum.

to; de (p) à Purgatorium, à
szent irásban nincsen. Ez-is tie-
den nőtt; nem kel hát azt hit ága-
zatnak tartani. Vgy tétzik ma-
gad rontod ez mű-helyet! Meg-
se gondollya senki; ha à szent
írásban volna eñek fundamen-
toma; hogy régen egy ember,
így tudakozot volna à fekete

Angyaltul: (q) Futtaßson valami
erős helyet eszében az Új Testa-
mentumbul; melybül meg próbál-
gassa à Purgatoriumot. Magad
tanitod; hogy à (r) Purgatoriu-
mot à fogányok-is vallyák; (s) à
Törökök oltalmazsák; miért ra-
gazkodnám hát én, ahoz à val-
láshoz? (t) Mind à bűnért s-
mind annak büntetéseért eleget
tót

tót te nálad C.
hogy némely
fét fe marazi
Talan nem t
stus e gh tete
à te (i) vally
csüllé re mlt
Sóba t à te bű
dat me s nyusz
tebetn l. Hát
tenni, à más é
del? e dolgo
tal! Csak ez
Muta suk me
MIN DGY
stekbül való
IGY ENE
ország an men
à te Logicas
csová i. Bátor
fzúk; mert à te
te irti szakad
gyará zák à sz

tőtte nálad *Christus*; miért hát,
 hogy némely bűnnek bünteté-
 sét fen maraztod ez élet után?
 Talám nem *tökélletes* a Chri-
 stus elégh tétele? tagadgya azt
 à te (u) *vallásod* is. Megh be-
 csúllésre méltó mondás ez: (x)
Soha te à te bűncidért, ha maga-
dat meg nyuznád is, eleget nem
tehetnél. Hát te, eleget akarsz
 tenni, à máséleti szenvedésid-
 del? Te dolgoz, ha arra indul-
 tal! Csak ezen tépelődöl te:
Mutasuk meg mi azt; hogy
MINDGYART *telkek, te-*
steből való ki szakadásokkor
IGYENESSEN *meny-*
országban mennek. Efféle már
 à te *Logicas* mesterségednek
 csovája. Bátor; meg cseleke-
 szú; mert à te barátid (kiktől
 te itt is szakadtál tőttél) így ma-
 gyarazzák à szent irási világos

(u) *Thomas*
 pag. 3. q.
 86. art. 3.
 (x) *Bern-*
hardus
 serm. 38.
 in Cant.

R; helye-

Purgatorium, à
 en. Ez is tie-
 hát azt hit ága-
 gy tertzik ma-
 i-selyet! Meg
 ki; ha à szent
 ek fundamen-
 a egy ember,
 olna à fekete
 ttaffon valami
 as Uj Testa-
 al meg próbál-
 mot. Magad
 r) Purgatoriu-
 vallyak; (s) à
 zák; miért ra-
 n, ahhoz à val-
 nd à bűnért s-
 tetéseért eleget
 tőt
 65. 5. 34. (r) Bel-
 aratio. (s) Salmer-
 ist. 4. de Consecr. ex
 har. lib. 2. de Indul-

(y) Cle-
mens Ro-
manus
libr. 8.
Constit.
Apost.
cap. 47.
(z) Theo-
mas in
Cor. 5.

helyeket. Mondgy ellenek ha-
mered! (y) Minden meg s szent-
eltetteknek lelke a te kezeiben
vadnak, s nem éri őket semmi kín.
De talám világozsab kel: (z) Bi-
zonyossak vagyunk abbá; hogyha a
mítetünk az halál által el-bomol-
is; nem reménséggel, hanem u-
gyan valósággal; MIND-
GYART meg s nyerjük az I-

(a) Pel-
zanus de
Purg. c.
II. p. 380.
ex 2 Cor.
5. v. 1.
(b) Bene-
dictus
Justinian.
in Com-
ment.
Phil. 1.

sten dicsőséges országát. (a)
Minden közsben vetés nélkül pe-
nigh. Ercs ettül-is: (b) Ha as
igazaknak lelkei; MINDGYA-
RAST az Isten országában nem
mennek; nyilván a következik,
hogy az halál nem leszen nyereség.
De nyereség; Azért, MIND-
GYART meg s boldogulnak a
lelkek haláluk után. Elzere jött
völt más-is egyszer, s-igy izol-
la: (c) Ha a lelkek menyországban

(c) Bell.
lib. 1. de

Beat. Sanct. cap. 3. i. hes. 6.

ki-
hába
letel-
éres
jók
egy-
ban;
pokol-
hely-
pokol.
kői;
mind
csak
mon-
kéhe-
te;
nap-
um.
lám
sága,
fó na-
visel-
fok ez

kívül valamely helyben tartatnak;
 Siában kívánta a Christussal való
 létele az Apostol. Ne téveleg,
 ércs egyet ezekkel! (d) A'
 jók (halálok után) nem lesznek
 egyébűt, hanem csak menyorság-
 ban; mint a gonoszok is, hogy csak
 pokolban. Mert: (e) Csak három
 hely vagyon; e föld, menyorság, s
 pokol. Mindeniknek vadnak la-
 kói; az égben csak a jók; e földön,
 mind jók gonoszok; a pokolban,
 csak hitetlenek. Itile napja előt,
 mondgyák ám ezek, hogy csak
 két hely vagyon; nem úgy mint
 te; ki azt állatod, hogy (f) itile
 napján megh szűnik a Purgatori-
 um. Vallyon s-de miért? Ta-
 lám megh ízünik az Isten igaz-
 sága, holot közel lesz az utól-
 só nap; (hol Birói tisztet fogh
 viselni Christus) s-még-is annyi
 fok ezer lelkeket bocsát ki Pur-

(d) Gre-
 gor. Ho-
 mil. Do-
 min. 21.
 post. Pen-
 tecest.
 (e) Bern-
 bard. in
 sentent.
 moralib.
 cap. 9.

(f) Bell.
 lib. 1. de
 Purgat.
 cap. 12.
 resp. ad
 5.

gatoriumbol? A' vagy, ha vége
lészen már akkor a Purgatori-
umnak; hová küldi tisztítani I-
sten, az utolsó napon életben
találtatott embereket; mert a-
zok-is olyan vétkekkel mocs-
kolták meg magokat, mint
kik az előt ízáz s-tőb esztendő-
k alatt, ott izzadtak? (g) Vallyon
s' a lator Tolvaj mindgyarást
menté menyországban; holot nem
tűn eleget bűneiért? Azt mond-
gya egyitek: M I N D-
G Y A R T; mint a főb hívekis,
hogy M I N D G Y A R T bálá-
lok után, részt vesznek a boldog-
ságban. Másik az; (h) Martyr
volt; (i) azt taníttya penig a Ca-
tholica gyülekezet; hogy a Marty-
rok Purgatoriumi tűz nélkül men-
nek menyországban. Hálá Isten-
nek, penig ez nem vőlt a lakoló
helyen! másképpen nem he-
lyes

(g) Pe-
rus Mi-
chaël in
Catech.
Colon.
An. 89.
impres.
p. 180.

(h) Sua-
rez in
Thom. p.
3. tom. 2.
q. 46.
(i) Sal-
mer. in
Commēt.
1 Cor. 3.
disp. 6. 5.
3.

lyes volna ez:
gyűrt volt Caris-
radics mban; a
ország néki igir-
nek ezek; s-m
gyak; hogy az
tán, soha bű-
tehet. Ne olv-
mel! () Miko-
ember életének
nem lészen bűne
E'nyon orult é-
sel vagy tanác-
tyúk egy műst; a
széki életben m-
sem Dániel, sem
rögget néreztü-
maga tehet so-
roddezi jól, ki
val: (n) A' mely-
es életben ki nem
ja annal az bala

lyes volna ez: (k) Azon naps egy-
gyűt volt Chrístussal a Tolvaj Pa-
radicsomban; a mely nap az a szép
ország néki ígirték. Jól bejel-
nek ezek; s-még azt-is mond-
gyák; hogy az ember ez élet u-
tán, soha bűnéért eleget nem
tehet. Ne olvasd komor szem-
mel! (l) Mikor el-metzetik az
ember életének fonala, az után
nem léssen bűne bocsánattya. (m)
E' nyomorúlt életben könyörgés-
sel vagy tanács adással segítet-
tyük egy műt; de mikor a Chrístus
széki eleiben meggyünk; sem Jób,
sem Daniel, sem Noe; nem könyö-
röghet miérettünk; hanem ki ki a
maga terheit hordozza. Megh-
rodd ezt jól, kivagy! Egy szó-
val: (n) A' mely vétekből ember
ez életben ki nem tér; hiájában vár-
ja annak az halál után bocsánat-

R 5

tyát.

(k) Bar.
radius
rom. 4.
Concord.
Evang.
libr. 7.
cap. 15.
pag. 354.

(l) Greg.
lib. 8.
moralis
um c. 8.
(m) c. In
presenti
caus. &
quast.
iisd. ex
Hieron.

(n) Glos-
sa ord. in
1 Ioan. 5.

(o) Al.
phons. de
Castro
lib. 3.
adv. ha-
res. ver-
bo Ba.
piismus,
harez. 3.
Pred. 11.
3.

tyát. Mert (o) azt mondgya à
bölcs; vagy északra, vagy délre
esik à fa; ott marad. Az ember à
fa; ki akkor dűl el, mikor meg hal.
Akkor esik es délre; mikor Jsten
kegyelmével tellyes lévén, mu-
lik ki è világbul. (ugyan-is à dé-
li szél esőt szokot hozni, mel-
lyen az Jsten kegyelme példáz-
tatik) Északra akkor dűl; mikor
bűnében meg hal. (mert az éssa-
ki szél, el-olzlattya az esőt; így
à vétek az Jsten kegyelmét.) El-
megyen olzton ember; s-nincs
űnéki ideje à meg térésre; és
így semmi nem használhat űné-
ki. Bezzeg Isten Scholájában
tanulta ez ezt! Ha valami ko-
solás lehetne halál után à lel-
ken; soha nem bõltak volna így
az igalságtul meg győzeter em-
berek: (p) Minémüképpen ta-
lál.

(p) Tho-
mas in Cõo
ment.

1. Tim. 6. lef. 2.

laltato. Salalo.
ugyitil t napján
csot a nekem
(q) Mivel hogy
levõ minden k
tefsebb gyõtrelem
toriumban, (i
pokolt tse csap
bõn bõl anatot,
ked soha az à t
nincsen mod
led mel õl boc
lyet-is. Vgy b
gyelm nek
Nagy tya, s
mind meg saba
reket eg ssemp
gatoriumbol; s
még-is így k
Mivel zert, h
dofokn il-is ige
lakoló hely, lã
lõmbõ õ értel

láltatol balálad oráján; szintén
ugyitilet napján-is. Egy taná-
csot adnékenit, ha fogadná:

(g) Mivel hogy széles é világon
levő minden kinoknál, rettene-
tessebb gyötrellem vagyon Purga-
toriumban, (r) mert oda, a
pokoltűze csap ki; noha (s) végy
bűn bocsánatot, s-nem ártót né-
ked seba az a tűz; ha peniglen
nincsen modod a vételben, fi-
led mellől bocsáld é lakoló he-
lyet-is. Vgy bánom én ezt, ke-
gyelmesnek mondatik ama'
Nagy Atya, s' (t) ha akarná,
mind meg szabadítsatná az embe-
reket egy szempillantásban a Pur-
gatoriumból; s-miért hát hogy
még-is így kegyetlenkedik?
Mivel azért, hogy még h a tu-
dosoknál-is igen kétséges hely a
lakoló hely, látsuk effelől, kü-
lömböző értelmeket, hogy
igy-

(g) Gre-
gor. de
Valent.
tom. 4.
disput. 11.
punct. 3.
s quarta.
(r) Ibid.
S. Puni-
untur.
(s) Bell.
lib. 1. de
Indulg. c.
7. Prop.
4.
(t) An-
gelus de
clavifio
in sum-
ma Frano-
ciscus
Middens.
in Elucio-
dar. Cas-
thol. ve-
rit. Peo-
rus Ser-

varius
in Cen.
sur. thes.
52. Mi-
chael Me-
dinadisp.

7. c. 34.

igy-is megtudgyad, mely nagy
vétek a *szent irástul* el-távozni,
s-lelemé-nyes helyen fzededet-
ni.

1. Tűz az, mely
à *Purgatori-
umban* lévő
lelkeket meg-
tisztítja.
Comm. opin.

2. Szintén ol-
lyan hidegh,
mint az hó-
viz à *Purga-
torium* tűze.
*Peltanus de-
Purg. cap. 7.
pag. 317. ex
Job. 24. 19.*

3. Ar-

1. Mind tűz s'
mind viz,
mellyen által-
kel menni,
menyörizág-
ban. *Joan. Fi-
scherus Episc.
Roffensis, ex
Psal. 66. 11.*

2. Vaj, à *Pas-
chasius* lelke;
sűtős meleg
ferdőbē volt,
*Purgatorium-
ban. Greg. lib.
4. Dialogor.
cap. 40. et 55.*

3. Lel-

3. *Arm. ek-is*
(de ez igaz!)
vagyó à *Pur-
gatoriumban*,
mely tiszto-
gattyá à lel-
keket. *Bona-
vent. libr. 4.
Sent. d. 20.*

4. Egy legény
lelket láttam
gyótrdni, ki-
lontz szten-
deig, íre az
esztendő cse-
peget, s-ugy
fázódo. *In
Speculo
Exempl. d. 2.
3. exen. 3.*

5.

ad, mely nagy
Zul el-távozni
yen fzedeges

1. Mind tűz s
mind víz
mellyen álta
kel menni
menyörizag
ban. *Joan. 7.*

*Ischerus Episc
Rossensis, et
Psal. 66. 11.*

2. Vaj, à Pa
chasius lelke
sűtős meleg
ferdőbē volt
*Purgatorium.
ban. Greg. lib*

4. *Dialogo
cap. 40. et 55*

3. Lel

3. *Arnyék-is*
(de ez igaz!)
vagyó à *Pur-
gatoriumban,*
mely tisztó-
gattya à lel-
keket. *Bona-
vent. libr. 4.
Sent. dist. 20.*

4. Egy begény
lelket láttam
gyótródni, ki-
lentz eszten-
deig, kire az
eszterháj cse-
peget, s-ugy
fázódot. *In
Speculo
Exempl. dist.
3. exempl. 3.*

5.

3. Lelkekkel
megh tólt két
*madarakat lat-
tam, hogy à
meleg víz fe-
nekére buj-
tak le vélek,*
s-ugy tisztó-
gattak azo-
kat. *In vita
Conradi &
Udalrici.*

4. Néztém
azt, hogy à
lelkek à tűz-
nél *serpenyű-
ben* rántattak,
s-túzes kőr-
mőkkel mind
csontokigh
baggattattak.
*Dionysius Car-
thusianus in
Dial.*

*Da tuz
Purgatoriu*

5. Nem probálhatni meg
à Purgatoriu-
mot, à szent í-
rásbul. Petrus
à Soto, in as-
sert. Catholica
fol. 85. Tanne-
rus in Com-
pend. relatione
Colloq. Ratis
bon. part. 2. c.
6. p. 37.
6. Csak egy
hely vagyon à
scent írásban,
(2. Macch.
12.) melybül
azt meg pro-
bálhatni. Bel-
lar.

Dial. de judic.
anim. post hanc
vitam. art. 24.
5. A' Catholica
Ecclesia, meg
tanittatott ar-
rul à szent í-
rásbul, hogy
Purgatorium
legyen. Synod.
Trident. Sess.
25. Peltanus
cap. 6. de Pur-
gat. pag. 239.
6. A' Purgato-
riumot, negy-
ven scent írás-
béli hellyel is
meg probál-
hatni, hogy
vagyon. Syl-
ve.

lar. 16. 1. de
Purgat. cap. 3.
Ad sctum.
Perionius in
Topic. Theolog.
7. Egét mái
napig s nem
hízik à Gő-
rögök Pur-
gatoriu mot.
Alphonsus à
Castro libr. 8.
in tit. de In-
dulgentiis.
8. Uilgossan
megh bizo-
nyittat k à
Purgatorium
ama S. Pál
írásabul: (1.
Cor. 3. 13.)
meg pr bállyá
à tüz

Dial. de iudic
anim. post hanc
vitam. art. 24.
A' Catholic
Ecclesia, me
tanitator at

rul à szent
rásbul, hog
Purgatorium
legyen. Syno
Trient. Ses
25. Peltana
cap. 6. de Pu
gat. pag. 239

6. A' Purgato
riumot, negy
ven bent írá
béli helyvel
megh probál
hatni, hog
vagyon. Syno
vi

lar. lib. 1. de
Purgat. cap. 3.
Ad septimum.
Perionius in
Topic. Theolog.

7. Egész mái
napig is nem
hiszik a Gő
rögök a Pur
gatoriumot.
Alphonsus a
Castro libr. 8.
in tit. de In
dulgentiis.

8. Világossan
megh bizo
nyittatik a
Purgatorium
ama Sz. Pál
írásából: (1.
Cor. 3. 13.)
meg próbállya
a tűz

vestler Dela
val Capucinus
iustarum ma
gnitudinū Ec
cles. Rom. lib.
4. cap. 13.

7. Meg próbál
lyuk a Purga
toriumot, a
Görög Pate
rek írásibul is.
Bellar. lib. 1. de
Purgat. c. 10.

8. Igen nehéz
hely az, a
szent írásban.
Bellar. lib. 1. de
Purgat cap. 5.

à tüz à mnukát.

Martinus Ej-
sengrein Cone.

4. funebr. fol.

57.

9. A' Purgato-
rium, à megh
bocsátásato bú-
nókbul valo
megtisztulás-
ért rendelte-
tet. // Pázman.
fol. 958.

11. *Mem az Intöl, hanem à
Pápárol.*

10. Igen későn
kezdték bé-
venni, à Pur-
gatoriumrul
való tudo-
mányt

9. Csak egy
megh-bocsát-
ható vétek-is,
nem engedte-
tik megà Pur-
gatoriumbã.

Vasquez tom.

4. in 3. part. 9.

87. art. 1. dub.

2. Maldonat.

tom. 2. dissput.

de Sacram. 3.

174.

10. Soha az Ec-
clesia nem ké-
telkedet à Pur-
gatoriumrul.
Maldon. tom.

2.

mán az Ec-
clesia ban. Jo-
anne Piscar-
rus ar. 18. com-
tra Luther
col. 496.

11. Mind jók
nak gonoszok
nak, által ke-
menn à Pur-
gatorium tú-
zén. Maldon
tom. 2. dissput.
Sacram. pag
147.

12. Sen à jó
sem à gonosz
Angyalok, né-
győtril à lel-
keket à Purga-
torium ban;

mányt az Ec-
clesiában. Jo-
annes Fische-
rus art. 18. con-
tra Luther.
col. 496.

11. Mind jok-
nak gonoszok-
nak, által kel
menni à Pur-
gatorium tű-
zén. Maldon.
tom. 2. diff. de
Sacram. pag.
147.

12. Sem à jó
sem à gonosz
Angyalok, né
gyötrik à lel-
keket à Purga-
toriumban;

2. diff. de
Sac. p. 144.

Consensus.

Monda mondarum.

11. Csak azok-
nak kel azon
à tűzön által
menni; kik è
világbul meg-
bocsátásba
bűnek mocs-
kával men-
tek ki. Bellar.
lib. 2. de Purg.
cap. 2.

12. Azt tanít-
tyák à miéink
közül né-
mellyek; hog'
az ördögök ál-
lanak azok fe-
let,

262 282

hanem, csak
az Isten igaz-
ság. *Archange-
lus Rubens in
opere Sacra-
mentorum dist.*

21.

13. A' minden-
ható Isten fu-
vása gyujtya
meg azt a tű-
zet. *Legenda
aurea Hist.*
158.

14. Mikor Chri-
stus poklokra
alá szállot;
eggyet sem so-
sot a Purgato-
riumban lévő
lelkek között
ki.

let, kik a Pur-
gatoriumban
tisztítottak.
Salmero. tom.
14. pag. 232.

13. A' jó Angyal
viszi oda a lel-
keket, a ki-
nozza, s' a vi-
szi ki-is on-
nan. *Bona-
vent. lib. 4.
Sent. dist. 40.
§. 29.*

14. Számtalan
fok lelkeket
ki hozot Chri-
stus oda szál-
lásokor Pur-
gatoriumbul;
s' az ott ma-
rad.

ki. *Tg. m. part.*
3. g. 5. art. 8.
in 3. dist. 22. g.
2. art. 2. g. 4.

15. Nincsen fűs
a Purgatori-
umban. *In
Concil. Flo-
rent. Græci.*
Ha valgyon-
is peng; ki
tudgya mi-
csodás. *Al-
bert. 4. Sent.
dist. 2.*

16. Láttam azt;
hogy a lelkek
nyartra vo-
nattattak, s'
S.

et, kik à Pur-
gatoriumban
tisztittatnak.
Salmero. tom.
14. pag. 232.

3. A jó Angyal
vizfioda à lel-
keket, à ki-
nozza, s' à vi-
szi ki-is on-
nan. Bona-
vent. lib. 4.
Sent. dist. 40.
§ 29.

14. Számtalan
fok lelkeket
ki hozot Chri-
stus oda szál-
lásokor Pur-
gatoriumbul;
s' az ot ma-
rad

ki. Thom. part.
3. q. 52. art. 8.
in 3. dist. 22. q.
2. art. 2. q. 4.

15. Nincsen tűz
à Purgatori-
umban. In
Concil. Flo-
rent. Græci.
Ha vagyon-
is penigh; ki
tudgya mi-
csodás? Al-
bert. 4. sent.
dist. 2.

16. Láttam azt;
hogy à lelkek
nyárfra vo-
nattattak, s'

radtraknak
kinnyokat
megh-kisbe-
bitette. Biel.
q. 11. art. 2.
dub. 3. Bona-
vent. 3. sent.
dist. 22.

15. Vgyan azon
tűzzel kinoz-
tatnak à Pur-
gatoriumiak;
mellyel az el-
kárhoztak.
Bellar. lib. 2.
de Purg. c. 6.

16. Ki látta azt;
hogy à kűlső
tűz, árthasson
à léleknek?
nem-

úgy süttettek;
ismét az a-
zokat lútok,
azokból ki-
csepeget kö-
vérséget, a
lelkekre vi-
sza öntötték.
*In Speculo
Exemplor. dist.
3. exempl. 3.*

17. A' Purgato-
riumban való
lelkeknek, va-
gyon érde-
mek. *Antisio-
dorēsis in sum.
libr. 4.*

18. Nem imád-
koznak mi é-
rettünk a Pur-
gatoriumban
va-

nem-is tud-
hatni azt meg-
ezéletben.
*Bellar. lib. 2.
de Purgat. c.
12.*

17. A' Purgato-
riumban való
lelkek érde-
mének, nin-
csen többé
helye. *Bellar.
lib. 1. de Pur-
gat. cap. 2.*

18. Hinni kel,
hogy a Pur-
gatoriumban
való lelkek,
kö-

való lelkek
mert táv-
vadnak az I-
sten dicsősé-
geszine látá-
sától. *Thomas
2. 2. q. 3. art.
11. ad 3.*

19. Örövendez-
ni láttam egy
lelket a Pur-
gatoriumbā ;
mely mikor
kérdeték o-
kárul, így fe-
lele a mellet-
te lévő lel-
keknek: most
jöt világra
csak azért töl-
tem a mély-
lagon bā ma-
zot fiar; s.
zért

nem-is tud-
hatni azt meg-
ezéletben.
Bellar. lib. 2.
de Purgat. c.
12.

7. A Purgato-
riumban való
lelkek érde-
mének, nin-
csen több
helye. *Bellar.*
lib. 1. de Pur-
gat. cap. 2.

18. Hinni kel-
hogy a Pur-
gatoriumban
való lelkek
köz-

való lelkek ;
mert távul-
vadnak az I-
sten dicsősé-
ges színe látá-
sátúl. *Thomas*
2. 2. q. 83. art.
11. ad 3.

19. Örvendez-
ni láttam egy
lelket a Pur-
gatoriumbā ;
mely mikor
kérdetnék o-
kárúl, így fe-
lele a mellet-
te lévő lel-
keknek: most
jött világra
csak, az én tú-
lem a más vi-
lagon báрма-
zot fiam ; s
azért

271-84
könyörög-
nek mi éret-
tünk. *Bellar.*
lib. 2. de Pur-
gat. cap. 15. §.
quod autem.

19. A Purgato-
riumban lévő
lelkek nél-
nincs az a tú-
kör, melyben
a mi izűksé-
ginket, megh-
láthatnák ; az-
ért, hogy
hogy vehet-
nék észekben
a mi más vilá-
gon való álla-
patunkat ?
Thomas. 2. 2. q.
83.

azért örülök,
 hogy első mi-
 séjében megh-
 fogh engem
 innét szabad-
 tani. *In Spec-
 cul. ex-
 empl. dist. 3.
 exempl. 123.*

20. Ez-is nagy
 kinok a Pur-
 gatoriumiak-
 nak; hogy ők,
 idvésségek fe-
 lől nem bizo-
 nyosnak. *Sal-
 mere. tom. 14.
 pag. 231.*

21. A' szent irás
 so-

83. art. 3. ad 3.

20. Az egész
 szent irás ma-
 gyarázoknak,
 ez igaz értel-
 mek; hogy a
 Purgatorium-
 ban lévőek, bi-
 zonyosnak le-
 hernek idvel-
 légek felől.
*Bellar. lib. 2.
 de Purgat. cap.
 4.*

21. Vgy hiszű

sohol nem
 mondgya
 meg, miso-
 da helyé va-
 gyon a Pur-
 gatorium.
*Thom. 4. sent.
 dist. 21*

22. Tiszte-
 deig tisztita-
 tik ember a
 Purgatorium-
 ban. *Domin-
 cus à Scto libr.
 4. sent. dist. 19.
 9. 3. art. 2.*

sohol nem
mondgya
meg, micso-
da helyé va-
gyon à Pur-
gatorium.

*Thom. 4. sent.
dist. 21.*

20. Az egé-
szent irás m-
gyarázokna
ez igaz érte-
mek; hogy
Purgatorium-
ban lévőek,
szonyosk
hernek idve
légek felől.
*Bellar. lib.
de Purgat. ca.
4.*
21. Vgy hitzi

22. Tíz eszten-
deig tisztitta-
tik ember à
Purgatorium-
ban. *Domini-
cus à Soto libr.
4. sent. dist. 19.
9. 3. art. 2.*

à Purgatorio-
mot; hogy à
föld alatt lévő
pokolhoz kö-
zel vagyon;
mind azonál-
tal fellyeb, à
kárhozatra
valók házá-
nál. *Paludan-
lib. 4. dist. 21.*

22. Annyi ide-
ig purgálta-
tik à lélek,
minden salá-
los bűneért,
menyi nap
vagyon két
esztendőben;
minden esz-
tendő 365. na-
pokat számlál;
és így hét esz-
ten-

23. Ez életnek minden ke-
serves jajnál,
szörnyeb ki-
nok vadnak
Purgatorium-
ban, *Becanus*
lib. 1. Manual.
c. 8. g. 2. Con-
cl. 1. pag. 151.
Vgy hogy; ha
csak kevés
ideig kellene-
is ott valaki-
nek gyótród-
ni; még-is in-
kább járna è
világon száz
esz-

tendő tefzen
2555. napokat.
Discipulus de
tempore serm.
156.

23. A' Purgato-
riumban lévő
gyótrételek,
nem nagyob-
bak è világon
lévő kinok-
nál. *Bonaventura in 4. sent.*
dist. 20. art. 1.
g. 2. Mert; hi-
hető, hogy
lassan lassan
kissebbedik
az ot való lel-
keknek kin-
nyok; hogy
sem mint ak-
kor, mikor o-
da

eztendeigh
t wiffen, me-
z telen lábai
val; inkább en-
nek fekete
kényeret, in-
nek erzetel
meg-elegyit-
tetet epét, s'
csak kővőn
hálna párna
gyanánt;
hogy sem mi-
keves ideig
ott lenne
Discipulus a
temp. serm.
6.

24. Nem jelen-
nek meg az è
lőknek a Pu-
gatoriumba
váló lelkek

tendő teszen
2555. napokat.
*Discipulus de
tempore serm.*
156.

3. A' Purgato-
riumban lévő
gyórtetélek,
nem nagyobb-
bak é világon
lévő kinok-
nál. Bonaven-
turain 4. *serm.*
dist. 20. *art.* 1.
9. 2. Mert; hi-
hető, hogy
lassan lassan
kissebbedik
az ot való lel-
keknek kin-
nyok; hogy
sem mint ak-
kor, mikoro-
da

elzítendeigh
tővissen, me-
zitelen lábai-
val; inkább en-
nék fekete
kenyeret, in-
nék etzettel
meg-elegyit-
tetet épét, s'
csak kővön
hálna párna
gyanánt;
hog' sem mint
kevés ideig
ott lenne.

*Discipulus de
temp. serm.*

60.

24. Nem jelen-
nek meg az é-
lőknek a Pur-
gatoriumban
való lelkek;
ha

da mentek.
*Bellar. lib. 2.
de Purgat. c.*
14.

24. Igenis meg
jelenhetnek a
Purgatorium-
ban való lel-
kek ez itt é-
lők-

80
ha mi afféle
vagyon-is, ör-
dögi cseleke-
det. *Becanus*
lib. 1. Manual.
cap. 8. 9. 2.
Concl 4.

25. Az Chri-
stussal immár
uralkodó lel-
kek; nem kö-
nyörögnek a
Purgatori-
umban való-
ként; hogy on-
nan mentül
hamaréb meg-
szabadullya-
nak. *Domini-*
cus à Soto libr.
4. sent. dist. 45.
9. 3. art. 2.

26. Nem ada-
tik

lőknek. *Pel-*
tanus cap. 4.
de Purgat. pag.
226.

25. Könyörög-
nek igen-is a
mennyei lel-
kek, a Purga-
toriumban
valókért. *Bel-*
lar. lib. 2. de
Purgat. c. 15.
Viguerius in
Institut. Theo-
log. cap. 16. §.
4. v. 33. pag.
507.

26. Vram fza-
ba-

ik pokolba
negizabadu
as. *Comm*
enti.

2. Ha akar
Pápa, az
élz Purg
oriumot
essen hag
atná. *Mic*
l Medi
dist. 7. cap.
8. dist. 8. c.
1. de Indu

2. Az előkne
Purgatorium
b

élőknek. Pel.
tanus cap. 4.
de Purgat. pag.
226.

5. Könyörög-
nek igen-is a
mennyei lel-
kek, a Purga-
toriumban
valókért. Bel-
lar. lib. 2. de
Purgat. c. 15.
Viguerius in
Institut. Theo-
log. cap. 16. §.
4. v. 33. pag.
507.

6. Vram szá-
ba-

rik pokolból
megizabadu-
las. Comm.
sent.

27. Ha akarná
a Pápa, az e-
gész Purga-
toriumot ú-
ressen hagy-
hatná. Micha-
el Medina
disp. 7. cap. 34.
2° disp. 8. cap.
41. de Indulg.

28. Az élőknek;
Purgatorium-
ban

28
badics megh
átíéidnek lel-
keket a po-
kolnak bün-
tetésiből! In
Missæ sacrif.
pro defunct.

27. Igen kétsé-
ges dolog; ha
ízinte a Pápa
akarná-is Pur-
gatoriumbul
meg-szabadi-
tani a lelke-
ket; javalla-
náé Isten azt
az ú cseleke-
detit, vagy
nem? Anto-
nin. part 8. tit.
22. cap. 5. §. 6.

28. Igen-is há-
nál; mint az
ház-

ban egygyik
lélekért való
efedezések,
nem használ
a másik lélek-
nek. *Cajetan.*
tom. 1. Opuscu-
lor. tract. 16.
9. 5.

házban való
gyertya, hog
nem csak
egynek hané
máinak-is vi-
világol. *Præ-*
positus Presby-
ter Leodiensis
in Compend.
Theolog. citan-
te Thomà in 4.
sent. dist. 45.
quæst. 2. art.
4.

Ezek az ellenkezések; mel-
lyek között nem féltyúk mi, Isten
lelki tárházából, a lakoló hely el-
len ki-költ erőtség vételünket.
Tudgyuk ugyan azt; hogy é
(a) *Tük.* nemeshely ellen: (a) *Boldogok*
14 13. *ettől fogva az halottak; vagyon*
ilyen ki-fogás; mint ha az em-
berek

belek (b) nem
ittől napjátul
csak boldogok.
a remigen jo
az igy oltalm
mattott: (c) A
nyúl télszen, mi
orától fogva
lye igy-is aka
gett ezt: Sze
tyrkrul, vag
magokkal el-n
kik mivel bogy
lálak orájokt
gok De vadn
ezt nem hadg
kor gy bolna
a Martyrokro
tekril vagyon
az Uért, ezek
datlak meg-sa
a ki kapás-is
telm; azért öo

283
 berek (b) nem haláluktul, hanem
 itélet napjátul fogva volnának
 csak boldogok. Itt-is Isten, még
 a nem igen jó akarok között-is;
 azt így oltalmazó barátokat tá-
 mazott: (c) Az időtől fogva an-
 nyit tésszen, mint embernek halála
 orájátul fogva. De mivel némel-
 lyek így-is akarják meg-ve-
 sztegetni ezt: Szent János szolá már-
 tyrokrul, vagy é világbul bűnt
 magokkal el-nem vitt emberekrul,
 kik mivel hogy nem vétkesek; ha-
 lálók orájoktul fogva is, boldo-
 gok. De vadnak itt-is ollyak, kik
 ezt nem hadgyák helyben, mi-
 kor így bolnak: (d) És a hely né-
 a Mátyrokrul, hanem az egész Sze-
 ntekrul vagyon; mert a Mátyrok
 az Urért, ezek pedig az Urban mon-
 datnak meg-halni. Ide tartózik ez
 a ki-kapás-is: (e) És annak ér-
 telme; azért boldogok az halottak,
 mert

(b) Be-
 lib. 1. de
 Purgat.
 cap. 8.

(c) Riber-
 ra.
 Haymo.
 Beda.
 Andreas
 Casarien-
 sis. Ri-
 chardus
 de S. Vie-
 ctore.
 Blasius
 de Vieg-
 Tirinus
 Iesuita.
 in b. l.

(d) Beda.
 Prima-
 us. Ans-
 bertus.
 Ribera.
 in b. l.

(e) Re-
 menses in
 b. l.

(f) Ri-
bera. in
b. l.

mert è világi sok munkáktul meg-
menekednek. Tagadgya ellened
ezt-is egy tiéd így szolló: (f)
Boldognak lenni nem egyéb, ha-
nem tökéletes boldogságot ven-
ni. Igaz dolog; mert ha csak ez
életbéli fáratságos munkáru-
volna à szó; nyilván az Urban
meg-boltak, edgyik jajrol másik-
ra, nem keferúségrül mennének
à nyugalomra.

(g) Pere-
rius lib.
6. in
Gen. 5.
202.
Ter. 3.
24.

(h) Glof-
sa in b. l.
Hugo de
Sancto Victore in b. l.

Nem árt talám serpenyűben
vetni à Purgatoriomot állato e-
rősségeket, tetsék-ki, vagyoné
valami nehezségek. Amà Paradi-
csomot őrző Angyal kezében,
lángoló fegyver adatott vala; (g)
ezzel (így izollasz) példáztatott à
Purgatoriom. Vaj nem ! hanč in-
káb (h) jelentette ez életbéli sok ke-
serveket, mellyek Istennek igaz
sententia mondásából származának
emberre. olzton; hiszem ez, a-
zért

zén állott vala
emert bene bo
ba: à Purgato
az ondatik, h
orfaigba valo
de gaz; Abro
(k) fűtőlgo ke
go fűtőlgo; à
ezis à (l) Purga
(m) fűtőlgo
nak Egyptom
bolgylattokat
Tu d-megez
jo Teologusok
vala bol valak
vala vastag tan
juta szemben
zék mezon; ny
gato umbol, A
badu asüert kö
nyo norult nac
ertil à tiéd: (p)
(p) Tyrann, Tofta

zért állott vala oda, hogy (i) *as*
embert béne bocsássa Paradicsom-
ba; à Purgatorium felől pedig
az mondatik, hogy abból menny-
országba való be-menetel adatik.
de igaz; Ábrahámnak egyszer,
(k) füstölő kemencze s-tűs vilá-
goság látsék; avagy nem nézetté
ezis à (l) Purgatoriúra? Né; mert
(m) à füstölő kementse, à Sídók-
nak Ágyptomban való keserves
bolgálatyokat mutattya vala meg.
Tudd-meg ezt-is: Nem szokás à
jo Theologusoknál; hogy à jelenti
valából valaki, hiti erőssítésére
valo vastag támaszokat hozzon-ki.
juta eszemben; (n) Iák imádko-
zék à mezőn; nyilván, (o) à Pur-
gatoriumból, Anyja lelke meg-sza-
badulásáért könyörgött. Bezzeg
nyomorult nád-ízal páltza! Így
értik à tiéid: (p) Magáért imádko-
zott

(i) Dionis
 sius Car-
 thus. in
 b. l.

(k) Teri
 15. 17.

(l) Fe-
 vard. lib.
 11. Theo-
 mathie
 cap. 10.

num. 16.

(m) Pere-
 rius in
 cap. 15.
 Genes.

diff. 5.

num. 67

(n) Ter.
 24. 63.

(o) Fe-
 vard. lib.

11. Theo-
 mathie.

cap. 10.

num. 18.

(p) Lyranus, Toftatus in b. l.

(q) Ter.
47. 29.
és 50. 25.

(r) Bell.
lib. 1. de
Purgat.
cap. 3.

(s) Lyra-
nus in
cap. 47.
Genes.

(t) Regul.
7. punct.
21.

(u) 1 Sam.
2. 6.

(x) Pel-
tanus c.
7. de Purg.
gat. pag.
309.

(y) Lyra-
nus in
b. l.
Hugo
Cardin.
in b. l.

zott fűlennek; hogy nem tanulsz
ezektől? Lám a (q) Patriárcsák
kiváncostak Canaánban temet-
kezni! alig ha nem azért cseleked-
tek, hogy (r) űk-is a szentek kö-
nyörgésiben részt vegyenek. Ko-
ránt sem azért; hanem hogy (s)
ott vala jövendő a Christus meg-
halásának helye; látsz erről (t)
fellyeb. Nem hagyod-e ezt-is;
(u) Áz Ur, hoz-fel a Pokolból;
értetik itt a (x) Purgatorium; mert
másképpen nincsen szabadulás
pokolból. Nem az; hanem (y) a
nyomoruságokból s-halálos ágyak-
ból való fel-támadás; minémű va-
la az Ezechiásé-is. Egy szoval:
(z) erőtlén ez hely, a Purgatorium
meg-probálására. Hát a Dávid
lelke, mikor az (a) élet csomójá-
ban

(z) Bulengerus contra Plessaum lib. 3. de En-
char. c. 6. (a) 1 Sam. 26. 29.

ban ölteték; n
em volté? N
nyitélzen: (n
ked minden után
meg oltalmaztat
lyen is: (d) s-k
fűtek vala; sira
régen; azért (n
hogy szabadulja
Purgatoriumból
lénimadtz; m
Saul s-Jonathán
helye mentek.
a bűt, az űlelke
Teiód ez-is h
tyák. Limbusba
kadoz hát itt a
még enig te va
hogy sokért nem
kik ragok őlk
hogy hogy csel
hát egek azt; ho
nyör. Öttek volna
T

ban kötötték; nem (b) Purgátori-
omban volté? Nem; mert ez an-
nyit télzen: (c) Dávid a te lel-
ked minden utánad olázkodoktul
meg-oltalmaztatik. Vagyon il-
lyen-is: (d) s-kik a Sartzon el-e-
stek vala; sirának s-bőjtölének
régen; azért (e) kérték Istent,
hogy szabadullyn-meg lelkek a
Purgatoriumbol-is. Itt magad el-
len támadtz; mert így irsz: (f)
Saul s-Jonásán nem mind egy
helyre mentek. Nem volt hát az
a bőjt, az ú lelkek legedelmére.
Te izód ez-is hogy (g) efféle A-
tyák, Limbusba mentek; mit a-
kadofsz hát itt a Purgatoriumon?
még penig te vallásod ez; (h)
hogy azokért nem kell imádkozni,
kik magok ölök-meg magokat;
hogy hogy cselekedték volna
hát ezek azt; hogy érettek kő-
nyörgötték volna? holott tud-

T

hat-

(b) Fe-

vard. lib.

11. Theo-
mach.

cap. 13.

num. 63

(c) Lyr.

Sanctius.

Tirinus.

in h. l.

(d) 1 Sam.

31 ut:

2 Sam. 1.

18.

(e) Bell.

lib. 1. de

Purgat.

cap. 3.

(f) Bell.

lib. 2. de

Purgat.

cap. 6.

resp. ad 3.

(g) Bell.

lib. 4. de

Christo.

cap. 11.

S. 1.

(h) Peltus

nus c. 2.

de Purg.

p. 329.

86

(i) Cron.

10. 13.

(k) Testa-
tus in b. l.

(l) Emas

nuel Sa
in b. l.

(m) Solt.
6. 1.

(n) Bell.

lib. 1. de

Purgat.
cap. 3.

(o) Lyra-

nus. Ca-

jetanus.

Eugubin^o

Folengius

Gene-

brardus.

Iansenius

in Psal. 6.

(p) Lom-

bardus

in b. l.

hatták azt; hogy (i) Saul as ű sa-
mítségáért solt-meg? Így vegyed
azért: (k) Isomoruságok meg-
lentéseért; s-az űket, Ammoni-
táktul meg-szabadított Saulhoz
való, (l) Sálá-ado voltokért, bõj-
töltek à Gileadiák, nem azoknak
lelkekért. Következik ez: (m)
Uram à te busulásodban ne fedgy-
meg, és à te haragodban ne osto-
ross-meg engemet! Itt à (n) busu-
lásón (mely hamar meg-szűnik
emberben) à Purgatorium; az
haragon (mely sokáig tart) à
pokol értetik. Majd artzul vere-
ted magadat itt-is az így szollók-
kal: (o) mind egy itt az harag-s-à
busulás; miért hát hogy te meg-
külömbözteted? Annyit teszen
azért ez; hogy (p) Isten Dávi-
dot ne bűntesse szoros igazsága, ha-
nem édes kegyelmessége szerént.
Hol itt-is à Purgatorium? Deta-

lám ez: (q) Ha-
fedded, meg-em-
à Purgatoriumra
gyon; de arrul, r-
letben; miném
ruságok. Hát ez
ditty Isten as en-
nak és s-à; ho-
nak értelme: (t)
engen è világbul
engen è lelkemet
pokol a szállami;
Igen nagy bók-
Tűzön vizen me-
azálat minket s-
tél. nit mondasz
tás, v-à, itt nem
mind. Egyptomi
à kieten pusztába
senvedés, mely
as Isten népe, min-

(2) Saul as űg
eg? Így vegye
ruságok meg-
üket, Ammor
adított Saul
o voltokért, b
k, nem azokn
tkezik ez: (n)
sodban ne fed
agóban ne ej
! Itt a (n) bu
nar meg-szűk
Purgatorium;
fokáig tart) a
Majd artzul ve
is az így szoll
egy itt as barag
hát hogy te m
d? Annjit tesz
y (p) Isten D
soros igazsága
lmesége szere
rgatorium? De

lám ez: (q) Ha az embert meg-
fedded, meg-emésztetik szépsége;
a Purgatoriumról szoll? Vgy va-
gyon; de arrul, mely lélzen ez é-
letben; minéműek a (r) nyomo-
ruságok. Hát ez: (s) meg-szaba-
dítja Isten az en lelkemet a pokol-
nak kezéből; hova valo? Ez an-
nak értelme: (t) Az Isten mikor
engem é világból ki-veszen, nem
engedi lelkemet az örökké valo
pokolra szállani; hanem idvezíti.
Igen nagy bökkenő jű elől: (u)
Tűzön vizen mentünk által; mind-
azáltal minket szép kies helyre vit-
tél. mit mondasz ehhez? (x) A'
tűz, viz, itt nem egyéb; hanem,
mind az Egyiptomi szolgálat, s-mind
a kietlen pusztában valo bujdosás
s szenvedés, melyeken által ment
az Isten népe, minck előtte bé-jut-

(q) Sol.
39. 12.

Recu

(r) Lyr-
nus, Ca-
jer. Tiri-
nus in b. l.

(s) Sol.
49. 16.
Fevard.
lib. 11. c.

16. n. 3.
(t) Dio-
nysius

Carthusi-
an. Cor-
nel. Ian-
senius,
Lorinus
in b. l.

(u) Sol.
66. 12.
Bell. lib.
1. de Purg.
cap. 2.
(x) Cajet.

na Gene

T 2

brardus. in b. l.

(1) Ema^{nuel} Sa ^{Cornelius} I^{an}senius in. b. l. na Canaanban. Egy szoval: (y) à tüzön vizen itt, minden fele nyomorúságok értetnek, mellyekben részt szoktak venni az sívek ez életben. Akar mint vitasd-is azért te ez aránt à Purgatoriumot;

(2) Estius in Comm. 1 Cor. 3.

hogy (3) ebből az helyből nem próbálhattya azt senki jól-meg. Mind az által te dolgoz ha ehhez támaszkodol; de én azt mondom: Ha à Purgatoriumban tüss-viz vagyon; miért vilzed hát

(4) Zach. 9. 11.

à Prophetának amà helyét: (a) meg-szabadítottam à te foglyaidat à víz nélkül való kutból; à Purgatoriumra? Mennyünk tovább

(b) Solt. 26. 14. Fevard. antea. cit. loco.

(6) Az alsó pokolból meg-szabadítottad az én lelkemet. Itt-is így igazitnak-el à tiéid: (c) Nem esábeteg vala Dávid à Pokolba, hanem

(b) Bell. lib. 4. de amf. gra. & statu

(d) à Betűsabéval való vétkeért meg-érdemli vala azt; de Istend

peccat. c. 16. resp. ad 3. testim. (d) Liranius in b. l.

(e) az örök tita-meg. S Ki-bosta téséből, és az kábol. Vegyed i élet minnemeget, lek koporsó me, ok sopánka g; melyből sívek t, mikor az tnya. Dera fog agból-is bul) ralkodásba) negyen? V más hez így sz k è világi a y fogságba leszen, min argumenton dom a; hogy (on leányána à Purgato

gy szoval: (b) minden felen-
ek, melyek
az sívek
vita-fd-is az
Purgatorium-
szabólul
senki jol-
dolgod ha el-
de én azt m-
gatoriumban
miért vilzed
na helyét:
am à te fogly-
lo kutbul; à
Mennyünk to-
olbul meg-
emet. Itt-is
éid: (c) Nem
Pokolba, ha-
al valo vét-
ala azt; de

üter (e) az örökké való halálbul
szabadítja-meg. Szemlélyük ezt-
is: (f) Ki-hozta Jsten őket a se-
téstégből, és az halálnak árnyé-
kából. Vegyed itt-is ezt: (g) És
élet semminem egyéb, hanem töm-
lőts, lélek koporsója, halál felel-
me, sok sópáncodásokkal telyes
szükség; melyből ki viszi Jsten az
síveket, mikor azoktól őket meg-
szabadítja. De talám (b) a bölcs,
a fogságbul-is (Purgatorium-
bul) uralkodásra (mennyorbág-
ba) megyen? Vgy érted te, de
más ehhez így szoll: (i) Hamar
váltosik è világi állapot; mert ki
ma nagy fogságban vagyon, Fe-
jedelem leszen, mint József. mind
beteg argumentumok ezek! Tu-
dom azt; hogy (k) el-mossa az
Ur à Sion leányának undokságát,
de nem à Purgatoriumban, ha-

(e) Ema-
nuel Sa-
in h. l.
(f) Solt.
107. 14.
(g) Loria-
nus in
b. l.

(b) Pred.
4. 14.
Clingius
lib. 4. lo-
cor. Com.
cap. 49.
pag 452.
(i) Lya-
nus in
b. l.

(k) Esa:
4. 3. Bell.
lib. 1. de
Purg. c. 3.

T3

nem,

(d) Liranus in b. l.

nem, (h) à *Christus Jesusnak* elég
 (l) *Lyra-* *nus in b. l. tévő vérevel à keresztfán; s-az*
Ribera in ifilő léleknek sanyargatásával.
Comm. Ofzton, vérről (halálos véték-
Malach. rül) vagy on itt emlekezet; á
 3. p. 797. *lakoló helyre penig, bocsátbato*

vétket cselekedő ember mé-
gyen. Némellyek értik ezen á

(m) *San-* (m) *Babiloniai fogságot. (hálá l-*
chez. stennek, úgy sem á Purgatoriu-
Sanctius. mot!) mások pedig így izolnak:

(n) *Sua-* (n) *Nem tartozik ez hely á Purga-*
rez. rom. toriumra. Emlitem ezt-is: (o) Fel-
 4. disp. *gerjed á gonofság mint á tűz, mely*

45. *sect. gerjed á gonofság mint á tűz, mely*
 5. *Estius á töviffet meg-emészti. Ertelme*

in Comm. ez: (p) Áz Isten haragja úgy fel-ger-
 1 Cor. 3. *jedet á nép ellen, hogy útet mint*

(o) *Bell. lib. 1. de á töviffet meg-emészse. Meg-*
Purgat. gondold ezt-is: (q) Á' bocsátbato
 cap. 3. *to bűnöket, tásztod te Purgatori-*

Esa 9. 13. umra. Immár pedig, a tövis itt

(p) *Lyra-*
nus, He-
lor Pintus in Comm. b. l. (q) Bell. lib. 2. de Purg. c. 1.
 S. ult.

az) Igen nagy
 hogy vinnél te is
 Ide járul ez-is:
 ez a tövis itt, de
 lik a sal-el, az Iste
 nigitz mondó
 gatoriumban ele
 nért miért mer
 hozni annak áll
 lám hogy (r) t
 sten áól; állat
 rium? Korán
 itt áz folyás n
 á bocsátbato
 tetleneket boko
 gyonillyen-is:
 tétben ülök, az
 világ ságom. Á
 dozon; mert v
 sát Purgatori
 szontlan táma
 ez: (s) Ne örü

az ^(r) Igen nagy véték; mellyet ^(r) Cor-
 hogy vinnél te is Purgatoriumra? ^{nelius à}
 Ide járul ez is: Noha meg-égés, ^{Lapide.}
 ez a tövis itt, de ^(s) még sem mu- ^{Sanctius.}
 lik asszal-el, az Isten haragja; te pe- ^{Tirinus}
 nig azt mondod; hogy a Pur- ^{in b. l.}
 gatoriumban eleget tehetz a bü- ^{(s) 7. 21.}
 nért; miért mered még-is ezt bé-
 hozni annak állatására? De ta- ^{(t) Pani-}
 lám; hogy ^(t) tűz folyás jár ki I- ^{garolla.}
 sten elől; állattya az a Purgato- ^{lect. 12.}
 riumot? Koránt sem; mert, ^(u) ^{Dan. 7. 9.}
 itt a tűz folyás nem egyéb, hanem ^{(u) Lyras}
 a pokolnak büntetése, mely az hi- ^{nus. Pere-}
 tetleneket pokolban kínozza. Va- ^{rius. Cor-}
 gyon ilyen is: ^(x) Mikor a se- ^{nelius à}
 tétben ülök, az Ur lesz nékem ^{Lapide.}
 világosságom. Az Ur haragját bor- ^{Iacobus}
 dozom; mert vétkeztem. Vagyon ^{Tirinus}
 sát Purgatorium. De ez is ha- ^{in b. l.}
 szontalan támasz; mert értelme ^{(x) Mich.}
 ez: ^(y) Ne örülj te Babylon a fu- ^{7. 8. Bell.}
 dának ^{lib. 1. de}
^{Purgat.}
^{cap. 3.}
^{(y) Ly-}
^{ran. Glos}
^{sa interl.}

T 4

Hugo Cardin. Ribera, Cornelia Lapide, Iacob. Tirinus in b. l.

dának fogságán, hogy te kezeden
esett; mert ű mikor űl abban à fog-
ságban, akkor-is az Ur léssen neki
világossága, ki űtet bátorította, s-
még végre abból Cyrus által meg-
is szabadította. Nagyob jű be:

(2) Zach. (2) Te ki-bocsátád à te foglyaidat,
9. 11. Bell. à viz nélkül való tóból. Hallod, à
lib. 1. de foglyokitt, à Purgatoriumban lé-
Purg. c. 3. vők! Hánnya hiszem à róka à

(a) Bell. cselt! minap à (a) szent Atyák
lib. 4. de Tymbusáruhozád ezt bé; s mo-
Christ. stan még-is hová csaponsz ki?

(b) Sal- Igy-is állok itt ellened: (b) Itt à
mer in viz nélkül való tön, oly hely érte-
1. Cor. 15. tik, melyben nincsen vigasztalás.
disp. 26. S. (c) De à Purgatoriumbeli lelkek-
vocatur. nek vagyon vigasztalások. Hogy

(c) Bell. tartozik hát még-is ez hely à
lib. 2. de Purgat. Purgatoriumra? Meg-tudgyad
cap. 4. S. ezt-is: Foglyokrol szoll itt az i-
Tertio, rás; à Purgatoriumban penigh,
quia. azt tanítod, hogy nincsenek
fog-

fo- va à lelkek
sá- élőkös,
fö- tre; mi-
ly-? majd k
ha- z; mert az
(e) űzön vizen
à Purgatorium
hát, hogy még
tagadod? Igy
(f) Christus az
vén; által, à
böl ki bocsáto
mi vizet (min
az, Jstennek s
nen tápasztall
lyitok azt mon
rael táknak fog
szab dulások fel
melen kevés
ték. Im látod
nen közönség
à Purgatorium

fogva â lelkek; mert (d) mi szö-
 zánk élőkhöz, el jöhetnek azok è (d) Bell.
 földre; mi közöd hát ez hel- lib 2. de
 lyel? majd katzagált-is indit- Purg c. 8.
 hatz; mert azt mondod, hogy
 (e) tűzőn vízen kell által menniek (e) Soli.
 â Purgatoriumi lelkeknek; miért 66. 22.
 hát, hogy még-is itt â vizet meg
 tagadod? Így-is szoltok ehhez:
 (f) Christus az ő szenvedése-béli (f) Ri-
 vére által, â pokolnak tömlőzé- bera. in
 bül, ki bocsátotta azokat, kik sem- Comm.
 mi vizet (mint â gazdag) ott, az b. l. pag.
 az, Istennek semmi irgalmasságát 725.
 nem tapasztalták vala. Némel- Glossa.
 lyitek azt mondgya: (g) Az Is- interlinea
 raelitáknak fogságokból való meg- ar.
 szabadulások felől vagy on ez hely, (g) Aris
 melyben kevés vigasztalás talált- as Mon-
 ték. Im látod magad-is, hogy nus in c.
 nem közönséges támaltsza ez 2. Zach.
 â Purgatoriumnak! Többeket-is

(b) Zach.

13. 9.

Evard.

lib. 11.

Theoma

chia. c.

22. n. 6.

(i) Glof-

sa. interl.

Ribera.

in cap. 13.

Zach. p.

793. Cor

nel. à La

pide in

Comm. b.

l. p. 3. 16.

(k) Ma-

lach. 3. 2.

Beß. lib.

1. de Puro

gat. c. 3.

(l) Lyras

nus. Hu

go Cardi

nalis. A-

rias Mon-

tanus. Ri-

bera. Tiri

nus in

b. l.

(m) Francis

cus Toletus

in c. 3. Luc.

lássunk: (b) Ennek à népnék har-
mad részét által viszem à tűzön.

Itt ez à tiéidnek terzése: (i)

A mely népet magamnak hadtam,

azt, keserves próbák által igen

meg-rostálom; hogy tiszta arany-

nak találtaffék. Meg-esik beñe,

(ha mind így bánláz à tűzzel)

hogy hate, à szent írásban le-

tétetett minden tűzből, lakoló be-

lyet csinálisz! Ide mutat ez-is:

(k) Az Jsten olyan mint à tisztító

tűz, mely à Levi fiait (à te értel-

med szerént: à Purgatoriumban

való hivek lelkeit) meg-kosollya.

Tanuly csintalan tanítvány e-

zeketül: (l) Szól ez az hely; è vi-

lág négy szégeletiben, az Aposto-

lokön esett keserves üldözésekről.

Vagy; az Jsten Zelke tűzének, né-

kiek adott bátóságáról. Talámi;

az (m) utolsó itiletről-is. Im ér-

ted,

(m) Francis

cus Toletus

in c. 3. Luc.

tel; sok felé t

tü erék, kiki

z t nincs itt

mely okért, n

ti tek így: (n)

hogy ez hely m

ny csigája va

megs MI-IS

NIK BEN

MEGH. M

ve kezik, de

re je, mert Fe

to ta: (o) Eg

égő kemencz

em herkeit.

ez mely ki-tal

Az utolsó itil

Ki nek okossá

disz málbat it

mondgya; h

ság nak csele

az tűz, de à

ná al, élnitu

ted; sok felé tekintetik ez hely-is
túletek, kiknél semmi emleke-
zet nincs itt à Purgatoriumról;
mely okért, méltán szollott egy
tiétek így: ⁽ⁿ⁾ Senki ne csudállja,
hogy ez hely magyarázatjának an-
nyi csigája vagyon; mert la, hogy
mégis MI-IS NEM MINDE-
NEKBEN EGYGYEZÜNK
MEGH. Megént egy tűs kő-
vetkezik, de nincsen kőholo e-
reje, mert *Fevardentius* gyulaz-
totta: ^(o) Egy nap el-jű, mint az
égő kemencze, s-meg-emésztí az
embereket. De ezt így oltyák,
ez hely ki-találójának társai: ^(p)
Az utolsó ítéletről szollítt *Jsten*.
Kinek okofsága vagyon, így-is
discurálbat itt: Ez hely azt
mondgya; hogy minden álnok-
ságnak cselekedőit meg-emésztí
az à tűz, de à Purgatorium hasz-
nával, élni tudo emberek-ként,
nem

(n) *Efflu*
in 4. sent.
dist. 47.
et Comm.
in 1 Cor. 3.

(o) *Mal.*
4. 1. *Fe-*
vard. lib.
11. *Theom.*
c. 23. n. 2.
(p) *Lyra-*
nus Ribe-
ra in
Comm. p.
302.

nem mennek minden álnokságnak cselekedői oda, hanem csak a bocsátható bűntől menek; miért lútlunk hát innen ki *Purgatoriumot*? A' nem igen hiteles könyvek követkőznek, lássuk:

q) Tob.

13.

ell. libr.

de Pur.

at. c. 3.

(q) *Őncs ki a te kenyeredet az igazaknak kőporsójára. Imértyük itt, az halottakért való áldozat tételt!*

Ne öld-meg magadat! hiszem ott igazakrúl vagy on emlekezet; kik a te értelmed szerént-is nem mennek *Purgatoriumban*. Oszton magad-is csak (r) *immet* ámmal mondd innen következni a *Purgatoriumot*; miért vész még-is ebből erősséget, még-pedig olyan könyvből mely a

r) Bell.

b. 1. de

Purgat.

ap. 3.

tiéidnél-is (s) kétséges? (t) A' régiek akkor öntötték ki kenyereket a kőporsóra, mikor a siralmas halottas felek, öttek s-ittak a siralmas

s) Lyra

us in

rasat.

Tobia.

Glossa In

is Cano-

nici in c.

Canones.

distinct. 16. (t) Hugo Cardinalis

felett

felett, vigasz

ér; de az n

ri mot; (u) m

E-is jü elől:

halottat meg-

pe ig az, mi

le kéért kör

ná osztogat

könyvnek-is

m g-verik.

(z) is halot fel

ma mondás s

sírokkal. Vi

és egyes go

áldozatot te

me; tiszttul

ne rekeszte

reg lábul, kap

de nagatoki

ho y (c) é k

(c) glossa ad c. Ca

Atque inter Apoc

part. i. Dialtra

cap. Esd. Petrus

en álnokság-
hanem csak
tek; miért lu-
ki Purgato-
igen hiteles
nek, lássuk:
edet az igazak-
értük itt, az
dózat tételét!
dat! hiszem
emlekezet;
erént-is nem
umban. Osz-
(v) immel ám.
következni
miért vész
séget, meg-
ybül mely á
ges? (v) A' ré-
k ki kenyere-
kor á siralmas
k s-ittak á sir
felett
inalis

felett, vigasztalás vételnek oká-
ért; de az nem csinál Purgato-
riumot, (u) meg-is szűnt az már.
Ez-is jü elől: (x) Ne restelljed az
halottat meg-látogatni. Akkor lesz
pedig az, mikor á meg-holtaknak
lelkéért könyörgünk, s-ele mosi-
nát osztogatunk. Nem hihetek é
könyvnek-is, mert á (y) tiéd-is
meg-vetik. Oston, ez hely szol,
(z) az halot felett való sirásról, a-
maz mondás szerént: (a) Sirjatok á
sirókkal. Világosbez: (b) Szent
és kegyes gondolat az halottakért
áldozatot tenni, hogy bűnököl
meg-tisztullynak. Bezzeg ha ki
nem rekesztenétek é könyvet á
regulából, kapnál valamit talám,
de magatokis azt mondgyátok:
hogy (c) é könyv méltó á meg-
vétés-

(c) Glossa ad c. Canones 11 dist. 16. ad verb.
Atque inter Apochrypha. Guilielmus Occam.
part. 3. Dial tractat 1. lib. 3. cap. 16. Lyranus in
cap. 1. Esd. Petrus Cluniacensis lib. 1. Epist. 2.

(u) Tir-
nis in b.

(x) Si-
rach. 7.

37. Coste-
rus in

Enchirid-
cap. 16.

pag. 499
(y) Tho-

mas
p. 1. q.

89. art.
8. Pereri-

us. lib.
de Magi-

cap. 11.
pag. 59

(z) Theo-

Lovani-

ens. Glos-
sa ordi-

nar. in
b. l.

(a) Rom-
12. 15.

(b) 2 Ma-
chab. 12
46.

vétésre; ha azért ezt á te tudósí-
d-is bé nem vezik, mit bizonyítasz nékem ebből? De am-
barelől hozd-is, mit nyersz vé-
le? Semmit; mert ezek *halálos*
vétkeket cselekedtek vala, kikért

(d) §. 40.

(e) Törv.

7-25. 26.

itt áldozat lün, (d) *bálványt* illeté-
nek, (mellyen valo (e) *ezüst*
vagy *arany*nak el-vétele *utálatos*-
ság vala régen s-törben valo e-
sés, sőt átok) s-te az átokért,
ugy tettzik nem adtz *Purgato-*

(f) Gre-

gor. de

Valentia

lib. de

Purgat.

cap. 3.

p. 274.

(g) §. 45.

riumot. (f) *Hiában-is imádkoznál*
efféle véték cselekedőért. Ide
valo ez-is; azt mondgya á *citált*
locus: ezek (g) *Isteni felelemmel*
holtak-meg, s-á *kegyelemnek szépe*
ajándéka tétetett-le nékiek; mely
ha ugy vagyon, mi közök volt é
meg-holtaknak á *Purgatorium*
tűzében valo kinnal? Hozzá a-

(h) §. 42.

dom ezt-is: hogy ezek (h) *idő*
szerént valo büntetéssel-is látogat-
tat-

tanak Isten

mg más bün

gatoriumra!

TESTAM

i) Tűzzel

as s, Purga

coda? Noh

lok is á Purg

me tezen igi

jok *Christus!*

ugy á Purgát

kegyelmes!

rejtésnek t

tik együtt!

lye z; mert

tűzön érti, á

tek t; némel

léletül benn

mez, vagyon

kösz kegyelen

is o y igen ha

(i)

tattak Istentől; nem kellett hát
meg más büntetést tartani a Pur-
gatoriumra! Lássuk már az VJ
TESTAMENTVMOT.

(i) Tűzzel kereszttel Christus, (i) Mat.
az az, Purgatorium tűzével. Mi-
csoda? Nohát ugy az Aposto-
lok-is a Purgatoriumba mentek,
mert ezen igiket szabja (k) red-
jök Christus! Nem büntetés hát
ugy a Purgatorium tűze, hanem
kegyelmes (l) igiret; mert è ke-
reszttségnek tűze, annak monda-
tik együtt! merő álmodat hűve-
lyes; mert itt-is némellyitek a
tűzön érti, a (m) keserves keresz-
teket; némellyitek, a (n) Szent
lélektől bennünk szerzett szerel-
met; vagyon olly-iski a (o) Pün-
kösdí kegyelemért veszi; magad-
is oly igen habosít itt, hogy ké-
telen

(i) Mat.
3. 11.
Bell. lib. 1.
de Purg.
cap. 6.

(k) Csel.
1. 5.

(l) Csel.
1. 4.

(m) Tho-
mas part.
3. Summ.
q. 66.
art. 3.

(n) Dio-
nyf. Car-
thuf. in
b. 1.

(o) Cajetanus in b. 1.

(p) Bell.
lib. 1. de
Bapt. c. 3.

telen vagy így szollani: (p) A^o
mely tűzről itt Szent János szoll;
vagy a tüzös nyelveket, vagy a
Purgatorium tüzét, vagy az itle-
tet, vagy a nyomoruságnak lang-
ját jedzi. Mit tétoválz, ha igaz
tűz? Itt-is meg-tarts ezt, mel-

(q) Idem
lib. 3. de
verbo Dei
cap. 3.

lyet régen mondál; hogy (q) a
szent írásnak világos helyéből kel-
erősséget venni, az hitnek dolgá-
ban. Illyent-is beszéllel:

(r) Bell.
lib. 1. de
Purgat.
cap. 8. ex
Matth. 5.
22.

Ez élet után adatnak (r) kisseb
büntetések a Gehenna tüzénél;
mert nemely vétkekért alacsonyab
helyre megyen ember, vagy on a-
zért Purgatorium is. De hald
meg mint romlasz a vár alatt:

(s) Sua.
rez. tom.
4. in
Thom.
Disp. 45.
pag. 557.

(s) Nem tartozik ez hely a Purga-
toriumra; mert hibetű hogy az itt
le-rt büntetések, örökké valo
kinokat-is érdemlenek, noha egy-
gyik nagyobb a másiknál. Mal-is
az én értelmem szerént így ma-
gya

gya ázza: (t)
leketen s. Ges
val kárbsat et
grá lussal külön
májul, a Sidoi
akkori szokása s
vall k. Ha mé
elegér, hally l
(u) Itt Chrif
nélkül megbara
tyafit meg-gu
bolodnak mon
kolbóli kinok
nun álllya, noh
gyon ott-is gra
a me egtűz!

A (x) utó
nek a kicsiny v
elegér kell tem
ban, s-az után
onna ki. Ha
igy: (y) Tömb

gyarázza: (t) Itt az iteleten, gyű-
lekezeten s-Gésennán, az örökké
való kárhozat értetik; mely, csak
grádussal különböztetik-meg egy
mástul, a Sidosi törvény Széknek
akkori szokása szerént. En-is ugy
vallok. Ha még-is ez nem tészen
eleget, hally harmadikat-is:

(u) Itt Christus, mind azt, ki ok
nélkül meg-saragszik; mind, ki At-
tyafiát meg-guggollya; azt-is, ki
bolondnak mondgya; azon egy so-
kolbéli kinokra, méltoknak pro-
nunciállya, noha a büntetésben va-
gyon ott-is gradus. Meg húl ugy,
a meleg tűz!

Az (x) utolsó filléren, értet-
nek a kicsiny vétkek, mellyekért
eleget kell tenni a Purgatorium-
ban, s-az után szabadul az ember
onnan ki. Ha tetzik talám job

igy: (y) Tömlötsben vettetel; az
az, külf-

(t) Baro
radius
tom. 2.
Conc. E-
vang. lib.
7. c. 17.
pag. 449.

(u) Mal-
donatus
in b. l.

(x) Bell.
lib. 1. de
Purgat. c.
7. ex
Matt. 5.
25.

(y) Glos-
sa inserl.
in b. l.

V

Caribuf. in c. 5. Matt. art. 10. Lyan, in b. l.

az, külső letétségre; honnan ki nem
jűsz, miglen meg-fisets; az az,
SOHA. Mit mondasz ehhez?

(2) Di-
dacus
Stella in
c. 12. Luc.
pag. 99.

Ismét: (2) Ne úgy ércs ezt,
mint ha valaki ki jöhetne a tőm-
lőcsből; (pokolbul) mert a
MIGLEN, a szentírásban, az i-
dőnek örökké valóságát is jelenti.

(a) Bell.
libr. 1. de
Purgat.
cap. 4. ex
Matt. 12.
31.

(a) Némely bűnök a más világon
bocsáttatnak meg; mert az más
mondgya; hogy az ember Fia
ellen tselekedett véték, meg bo-
csáttatik; a Szent Lélek ellen tört
bűn pedig, se itt, sem a más vilá-
gon, nem nyer bocsánatot. Meg
bocsáttatik hát a Purgatoriumban.

(b) Al-
phonsus
de Castro
libr. 12.
adv. ha-
res. verbo
peccatū.
harez. 6.
Dionys.
Carthus.

Nem úgy vagyon; mert ezek
mondanak igazabbat: (b) A' ki
a Szent Lélek ellen vét, soha meg
nem bocsáttatik bűne. Azt állat-
ta te régen: hogy (c) Senki nem
tanította azt a Ghatolicusok kö-
zül;

in b. l. (c) Bell. l. 1. de Purgat. c. 13. resp. ad 8.

sül hogy val-
ke, meg-bocsát-
riumban; ha
kértem: Nem
Szent Lélek
Ellele monda-
vank.

(a) Az hívok
kell. dmi; ezt a
szik és hívok is
mot. dnak; ne-
nem is előtt, me-
lése a szentel-
natty. jádzo a
let n. ján itt,
tilet e tetik, me-
meg a hívokod-
adnak

(f) Ki az űt
nem t. dta, keve-
sen. A' Purga-
amas Bezzeg
V

súl; hogy valakinek halálos vét-
ke, meg-bocsáttatnék a Purgato-
riumban; ha ugy vagy on; azt
kérdem: Nem halálos vétéké a
Szent Lélek ellen valo bűn?
Ellene mondasz ugy Vrad sza-
vának.

(d) Az hivolkodo szorul számo- (d) Sal-
kell adni; ezt a bűnt meg-cseleke- mer. 10m.
szik az hivek-is; azért űk-is szá- 14. disp.
mo adnak; nem az itéletben, ha- 26. page
nem az előtt, mert ugyan-is az előtt 228. ex
léssen a szenteknek bűnök bocsá- Matt. 12.
natty. jádzol az irással! (e) As iti- 36.
let napján itt, amà köszönséges i- (e) Joam:
tilet értetik, mellyen az hitetlenek, Feru.
még az hivolkodo szorul-is, számo Francis.
adnak. Lucas.
Maldons
in b. l.

(f) Ki az ű Urának akarattját (f) Fræc:
nem tudta, kevessebb bűntetése lé- Polygra-
ssen. A' Purgatoriumban léssen nus de
am as! Bezzeg ott, találád! A' Purgat.
ex Lat.
12. 48.
fejed.

(g) Dio-
nys. Car-
thus in
h. l.
Didacus
Stella in
b. l.

fejedben veri ez, az eszt: (g)
Kevessebb büntetése leszen; mind az
által, örökké kinlodik. Vgy te-
szik pokoli gyötrelmet forgat-
nak más barátid, mert az tart
örökké! Ezt elől sem kell vala
hoznod.

(b) Bell.
libr. 1. de
Purgat. c.
8. ex Luc.
16. c. 8.

(b) Bő fogadnak az örökké va-
ló bajlékban; azért, segítettnek az
emberek halálok után, a szentek
könyörgésekkel. El-tévedtél itt-
is! Im haza vezetnek ezek: (i)

(i) Mal-
donatus
in b. l.
pag. 320.

Nincsen a szegények satalmában
az, hogy minket az Egekben vi-
gyenek. Hát, hogy hogy kell ér-
teni? (k) A' szegényekkel csele-

(k) Didac-
us Stella
in annot.
b. l. pag.
162.

kedett Elemosyna, fogad téged az
égében. Igen (l) Sómályos beszé-
deknek tartják a tiéd-is ezeket;

(l) Sal-
mero in
b. l. tom.
7. tract.
29.

s' azokból kellé még-is Purga-
toriumodot ki hoznod? világo-
sabbat kereszha lehet!

(m) A.

(n) Ama ga-
mot átvul; az
ban volt. Von-
mált! Hiszem
azt a zsidagot,
mitty k lenni, n
hát mutat te n
gatoriumban le-
nyeri kegyelm
ki tud gya, ha a
nyernek te ére-
stentel? (o) Ne-
bul (ol è gazo-
országban, te p
ollya hibembe-
felől! Vagy
(ugy?) Purg
penig egy csepp
(p) Fel támasz-
fűst, meg-olaván
dalmi; azért ném
szózi Christus a J
bul. Lezzegugy
V

(m) *Áma gazdag látta Abrabá-
mot távul; azért Purgatorium-
ban volt. Vonnyátok csak egy-
mást! Hiszem (n) a Pápiſták,
azt a gazdagot, mind pokolban ta-
nittyák lenni, még-is más kony-
hát mutatn te néki! De bár Pur-
gatoriumban lőtt-is; ugyan nem
nyere kegyelmet Abrabámtul;
ki tudgya, ha a szentek-is nem
nyernek te éretted, semmit I-
stentül? (o) Nem mehetni pokol-
bul (hol è gazdag volt) menny-
országban, te penig nem vagy
olyan hiſemben a Purgatorium
felől! Vagyon kicsiny viz
(ugyè?) Purgatoriumban; ez
penig egy cseppet sem találá.*

(p) *Fel támasztotta Jsten Chri-
stust, meg-oldván a Pokolnak fáj-
dalmit; azért némely lelkeket, ki
szótt Christus a Pokoli fájdalom-
bul. Bezzeg úgy! majd benne*

(m) Fe-
vard. l. 12.
Theomach
c. 2. n. 2.
ex Luc.
16. 23.
(n) Bell.
libr. 1. de
Purgat.
c. 8

(o) 7. 26.

(p) Bell.
libr. 1. de
Purg. c. 8.
ex Act.
2. 24.

(q) Joannes
nes Perus
in b. l.

Cajetan
in b. l.

Lorinus
Iesuis in
b. l.

Ribera in
Comm.

Ose. 13. n.
23.

Tirinus
in b. l.

(r) Rem.
12. 13.
Salmero
com. 14.

diff. 25.
p. 217.

(s) Tolet.
in b. l.

Lyranus
in b. l.

(t) Bene-
dictus ju-
stinianus
in b. l.

(u) 1 Cor.
3. 14.

Bellar. l.
1. de Purg.

hadnak ezek: (q) A' C'hris'tus az
salálnak köteleit szaggatta el, mi-
kor felkölt.

(r) A' szenteknek szűkségeiben
társok legyetek; az az, a Purga-
toriumban valokért könyörögje-
tek, s-Elemosynát adgyatok. Ta-
lálád! Így vagyon az: (s) Se-
géllyetek szűkségeiben, az üldö-
zést viselő szenteket. Egy szo-
val: (t) Gazdálkodásokat mutas-
sak, a bujdosó szentekhez. Hisem
nem eiznek, a Purgatoriumban
való lelkek!

(u) Meg-tartatik, mint egy tűs
által. Itt a tűzön, értetik Purga-
torium; melyre mennek-is, kik ez
életben szénát, porzóját építe-
nek. Magad-isez helyet, (x) i-
gen neheznek hivod; még-is a
koholó helyre vonod! (y) Csak
a sensus literálisbul akarsz erős

argu-
c. f. (x) Idē ibid. (y) Idē l. 3. de verbo Dei c. 3.

argumentumot
tésé e; e pen
(2) Metaphorav
sán valók, az é
az (1) Ecclesia
ugy agyon, c
hat Purgatoriu
tanitod; hogy
doria, nem eg
tanitónak sa
tudományok. N
a tanítók men
ban! Így vak
lyan úzról szo
mellyen mind
menniek; (me
na, ha nem az a
baltat az álta
torium tűzén, i
kell a tal menni
elől fiamlálni,
tetek itt a tűzön
tű sze. ént való t

argumentumot venni, hited erőssítésére; è pedig az hely, rakva

(2) *Metaphorával.* Magad vallásán valók, az építőkön itt, értik az

az (1) *Ecclesia doctorit;* mely ha

ugy vagy, csak azok mennek hat Purgatoriumban! Te is azt

tanítod; hogy itt a széna s. a posz-

dorja, nem egyéb, hanem (b) a

tanítóknek haszon nélkül való

tudományok. Nohát itt-is, csak

a tanítók mennek Purgatorium-

ban! Így vakarsz fejedre: Ol-

lyan tűzről szoll itt az Apostol,

mellyen mindeneknek által kell menniek; (mert nem csak a szé-

na, hanem az arany is meg-pro-

baltatik az által,) de (c) a Purga-

torium tűzén, nem mindeneknek

kell által menniek. Isten győzné

előlszámlálni, mind miket ér-

tetek itt a tűzön! magad, (d) be-

tű szerént való tűzet; hol az Isten

itile-

(2) Be-
ned. Justis
nianus in
h. l.

(a) Thom.
Dionys.

(b) Bell.
ut supra
S. Sexta
sententia.

(c) Idem
l. de Para-
gar. c. 5.
S. Deniq.

(d) Idem
ibid.

(e) Tur-
rianus l.
4. pro E-
pist. De-
cret. con-
tra Mag-
dab. c. 13.

(f) Bell.
libr. 1. de
amif.
grat. &
stat. pecc-
cap. 9.

(g) Idem
l. 1. de Pur-
gat. c. 5.

(h) Eras-
mus in
h. l. pag.
352.

ítletinek tűzét, hol à Purgatori-
um langját érted ezen. Némel-
lyitek, à (e) pokolizűzet szemlé-
li itt. Ki tud kőzöttetek el-iga-
zodni, holott, egymást nem ér-
titek? Metaphorát ismérsz te à
szénában, porzójában, fában, a-
ranyban, s-ezüstben; nyilván azt
kell ismérned à tűzben is, mely
azokat meg-probállja. Olyané
à Purgatorium tűze? magad-is
meg-felelkezél egyszer, mikor
igy irál: (f) Itt az aranyon s-ezü-
stön, à főkéllertes cselekedeteket
kell érteni. Másutt megént: (g)
Az aranyon s-ezüstön, nem à jó
cselekedetek, hanem az hasznos
tudományok értetnek. En bé re-
kesztem ezzel: (h) Nem tartozik
à dologra, innen ki hozni à Pur-
gatorium tűzét. Vétetik inkább es
hely, à szent Pál után következő
Aposztolok tudományáról, kik ha
Chr.

Chr. Zúsonépi
ka; de ha Sid-
aszt meg, ki n-
csaláságok,
tűze ki mutat
(i) Mit cse-
as b. lottakért
nek, ha us halot-
nak értelme e-
nek, üjtölnek
as b. lottakért
halotak fel n-
hell et-is (k)
dod te; s-mi-
bül karls biz-
lyitek ezt így
lotta ért való n-
nem egyéb; h-
ber (l) úgy ke-
mint gy meg ho-
la ha onlatosság
tok hozza: (m)
rombik, kik, e

Christuson építnek, jó leszén a munka; de ha Sidosi vallással elegyítik azt meg, ki nyilatkozik azoknak családságok, s az Isten irilletinek tűzse, ki mutattya.

(i) Mit cselekesznek azok, kik az halottakért meg keresztelkednek, ha az halottak fel nem támadnak? értelme ez: miért könyörögnek, bűjtölnek, s győtrik magokat az halottakért az emberek, ha az halottak fel nem támadnak? Ez helyet-is (k) igen neheznek mondod te; s miért még-is, hogy eb-
bül akarsz bizonyítani? Némelyitek ezt így érti; hogy itt az halottakért való meg keresztelkedés nem egyéb; hanem mikor ember (l) úgy keresztelkedik meg, mint egy megholt, a Christus halála hasonlatosságára. Így is szoltok hozzája: (m) Voltak oly görögök, kik, e világból kereszt-

(i) Bill.
libr. 1. de
Purgat.
c. 6. ex
1 Cor. 15.
29.

(k) Salm.
rom. 14.
disp. 24.
in 1 Cor.

(l) Glof.
ordinar.
in b. l.

(m) Idem
ibidem.

(n) Lyra-
nus in
b. 1.

(o) Cajet.
Jentaculo
a. 9. 3.

(p) Cor-
nel. à La-
pide in
Comm.

(q) Mal-
don. in c.
32. Luc.
x. 50.

ség nélkül ki-múltakért keresz-
telkedjenek meg; mint ha azoknak az,
használt volna. Vagyon ily ma-
gyarázó-is: (n) Halottakért, az
az, a meg holt cselekedetékért, mel-
lyeknek el-mosására való a ke-
reszttség. Más pedig így tanít:

(o) Halottakért, az az, mi azért
keresztelkedünk meg, mert Chri-
stus meg-holt, s-ez után mi-is meg-
halunk a bűnöknek. Igen világos

értelemnek, ez mondatik: (p)
Az hűvek, halottak között való
fel-támadás reménsége alatt keresz-
telkednek meg; hogy ezzel meg bi-
zonyítsák, az új-jövendőbeli fel-tá-
madásokat. Illyent-is történek

le: (q) Halottakért meg keresz-
telkedni nem egyéb; hanem, vért on-
tani a Christusért, a mi jövőendő
fel-támadásunknak bizonságára.
Ezek között, egy sem emleget
Purgatoriumot; lássad te mel-
lyek

lyik magya

(1) A' föld-
dek-
vére Ezeke-
gatorumban v
po-
Chri-
ked-
lot-
föld-
dög-
ged-
azért (i) ke-
nen, a Purg-
jának

(u) A' Ur legy-
phoru. háza m-
háza nepe em-
holt v-
lottak id-
Hogy nem m-
hogy zent P-
eleier -is imá-

lyik magyarázatot veszed!

(r) A' föld alatt valóknak térd- (r) Ec-
dek is, meg hajolnak a Jesus ne- cius in
vére. Ezeken, értetnek a Pnr- Enchir.
gatoriumban való lelkek; mert a de Purg.
p. 219. ex
földben való, nem hajtanak Phil. 2.
Christusnak térdet. Miért kel ne- 10.
ked ezt, így magyaráznod? ho- (s) Thom.
lot tudosabbak te náladnál, a de Aquia
föld alatt valókon értik az (s) ör- no lect. 3.
dögöket; kik kétsétségből en- in c. 2.
gednek Christusnak. Egy szóval Phil.
azért: (t) kevés ereje vagyon in Tyrannus
nen, a Purgatorium meg mutatá- in b. l.
sának. Suarez
tom. 3. in
3. disp. 43.
Bellarmi
libr. 2. de
Purgat.
c. 6.
(t) Schops
pius in A-
pologet. c.
6. f. 35.
(u) Fe-
vard. in
Theom.
ex 2 Tim.
1. 16.

(u) Az Úr legyen irgalmas az Onesi-
phorus háza népének; ishol it, csak
háza népe emlittetik ennek, meg-
holt volt már maga; kel hát, és ha-
lottak idvességeikért imádkozni.
Hogy nem mondod már azt is
hogy szent Pál, az Onesiphorus
eleiert is imádkozot, kik mind
az ál-

(x) *Benedictus Jun-
stinianus.
Salmero
in b. l.*

(y) *Thomas, Ca-
jetanus
in b. l.*

(z) *Tiri-
nus in
1. Pet. 3.*

(a) *Bell.
libr. 4. de
Christ.
c. 13.*

(b) *Men-
doza in
Conrov.
theol.
quast. 1.*

*pag. 73.
(c) Liri-
nus in
b. l.*

az által fogányok valának? A-
tiéid; (x) *Episcopus* béli Tanítónak
mondgyák ezt *Timotheus* után;
élt hát még akkor, mikor az A-
postol ezeket irta. Nem-is Pur-
gatoriumbul kéri ki szabadulá-
lát; (y) *amasntolso itilet napján,*
mondgya, hogy legyen jóval fsten
nékiek.

(z) *Kik a tömlőtsben voltak,*
Prædikált Christus azoknak; a
tömlőtzön értetik a Purgatorium.
Ne pártoly el mesteredtül; ki

ezt a (a) *szent Atyák Limbusára*
viszi. Mäspenig azt mondgya;
hogy ezen (b) a sokol értetik,
nem Limbus, vagy Purgatorium.
Miért? mert (c) *nem hisetö, hogy*
azok a lelkek Noë idejétül fogva,
a Purgatoriumban löttek legyen
mind; as-is bizonytalan, hogy Chri-
stus akkor, lelkeket hozot legyen ki
a Purgatoriumbul. Ez az helyis,

(d)

(d) *omályos t*
vita od hat mé
dar: Elég ez
tart: rik ez hely
kolra való száll

() *A' sz*
vették zöknek,
lángj: Arczu
dat; nert má
hogy (g) itt a
Léle ellen vét
merl: te azo
mot adni? C
Apo tol; mel
as lsten ellensé
nig, hogy a te
vették ket, nem
mi ki zöd még

(2) *As halálr*
baszn s imádko
olyv tek, mely
tulás rt, imáa
embe solta utá

(d) *Somályos* te előttem; miért vitatod hat még-is ebből dolgot? Elég ez nékem: (e) *Nem tartozik es hely, à Christusnak pókolra való szállására.*

(f) *A szabad akarat szerént vétkezőknek, le tétet à tűznek bángja.* Arczul csapod it magadat; mert másut így beszélsz; hogy (g) *itt az Apostol, à Szent Lélek ellen vétőkről szól; s-hogy mersz te azoknak Purgatoriumot adni? Oly tűzről ízól az Apostol; mely (h) meg-emésztí az Isten ellenségét; úgy tétzik peng, hogy à te Purgatoriumod, vétkeket, nem embereket emészt!* mi közöd még-is ezzel?

(i) *Az halálra való bűnért, nem hasznos imádkozni. Asért, vagy on oly véték, melyből való meg-tisztulásért, imádkozhatik valaki, ember halta után-is. De megh-*
érts

(d) Bell.
libr. 4. de
Christ. c.

13.
(e) Tho-
mas par-
3. q. 52:
art. 2. ad
3.

(f) Bell.
libr. 1. de
Purgat.
c. 14. resp.
ad 2. ex
Hebr. 10.
26.

(g) Idem
libr. 1. de
verb. Dei
c. 17. resp.
ad 5. arg.
(h) 7. 27.

(i) Greg.
de Valent.
de Purg.
c. 3. pag.
279.

(k) Cajet.
Jentac.
8. 9. 3.
Lorinus
in b. l.

éres! (k) Nem szól itt az Apostol
arról a könyörgésről, mely a meg-
bóltakért tétetik; hanem, a mely
létszen az élőkért. Ha ugy, mit
futulsz ebből, ez élet után való
imádságot?

(l) Bell.
libr. 1. de
Purg. c. 8.
ex Apoc.
5. 13.

(m) Idem
libr. 2. de
Purg. c. 6.

(n) Jaco-
bus Tirin.
Pererius
in b. l.

(l) Aldáft mondanak a föld alatt
a Báránynak. Azért Purgatori-
umban cselekedzik azt, mert pokol-
ban olyan áldás nincs. Magad
sem tudod, hogy ha (m) a föld a-
lat vagyone a Purgatorium; még-
is kapdoszsz ezen! Elzedben
jusson ez-is: (n) Az ördögök ér-
tetnek a föld alatt valókon; kik di-
csírni mondatnak Isten; nem hogy
azt cselekedgyék; hanem hogy,
ők-is megismerik, hogy Isten mel-
tő a dicsüretre; s sokszor-is kénse-
rittetnek az Isten dicsüretit, az em-
bereknek ki hirdetni.

(o) Apoc.
6. 9.

(o) Az oltár alatt látsottak a
Mártýrok lelkei. Talám oltár a-
lat

lat vagyon
egyszer azt m
nem adgya a
vagyon, most
tod! Ez is sze
gyon Tag
te, hogy (g) a
toriumban me
hogy most, o
láft? Majd le-
emlekezet.

(s) Amas ú
gyitte et túsze
lárz, mindig
csinál sz belől
meg egyittet
tetik a meg ke
mely, igen meg
döseje. (ez a t
nak a családma
mely gy-is sze
üveg ingeritt
világoz sarmad

lat vagyon Purgatorium? lám
 egyszer azt mondád; hogy (p)
 nem tudgya azt az Ecclesia, hol
 vagyon; most pedig ujjal muta-
 tod! Ez is szemed eleiben akad-
 gyon: Tagadád néha napján
 te, hogy (q) a Martyrok Purga-
 toriumban mennyenek; miért hát
 hogy most, ott adtz nekik szá-
 lást? Majdleszen (r) ez helyről
 emlékezet.

(p) Bell.
 libr. 2. de
 Purg. c. 6.

(q) Idem
 ibid. c. 10
 S. Hæc
 sententia.
 (r) Püch.
 28.

(s) Amaz üveg tenger, meg ele-
 gyítettet tűzzel. Valahol te tüzet
 látz, mindgyárt Purgatoriumot
 csinálz belőle! (t) Itt a tűzzel
 meg elegyítettet üveg tengeren; ér-
 tetik a meg kereszteltettek hiték;
 mely, igen meg próbáltatik az ül-
 dősések (ez a tűz) által; ezen ál-
 nak a diadalmas Martyrok. Né-
 mely így is szól hozzá: (u) Az
 üveg tenger itt nem egyéb hanem a
 világos harmadik ég; mely meg
 ele-

(s) Fe-
 vard. l.
 12. Theo-
 math. c.
 10. n. 5.
 ex Apoc.
 15. 2.
 (t) Blasi-
 us de Vic-
 ga in Com.
 Apoc.
 p. 746.

(u) Jacobus
 Tuscanus
 in b. l.

elegyítettet tűzzel, mert tündöklék
az Isten jelen létével. Így sem
hozhatz innen ki Purgatoriu-
mot, mert a talám nálad-is nem
az égben vagyon.

(x) Becas
nus l. 1.
Manual.
c. 8. num.
49. ex
Apoc. 21.
27.

(y) Sal-
mero

tract. 14.
disp. 26.
pag. 228.

(z) Sal-
mero tom.
14. disp.

25

(z) Lori-
nus in c.
20. 7. 10.
Ad.

(x) Nem megyen be menyben
semmi tisztátalan; meg kel hát a
Purgatoriumban tisztulni. Allyon
ellened ez: (y) A' nyomorusá-
gok, mellyeket az sívek szenved-
nek es életbē, meg tisztitták a lel-
keket a bűnöktől. Nem kel hát
ez élet után valo Purgatorium!

(z) Némellyek es életre fel tá-
masztattak; kiknek lelkek nem
volt pokolban, mert onnan senki ki
nem jöhet; sem menyországban,
mert ki látta, hogy Isten a dicső-
ségben valo lelket, e nyavalyával
tellyes világra küldgye ismétlen?
voltak hát afféle lelkek a Purga-
toriumban. Halládé? (s) Górom-
baság azt tudakozni; hol voltak es
élet.

életre vizsgál
kek? Nem tal
zal, hogy erre
kelle jó ide jér
Szent Agostin

marahatunk
állatában;
ighen hátran sz

(4) Ezen élet után
madik helyet;
lekeze az irásb

bebélget: (b)
hogy nemelyen

való hanem ho
tette nek; nyil
rattul csalattat

szent és máské
za adgya ezt-is

ben es k meny
s-kár szatof;

bűntől, vagy
lyen mondása-
valo meg-tartat

életre vissza hivattaknak lel-
kek? Nem tartozom hát én az-
zal, hogy erre felellyek. Ezeket
kelle, jó idején elődben adnom.

Szent Agoston mellet megh né
maradhatunk a lakoló helynek
állatásában; mert magais nem
ighen bátran szóléhoz; ércs meg:

(a) Ezélet után, nem tudunk har-
madik helyet; nincsenis arrul em-
lekezet az irásban. Máluttis így

beszélget: (b) A' kik azt állatyák,
hogy némely emberek, nem örökké
való, hanem hosszszas tűz által bün-
tettetnek; nyilván emberi jó aka-
rattul csallattatnak meg; mert a
szent irás másképpen tanít. Hoz-

za adgya ezt is: (c) A' más élet-
ben csak menyországot ad Isten
s-kárhozatot; itt pedig, avagy
büntold, vagy köt. Vagyon il-

lyen mondása is: (d) Tűz által
való meg-tartattatás T A L A M

X

vagyon

(a) Augu-
l. s. con-
tra Pelag.

(b) Idem
in Enchi-
rid c. 67.

(c) Idem
in quæst.
utriusque
Testam.

(d) Idem
in Enchi-
rid, cap.
68. 69.

(e) Idem
libr. 21.
Civit. Dei
cap. 26.

vagyon ez élet után-is; mely kérdésben-is hozattathatik. Imét:

(e) Ha némely lelkek ez élet után ideig való tüzet mondatnak szenvedni, nem tartok ellent benne; mert T A L A M igaz.

Im érted azért Szent Agoston elméjét; úgy hiszem abban az időben csak fűvében vala è kérdés: *Vagyon-e ez élet után lakoló hely, vagy nincs?* Ű-is azért, hol meg engedi, hol tagadgya, hol kételkedik felőle. Efféle irási felől mondotta osztoton ű ezt: (f) Csak azt akarom;

(f) Aug.
libr. 2. de
Persev.
cap. 21.

hogy az én irásimat annyiban szeressék az emberek; menyiben én azokban el-nem tévelyedtem. Mi nem mindent Apostoli csalátsatlansággal irt Szent Agoston! Volt olykor; ezt állatta: Péter en építetett az Anya szentegyház, s-meg azon beszédét vissza hívta, s-
így

így szökött:
hogy sen Péter
rönt: *E' külső*
szentegyházam

27. Fordu
ra, s-vé neknek
ban, hogy (h)
nokat *illet nap*
s-az hitetlenek
napjain *ántson*
honnar azt
hogy ű z hitet
testekből ki
nem m ndgyá
Nem n ondor
dolgot, sör in
(k) Szö nyű bú
sten az é nek ne
az ördö öket.)
ta; *hala ztya*
tetéseket; meg
szökött: VTC
seket. A z hitetl
X

igly szollott: (g) *Christuson inkább,*
hogy sem Péteren, ama mondás sze-
rént: E' kűsziklán épitem Anya-
szentegyházamat.

27. Fordulsz már *Calvinus-*
ra, s-véteknek aránzod ezt irásá-
ban, hogy (h) az ördögöknek ki-
nokat ítélet napjára halasztja; (i)
s-az hitetleneket is a büntetésnek
napjáig lántzon tartani mondgya;
honnan azt akarod ki-hozni;
hogy ű az hitetleneknek lelkeket
testekből ki költözések után,
nem mindgyárt küldi pokolra.
Nem mondott ű seími képtelen
dolgot, főt inkább igly tanitor:
(k) Szörnyű büntetés alá adá I-
sten az égnek nemes lakosít. (érti
az ördögöket.) Ha azt mondot-
ta; halasztja Isten azoknak bün-
tetéseket; meg határozta s-igly
szollot: VTOLSO büntetési-
seket. Az hitetlenek-is, vallyon

X 2

s-hol

(g) Idem
 l. Retrao
 Clat. 1. c.
 21.

Et Sermo
 13. de
 verb. Do-
 mini.

(h) Calv.
 in Iud. 7.

6.
 (i) Calv.
 l. 3. c. 25.
 n. 6.

Pazman
 fol. 506.

(k) Calv.
 in Iud. 7.
 6.

s-hol tartatnak lántzon? Pokol-
ban. mert az ördögök az ott va-

(1) Ind. lo (l) *sejtéségbé akképpen vad-*
7. 6. *nak; az hitetleneknek-is azért*

(m) Calv. (m) *ollyan állapatt yok va-*
2. 3. c. 25. *gyon. Mit mondott Calvinus*
5. 6. *vallyon, mellyet ez aránt-is à*

szentirásbul nem vött? A' Sz.
Lélek szava ez: Az eredeteket
el-hagyott Angyalok kötélsen
tartatnak, amà nagy napsnak itile-
ture. Az övé ez: Az ördögöknek
büntetése, halad amà nagy napra.
Itillye meg à jo lélek, ha el-tá-
voztotté à szent iras értelmétül.
Vaj vaj merő patvar! Nem tūr-
hedd ezt-is el ű benne; hogy ű

(n) Lásd. (n) *az sívek lelkeinek testekbül*
fellyeb. 1. *ki költözések után, nem mind-*
Toldal. *gyárt ad (igy szollasz te) boldog-*
punct. 1. *ságot. Ah világ világ, bezzeg*
rozsza szoktál ki hozni à jóbul!
Ez aránt én ezt néked mind íze-
med.

medre vethet
sábu; hogy
s-Lanstantius.
volta; (o) k
gyárt lelke
tán, Jhennek
gát; ide valo
genes, Jren
Theodoratus,
páilatus, Amb
te még-is az eg
mísiót (mer
ben. De lásu
ti, mit szerezz
Meste tek: (o
teknek lelkeket
tele el az é
Mál-is (s) A
hogy m kor el-
s-jtem ez meg
KÖZEBB n
munkel Deper
zittyák! Vajki
X

medre vethetném, à magad irásábul; hogy még *Tertullianus*, s-*Lactantius*-is oly hiszemben voltak; ^(o) kik tagadták, mindgyárt à lelkeknek el költözése után, *Jstennek* látását s-boldogságát; ide valok voltak: ^(p) *Origenes*, *Frenxus*, *Chrysostomus*, *Theodoretus*, *Oecumenius*, *Theophilactus*, *Ambrosius*, *Bernbárdus*; te még-is az egy *Calvinust* ^(q) hamisítod (mert è lzoval élsz) ebben. De látsuk lelketek isméreti, mit szerezzen! Így szol nagy Mestertek: ^(r) *Calvinus* à szenteknek lelkeket, *Christus* el jövelele előtt az égben helyhezseti. Más-is: ^(s) Azt írja *Calvinus*; hogy mikor el-hadgyuk è világot s-jstenhez megyünk; útet LEG KÖZELEB meg láttuk szemünkkel. De penig ellenségi igazittyák! Vajki jól tudom hogy

X3

à Cal-

(o) *Vasquez* *Jes.*
Tom. 1. in
Thom.

disp. 19.

c. 1. n. 14

c. 11.

(p) *Stap.*

libr. 1. de

autorit.

Script. c.

2. s. 5.

(q) *Pazm.*

fol. 258.

(r) *Bell.*

libr. 4. de

Christo.

c. 15. Ter.

tio Calvinus.

(s) *Fe-*

varent.

Theom.

lib. c. 2. s.

min. mi-

bi. c. de-

inceps.

(t) Pazm.
fol. 516.
Calv. 1.3.
Inst. c. 20.

(u) Bell.
libr. 1. de
Beat.
Sanct. c.
5. S. Ad
locum
Bernhardi
di.

à Calvinus (t) PITVARA fo-
rog előtted; melyben tőle ál-
latod, à Szenteke várakozni
mind itélet napjáig. Meg-bocsás!
Nofizá ha tetzik, ments-meg
magad így Calvinust: (u) Azt
mondgya Bernbárd Doctor, hogy
à Szente NEM LATTYAK
à fel támadás előtt Istent, s-mind à
fel támadásig PITVARBAN
vadnak, az után lesznek eszton az
HAZBAN, az az, à boldog-
ságban; mostan csak az EL S Ó
köntösben öltöznek, mely az ű
lelkeknek boldogsága, AZ V-
TAN MASIK RVHA-
BAN, MEL Y AZ ű TE-
STEKNEK DICSŐSSE-
GE. Hogy hogy vagyón az,
hogy è Szent Atyának, job kéz
felől valo helyt adtz, s-mondá-
sát javallod; Calvinust pedig
mint erefneket (à te itileted
fze-

fzent) Cal
mag a latty a
ű Szent Bern
erőszak tétel
sán lalsuk
magat: (x) A
miseret testet
gyár Istennel
gának öröme
ha azoknak T
boldogságok
jöv telire hal
az ű ártatlans
lelk ilmeret
meg egy nem
ráty a-is, így
tet: (y) Eze
tya azokat Calv
keink t testünk
salni vagy ugy
meg oltak vol
nem inkább (z) é
kat Istennel. P
X

fzerént) *bal* kéz felől hagyod?
 maga lárttya Isten, meg-eggyez
 ű Szent Bernárdal itt. De, hogy
 erőszak tétel ne légyen monda-
 sán; lálsuk mint magyarázza
 magát: (x) Az *híveknek* lelkek, (x) Cal-
 miselt *testektől* el válnak, *mind-* *vinus ad-*
 gyárt Istennek élnek, s-az ő orszá- *versus*
 gának örömében részesülnek; no- *Liberti-*
 ha azoknak TÖKELLETES *nos c. 22.*
 boldogságok a *Christus* utolsó el-
 jövetelére *halad*. Elég volna ez,
 az ű ártatlanságának látására jo
 lelki ílméretű embernek; mert
 még egy nem szinte derekas ba-
 rárttya-is, így oltalmazta itt ű-
 tet: (y) *Eszefelejtetteknek tar-* (y) *Fer-*
 tya azokat *Calvinus*, kik a mi lel- *vard.*
 keinket *testünkkel* együtt meg- *Theo-*
salni, vagy *ugy el-alunni*, mint- *mach l. 2.*
 meg *holtak* volna, állatttyák; ha- *cap. 7. 5.*
sem inkább (z) *élni* mondgya azo- *Min. in*
 kat Istennek. PITVART a- *Calv. in*
 zért *1 Cor. 15.*
 5. 8.

(a) Ki-
jöv. 28.

zért emleget, mert néz vala (a)
amaz helyre; melyben csak ma-
ga à fű Paf à Izent helyre be-
menvén, s-azonban á kölség
K I V Ű L várakozván, á nép-
nek nevét viseli vala vállain;
Christus-is vére által *præsentált*
minket Istennek. Az à P I T-
V A R melyben á nép ál-

(b) Ribe-
ra
in eum lo-
cum So-
lutio

lot, (b) része volt ám à Tem-
plomnak. (igy belzélnek à tiéid)

Nincs az sohol Calvinusnál,
hogy á jó lelkeket az égből ki-
rekezsze, mert magad-is azt

(c) Bell.
libr. 4. de
Christo
c. 9.

mondod felőle: (c) Ha valaki
kérdi Calvinustól; hol voltak Chri-
stus halála előtt az igazaknak lel-
kei? így felel: A Z E G B E N.

(d) Iren.
libr. 5.

Jobb volt volna Frenæusban ezt
meg látnod: (d) Az igazaknak
lelkek, Istentől nekik készítettet
látthatatlan helyre mennek, s-ott
mulatnak mind à fel-támadásig;
annak

annak utánna
ton Christus
Calvinust az
tatnod. Ha
tod itet, s-a
(e) a dicsőség
stus l-jöve
éresd; hogy
el-ke det han
dog ágarul
meg jutalma
imén is szolla
keinek élésén
sekre elöl h
lyei et, min
nem vallok i
az által, Abra
nek való akko
Christus ezt r
rásán s-Isák é
helyen ül ke
také k akkor
Isten rságába

annak utánna MENNEK osts-
 ton Christus eleiben; hogy sem
 Calvinust az igazságért karhoz-
 tatnod. Ha még-is szorongat-
 tod ütöt, s-azt mondogd: hogy
 (e) a dicsőségnek Coronáját Chri-
 stus el-jövetelére halasztja; ugy
 értesed; hogy ű a lelkeknek nem
 el-kezdet hanem főkélltetes bol-
 dogságáru szol, mikor a test-is
 meg-jutalmaztatik; de erről (f) I. Told.
 imént-is szollánk. A' szentek lel-
 keinek élésérül s-Istent dicsiré-
 sekrül elől hozot szent irási he-
 lyeidet, mind javallom, s-én-is
 nem vallok itt külömbet. Mind
 az által, Abrahám lelkének, Isten-
 nek való akkori éléséből, mikor
 Christus ezt mondotta: (g) Ab-
 rahám s-Isák élnek Istennek; nem
 helytelenül kérdeném ezt: Vol-
 také űk akkor Tymbusban, a vagy
 Isten országában? Mert ha Isten-

(e) Calv.
 Inst. l. 3.
 c. 25. S.
 6.

Pazman
 fol. 516.

(f) I. Told.
 punct. 1.

(g) Luk.
 20. 38.

nek éltek; hogy hogy vagyon
 még-is, hogy ki rekesztettek az
 (h) 1 Ián. (5) Isten látásátul, holot abban áll
 3. 2. az örök élet? Vagy miképpen
 (i) Matt. (2) telepednek vélek egygút le az
 8. 11. Új Testamentumi hívek a men-
 (k) Luk. nyeknek országában? Lám a (k)
 16. 21. Lázár lelke Christus halála előtt,
 menyországban viteték; te pedig
 (l) Pazm. azt vitatod, hogy ez, nem (l) fél-
 fol. 961. da beszéd, hanem *Historia* volt;
 melynek igazsága annál-is in-
 káb meg marad.

28. Hát azt tanította az igaz hit
 hogy: (m) *Vagyon a dicsőült szen-*
 (m) Pazm. *tekben, a vitészkedő gyülekezet-*
 man fol. *hez való szeretet? Jól beszél;*
 959. mert: (n) *A' szeretet soha el nem*
 (n) 1 Cor. *fogy. De, mi következik innen?*
 13. 8. *Ezé, hogy azok segítik KÖZÖN-*
SEGESSEN az élőket kö-
nyörgéssel? Nem mondgyuk
azt, hogy a Christussal uralkodo

Eccle-

Ecclesiastica, né
létüket; de
a mi magános
ló alapatun
mezze val
meghalgath
ink gondolat
inkább azt; ho
érettünk kö
idveült sze
segítégre ke
gads így é
 (o) *az ő Te*
szenek köny
ért; azonba
talz; (p) nem
ben a sokasb
rekig szollyan
könyörögj ére
izentek erett
gések bül, ne
üket segítség

Ecclesia, né tudgya è mi földi ite
 létünket; de tagadgyuk azt hogy
 à mi *magános s-kiváltképpén* va-
 ló állapotunkat ismérje, túlók
 megszize valo földrül minket
 meg halgathasson; s' à mi szive-
 ink gondolatit vizsgálhassa. Leg-
 inkább azt; hogy ha *köszönségeffen*
 érettünk könyörögnének-is az
 idvezült szentek; őket azért
 segítségre kellene hívni. Ma-
 gad-is így értesz felőle; hogy
 (o) az ő *Testamentumi* meg holt
 szentek könyörgöttek az élők-
 ért; azonban penigh így tani-
 talz; (p) *nem volt* akkori idő-
 ben az szokásban; hogy az embe-
 rek így szollyanak; *Szent Ábrahám*
könyörögj éretem. No hát, à
 szentek érettünk valo könyör-
 gésekből, nem következik az
 őket segítségünkre valo hívá-
 sok!

(o) Bell. l.
 2. de Purg.
 c. 15. §.
Et quan-
quam.
 (p) Bell.
 l. 1. de Be-
 at. Sanct.
 c. 19. §.
 2.

fok! Vallyon s-mi okért? (q)
 Mert ha ismérnék-is személyün-
 ket, de még-is à mi imádságinknak
 más meg ismérése kívántatnék.
 (à szívben vagon az à sohajtás)
 Látsuk, micsoda helyeken aka-
 dot meg elméd: (r) *Feremiás könyörgőt à Sídókért.* (igy ír sz)
 Szollank most è könyvnek (s)
 nem hiteles voltárul. Oszton, (t)
 álmodt hüvelyesz te; hiszem ál-
 mában látta volt azt *Judas*; nem
 szabad penig (u) az álomra figyel-
 mesni; magais azt mondgya *Sirach*,
 kinek irását te szereted;
 (x) *nem kell az álomban bizni, mert sokakat megcsal.* Ide való ez-is;
 az akkori álomban, még (y) a-
 rany tört-is adót *Judas*nak *Feremiás*;
 vallyon s-ugy volté az?
 Ez-is következne innen, ha
 kellene ennek hinni; hogy csak
 ketten imádkoznak az égben;
Fere-

(q) *Becanus l. de In voc. Sact. p. 41.*

(r) *2 Mac. 15. 14.*

(s) *1 Told. punct. 26.*

(t) *7. 11.*

(u) *Ier. 29. 11.*

(x) *Sir. 34. 7.*

(y) *7. 15.*

Feremiás s-On
latta Judas; s-
tót kellene
Következik à
lólene: (3)
Uram bős szut
sokom kik la
Lás orrúl (a)
vánert: (6) A
testeknek fel-ta
dicsőítéséért ki
ugy; nem kön
másért. M
szól hozzá: (c)
zésben kellett
nem egy kel é
vére álltót Ca
isink b nem k
lelkek könyörg
lyes azért, hog
kek (f) tulaja
volna bős szu
dog éetben ki

*Jeremiás s-Oniás; mert è kettőt
 látta Judas; s-te néked-is è ket-
 tőt kellene legitségre hivnod.
 Következik à Mátyrok így bol-
 ló lelke: (3) Meddig nem állasz
 Uram bős szutà mi vérünkért, a-
 zokon, kik lakoznak è földön?
 Lás errül (a) fellyeb. Hozzá ad-
 ván ezt: (6) Azok à lelkek, az ű
 testeknek fel-támadásáért s-megb-
 dicsőítéseért kiáltanak vala. Ha
 ugy; nem könyörögtek hát ezek
 másokért. Némellyitek így-is
 szól hozzá: (c) Nem tulajdonjed-
 zésben kell itt à kiáltást venni; sa-
 nem úgy kel érteni mint az Abel
 vére kiáltot Cain ellen. Annál-
 is inkább nem következik már à
 lelkek könyörgése: A' sem he-
 lyes azért, hogy à mennyei lel-
 kek (d) tulajdonképpen kértek
 volna bős szu állást: mert à bol-
 dog életben kicsoda kegyetlen?
 ez-is*

(2) Tük.
6. 10.

(a) Reg.
21. in fin.
(b) Am-
brosius
Ausbert.
Haymo.
Bernhar-
dus serm.
3. in festo
omnium
Sanct.
(c) Ribe-
ra. Viegas
in b. l.

(d) Ribe-
ra in b. l.

ez-istántorog; hogy Attyokfia-
nak kértek volna azok a lelkek bé-
keséget. Sőt inkább így állok elle-
ned: Azok a lelkek megh nem
halgattatának, mert è monda-
(e) 7. 11. ték nékiek: (e) még egy kevés
ideig várakozzanak; ki tudgya,
ha a te éretted való könyörgés-
re-is nem leszen válasz? Hely-
(f) Pazm. telen ki kapás; hogy (f) a Bol-
sol. 959. dogult lelkek, sajlandobbak az ir-
galmafság kérésre; hogy sem mint
a boszfsu állásra való onszollásra;
mert tökéletes szeretet vagyon
(g) 11. 2. benne; (g) Istenhez-is hasonlatos-
sak, ki nagyobb irgalmafsága, hogy
sem boszfsu álló. Mert meg hal-
lád, hogy ezek a lelkek nem tu-
lajdonképpén kértek boszfsu állást;
irgalmafságot sem kértek hát!
melyrül az irás még csak ugy
sem emlekezik, mint a boszfsu
állásról. Az ű benne lévő tö-
kelle-

kelle és szere-
hogy a mi i-
igazgalsák; m-
kelle és szeret-
mely nem szer-
az űl eneknek-
goknak vegyén-
ugyan Istenhez;
való irgalma-
mert: (h) kics-
ben is mint ű,
ugyfelelőztet-
Ha ilyen vil-
helynek is; ho-
rok a vitézked-
nak meg; nem
kot ez helyen;
tik felülők, ho-
voltak, nem fel-
világot egy ti-
voltak még meg-
sek, az Istennek
látásáról akkor.

kéltetes szeretet nem abban áll,
 hogy a mi itt való dolgainkat
 igazgassák; mert Istenhez-is tö-
 kéltetes szeretettel gerjedeznek,
 mely nem szenvedt az el, hogy
 az ű Isteneknek tisztességét ma-
 goknak vegyék. *Hasonlatossak*
ugyan Istenhez; de nem a velünk
való irgalmasság közlésben;
 mert: (b) *kicsoda olyan az Egs-*
ben-is mint ű, kit az igazmondás
ugyfelöltöztetett volna? Senki.
 Ha ilyen világot adnánk ez
 helynek-is; hogy ezek a *Mártý-*
rok a vitézkedő seregben volta-
nak még; nem tennénk erősz-
akot ez helyen; mert a monda-
tik felőlők, hogy az oltár alatt
voltak, nem felette; mellyet így
világosit egy tiéd-is: (i) Nem
voltak még meg dicsőítettén e-
zek, az Istennek boldogságos színe
látásával akkor. Kiáltás-is tulaj-
donit.

(b) *Solus*
 89.9.

(i) *Bernā*
hardus.
serm. 4.
in Fest.
omnium
Sanct.

donittatik nékiek, mely inkább
nézi a vítéskedő sereget, az ének-
lés pedig a győzedelmeskedőt.
Az is mondatik felölök, hogy

(k) *✱. 11.*

(k) *fejér ruhák adattattak reájok;*
mely (l) a lelkeknek fel-támadás

(l) *Vieg.*
d. l.

előt való boldogságokat jedszi. Ez
ha igaz, kiáltások után boldogit-

(m) *Tiek.*
6. 9.

tattak hát a lelkek meg! (m) Ak-
kor mondgya ugyan az irás eze-
ket már megöletteknek; de mit
árt, ha ártatlan vérek ki-ontása-
kor kiáltottak? ugyan-is, akkor
szokot Abel kiáltani. Ha ezt nem

(n) *Bell.*
libr. 3. de
verb. Dei
c. 3.

veszed-is; elégedgyél meg az el-
ső magyarázattal; ha a sem kell;
meg tudgyad, tiéd ez: (n) *Az*

(o) *Jero.*
nym. con-
tra Vigil-
lant. c. 3.

hitnek dolgát nem bomályos, ha-
nem világos helyből kel meg pro-

(p) *Nazi-*
anzenus
orat. 12.
in obitu
Patris.

balni: te is meg tapasztaltad pe-
nig, hogy ez, titkos látás. A'

rend már (o) Jeronymusra, s' (p)
Nasiánzenusra jutott; kiket így

írta

írta zollani
szentek és fő-
kért; tehát meg-
közni; mer-
néző it, meg-
marad a szeret-
letesen: válik;
halálban volna
nem volna.

tartott, ki a sz-
némel Páter
Mert, (t) az I-
lok s a postoli-
nem sohaig mar-
a sok ember talá-
sok tértet rajt-
ami hitnek a
genfundálni, ha-

(x) A on jelle-
kedni, ami meg-
dotta a Jeron-
fál's: (y) Nem ké-
eknek a velgye-
Y

3. 35.
 irsz szollani: (q) Imadkoztak a (q) Pa^{ra} man sol^a
 szentek a földön éltekben egyebe-
 kert; tehát most, annál inkább imád- 959.
 koznak; mert ha, az homály által
 néző hit, megszűnik-is; (r) meg (r) 1 Cor^a
 marad a szeretet, még penig töké- 13. 8.
 letesévé válik; más képpen, (s) (s) 1 Ján.
 általában volna ember, ha szereteti 3. 14.
 nem volna. Vesztett pernek
 tartom, ki a szent íráson kívül,
 némely Páterek írásira szorul.
 Mert, (t) az Ecclesia az Aposto- (t) Bu^{se} b^{ius} libr. 3. H^{is}to^{ria} Ecc^{les}.
 lok s^a Apostoli férfiak halálok után,
 nem sokáig maradot szűzen; hanem,
 a sok emberi találmányok által erő- cap. 29.
 szak tétetet rajta. (u) Nem kel (u) 1 Cor^a 2. 5.
 a mi hitünknek az emberi bölcsesé-
 gen fundálni, hanem az Isteni erőn.
 (x) Ason tellyül sem kel bölcsel- (x) 1 Cor^a 4. 6.
 kedni, a mi megíratot. Meg mon-
 dotta azt Jeronymus, kit te ci-
 zál:s: (y) Nem kel nekünk a régi- (y) Hieroⁿym^{us} in Jer. 9. 7.
 eknek tévelygéseket követnünk;
 hanem 13. 14.

Y

hanem

(c) Hie-
ronym. in
Coment.
Cap. 1. ad
Gal.

(a) Aug.
1. 10. Con-
fess. c. 47.

(b) Aug.
in Psal.
118.

(c) Am-
brosius 1.
de Isaac.
c. 8.

Ganem a szent irás méltóságát. Ű
szava ez is: (3) Ki a szent irást
másképpen érti, hogy sem mint az
azt író Szent Lélek kívánnya; mélt-
sán viseli az eretnek nevet; nem
tudom hát mégis, hogy állassa,
a szenteknek érettünk való ele-
dezéseket; ha mit akartál volna,
fel kellett volna fávait jedzened.
Nagyobbakat támasztok én, az
én igyem oltalmazására, Ű nálá-
nál; halharza az igy szóló szent
Agostont: Vt Isten, (a) kit talál-
hatnék én, ki engemet te veled
meg békéltetne! az Angyalokat?
Nem. Ismét: (b) Az a könnyörgés,
mely Christus által nem leszen; nem
csak a vétkeket nem törölheti el, de
még maga is bűn. Sz. Ambrusius
igy mód: (c) Csak a Christus a mi
Iszánk, mely által az Atyának szól-
lunk; Ű a mi szemünk, mely által
láttyuk az Atyát; job kezünk, mely

által az Atya
mutatgyuk.
bár alamt
szemek segit
lól; de azt a k
zúl; nem Na
nek; hanem
narisés ak, mo
zek kételked
még is én vele
tetni! de ha n
beszéli Csris
nám elene: (a)
Aszony állat, n
szó, f. no szó,
Apostolok egész
egyedül Csris
lad már mint a
üket! Senki ne
Christus kívül:
mindenk r meg
Ű az, ki (b) kö
láttya ma elaso

által az Atyának áldozatunkat bé
 mutattuk. Nazianzenus pedig,
 bár valamit irt volna-is, a (d) (d) An-
 szentek segítségül való hívása fe-
 lől; de azt a könyvet a tiéd köz-
 zúl; nem Nazianzenus Gergelye-
 nek; hanem (e) Laodiceai Apolli-
 nárisonak, mondgyak lenni. E-
 zek kételkednek hozzája, s-
 még-is én velem bé akarod vé-
 tetni! de ha mi volnais, az így
 beszéllő Crisostomust támaszta-
 nám ellene: (f) A Cananxabéli (f) Chry-
 Aszonyi állat, nem megyen Jakab-
 hoz; Jánoshoz, Péterhez, sem az
 Apostolok egész seregéhez; hanem
 egyedül Christusnak esedezik. Lás-
 lad már mint alkudtatod megh-
 űket! Senki nem mondhattya
 Christus kívül: (g) Tudom, hogy (g) Jani
 mindenkor meg halgatsz engemet. 11. 42.
 Iaz, ki (h) tőkéllenteffen megtart- (h) Sidj
 attya mindazokat, valakik ű álta- 7. 28.

la járulnak Jstenhez, mert min-
denkor él, **hogy ESEDEZZEK**
miértünk. Szent Lélek ellen
iratot külömbség tétel hát ez:

(i) *Eccle-
s. in En-
chir. p.
154.*

(i) *Christus, miértünk ELEG-
TEVŐ közben járó; de a szentek
ESEDEZŐK.* Oh ember,
ember! vallyon s-nem közönsé-

(k) *Jan.
14. 6.*

ges *Propositio*é ez: (k) Senki nem
megyen az Atyához, *hanem én ál-*

(l) *Eph.
2. 18.*

talam? Ismét: (l) ű általa vagyon
az Atyához való **MENETE-**

(m) *Tim.
2. 5.*

LUNK. (m) *Jsten s-emberek
között való közben járó, EGY.*

(n) *Esai.
in b. l.*

Miképpen hogy, (n) *nincsen több
egy Jstennél; úgy a közben járó is
csak EGY.* Erthetze a tiéidtől, s
mondgy ellenek ha mered!

(o) *Cle-
mens E-
piscopus
Roman. l.
2. Constit
Apostol.*

Egygyik így ízol: (o) A' minden-
ható Jstenhez, nem szabad járuloi,
hanem Christus által. Másik azt

mondgy: *cap. 32. tom. 1; Concil. p. 58.*

mondgya: (p)
nek; azok kös-
dől Christus es-
az Egen. Han-
(q) *ez ember
s-máragok, C
Christusért halg-
tós bizonságo-
Azt mondgya Sz-
az embereket I-
csak Christus il-
nok voltak, s-
pecsételtve itt el-
levél; reád po-
ke szálott, mi-
Nem segtelen d-
ket mi, valami mo-
VALTOIN-
gyuk. 7ram m-
ded ezt? Látsuk
ziké ez: mádkoz-
földön m-értünk*

Y;
(q) Bellarm.

mondgya: (p) Kik testet viseltek; azok közül, CSAK egyedül Christus eszedzik mi érettünk az Egben. Harmadik így beszél: (q) Az embereknek áldozattok s-imádságok, CSAK egyedül a Christusért halgattatik meg. Kertős bizonságot-is hozok elől: (r) Azt mondgya Szent Agoston; hogy az emberekért Istennek eszedni, csak Christust illeti. Ezek jozanok voltak, s-nem volt (s) bépecsételve itt előttök a bent irási levél; te read pedig álomnak lelke szállot, mikor így irsz: (t) Nem helytelen dolog, ha a szenteket mi, valami módon MEGHVALTOINKNAK mondgyuk. Vram meddig szenvedett ezt? Látsuk már; köverkezike ez: Imádkoztak a szentek a földön mi érettünk; azért az Eg-

Y 3

ben-is

(t) Bellarm. libr. 1. de Indulgent.

(p) Hincmarus Episc. Remensis in Epist. ad Hincmarum suum nepotem c. 25. circa An. 800.

(q) Claudius Episcopus in 1 Tim. 2. fol. 269. ca. 2. 9.

(r) Salm. in 1 Tim. 2. S. quantum attinet.

August. l. 2. contra Epist.

Parmen. cap. 8.

(s) Esai. 29. 11.

cap. 4.

ben-is imádkoznak? Nem. Mert:

1. Az élőknek esedezéseket ez életben azért kívántuk; mert

(u) Tim.

2. 1.

Jak. 5. 16.

az (u) Apostol parancsolta; de hol vagyon a meg-holt szentek esedezések felől olyan hagyomány? 2. Az élők esedezések meg halgatása felől, va-

(x) Ter.

20. 7.

Job. 42. 3.

(y) Sam.

7. 8.

Rom. 15.

30.

Ephes. 6.

19.

1 Thess. 5.

25.

Sid. 13.

18.

(y) Bell.

libr. 3. de

encl. 5. 17.

6. 16. 5.

Neque

rationes.

gyon (x) igiret; de a meg holt szentekkel, vallyon s-ki biztat bennünket? 3. Ieles (y) példák tétettek le az élők imádsága felől; de a dicsóult szentek, hol tétettek le követhetésül?

4. Vgyan nem celebrálunk imádságokat az élő szentek emlékezetire, ha itt éretünk esedeznek is; de a meg-holt jámborok, (y)

ugy tiszteltetnek ma az emberek-tul. 5. Az élőknek abbéli cselekedetek szeretetnek munkája, s-a második táblára tartozik; de a meg holtaknak segítségül

valo

való hívásol
rábát nézi.

dunk az élő

mátságunkb

szentek-felől

ni az Enofok

űéramekkel

miatékünk

elő szentek,

lünk látrtyák

tik nekik tört

a meg-holt sz

nak minket, s-

szolkodhatun

tek esedezések

nitryuk az Iste

meg-holtak fel

lunk? (2) A' ma

s-még- meg sal

gésünk t; s-belé

ink rejte

kében;

gyuké

tekiek az

tudását

s-minden

valo hívások religio, s-az első 341
 táblát nézi. 6. Nem folyamo-
 dunk az élőknek érdemekezi-
 mádságunkban, de a meg-holt
 szentek-felől így szoktak szolla-
 ni az Enosok: (1) A' szentek az (2) Belli
libr. 1. de
Beat.
Sanct. 6.
30.
 érdemekkel, mind magoknak s-
 mind nekünk használnak. 7. Az
 élő szentek, jelen vadnak ve-
 lünk; láttyák háboruinkat; ér-
 tik nekik tört panaszinkat; de
 a meg-holt szentek (3) el-(3) Thea
mas part
1. 9. 52.
ari, 2.
 háadtak minket, s-nekik nem pana-
 szolkodhatunk. 8. Az élő szen-
 tek esedezésekkor, nem tulajdo-
 nittyuk az Istenét nekik; de a
 meg-holtak felől mikor így bol-
 lunk: (a) A' más életben vadnak, (a) An
glo-Rhe-
menfes im
cap. 15.
Luc. Sect
2:
 s-még-is meg halgátták könyör-
 gésünket; s-belé nézhetnek szive-
 ink rejtekében; avagy nem ad-
 gyuké nekik az Isten mindent
 tudását, s-mindenűt valo voltát?
 9. Nem

(b) *Corn.**à Lapidè**in Comm.**Epist. ad**Philem.**§. 4.*(c) *Idoc.**Cocc. The.**saui 10.**1. libr. 5.**art. 3.*(d) *Bell.**Conc. 4.**de Beati.**rud. cæ-**lesti pag.**411.**Henricus**Sealius**in Apo-**logetico**fol. 240.**Coster. in**Enchirid.**pag. 359.*

9. Nem helyhez tettyük bizodal-
munkat az élő szentekben; de à
meg-holtak felől sokan így hisz-
nek: (b) *Ugyan azon hittel hiszünk*
à szentekben, mellyel à Christus-
ban. 10. Nem minden helyben
lévő szűkséginket láttyák né-
künk az élők; de à meg-dicső-
ültek felől ilyen szo vagyon:

(c) *Semmi hely nem áll az uralkodo*
szentek ellen, hogy à távul valo
dolgokat észekbe ne vegyék. 11.

Nem mondgyuk az élőket min-
denhatóknak; de à boldogság-
ban mentek felől így szolunk:

(d) *Kicsoda tagadgya à szenteknek*
mindenható voltokat? 12. Ha
az élő s-meg holt szenteket itt

egyben foglalod; cseleked meg
ezt-is: miképpen az élő szentek
adnak egymásnak *Elemosynát*;
s-egymást meg látogattyák;
ugy cselekefsznek az holtak-is.
Hi-

Hi zedé ez
me zize el
Gol aktul!
ez, vagy aka
Sem miképp
az a gyalog
járóknak;
járó Christus
nának kösbe
penn azt, Iste
besteti; mely
Jesu-is. Tu
az hitet, Go
nek mert t
Istenben valo
nig, (z) hit a
(a) láthatatlan
nyos megmuta
gyen Job vo
nevezni, hog
Most csak az
cselekeszi azt
tekben lévő t

Hiszedé ezt? Láddé mely 343
 meszíze estek az elők à meg
 Goltaktul! Egy szoval azért tiéd
 ez, vagy akarod vagy nem: (x) (x) Doct.
Semmiképpben nem mondathatnak H. Helius
az Angyalok s-szentek mi kösben in Comm
jároinknak; mert ugy, à kösben ad locum
járo Chrístus s-mi kösöttünk vol- Pauli
nának kösben járok; a Szent irás 1 Tim. 2
penig azt, Isten s-mi közsénk hely- Vnus.
besteti; mely CSAK à Chrístus
Jesus-is. Tudom miért nevezed
 az hitet, Somály által néző hit-
 nek; mert tenalad az, (y) Nem (y) Bell.
 Istenben való bizodalom. Mi pe- libr. 1. de
 nig, (z) hit által járunk; mely, just. c. 4
 (a) látszatlan dolgoknak-is bizo- S. Catho-
 nyos megmutatója. De ez ám lé- lici.
 gyen! Job volt volna (b) tükör (z) 2 Cor.
 nevezni, hogy sem Somályt. 5. 7.
 Most csak azt mondom: Nem (a) Sid.
 cselekeszi azt, à dicsóult szent- 11. 1.
 tekben lévő tökélletes szeretet; (b) 1 Cor.
 Ys hogy 13. 12.

hogy mi érettünk imádkozza-
 nak. 1. Mert tudgyák űk azt,
 hogy Isten ezt magának hadta:
 (c) *Nem adom dicsőségemet más-
 nak; ezt pedig Fiára bizta: (d)*
 Fővetek én hozzám, kik meg fá-
 radtatok s-én titeket meg kön-
 nyebbítelek. Bár szeretnek-is
 azért minket űk; de többel tar-
 toznak Vroknak, s-nem-is ve-
 szik ezt el ű túle: (e) *Hisz segítség-
 gúl ENGEMET nyomoruságod-
 nak idején, s-én téged meg szaba-
 dítalak. Jól tudgyák ezt-is: (f)*
 Nincsen senkiben, Christuson ki-
 vül idvesség; s-nem adatott Ege-
 alatt más név, mely által kellene
 meg-tartatnunk; ezt ű nála had-
 gyák. 2. Szeretnek minket; de
 (g) *nem mindenkor vadsnak ve-
 lünk. 3. Szeretnek ugyan; de
 nem szeretik ezt: (h) A mely hi-
 tünk*

(c) *Esaï.*

42. 3.

(d) *Matt.*

21. 21.

(e) *Solt.*

50. 15.

(f) *Csel.*

4. 12.

(g) *Beil.*

Ibr. 1. de

Beat. Sā-

Mor. c. 20.

resp. ad 3.

(h) *Cor-*

nelius á

Lapide in Comm. Epist ad Philem. 7. 1.

tünk Christu-
 ű b-
 nnek-is
 nincsen, se
 űke segítés
 5. Szeretne
 kül s köny-
 nak. 6. J
 sűk éginket
 ben meg, min
 30. Ezt v
 hegyire: (m
 vagyunk. (n
 künt Anyán
 gár irsai vo
 sereg k kösib
 (q) egy más
 nak a tagok.
 matos, veszed
 Ha az n egy
 sók, s gítik eg
 kedse lünk a sz
 valo sedezésé
 mond ottuk, ez

tünk Christusbá vagyó; ugyā azon
 ű benne-k-is. 4. Szeretnek; de (i) *nincsen, se parancsolat, se példa, az űket segítségre való hívás felől.*
 5. Szeretnek; de (k) ű nálók nél-
 kül-is könyörögsetünk Christus-
 nak. 6. Szeretnek; de (l) a mi
 szükséginket, nem látták Jsten-
 ben meg, mint egy fűkörben.

30. Ezt vezzed már pennád
 hegyire: (m) Christusban egy test
 vagyunk. (n) A' menyország né-
 künk Anyánk. (o) A' szentek pol-
 gár társai vagyunk. (p) Mennyei
 seregek kösiben irattunk. Ha azért
 (q) egy másért szorgalmazkod-
 nak a tagok. Ha az Anya szorgal-
 matos, veszedelemben forgó fiairul.
 Ha azon egy Polgársághoz tarto-
 sók, segítik egy másit; nem kétel-
 kedsetünk a szenteknek érettünk
 való eszedezésében. Soha nem
 mondtuk, ez után sem mond-
 gyuk;

345

(i) Georg
 Cassand
 in Con-
 sul. ar

21. Pag
 964.

(k) Lau
 rent. Ar
 turus i
 Apol.

Cont. Toj
 sanum

cap. 32
 (l) Occi

l. 4. Sen

q. 13.
 (m) Paz

man fol
 959.

Rem. 12
 5.

(n) Gal
 4. 26.

(o) Eph
 2. 19.

(p) Sid
 12. 23.

(q) 1 Cor
 12. 25.

gyuk; hogy nekünk *vitéskedők*nek, az *uralkodo* Anyaszentegyházzal, egygyeességünk nem volna; hanem, a mi magános dolgainkra való gondviselést tagadtuk mindenkor. Meglehet azokkal-is az *egygyeesség*, kikkel társalkodásunk nincsen. Azt kellene ebből az *egygyeességből* megpróbálni; hogy minket, azért segéllyenek. Mert, ha az *egygyeességből*, a *szentek érettünk való esedezését* hozod ki; én azt mondom; hogy a mennyei szentek között-is nincsen *egygyeesség*; mert egyik a másikért ott nem könyörög. Ha te, ilyen szoros *egygyeességet* akaró vélek tartani; miért nem segélled őket te-is könyörgéssel? Talám, hogy nincsen szükségek reája? Vgyan meg marad ez; hogy az *egygyeességből*, nem hozhatz ki *éret-*

érettünk való
most képpen
ke érettek
telteknek, n
on egy ópera
a minden e
feles testhe
hogy sem a
dol az a szent
ink s gyakor
Polgár tarsa
nek de az (s
társalkodásr
bál külön
Felragyon m
ben; de még
tul, (") távul
tefeben jöve
gyél negezze
egygyeességek
egynassal; de
tudtak egy
féget. Laddé,

érettünk való esedezést; ha pedig 347
 másképpen akarod, tenéked-is
 kel érettek imádkoznod. A'
 testeknek, nem mind ugyan az-
 on egy *operatio*ok vagyon; mert
 à fejedet eler sebz, inkább fáj à
 sebz testhez közel való ragnak,
 hogy sem à lábnak; mit gon-
 dolsz à szentek felől? (r) *Anyá-*
ink-is gyakorta el hadnak minket. (r) Sol
 27. 10.
 Polgár tarsai vagyunk à szentek-
 nek, de az (s) *egy akolra*, nem à (s) Jan
 10. 16
 tarsalkodásra nézve; vagy pro-
 bály külömbet, ha bánod. (t) (t) Lu
 10. 20
Fel vagyon nevünk-is írva meny-
 ben; de még attul à szép orszá-
 gul, (u) *távul bujdosunk*, mint è (u) 2Co
 5. 6.
testben jövevények. Eléged-
 gyél meg ezzel: A' szenteknek-is
egygyeségek vagyon è földön
 egymással; de ugyan, mégh sem
 tudgyak egymás minden szük-
 séget. Laddé, hogy nem rekeft
 magá-

magában az egygyesség esedezést!

31. Illyent-is említél: *Ha*

(*) Luk. 15. 24. *azman* 61. 959,
à kárhosot (*) *Gazdag, nem*

Isteni szeretetnek buzgoságá-

bul, (mely à kárhosztakban nincsen)

Sanem csak emberi indulatbul;

vagy maga könnyának öregbülé-

sét kerülvén, gondot viseltél ő At-

tyafiakra: As Istennek kedvesi-

tul, nem kellé foganatos jó akara-

tot várunk? Odd meg elsőben

ezt, s' az után hozzá szollok: (r)

Példa beszéd ez, nem úgy lőt dolog;

Sogy à Gazdag Attyafiart meg em-

lítetté. Jól vagyon! (z) A' példa

beszéd, nem valóságos, Sanem

csak csinált dolog. Mit könyö-

rógtetted hát à Gazdagot? En à

tanács, le ted ez helyyet; mert

ha à pokoli lángban kinlodó

gazdag, nem nyerhete Attya-

fiainak kegyelmet; ki tudgya,

Impetralnaké à szentek-is te né-

ked

sele

(y) Mal-
onatus
z b. l.

(z) Sal-
ter. rom.
1. trach. 10

ked fiélét,

jó d. cursus

gad Attya

tudta à gazda

tudgyák min

ket? egyen

kedé: (a) Ha

is sogy à szent

szükséginket;

NYOS okb

GYVK. C

bizonyos okon

32. Ugy te

után való ga

szent Péter; i

Oecumenius s' I

szik az de nem

meg tanít ez

vallála, ha nem

esirend, itt sze

matossága; ki as

holta után-is, ig

radgyon meg,

ked affélét, vagy nem? Oszton;
jó *discursus* ez, itild meg ma-
gad: Attyafiainak rossz életüket
tudta a gazdag; azért a szentek-is
tudgyák minden mi cselekedetün-
ket? Tegyen eleget mostan ne-
ked ez: (a) Ha szintén jól hiszszük-
is hogy a szentek tudgyák a mi
szűkségünket; de azt BIZO-
NYOS okbul, NEM TVD.
GYVK. Csuda vallás, mely
bizonyos okon, nincsen fundálva!

32. Ugy tetzik; hogy (b) Solta
után való gondviselést emleget
szent Péter; így bizonyították ezt
Oecumenius s' Terinus. Csak te-
szik az, de nem úgy vagyon. Im
meg tanít ez helybül a magad
vallása, ha nem tudtad: (c) Di-
esirendő itt szent Peter szorga-
latossága; ki azon volt, hogy még
Solta után-is, igaz tudomány ma-
radgyon meg, halgatói között.

Nem

(a) Cajetan
in art. 5.
quest. 88.
in 2. 2da
Thom.

(b) 2 Pet.
1. 15.
Pazman
fol. 959.

(c) Esius
ad h. l.
pag. 784.

(d) Glos.
ordin.
Thomas
Aquiras.
Lyranus.
Hugo.
Dionys.
in b. l.

(e) Bell.
libr. 1. de
Beat.
Sanct. c.
18.

(f) Lori-
nus in b. l.

(g) Bell.
libr. 1. de
Sanct.
Beat. c. 6
S. Anton.

Nem halála után szorgalmatoskodot, im hallod! Hát mikor?

Ercs meg: (d) *Mig* élek azon leszek, hogy titeket meg is incselek; hogy az én, közzöttetek tanítot tudományomról, jövődöbenn is meg emlekezzetek. Vötte volt ezt Bellárminus Nagy-Atyád eszében, s' nem kapá ezt ighen mohon; hanem így szólla: (e)

Nem derekas Argumentumot vesetni innen. Magad ellen emlited Lorinust, mert ű így beszél:

(f) Ez helynek igazab ilyen magyarázattya: Mivel én hamar meg halok; azon vagyok most, hogy az én levelem jövődöbenn is esztekben jusszon. Láttadé ezt? Oecumenius felől, egyszer te azt

(g) mondád; hogy (g) láttad, az irásban való vétektől semmiképpen meg nem oltalmazhad; de la most szükséged idején elől veszed.

En

En ű rula il
(b) Nősa a
Oecumenius m
re; de onnéken
caus; hogy az,
csak réz szere
fégele tötte
meg is erővel
ni.

32. *Illyés*,
gondot viselt a
veletk. ládót az
Ki el-r. gadtat
ráltságiban; a
királlyal s' enne
a levelet. De it
dus Gordius ad
mit inna effelő
Tsebite *Illyés*
más való ki, *Illy*
ezt meg tart.
nagy D. Stormo

En ű rula illyent tudok irni:

(b) Noűa azt mondgyák, hogy Oecumenius irt à űzent Pál leveleire; de énnékem azt irta Fronto Ducæus; hogy az, nem ű írása; hanem csak rész szerént övé. Ihol s' kétségessé tőtte egy Barátod, s' még-is erővel ream akarod kötni.

(b) Posses
vinus in
Appara-
tu in ver-
bo Oec
cumeni-
us.

32. Illyés, az el-ragadás után, gondot viselt à földiekre; mert levelet küldött az után (i) Foramnak. Ki el-ragadtaték (k) Josaphát királyságában; az után Foram lűn királla; s' ennek küldé bolta után à levelet. De itt ki szakadtz Nodus Gordiusoddal! Halhatza, mit irtak effelől à tiéid: (l) Nem Thesbites Illyés volt az; hanem, más valaki, Illyés nevű. Ha csak ezt meg tartanám-is; mivel nagy Doctor mondgya, még pe-
Z nig

(i) 2Krő.
21. 12.
(k) 2Kirá
2. 11.
cū c. 3. 11
Pazman
959.

(l) Cajet
in 2. Pa
ralip. 21.

(m) Tor-
niellus in
Annali-
bus An.
mundi
3146.
num. 2;

(n) Idem
ibid.

(o) Mal-
venda l.
9. c. 2;

(p) Sas-
lius in
4. Reg. c.
2, v. 25.

nig tiéd; helyet kellene nékié
adnod. De haly mást-is; (m)
Hísető; el-ragadtatása előtt; Eli-
sæusnak, vagy valakinek badta azt
à levelet Illyés; hogy Foramnak
jövendőben meg adná. En-is
ügy vallok. Vgyan tudod ide-
jér-is el ragadtatásának? Több
eszet szital hát ennél bé: (n) Fo-
ramnak első esztendejében ra-
gadtatott-el Illyés. Nem Josa-
phat kiralságában hát! Hogy
nem mondod te-is, hogy (o) az
Egébül, (nem ment hát se Lim-
busban, se è földi Paradicsomi
kertben) az Angyaloktól kül-
dötte? Azt kérdem tőled; ki-
csoda írta ezeket: (p) Nem ha-
tározhatom meg az időt, melyben
küldötte Illyés à levelet? De te
mégis, mely jó Chronologus vagy!
Tudodé miről vagy on itt à szó?

A

A' meg-boltak
detik hogy
à mi algainkat
nig t azt tar
mind elkezdül
vagyó. Mi k
ból al onak, à
Náiaonál szer
gyak; hogy (i)
ragadtatása elő
De ha gyan J
velet; ki vit ne
ban téntár, pe
sat? T lám az
bandi! csuda ho
gásbar, mind
omlot, 'mind
szakadozor! Ie
à kétfél életb
egymá nak em
leherne! gondo
meg-ha borodot
Z

A' meg-holtaknak lelkekről kér-
 detik: hogy ~~ha~~ tudvánké azok
 à mi dolgainkat? Illyes telót pe-
 nig te azt tanítod; hogy (q) *mind lelkeztől testestől az Egeben*
vagyon. Mi közü itt à két rész-
 ből allonak, à csupa lelkekkel?
 Náladnál szemesebbek mond-
 gyak; hogy (r) *est à levelet el*
ragadtatása előtt fogta írni Illyes.
 De ha ugyan Illyes írta azt à le-
 velet; ki vit néki à *Paradicsom-*
ban ténát, pennát, s' papyros-
 fat? Talám az *Angyalok* ? *da pro-*
bandi! csuda hogy à sebes moz-
 gásban, mind à ténata el nem
 omlot, s' mind à papyros el nem
 szakadozott! Ieles vallás; hogy
 à kétféle életből; levelet írhat
 egymásnak ember! Vajha ugy
 lehetne! gondolodé; hogy sok
 meg-háborodot szivek, elébbi

(q) Bell.
 libr. de
 Rom. I.
 c. 6.

(r) Adaz
 mus Con-
 zeniuss in
 q q pro-
 cem. in 4.
 Evang. q.
 5. s. 8.
 Nicolaus
 Serarius
 c. 8. q. 143
 Proleg.
 Bibl.

izöverséges frigyeknek leve-
let nem küldenének: de, hol a

*Am. Magj. Sz.
hi. Szab. 11.
1. d. 1.*

(17) *Isa.*

(17) *1 Kir.*

13. 2.

pósta, s ki viszi el? Így volt ré-
gen ez szokásban: levelet irt itt
létében (r) *Esaiás* a következen-
dő *Cyrus*nak; amaz iffju (r) *Pro-*
pheta-is, a még életben nem lé-
vő *Jofias*nak. Így itilhetz *Jkyés*
felől-is. En ezekkel tartom.

(s) *Apoc.*

2. 26.

(t) *Apoc.*

3. 21.

(u) *Apoc.*

5. 10.

Pazman.

fol. 960.

33. *A' gyösedelmének Jsten,* (s)
országokat ad birodalma alá; (t)
királyi székekben ülteti; (u) kirá-
lyokká teszi, s-uralkodnak é föld-
dön. *Moft* vagyon az; mert *moftan*
Jtilet után; sem országok, sem em-
berek nem lesznek, kiken uralkod-
saffanak a *szentek*. Koránt sem az,
a bé hozot helyeknek értelme
jó Vram! Hogy nem mondod
azt-is; hogy a *szentek* holtok u-
tann-is (x) meg házasodnak?

(x) *Matt.*

22. 28.

Nem

Nem tudod
ollyan lesznek
gyali? nem ke
világi ország. I
tél volt a taná
utolsó tiletke
nek hatalmuk; a
setésegen. N
tozik hat ez!
szenteket; kil
után, a mi dolg
magok s-ho
dicsőséges
De talán csak
zatik ez ország
szen hát úgy a
örökké való ju
az országadás!
meg csontul of
lapartya? vilá
talánra? dat! A
kodnak é földön

Nem tudodé még-is, hogy (y) *oltyak lesznek mint az Jsten Angyal?* nem kel ú nékiek oíztón *világi ország.* Bár ezekhez mentél volna tanács kérdeni: (z) *As utolsó itiletkor leszén a szenteknek hatalmok, a megítélendő nemzetsegeken.* Nem é világra tartozik hát ez! Szánom én úgy a szenteket; kik ennyi veritékek után, a mi dolgainkban avattyák magokat, s-hová hadgyák hát el dicsőséges boldogságokat? De talám csak világ végeig, bizatik ez ország reájok? Nem leszén hát úgy a győzedelmesnek örökké való jutalom gyanánt, az ország adás! Avagy talám meg csonkul oíztón boldog állapotok? világos helybül mutatd *religiódat!* A' szentek uralkodnak é földön; de nem a mi dol

(y) 7. 30.

(z) Zyranus.
Alcasar
in h. l.

- dolgainkra viselnek gondot; ha-
 (a) 1 Cor. nem Fejekben a Christusban (a)
 6. 2. megítlik é földön való gonoszo-
 (b) 2 Cor. kat. Így ízoktak űk (b) nagy e-
 10. 4. rősségeket le rontani. Ezt mind
 most; mind ez után örökké vég-
 ben vízik. Vagyon hát itilendő
 országok mostan, ez után-is meg
 (c) 1 Cor. marad (c) itilet tettelek, az embe-
 6. 3. reken s-gonosz. Angyalokon; mert
 mind most, s-mind ez után ja-
 vallyak Vrok itilerit.

- (d) Zach. 34 (d) Imádkoznak a mennyi
 1. 12. Angyalok a földiekért; tesát a
 Pazman szentek lelke is imádkozik. Mert
 fol. 960. a szentek mi velünk egyenlő ter-
 meszetűek, s hasonlő nyavalyák-
 bann-is voltak mi velünk régen.
 Tudatlanság hát azt mondan: hogy
 a szentek nem könyörögnek érte-
 tünk, mert megölték. A' mi va-
 lásum

lájunk szerént
 Calvinus tanít
 vélelten a lel
 A' Zachariás
 vagy; affélé
 ugy ízoktak a d
 ki-tételik. Vg
 férfi v res lov
 lyon s- ugy vol
 hez támaszkod
 helyűl kel a v
 m. Ha mi é
 nának az Ang
 mi bűk ségünke
 tudgyak. (b)
 rént nem vebeti
 származat fósásk
 penig a t nekie
 lencse; ol vagy
 Nincsenek az An
 (hogy udhatn
 gésünk t) saner
 Z

lásunk szerént él lelkek; noha (e)

Calvinus tanítása szerént, semmi-
vé leszen a lélek." Hald meg!

A' Zachariás helyében, látás
vagyon; affélében pedig, nem
ugy szokot a dolog lenni, a mint
ki-tétetik. Vgyan ott (f) egy

férfi veres lovon űlt; mely val-
lyon s-ugy volté? Itt-is csak e-

hez támaszkodom: (g) Világos
helyből kel a vallást meg próbál-

m. Ha mi éreztünk imádkoz-
nának az Angyalok, tudnák a

mi búkségünket; de azokat nem
tudgyák. (h) Természetek sze-

rént nem vehetik észekben, sziből
származot foszáskodásinkat. Hogy

penig azt nekik Isten meg je-
lencse; hol vagy az írva? (i)

Nincsenek az Angyalok mindenűt;
(hogy tudhatnak a mi könyör-

gésünket) hanem, csak egy hely-
ben.

(e) Calvi
libr. 3. c.

25. n. 124

Pazmana

fol. 515a

(f) 1. 2.

(g) Bell.

libr. 3. de

verbo

Dei c. 3a

(b) Idem.

de Beat.

Sanct. 1.

1. c. 20.

(i) Thom.

part. 1. q.

52. art. 2.

(k) Da-
mal Or-
abod. fil.
l. 2. c. 3.

(h) Aug.
de cura
pro mor-
tuis c. 13.

(m) Lo-
rinus in
cap. 1.
2 Bp. 1.
Ret. 12.

(n) Sid.
7. 25.

ben. (k) Mikoron az Egben vad-
nak, mincsenek é földön; s ha é
földre jünek, nem maradnak az
Egben. Ha az Angyalokban ez
nem talaltathatik; hogy hogy
keresed azt, annal inkább a szen-
tekben? (l) Ha minket Atyáink
s Anyáink el badiak, hogy hogy
vadnak jelen a mi dolgaikban?
Hogy hogy vadnak jelen a mi nya-
valyaikban, holot csendességben
nyugosznak? Meg tanullyad az-
ért ezt: (m) Sok dolgokat nem
tudnak az Angyalok, melyeket
az Evangelium szolgaitul tanul-
hatnak meg. Hogy hogy vehet-
tik hát bé, a mi szükségeinket?
(n) Christus az, ki mindenkor él,
s eszedesik mi érettünk; nem a ben-
tek. Hat egyenlő természetűek
velünk a szentek, s hasonlő nya-
valyákbann is voltak? Nem hoz-
hatz

hatz abbul
dezt; hanc
kirüllyen in
indul at a mi
ézésen, mer
mindenekben
vagyon ez éle
s-Ary d közö
csak é monda
boldogul is fia,
szégyenül is, ne
habin emeg
lyet tagadunk
érettünk egy
koznak. Azt
hogy nekünk is
kel hivunk?
úttököt vonsz:
kezik; re en a sz
ban) eszedetek a
ezeknek is segits
sivni; mert a sz

hatz abbul ki, érettünk való ele-
dezőst; hanem csak Christusét,
kirúi ilyen irás vagyon: (o) *Meg* (o) *Sia*
indulbat à mi erőtelenségünknek 4. 15.
érzésén, mert ű-is meg kísértetet
mindenekben. Nagy szöverség
vagyon ez életben te közötted,
s-Atyád között; de ha ű meghal,
csak è mondatik rula: (p) *Ha meg* (p) *Job.*
boldogul is fia, nem tudgya; ha meg 14. 21.
szégyenül is, nem veszi észébe. De
ha binte megengednök is; (mel-
lyet tagadunk) hogy a szentek
érettünk egyen egyen imad-
koznak. Azt hozodé onnan ki;
hogy nekünk is űket segítségre
kel hívunk? Lássad, ha ezzel
űstököt vonsz: (q) *Nem követ-* (q) *Becas*
kezik; régen a szentek (Limbul- *nus l. de*
ban) esedeztek az élőkért; azért, *Invocat.*
ezeknek is segítségül kellett űket *Sand.*
szívni; mert a szentek segítségül pag. 41.
való

való hívására, az-is kívántatik,
hogy a mi könyörgésünket ércsek.

Vgy tertzik te néked-is, ilyen

(r) Bell.

ib. 2. de

Purgat.

(s) s.

Quod

anem.

(s) Idem

ibid. s.

Praterrea.

értelmed vagyon; hogy a (r)

Purgatoriumban való lelkek mi

érettünk esedeznek; de még-is azt

mondod; hogy (s) nem kell azo-

kat segítségre hívni. A' Szentek

ket nem azért mondgyuk meg-

holtaknak, mint ha, mind lel-

kestül testestül oda löttek vol-

na; hanem az itt élő szentekre

(t) Rom.

14. 8.

1 Thess.

4. 10.

Apocal.

14. 13.

(u) Ni-

basius de

Invoc.

Sanct. c.

2. q. 2.

arg. 2.

nézve. Az irás (v) holtaknak ne-

vezi őket; lássad te, ha gáncsot

keresz benne. Ha kellene pán-

tolodni, mi-is találánánk illyent

irástokban: (u) A' meg-holt szen-

tek, mostan-is élnek testekre né-

ve, s- semmiképpen meg nem hol-

tak. Azért seregenként járuljunk

úhozájok, s-ugy imádjuk őket.

Vr Isten ha illyent mondot vol-

na

n. Calvinu

volnanéki

ez életből k

meg-holtakna

let k okosko

felol-is így l

tünk ágazatt

biznyossan m

tudatlan az,

Meg-holtak a

érettünk nem

tudatlanság

Isten Lelket:

emerek fiaim

napon el-vész,

tyok Avagy, n

lannak: (a) H

meg-holt szente

úált lok az Aty

nek: mi nem va

nem fevelvőün

igafs, g, noha me

na Calvinus; mit cselekedtél
 volna néki? Bezzeg a szent irás,
 ez életről ki költöztek; (x) (x) Ef
26. 19
Genes.
15. 2
Gen. 2
8.
(y) Tb
mas par
3. 9. 5
art. 4. meg-holtaknak hja. A ki közzül-
 letek okoskodék, még Christus
 felől-is így szolla: (y) *Es a mi szin-*
tünk ágazattya; hogy a Christus
bizonyossan meg holt. De talám
 tudatlan az, ki így argumental:
Meg holtak a Szentek; azért mi
érettünk nem esedeznek? Ne vesd
 tudatlanság alá az így izolo I-
 sten Lelket: (z) *Ki méggyen az* (z) So
146. 3. emberek fiainak lelkek; s-azon a
 napon el-vész, minden ű gondolat-
 tyok. Avagy, mond ezt is tudat-
 lannak: (a) *Ha meg kérdenők a* (a) Jaco
bui Fab
Staph-
lenfis
Joan. 14 meg-holt szenteket; *Mébetünké*
 ű általok az Atyához? így felelné-
 nek: *mi nem vagyunk út, noha el-*
nem tevelyedünk; nem vagyunk
igasság, noha meg nem csalatunk;
 nem

nem vagyunk élet, noha élünk.
Fárjakok azért, **NEM MI AL-**
TALUNK; hanem azon az úton,
 mellyen mi is jártunk. Patvaron
 marasztalak, hogy *Calvinus*on
 kapdosh. Nem mondgya úazt;
 hogy Isten a lelkeket semmivé
 teszi; hanem így szoll: *As* **H-**
LANDÓKAT az *Isten* haragja
 semmivé teszi. Talam te nálad,
 halando a lélek? Hiszem jádзи
 vagy! magad meg-vallod néki
 ártatlanságát, mikor így ír sz fe-
 lőle: (6) *Ha valaki kérdi Cal-*
vinustul: Hol voltanak *Christus*
 halála előtt az igazaknak lelkek?
 így felel: *As* **Egben.** Nem tő-
 ri hat porrá a lelket, hanem él-
 teri. Bocsássa meg-Isten forte-
 lyoskodásodat!

35. Látsuk immár, mint foly
 beszéded: Elébb mégy s-igy bol-
 lasz:

(b) Bell.
 libr. 4. de
 Christ.
 ap. 2

lat: Nem tudsa
 me set erejéből m
 gy ok, sem a dicső
 em rek jókisé get
 csá Isten tudgya
 jele tsetineknek é
 Me t es életben n-i
 nek, meg jelentette
 gon láttját. (e)
 bási seledetít, tá
 le-is jímerte. Ugy
 Elis us, a Siria ki
 taná sit, meg jelen
 kirát vanak. (g) Da
 godo, szor álmát. (h)
 az An mias titkos csig
 szente is voltaképp
 sát Ise m jelenésből é
 kat. S tepíteni akaro
 de ki etzik farka! Ig
 ellene l: (i) Nem iga
 a szent k nem tudgyak, n

laß: Nem tudsattyak ugyan ter-
 mészet erejéből meg, sem az An-
 gyalok, sem a dicsőült Szentek, az
 emberek szükségét; (mert így, (c)
 csak Isten tudgya) de Isten meg-
 jelentetné nekik a földi dolgokat.
 Mert ez életben is, (d) Samuel-
 nek, meg jelentette Isten, a Saul
 gondolattját. (e) Eliseus, a Ge-
 házi cselekedetét, távol lévén tő-
 le is, ismerte. Ugyan ezen (f)
 Eliseus, a Siriai királynak titkos
 tanácsit, meg jelentette az Izrael
 királynának. (g) Daniel, a Nabu-
 godonosor álmát. (h) Szent Péter,
 az Ananiás titkos csigányságát. A
 Szentek is voltaképpen tudgyák
 hát Isteni jelenésből a földi dolgo-
 kat. Szépiteni akarod a dolgot,
 de ki tetzik farka! Így szól egy
 ellened: (i) Nem igaz az; hogy
 a Szentek nem tudgyák, mit kérünk
 ű től-

(c) Jer.

17. 10.

1 Reg. 8.

39.

(d) 1 Sam.

9. 19.

(e) 2 Reg.

5. 26.

(f) 2 Reg.

6. 9. 11.

12.

(g) Dan.

2. 30.

(h) Act.

5. 3.

Pazman

fol. 960.

(i) Bál.

l. 1. de Be

at. Sanct.

c. 20. resp.

ad 3.

nosa élünk.
 M M I AL-
 son az úton,
 k. Patvaron
 gy Calvinuson
 ondgya úazt;
 ket semmivé
 zoll: As Ha-
 Isten haragja
 lám te nálad,
 Hiszem jádzi
 eg-vallod neki
 ikor így írsz fe-
 alaki kérde Cal-
 oltanak Cárifus
 asaknak lelkek?
 gben. Nem tő-
 lket, hanem el-
 meg-Isten fonté-
 nmár, mint foly
 mégy s-ig bol-
 lafz:

űtűlők. Mert noha kételkedésben
jőhet ez: Hogy hogy tudgyák a
szívből származott indulatokat?
mind az által, bizonyos az hogy tud-
gyák. Hallod, nem forgat ám
ez, se természet erejét, se Isten

(k) An-
glo - Rbe-
menjes in
c. 15. Luc.
sect. 2.

meg-jelentését! Ismét: (k) A'
mi szívünknek belső poenitentia
tartása, nyitva áll az Angyaloknak,
s-egyéb mennyei lelkeknek. Mit
mondasz ehhez? Ha nyitva áll,
nem kell hatázt, az Istennek
meg-nyitni! Mondom hiszem,
hogy takargatod vallásodat! V-
gyan Isten jelenti meg azoknak
a mi szükségünket? Hová téved

(l) Bell.
l. de Beat.
Sanct. c.
20. B.

hát ezt: (l) Ha a szentek szűköl-
ködnek új meg-jelenés nélkül;
nem szollana ily bizvást az Ecce-
fia, minden szentek felől: Kö-
nyörögjetez érettünk! Sanem in-
káb, azon reménykednék Istennek,
hogy

Be nyékiek jelent
nyirgésüket. El t
ha mind így belze
ho rá téized ha jo
(m) Az Angyalok, s-
kek meg-tudgyák a
sint t MAGOKBA
termi szentek gyorsasá
nem képpen minden
Igy nellen ellened
A' l' hozott példá
nün nincsenek; me
kivüi jelentette Iste
azt n eg. 2. Nem m
hane csak némellye
Eg-b li szentek most
forgo odnak abban a
ban, melyben ezek v
Volt ily dolog, mel
néha em tudtak; min
Jus-is i Summitis fia sal
tudgy; ha a szentekről

hogy nékik jelentse meg a mi kö-
 nyörgésinket. El távoztál ettől,
 ha mind így beszélsz! Ezt-is
 hová térsz ha jól kérdeném:
 (m) Az Angyalok, s-a dicsőült lel-
 kek, meg-tudgyák a mi könyörgé-
 sinket MAGOKBAN; Mert a
 természetnek gyorsaságábul, némü-
 némü képszen mindenütt vadnak.
 Igyenessen ellened vagy on ez.
 A' bé hozott példák, mi elle-
 nünk nincsenek; mert 1. Rend-
 kívül jelentette Isten azoknak
 azt meg. 2. Nem mindeneket;
 hanem csak némellyeket. 3. Az
 Eg-béli szentek mostan, nem
 foglalkoznak abban az hivatal-
 ban, melyben ezek voltak. 4.
 Volt oly dolog, melyet ezek
 néha nem tudtak; mint (n) Eli-
 seus-is a Sunamitis fia halálát. Ki
 tudgya; ha a szentektől-is el ta-
 lál-

(m) Co-
 sterus in
 Enchirid.
 pag. 388.

(n) 2Kir.
 4. 27.

lallya Isten rejteni, à mi könyörgésünket! Avagy, honnan tudod hogy nekik meg-jelenti, s mikor? Bezzeg, ha Isten megígérte volna; hogy űk minket minden könyörgésünkben, meg halgathatnak; hozzájok igazíthatnalak én-is. Vgy tetszik te, *rend szerént* vitatod azt; hogy Isten, à mi szükségünket meg-jelenti à szenteknek; mi közöd hát épéldákkal? Ha *rend kívúl* tudnak penigh azok à mi könyörgésünket; nem *mindenkor*, nem is *mindeneket* tudnának; és így, nem volnának mindenkor könyörgésünknek meg-halga-toi; te-is, hogy lehetnél bizonyos (de igaz!) imádságod meg-halgatása felől? Igaz, hogy *Sa-muelnek* Isten meg-jelentette à *Saul* gondolattya; de nem *min-*

de-

teket; mert azt ne
ho gy *szívenek* min
tya meg-jelentette vo
à *amarok* felől val
mi *denkor* tudra E
rini *Király* fortélyo
se *Gázit*, nem lát
kor. Némely dolog
lans *át* jelenti ű be
(d) *Érd* meg tőle; v
kes *sen*, maga, ferje
Mag *dé* tanítya; h
Szen *Télek*, nem mi
lent *eg* mindent, à
nak. *ez*zeg nem ug
az idv *zult* szentek felő
el, me *tudá* ugyan a K
mának *nagya*rázattya
jeli *ban*, s-könyörg
Talam *szentek*-is csak
tyák *ik*séginket, vag
azokér *könyör*gnek?
aa

deneket; mert azt nem olvasuk;
 hogy szivének minden gondolat-
 tyát meg jelentette volna; hanem;
 a szamárok felől való. Nem
 mindenkor tudta *Eliseus*-is a *Sy-
 riai* Király fortélyos tanácsát;
 se *Gebázit*, nem látta minden-
 kor. Némely dolognak tudat-
 lanságát jelenti ú benne effele:

(o) Kérd meg tőle; vagyoné bé- (o) 2 Kir.
 keségben, maga, férje, gyermeke? 4. 26.

Magadé tanította; hogy (p) a (p) *Lyra*.
Szent Lélek, nem mindenkor je- inb. 1.

lent meg mindent, a *Prophéták*-
 nak. Bezzeg nem úgy hiszsz te
 az idvezült szentek felől. *Dani-*

el, meg tudá ugyan a Király ál-
 mának magyarázattyát, (q) éj- (q) 1. 18.
 jelí látásban; s-könyörgése által. 19.

Talám a szentek-is csak éjjel lát-
 tyák szükséginket, vagy mikor
 azokért könyörögnek? *Szent*

Péter pénig, noha Ananiás s. Saphira cselekedeteket meg-ismére; de Simon Magus gonofságát, ugyan csak (r) külső jelből tudá meg. Te pénig, ugy izollasz az idvezült lelkek felől; hogy ezt, *Jsten jelentéséből*, a másikat, külső jelből tudgyák meg? Halgashát s-job!

36. Mennyünk ujjobban több szavaidra: A' (s) meg halt Moses, megjelenék (t) Jlyéssel edgyút, s' jövendő dolgokról beszéllének. De az Ungvár-megyei lélek vesztők, (u) kérdésben hozzák; ha ugyan valóban megjelenté Moses? ha pénig meg jelent, rend kívül volt. Miel hiszszük az Evangelisták szavát; hogy (*) meg jelentek; s-tudták nevezet szerént m' essék Ferusalemben Christuson. Ki hozhattuk azért ez egy példabul

(s) Dene.

34. 5.

(t) Luk.

9. 39.

(u) Pag.

39.

(*) Mat.

17. 3.

Mark. 9.

3.

Luk. 9.

30.

ul azt hogy a többi szentek
vák e világi dolgokat. Ugy
boldogság, minden körülmény
meg elegiti embernek.
Ertelmely szentek tudója
a dolgokban; több is m
váltatják azt, hogy lá
lenek. E Moses-jelöl
gy más utasítást hogy? v
Jste velőt a Sándok; tudta
v'nak, s-vétkeket is lát
gy ért vádolta. Ezé a d
fa törő kos? Lassuk, m
ro. lást télsen. 1. Ezek
ket jelennek meg; de te,
ket nevez ezeknél, dic
fien nek. 2. Ezek, cs
Apostoloktól lattat
de, Jók világon lévő em
nek. K'olozod, a szentek ha
nált. 3. Ezek csak Ch
stall bejelenek; de te, az em
ber

búlast; hogy a több szentek-is tud-
gyák a világi dolgokat. Ugyan is
a boldogság, minden kívánságát
(v) meg elegíti embernek. Ha
azért nemely szentek tudosok a vi-
lági dolgokban; többi is meg ki-
vándattyák azt, hogy űk is azok
legyenek. E' Moses felől mond-
gya másut az irás: hogy (3) vádollya
Isten előtt a Sádokat; tudta hát hogy
vadnak, s-vétkeket-is látta, mel-
lyekért vádolta. Ezé a derekas
fal törő kos? Lássuk, minémű
romlást térszen. 1. Ezek csak
ketten jelentek meg; de te, több-
bet neveíz ezeknél, dicsóúlt
szenteknek. 2. Ezek, csak az
Sárom Apostoloktul láttatának;
de te, sok világon lévő embe-
reknek osztod, a szentek hasz-
nálhatását. 3. Ezek csak Chri-
stussal beszéltek; de te, az em-

(y) Psal.
16. 15.

(2) Ján.
5. 45.
Pazm sol.
961.

Ananiás s. Sa-
et meg-ismé-
us gonofságát,
ő jelöl tudá
gy (z) lollafzszé
k felől; hogy
őül, a málikat,
ák meg? Hal
ujjobban töb
meg holt Moses
felel edgyút, s
ul beszéllének
egyel lélek vesz
n hozták; ha u
jelenté Moses
ent, rend kívü
zük az Evange
gy (*) meg jelen
vezet sserént m
vően Christusen
ért és egy példá
ba

- berek szükségét orvoslod ezeknek gondviselésekkel 4. (a) A földi Paradicsombul tanitod te, hogy jött *Illyés*; a szenteket pedig, *dicsőülteknek* hivod. 5. A (b) *Szent Atyák Limbusából* hozd elől, a *Moses* lelkét; sok bennetek lelkének pedig, menyországot adtz. 6. (c) *Férfiak* voltak *Moses* és *Illyés*, mikor meg jelentek; de te a szenteknek, *lelkekről* tész emlekezeret; vagy talám a lélek-is *férfi*? 7. (d) *Szoltak s. beszéltek* ezek, meg jelenések or; de még, nem vehetem a dicsőült lelkeknek szavakat eszemben, közörtünk. 8. Meg ilmérték ezeket az Apostolok, hogy (e) *Moses s' Illyés*; de még te, egy mennyei szentet sem ilmértél itt e világon megh. (f) *Dicsőségben* jelentek azok
- (a) Nico-
laus Ly-
ranus in
Mat. 17.
(b) Tho-
mas A-
quinas
part. 3.
quest. 45.
art. 3.
resp. ad 2.
(c) Luk.
9. 30.
(d) 7. 30.
(e) 7. 33.
(f) 7. 11. 9.

az k meg; a te sze
ho fogta valaha, a
jel nélekkor el a m
10. Csak (g) *Salál*
eze a Christusna
szük éginket tell
szent ekkel. 11. Cs
lenne tesznek eze
ter; a te, több város
tod a szentek javait.
post lokkal, meg
sten end kivül *Mo*
kit f ha az előt nem
de k tudgya, ha te v
nem Imérteri itt úk
nem eheted áldálo
Egylz r s-mind jete
meg; em tudom, ha
lafsz te az idyezült
löl? I itod azért hog
kevés őzöd vagy on.
vezed tanítóinkat *lélek*

azok meg; à te ízemedet pedig,
 hol fogta valaha, à szentek meg
 jelenésekkor el à mennyei fény?
 10. Csak (g) *Saláláru*l belzéltek (g) 7. 31.
 ezek à Christusnak; te pedig,
 ízütséginket tellyesítetted à
 szentekkel. 11. Csak (h) *Ferusa-* (h) 7. 11.
lemrül tesznek ezek emlekeze-
 tet; de te, több városoknak-is ob-
 rod à szentek javait. 12. Az A-
 postolokkal, meg-ismérteté I-
 sten rend kívül *Mosés*t s' *Filyés*t,
 kit soha az elõt nem láttak vala;
 de ki tudgya, ha te veled, megh
 nem ísmérteti itt úket, és így
 nem veheted áldásokat? 13.
 Egyszer s-mind jelentek ezek
 meg; nem tudom, ha ugy val-
 laszszé te az idvezült lelkek fe-
 löl? Látod azért hogy ezekkel
 kevés közöd vagyon. Miért ne-
 vezed tanítóinkat *lélek vesztők*,
 aa 3 nek?

nek? Talám, hogy a Sátán or-
 (i) Tisk. ízágát rontyák, s' a (i) Bestia bil-
 14. 9. 10. lyegét viselőknék kénköves tót
 11. mutatnak? jól cselekeszik, mert
 (k) Mark (k) arra hivattak. De talám más
 16. 16. vagyon elmédben. Honnan
 tudod hogy el-vesznek azok a
 lelkek, kiknek úk *prædikálnak*?
 közeleb a magad lelke hozzád,
 hogy sem azoké; de még sem tu-
 (h) Becanus in Manuali libr. 1. c. 16. 5. 16.
 dod (l) *annak mint létszen állapot-
 tyá, még-is a más ember szálká-
 jában akadtál meg!* Azért hoz-
 ták kérdésben úk a dolgot; (ha
 úgy volt) mert meg lehetet az,
 hogy ez, *látás* lőt légyen; mint
 régen a Prophétáknak, hogy a
 távul lévő dolgoknak képzeri,
 őtlóttek elméjekben. Nem
 csak úk tartottak ebben nehéz-
 seget, hanem mások-is; kik-is
 itt, ilyen kérdést tóttek: *A'*
 köszön-

köszönéses fel-
 tótték Jsten M
 ug vitée bē az E
 Ha csak lélekben
 bog hogy látbattá
 Ape zolok, bolot a
 lan Ha penig tefté
 bog ismerték meg
 elöt oša sem látta
 így ellet volna sz
 kéte ledni az el-rej
 löt; bog sem min
 pert nditani.) El
 lóttó, látáfra fakac
 azért valóságos sar
 ezeke meg-jelente
 egy r id-kívül val
 nálad rokásban me
 hozni helyesé a N
 afféle meg-jelenések
 Nem-skel afféle (n
 tudako ni; hanem, az
 aa 4

községes fel-támadás előtt, fel-
 költötteé Isten Moses testét, s
 úgy vitteé be az Egben? Ismét:
 Ha csak lélekben jelentek meg;
 hogy hogy látsattak meg őket az
 Apostolok, holot a lélek látsat-
 lan? Ha pedig testel voltak jelen;
 hogy ismerték meg őket, kiket az
 előtt soha sem láttak? (noha itt
 így kellett volna szólni: ^(m) Job ^(m) Au-
 kételkedni az el-rejtetett dolgok fe- ^{gust. 1. 2.}
 lől; hogy sem mint azoknál nagy ^{de Genes.}
 pert indítani.) Effélék lévén e- ^{ad liter.}
 lőttők, látásra fakadtak ki. Mi-is ^{ca 5.}
 azért, valóságosan mondgyuk
 ezeket meg-jelenteknek; de ez
 egy rend-kívül való példából,
 nálad izokásban ment dolgot ki
 hozni, helyesé? Nincsen ma
 afféle meg-jelenések a lelkeknek.
 Nem-is kel afféle ⁽ⁿ⁾ Salottaktul ⁽ⁿ⁾ Esa.
 tudakozni; hanem, az Isten tanu- ^{3. 19.}

(o) 2 Sam. 12. 23. *bizonságra kel menni; mert, (o)*
 Job. 7. 9. *nem jönnek azok mi hozzánk é föld-*
 Luk. 16. 26. *re. (p) Ha valamikor a lelkek meg*
 (p) Ter. szallian l. *szollalnak, a gonosz lelek csalárd-*
 de anim. *ságabul leszen az, ki azoknak ké-*
 cap. 57. *pekben jelenik meg. Egy izoval:*
 pag. 295. *(q) Ketséges az a jelenés, mellyet*
 Thomas *az Isten törvénye az Evangelium-*
 part. 1. *mal edgyút meg nem próbál. Akar*
 quast. 117. *menyit beszély azért te a lel-*
 art. 4. *keknek ez életben való meg je-*
 ad 2. *lenhetőségekről; de én ezzel*
 (q) Ger- *tartom: (r) Minden meg jelenést*
 son de *mely a szent irással nem egyez; az*
 exami- *ördögnek gyanós sugallásának kel*
 nat. do- *tartani. Akar a Isten, hogy Mo-*
 Etrin. *ses s-Illyés meg-jelennyenek.*
 part. 2. *1. Mert némelleyek (s) Christust,*
 confid. 1. *Illyésnek tartják vala, vagy egy-*
 (r) Salm *nek a Propbeták között; de ezek*
 som. 1. *nek meg-jelenések, vele való*
 prol. 7. *betzellések, s-tüle el-menések,*
 fol. 70. *meg-*
 (s) Matt. *16. 14.*

megmutaták, ho-
 ly, nem ú. 2. M
 je nteni, hogy
 va yon az Egbenn
 sze a lelkek eng
 rató vanak. 3. Vi
 sze tek ezt is hoz
 enn k ereje által
 Vg an-is; (*) a C
 gyal zatot válszta
 (x) A Christust kegy
 taták meg az o
 Aty k. (minemű
 Tuo ak ugyan m
 lemb n Christulon
 jöve dölé egyszer
 hogy sten az ú nép
 Propb tát támaszt; n
 egyel it ennek (z)
 nak m gbalni Jerusa
 De ir nen nem köv
 hogy szentek is ru
 aa s

megmutaták, hogy más az *Íllyés*, nem *ú*. 2. Meg akará azt is jelenteni, hogy ⁽¹⁾ *néki hatalma* ^{(1) Matt.} *vagy az Egbenn is*, s ott is ké- ^{28. 18.} szek a lelkek engedni az *ú* akaratjának. 3. Világra akarták e szentek ezt is hozni; hogy *úk* is ennek ereje által idvezültenek.

Vgyan is; ^(u) a *Christusert való* ^{(u) Sid.} *gyalázatot választá régen Moyses.* ^{11. 25. 26.}

^(x) A' *Christus kegyelme által tar-* ^{(x) Csel.} *tatának meg az ő Testamentumi* ^{15. 14.} *Atyák.* (minemű vala *Íllyés* is)

Tudták ugyan mi esik *Ferusalem*ben *Christuson*; mert maga jövendőlé egyszer meg *Moyses*; hogy *Isten* az *ú* népének ^(y) *nagy* ^{(y) Törv.}

Propstétát támaszt; nem is kellett egyébút ennek ^(z) a *Propstétá-* ^{(z) Luk.} *nak meg halni Ferusalemen kívül.* ^{13. 33.}

De innen nem következik az; hogy a szentek is tudgyák vilá-

gi helyeinket; mert *Jerusalem*
csak egy hely vala; te pedig így

(a) *Coste-*
rus in En-
chirid.
pag. 394.
411. 413.

(b) *Bell.*
libr. 1.
de Beat.
Sancti. c.
18.

Quarto.

(c) *Gen.*
22. 1.

(d) *Kijö.*
18. 35. 36.

(d) *Dan.*
2. 19.

(d) *2Kiv.*
6. 12.

hiszsz: (a) *Az egész földnek gond-*
viselői a szentek. Ísmét: (b) *Az*
egész világon uralkodnak a boldo-
gult lelkek. Másik az, *Pro-*

phéták valának ezek s' a jó-
vendő dolgokat tudták; de te,
minden szentekre ruházodé é

tisztet? Hát ugyan *hosszats ké-*
ez egy rend-kívül való példából
köszönéses dolgot? Tagadom.

Vallyon s-hogy Isten, (c) *Abra-*
*hám*mal meg-akarja vala *Fiát ál-*
dosztatni; következike az, hogy
az Attyáknak-is úgy kell fiok-

kal bánni? Vagy, az (d) *Egyf-*
tomiak marhájuk el-ragadoza-
sából szabadosé a *prédálás?*
Nem itilem. *Non exemplis, sed*

legibus! meg-jelentheti Isten
(d) *Danielnek az álmot;* (d) *Eli-*
seus.

sejnek a titkos
ti bölcssektől el
Je-is itt álljessél
gité? De talam
sát meg-elégít
Cak rea fogod t
de nem úgy vagy
vuzata Izerént i
gitétem, mikor m
dic össeged. Azt t
a nyben való
ny ké világi dolg
tu od, s-miből p
a minden szót-is i
od; maga tudod
(e) lkek kívánák
lajt de nem telék
ne. Betét mondas
nem ly szenteknek é
lotti leljágot meg-
a fő bi. 11; mert egg
prol áltad-meg mé

Jesusnak a titkos dolgot; de a
 több bölcseskről el titkollya. *Mo-*
Jes-is itt *Illyéssel* nemközönsé-
 gesé? De talam minden kíván-
 ságot meg-elégít a boldogság?
 Csak reá fogod te azt az írásra,
 de nem úgy vagyon; hanem a
vulgata ízerént így: meg-elé-
 gittetem, mikor meg-jelemlé a te
dicsősséged. Azt te izié az, hogy
 a menyben valo lelkek kíván-
 nyák a világi dolgokat? honnan
 tudod, s-miből próbálsz meg?
 a minden szót-is írás ellen adod
 oda; maga tudod, hogy 'amà
 (e) lelkek kívánák a *bosszsn* ál- (e) *Tuk*
lást, de nem telék kedvek ben- 6. 10. 11.
 ne. Setét mondás ez-is: hogy
 némely *szenteknek* a világon va-
 ló tudosságokat meg-kívánsatták
 a többi-is; mert eggyik az, nem
 próbáltad-meg még azt, meg
 moz-

mozdulhatatlanul, hogy némely szentek tudgyák a világi dolgokat; még-is mint meg engedet dolgot, le teszed. Másik az; ha szinte úgy volna-is, még sem folyna jól okoskodásod; mert az *Angyalok* sok világi dolgokat tudnak; mivel hogy mi környülröttünk (f) *Szolgálo lelkék*; de ugyan még-sem tudgyák a több szentek azokat, melyek ezeknek hirekkel vagyon. Hogy *Moses* vádolta a *Sidokat*; annyit törté az hogy *Moses* jelen volt a *Sidókkal*, s látta vétkeket? Valóban romlott igyed vagyon! *Abrahám* azt mondá a *Gazdagnak*: (g) *vagyon* *Moses*ek; annyit törté az, hogy vélek volt akkor *Moses*? így szoktálé a Sz. Lélek *Stylusához*? el igazítalak effelől (h) *fellyeg*.

(f) *Sid.*
1. 14.

(g) *Luk.*
16. 29.

(h) *Regul.*
6. punct.
25.

7. Előb mend
be zelleiz: (a)
mi t volt Lázárna
na dolga a világon
a pe loban kinlodo
nyegését, neha na
tés volt közöttök
meg marad az élő e
lo em keset; mert,
dag reg-mlátette
peni, nem péld a be
meri (6) a régi szent
flori nak mondgyál
(c) *Colinus-is*. 2. M
rás a isármak módgy
beszél sen penig *Urun*
volt e mbert nevévél
Christus, nem szokot
világi történi dolg
dát t málstani; San
világ dolgokból is me

37. Eléb mendegelsz, s-igy
 beszéllesz: (a) *Abrám tudta*, (a) *Luk.*
 mint volt Lázárnak s-à Gazdag- 16. 24.
 nak dolga é világon, meg-értette
 à pokolban kinlodo embernek kő-
 nyörgését, noha nagy kőszben ve-
 tés volt közöttök. Pokolban-is
 meg-marad az élő emberek-ről va-
 lo emlékezet; mert, la hogy à Ga-
 dag meg-émlítette Attyafiait. Ez
 penig, nem példa beszéd volt. 1.
 mert (b) à régi szent Attyák; *Hi-* (b) *Chrys.*
storiának mondgyák, sőt maga *rom. 2.*
 (c) *Calvinus*-is. 2. Mert à nevé az *Homil. 12*
 irás Lázárnak módgya; (d) à példa- *de Lazaro*
 beszédben penig Urunk nem szokta *apud Bar-*
 volt embert nevé-ről nevezni. 3. *rad. 16. 3.*
Christus, nem szokot volt à más *Concord.*
világon történt dolgokból, pél- *Evangel.*
 dát támasztani; hanem inkább, é *l. 4. c. 5.*
világi dolgokból ismérteti à más (c) *Calv.*
Luc. 16.
 (d) *Ter-*
tul. de A-
nima c. 7.
 világi

Chrysost. rom. 2. de Divite.

világi állapotot. Ugyan-is szemünk előtt forgo dolgokból kell a Példa beszédnek vétetni. 4. Nin-

(e) Euthym.

Luc. 16.

nensisnek nevezi (e) Euthymius a Gazdagot is. 5. Nem elég ebes így szólni: A' léleknek ujját, száját, s nyelvét tulajdonít az irás;

(f) Calv.

in Har.

mon. Luc.

7. 16. 20.

23.

Parman.

fol. 961.

962.

azért ez, nem Historia. Mert (f) sokszor a lelki dolgokat, testi-képben ábrázsa ki az irás. Istennek kezét, lábát, szemet; az Angyaloknak szárnyát tulajdonít az

irás; de még sem példa beszéd az. Valóban iparkodol, valamed-

dig meherz! Ha némellyek ezt historiának hitték; mások meg-

ént azon értelmet meg-vetet-

ték, s' (g) példa beszédnek mon-

dották. Némellyek meg-ént így szol-

(g) Na-

zianzen.

in Carmi-

nib. de

Parab.

thena.

Concio 1.

Luca. Evang. Cyrillus citante Thoma in Ca. Theophylactus. Euthymius. Chrysost. de Lazara

lottak hozzá
vif. It dolog volt
dag. elöl, de Urum
ben. mlti ast. M
tod. ez bárom én
Ha. z első; én
mié. azt, s-nem
lott, (2) Status-is
mon. iga ezt? Ca
csak. supa Histor
gofsa. hol állattya
TRO. a, ugy ter
gos. llatait tész
telke. ttek erről a
Lásd. nevezterik;
mind. yart Historiá
(4) Je. usalem-is Jer
ben. f. rog; De mé
dod. a. ért; hogy a
nen. agyattott sebes
dolga. Historiá. Az
ha ne. a volna nehéz

Izollottak hozzá : hogy ez (a) (b) Mala-
don. Sal-
mero.
 viselt dolog volt Lázár s-à Gaz-
 dag felől, de Urunk, példa beszéd-
 ben említi azt. Mellyiket választ-
 tod te ez bárom értelem között?
 Ha az elsőt; én azt kérdelem;
 miért azt, s-nem pedig ezt? ho-
 lott, (i) Scotus-is példa beszédnek (i) Scotus
l. 4. sent.
dist. 50.
q. unic.
art. 6.
 mondgya ezt? Calvinus pedig,
 csak csupa Historiának bátorsá-
 gosan hol állattya? Az ARBI-
 TROR, úgy tetszik nem vilá-
 gos állatást térszen! Így (k) ké- (k) Caj-
tan. Jan-
senius.
 telkedtek erről a tiéid-is. Hogy
 Lázár nevezterik; nem térszi az
 mindgyárt Historiává ezt. Lám
 (l) Ferusalem-is Jerichoval, név- (l) Luká
10. 30.
 ben forog; De még sem mon-
 dod azért; hogy az holt cleve-
 nen hagyatott sebes embernek
 dolga, historia. Azt kérdeném
 ha nem volna nehéz: Mikor a
 (m)

(m) Hof.

1. 3.

(n) Bi.
rak. 9.(o) Jan-
senius.

(m) *Diblaim leánya, Gomer ne-*
veztetik; ugy-volt dolognak
tartodé azt? Hiszem egytzer,
mind (n) *olaj fa, fige fa, szőlő*
tű, galagonya, ki neveztetének;
de ugyan nem vala azért azok-
nak beszéllő nyelvek! Vévé ezt
elzében régen egy tiéd, s-igy
szolla: (o) A' N E V B Ű L itt
nem igen erős argumentum fakad
ki, az *Historiának meg próbálá-*
sára. Hihető, é jutot volt elzé-
ben: Ha *Lázár* nevezetben va-
gyon-is, de a *Gazdagnak* neve
nincsen ki írva. Ha azért te ab-
bul *Historiát* hoszsz ki; mi né-
künk-is szabad, ennek neve el-
halgatásából *példa beszédet* em-
litenünk. Sántikál ez-is: *Cári-*
stus, né szokot volt, a más világon
történt dolgokból példát támasz-
tani; azért, itt sem. Nem követ-
kezik;

kez k; nem szok
ugy cselekedni
itt m. Vgytetz
dáz, a (p) két ad
mis; farul; amá
dagr; amá (r) sz
len; fa; s-többek
péld beszédek va
muta ryak ezek a
beszél vagy *Histori*
a me -holt *Gazdag*
lot. Szava poko
szág an hallator.
pórs ban volt, s-n
ban áradot. 4.
kénel iskezi ujtula
s. Az *Ábrahám* lelke
volt. Az Egbul p
Pokol ul az Egben v
közöt alo beszélget
pokol éli lélek, meg
meny ríszágban való
bb

kezik; nem szokot volt mászbor
 ugy cselekedni Christus; azért
 itt sem. Vgy tertzik egyszer pél-
 dáza, à (p) két adóssokrul; (q) Sa-
 mis. *Safarrul*; amà (r) *majoros gaz-*
dagrul; amà (s) *szeléd s-engedet-*
len firul; s-többekrül; de ugyan,
 példa beszédek valának. Megh
 mutattyák ezek à dolgot, *példa*
beszéde vagy *Historia*. 1. Mert itt
 à meg-holt *Gazdagnak* lelke szól-
 lot. 2. Szava pokolbul *Menyor-*
szágban hallatot. 3. Nyelve ko-
 porsóban volt, s-még-is pokol-
 ban ízáradot. 4. A' Lázár lel-
 kének-is kézi ujtulajdonittatot.
 5. Az *Abrahám* lelkének, *kebele*
 volt. 6. Az *Egbul* pokolban, s'
 Pokolbul az *Egben* volt egymás
 közöt valo beszélgetések. 7. A'
 pokolbéli lélek, meg ismerte à
 menyországban valokat. 8. Az

(p) *Luk*

7. 41.

(q) *Luk*

16. 1.

(r) *Luk*

12. 16.

(s) *Matt*

21. 28.

ördögök martalékja a menyországiaknak könyörgött. 9. Lázárt menyországbul, pokolba által menni kívánta. Ezek úgy tetzik, nem tesznek meg lött dolgot! Akar minek mondgyad te ez helyet azért; elég az nékem, ha sokan meg ismérikenek *bé takartatot homályos* voltát; melybül nem-is kellene vallásodat próbálni; mert afféle ofzton veztet per. De talám, nem mondgya azt az *Evangelista*, hogy ez példa beszéd?

Nem következik onnan, hogy nem az. Mert, sem a (*) *mustar magrul*; sem a (u) *Ferusalem bül Jericóban* alá állott emberrül; sem a (x) *tornyot építet okosrul*; sem a *szarló firul*; nem mondatik az hogy példa beszéd; következiké még-is, hogy nem annak kell

(e) Luk. 13. 19.

(u) Luk. 10. 30.

(x) Luk. 4. 28.

(y) Luk. 15. 11.

ke rarrani? Nem
jó tilet. Szem ele
be ed volt itt: A'
Kadus; bíbor bárja
piv lakás; ház; f
aszt; egek; Lázár
mko ek balála. Ez
ru li meneteleke
fzéd ben elől bám
véts g. Lám az
első en; pástör,
lejs ek, s-azután
lelk végek! E'
lan ti fogás. E
tod, Nimenusnek
Nim nstnek) irta
Gazd. gnak nevé; c
lákér tte: (*) Sidok.
velye i Eutymius,
neve vén a Gazdago
lelt otlatz hát itt,
még a nap fényre
bb 2

keltartani? Nem úgy tartya a jó itélet. Szem eleiben ötlő példa beszéd volt itt: A' gazdag ember; Kuldus; bitor bársony; minden napi vig lakás; ház; fekély; morsalék; asztal; ebek; Lázár sebei; s-mindeneknek halála. Ezeknek szomorú ki meneteleket a példa beszédben elől bámlálni, nem volt vétség. Lám az (2) itéletbenn is elsőben; pástör, juók, kecskék lesznek, s-az után lehen azoknak lelki végek! E' csak haszontalan ki fogás. Eutymius Barátod, Nimeusisnek (talám nem Ninnensisnek) írta ugyan a fris Gazdagnak nevét; de így botolák érte: (4) Sidok fabuláját hüvelyezi Eutymius, Nimeusisnek nevezvén a Gazdagot. Mit csótlézt botolázt hát itt, hogy nem még a nap fényre? Hiszem,

(2) Matt.
25. 32.
33. 34.

(4) Mat.
donatus
in b. l.

(b) Bell.
libr. 1. de
Sanct.
Beat. c. 4.
5. Habe-
mus.

ha meg gondolnád, magad vala-
lása volna ez: (b) Nem kel nagyra
becsülni *Euthymiuszt*, mert csak
minapi, s-akkor kezdetet, mikor az
eretnekek ki kezdték nyilván
mutatni fogok fejérét. A' szent
írás azért tulajdonit Istennek
kezet, lábat, szemet, s-az Angya-
loknak szárnyat, mert afféle mind
Istenhez, s-mind az Angyalok-
hoz hozzájuk illik. (c) Lélek u-
gyan az *Isten*, s- az (d) Angya-
lok-is azok; de miképpen hogy
mi kézzel víszünk végben nagy
dolgokat; Isten-is (e) hatalmas-
san munkálkodik. (f) Erőssek lá-
baink; Istennek-is (g) nagy ereje
vagyon. Az (b) Angyalok-is
szárnyasok; mert igen (i) gyors le-
kek. Ezeket a' szent írás tanította
Isten-s-az Angyalok felől; de hol
ad a' lelkeknek ez élet után nyel-
vet,

(c) Jan.
4. 24.
(d) Sid.
1. 14.
(e) Szám.
11. 23.
Job. 19.
21.
Solt. 2. 7.
ijöv.
3.
Solt.
10. 1.
(b) E/a.
6. 2.
(i) Zach.
8. 11.

v. szemet, nyilat?
do ogezeket Isten
gy loknak tulajdon
ko ul mennyég
me ént amoda al
het sé? Tarcs hara
gad De bár enge
hog ez *Historia*;
nus fajdita.) ugy
vert zik innen, ho
zült szentek tudgy
ez letben as *hite*
s az *híveknek gon*
dolg k; értik azt-is
ez e rben vadnak
Prop eták; (mert
hogy ég é világ ci
zódó.) közönsége
s-ebb is szolla
Gazd mak; de hogy
gyen egyen a' mi
ndgy ak; még az, nem
bb 3

vet, szemet, ujját? nem képtelen
 dolog ezeket Istennek s- az An-
 gyaloknak tulajdonítani; de po-
 kolbul mennyégben, innen
 megént amoda által szólni, le-
 herőse? Tarcs határodiban ma-
 gad! De báre engedgyék meg,
 hogy ez *Historia*; (mint *Calvi-
 nus* is sajditá.) ugyan csak a kö-
 verkezik innen, hogy az idve-
 zült szentek tudgyák azt, hogy
 ez életben az hitetleneknek jól,
s az hűveknek gonoszul nagyon
dolgok; értik azt-is, hogy még
 ez életben vadnak *Mosés*ek és
Propsták; (mert tudgyák,
 hogy még e világ el-nem vége-
 ződött.) közönséges *regula* ez,
 s-ebbül is szolla *Abrahám a*
Gazdagnak; de hogy azok, egy-
 gyen egygyen a mi dolgainkat
 tudgyák; még az, nem élet pro-

ba alá. E' sem helyyes: *Meg látta*
Abrahám a Gazdagot; azért, az id-
vezült szentek is é világra látnak.
Mert; Elsőben látá meg a kinlo-
do Gazdag pokolból, a menyország-
ban való Abrahámot, Lázárral
egygyút; mellyet ha, Vrunk
czélya kívül akarsz szorongat-
ni, é kőverkezik; hogy, a Pokol-
béli lelkek is, nézik a menyország-
ban lévőket, és így azok is gondot
viselnek reánk; mert amaz első-
ből, ezt akarod ám te ki tekerni.
Szerettedé ezt? Hát meg marad
pokolban az élőkről való emleke-
zet? Tagadom; nem-is használ
ez hely néked; mert ez a Gazdag
csak egy néhány orával költő-
*zék el *Attyafiai* meg említése e-*
lőt; s-nem csuda, hogy nála em-
lekezetben voltak; noha, (a) mit
csinállyanak azok é világó, azt nem
tudta.

(a) Au-
 gust. libr.
 de cura
 pro mor-
 tuis ge-
 rend. c.
 14.

tu. Bár elmé
 gyen is azért itt le
 le edeteket nem t
 látok olyat, hogy
 Itt nek süpplicált
 Abrahámnak esede
 nem oly esedezele
 sze teknek! El-l
 süpplicál itt, vesze
 te pedig, idvezült
 togtz. Csak ez
 meg mutattya; h
 bejéd, mert: hisz
 val ki pokolban,
 szaga terjedését ki
 ki taitok prädika
 Meg tegondold az
 got pogat ám é j
 így öllő Gazdag:
 sons got Lázár, az é
 fiaim k, hogy ez győti
 lyére ne jöjenek.
 bb 4

tudta. Bár elméjében lőtt lé-
gyen-is azért itt lételek; de cse-
lekedeteket nem tudta. Nem-is
látok olyyat, hogy ez a *Gazdag* „
Istennek *supplicált* volna; hanem, „
*Abrám*nak esedezik; te pedig, „
nem oly esedezéseket tanítod a „
szenteknek! El-kárhozot lélek „
supplicál itt, veszet *Attyafiaiért*;
te pedig, idvezült lelkekre mu-
togatz. Csak ez egy dolog-is
meg-mutattya; hogy ez *példa*
beszéd, mert: hiszedé azt, hogy
valaki pokolban, a Christus or-
szága terjedését kívánnyá, a lel-
ki tanitok *prædikállása* által?
Meg se gondold azt; efféle dol-
got tapogat ám è jajban merült
igy szóllo *Gazdag*: (b) *Tegyen bi-*
szonságot Lázár, az én őt Attyám-
fiainak, hogy ez gyötrellemnek hel-
lyére ne jűjenek.

(b) *Luk.*
16. 28.

38. Ezek-is te szavaid: (a)
 (a) Apoc. 5. 9. 10. *A' Mártýrok lelkei, tudták è földön úket üldöztek. A' földön s-föld alatt valok-is mi-*
 (b) Apoc. 5. 13' 14: *kor (6) üldözt tulajdonítottak volna à Báránynak; az Isten széki előtt valo állatok Ament kiáltottak; értették hát è földiek szavát, mert (c) ugy mondsát ember Ament, ha à szót érti. (d) Az Isten előtt valo huszon-négy vének, ugyan bé-mutatták a szentek imádságát; értik hát, a szentek kérését. Tudgyák azok, (e) è földi embereknek dűbös haragjakat. (f) Országokat igir Isten à végig meg-maradonak; melynek igazgatása külömben nem lehet; hanem ha azt tudgya s-érti. Látom én, meg-akarnád te itt csalni az eggyügyűeket; de nem lehetnek, mert efféle fraskát rég-*
 (c) 1 Cor. 14. 16.
 (d) Apoc. 5. 8.
 (e) Apoc. 11. 15, 18.
 (f) Apoc. 2. 27.
 Pazman. fol. 962. 963.
 gen

gen hallottak. Ig
 zé t mi à Mártýro
 (g) Még egy keves
 tok mg bé tellye
 fia ak számok; kik
 öle tnek: Nem
 zek azt; hogy as ú
 meg öle tette nek m
 képen, miért ele
 Istenek az utolsó
 tele rt? Olzton:
 nen törték minden
 zol ol vagyon
 Mé csak arra isg
 à te ended vifelni;
 Sák es ne nyullop
 afstak a vitendő ele
 bizna hát, afféle ap
 gotà zentekre, hol
 el-ig iithatod? Igy
 tak n mellyek réger
 (i) F. Sashodajokkal
 bb 5

gen hallottak. Így olvasunk a-
 zért mi à *Mártýrok lelkek felől*:
 (g) *Még egy kevesse nyugodgya- (g) Tük.*
 tok; míg be tellyesedik *Átýátok* 6. 11.
fiainak számok; kiknek is meg kel-
őlettetniek: Nem tudták hat e-
 zek azt; hogy az ű *szolga társok*
meg-őlettettettek még, mert mas-
 képpen, miért esedeztek volna
 Istennek az utolsó itélet el-jöve-
 teleért? Olzton; hiszem ezek,
 nem törték minden *szen*teket; a-
 zokrol vagyon penig à *szó!*
 Még csak arra is gondot szokot (h) *Regu-*
 à te rended viselni; hogy (s) à *la Societ.*
Szakács ne nyullynon ujjaival as *lesu pag.*
asztalra vitendő eledelhez; mit 259. reg.
 biznál hát, afféle *aprolékos dol-* 2.
 got à *szen*tekre, holot magad is (i) *Am-*
 el-igazithatod? Így világositot *bros. Auf-*
 ták némellyek régen ez helyet: *bertus.*
 (2) *Fobázkodásokkal kívánták e-* *Bernhar-*
 bb 5 *sem. 3.*
 6ek *in festo o-*
mnium
Janu.

sek a lelkék Istenül az itélet napját. Nem emlekeztek hát úgy megè világrul, hogy a mi dolgainkat szegrul szegre igazgassák! *Zatásbul* akar sz te *valóságos* dolgot kitekerni. Ha berű izerént akarod ezt érteni; így is szoly; hogy ezekben a szentekben *fogyatkozás* s-nagy *szeretelenség* vagy on, hogy Isten az élők ellen *boszszu állásra* ingerlik; által hágták hát ezt: (1)

(i) *Matt.*

5. 44.

Imádkozzatok azokért, a kik titeket háborgatnak.

(k) *Pűz.*

26.

Csak (k) mostā emlitém; hogy hogy tulajdonitanak a földön s föld alatt valo állatok áldást a Báránynak; halljad még-is: (l) Mindenek kételenek azzal, (vagy ördögök, vagy emberek) hogy az Isten s-Chrístust Urnak ismerjék, s-űtet becsülljék. El ámitanád

(l) *Tyri-**nus in**Comm.**Apoc. 5.*

tanád az értetlen kőiséget; hogy
 à földön lakók, áldás tulajdoni-
 táfok V T A N mondtak *A-*
ment à mennyei lelkek; ezt a-
 karván abból kihozni, hogy e-
 zek értették amazoknak szavo-
 kat. Hol vagyon az? miért fa-
 csarod így à szent írást? Hiszem
 nem csak à más ember szavara
 mondhat ember (m) *Ament*! A' (m) *A-*
 maga áhítatosságát-is, azzal re- *poc. 7. 12.*
 kezti bé à jó (n) lélek. Vallyon (n) *Apoc.*
 s-mikor az Apostol így ízol: *Mi* *19. 4.*
modon mond à te hálá-adásodra
Ament à tudatlan paraszt? azt ér-
 tié, hogy à földiek, dicsiret té-
 telek után, *Ament* mondgyanak
 à mennyei lelkek? (mint ha
 azt hallanák) *Tudatlan paraszt-*
ról s-emberről vagyon itt à szó;
 talám afféle *tudatlan*, *Ament*
 mondo ember az Egben-is va-
 gyon?

gyon? mondom hiszem, hogy
csomót keressz a fuma káka-
is! Hol vagy az-is; hogy az
buszon négy vének kezében lévő
jo illatokkal telyes pohárok; e'
FÖLDI szentek imádságok?
Nincsen ott é földről emleke-
zet; s-hogy merted még-is o-
da toldani? Az a jo illat, a
szenteknek magok imádsága;
nem a mi érettünk tölt könyör-
gés. úk mondgyak amà szép

(o) 8. 9. (o) új éneket; övék hát a jo il-
lat tétel. De ha az itt vitézked-
őknek könyörgétekről volna-
is a szó; mellyet ez életben f-
stennek bé-nyujtanak; (mint

(p) némellyeknek tertzik) ugyan
nem használna ez néked sem-
mit; mert, hol mondatik az;
hogy a szentek a mi könyörgé-
sünket Istenhez viszik? Ha pe-
nig

(p) Ire-
naeus l. 4.

c. 33.

Lyranus.

Alcasar.

Glossa in.

erlin.

nig (g) Angyal (n
visz a könyörgést
tere nter állat az,
(r) Krisztus. Sem
harz itt-is; hogy
nyok tak - buszusa
(iga) abban meg
men ei szentek; me
mag k állapattya
akko ki; hanem,
sete k Angyal tro
döb n; az az: (1) el
angy lnak saváva
trom tujával az i
sem n ent az idvez
mélét l ez ki; hogy
pogán népeknek s
lejen, -el ámulnak a
matta s-nem tudgy
kor (r ivel még a b
a pog nyok buszusa
még a it az időt váro

nig (q) *Angyal* (nem *Angyalok*)
vise a könyörgést Istennek; nem
teremtet állat az, hanem maga

(r) *Christus*. Semmit sem kap-
hatz itt-is; hogy *é földi pogá-
nyoknak — busulásokat tudgyák*
(igazábban meg-tudgyák) a

mennyei szentek; mert azt, nem a
magok állapotjából tanulják
akkor ki; hanem, mivel (s) az,

*hetedik Angyal trombitál jöven-
dőben; az az: (1) eljű az Ur Arch-
angyalnak szavával, s-Istennek*

trombitájával az ítéletre; most
sem ment az idvezült lelkek el-
májából ez ki; hogy (u) akkor a

pogány népeknek szorongatások
leszen, s-elámulnak a felelemnek
miatta; s-nem tudgyáké hát ak-

kor (mivel még a bé nem tőlt)
a pogányok busulását? Noh ha
még azt az időt várod; nem tu-
dom

(q) *Apoc.*
8. 3.

(r) *Pri-*
masius.

Haymo.
Rupertus
Hugo

Cardina-
lis. Gloss.
interlin.

Carthua-
fianus.

Blasius
de Virgas
in c. 8.

Apoc.
sect. 3.

pag. 343.
(s) # 15.

(1) Tbess,
4. 16.

(u) Luk.
21. 25, 26.

dom én, mikor viselnek úgy te
reád gondot è világon à men-
nyei szentek! Hát az *országok*,
è világon igazgattatod vél-
lek? Most-is azt mondom; ne-
verség dolgod; hogy az ű *győze-
delmekért*, à mi dolgainkra valo
gondviselést bizod ű reájok à
boldogságban! Gondold meg
ezt-is: közönséges jutalmok ez
à szenteknek: A' *Győzedelmek-
nek adok országot*. Vallyon s-igy,
kik à végiglen valo meg mara-
dásban itélet napján találtatnak
testben; micsoda *országot* ad I-
sten nékiek; mert la hogy az em-
berek innen másuvá költöznek
akkor? Ihols-nem leszén ezek-
nek akkor országok! most szol-

(x) *Psa.* lánk ennek (x) *igaz értelmérül.*

33.

(y) *Luk.*

15. 10.

39. Illyen vagyón már előt-
ted: (y) Az *Isten Angyali előt,*
öröm

öröm vagyón men-
bűnnek meg tére-
vagyón tehat meny-
lok, az emberek
dete, a szívbeli me-
azon, aki nem örü-
tud. s) A' *Tobias*
Angyali vivé Jsten
MINDEN szentek
ugyan az Angyal vi-
tárna, drága illatot.
gyal, a szívbeli me-
nyör, ésével, hogy
gyen. (c) *Misai*
te az Jsten népét. (d)
imádak, sőt *Ferufale*
város: ért. (e) *Szem*
gyalok a esküszik, s-
onság, a tudgyák há-
inkat. (f) *Ezekne*
kerte *Jacob*. (g) A'
alá ve tetet à mi vite

öröm vagyon menyországgban, egy
bűnösnek megterésén. Tudtokra
vagyon tehát menyben az Angya-
loknek, az emberek belső cseleke-
dete, s szívbeli megterése; mert
azon senki nem örülhet, a mit nem
tud. (3) A' Tobias könyörgéfit, az
Angyal vivé Jsten eleiben. (a)
MINDEN szentek imádságából,
ugyan az Angyal vitt az Arany ol-
tárra, drága illatot. (6) Az An-
gyal kifir az sívek imádságát kö-
nyörgésével, hogy fogatosb le-
gyen. (c) Mihály Angyal segitet-
te az Jsten népét. (d) Az Angyal
imádkozot Jerusalemért s Jda
városaért. (e) Szent Pál az An-
gyalokra esküszik, s őket biza-
tonságul; tudgyák hát a mi dolga-
inkat. (f) Ezeknek segítségét
kérte Jacob. (g) Az ú nézése-
k alá vettetett a mi vitéskedésünk.

(2) Tob.

12. 12.

c. 3. 25.

(a) Apoc.

8. 3.

(b) Au-

gust. E-

pist. 120.

c. 29.

Epist. 121.

c. 9.

(c) Dan.

12. 1.

(d) Zach.

1. 12.

(e) 1 Tim.

5. 21.

(f) Gen.

48. 16.

(g) 1 Cor.

4. 9.

(5)

(b) Psal.

137. 1. 2.

(i) Job.

33. 23.

(k) Calv.

libr. 1. c.

14. n. 7.

Pazman.

fol. 963.

(l) Sid.

1. 14.

(g) Az űsinek előténéklet David
 Istennek. (i) Ezer Angyalok köz-
 sül, ha egy könyörög Istennek,
 meg-bocsát az embernek Isten. (k)
 Calvinus is bizonyos Angyalokat
 állat az országoknak. Ezekből à
 következik; hogy az Angyalok
 tudgyák à mi dolgunkat. Látsuk
 ezek alat mi fekszik. A' mely
 következést ezekből ki akar sz
 hozni, jó idején helytelennek
 mondom. Mert az Angyalok,
 mi velünk vadnak è földön,
 mint (l) szolgáló lelkek; azért;
 mint jelen valók, ismérhetik
 dolgainkat; de à szentekre nem
 bizatot afféle. Nem promoveal-
 satod azért ezt: Valamely bűnös-
 nek, isméri az Angyalok meg-té-
 rését; azért à mi szív-cinknek-is
 tudgyák gondolatit, s-minden mi-
 dolgainkat láttják. Mert, mi-
 csoda

csoda jozan oko
 egy dolognak tud
 illeteret? Ném
 per meg-ismérik
 me-térésünket,
 teretó jelekből
 vad ak az (m) sz
 keze ekkben; (n) as
 nyúl táborat járnak
 csolatot nékik, h
 minar utokban o
 hog hitünket, re
 s-be ső indulatin
 zek llen vagyon
 ismér à sziveknek
 ember k gondolatit
 ű ráz. pattyà à sim
 egyed ű tudgya az
 nak g dolatlattokat.
 nitryà hogy (t) à sz
 à Cárj us igaz Isten

cc

1. tract. 3.

csoda jozan okosság hozna ki
 egy dolognak tudásából, minden
 ilméretet? Némű-némű-kép-
 pen meg-ismérik ugyan a mi
 meg-térésünket, a kívül megli-
 tetzhető jelekből; mert jelen
 vadnak az (m) *szíveknek gyüle-*
kezeteiben; (n) az *Isten felők kör-*
nyúl táborát járnak; meg paran-
 csoltatot nékik, hogy (o) *asokat*
 minden *utokban oltalmazták;* de
 hogy hitünket, reménségünket,
 s-belső indulatinkat lássák; e-
 zek ellen vagyon az: (p) *Isten*
ismeri a szíveknek titkait; (q) az
 emberek *gondolatit ű tudgya;* (r)
 ű *rázogattya a szíveket;* (s) csak
 egyedül ű *tudgya az emberek fia-*
inak gondolattýokat. Magadé ta-
 nította; hogy (t) *a szívnek tudása,*
 a *Christus igaz Istensége meg mü-*

(m) 1 Cor.

11. 10.

(n) Sol.

34. 8.

(o) Sol.

91. 11. 12.

(p) Sol.

44. 22.

(q) Sol.

94. 11.

(r) 1 Kr.

28. 9.

(s) 1 Kir.

3. 39.

(t) Beca.

nus in

Schola.

Ibeolo. p.

cc

tata-

tatásának erős bizonsága; ű tud-
 gya pedig, (u) *micsoda az ember-*
 (u) *Ián.* *ben;* (x) ű *isméri mindneknek*
 2. 25. *(x) Csel.* *sziveket; ű neveztetik, (y) vesék-*
 1. 24. *(y) Tiek.* *nek s-sziveknek vizsgálójának.*
 2. 23. *Istenek* volnának hát ugy, az
 Angyalok! Igy hiszszük azért:
 Isten az Angyaloknak *meg-je-*
lentéti néha à *meg-tért* embert,
 s-tudhattyak abbul. A' dologh
ki meneteléből is elzekben vehet-
 tik; mikor az, ki bűnös vala,
 menyben vitetik. Igy tudák
 meg à *meg-tért* *lator poenitentia-*
ját. De *hoggy rendszerént,* min-
 den *meg-térőket* meg jelencsen
 Isten az Angyaloknak, azt so-
 hol nem láttyuk. Bár ezt-is,
 meg olvastad volna: (s) Az em-
 (x) *Tho-* *bernek belső cselekedete, s-szivé-*
 mas 1. 9. *nek állása, csak egyedül az Isten-*
 54. *arc.* *nél vagyon tudva; s-nem szoltál*
 4. *per so-* *volna*
 rum.

vol na így; hogy as
 tyá: belső cselekedet
 vü: nek meg-térés
 kő: vében le-tört
 kers ges nálunk.
 nak Izent Angya
 gya: orra el hagy
 sulyk ot. Hol (a) A
 nagy Ananásnak f
 gya: agár lenni, b
 tsalt nemzetiségéb
 fogly i közössül val
 szivé nek fűszivel
 (az illik igaz A
 Vrun: pedig, (d)
 géssé: egyben köttete
 ördög llen adator
 den: s: fegyver kö
 találó: bal májjat. j
 Izent: éter, de még
 (nem: tal ikrát) en
 azzal k: annak ellen

volna így; hogy az Angyalok lát-
 tyák belső cselekedetünket, s szí-
 vünknek megtérését. A' *Tobias*
 könyvében le-tótt *Raphaél* igen
 kétséges nálunk. Nem hazud-
 nak a' izent Angyalok; ű pedig,
 gyakorta el hagyittya a' nyárfa
 sulykot. Hol (a) *Azariás*nak, ama (a) *Tob.*
 nagy *Ananiás*nak fiának, mond- 5. 16.
 gya magát lenni, hol (b) *Nephtali* nemzetségéből, a' *Ninivé* (b) *Tob.*
 foglyai között valónak. (c) *Hal* (c) *Tob.*
 szívének fűstivel űz ű ördögöt. 6. 9.
 (az illiké igaz Angyalhoz ?)
 Vünk pedig, (d) csak könyör- (d) *Matt.*
 géssel egyben köttetet bűjtet. 17. 21.
 Az ördög ellen adatot, ama (e) *min-* (e) *Eph.*
 den lelki fegyver között-is nem 6. 11.
 talállok *Sal máj*jat. Jo halász vala
 izent Péter, de még-is, (f) *hitet*, (f) *1 Per.*
 (nem *Sal* ikrát) emleget, hogy 8. 8.
 azzal kel annak ellene állani. Ha

(g) Pere-
rius libr.
3. Com-
ment. in.
Dan. p.
217.

(h) Glossa
Juris Ca-
nonici in
2. Canon-
nes di-
stinct. 16.
(i) Punct.
2138.

(k) Aug-
ustinus Con-
tra Epist.
Parme-
lib. 2. c.
8.

(l) Au-
gustinus lib. 2.
de persev.
cap. 21.

ezeket Angyal mondotta, (g) nem mondot igazat, és így nem volt szent Angyal. Ha pedig nem mondotta, meg kel hát válogatni a könyv *Autborának* beszédét. Azonban, eszedben ve-

gyed ezt-is, hogy (m) ez a könyv ki vettetett az igaz Canonból. Ki-

csoda volt az az Angyal, a ki az (i) Arany oltáron illatot tölt, most

hallál arrul. Szent Agostonban nem látom azt, hogy a könyör-
gést kiséző Angyal, fogantatásá-
tá az imádságot, lám most vitelt,
nem kísértést emlegetz vala. Ta-

lám azt az Angyalt-is emlegeti,
ki felől régen így szólla: (k) Csak
egyedül Christus esedezik mi éret-
tünk szent Attya előtt. Ha pedig

affelét mondot volna-is ű, csak
ezen az ű beszédén nyugodnám

én meg: (l) Nem akaró én minden

irá-

írát az emberek
csak azokat, me-
zőt és a földet
(m) Szent Angyal
mellék a Christu-
s Angyal vo-
art t. dhatnád inne-
azok is Isten népet
mellyet mi soha nem
Most n hozók vilá-
(n) Zachariás hell-
küldte Szent Pál az
nem? azt-is imént
stan csak ezt adom
Jakob előtt-is bizon-
má ra ás kü; mint
előtt-i: a menny és
ugyan még sem tud
dolgai kar. Micsod
gyalna kérte jakob
azt-is: előben adók

írásomat az emberekkel bé vétetm,
 hanem csak azokat, mellyekben meg
tetrik hogy én nem vétkeztem. A^o

(m) Mihály Angyalon, értik né-
 mellyek a Christust, de ha te-
 remtett Angyal volna-is, csak
 azt tudhatnad innen meg, hogy
 azok az Isten népét oltalmazsák,
 mellyet mi soha nem tagadunk.
 Mostan hozók világosságra a

(n) Zachariás helyét. (o) Es-
küdté Szent Pál az Angyalokra,
 nemé? azt-is imént látók. Mo-
 stan csak ezt adom hozzá: (p)

Jakob előtt-is bizonyosság volt a-
 má rakás kü; mint (q) Moses
 előtt-is a menny és a föld; de
 ugyan még sem tudgyak azok
 dolgainkat. Micsoda (r) An-
 gyalnak kérte Jakob segítségét,
 azt-is előbben adék. Szárnya

(m) Au-
gust. in
Apoc.
homil. 9.
Ambros.
ibidem.

(n) Püch.
 34.
 (o) Püch.
 20.

(p) Ter.
 31. 52.
 (q) Törr.
 30. 19.

(r) Püch.
 21.

(s) 1 Cor.
4. 9.

szegyet Argumentum ez: (s) Csudái löttünk az Angyaloknak; azért azok tudgyák a mi dolgainkat, s-segítségre kell őket hívni. Igy-is jó volt volna: Csudái löttünk e világnak s-az embereknek, azért e világ s-az emberek tudgyák a mi dolgainkat, s-asokat-is segítségre kel hívni, mint az Angyalokat; mert mind ez hármát egyben köti itt az Apostol. Nem az (t) Angyalok, hanem Istenek előtt, mondgya Dávid, hogy énekel Istennek. Mellyen, vallyon s-nem helyessen értetneké a Magistrátusok, holot azok-is (u) Isteneknek mondatnak? De bár az Angyalokról vegyed-is, követezik ez: Az Angyalok előtt viszi Dávid végben Isteni tiszteletit, azért azok ismerik belső indulatinkat? Nem, mert

(t) Soli.
138. 1.

(u) Soli.
82. 6.

mert azt (x) csak egy
látja, s-csak ű tud
tetenni. Az embe
dicsőítjük Isten
logil ugyan nem te
zeke sziveinkre.
Angyalok közül va
gő Angyal ki legyen
az-i. Vgyan-is a
az Isten ige hirdet
jedzi az Ecclesiában
lyek az helyet (a)
az Isten tanácsának an
gyala a vilzik. Ha u
nincs en bár itt terem
rül (z). Vadnak oll
igy színek hozzá: (y)
vagyok a Siodban; so g
emberi t (sol); hanem
let. Nem Istennél há
gyal on tör az emberé
az ena rnel magánál; k

mert azt (x) csak egyedül Isten
lättya, s csak ű tud affelöl itele-
tet tenni. Az emberek előtt is
dicsirhettyük Istené, mely do-
loggal ugyan nem tehettyük ke-
zeket sziveinkre. Az (y) ezer
Angyalok között való könyör-
gő Angyal ki legyen, elől hozók
azt is. Vgyan is a (z) Malacá,
az Isten ige hirdető szolgáját
jedzi az Ecclesiában. Némel-
lyek ez helyet (a) a Christusra,
az Isten tanácsának ama Nagy An-
gyalára viszik. Ha ugy vagyon;
nincsen hát itt teremtet Angyal-
ról szó. Vadnak ollyak is, kik
igy szólnak hozzá: (b) Nem ugy
vagyon a Sídóban; hogy az Angyal,
emberért szól; hanem az ember fe-
let. Nem Istennél hát itt az An-
gyal orator az emberért; hanem,
az embernél magánál; ki is a lelki

(x) Aug.
gust. in
Psal. 44.
22.

(y) Püch.
21.

(z) Mal.
2. 7. 3. 1.

(a) Grega
Magnus
l. 24. mo-
ral. c. 2.
Glossa or-
dinariae
Berni
Augien-
sis. Hugo
Cardina-
lis in b. b.
(b) Aris-
tas Mon-
tanus Pi-
neda in
b. b.

(c) Cal.
in Psal.
91. v. 11.

(c) Punct
13.

tanito. Calvinus régén az Angyalok felől így szólla: (c) *Nem igaz az; hogy minden embernek Jsten, kiváltképpen való Angyalt adott legyen; holot egy ember környül, sok Angyalok vadnak. Láts errül fellyeb. De ha egy egy Angyalt adott volna-is az országoknak s-embereknek; következénék onnan; hogy azok látták a mi belső indulatinkat, s-üket segítségére kelhivni? Vgyan csak az országban s-nem a szívben vigyázhatnának ugy-is!*

(d) Luk.
20. 35.

40. A' mennyei Angyalokat el-hagyván; méggy már arra a következésre, hogy a boldogult szentek-is tudgyák dolgaikat, s-ezzel bizonyitod: (d) *Mert a mennyei szentek egyenlők az Angyalokkal. Jtt Chrístus nem határozza meg szavát, csak arrul*

arrul as egyenlősé
So g szajság nélk
gy íhat a szentek
kar Vgyan-is, a
nyu odalma azt k
val mit igaz okos
nak kívánni a szent
ne g gyatkozásnak
tésa as ú kedvese
lyek t mind a term
latty íbul, s-mind a
bül néltán kívánn
ért nagyod ezt-i
híszem így-is vag
LE zNEK, min
gya te penig csak
Egye lők a szentek
kal. tudodé, hog
máda ról szól Vru
a fel támadáskorra
az egy enlőséget; én
is ak orra had a f
cc 5

arrul az egyenlőségről szólván,
 hogy házasfág nélkül élnek. Tud-
 gyák hát a szentek világi dolgain-
 kat. Ugyan-is, a boldogságnak
 nyugalma azt kívánja; hogy
 valamit igaz okosság szerént tud-
 nak kívánni a szentek, abban meg
 ne fogatkozzanak. Erteniek kel-
 tésát az ű kedvesek dolgait, mel-
 lyeket mind a természetnek indu-
 lattyából, s mind az igaz szeretet-
 ből méltán kívánnak tudni. Mi-
 ért hagyod ezt-is el: lesznek?
 hiszem így-is vagyon: olyanok
 LESZNEK, mint az Isten An-
 gyali; te pedig csak így tanítasz:
 Egyenlők a szentek az Angyalok-
 kal. Tudodé, hogy (e) a fel-tá-
 madásról szól Vrunk? Ha azért
 a fel-támadáskorra viszi Vrunk
 az egyenlőséget; én a tanács, te-
 is akkorra had a szenteknek é
 cc 5 vilá-

(e) Matt.
 22, 30.

világi dolgok vizsgálását; lássad
mit nyersz véle. De ha, *most*
volnának egyenlők-is az Angya-
lokkal; (mint hogy támaszko-
dol is à *Szent Lukács* helyéhez)
miben egyenlők? mindenben?
No hát, ne várjanak ez után te-
stet magokra; mert az Angya-
loknak afféle nincsen, s-ez után
sem leszzen! Bár ne legyen
menyben külömbség az An-
gyalok s-emberek között, mert
la ezek *egyenlők!* Nem leszzen
hát ugy az *Afzony-állati rend*
hásonlatos az Angyalokhoz; mert ú
közöttök nincsenek *Afzonyok.*
Fel sem támadnak az emberek;
mert az Angyalok sem támad-
tak fel. Láddé, hogy meg-hatá-
rozva kel vened kés-kételen
az *egyenlőséget!* Így tudták azt
nálad-

náladnál limáb e
gye lőknek mona
Angyalokkal à sz
fel- modásban eg
söt m leszzen há
(g) hásonlatos
vek az Angyalok
leszen nálok háza
indu it. Ez is: (k)
sak lőznek az Ang
as há aságot nézi.
da () fel-is. Há
nak óban meg a
igaz kosság szeré
ltta: kérdeném,
volna: Amaz (k)
gó sz entekben,
voltage. Ha az, mi
meg- meg nem
kiván ak? Azt ké
sten si tteffe à bosa
vérek it, e földön

náladnál simáb elmék. (f) E- (f) Aug. l. 22. de Civit. Dei c. 17.
gyenlőknek mondotta Christus az
Angyalokkal a szenteket; mert a
fel-támadásban egygyik rend kö-
zöt sem leszén házasfág. Ismét:

(g) Hasonlatosak lesznek az an- (g) Thom. in c. 22. Matth.
gyalokhoz, mert nem
leszén nálok házasfágbeli emberi
indulat. Ez is: (h) Hasonlatos-

sak lesznek az Angyalokhoz, a mi (h) Bar- radius le- suita tom 3. Harm. Evang. l. 8 c. 15. p. 502. 4.
az házasfágot nézi. Lásd erről o-
da (i) fel-is. Hát nem fogyatko-
nak abban meg a szentek, a mit
igaz okosság szerént kívánnak?

Ist azt kérdeném, ha nehéz nem
volna: Amaz (k) oltár alatt nyő- (i) Reg. 6. punct. 22.

gő szentekben, igaz okosság (k) Tirk. 6. 10.
volté? Ha az, miért hát hogy
még-is meg nem nyerték a mit
kivántak? Azt kérek; hogy J-
sten szettefse a bősöszu állást az ű
vérekért, é földön lakozókon; de
Isten

Jsten azt hallasztá; csorba hát ez;
 hogy valamit a szentek az igaz o-
 kosság szerént kérnek, mind meg-
 nyerik. Ha pedig nem volt
 benne igaz okosság; nem volt
 tökéleteiség, hanem, nagy hiba
 volt boldogságoknak. Igaz o-
 kosságot itilnék én menyben
 lenni; bár ne rekesztenél (mint
 egy alattomban) ellenben való
 dolgot itt bé. De vallyon s ki-
 vánnyáké a természet indulattya-
 búl tudni az ú szerelmese-
 k dolgait? Ne
 jád زال, mert meg-ejtéd maga-
 dat! Most mondad; hogy (l) a
 szentek a természet erejéből meg-
 nem tudhatják az emberek szük-
 ségét; itt pedig így beszéllesz:
 A' természet indulattya-
 búl, mel-
 tán kívánnyák tudni a szentek,
 kedvesek dolgait. Ebből én ezt
 hozom ki: Azért a szentek, a mit
 a ter-

(l) Pazm.
 pag. mibi
 fol. 960.

a ter-
 nézet indu-
 kál, azt
 tyák. Szállat
 (m) s
 nték hozzá
 nem egy-
 szert két
 kezűben.
 Ne
 valni

41. Igy prom-
 ban fe-
 tört dolgo-
 Samuel a Báj-
 os h-
 meg-
 Clotta, s-
 meg-
 vendölte.
 másut Samuelnek
 pedig Sátán volt
 Salva-
 pokolból a
 vat; elöl áll,
 Inkább
 albatyák
 mi szar-
 ainkat. El-
 tók it-
 a tieidet
 Most, azt mond-
 ördög-
 lelemény
 igaz Samuel. Mit

à természet indulattyaiból méltán kívánnak, azt meg nem tudhatják. Szállást adtze ennek? A' (m) szentek hozzánk való szereteti, nem egyszer kétszer forgot már kezünkben. Ne resteld meg olvasni.

(m) Püß.
29. 30.

41. Így promoteáld ujjokban fel-tött dolgodat: (n) Lám Samuel à Bájos Aszszony szavát meg hallotta, s-Saul veszedelmét meg-jövendölte. Ezt az (o) irás másut, Samuelnek mondgya. Ha penig à Sátán volt; lám az-is meg hallja pekolbul à Magusok szavát; s-elöl áll, mikor hívatik. Inkáb hallgattyák hát à szentek à mi szavainkat. Ellened támasztók itt à tiédet (p) fellyeb. Most-is azt mondgyuk; hogy ördögi lelemény volt az, nem igaz Samuel. Minek előtte l-

(n) 1 Sam.
28. 12.

(o) Eccl.
46. 23.
Pazm. fol.
mibi
964.

(p) Püß.
18.

Isten é jelenés le irásához kez-
 derne, így beszélget: (g) *Nem*
 felele Isten meg Saulnak; se á-
 lom látás, se Urim, se Prop̄heták
 által. Ha Prop̄heták által nem
 felelt meg, nyilván Samuel ál-
 tal sem, à ki (r) Prop̄heta vala.
 Meg-tiltotta Isten, hogy (s) *sa-*
 lottaktól ne tudakozzunk; s-ez
 ellen cselekedtetett volna még-
 is? Nem gondolom. Oszton;
 ha az, igaz Samuel volt; avagy
 lelke, avagy teste; avagy mind
 lelke teste edgyütt volt. Nem
 lelke; mert az, az (t) *élőknek*
csömójában volt kötve; s-Abra-
sám kebelében; honnan, csak
 egy lehetetlen dolog, hogy az
 ördög à lelkeket ide viszsza
 hozhassa. Ide valo ez-is: Ha
 test nélkül volt à Samuel lelke;
 hogy hogy láthatta azt meg Sa-
 ul s-à

(g) 1Sam;
28. 6.

(r) Csel.
3. 24.

(s) Törv.
18. 11.

(t) 1Sam.
25. 29.
Luk. 16.
22.

ul s-à Boszorkán
 lek láthatatlan
 öltöött vén emb
 tyában jelent az
 s-ollan-é à lélek
 hetet; mert meg
 hivetnek még csak
 s-az ördög út
 nem vánthatta. I
 ta in fi babona
 látta hogy az, an
 alat e-nem rotha
 földben? Ez, sz
 lett; mellyet à p
 ben nem vihet. I
 dög öltöste volt fel
 hiszen soha, hogy
 ki, illen szent Pr
 vel cselekedni n
 volna Lelkezől s
 jelent meg egy
 mert így, fel-kelle

ul s-à Boszorkány, holott à lé-
 lek láthatatlan? (u) *Palástban* (u) 7. 14:
 öltözött vén embernek ábrázat-
 tyában jelent az meg; vallyon
 s-ollyan-é à lélek? *Teste* sem le-
 hetett; mert meg-örzi Isten (x) (x) *Solt.*
híveinek még csak csontyokat is; 34. 11.
 s-az ördög útét koporlojában
 nem bántotta. *Palástya-is* kan-
 ta iresi babona volt; mert ki
 látta hogy az, annyi esztendőnk
 alatt el-nem rothadt volna à
 földben? Ez, szollot s-beszél-
 lett; mellyet à puszta test vég-
 ben nem vihet. *De talám az ör-*
dög öltözte volt fel testét? Nem
 hiszem soha, hogy Isten azt né-
 ki, ilyen szent *Propheta* testé-
 vel cselekedni meg-engedte
 volna. *Telkestül s-testestül* sem
 jelent meg egyszer-s-mind;
 mert így, fel-kellett volna né-
 ki tá-

ki támadni; mely cselekedet
 Isteni erőt illet, nem ördög-
 bizatott. Nem hiában hogy
 (y) *15.* így szoll a *Bájos*nak: (y) *miért*
háborítottál engem meg hogy fel
támadnék? mert ennek ördön-
 gós cselekedetiből lőtt vala az
 ál-orczás *Samuel* dolga. Ki hi-
 zzi azt-is el; hogy Isten, ez hi-
 tetlen *Saulért*, ily izent *Pro-*
pheetat támasztzon fel rend ki-
 vúl? Azt-is tudakoznám: Meg-
 holt-é ez az után; s teste, uj-
 jobban a koporsóban vitetetté?
 Vagy talám elevenen ment a
Timbushan? mely mindazáltal
 a lelkeknek nem a testeknek la-
 ko háza. Ha penig az Egben
 ment; az ördögtől fel támasz-
 tatott uj vendéget fogadott hát
 (z) *Beñ.* úgy bé, az Isten miennyei sere-
libr. 2. de ge? De talám (z) *elsőben* meg
Purgat. jelent
t. 6.

jelen
 dő
 cse
 kö
 fél
 dol
 ez
 zót
 a B
 költ
 volt
 se te
 meg
 vab
 Hol
 tek.
 ségb
 izede
 az I
 mel
 Jona
 De
 dő
 Saul, s-az u
 gós *Ajszony*
 kedete? No
 ötte üt fel,
 ez egyben a
 okkal. Sebel
 z idegen kö
 Samuel; mert
 Szorkánynak
 ttel engeme
 ez igaz; mer
 tek se lelke
 nem háborit
 megyen, s-
 ptés a te fia
 Nem mene p
 n elés miat, t
 mes halált iz
 igaz *Proph*
 es; hanem az
 sán fia penig
 lám annyit t
 dd

jelent Saul, s-az után volt az é
döngős Asszonyinak bűvös-báj
cselekedete? No hát ugy, Iste
költötte űtet fel, s-lássad mit
férhetz egyben az elöl ízámlái
dolgokkal! Sebeffenn-ishazud
ez az idegen köntösben öltő
zött Samuel; mert azt mondgya
à Boszorkánynak: (a) Miért (a) 1. 154
költöttél engemet fel? Nem
volt ez igaz; mert az hiveknek
se testek se lelkek halálok után
meg nem háboritathatnak. To
váb megyen, s-igy izoll: (b) (b) 1. 29
Holnap te és à te fiad velem léssz-
tek. Nem mene pedig, à két-
ségben elés miat, magának ve-
szedelmes halált szerzett Saul,
az Isten igaz Prophtájához Sa-
muelhez; hanem az ördöghöz;
Fonatsán fia pedig, Istenhez.
De talám annyit tesszen ez: 'Ve-
dd leni

lem lésttek; mint, meg-baltok?
Nem volt Saul, se lelkere se re-
stere nézve Samuellel; hazud-
zért à Sátán. El sem hiltzem

(e) 7. 14. azt-is; hogy (c) Samuel Saultul
fel vötte volna azt à tiszteletet;

(d) Csel. holott, (d) sokan meg-vetettek
10. 26. affélét. Nagy ez-is előttem:

Ha az, Istentől támaszratott i-
gaz Samuel volt volna; nyil-
ván Saul nem büntettetett vol-
na meg, annak ördögi mester-
séggel való ki hivattatásáért.
De miképpen verettetett meg

(e) 1 Krö. ezért Istentől; halljad: (e)

11. 13. meg bala Saul az ő bűnejért; mi-
vel hogy az ördöngös Aszsonyt-
is tanácsolta vala; s nem kérde-
te vala meg az Urat, mellyert
meg-is ölé Isten ütet. De mit

hozok ennyit elől? Elég ez, az
igasság ellen nem tulakodo lel-
kek.

kek: (f) Sem
kel a tel-bumi, ha
nak elkek è föld
Mer, (g) ha az
esen atalma as él
annu inkab mncs
kén. Meg ne ü
ebbe; hogy az i
elnek hja; mert
ka d lgoónak iga
szent iras; mint
Mag asok veszze
gyonok mondgya.
búl igasságar bi
muel nek, Sirácé
Canon cus. Ha ig
mona aná-is azt; d
leti szent szollan
Samu nek alittya
hetn d: Hogy ho
jove döt mondan
nem voltez, igaz S
dd

kének: (f) Semmiképpén nem
kel azt el-hinni, hogy à meg-holtak-
nak lelkek è földön forogjanak.
Mert, (g) Sa az ördögnek nin-
csen hatalma az élőknek lelkeken;
annál inkább nincsen à meg-holta-
kén. Meg ne úrközzél azért
ebben; hogy az irás ezt Samu-
elnek hja; mert, (h) sok csaló-
ka dolgoknak igaz nevet ad à
szent irás; mint az Egyiptomi
Magusok veszszejét-is, hogy ki-
gyónak mondgya. A'mely könyv-
bül igazságot bizonyítod Sa-
muelnek, Sirácé az, (i) s-nem
Canonicus. Ha igaz Samuelnek
mondaná-is azt; de Saulnak iti-
leti szerént szollana ugy; ki azt
Samuelnek alittyá vala. Kérd-
hetnéd: Hogy hogy tudot hát
jövendőt mondani à Satan; ha
nem volt ez, igaz Samuel? Tud-

(f) Cbry-
sost homil.
29. in
Matth.
(g) Idem
hom. 2 de
Lazaro.

(h) Au-
gust. l. 2.
ad Sim-
plicianum
q. 3. c. l.
2. de mi-
rab. Scri-
ptur. c. 116
(i) Pere-
rius l. 1.
de Magis
c. 11. p. 99.

ta mind à két tábornak erejét;
nem voltak túle el reiterve à tit-
kostanácskózálok; tudva volt
nála *Saulnak* Istentúl való megh-
vetése, s-*Davidnak* válaztála;
könnyű volt innen meg ismerni
az hartznak ki menetelit. Nem
következik az, à mit itt for-
gatz; hogy à *Sátán* elől álsat as
sivatalra; azért à *Sentek-is* meg
sallyák à mi szavainkat. Mert;
à *Sátán*, nem csak pokolban
vagyon, hanem (k) környű-
löttünk-is jár; à *Szentek* felől
penig, még te affélet nem bi-
zonyithattál.

(k) 1 *Pet.*
5. 8.

(l) 2 *Mác.*
15. 12.

(m) 2 *Crö.*
21. 12.
Pazm. fol.
964.

42. (l) *Oniást* hozod már elől;
kit mondasz, hogy *Machabæusnak*
holta után meg jelent, s-bátori-
totta űtet à vitézségre. Ilyes
Prophtëa (m) levelét-is ujjokban
emlited. Mind à két példát meg
nya

nya kazók mostan;
cz (1) utolsót is.
3. Szavad járál
foly As Isten, meny
tat meg à Szentel
csőj genek gasdags
sen (1) tökéletes ére
Isten s hasonlok lefű
as Istennek kedves
idők tán leendő do
é föla on; nyilván à
tek-i látnak; melye
szem A góston: (g)
teftel túle távul val
gáját itta; menyivel
à sent k mindeneke
vel tū ul vadnak is
hertz n m soha elől f
ban, kar mint tek
iraf. allyon s-az
ségén k gasdagsága;
gokna tudalae; hifze
dd3

nyakazók mostan; az (n) első, (n) pag. 330.
ez (o) utolsót-is.

43. Szavad járása még-is így
foly: Az Isten, menyországban mu-
tattya meg a szenteknek (n) di- (n) Rom. 9. 13.
csőségének gazdagságát. Ott le-
szén(o) tökéletes értelé. (p) Ott f- (o) 1 Cor. 13. 9. 10.
Istenhez hasonlok leszünk. Ha azért, (p) 1 Ian. 3. 2.
az Istennek kedves szolgálai; sok
idők után leendő dolgokat láttak
é földön; nyilván a mennyi s-
sentek-is látnak; mellyet így bizonyít
szent Agoston: (q) Ha Eliseus, (q) Aug. 1. 22. de
testtel távol való Gebázi szol-
gáját látta; menyivel inkább látnak
a szentek mindeneket, ha szinte test-
vel távol vadsnak-is. Nem me-
hetz nem soha elől szándéko-
ban, akar mint tekerjed-is az
irást. Vallyon s- az Isten dicső-
ségének gazdagsága, világi dol-
goknak tudásae? hiszem, (o) a ke- (o) Rom. 9. 13.
dd 3 gye-

gyelem edényinek dicsőségre való készítése az, (mely, az elválasztás-is) nem è világi dolgoknak forgatála! Tökéletes az értelem ott; de nem à mi izűkségeinknek tudásában; mert sohol úgy az irás nem bõll; hanem:

(p) 1 Cor.
13. 12.

mivel (p) mostan tükörben láttyuk Isten; akkor osztón szemtől szemben. Hol itt è világra való gondviseelés? Istenhez-is hasonlatossak leszünk; abbanné, hogy mi-is tudgyuk è világiakat, mint

(q) 1 Ian.
3. 2.

ú tudgya? Nem. Hát? (q) mert meg láttyuk űtet à mint vagyon. Vgyan ott-is külömbség leízen Vrunk közöt, s-mi közöttünk; mert ű ott-is nekünk fejünk leízen, mi pedig néki tagjai; hasonlarossak leszünk azért ű hoz-

(r) Phil.
3. 21.

zá ebben: mert, (r) à mi alázas tesztünket el-változtattya, s-hason-

latos-

latos, à térsi az ű di
Sem mi nincsen
tudá arul. Hogy
ezé tbeli hivek a
kat, meg hallád; f
telm der. Sent A
larla ul citáltatik;
steht meg-vált le
hane nazokrul, k
dásb n tetter veszt
hatz: Lásuk meg
leke nek a szentel
lan. -leki TEST
nyira Isten segél.
hat elodtul; ű i
tesztu; tepenig, a
váltu kekrul tracta
tallar ik effélet el
meg rnének benn
gonc old, hogy sze
izav: ellenmondgy
kel a t vallani; sog
dd 4

latossá teszi az ű dicsőült testéhez.

Semmi nincsen itt è világnak tudásárul. Hogy hogy tudták

ez életbéli hivek à titkos dolgo-

kat, meg hallád; szabd ahoz ér-

telmeder. Sent Agoston gondol-

atlanul *citáltatik*; ki, nem à te-

stektől meg-vált lelkekről szoll;

hanem azokról, kik à fel-táma-

dásban testet vesznek fel. Hal-

hatza: *Lásuk meg már, mit cse-*

lekesznek à szentek, az ű halgatat-

lan s-lelki TESTEKBEN; me-

nyire Isten segél. Mészze estél

hat tzelodtul; ű mind lélekről

testről, te penig, à mostani idve-

sült lelkekről tractálván. En ál-

tallanék effélét elől hozni, ha

meg érnének benne. Megh se

gondold, hogy szent Agoston è

izava ellen mondgyon: (t) Meg

kel azt vallani; hogy az halottak

nem

(s) *Puncta*
35.

dd 4

(t) *Aug.*
de cura
promor-
tuus c. 15.

nem tudgyák micsoda cselekedte-
 tik é világon. Mondgya ugyan
 azt; (u) hogy az innét hozzájok köl-
 főzőt lelkek, meg mongyák azokat
 nékiek; de nem mindeneket; hanem
 mellyek meg engedtetnek nékiek à
 megmondásra: de ez utolsokat,
 igen nagy vélekedve mondgya.
 Nem mindeneket-is állat, hogy
 meg-jelencsenek; te pedig, ô ki
 számtalan fele szűkségedben ke-
 resed meg őket! nem-is tudod
 hogy ha meg mondtáké azokat
 nékiek, vagy nem. Így-is szól
 ú: hogy *mi*g végben viszik az em-
 berek é világon cselekedeteket;
 nem tudgyák űk azt akkor, hanem
 az után. Mely ha helyes; nem
 lehetnek hát jelen à te szűksé-
 gedkor; hanem ha te, à megh
 holt melléis orvost állatsz. Nem
 halhattyak könyörgéfedet-is
 mikor

(u) Idem
 ibid.

mi ormondod. I
 ve benzarjad.
 4. Ezt-is elöl
 menpei szentek J
 inkai egyesülnek
 é földön éltekben.
 ráts q pedig azt k
 hogy megjelense e
 ráttynak, à miútét
 véd hogy ezzel me
 mi út et illeti. Ki
 szer eket nem fog
 szűk ségink felöl
 zás: Tudgyuk ugy
 (x) minit nem csele
 ften mig meg nem
 folga rak; de hogy
 lelkek nek efféléket
 elméj kben; mely h
 lól az rásban. Itr cs
 dom: Nem szűkség
 ften n eg jelencse a
 dd 5

mikor mondod. Bár ezt jól szivedben zárjad.

44. Ezt-is elől górdited: A' mennyei szentek *Isten Baráti*; s' inkább eggyesülnek véle, hogy sem, e földön éltekben. Az igaz Barátság pedig azt kívánja; (u) (u) Gen. 18. 17. Ioan. 15. 15. Pazman. fol miből 964. hogy megjelencse ember azt Barátságának, a mi útét illeti. Jól téved hogy ezzel meg kötéd: A' (x) Amos. 3. 7. mi útét illeti. Ki tudgya, ha a szenteket nem fogja illetni, a mi szükségink felől való tudakozás? Tudgyuk ugyan azt; hogy (x) semmit nem cselekeszik addig (x) Amos. 3. 7. *Isten*, míg meg nem jelenti titkait szolgáinak; de hogy a mennyei lelkeknek efféléket csepegeffen elméjekben; mély halgatas affelől az írásban. Itt csak azt mondom: Nem szükséges, hogy *Isten* meg jelencse a szenteknek

dd 5 a mi

à mi könyörgésünket, mert ha
ugy volna: *Isten akarattya* but
volna az: De, holtót Isten vagy
à *szenteknek* oly hagyományt;
hogy az élők ű hozzájok igaz-
gazságsák könyörgéseket? hol
intette meg űket, hogy arra hal-
gassanak? és hogy űelőtte affé-
le kedves? vagy nekünk hol a-
dot oly parancsolatot; hogy è
szükségünkben, ezt; másban,
amaz szentet keressük meg?
Nem-is afféle *titkoknak* meg-je-
lentésében àl à mennyei boldog-

(y) *Ikan.*

3. *Y. 2.*

(z) *Tük*

14. 4.

(a) *Törv.*

29 *Y. 29.*

(b) *Mark.*

13 *Y. 32.*

lág; hanem, az (y) *Isten színe lá-*
tásában; s' az (z) ű véle való tár-
salkodásban. Még sem tanultadé
meg: (a) *Istennel vadnak à titkok;*
à *ki nyilatkoztatot dolgok csak à*
miénk? Kedves Baráti Isten-
nek az *Angyalok;* de még-is (b)
el titkolta tőlők az *ítélet napját.*
Csak

Es k è földi Ki
mi dent jelent
tar s'oknak; miv
val knak itilik r
nál s-nem-is sz
nak lok dolgokat
nag rob à szentek
kie az, ha véle
dog ágban társal
45. Az tükörre
s-ig szollasz: A
rül színe láttya
mit egy tükörbe
den állatok. Mik
à tükört láttya,
tette ábrázatokat.
szentek, láttya
remt állatokat.
csod nem tudnán
à mi dent tudót t
(d) Kik à teremte
get láttya; semmi

Esak è földi Királyok-is, nem mindent jelentenek meg *Secretarius*soknak; mivel hogy fellyeb valoknak itilik magokat azoknál, s-nem-is szükséges azoknak sok dolgokat tudni. Isten-is nagyobb a szenteknél. Elég nékiek az, ha véle mennyei boldogságban társalkodnak.

45. A^o tükörre érkezel már, s-igy izollasz: *Hisz szentek szín-ről színre látták Istent; kiben, mint egy tükörben jelennek minden állatok. Miképpen azért, ki a tükört láttya, az ő benne meg-tétzet ábrázatokat-is láttya; így a szentek, látták Istenben a teremtetett állatokat. Mert, (c) mi-csodát nem tudnának azok, kik a mindent tudót tudgyák? Es: (d) Kik a teremtetőnek fenye-ségét látták; semmi mászen a te-*

(c) Greg.
4. Dialog.
cap 33.

(d) Beda
Luk 16.

Parman.
fol mibi

rem 995.

remtett állatban, mellyet nem lát-
 satnának. Hogy nem hivat-
 hat minden szenteket segítség-
 re; hiszem mindnyájan látták
 az Istennek színét? látták u-
 gyan színül színre az Istent; de
 nem mindent látnak meg ű
 benne. Nem látták az ű (e)
 tudományának végzetlensé-
 gét. Nem látták az (f) az u-
 tolsó ítélet napját. Vallyon s-mi-
 kor te szoval imádkozol; lát-
 tyáké a szentek, Istenben mint
 egy tükörben, könyörgésednek
 hangját? talám te nálad az hang-
 is meg-látzik a tükörben? a-
 vagy a következik, hogy a te
 szoval valo imádságodat nem
 értik a szentek! Nyilván ál-
 mélkodhatik akarki e *Credó*don:

(g) Avagy az Angyalok jelentik
 meg a mi szükségünket a szen-
 tek.

(e) Rom.
 11. §. 35.

(f) Mark.
 13. §. 32.

(g) Coste-
 us in En-
 chir. pag.

te nek; avagy
 keűk, s-magok
 vazy: meg-látták
 eg tükörben. C
 gy n építteret
 ig szollok hát
 sen miűl nem tu
 ke (szabad ebbe
 mit volna néke
 né a arra-is faka
 az Isten jelentő m
 szűk séginket. M
 há úgy a tükör
 tükörök vagyon;
 vagyon az Angya
 tésce? Elmedbe
 na nek eddig ő
 ki a tükört látták
 sog abban mindene
 Bui latsa-is ember
 itűl napján kívül

(k) Durandus lib.

teknek; avagy (g) igen gyors le-
 kek űk, s-magok meg-tudgyák; a-
 vagy: meg-látták Istenben mint
 egy tükörben. Csak a lok Ava-
 gyon építettet ám ez! En-is
 így szollok hát chez: *Avagy*
semmiből nem tudgyák. Ha né-
 ked szabad ebben haboznod;
 miért volna nekem-is tilalmas?
 néha arra-is fakadtok ki; hogy
 az Isten jelenté meg nekik a mi
 szűkséginket. Mi hasznát vesik
 hát úgy a tükörnek? Avagy ha
 tükörök vagyon; mi szűkségek
 vagyon az Angyalok meg jelen-
 tésére? Elmédben kellett vol-
 na ennek eddig őtlődni: (i) *A*
ki a tükört láttya, nem szűkség
hogy abban mindeneket lásson. (k)
Bár lássa-is ember Istent, de az
ítélet napján kívül-is sokat nem
tud-

(h) Becanus in
 Append. diff. de
 Purgat. pag. 88.

(i) Thomas 1. p.
 q. 12. art. 2.
 8. ad 2.
 Occam 4.
 sent. q. 13.
 ad 2.

(k) Durandus lib. 4. sent. dist. 42.

(1) Becas
nus part.
2. theol.
Schol.
tom. 1.
tract. 1. c.
1. 9. 8.
num. 7.

tudhat affelől. (1) As Istennek világos látásával is, sok dolgoknak nem tudása egyben férhet. jól vagyon; no hat á mi dolgainkat is nem tudhattyák meg á szentek; bár lássák is az Istent. Magadtul gondolt dolog s Agnó találta lelemény azért ez; hogy Istenben úgy láttassanak meg á dolgok; mint á te orczád á tükörben; de ha úgy volna is: Látodé szivedet, tudódet, lőt ábrázatodnak minden tizitkelyeit á tükörben? Szemlélhetedé az Istenbenn is azokat; mellyek örök időktől fogva, ű benne voltak? Istenségre emeltetnél úgy s hol volna emberféged? A' jo Nagy-Gergeb (ha más nem volt) fabulái, még á tiéidtől is meg-nevettetnek; mikor ez mondatik felőle: hogy

(m)

(m) ű olyakat is
guhan, mellyek
nek tetszését köny
seg hcsiretít vad
csü netem hát
men ű is itt pár
irafál. (n) Bed
ha nas-képpen b
igy ástigálunk:
gyal k á teremto
de még sem tudg
ját.

45. A' mi A
nak meg- czafo
lép; így hozod
izav kat: (o) Ha
lo in tulat volna
benn k volna á sz
bina szomorúság
nek mind az által
De e nem követke
vinn tul s-Besátul

(m) Ű ollyakat-is irt, az Ű Dialo-
gusban, mellyekkel csak elméjé-
nek tetszését konyáštatta, s-à kőf-
ség dicsiretét vadáštta; nem be-
csúlhetem hát nagyra irását,
mert Ű is itt pártot ütött à szent
irástúl. (n) Beda-is kétes; kit;
ha mas-képpen Bollana-is, csak
igy cástgálunk: Látták as An-
gyalok à teremtőnek fenyezségét,
de még sem tudgyák az írtet náf-
ját.

46. A' mi Argumentumink-
nak meg-czáfolására akarván
lépni; így hozod elől à miéink
szavokat: (o) Ha mi hozzánk va-
lo indulat volna à szentekben;
bennük volna à szorgalmatosság,
bánat, szomorúság; mely Ű ben-
nek mind as által (p) nincsen.
De ez, nem következik, mint Cal-
vinustúl s-Bezátul meg-hallók.

Mert

(m) Cal-
nus libr.
11. locor.
cap. 6.

(n) Idem.
ibid. pag.
337.

(o) Eng-
vár me-
gyep. 44.

(p) Apoc.
21. 46

- (q) Calv. Mert (q) az Angyalok, Jöt ű
lib. 3. c. maga Christus, mi reánk gondot
20. n. 24. véselnék, és a mi dolgainkat ér-
n. 4. Be- tik; de semmi bánat és szomorú-
24. Epist. ság őket nem sérti. Aldassék I-
83. Theol. stennek neve, nem szorultunk
Pazman. még tellyességgel erre az argu-
fol. mihi mentumra, ha a miéink bé hoz-
965. tak-is; ezeknek kellene eleget
(r) Soli. tenned: (r) Ne legyen néked i-
81. 10. 11. degen Istened; sem az előt meg ne
hajoly. En vagyok a te Urad I-
(s) Törv. stened. Ismét: (s) A' te Ura-
6. 13. dat Istenedet tiszteljed, s-as ű
nevére esküdjél. Vagyon il-
(t) Mati. lyen-is: (t) Egyedül Istennek
4. 10. szolgál. Megmarad ez örökké:
(u) Rom. (u) Azt kell segítségül hívunk,
10. 14. a kiből bízunk; De a meg-holt
bentekben nem hihetünk; mert
(x) Ier. az a (x) férfi boldog, Ki Az
17. 7. 5. V R B A N bízik. Igy-is vallok:
Hí-

Hí nek egy Isten
ba. Azokat k
re inunk; kik
kat tudgyák; de
kat nem tudgyá
taka tatik Jofias
szet ei a követke
met igit (s) Dav
deje en Istennek,
szuk Nem monc
post s, hogy a b
nak reménkedg
igy szoll: (a) H
szül böködik b
kery I STENTU
is sz illa Isten: (u
gen Isteneknek ál
EGY JHOVAN
tesse. Es (c) val
külc valo illat
gyuz; ki vágattas
zül. Csak (d) egy
ee

Híszek egy Istenben; nem más-
 ban. Azokat kellene segítség-
 re hinunk; kik a mi dolgain-
 kat tudgyák; de a szentek azo-
 kat nem tudgyák; mert (y) el^{(y) 2 Kir. 22. 20.}
 takartatik Josias, s-nem látták
 szeméi a következő veszedel-
 met; így (z) David-is, szolgál i-^{(z) Csel. 13. 36.}
 dejében Istennek, s-végre elalu-
 szik. Nem mondgya azt az A-
 posztol, hogy a bölcseségért más-
 nak reménkedgyünk; hanem
 így szoll; (a) Ha valamellyitek^{(a) Jak. 1. 5.}
 szükölködik bölcsesség nélkül,
 kérje Istenül. Régen így-
 is szolla Isten: (b) Valaki ide-^{(b) Ki. 10. 22.}
 gen Isteneknek áldozik, és nem a
 EGY JEHOVANAK; meg-ölet-
 téssék. Es (c) valaki magának;^{(c) Ki. 10. 30.}
 külön való illatozásra füstöt
 gyújt; ki vágattassék a nép köz-
 zúl. Csak (d) egyedül Istennek^{(d) Sol. 141. 2.}
 ee nyuj- Mal. 1. 11

- nyujtatott régen az áldozat; ki merne hát most-is egyébként reménkedni? Halhatza az Isten
- (e) 1 Tim. 1. 17. **Apostolát:** (e) **Egyedül** a bölcs Istennek a tisztesség és dicsőség. A' nagy Isten-is így
- (f) Esa. 45. 22. **szol:** (f) **Nézzetek én reám** földnek lakosai, hogy meg-tartassatok; mert nincsen több Isten én nálamnál. Mit gondolsz mikor ezeket olvasod? nézhetze az Isten mint panaszkodik: (g)
- (g) Rom. 1. 28. **Nem akartak a meg-ismért Isten** nel meg-elégedni. A' izent irás
- (h) Gal. 4. 6. **Istenhez igazít; így szolván:** (h) **A' ti szívetekben ezt kiáltja a'**
- (i) Rom. 14. 23. **lélek: Attya!** (i) **Úteknék tud** gya az irás, a mi hitből nincsen; te pedig hogytarthatod a szentek imáadását hitből valonak; hiszem (k) az hit hallásból vagyon,
- (k) Rom. 10. 17. **é pedig az Isten igéjéből?** Immár
- penig,

penig, magad v
rel esgetik, hog
irában nincsen a
sa jól emlékezet
haték hát azon
a lélek? En azért
imádom: 1. Ki
vagy on a segítés
kínál keze meg
2. Jinek értelm
engem meg-legi
3. Jinek jó akar
olta mamra, sug
esküvével védelmezél
(e) sa mely válogat
kinci könyörgők
mind vút vagyon.
gunk nál-is (r) jobb
gyat oztunkat. E
nek nem másnak

penig, magad vallásán valók
 rebesgetik, hogy a (l) *szent*
írásban minczen a szentek imáda-
sa felől emlékezet; hogy nyug-
hatnék hát azon még-is meg
à lélek? En azért azt az Istent
imádom: 1. Kinek hatalma
vagyon à segítségre; (m) s-
kinek keze meg nem rövidül.
 2. Kinek értelme vagyon az
 engem meg-segíthetésre; (n)
 s-à *sziveket fel-fedezve nézi.*
 3. Kinek jó akarattya vagyon
 oltalmamra, s-ugyan (o) *meg*
eskütt védelmezésemre. 4. Ki
 (p) *személy válogatás nélkül te-*
kinti à könyörgőket. 5. Ki (q)
 mindenűt vagyon. 6. Ki ma-
 gunknál-is (r) *jóbban tudgya fo-*
gyatkozásinkat. Ezeket Isten-
nek s-nem másnak adgya az i-

cc 2

rás.

(l) *Canis-*
sius in Cap-
tech. fol.
 230.

Cassander
in consult.
 art. 21.

pag. 964.
Petrus

Cottonus
 l. i. *Instit.*
Cathol. c.

16. p. 91.
Canus l.

3. *lotor.*
Theol. c.
 961.

(m) *Esa.*
 50. 21.

(n) *Sid.*
 4. 13.

(o) *Eze.*
 33. 11.

(p) *1 Pet.*
 1. 17.

(q) *Esa.*
 66. 1.

(r) *2 Kr.*
 20. 12.

(s) Solt.
148. 2.
Titk. 5. 8.
9.

(t) 2Kir.
2. 9.

(u) Bell.
libr. 2. de
Purgat. c.
1. §. quod
autem.

rás. Még az Isten (s) Angyalai s-idevesült szentek is az Isten imádg-
gyák az égben; hát mi, hogy
mennénk másokhoz? Csak ez
életben vagyon ideje, a szent-
tektől valami jot ki nyeresünk-
nek, amà mondás szerént: (t) *Kérj tőlem mit cselekedgyem ve-
led, minek elötte el-ragadtatom;*
az után ofzton, nem tanittya
azt az irás, hogy mi reánk gon-
dot viselhefsenek. Ez-is gon-
dolkodóban juttathatna: A'
mely szentek segítségre hivat-
nak; avagy à *Purgatoriumban*
vadnak azok; avagy onnan ki-
menekedtek. Ha à *Purgato-
riumban* vadnak; (u) *Siában* a-
zoknak reménkedni, hogy miéret-
tünk esedezzenek. Hogy pedig
onnan szabadulások lött; ki-

túl mentél annak
képen tudod?
7. Mikor mi
tám iztunk: (a) A
ismé minket, azért
tek- . Ezt így al
ni: (b) Ugy monda
mink t nem ismerni
Cori us a gonoszok
hogy iket nem ism
nyit esen, hogy n
fiain k nem ismeri g
Enn k felette (d) in
ü; n m ismért; s-e
hogy Ren a mi Atty.
a Ma Szabadosok An
va-ké t; nem tudgy
mint f málthatik embe
lében Mit csapong
nem llatz velzreg:
nak S rrominus szava
túl tud n inket Abrahán
ee;

túl mentél annak végére, s-mi-
képpen tudod?

47. Mikor mi ily erőtséget
támasztunk: (a) *Abrám nem* (a) *Esa.*
ismér minket, azért a több szen- 63. 16.
tek-is. Ezt így akarod ronta-
ni: (b) Ugy mondatik Abrám (b) *Ieron.*
minket nem ismerni; miképpen (c) *in Esa.*
Chrístus a gonoszoknak mondgya, 63.
hogy őket nem isméri; mely an- (c) *Matt.*
nyit tesszen, hogy nem szereti, s- 25. 13.
fiainak nem isméri gonosságokért. *Matt.*
Ennek felette (d) in præterito szol (d) *Calv.*
ú; nem ismért; s-éssel állattya, 1.3.c.20.
hogy Isten a mi Attyánk; mert (e) n. 25.
a Machabæusok Annyának sza- (e) *2 Mac.*
va-ként; nem tudgyák a szülék, 7. 22.
mint formáltatik ember Annya mé- *Pazman*
lében. Mit csapongalz, hogy *fol. mibá.*
nem állalz veizteg? Így vad- 965.
nak Jeronimus szavai: (f) Nem (f) *Hier.*
tud minket Abrám s-Israel; *libr. 17. in*
ce; nem-is *Esa.*

nem-is ismériki fiokat, kiket Isten-
től értenek nem szerettetni. Meg-
láthatná ezt á ki szemes volna,
hogy ű itt tagadgya Abrasám-
nak isméréti. Alig ha ki hatol-
hatsz ez erőszakos *Labyrinthus*-
bul, mert magatok tanittyátok:

(g) Bell.
libr. 4. de
justif. c.
20. resp.
ad. 4;

hogy ez helyen, (g) az igen Isten-
telen meg átalkodott bűnösökről
vagyona sso; (hanem ha a Pro-
pheta-is hitetlen volt volna,
mert ű-is ezek köziben számlál-
lallya magát,) tudgyuk pedig
azt, hogy affele nagy vétkesek,

(h) Matt.
3. 9.
Ián. 8. 39.
Luk. 16.
24.

mindenkor (h) Abrasám Attyok
felől dicsekedtenek; hogy hogy
mondották hát még-is ez it le-
irt hitetlenek ezt: Abrasám nem
ismér minket, az az nem tud min-
ket fia gyanánt? Oszton: hogy
hogy lehet az, hogy ezek az I-
stent Attyoknak szják, s-még-is

Abra:

Abrasám fiainak ne-
N m illeten eri-
ni Fel teszed ez
raim s-Izrael is-
maidekjokat, de n-
lok gondot viselni
lehetett az meg,
kor még Limbus
közönseges értelm-
à k x pedig ott va-
nel azok meg-l
és gy (i) nem tu-
gon esett dolgokat
gy razatodbul az
nát, hogy Abras-
gen kemény szivü-
ű n aradekjokhoz
fiok lak nem aka-
Min bivod hát te-
fzet teket, mert u-
hog tehozzád-is-
fog ak mutatni?

Abrásám fiainak nem ismértetnek?
 Nem illetlen erről-is tudakoz-
 ni. Fel teszed ezt: Hogy *Abrásám s-Israel ismérték ugyan*
maradékjokat, de nem akartak ru-
lok gondot viselni. Miképpen
 lehetett az meg, holott űk ak-
 kor még *Limbusban* voltak
 közönséges értelmek szerént?
 à kik pedig ott vadnak, nincse-
 nek azok meg-boldogítatva,
 és így ⁽ⁱ⁾ *nem tudgyák e vilá-* ^{(i) Beca-}
gon esett dolgokat? E' te ma- ^{nus in apo-}
 gyarazatodbul azt-is ki hozhat- ^{pend. disp.}
 nám, hogy *Abrásám s-Israel i-* ^{de Purg.}
 gen kemény szívűek voltak az ^{Calvin.}
 ű maradékjokhoz, hogy űket ^{pag. 65.}
 fioknak nem akarták ismérni.
 Mit hivod hát te-is segítségül à
 szenteket, mert ugy fordulhat,
 hogy te hozzád-is keménységet
 fognak mutatni? Ez-is követ-

s-ezt ísmét amazért. Mit *Præ-*
feritum-osz? talám azt akarod
 (s-ugy-is vagyon) ebből ki
 hozni; hogy akkor a *s*zentek *Lim-*
*bus*ban voltak, s-nem tudták e vi-
 lágiakat; de már most különben
 vagyon a dolog. Mit álmodtz
 arany hegygyel? Ha ember
 vagy; tégy eleget a *Limbus* felől
 e tiéidnek: (k) A' *Nicodemus*
*Evangelium*ából vött a *Limbus*
 eredetét. Ísmét: (l) *Szenvedése*
 előtt is meg-váltotta *Christus* vé-
 rével az ő *Testamentum*i *s*zent A-
 tyákat. Vagyon illyen-is: (m)
 A' *Christus* *Jesus* hiti által azok-is
 igazak voltak s-meg-tartattak;
 kik hittének ű benne, minek előtt-
 te *Christus* el-júne a testben. V-
 gyan-is: (n) A' léleknek meg-té-
 ee5 rése

(k) *Lom-*
bard Leg.

52.

(l) *Greg.*
de Valent.
tom. 4. in

Thomam
Disp. 1. q.
19 punct.

4. §. *Se-*
cundò se-
quitur.

Peverius

Disp. 21.

in cap. 13.

Ioan. pag.

Aug. E-

pag. 1050.

219. (m) *Lombard. l. 3. sent. dist. 25. lit. A. ex*
Pist. 51. ad Optatum. (n) Pineda in c. 12. Eccles.

rése nem egyéb; hanem a lelkek
meg-tartojasoz valo menetel. Ré-
gié hát a te Limbusod? nem; hald
meg ezt: (o) *Fliseto*, hogy a
MOSTANI *Theologusok* értel-
me szerént; a földalat volt a Lim-
bus. Halhatza, mit *Concludál*
bent *Agoston* *è præteritumbul*: (p)
Azt mondgya a *Propbéta*: Te vagy
ami Atyánk, mert *Abrahám* nem
tudot minket, s *Ízrael* nem ismért.
Ha ily nagy *Patriarchák*, nem tud-
ták az ű túlók származot népet;
hogy hogy elegyítettnek lát az sa-
lottak-is az élőknek cselekedetek-
ben? Tanuly ettúl. Harmadik
magyarázatot-is rántasz elől;
hogy ha egyik lyukbul ki-szo-
ritnak, a másikban izaladhas.
Atyánk az *Isten*; (ez hiszem ér-
telme mondásodnak) mert ű
tudgya testünk fogantatását A-
tyánk-

(o) *Mal-*
donat. in
cap. 16.
Luc.

(p) *Aug.*
de Cura
pro more,
cap. 13.

nyánknál; de Atyánk
nem tud. Ne
mert itt az Atyánk
csak a mi fogantatásunkra
(mert kicsoda
volna ez? Gondol-
gattatásunkra Jézus
idézis; nyilván-
hietlenek argu-
mentum: Istennek
nem két bosszánk;
s meg szabadítá-
koppen nem tud-
hat; nyilván m-
az égben mara-
lye te annyira
na is próbáló-
molyer csak ujj-
Isten egyik n-
fenn vagy alhara-
tongasz! ugy kel-
tal nazma

nyánknál; de Ábrahám, úgy minket
nem tud. Ne szeleskedgyél!
mert itt az Atyai nevezet; nem
csak a mi fogantatásunkat nézi;
(mert micsoda Argumentum
volna ez: Gondod volt a mi fo-
gantatásunkra Isten; azért minket
idővezits; nyilván így, minden
híterlenek argumentálhatnának)
hanem: Istennek buzgo (q) sze-
relmét hozzánk; sok irgalmasságát;
s-megszabadítását. Ha csak ek-
képpen nem tud minket Ábra-
hám; nyilván meg-húlt szereteti
az égből maradékjához; mel-
lyet te annyira forgatsz. Hon-
nan-is próbálsz te azt meg,
mellyet csak ujjodból szoptál?
Ihó! egygyik magyarázatban
sem vagy alhatatos, csak tán-
torgatsz! úgy kellé a vallást ol-
talmazni?

(q) 7. 15
16.

48. Ez helyeket-is csipdesed: (r) Halála után ember, semmit nem tud; mellyekre ily feleletet télsz: Az ujitók sem tagadgyák azt; hogy a szentek köszönségesen nem könyörögnének a vitézkedő Anyaszentegeységért. (azért az ű értelmek ízerént-is, tudnak az halottak valamit) És azért értelme az írásnak: Természet szerént é világi dolgokat nem tudgyák az halottak. Vagy; nincsen ű benne oly gondolat, mellyel magokat segíthetnék, ha itt el-mulattyák id-vességekről való gondviseléseket. Vagy hogy; világi mód szerént, nincsen gondviselések a mi dolgainkra; erről szol szent Dávid. Sz. (s) Agoston is ezt érti, mikor az ű Anyjának Anyai gondviselését tagadgya. Bocsásson meg Isten nektek, hogy így jádzottok az írás-

(s) Aug.
de cura
pro mor-
bis c. 13.

ír ísal! Így ér-
te nek köszönsé-
feől. Hogy Isten
köz Anyaszente-
gondgyók; mért t-
as Istennek egész-
me ott, holot űk
ér az itt vitézk-
sáét; s-azok szán-
seét; könyörögn-
as országa ve-
Nm-is az ű kö-
nykről szolnak
ly k. De az itt a
ira így szoll: (i-
mi sem tudnak;
me-körni: Ne-
illi; természet sz-
lag módon? Hí-
do ta lten, ho-
sen mit (azzal ell-
igé és! Azért

írásal! Így értünk mi a szenteknek köszönéses esedezések felől. Hogy Istennek az itt vitézkedő Anyaszentegyházára vagyongondgyok; mert tudgyak azt; hogy az Istennek egész Ecclesiája, nincs még ott, holot űk uralkodnak; azért, az itt vitézkedők meg tartásáért, s azok száma bé tellyesedséért, könyörögnek Istennek, hogy az ű országa vegyen nevelkedést. Nem-is az ű köszönéses tudományokrul szolnak a bé hozot helyek. De az itt ákérdés: mikoraz irás így izoll: (f) Azholtak semmit sem tudnak; így kellé ezt megkötöni: Nem tudnak, tudniillik, természet szerint, vagy világi módon? Híszem megmondotta Isten, hogy (u) ne tégy semmit (azzal ellenkezőt) az ű igéjécs! Azért mondatnak űk

(x)

(1) Pred
9. 7.

(u) Törv
4. 2.

(x) 2Kir.
22. 20.

(x) *Átlyokhoz szedegettetni; hogy meg NE LASSAK a maradék-
jokra következendő gonoszokat.
Hogy tudod azt, hogy az irás-
nak ez az értelme: Természet
szerént nem tudgyák az halottak é
világi dolgokat? Magad el-for-
ditod ezzel vallásodat. Mert
ha a szentek azért nem tudgyák
a magok dolgát, hogy mago-
kat segéllyék; hogy hogy segél-
hetnek hát másokat? Ennek
ily világot gyujtanak a tiéd:*

(y) Glossa
interlin.

(z) Pred.
9. 3.

(y) *Semmit nem tudnak az halot-
tak; tudni-illik, é világ felől.
Mi tertzik itt néked? (3) Ha az
halottaknak SEMMI részek nin-
csen SEMMI dologban, mely é
világon térszen; nyilván semmi-
képpen nem tudgyák a mi dol-
gainkat; és így mind fűstben
mennek a szent iráson erősza-
köt*

te tört csavarg
ig y belzélte:
m tami meg-ho
m m ismerték elő
m t még nem vo
gu va, hanem m
ba. Im ott az l
ga trad tudomán
pe ig minden ir
roa veszed; m
az ō Testamentu
zót vadnak. H
hogy az irásnak
Te méset szerém
ho ak é világi do
niti sen annak o
tára zása az irásba
nan vörred; ho
dol gainkat az hal
jele ti? mind csa
eze! Vallyon s-a
An ra, Limásban

kor tött csavargásid. Néha te
 így beszéltél: (a) Az *ô Testa-*
mentumi meg-holt Szent Attyák,
nem ismérték élő maradékjokat,
mert még nem voltak meg boldo-
gulva, hanem mulattak Limbus-
ban. Im ott az halottaknak ta-
 gadtad tudományokat, mostan
 pedig minden írás nélkül *hatá-*
rozva veszed; maga ez helyek,
 az *ô Testamentum* könyvei kö-
 zött vadnak. Hogy tudod azt,
 hogy az írásnak ez az értelme:
Természet Szerént nem tudgyák az
holtak é világi dolgokat? hiszem
 nincsen annak olyan meg-ha-
 tározása az írásban! Azt-is hon-
 nan vótred; hogy Isten a mi
 dolgainkat az halottaknak meg-
 jelenti? mind csak habozások
 ezek! Vallyon s-à *Szent Agoston*
Annya, Limbusban menté? Ha
 oda;

(a) Bell.
 in resp ad
 dictum
 Esa. 63.

oda; nem tudott hát, se egy, se más uton semmit è világrul; mert az ott valok, nem ismérik élő maradékjokat. Ha pedig Limbusban nem volt, nem igaz hát az; hogy Christus halála előtt senki nem ment menyországban.

(a) Paz-
man pag-
mibi

966.

959.

964.

49. Akarván már meg-próbálni; hogy à szentektől; à könyörgések segítségét hasznossan kérhettyük; így procedalsz: (a) Ha à dicsőült szentek értik è világi dolgokat; és mint azon egy Atyának fiai; azon egy testnek tagjai, szeretnek minket; s esedeznek Isten előtt értünk; kétség nélkül, az ű hozzájuk bocsáttatott kérésünknek foganattya vagyon náluk. Es, miképpen hogy è világon éltekben, szükölködő felebarátok kérését hiában nem hadták, Ganem

hat em Istenhez
go. kal az ű tagj
nso. képpen cele
nis. Ezek mino
nag. erőssége va
bes. való könyör
sod. ez assal-iz; n
kell. teség találta
teko. n, mely à Bó
fatti. ával nem ell
meg. nem kel fofst
Sze. teket. Vak
kot. azért, az egé
ver. mben esik. f
meg. azt meg, m
tala. ul, hogy à d
tek. è világi dologi
meg. hallad hizem
oltár. alatt nyugovó
tak. az ű vére kért v
lána. idejéről; miér
ha ar. nak idejét tudt
ff

hanem Jstenhez bocsátot imádsá-
 gokkal az ű tagjokat segítették;
 azonképpén cselekesznek mostan-
 nis. Ezek mindigazak; azért,
 nagy erőssége vagyon a szentek-
 hez való könyörgésnek. Erős-
 sodik ez assal-is; mert valami tö-
 kélletesség találtatik az élő szen-
 tekben, mely a Boldogságnak álla-
 pattyával nem ellenkezik; attul
 meg nem kel fosztanunk a Boldog
 Szenteket. Vak vezeti itt a va-
 kot; azért, az egész Argumentum
 veremben esik. Hol próbáltad
 még azt meg, meg-mozdulha-
 tatlanul, hogy a dicsőült Szen-
 tek a világi dolgainkat ércsék?
 meg-hallad hiszem; hogy az (b)
 oltár alatt nyugovók, tudakoz-
 tak az ű vérekért való bocsászu ál-
 lásnak idejéről; miért tudakoztak,
 ha annak idejét tudták? Ez a szó:

ff

(c)

 (b) Tük.
 G. 10.

- (c) *Esa.* (c) *Abrahám s- Izrael, nem tud s'*
63. 16. *nem ismér; minden ismeretséget*
ki rekeszt a jó itéletnek. Elégh
 (d) *Solt.* *nékünk ez: (d) Ki meggyen az em-*
146. 3. 4. *berek fiaibul a lélek; s' a napon el*
vész minden ű gondolattyek. Az
 (e) *Solt.* *iras (e) Fkennél teszi csak le a mi*
39. 10. és *sobajtasinkat; s' ű néki adgya (f)*
79. 11. *szivcink vizsgálását; sohol nem*
 (f) *1 Sam.* *tula)donittya szükségink látását*
10. 7. *az idvezült szenteknek. Te ré-*
Solt. 7. 10. *gen, mind a (g) Christúnak, s'*
 (g) *Bel.* *mind a (h) Szent Léleknek on-*
libr. 1. de *nan próbálád meg igaz Istensé-*
Christo c. *gét, mert isméri a szivcet; s'*
2. arg. 4. *hogy adnád még-is è mi világi*
 (h) *Idem* *szivbéli nyögésinknek tudását,*
lib. 1. 1. d. *a szenteknek? Tudom szereted*
cap. 13. *Feronymust; azért tetsék è mon-*
el. 8. 6. *dása-is: (i) Nem hallja már a meg*
 (i) *Hic.* *solt Nepotianus as én beszédemet.*
ronym. ad
Heliodor.
Epist. 3.
cap. 1. de Nepotiano defuncto.

Máf.

Máf. is: (k) *ő jó*
vaj a mostan latn
ban a vér ontást,
koa! Hát, ne
tó. E' jámbor se
lóm et: (l) Han
nak szűcink, bog
jeles a mi dolgain
nek nit felel: (n)
teso kérdésben j
tudg áké as előkn
Esa is az inség ala
pébe ast mondgya
ket Abrahám Aty
enno k sem tettzet
lod: n) A' szentekn
tudg ik mit cseleke
ben; szontalanok
mák mellyekben űk
mi e ttünk könyör
tod egy itt (o)
ked z haszontalan
 ff 2

Máris: (k) *Ó jó meg-bólt Satyte!*
vajsa mostan latnád Olasz ország-
ban a vér ontást, nyilván fosász-
kodnál! Hát, nem látta? Hihe-
tó. E' jámbor sem tanított kű-
lömbet: (l) Hla minket el-badta-
nak szüleink, hogy hogy lehetnek
jelen a mi dolgainkban? Hát en-
nek mit felelsz: (m) Az halottak
felől kérdésben jöhet, hogy ha,
tudgyák az élőknek dolgokat? de
Esaiás az inség alat nyögő nép ké-
pében azt mondgya: Nem tud min-
ket Abrahám Atyánk? Bezzeg
ennek sem tettzet ám a te vallá-
sod: (n) A'szenteknek lelkek, nem
tudgyák mit cselekecsünk es élet-
ben; haszontalanok sát azok a Litá-
niák, mellyekben őket kérjük, hogy
mi érettünk könyörögjenek. Lá-
tod hogy itt (o) süllyedez kere-
ked az haszontalan fővenyben!

(k) *Amē*
brof. in
funere
Satyte

(l) *Auga*
l. de cura
pro mor-
tuis c. 13o
Eucheri-
us Lugdu-
neusis E-
piscopus
in libr. 4o
Reg.

(m) *In*
jure Cano-
nico cap.
Qui divi-
na 13. qo
2. in ap-
pend.

(n) *Hil-*
debertus
Turonen-
sis Episc.
circa Ann
D. 1120o
(o) Kijöve
14. 25o

Szárnnya szeget következés-is
ez: *A' szentek tudgyák à mi dol-*
gainkat; azért őket segítségre kel-
lívom. Mi nem à tudáson vét
fundamentumot à segitlégre va-
lo hívás; hanem à bizodalmon; s'
igy *Concludál: (p) En ebben bi-*
szek; azért őket segítségül hívom.
A' szeretetből is, semmit sem Con-
cludálhatz mostann is. Mert; töb-
bel tartoznak à szentek Istennek,
hogy sem nekünk. Szeretnek
minket; de tudgyák azt, hogy
Isten ú nálók nélkül is gondot
vilel mi reánk. *Meg-átározva*
vagyon az ú *szeretetek; mely,*
csak az Isten akarattyához káb-
ja magát; è pedig az Isten aka-
rattyá; hogy *(q) őket hívjuk segít-*
ségül. Eggyik szavadat artzul
csapodte à másikkal; mert erre
az helyre: *(r) Ábrahám nem tud*

(p) Rom.
10. 14.

(q) Sol.
50. 15.

(r) Esa.
33. 16.

min-

min- et; imént azt
Nem tud, az az: ne
Hifem szörnyet
az i vezült Ábra
ki, meg è földön é
nyör e à gonoszok
mely igen meg-h
lo iz rereti! Az
meg- zoritnak; sze
dolj megéntha az
indit yák, revocal
igy k ellé idvezül
penn hegyenà (i
litése Soha el nem
te-is a halál által
szeref nefidet (de
szeret ad; kiket vall
meg-i segítségre è
csak önyörgésed
red è Nem csak azt
többször vagy; hanem
ff3

minket; imént azt mondad: (s) *(1) Parim.*
 Nem tud, az az: nem szereti fiait. *fol. miki.*
 Hiszem szörnyen kissebbited *965.*
 az idvezült Ábrahám szeretetét;
 ki, még è földön élteben (t) kő- *(1) Ter.*
 nyörge a gonoszokért; s-im most *18.*
 mely igen meg-hílt fiaihoz va-
 lo szereteti! Az hogy, mikor
 meg-szoritnak; szeretettel álmo-
 dol; megént ha az epédet meg-
 indittyák, *revocalod* beédedet;
 így kellé idvezülni? most vala-
 penna hegyen à (u) szeretet em- *(u) Supr.*
 litése. Soha el nem hiszem, hogy *pag. 2*
 te-is az halál által túled el ment *344. 345.*
 szerelmesidet (de igaz!) nem
 szeretnéd; kiket vallyon s-hízlé
 még-is segítségére? De talám
 csak könyörgésed segítségét ké-
 red? Nem csak azt; ha igaz Ca-
 tholicus vagy; hanem így-is szol-

(x) *Vitus*
Miletus
refut

600. *er.*
200. *ab*

Hesbustio
annotat.

pag. 495.

(y) *Con-*
sil. Tri-
dēt. Sefs.
25.

(z) *Gab-*
riel Biel.
lect. 32.
in Canon.

(a) *Sal-*
mero
Diff. 8.
in 1 Tim.

2. *rom. 15.*
pag. 473.

(b) *Ecci-*
us in En-
chirid.
cap. 15.

laliz: (x) A' szenteknek való sup-
plicálás nem egyéb, hanem az Isten-
nek segítségül való hívása. Imét:
(y) Igen hasznos a szenteket segít-
ségül hívni, hogy az Mentül mi-
nekünk jó teteményeket nyerje-
nek. Szörnyeb ez: (z) A' szentek,
minden lelki testi kegyelmeknek ki-
osztogatói. Hogy egy Atyának va-
gyunk fiai, s egy testnek tagjai; on-
nan sem következik a' szenteknek
segítségül való hívása. Lám (a)
az ő Testamentumban, nem hívták
segítségül az élők az idvesült szen-
teket; de még-is volt azokkal va-
ló eggyességek; meg lehet hát ez,
amā nélkül. Vgy tertzik az A-
postolok is meg-tartották a' szen-
tek eggyességét; de még (b) sem
hívták segítségre a' szenteket. Eg-
gyességünk vagyon a' szentekkel;
mert

mert mi is azo-
eggyesülünk
loban akarná
mondgya álla-
szenteknek egy-
ségül való hiva-
vagyunk vélek;
egy közben já-
unk vélek; egy-
árunk. Egy f-
yesülünk vélek;
yesülünk a'
Tudgyuk ugya-
oknak az a' ti-
gymást segítség-
gaz, mikor egy-
enig el-távozna-
em marad meg-
anem, elég a' mo-
yességek. Erről
il, vala most em-
szenteknek Isten elő-
ff 4

mert mi is azokkal egygyűt, (c) *(c) 1 Thef.*
 egygyesűlünk még Istennél. Va- *4. 13. 14.*
 loban akarnám tudni; hol *15.*
 mondgya állani a szent irás a
 szenteknek egygyességét, a segít-
 ségűl való hívásban? Egygyek
 vagyunk vélek; mert egy Istent,
 s egy közben járo Christust val-
 lunk vélek; egy boldogságot is
 várunk. Egy szóval: (d) Egy- *(d) Tri-*
 gyessűlünk vélek az hitben, s egy. *maius in*
 gyessűlünk a dicsőfényben is. *Hebr. 12.*
 Tudgyuk ugyan azt; hogy a ta-
 goknak az a tisztek, hogy (e) *(e) 1. Cor-*
 egymást segitsék; de akkor az *12. 26*
 igaz, mikor egygyűt vadnak; ha
 penig el-távoznak egy mástul,
 nem marad meg azon tisztek;
 hanem, elég a most említett egy-
 gyességek. Erről az (f) Egyjég- *(f) Pag.*
 ról vala most emlekezet. Hát *346. 347.*
 eszedesnek Isten előtt érettünk; s

azért kel' őket segítségre hívni?

Hijános mondas; hát hol volna

(g) Ján.

14. 6.

(b) Eph.

2. 18.

(i) Rom.

8. 34.

1 Ján. 2. 1.

(k) Cle-

mens Ro-

manus

Episcop.

libr. 2.

Const. A-

postol.

cap. 28.

(l) Clau-

dus Es-

penseus

in Tim.

2. de

Christo

mediat.

cap. 9.

(m) Te-

zelius in

Supplem.

Cælisodina.

(n) Bell. libr. 1. de Indulg. cap. 4.

amaz: (g) Senkinem mehet az A-

tyához, hanem én általam? (b) Ű

általa vagyon az Atyához való me-

netelünk? Ismét: (i) Christus ese-

deszik érettünk? Ezekkel beszél-

geselsőben, s-ugy verj félszket

mondáladnak: (k) A'mindenha-

to Jstenhez nem mehetni, hanem

csak Christus által. Ismét: (l)

Csak egyedül Christus által sal-

gattatnak meg a mi könyörgésink.

Vajha csak a szentek érettünk

való eledézése volna előtred!

de nyilván effélét-is csudálkoz-

va olvasunk: (m) Christus, s' a

szentek, a mi bűneinkért eleget

tőttének. Illyent-istalálunk: (n)

Nem képtelen dolog az, ha a szen-

teket némünémüképpen mi meg-

válto-

váltoinknak mondgyuk. Mert;
 (o) a Boldog Jézus-is, társa volt
 Krisztusnak a meg-váltásban. Vgy
 tetzik efféle nem csak esedezés!
 Vgyan vagyon foganattya esede-
 zésednek a szenteknél? En tu-
 dom ezt: (p) Ha Moses s. Samu-
 el állanának-is Isten előtt; de még
 sem hajlana szíve némely népész.
 Bezzegh sántikáló Catholicus
 vagy! így kellene inkább szolla-
 nod: (q) Hiszszük ugyan hogy a
 szentek meg halgattyak könyör-
 gésinket, de bizonyos okból azt
 nem tudgyuk. Lá mely vak his-
 forog ez előtt; még-iste azt, két-
 ség kívül hiszed! E' földön tót
 könyörgésekről, nem jó Argu-
 mentum a más világra. Ezeket
 kellene meg próbálnod ellene
 mondharatlanul; hogy mi éret-
 tünk egyyen egyyen a mennyei
 ft s szen-

(o) Sal-
 mero tom
 10. tract.
 41.

(p) Ier.
 11. l.

(q) Cajet.
 in. art. 5.
 7. B. in 2.
 2. Ikonis

szentek imádkozzanak; hogy a
 mi könyörgésinket hallják s
 szükséginket-is lássák; ha pedig
 ezt végben nem viszik; hogy mi
 nékiek levelet küldhesünk a mi
 szükségink megértésére. Eze-
 ket è világon meg tellyesíthe-
 tik az itt valo szentek; de ama-
 zoknak ugyansága felől semmi
 irás nincsen. A' mi mennyei A-
 tyánk (r) nézi könyörgésinket, s
 ű (s) tudja szükséginket; a szent-
 tek felől pedig nincsen olyan
 emlékezet. De bár engednők
 meg azt; hogy mi érettünk a
 szentek esedeznek; ugyan nem
 következnek inen, hogy azokat
 segítségre kellene hívniük. Lám
 mi érettünk az Angliai s. Belgia-
 mi kereltzyén Ecclesiák esedez-
 nek; de még-is nem hívjuk azo-
 kat segítségre; mert tudgyuk
 azt,

(r) Matth.
 6. 6.
 (s) 7. 32.

azt, hogy ne
 dulatit, s-tia
 ben bízni. Val
 (u) E' világo
 berek; azért a
 Nem. Hog
 dol így a sz
 felől-is? me
 életben, de h
 gyen; akkor
 mikor mind
 ogarók ezt
 ám meg-fősz
 sentek attul a
 letben ű benn
 hogy sa mi éret
 ak? Nem ism
 ek ez életber
 tet; mert, (s) r
 emünk az ism
 éshai időben m
 (s) M

azt, hogy nem értik sziveink in-
 dulatit, s-tilalmas-is (é) ember- (e) Ier.
 ben bízni. Vallyon s-jól folyé ez: 17. 5.
 (u) E' világon, házasodtak az em- (u) Luk.
 berek; azért az örök életbenn-is? 20. 33.
 Nem. Hogy nem gondolko-
 dol így a szentek imádkozála
 felől-is? melynek helye volt ez
 életben, de hogy amor ugy le-
 gyen; akkor próbáld azt meg,
 mikor mind e világ idvezül. Ta-
 pogatók ezt (x) most-is. De ta- (x) Supr.
 lám meg-fosztatnak az idvezült 340. 341.
 szentek attul a szeretettül, mely es 342. 343.
 életben ű benne tökéletes volt;
 hogy ha mi érettünk nem imádkoz-
 nak? Nem ismérhetünk ű ben-
 nek ez életben tökéletes szere-
 tetet; mert, (y) rész szerént vagyon (y) 1 Cor.
 bennünk az ismérté. Azt kellették 13. 9.
 néhai időben mondani az A po-
 stolnak: (z) Még én nem vagyok (z) Phil.
 töké- 3. 12.

tökéletes; még-ist e az élő sen-
teknek tökéletességet adtz!

(a) Hie

onym. ad

Ceph. p.

om. 20

ag. 254.

(b) 1 Kir.

8. 16.

(c) 2 Cor.

4. 16.

(d) Au-

tor Oneris

Eccl. 1. c.

2. S. In-

iali.

(e) Sal-

mo. in

1. Rom.

7.

(f) Petr.

Cor. 1.

Instit.

ag. 304.

(a) 1 Cor.

13. 10.

Hanem ha ^(a) az volna az ű töké-
letejségek, mikor magokat töké-
letejség nélkül valoknak ismerik.

^(b) Nincsen csak egy igaz ember-is,
à ki jót cselekednek s nem vét-
keznek. ^(c) Napról napra végez-

tetik el, à meg ujulás. ^(d) Csak
egy lelek sincsen e világon oly tö-
kéletes, hogy a szeretetben napról

napra ne nevelkedjessék. Bar et-
től tanultál volna: ^(e) Az hívők-
nek szentségek nem tökéletes es

életben; mert nem tökéletes a sze-
retet. Vagyon ilyen-is: ^(f) Min-
denkor vagyon nekünk ez életben

valami tökéletesség nélkül va-
losagunk. Imérted azért, hogy

nincsen itt tökéletes szeretet.
A' más életben leszen a ^(a) tö-
kéletes; mely, nem abban ál à

men-

mennyei sze

szükséginke

s-hallják; m

let; hanem k

rúlyenek; az

zoval, mind

nyörúségeke

⁽¹⁾ mellyeket

em állót; s

ondolhatót.

at az ember,

sten nékie

nek-is lsten

e nem közl

ajt, mellyet

grot. Ha sa

k lezt erősite

6. szentek tök

6. foglallja a

ti dúsát, s-az ére

ki zájt.

50. A' legit

mennyei szentekben; hogy a mi
szükséginket lássák, tudgyak,
s-hallják; mert efféle ^(b) Isten il-
let; hanem hogy, ^(c) örökké ó-
rúlljenek; az ^(d) Isten lássák; egy-
szoval, minden ^(e) mennyei győ-
nyörűségekben részt vegyenek;
^(f) mellyeket szem nem látot, fül
nem hallot; sőt az elme-is ki nem
gondolhatot. Nemes s-okos ál-
lat az ember, de még sem adot
Isten nékie repülést. A' szente-
knek-is Isten tökéletességet ad;
de nem közli vélek a minden tu-
dást, mellyet csak magának ha-
gyot. Ha sajnálod ezt; meg-
kel ezt erősitened: *Hogy az Eg-
beli szentek tökéletessége, magá-
ban foglalja a mi szükséginknek
tudását, s-az érettünk való imád-
kozását.*

50. A' segítségül való hi-
vás-

(b) Solt.

139. 2. 3.

4.

(c) 1. 11.

15. 11.

(d) 1. 11.

3. 2.

(e) Solt.

16. 11.

(f) 1. Cor.

2. 9.

(2) Apoc.
1. 9.

vásrul, más erősség vétele-d-is
 vagyon; mely ez: (g) Kegye-
 lem ti-néktek, és békeség, attul a
 ki vagyon, a ki volt, és a ki el jö-
 vendő; és az hét Lelkektől, mel-
 lyek az ű székéi előtt vadnak. Lád-
 dē, hogy amā Jeshova Isten után,
 ki Mozesnek azt mondá hogy ű a ki
 vagyon; az Isten székéi előtt való
 Lelkektől, békeséget és kegyel-
 met kér Szent János az Hívek-
 nek? Az Hét Lelkeken a Szent
 Lélek Istent nem értették,
 mivel hogy ez nem Hét, és nem
 Lelkek, hanem egy Lélek. Nem-
 is mondhatni a Szent Lelket Istent
 székéi előtt lenni; mert az Atyá-
 val egyenlő méltóságban űl; és
 nem az Istent székéi kívül vagyon.
 Sokkal inkább nem magyarázhatni
 a Szent Lélek Istennek Hét aján-
 dékirul; mert ezek az ajándékok,
 nem

nem eleven é
 hogy ű tőlő
 kermünk. Te
 rül (mert as
 (g) lelkekn
 yon a sző; n
 sine előtt álla
 írása után.
 ér kegyelmet
 allád Szent
 esit nemelyle
 et asidve ség
 tt-is szakad
 alláson léve
 ik (2) as Hét
 Hét ajándék
 ért mondati
 y? i. mert a
 tes izámot tel
 ten ajándéka
 e Léleknek, bé
 ki: hogy (1) n

nem eleven és értelmes állatok,
 hogy ű tőlök kellene valami jót
 kérnünk. Tehát azokról a lelkek-
 ről (mert az emberek lelkek-is,
 (h) lelkeknek mondatnak) va-
 gyon a szó; mellyek immár Isten
 saine előtt állanak, é világi utnak
 járása után. Ezekről pedig ugy
 kér kegyelmet Szent János, mint
 hallád Szent Páltul; hogy ő id-
 vezit némellyeket; az az, segíti ű-
 ket asidvejségnek megnyerésére.
 Itt-is szakadást törtél a Roma-
 valláson lévő fő Doctoridtul;
 kik (i) az Hét Lelkeken, értik az
 Hét ajándéku Szent Lelket. De
 miért mondatik Hétnek, holot
 egy? 1. mert az Hét szám, (k)
 feles számot teszen; a Sz. Lélek
 Isten ajándéka-is feles. 2. mert
 é Léleknek, hét titbrei téretnek
 le: hogy (l) nyugodgyék, böl-
 cesé.

(h) Sol.
 30. 6. és
 145. 4.
 Pred. 13
 14.
 Pazman
 pag. mib
 966.

(i) Glo
 ordin.
 Haymo.
 Rupert.
 tw. Ansa
 berius.
 Lyrannus.
 Thomas.
 Ioachim.
 Abbas.
 (k) Sol.
 119. 164.
 (l) E/a
 11. 2.

cseéget adgyon, értelmet szol-
gáltasson, tanácsot nyújtson, sa-
talommal illessen, tudománnyal
értessen, s-bennünk Isteni felel-
met szerezzen. 3. Hét Gyüle-
kezeteknek-is ír Szent János;
azért hét számot kell vala jelen-
teni. Hogy ez értelsék; ne
zárd bé szemcideret é világozság-
ra. 1. Kegyelmet és békeséget
kíván Szent János az hét Lel-
kektől; ezt pedig egy teremtet
állat sem adhattya, hanem csak
a (m) teremtető Jsten, így magya-
rázza ezt (n) Atsanofius-is, az i-
rással edgyűt. 2. Mert ez hét
lelkek, az Atya s-Fiu Isten köz-
ben tétetnek itt; ha pedig te-
remtet állatok értetnének eze-
ken, utánna tétetnének amà
mondás szerént: (o) Kényszerít-
lek

(m) Rom.

1. 7.

1 Cor. 1. 3.

2 Cor. 1. 2.

Gal. 1. 3.

Eph. 1. 2.

Phil. 1. 2.

Colof. 1. 2.

1 Thef. 1. 1.

2 Thef. 1. 2.

(n) At-

sanofius

Serm. 4.

poc. 3. 5.

cont. Arianos p. 259. (o) 1 Tim. 5. 21. A

lek az Isten
us előtt; s-
előtt, Előb e
Jusnál a Sze
nert ű rula
zelleni, hogy
ül. 3. Mert
ét helyen v
lélek, az ű
ad-is pedig
okrad é S
Jét azért ez
em, ajándék
l m nem mon
k előtt lemm a
h vá tészed ez
lmpások égne
m llyek az hét J
t amaz (n) f
s sonlo élő vis
E irány SZEK
dem a Szent L

ge

lek az Isten előtt; a Christus Fe-
 sus előtt; s-a választott Angyalok
 előtt. Eléb említi ugyan Chri-
 stusnál a Szent Lelket János;
 mert ű rúla akart többet be-
 ízélleni, hogy sem a Szent Lélek-
 rül. 3. Mert nem egy s-nem
 két helyen véterik (p) a Szent
 Lélek, az ű ajándékért; ma-
 gad-is penig hét ajándékunak
 szoktad e Szent Lelket hívni.
 Hét azért ez, nem magában; ha-
 nem, ajándékira nézve. De ta-
 lám nem mondatik az Isten szé-
 ki előtt lenni a Sz. Lélek? Hát
 hová tézzed ezt: (q) Hét tűz
 lámpások égnek vala a szek ELŐT,
 melyek az hét Isteni lelkek? Mit
 tót amaz (r) fényes kristályos
 hasonlo élő víz, mely Isten s-a
 Bárány SZEKIBŰL jött ki?
 Nem a Szent Léleké ez? Meg
 gg kell

(p) Iam?

3. 34.

Ad. 8.

15. 17.

1 Thef. 5.

19.

1 Iam. 4.

13.

(q) Apoc.

4. 5.

(r) Apoc.

22. 1.

(p) 1 Tim. 5. 21.

kell azért è szót válogatni jól;
 hogy à mi *Jsten* széki előtt va-
 gyon; az ű véle nem egy méltó-
 ságu legyen. (s) *Às Jsten* előtt
 dicsőség s-szépség vagyon. Val-
 lyon s-ezek, hogy ű előtte vad-
 nak, olyaké néki, mint szol-
 gai? *Allattyára* nézve, egygyút
 űl azért széket az *Attyával* s-
Fiuval à *Szent Lélek*; de tisztire
 nézve, à *szék* előtt vagyon;
 mert az *Atya* s-*Fiu* előtt lévén,
 meg-mutattya azt, hogy mind
 kettőtől származik. Hát ugyan
 nem eleven állatok az ajándékok,
 hogy azoktól valami jót kérnénk?
 No hát itt meg-útód szarát *Al-*
casár rokonodnak; ki ezeken
 (t) az hét lelkeken, az *Jsten*
 gondviselésének hét fele jószágit
 érti; talám ű-is eleven állatok-
 ka tészí à *Virtusokat*? *Békesé-*
get

(t) *Alcas*
farin b. l.

get s-kegyelme
 goktul az ajándé-
 attul, ki azok
 gattya, à *Szent*
 keves halat fo-
 rá vid az hor-
 zidvezült (ze-
 zeken? Itt-is
 akadtál mest-
 ét lelkeken az
 De had járjon
 em tagadod a
 tizik hogy e-
 őt állanak; no
 vdnak előtte,
 Sás ezermi es-
 ű előtte. Ezek a
 elmet adnak; n-
 entek ösztogat-
 t; s-csak azoka
 Fovártott à töl-
 elmet ad, tudgy-
 gg

get s-kegyelmet kérünk, nem magoktul az ajándékoktul, hanem attul, ki azokat nekünk osztogattya, à Szent Lélek Istentül. Itt kevés halat foghatál, bár másóvá vid az horgot. Hát ugyan az idvezült szentek lelkeit érted ezeken? Itt-is pártos vagy, s-el szakadtál mesteridtül; kik ez (u) bét lelkeken az Angyalokat értik. De had járjon! lássuk ha meg nem tagadod à mit állatsz. Vgy tetzik hogy ez bét lelkek *Isten* előtt állanak; no hát, csak *beten* vadnak előtte, amà mondasellé: (x) Szász ezerni ezeren állanak vala ű előtte. Ezek az bét lelkek kegyelmet adnak; no hát, csak bét szentek osztogatnak neked *gratiát*; s-csak azokat kel imádnod! Hová tótted à többit? A ki kegyelmet ad, tudgya az, à sziveknek

(u) *Becānus l. de Invocat. Sanct.*

pag. 83. *Blasius de Viegas in Comm.*

c. 1. & 4. *Apoc.*

(x) *Danā 7. 102*

nek titkait; mert néha, csak szívben kéri ember a kegyelmet; tudgyáké a szentek a te szived titkait? Emlitek illyent: (y) *A kegyelemnek lelkét kiöntöm; de hol vagyon ott, az Idvezültek lelkekről a szó? Vagyon illyen:*

(z) *A léleknek gyümölcse, békeség; de nem az idvezült lelkeké.*

(a) *Száz negyven négy ezren al-
lanak a bárány előtt az idvezül-
tek, nem beten; hogy mered hát
ez hét számot az idvezült lelkek-
re ruházni? Vagy talám beten
váltak ki a nagy roppant fereg-
ből a kegyelem adok! honnan
próbálsz, s-mit tévelygeß? Nem
említé hogy ez helyet valaki a
dicsőült szentek lelkeért vőtte
volna; im, csak te szakadtál ki a
feregből! Vévéd azt eszedben,
hogy e magyarázat fokat fogh
néked*

(y) Zach.
12. 10.

(z) Gal.
5. 12.

(a) Apoc.
14. 1.

néked ártani, s
már: Az idvez
ker kegyelmet
égen sent Pál, k
mbereket; az az
idveség meg
idé! (b) meg
en, ki felebarát
fordította; s-igy
a Ilten hátár k
nd? Emlitéd ug
e helyet; holot
v la: Ki mástani
a lélekét, idvesit
t; it; e szavad fol
ol tron az Apostol
m ist elmédben?
ve kezik, hogy az l
ke is (mert ezeket
se feken) élő nyelv
na minket; s-cor
ele ek folyását; mer

néked ártani, s-igy csavargasz
 már: Az idvezült lelkektől úgy
 kér kegyelmet szent János, mint
 régen szent Pál, ki idvezítette az
 embereket; az az, segéllette őket
 az idveség megnyerésében. Hal-
 lodé! (b) meg átkoztatot ré-
 gen, ki felebaráttjának sátárát
 elfordította; s-igy kellé néked-is
 az Isten sátár kővét mozgat-
 nod? Emlitéd ugyan (c) imént-is
 ez helyet; holot így nyomosz
 vala: Ki másztanít, vagy jól ren-
 deli életét, idvezíteti felebarát-
 tyát; è szavad folyására citálad
 oltzon az Apostolt. Ez ótlótté
 most elmédben? Ha ez, à kő-
 vetkezik, hogy az Idvezült lel-
 kek-is (mert ezeket érted az hét
 lelkeken) élő nyelvel tanítsa-
 nak minket; s-corrigálhattyák
 életek folyását; mert az Apostol

(b) Törv.
 27. 17.

(c) Paz-
 man pag-
 mibi
 961.

à te értelméd szerént így idvesi-
tett. Ollyan állapot vagyoné
mostan az Egben à szentek kö-
zöt? Csekély értelmű Pápišta-is
elzében veszi itt, irás csigazáso-
dat! Ne bánnyad ha ily tzedu-
lával értetlek: A' kegyelem kérés
itt, annyit téfszen; mint azt, nem ad-
ni, hanem csak elől segéllem; à te
magyarázatod ez. De nem csak
az hét lelkektől; hanem az Atyá-
tól, s-Fiutól-is kéreftetik itt ke-
gyelem. Azért, nem csak az hét
lelkek, hanem az Atya s-Fiu-is,
nem adhatták à kegyelmet meg,
hanem csak elől segélsetik. A'-
vagy ha terzik, ad okát: Miért
adatsz az Atyával, s-Fiúval kegyel-
met; azonban ez hét lelkekkel
csak elől segélletteted azt? Vaj
írás martzongás!

51. Még-is à szenteknek se-
gitse-

itségül való h
reáltatik: (a)
Szentus, minden
elkül minket a
e az Angyaloka
gy minket se
() à Jacob Patri
sát kéré à Jaco
fi: Tobias felöl-
gy üt az Isten
() Szent Pál per
bi onságul bja az
el ofság-is est m
a Angyalok tudgy
go at; miért nem v
ra termi őket: So
ny rögienek; So
em iert is kéreftün
lái à Sátán elől jü
mi rt volnának hát
re; ebbek à jora?
me; untamefféle g

gitségül való hívása így promo-
veáltatik: (d) Egyenlőkké teszzen

(d) Luk.
20. 36.

Christus, minden meg határozás
nélkül minket az Angyalokhoz.

De az Angyalokat kérhetjük arra,

hogy minket segítsenek. Mert

(e) à Jacob Patriárcha, Angyal ül-

(e) Gen.
48. 16.

dását kéré à Jacob fiaira. (f) Jf-

(f) Tob.
5. 21.

flu. Tobías felől is à mondaték;

2. 10. 11.

hogy űtet az Isten Angyala vezesse.

(g) Szent Pál semig, ugyan tanu-

(g) 1 Tim.
5. 21.

bizonságul hívja az Angyalokat. Az

okosság is ezt mutattya; hogy ha

az Angyalok tudgyák è világi dol-

gokat; miért nem volna szabad, ar-

ra kérni űket: hogy érettünk kö-

nyörögjenek; holot, csak egy bűnös

embert is kérhetünk arra? oston;

lám à Sátán elől jár, ha űtet hívák;

miért volnának hát à jó Angyalok

restebbek à jora? En bizony

meg untam efféle gyermek játé-

kon s-marczonaságon kapdo-
ni? Pappyrossamat sem öröme-
vel ztegetném helytelen *discur-*
sulidra! Csak utat mutatok hol
kereskedgyél! Lás erről

(b) Told
püct. 40

búvón fellyeb; hogy ha (s) min-
denekben egyenlők leszünk az
Angyalokhoz? Ezt adom mostan
hozzá: *Akkor kel imádni szente-*
ket, mikor azok olyanok lesznek,
mint az Isten Angyali. Igaz ez,
mert te innen vész *Argumentu-*
mot; másképpen az *Angyalokrul*
nem *Argumentálharnál* a dicső-
ült szentekre; de az (i) *írtékben* le-
szen az afféle állapot. Akkor
imádgjad azért a szenteket; ne

(i) Regul.
6. punct.
21.

(k) Told.
püct. 40.

mostan. A' (k) *Jacob Angyalát,*
ne szánnyad ujjab emlekez-
ben hozni; s-most-is felőle így
érteni: Arrul az *Angyalrul* szol ú;
ki ütöt (l) minden gonosztul meg
szaba

(l) Ter.
48. 16.

szabadította val
m) Isten;
ám az Isten sz
n) Tobias Angy
altaték. Szent
ött tanubizons
yalok elő; azt
é-hozni; most
abaság ez-is: T
ék világi dolgai
gitségre kel sz
nem hivod leg
ás Barátidat;
udgyak sok vi
a mind nem-is;
ngyalok sem tuc
z ördögöket-is
ene úgy hívni;
gen szemeffek vi
an. Nem lehet,
uránunk egy,
tben, mint a (s)
ggg

Szabadította vala. Ki vala az ?

(m) I S T E N; mert így ízolt: *Látám az Istent szinről szinre.* A' (m) Ter. 32. 30.

(n) *Tobias Angyala;* most *qualificáltaték.* *Szent Pál,* hogy hogy (n) 1 Told. pünd. 39.

tört tanubizonságot az (o) *Angyalok* előt; azt-is resteltem már (o) 1 Told. pünd. 20.

bé-hozni; most hallád. Merő kábaság ez-is: *Tudgyák az Angyalok világi dolgainkat; azért őket segítségre kel hívunk.* Hogy

nem hívod segítségre Cimborás Barátidat; hiszem azok-is tudgyák *sok világi dolgaidat,* ha *mind* nem-is; mivel hogy az *Angyalok* sem tudnak *mindent?*

Az ördögöket-is segítségre kellene úgy hívni; mert azok-is igen szemeflek világi dolgainban. Nem lehet, nagyobb circolo utánúnk egy, ez habozo életben, mint a (p) *lelki isméret;*

(p) Rom 2. 15.

hat azt, *meg halgatásodra hivat?*
 Igen vesztet úgy efféle! A' bű-
 nos embert azért kérheted az é-
 retted való imádkozásra; mert
 az, (q) *veled* egygyűt bujdosik
 még; de a' szentek *megsűs* földön
 vadnak; szóllánk erről-is. A'
Sátánt hivat elől? Nem vár ű
 hivatalt, mert (r) *sokszor* itt top-
 pan. Hogy nem szollottál így-
 is: A' *Sátán* előljű, *ha űtet hívák;*
azért űtet-is segítségre kel hívni?
 Mert la hogy ez az Argumentu-
 mod: Az *Angyalok* nem restek mi
 hozzánk; azért űket *segítségre kel*
hívni. Ha ez helyes a' te értel-
 med szerént, miért nem volna
 amaz?

52. Még-is így vitatod a' se-
 gítség kérést: *Valahol az irás, az*
Anyaszentegyház engedelmeségé-
re kötelez; s-tanításának el-téve-
lyed-

(q) *Supr.*
 340. &
 seq.

(r) *Job.*
 1. 7.

pedbetetlen i
 gotteljesen; ugy
 restet könyör
 ya. (s) Ugyan
 Köösönseges
 egy Isten a
 nádságáért k
 sent Agoston
 yörgöt; mikor
 meg-bolt szen
 ve űket imád
 illet: (u) &
 meg a' szegény
 us hasonlókép
 mörus-is. (s)
 fakadot ki: E
 E. 21. Cir. c. 27. sub
 T. m. 6. l. 20. con. Fa
 7. rb. Apostoli. (u) T
 2. de Annuntiatione. (2
 mortalit. n. 49. Epist
 li. de Vidui Tom. 3. Se
 4. rat. 2. preparat. ad
 1. rofolj. Catech. 5. My

lyedszetetlen igazságáru! bizonsá-
got teszzen; ugyan ott, a szentekhez
erestet könyörgést-is parancsol-
lya. (s) Ugyan-is; a Chalcedoni (s) Con-
cil. Chal-
cedon. in
Községes Gyűlés azt kérte; cedon. in
hogy Isten a meg-holt Proterius epist. Epi-
imádságáért kegyelmes legyen. sc Euro-
Szent Agoston a szenteknek kö- pa ad
nyörgöt; mikor így szollot: (t) hogy Leonem,
a meg-holt szent Cyprianus, segél pro Con-
lye őket imádságiban. Igyis be- cilio Chal-
szellet: (u) a Szent Maria, segéld cedonens.
meg a szegényeket! (x) Cypria- Pazman
nus hasonlóképpen. Fgy (y) szent fol. mibi
Ambrus-is. (s) Cyrillus penig 195.
re fakadot ki: Emlkezünk a meg (t) Tom.
holt 7. l. 7. de
Bap. cont.
Dona. c. 1.
Ibid. l. 5.
cap. 17.

Et, 21. Civit. c. 27. sub fin. Et, Augu. 22. Civit. c. 8. Et,
Tom. 6. l. 20. cont. Faust. c. 27. Et, Tom. 10. Serm. 17. de
verb. Apostoli. (u) Tom. 10. Serm. 18. de Sanctis; qui est
2. de Annuntiatione. (x) Cyprian. de Stella & Magis n. 8.
de mortalit. n. 49. Epist. 57. n. 14. (y) Ambros. Tom. 1.
lib. de Viduis Tom. 3. Serm. 93. in SS. Nazar. et Cels. Tom.
4. orat. 2. praparat. ad Missam. Pazm. fil. 734. (z) Cyril.
Hierosoly. Catech. 5. Mystagogica. Pazman fol. 395.

Solt szentekről, hogy Isten azok-
nak könyörgésekre, a mi remén-
kedésünket meg halgassa. Nem
marad el az így szóló Theodoretus-

(a) Theod. is: (a) Mind a kik egészségben, s
libr. 8. de mind kik betegségben vadnak; a
Curandis MartYROKhoz kel folyamodniok.
affectio- Ennek felette (b) Ss. Jeronymus,
nibus (c) Nazianzenus. (d) Arany
Gracori, szaju szent Janos. (e) Theodosius
sub finē. Császár, és egyebek; szinte úgy hív-
Przman ták segítségül a szenteket mint mi.
fol. 750. Mely dologról, halljad Eusebius-
(b) Hier. nak észavát: (f) Mi az Isten ba-
Epist. 27. látit minden nap tiszteljük; azok-
in Epi- nak kaphorsojokhoz megyünk; né-
raph. Pan. kék fogadásokat teszünk; kiknek,
la c. 14. Isten előtt való esedezések által,
(c) Na- zianzen. szisz-
orat. 18. kék fogadásokat teszünk; kiknek,
in fine. Isten előtt való esedezések által,
Orat. 20. szisz-
sive, med.

orat. 21. in fine (d) Chrysost. in 2. Corinth. Homil. 26.
(e) Theodoret. libr. 5. Hist. cap. 36. Sozom. libr. 7.
cap. 24. Ruffin. libr. 2. cap. 33. (f) Eusebius 13.
de Prapar Evang. cap. 7.

is szűk hogy n
etünk. Ez-
ad tudom, cs
edel! Vallyo
zentegyház
e kötelező a f
s szent irás
g) ne bídjún
ek; hanem meg
egy ba szent
yan ú adta k
é talmassuk ma
z sok s-Saduceu
Vagyon olyko
Christusul má
s jó az Anyas
hankor tartozik
hgy annak el
k telessen? Se
eink volna ugy
n m (i) vil
nk. Nem tar

hiszszük hogy nem kevesset segél-
tetünk. Ez-is markodban iza-
kad tudom, csak hogy berzen-
kedel! Vallyons-minden Anya-
szentegyház engedelmségé-
re kötelezé a szent irás? Nem.
A^o szent irás tanittya; hogy
(g) ne bídjyunk minden lelkek-
nek; hanem meg-probálljuk őket,
hogy ha Jstentül vadnaké? V-
gyan ű adta ki, hogy (h) meg-
oltalmazzuk magunkat a Psharise-
usok s-Saduceusok kovátságától.
Vagyon olykor, hogy a (i) *Christus*
kül más *Evangeliumra*
hajol az Anyaszentegyház; s-ol-
lyankor tartoziké még-is azzal,
hogy annak engedelmségére
kötelezzen? Setétségre veze-
tőnk volna ugy a szent irás,
nem (j) világos szövétné-
künk. Nem tartom a részsze-
rént

(g) 1. Ján.

2. 1.

(h) Mat.

16. 6.

(i) Gal.

1. 6.

(j) Soli.

119. 105.

rént való Ecclesiát, el-tévelyed-
hetetlen igazságának. Meg-jö-

(k) Matt.

24. 11.

Luk. 18.

7.

2 Thes. 4.

1, 2, 3.

Apoc. 17.

2.

(l) Gal.

4. 9.

(m) Ni-

colaus de

Cleman-

gis in

Disp. su-

permate-

ria gene-

ral Con-

til. pag.

63. edit.

Lugdun.

(n) Lom-

bardus.

libr. 4.

sent. dist.

18. lit. F.

(o) Thom.

2. 2. q. 33. art. 2.

vendöltetett, hogy (k) hitül

való szakadás léssen; Az Anya-

szentegyházban kell ennek bé

telni. Vallyon s-mikor valamely

Gyülekezet, az (l) erőtlen be-

tűkre fordul; meg csalhatatlá igaz-

ságának kellé akkor azt tartani?

Nem aránzom. (m) Nem min-

denkor kell azt hit igazatnak tar-

tani, a mit az Ecclesia végez. Mert

néha ű (n) tudatlanul itil. (o)

Nem mindenkor kell az Ecclesia

előtte jároinak engedni az Isten

parancsolattya ellen; mert meg

mondatot: Inkáb kell Istennek

engedni, hogy sem az embereknek.

Örömeft akarnám én azt meg-

tudni, hol parancsolta Isten

azt, hogy én a te Ecclesiádnak

enge-

engedelmesk

n azt tudná

lek az Eccle

ig a szent in

atul-el-távozi

romában já

kérdés: Hol

isbul tamit

sántekeket segít

extendókig ne

guz Ecclesia. M

kevelsé szived

zet met: (p)

v. Isten ideje után

ni a szentek t

pe ig Christu

az harmadik sz

ne a citált sz

gy d izavát; me

esi tetes s-tudos T

engedelmeskedgyem? Vajha
 én azt tudnám! Örömezt ere-
 dek az *Ecclesia* után, valamed-
 dig à szent irást követi; de ha
 attul el-távozik; nem tartozom
 nyomában járni. Immár az à
 kérdés: Hol parancsolta à *szent*
írásból tanító Ecclesia, hogy à
szenteket segítségre hívjuk? Sok
 eztendőig nem tudta ezt az i-
 gaz *Ecclesia*. Ne fajnálljad, l
 kevéssé szivedről el-veszem ke-
 zemet: (p) Az *Ecclesia*, Syl-
 vester ideje után kezdett emlekez-
 ni, à *szentek tiszteletü felől*. Ez
 penig Christus születése után,
 az harmadik százban élt. En-
 nek à *citált személynék* el-hid-
 gyed szavát; mert te-is (q) *Ge-*
*esületes s-tudos Theologus*nak tar-
 tod.

Ecclef. Anno,

(p) Du-
 randus
 Meldensis
 Episc. in
 Ration.
 div. offi-
 cior. l. 4.
 c. 38.

(q) Bel-
 larminus
 libr. de
 script.

1320.

csak a Christus lelkét bívták segítség-
re; a szent Szűstől pedig,
soká segítséget nem kértek. Lás-
fad ha é jambort cserben ha-
gyod. De talám nem árt ren-
del szavaidban válogatást ten-
nünk. A' Chalcedoni közönfé-
ges Gyűlésről, régen te így bol-
lál; hogy (x) abban, sok volt
jó, sok rossz-is; sok bű vesető,
sok meg vesető-is. En csak e-
zen fündálok, s-azt mondom:
Ha a meg bört Proteriuszról ke-
gyelmet kért, rosszúl cselekedte;
mert a te itilleted szerént-is volt
meg vesető dolog benne. (y)

(y) Idem
lib. 4. de
verbo Dei
c. 11. §.
Respond.
ad §.
(z) Meli-
chior Ca-

Szent Agoston, a Conciliumok au-
thoritásáról, a szent írásra appel-
lált; immár pedig, a tiéd-is
meg vallyák azt; (z) hogy a

hh

szent-

mus l. 3. locor Theol. c. 96. Canisius in Catech. fol. 230. Georg.
Cassand. in Consult. art. 21 p. 964. Bell. l. 1. de Beat. Sancti &
S. S. ultimo Petrus Cottonus l. 1. Instit. Cathol. cap. 16. p. 91.

szentek segítségre való hívása nin-
csen a szent írásban; hogy volt
volna hát még-is helyes e Con-
cilium végeztése affelől? Ha hoz-
za kell izollani a dologhoz;
KÖZÖNSEGES esedezését em-
legeti e Synat Proteriusnak; mert
igy izol: (a) A' szentséges Pro-
teriuszt, számláljuk a szent Mar-
tyrok közzé, s az ű esedezése által
KIVÁNNYUK az Isten kegyel-
mességét. Hol vagyon itt az;
hogy Proteriuszt hívta volna e
Gyűlés segítségre; a vagy hogy
ű, mindenikért ezek közzül ele-
dezet volna Istennek? Szent
Agoston oly időre jutott vala már;
melyben hire futamodott vala a
szentek segítségül való hívásá-
nak; nem áthatott ellene, hogy
ezt meg ne engedgye a költség-
nek; azért néha, akarattya ellen-
is, mást

(4) A8.

2. Concil.

Chalced.

... mást keller
... ől így panai
... pengéknek me
... távoztatásá
... ot kel néke
... leg-ilmert ef
... or így szollot
... allanunk; hogy
... m igazat írta
... k átvészén vag
... a költségnek.
... lt am, abba
... kider időben
... m e; de fel terke
... m gát meg ké
... m ly aránt vagy
... dá ában? így bef
... N. legyen religio
... bo. ak tisztelet; m
... és k; nem oly állap
... bo. v m tőlünk tiz
... nai; azt kívánnyá
... hh 2

is, mást kellett cselekedni, mely-
 rül így panaszolkodik: (b) *Aug.*
gyengéknek meg botránkoztatások *Epist. 112.*
el-távoztatásáért; sok nem jó dol-
got kel nekem meg-engednem.
 Meg-ismért effélet egy tied, mi-
 kor így szollot: (c) *Mel.*
vallanunk; hogy nagy emberek, sok *chior Ca-*
nus libr.
nem igazat irtak a szentek felől; *11. locor.*
kedvezvén vagy magoknak, vagy *cap. 6.*
a kösségnek. Illyen állapattya
 volt ám, abban a gonoszodni
 kezdet időben néha Jz. Agoston-
 nak; de fel terkent az után; s-ha
 magát meg-kérdetted volna;
 mely aránt vagy on a szentek imá-
 dásában? így beféltet volna: (d) *Aug.*
Ne legyen religio mi nálunk a meg *de vera*
holtak tiszteletü; mert ha kegyessen *relig cap.*
éltek; nem oly állapotban vadnak, *ss.*
hogy mi túlünk tiszteletet várja-
nak; azt kívánnyák inkább mi tü-
 lünk

lünk imádtatni, kinek világhosszágában űk is örvendenek. Megh
kelugyan becsúlmi űket, követef
sel; de nem kel imádni. Ez az oka,

(e) Aug.
lib. de
cura pro
mortuis
cap. 16.

hogy ilyen irást-is hagyot: (e)
Az én értelmemet meg győzi ez a
kérdés: Hogy hogy segélsetik a
Martyrok az élőket? Ezen Szent
Agostonnak könyve; melybül,
Ssús Mariához tött könyörgését

(f) Eras.
mus. Lo-
vanien-
ses in
censura.
Baronius
in notis
ad Mar-
tyrol.
Rom.
Martii
25.

akarod néki próbálni; (f) kétsé-
ges a tiédnél-is; én sem vita-
tom; hanem meg elégszem ez-
zel: Te néha (g) meg hamisítod
Augustinust; s-nekünk nem sza-
badé, (ha mit tanítot a szentek
segítségre való hívások állatása
felől) ellene szollanunk? (g)

(g) Bell.
lib. 4. de

A' szent Atyák méltósága, senkit
nem kényszerít, mondasok el-bite-
lére

Christo. cap. 13. Idem de Matrim. cap. 14. §. Cur autem,

(h) Biel lect. 41. in Can. Miss.

tere; hanem ha
yon funálva.
zentek segitse
yprianus felől
mit teregen?
volygését ak
asm. Szaba
en erre ki faka
in vétkeset C)
g dven a Roman
ki m-is nem tila
nim: Valóban
ri nus, a szente
Sá vasat állatván
Az ért; mert (l) n
tat: Cyprrianus, a
néi egy vétkes s-tu
A' brust hogy me
em iteni-is? hol
törték régen irási f
aso. at illendő meg-
kón vókben cretnek
hb 3

kére; hanem ha a szent irásban va-
 gyon fundálva. Hol pedig ott a
 izentek segítségére való hívása?
 Cyprianus felől ezt mondhatom;
 a mit te régen: (i) Cyprianus oz ú
 tevelgyészet akarta akkor oltal-
 mazni. Szabad vala néked ré-
 gen erre ki fakadnod: (k) Nyil-
 ván vétkezet Cyprianus, nem en-
 gedvén a Római Pápának; énné-
 kem-is nem tilalmas így izolla-
 nom: Valóban bűnben eset Cyp-
 rianus, a szentek segítségére való
 hívását állatván. Miért így?

Azért; mert (l) noha szentnek tar-
 tatik Cyprianus, de még-is voltak
 némely vétkei s tudatlansági. Sz.
 Ambrust hogy mered még csak
 emliteni is? holot ily itéletet
 tőttek régen irási felől: (m) Ha
 azokat illendő meg-vetni, kiknek
 könyvökben cretnek dolgok talál-

(i) Bellar.
 lib. 4. de
 verbo
 Dei c. 11.
 S profert
 (k) Idem
 lib. 4. de
 Rom.
 Pontif. c.
 7. S. Et
 per hoc.

(l) Salmas
 ron. disk.
 51. in E
 pist Rom.
 tom. 13.

pag. 474:
 (m) Eras
 mus in
 annot.

Gal. 2. p.
 392.

tatnak; alig ha meg nem vették
nek úgy, Cyprrianus s- Ambrosius is.

(n) Idem.

Ioannes

Gillorius

in prafat.

ad lecto-

rem edit.

Paris

An. 1579.

A' (n) *Mifére való készülete*ről
irt könyvet penig, (melyből te-
is bizonyíták) ugyan azt mond-
gyák némellyek, hogy nem-is
övé. Ne ély *authoritassával*; ha
ilyen *notában* vagyon! A' Cy-
rillus őt *Catechesisi* felől (mel-
lyeknek az *ötödikét* hozzád te

(o) Iof.

Simlerus

in Bibli-

oth. Raj

vold de

lib Apoc.

tom 1.

pag 328.

Mornaus

lib 3. de

missa sa-

cris. cap.

16. pag.

1208.

(p) Theo-

dor. in

bé) azt mondgyák; hogy (o)
nem övé, hanem egy *Ferusalemi*
Fanos Püspök nevű emberé volt.
En-is csak el-mulom azért mel-
lőle, mint nem *Canonizáltatott*
munka mellől. Nem hiszem,
hogy *Theodoretus* olyan vakság-
ban volt volna; mert ű azt tani-
tárégen; hogy (p) még az An-
gyalokat sem kel *segítségre* hívni;
annál inkább a *izenteket*, hol
imád.

Comm. Cel. 2. Baronius tom. I. ann. 60. n. 20.

imádkozta volna? Ha pedig afféle
 volna is irásában; eszedben jus-
 son ez: (q) néha ütet egész Conci- (q) Gre-
 lium károsította fogyasztásáért. gor. de
 Oston; ennek, a Görög könyva- Valent.
 lyáiról iratot nyolcs könyvei (mel- lib. de
 lyeknek te az utolját talzítád Trans-
 elől) (r) megvesztegettettek, s' subst. e.
 igen sörben se vernek; még-is az 7. pag.
 asztalra tótted az én meg olva- 390.
 sítomért. Nem kellene csak e. Sicut
 azért is, hogy gyanosok. Isten dist. 15 ex
 győzné elől számlalni Jerony Gregorio
 mus Doctort, menyit dologban (r) Sextus
 karhoztarod; még-is mostan ci- Senensis
 tálad. Némely dologban (s) az lib. 6.
 Flavianus eretnekekkel egyben Biblioth.
 hasonlítod; hol, (t) káromkodást annot
 mondotnak pronuciálod; még-is 345.
 mostan, hogy szád izit akarja
 meg hozni, a magad pátyára
 hh 4. vonod
 (t) Erasmus in annot. ad Tit. 2. pag. 487.

(s) Idem
 ibid. an-
 not. 324.
 Gregor.
 de Valent.
 lib. de E-
 piscop. et
 Presbyt.
 differ.
 cap. 30.

(u) Mel-
chior Ca-
pua lib. 2.
locor. c.

11.
(x) Baro-
nius An.
34. n. 133.

(y) Nazi-
an. in Ba-
silium
Magnum
pag. 269.
(edit.
Grac. p.
39.)

(z) Idem
de Spir.
Sanct.
edit.
Grac. p.
115.

(a) Mal-
donatus
in cap. 6.
Joan.

vonod; de csak ez az *edictum* fe-
lőle: (u) Nem regulája az Ecclesiá-
nak Hieronymus. Ez írását Na-
zianzenusnak; (x) Laodiceai Apol-
linaris nevű emberének mond-
ják lenni; mi közöm hát né-
kem vele? igazicsad te dolgo-
dat! Emlitem inkább ilyen a-
rany szavait: (y) Csak egy te-
remtet állatot is, nem engedek
meg hogy senki imádjyon. Mert;
(z) ha imádni kellene; miért nem
lenne úgy Jsten? hol mondot en-
nek ellene? Arany szájú szent Ja-
nos, kedves most előtted; de ré-
gen ű reá is komor szemet vetz
vala; s azt mondád; hogy (a) a ki
űtet nemely helyen olvassa; a Pe-
lagianusok eretnekségében esik.
Nem olvashatom hat én ugy tū-
led bé hozot helyyét, mert ki
tudgya? Volt olykor; hogy ű,

(6)

(6) az igazság-
ia; s még is
bezzeg é szav-
cimet: (mert
ult el egy
Nem szűk se-
gyenek nekū
Jstennek m
algot affelöl.
Historiaja is;
Léd Theodosi
(f) kétséges
mondgyak A
(g) Sozomenu
alság; sőt (j
y szoval: (g)
súdot. Effe
nég is hitelt ve
is, Origenista
hh
(1) Bell. lib. 1. de Cleric
(2) Idem lib 3 de Pami
in Lejustain Catech, Co
pendice,

(b) az igazságnak határát által bág-
ta; s-még-is ú néki hihetnék én?
Bezzeg é szavainak, hajtom fű-
leimet: (mert a szent irással in-
dult el egy uti társaságban)

(c) Nem szükség, hogy Patronusink
legyenek nekünk Jstennél; hanem:
ha Jstennek magad esedezel, meg
segít affelől. A' Theodoretus
Historiaja-is; (mellyekből em-
litéd Theodosius Császárt) igen

(d) kétségessek; s-nem üt
mondgyak Autórának lenni.

(e) Sozomenusban sántikált az
igazság; sőt (f) eretnek volt;
egy szoval: (g) Sozomenus sokat
hasudot. Effélének adatnálé

még-is hitelt velem? (h) Ruffi-
nus, Origenista volt; s-sokban el-

hh 5

csíza-

(f) Bell. lib. 1. de Clericis cap. 18. §. Prateres.
(g) Idem lib. 3. de Panit. cap. 14 §. 2. (h) Baj-
lius Iesuita in Catech. Controv. tract. 1. q. 13. in
Appendice.

(b) Peres-
vius in
Comm.
super Ge-
nesin.

Disp. 6.
num. 33.

(c) Chri-
st. in
homil. de
profectu.
Evangel.

tom 5. f.
428.

(d) Gen-
tians
Hervetus
in notis
ad Theo-
doretum
tom. 2.

col. 468.

(e) Baro-
nius An.
383 num.
28. 29.

csíszamodot. Nem hihetek hát *Theodosius Császár* felől való be-
szélgetéseknek. Végezetre bé-
rekeízted *Eusebiussal*; de mel-
lyikkel? *Cæsarea*-bélivelé, vagy
Emisenussal? hogy nem tudod
megh külömböztetni őket?
Mindenik, szóban botlott a tie-
id előtt. Ama^o felől így irnak:

(i) Ioan.
Picus
Miran-
dul. in
Apol. 9.
6. Mel-
chior Ca-
nus libr.
7. locor.
cap. 3.
num. 7.
(k) Bell.
lib. 1. de
Christo c.
9. S. Ad
Irenaeum.

(2) Az *Arrianus*oknak tartot és ré-
gen zászlót. (k) Nyilván valo-
eretnekséggel is vádolod. Ennek
penig ily szép kofzorot kötöt-
tél: hogy (l) ú hamis és *Iszente-
lenember volt.* Effelékkél kel-
lé az hit ágazatit bizonyítanod?
meg tetzik, ki becsüllí nagyra a
Patereket! Illyen szavait emli-
tem én *Eusebiusnak*: (m) *St. Mar-
tyrokat, méltán szerettyük azért,*

hogy

(l) Spondanus in Epit. Baronii An. 441.
(m) Euseb. libr. 4. Hist. Eccles. cap. 14.

hogy as ú *Ure-*
tak, de nem
Eusebius kel-
nunk; latod
egy vagy on
pörög izó fo
Ezek, az hiva
babatátatna
egnek vit sa
évelyge sz. t
ak koforsojo
i; A Z O K
-megsoktuk
elkeket; bizon
egy miast jol
nem lelked i
citotrad el ez
l. Richcomu
zitt; hogy a
kat tessünk? l
örögsek által
abadicson já

Hogy az ű Uroknak követői vol-
 tak, de nem imádjuk. De ha
 Eusebiust kellene meg rázogat-
 nunk; látod nagy Isten! nem
 úgy vagyon az ű írása; hanem á
 Görög izó folyása szerént így:
 Ezek, az híveknek meg salásokra
 szabattatának; kiket, ha á kegyes-
 segnek vit sinek mondasz, nem
 tévelyge sz. Annakokaért, azok-
 nak koporsojokhoz szoktunk men-
 ni; A Z O K N A I imádkozni;
 s-meg szoktuk tisztelni az ű boldog
 lelkeket; bizonyossak lévén abban;
 hogy mi azt jól cselekedésűk. Hi-
 szem lelked ismereti ellen for-
 ditottad el ezeket Bellarminus-
 sal s-Richeomussal! Hol vagyon
 az itt; hogy á szenteknek fogadá-
 sokat teszünk? hogy azoknak kő-
 nyörgések által segéltetünk? Isten
 szabadicson jámbor! Im mely
 nagy

nagy kissebségedre élék az A-
tyának említése!

53. Igen nagy megkötő erő-
ségben-is akar sz ejteni; így be-
pelkedvén: Ha az Ecclesia el-
tévelyedést, s-bálványozásban
esetét a szentek tiszteletiben; te-
hát, szinte úgy meg csiszamodot a
szent könyvnek őrzésében-is;
mert mindeniket ugyan azon egy
Ecclesia vallotta. Nyilván ha
eggyikben tévelyget; a másikkban
sem lehetünk bátorságossak az ű
bizonság tételéről; és így, az egész
kereszttyenségek fundamentoma
meg mosdul. Oszton; Luthér előtt
az Apostolok idejétől fogva; min-
den időben meg maradot é földön
a Christus Ecclesiája. Nem volt
penig ű előtte olyan Gyülekezet,
mely a szenteket segítségül nem
hívta volna; mert másképpen meg
szoli-

olították vo
s több egyéb,
g emberek;
kedte, hane
k mint őrád
tű tisztelet
a noddak; kik
sz nt Agoston.
(1) Apostoli ig
Ecclesiában;
vlt a Szentek
gét. Az-is his
sz esztendő
ro: s-Máryro
er tnekségben
po olrányatt
nig szent Ago
kán mkodása
a szenteket segit
ve űlletet; két
idz esűlletet, sa
kötetem. És a

Szolitották volna Szent Agoston;
s-tőb egyéb, szenteknek könyör-
gő embereket; de azt senki nem cse-
lekedte, hanem a Manichæusok;
kik mint ördög rabjai, (m) a Szen-
tek tiszteletiben bálványozással
álmodtak; kiket meg-is basadtola
Szent Agoston. Ennek idejében
(n) Apostoli igazság virágzott az
Ecclesiában; köszönséges dolog
volt a Szentekhez való könyör-
gés. Az-is hihetetlen; hogy ennyi
száz esztendőig, ennyi sok Docto-
rok s-Mártýrok, ily veszedelmes
eretnekségben bagyattván; mind
pokolra bányattak volna. Ha pe-
nig Szent Agoston, a Manichæus
káromkodásával nem gondolván;
a szenteket segítségül hívta, s-id-
vesülhetet; kétség nélkül én-is
idvesülhetek, ha az ű nyomdokát
követem. Ez a bizonság én előtt-
tem

(m) Aug.
20. Con-
tra Fan-
sum c. 4.

Pazman.
pag. mibi
303

(n) Calvi.
lib. 1. c.
11. n. 13.
Et lib. 4.
c. 2. n. 3.
Id lib. 4.
c. 4. n. 3.
Pazman.
fol. 189.

tem oly győzedelmes; hogy ha, sem-
mi egyéb jelenségem nem volna a
szentek segítségül hívásáról is;
oly bátorságossan meg nyugodnám
rajta; mely bizonnyal hiszem, hogy
(o) Szent Pál írta a Roma-béliek-
hez szolló levelet. Merő habo-
zások ezek csak! Meg le gon-
dold hogy a látható Ecclesia, el
nem tévelyedhetik. Hol (p)
Adám s-Eva csíszamodása? Az
(q) első világnak, Noén s-háza
népén kívül, habozása? (r) Áb-
rahám eleinek, nem igaz Jstenek
tisztelése? (s) Mósesen s-egy né-
hány Levitákon kívül, az egész
népnek borju kép öntése? A' (t)
Sido seregnek, Baháimok után
való fertelmeskedése? A' (u) nép
ör-álloi, vakok voltak, s-néma
ebek; csak szunnyadosok; magok
legeltették magokat, s-nem tud-
ták

(o) Hac
omnia
Pazman.
fol. mibi

967.

968.

(p) Ter.
3.

(q) Ter.

6. 12. 11.

(r) Ios.

24. 2.

(s) Kijöv.

32. 7. 8.

(t) Bir.

8. 33. 34.

(u) Elz.

57. 2. 3.

4.

tanítani.
a. Israel, igaz
s. Örvény nélkül
p. nig; hol (y)
fel-támadá
he (3) bolond
tő az igaz besz
la; hogy (a) C
rá; lenne. Vg
gék ezek, s-r
vá ymadás is
ve le se idétt pe
to. Ecclesia meg
M. rian kívül a
be; meg nem m
nei tévelyedh
Ecclesia? (c) ó m
szel. elemben forog
Péter s-ajója! a S
kál. ja meg vette
tud. mányának nin
térü. fogva talpig

tak tanítani. (x) Sok ideig volt (x) 2 Kr. 15. 3.
 az Ísrael, igaz Isten, tanító Páp,
 s-törvény nélkül. Az Apostolok
 pedig; hol (y) nem tudták a Chri- (y) Luk. 18. 34.
 stus fel-támadása felől való irást;
 hol (z) bolondságnak látzot előt- (z) Luk. 24. 11.
 tók az igaz beszéd. Azt vélik va-
 la; hogy (a) Christus világi Ki- (a) Csel. 1. 6.
 rály lenne. Vgy tétzik tévely-
 gések ezek, s-néhol pedig Bál-
 ványimádás is! (b) Christus szen- (b) Alex-
 vedése idétt pedig, az egész látba- xander
 to Ecclesia meg botlék; ugy hogy, Alensis
 Marián kívül az igaz hit, senki- pag. 3. q.
 ben meg nem marada. A' vagy uli. art.
 nem tévelyedhetett el effele 2.
 Ecclesia? (c) ō mely rettenetes ve- Ioannes
 szedelemben forog mostan a Szent de Turres
 Péter hajója! a Szent Pál praxi- cremaia
 kálása meg vettetik, s-a Christus lib. 1. de
 tudományának nincsen helye! Te- Eccles. c.
 tétül fogva talpig, nincsen a mi 30. et lib.
 Eccle- 3. cap. 6. 12.
 (c) Fran-
 ciscus Pe-
 trarcha
 (circa
 A. 1374.)
 Epist. 18.

Ecclesiámban egészség! Mind az által, nem következik innen ez az allatárod: Tévelyghet az Ecclesia; azért, a szent könyvnek őrzésében is meg csiszamodhatik. Mert; meg álhat a szent könyvnek őrzése, a bálvány imádással.

(d) Törv. Lám régen; (d) még a Király is
17. 18. 19. le írta a törvénynek könyvét, magánál tartotta, s úgy olvasta; de még is, è rettenetes szót csapa-

(e) Törv. tá litten tejekhez: (e) Aldostanak
32. 17. őrdögöknek, nem az Jstennek; oly Jsteneknek, kiket nem ismértene. Ki őrzötte vallyon úgy meg az Jsten könyvét, mint à

(f) 2Kir. Sídok? mellyet; ha néha à (f)
22. 8. kegyetlen Királyok el-rekkentet-
1er. 36. tek is; de ugyan fel-találtatot;
23. vagy helyre állattatot; úgy hogy

(g) Rom. (g) övék volt a parancsolat, s tör-
9. 4. vények rendelese. úk voltak à

(g)

(g) kereszty
arusa; de m
úru bálványo
eregben, mi
öt, úgy hog
ön vágót fáb
atra ki-formá
meg-sajlot elő
adatis meg
nem vagy!
nert; (k) előtt
n va az Jstenn
n e; de úk azt
l ották. Nem
d. fod: Ha egy
cl. fia tévelyeg,
m. fog fundamen
Meg-esnék benne
ve na hát úgy à
cl. fia, melyben
Jst. valának; à (m
Jst. adással, loka

(g) keresztyéneknek Biblioté-
carusai; de még is, hol volt oly
sűrű bálványozás, a keresztyén
feregben, mint a Jido nép kö-
söt, úgy hogy, még (?) az er-
dőn vágott fába is, emberi ábrá-
zatra ki-formált bálvánt csinált;
meg hajlot előtte, s így imádtá:
Szabadíts meg engemet, mert J-
stenem vagy! Miért volt ez?
mert; (k) előttök volt ugyan le-
írva az Jstennek drága törvé-
nye; de űk azt idegen dolognak á-
lították. Nem helyes é mon-
dásod: Ha egy dologban az Ec-
clesia tévelyeg, a másokban is
mozog fundamentomos vallása.
Meg-esnék benne! Oda volt
volna hát úgy a Corinthusi Ec-
clesia, melyben (l) sok szabadá-
sok valának; a (m) keresztyeni
szabadsággal, lokan nem jól el-

(h) Aug.
lib 18. de
Civit. Dei
cap. 46.

(i) Esa.
44. 14. 17.

(k) Hof.
8. 12.

AB.

(l) 1 Cor.
1. 10. 12.
cap. 3. 4.

(m) 1 Cor.
8. 1.

(n) 1 Cor. nek vala; az (n) *Ur vactörája*;
 11. 16. (o) idegen nyelvek; s- (p) fel-
 (o) 1 Cor. támadás felől, csuda értelmek
 14. 2. (p) 1 Cor. vala; de még-is ezt hallak: (q)
 15. 12. *As Isten Gyülekezetinek, mely*
 (q) 1 Cor. *vagyon Corintusban.* De talám
 1. 2. ez, csak magános Ecclesia volt?
 (q) Bell. köszönséges vala à (q) *Sidoké*; de
 lib. 2. de *as-is* (à te értelmed ízerént) el-
 Concl. tévelyedet. Nem minden té-
 cap. 8. v. velyg s; hanem à *fundementu-*
 lib. 3. de *mot fel-forgatott botlás*, telzi
 Eccles. kétségessé az Ecclesiát. Azon-
 cap. 17. ban bár à *látható Gyülekezet*
 el-tévelyedgyék-is; de ugyan
maraszt Isten magának, maga
nevet vallókat. Nézd meg à
Cainitaktul, mint vagyon dol-
 ga az első világnak! de még-is
 ilyen szó zengedez közötté:
 (r) Ter. (r) *Akkor kezdeték az Ur neve*
 4. noll. *segítségül hívatni.* Egyfzer (s)
 (s) Ter. *mina*
 6. 12.

minden test meg-
 uttát; de (t)
 vala emberek kö-
 rala. Ha az Ab-
 any imádok vo-
 ldot Abraham.
 k Egyiptumban
 ég-is volt Isten
 s. lőt fia. Ha ez
 n nek: (y) m
 gát; ugyan n
 S. oses tökéllert
 S. ntikálnak sokan
 c. k. Jlyes láttatik
 ra. sz; de ugyan m
 ra. nak két ezere
 tét. let nem bajt
 B. vány imádás va
 kc. s. s. sa népe köz
 at. il. Jakob. Olly
 min. sen am az Eccle
 112
 in anst. ad ca

minden test meg-fertesztette vala
 uttyát; de (t) Noe, az időben (i) 7. 91
 valo emberek között tökéletes
 vala. Ha az Ábrahám elei bal-
 vány imádok voltak; meg-ma-
 radot Ábrahám. (u) Nem isméri-
 rik Egyiptumban az Istent; de
 még-is volt Istennek, (x) első
 szülőt fia. Ha ez mondatot a
 népnek: (y) meg-fertesztette
 magát; ugyan meg-maradot
 Moses tökéletességében. (z)
 Sántikálnak sokan két felé; s^o (a)
 csak Jzlyés láttatik egyedül ma-
 radni; de ugyan még-is, (b) ma-
 radnak hét ezren, a Bálnak
 térdet nem bajtót emberek. (c)
 Bálvány imádás vagyon a la-
 kob háza népe között; de tiszta
 attul Jakob. Ollyankor (d)
 nincsen ám az Ecclesiának külső

(u) Ki-
jöv. 5. 2.(x) Ki-
jöv. 4.
22.(y) Ki-
32. 7.
(z) 1 Kir-
18. 21.(a) 1 Kir-
19. 10.

(b) 7. 12.

(c) Ter-
35. 2.(d) An-
glo. Rhe-
mens

(e) Æne-
as Sylvi-
us lib. 1.
de gest.
Concil.
Basil.

(e) *Æne-* fenye; hanem, (e) csak igen szo-
as sylvi- ros helyen vonnya meg magát.
us lib. 1. Holot azért, sohan nem esik az
de gest. Isten Ecclesiája EGESZEN
Concil. Balványimádasban. Nem min-
Basil. den Ecclesia teszi hát semmiféle
vallata fundamentumát. Lál-
luk már: Volté Luthér előtt ol-
lyan Gyülekezet, mely a szente-
ket s gútségül nem hirta volna?

(f) Sal- Vólt, s-igen-is vólt. 1. (f)
merodisp. Az ô Testamentumban, nem vólt
8. in szokásban a szentek segitségül
1 Tim. 2. való hívása. Azért Luthér elôt
rom. 15. vólt oly Gyülekezet, mely a
pag. 473. szenteket segitségre nem hív-
Suarez in ta. 2. (g) Sylvester után kezdé-
part 3. ték, a szentek segitségül való hi-
Thom. q. vása. Azért Luthér elôt vólt
52. di. oly Gyülekezet, mely a szente-
put. 42. ket segitségre nem hívta. 3
sect. 1. (g)
pag. 524. randus
(g) Du- Meldenfis
Episc. in Ration, divin. officior. lib. 4, cap. 38,

(4) Az Új Test
Ecclesiának ka
bad volt segits
teket. Azért
oly Gyülekeze
ket legitségre
(2) Cyprrianus
igelt az barm
sak nyomdaka
ik segitségül
zert Luthere
kezt, mely a
gre nem hivat
tyák Krisztus
m szász ejszén
m említi szász
se tségül való
ze Luthere előt
kezt, mely a szász
re nem hivat. 6.
se tségre való hív
gib tizenket szász
113

(b) *Ecclesiasticus in Enchirid. cap. 15.*

(g) Az Új Testamentumban, az Ecclesiának kezdetiben, nem szabad volt segítségre hívni a szenteket. Azért Luthér előtt volt oly Gyülekezet, mely a szenteket segítségre nem hívta. 4.

(i) *Marcellin. Peregrinus part. 3 de Traditionib. confid. 7:*

(2) Cyprrianus ideje előtt (è pedig) az harmadik Seculum-ban csak nyomdoka sem vala a szentek segítségül való hívásának. Azért Luthér előtt volt oly Gyülekezet, mely a szenteket segítségre nem hívta. 5.

(k) *Per. ronius Cardina- lis lib. 5. Replique contra Iacobum Anglia Regem cap. 19. pag. 109.*

(k) *Censura Colonienf. pag. 209.*

(k) A' mely Atyák Christus születése után három száz esztendőkhöz eltenek; nem említik szokását, a szentek segítségül való hívásának. Azért Luthér előtt volt oly Gyülekezet, mely a szenteket segítségre nem hívta. 6.

(l) A' szentek segítségre való hívása, nem ré- gis tizenkét száz esztendőnél.

Azért Luthér előtt volt oly Gyülekezet, mely a szenteket legitségre nem hívta. 7. Fre-næus így szól: (ki élt a második

(m) Iren. 3. százban) (m) Az Ecclesia nem lib. 2. ad. hívja segítségül az Angyalokat; vers. ha- hanem tisztán csak, a mindeneket ref. c. 57. teremő Jstenhez nyújtva imád- pag. 160. ságát. Azért Luthér előtt volt

oly Gyülekezet, mely a szenteket legitségre nem hívta. 8.

Alexandriai Kelemen (ez is élt a 2-dik százban) így belzélget:

(n) Cle- (n) Nagy gerombaság, azoknak mens A- reménkedni, kik jót nem adhat- lexan. lib. nak, s nem is Jstenek. Azért 7. Stro- Luthér előtt volt oly Gyüleke- mat. zet, mely a szenteket legitségre nem hívta. 9. Hallyad Ter-

(o) Ter- tull. in Apologet. cap. 30.

madik százban) (o) Mi, a mi Császárink életékért, csak egye- dül

ül az örökké-
gitségül.
olt oly Gyüle-
enteket legi-
t. 10. Arn-
J. culumban;
t. sirált hagyó-
kink az Jsteni
as Jsten; a szente-
st mi tisztelet; s
A ért Luthér el-
le eset, mely a
segre nem hív-
u. is a (4-dik)
er e: (9) Meg-
v. e. k; el- b. adni a
a meg Jolt J. p. te-
A ért Luthér el-
le eset, mely a sz-
segre nem hívta.
br. - is, ugyan a
éle el s- így belze-
ii 4

dúl az örökké való Isten bűnjük
 segítségül. Azért Luthér előt
 volt oly Gyülekezet, mely a
 szenteket segítségre nem hív-
 ta. 10. Arnobius élt a 4-dik
Seculumban; s-ily emlekeze-
 tes írált hagyott: (p) Elég né-
künk az Isteni tiszteletre maga
az Isten; a szenteknek nem kell I-
steni tisztelet; hanem, becsület.
 Azért Luthér előt volt oly Gyü-
 lekezet, mely a szenteket segít-
 ségre nem hívta. 11. Lactanti-
us is a (4-dik században) tanított
 erre: (q) Még bocsátbarátlan
vetek; el-hadni az élő Isten, s-
a meg-holt szenteknek szolgálni.
 Azért Luthér előt volt oly Gyü-
 lekezet, mely a szenteket segít-
 ségre nem hívta. 12. Szent Am-
brus-is, ugyan a (4-dik század)
 élé-el s-igy beírt: (r) A' ki

(p) Ar-
nob. lib.
3. advers.
gentes
pag. 101.

(q) La-
ctant lib.
2. Instit.
cap. 18.

(r) Am-
brus. in
Comm.
Coloss. c. ii.

valamely Angyalnak, vagy szatmálságnak imádkozik; megtudgya, hogy vétkezik. Azért Luthér előtt volt Gyülekezet, mely a szenteket segítségre nem hívta. 13. Jeronymus Doctor éle a 4-dik százban; ezt a-

(s) Hier.

tom. 2.

Epist. 53.

adversus

Vigilanti-

um ad

Ripariū

Presby-

terum p.

119.

da ű ki: (s) Az imádást, senki szűz Mariára ne vigye; mert ű Istennek Temploma vala, nem a Templomnak Istene. Azért, csak azt kel imádni, a kimunkálkodik vala a Templomban. (az az a Szent Lelket.) Azért, Luthér előtt volt oly Gyülekezet, mely a szenteket segítségre nem hívta. 14. Epiphanius is, az akkori Seculumban élt; s ezt mondotta: (t) Tisztességségadásék Mariának; de, az Atya, Fiú, Szent Lélek imádásék; Mariát senki ne imádgya. Azért Luthér előtt volt

(t) Epiphanius
Heresis. 79.

volt oly Gyülekezeteket legiti-
a. 15. Cöryse-
sát igit szan-
mondgyák né-
tyasoz; A-
nemünk; kik
postol. Azért
ly Gyülekeze-
let segítségre
z kik különbet
t tot dologna
latterzedula
anmentelán
m volt Luthé-
n imádo Gyüle-
h gy meg-
fő le Gyülekezet,
d kat: Igen-is n
n meg sem k
(1) Ur Isten! K
m gyarassák; in
ii 5

volt oly Gyülekezet, mely a szenteket segítségre nem hívta. 15. Chrysoſtomus, az 5-dik százat így számlállyá: (u) Aſt (u) Chryſoſt. Homil. 7. in Epist. 1 Colof. mondgyák némellyek; hogy az Atyához, Angyalok által keljünk; kik ellen disputál az Apostol. Azért Luthert volt oly Gyülekezet, mely a szenteket segítségre nem hívta. Ezek különbet mondanak a vitatot dolognál; mit beszélés hat tetzedula nélkül? de honnan mentélának végére; hogy nem volt Luther előtt, szenteket nem imádo Gyülekezet: onnané; hogy meg-szolitotta volna az af-fele Gyülekezet, a szenteket imádokat? Igen-is meg-szolitotta, nem egy sem kettő; ércsed: (x) Erasmus Rotterdamus in Colloq. (x) Ur Isten! Kik a szent irást magyarázzák; inkább akarják a

Boldog Szűz Anya segítségét
kérni, hogy sem Christust; s-à ki
észokás ellen még csak meg motz-
tsanni-is mér, mindgyárt eret-

(y) val- nekseggel vadoltatik! Így is
denfes fi- szollottak: (y) Csak egy à kőz-
ve Pau- ben járó Christus, s-nem kel à
peres de szenteket segitségre hívni. Azt
Lugduno mondotta más-is: (z) Nem kel
circa An. 1160.

(z) Ioan- (az Istenért!) à szenteket segit-
nes Wi- ségre hívni. Ez-is így feddö-
cleph. zót: (a) Antichristus cselekedeti
(circa az; hogy à szentek Christus gya-
Ann. nánt tartassanak. Sohajto le-
1357.) velét ez-is így küldözte el: (b)

(a) Mat- Ab mely átkozot Babona! hogy
thias Pa- az emberek, meg nem akarván
risiensis elegedni az egy Istenel; irás ki-
circa An. vúl à szentek tisztelétit hosták
1390. bé! Ezek szollogattak ám ak-
in lib. de kor
Antichri-
sto.

(b) Georgius Wicelius in via regia fide Com-
pendio de semitis antiquis.

kor à szente
Ha Szent Ag
dorgalták val
éért? ezért v
or kezdetet
zentek imác
lebed. Nem
is, ki à szente
é vájáért meg
másképpen m
112? (c) A' szent
t lettel való i
ogányok Iste
é helyében szállo
é tom micsoda
g en nemely em
t k tsztelelet s-à
n kimádásf kőz
d zót egy. vala
ri t dolog, hogy
n os Isteneket t
ik Patronusokn

kor a szentek imádása ellen!
 Ha *Szent Agostont* meg nem
 dorgalták valamely ki szegé-
 seért? ezért volt; mert csak ak-
 kor kezdetet vala többire a
 szentek imádásáru való szo-
 bebed. Nem mindörögrabja
 az, ki a szentek segítségül való
 hívásáért megszólítja embert;
 másképpen mit itilné ezek fe-
 lől? (c) A' szenteknek Isteni tisz-
 telettel való illetése; nyilván a
 Pogányok Istenek tisztelőinek
 helyében szállot. Utmét: (d) Nem
 látom micsoda külömbség le-
 gyen némely emberek tül, a szen-
 tek tisztelői s-a Pogányok Iste-
 nek imádásá közt. Így is ted-
 dözöt egy valaki: (e) Beszeg-
 rut dolog, hogy némellyek bise-
 nyos Isteneket tartnak magok-
 nak Patronusoknak; s-Iszús Ma-
 riát

(c) Baro-
 nius An.
 44. n. 87.

(d) Ludo-
 vicus Vi-
 ves in
 Comm.
 lib. 8. de
 Civ. Dei
 cap. 27.

(e) Georg.
 Cassand.
 in Consul.
 art. 21.

riát Fia feliben emelik! Mondodé ezeket ördög rabjainak? De talám azért kiátod a *Mariachausokat* azoknak; mert a szentek tisztéletiben, az akkori ker sztyeneket bálványozóknak kiáltották? Ha Szent Agoston idejében, (mivel még a dolog csak fűvében vala) nem volt is a szentek tisztéletiben oly szörnyű vétek; de nem hiában adaték régen ilyen panasz: (f)

(f) Episc.
Essens.
Comm.
in 2 Tim.

3.

Számtalan sokan vadnak; kik nem kevesebbet tulajdonítanak a szenteknek, mint Istennek; mert őket nehezebben itéli megengedtetlenkedni, hogy sem amasokot. E' sem levegő eget csapdosa: (g) Isten az ő országának felét, (mely igazságbul s-irgalmaságbul ál) az az, irgalmaságát, Mariának adta. Latomen, haél-

(g) Cas-
sander ut
modd.

Ha élne Szent
Ha élne ez
al nunc non
t időben ne
e eje amann
fin ennek,
hogy a szente
Sivásos tan
mindenek peko
m? még sem
mondást: (b) H
tünk élt e
vgy tudatlanu
tyában, nem azt
az Trínket tar
ügységének, a
csis kegyelm
le: adattatbark
peing, (ha más
ke zünk) semmik
me? nem engedte
U'ul megintette

ha élne Szent Agoston. így beszélnének ezek véle: *A tunc ad nunc non valet!* mert ha a te idődben nem volt oly nagy ereje amannak, vagyon mostan ennek. Ki állattya azt; hogy a szentek segítségére való hívásához tanult országban, mindenek pokolra hányattak volna? még sem tanultadé meg e mondást: ^(b) *Ha valaki a mi előttünk élt emberek között; vagy tudatlanul, vagy egy ártalyságban, nem azt vallotta, a mire az Ur minket tanított; annak együgyűségének, az Ur bűn bocsáto kegyelme szerent engedellem adattathatik. Mi nekünk semig, (ha másképpen cselekedszünk) semmiképpen bűnünk meg nem engedtetik; holot az Urul meg-intettettünk. Ezen*
 fun-

(b) Cyprianus ad Iubajannum lib. 2. Epist. 3.

fundálta volt è jámbor mon-
 dasát: (i) A' tudatlanságnak
 idejét *Isten* (régén) el-balgatta;
 de mostan minden embereknek
 hirdeti, hogy meg-térjenek.
 Mert rendelt egy napot, mellyen
 igazán meg-ítéllye è földnek ke-
 rekségét. Vajki लोक सोहाय-
 tottak még akkor-is! némel-
 lyik így szóllot: (k) Uram!
 nem az én érdemem által bocsás
 bé engemet à te orvágodban; mert
 à mi igazságunk vérben kever-
 tetetruša. Más meg ezt mon-
 dotta: (l) Uram! mikor est mon-
 dod: Valamely orában à bűnös
 fel-fosászkodik, az ű bűneiről
 meg nem emlékezel; én azt bizo-
 nyossan el-bízzem; mert te azt né-
 kem az írásbul jelentetted meg;
 azért BIZONYOS vagyok ez
 igiretben. Kine volna effélék
 felől

(i) Csel.
 17-30. 31.

(k) Biel.
 lect. 59.
 in Canon.
 Missafol.
 160.

(l) Petrus
 de Alia-
 co medit.
 in Psal.
 Penit.
 Psal. 51.

f 181 jó remé-
 t. *Christus* orla-
 s. *énak* vagyon-
 k n! Mi nem
 m lt késsel; ha
 o tudatlansá-
 nek! még a n
 fá-ban-is sok
 (p) *Isten* népén-
 na i. Mert; (v)
 csedak övéi.
 által nem kö-
 te is tudva a
 ke lgyél; mert
 gy: (s) Beker-
 kei, Sa szintén
 lat. ában járana
 kan *Isten* kegyeli
 em ernek. De
 ve: *üllets* à szel-
 val. *szivásában*; Sa
 idv. *szűlötet*: Ta

felől jó reménységben? Az An-
ticrisztus országában; vajki (m) (m) *Tieki*
 soknak *vagyon* pecsét homloko- 7. 3.
 kon! Mi nem mind (n) *fel-e* (n) *Szala*
 melt készrel; hanem némellyek, 15. 30.
 (o) *tudatlanság*buli-is várke- (o) *1Tim.*
 nek! még a meg vesztet *Sido-* 1. 17.
*ság*ban-is sokan mondatának
 (p) *Isten népének*; (q) *s-Isten fia-* (p) *Hof.*
nak. Mert; (r) *tudgya Isten, ki-* 2. 10.
csodák övéi. Innen mind az (q) *Ezec:*
 által nem következik; hogy 16. 20.
 te-is *tudva* akképpen csele- 21.
 kedgyél; mert a ki ezt mond- (r) *2Tim:*
 gyá: (s) *Békeségem leszen ne-* 2. 19.
kem, ha szintén szívem gondo- (s) *Törvi*
lattyában járándok-is. Nem a- 29. 19.
 kar *Isten* kegyelmes lenni afféle 20.
 embernek. De talám te is id-
 vezűlhetsz a *Szente*k segítségül
 való hívásában; ha *Szent* *Agoston*
 idvezűlhetet? Tagadom, hogy
Szent

Szent Agoston, a mostaniszokas
izerént, hivta legyen a szenté-
ket segítségül. Veld egyben,
az ú mondásit, è *tractában* elől
izámlált mostani időnek izo-
kásával. Hivd úgy segítségül,

(1) *pñt.* mint ú szolla (1) *mostan*, s-nem
21, velztelz véle. Talam minden
tévelygésiben részt akarék ven-
ni Agostonnak? Im egy néhá-
nyat izámlálok elől s-arra kér-
lek, hogy ha ű azokban volt, s-
még is idvezülsetet; te-is az há-
tadra köld è tellyes táskát. Sz.
Agostonnak ily *tévelygési* vol-
tak; de némellyek, csak à te
értelmed izerént azok; 1. (u)

(u) *An.*
gust. lib.

4. *Contra.*
Julian.
cap. 3.

(x) *Six-*
ius Senē.
fr in Pra-
fat lib. 5.
Bibl.

Hogy as hitetleneknek, minden
cselekedetek bűn. 2. (x) Nem

mert állatni szabad akaratot. 3.

(y) *Plátót követte sok dolgok-*
ban

(y) *Erasmus in cap. 1. Ioan. pag. 163.*

ou. 4. (3) S
gy. 5. a lelke
m. 6. eredetét
s- 7. pokol kőst
m. 8. k. helyet.
r. 9. érdemnek k
to. 10. 7. (c) Fla
be. 11. értelmét; s
go. 12. kívül, más
cs. 13. hatni mondo
les. 14. gét. Ezekb
s- 15. zonban jól
fé. 16. e felől. N
id. 17. ezülni, váll
A. 18. kinek nem
ve. 19. je; eszébe
hel. 20. telen Argum
ve. 21. 22. Szent Ago
git. 23. egül való h
te. 24. s. Eze a győse
me. 25. atum: ezen n
ra. 26. meg: szabad
kk

van. 4. (3) Kétkedtet abban; hogy ha a lelkek a szülektől ves-
 nek eredetű? 5. (a) Az Egs-
 s- pokol közöt; nem ismert har-
 madik helyet. 6. (b) Az embe-
 ri érdemnek keveset tulajdoni-
 tot. 7. (c) Hamisnak tartod eb-
 ben értelmét; hogy a parázna-
 gon kívül, más okokért is el-
 csátbatni mondotta embernek fe-
 leségét. Ezekben találtatott ű;
 s-azonban jól illeszkedik te-
 sége felől. Nosza; ha akarsz
 idvezülni, vállald fel ezeket!
 A kinek nem tők mag agya
 veleje; eszében veheti e te
 helytelen Argumentumodat: Jd-
 vezült szent Agoston a szentek se-
 gítségül való hívásában; azért
 te-is. Ez a győzedelmes Argu-
 mentum? ezen nyugtázó bát-
 ran meg? Izabadé így szólni

kk

okof

(2) Sa-
 meron
 diff. 51.
 in Epist.
 Rom. p.
 474.
 (a) Idem
 diff. 48.
 in cand.
 Epist. p.
 456.
 (b) Sta-
 pletonus
 lib. 2. de
 Instif.
 cap. ult.
 (c) Bell.
 libr. de
 Matrim.
 cap. 14.
 S. Cur
 autem

okosnak : Egy ember à Dunát
által akarván uszni, csak nem
belé holt; azért én-is néki me-

(d) 1 Cor.
3. 15.

gyek? Egy ember (d) tűz által
idvezült; azért én-is à tűzben

(e) Rom.
3. 8.

ugrom? Vallyon s- (e) szabadé
vétkeket cselekedni, hogy abból jó

jújön ki? mind à szent irás, s-
mind à tiéid, meg mondak;

hogy Isten ellen vagyon à
szenteknek segítségül való hi-

vása. Még penig, nem oly cse-
kélyképben vitetik à most vég-

ben, mint szent Agoston idejé-
ben volt. Nem szabad azért

paráználkodni; mivel Dávid-is
azt cselekedte. Mert, à (f)

(f) 1 Cor.
10. 11.

miintésünkre vagyon, à szen-
tek vétkeitől való magunk

meg fogása. De talám csak
jádzol à szegény Magyarság-

gal? mert én azt el nem hiszem
felő-

fe öled; hogy à
sz nt Pálénak
m sképpen nem
ce, talnod: (g) H
gy, is à szent kön
pöj, lok irták azt;
ma tot-is, de én ne
aso meg nem nyu
à könyv, mely az
sten. Mert à Mo
ran mja felől is
Jst ntül adatot az
ste hogy türh
me inyei levelén
len rését! Vagy
(g) à Apostolok irá
nak is Hirtnek. H
kod atik hát ez le
Min daz által; ha
befi éllel; ezekre
Ne ételkedgyél
fége den; mert la
kk 2

felőled; hogy à Romai levelet;
 Szent Pálénak hitted legyen;
 •masképpen nem kellett ezt ac-
 ceptálnod: (g) Ha szinte mond-
 gya-is à Szent könyv; hogy az A-
 posztolok irták azt; s-Istentől bär-
 mazot-is, de én nem hiszem; míg
 azon meg nem nyugszom; hogy az
 à könyv, mely azt mondgya, J-
 steni. Mert à Mahumet Alco-
 ranumja felől-is olvassuk; hogy
 Jstentől adatot az égből. V r I-
 sten hogy türheti Felséged,
 mennyei levelének ily becste-
 lenítését! Vagyon ilyen-is:
 (h) Az Aposztolok irási, alatta vad-
 nak az Hítnek. Hogy táma-
 zkodhatik hát ez levélhez hited?
 Mind az által, ha valóságot
 beszélsz; ezekre kérlek. 1.
 Ne kételkedgyél lelked idvel-
 ségében; mert la hogy ebben

(g) Bell.
 lib. 4. de
 verbo
 Dei caps
 4.

(h) Al-
 bertus
 Piggius
 lib. 1.
 Hierach.
 Eccles.
 cap. 2.
 fol. 8.

nincsen kétséged; hogy a szenteket segítségül hívot szent Agoston, ne idvesült legyen; s szentek is ugy idvesülhet. 2. Ne mondgyad ezt ez után a szent irás felől: (i) Hogy az Ecclesia auctoritással nélkül, kételkedel annak írój felől. Maga ott volna: Pál Apostolnak Romában írt levele.

(i) Idem
ibid.

54. A' csuda tételekkel is akarván már bizonyítani; így kezdesz ígyed oltalmazásához:

(k) Paz-
man. fol.
137. 968.

(k) Elő megmutatok; hogy a Csuda tételek Istennek tanúbizonsági; mellyekkel elhiteti annak igazságát; a mit Csudával erősít, mellyekről, ez Vrunck szavait mondhatyuk: (l)

(l) Ian.
10. 38.

Ha nem hisztek tanításunknak; hiszgyetek a cselekedeteknek. Hogy a szentekhez bocsátot könyör

nyörgésnek ked
sten csudákkal
tor olytagadsat
Julius Császár I
doi Bolondság
le csudákról bi
nunk szavába
Szent Agoston, s
ítélet tudnak
dolgról tenni;
Biksis Costa P
Ezer esztendő ve
tán nem oly gon
tá mber volt I
ham s Csudákat
Miel, (m) az
meg térejeert sen
csak egys. r. buz
szor is; valaminén
bál meg választá
igaz stem csudáka
vejs örökögi csim
kk3

gyöngéjnek kedves volta, sok l-
 stemi csudákkal meg-bizonyitta-
 tot; oly tagadhatatlan, mint hogy
 Julius Császár Romában uralko-
 dot. Bolondság volna, a ki effé-
 le csudákrul bizonságot t. t ta-
 nuknak szavában kételkednék.
 Szent Agoston, s többek; külfömb-
 itéletet tudtak a szemmel látot
 dologról tenni; mint valamely
 Birkzis Costa Predikatorocská.
 Ezer esztendővel a lét dolog u-
 tán; nem oly gonosz lelki isméré-
 tő ember volt Is. Agoston; hogy
 hamis Csudákat költöt le yen.
 Mivel, (m) az egész világnak (m) Aug.
 meg téréseert sem engedi, hogy tom. 4. lib.
 csak egys. r. hasudgyunk. de Men-
 szoval; valaminémű jelenségek- dacio c. 7.
 bal meg válaszhattya ember az 21. Et lib.
 igaz stem csudákat, a szemfény- cont.
 vesztő ördögi csinkosoktul; mind Mendac.
 kap. 20.
 kk3 azok-

(m) Aug.
 tom. 4. lib.
 de Men-
 dacio c. 7.
 21. Et lib.
 cont.
 Mendac.
 cap. 20.

azokból ki tetszik, hogy igazán
 csak *Isten* erőből származot csu-
 dák voltak azok; mellyek a
 szentekhez való abitatósságot
 megpecsételték. Így kellé Pa-
 trociniumod alatt meg maradni
 a vallásnak? Nem tudodé;
 hogy nem minden csuda tété-
 lek Isten tanubizonsági? Im
 a tiéidet tamasztom read: (n)
 Isten engedelmeiből, még az An-
 tichristus s- az ű Katonái is cse-
 lekedetnek igaz csudákat. Más
 penig az ördög felől így izól:
 (o) Mivel hogy az emberek nem
 akarják az igazság fényét bé-
 venni; az hamisság meg erősíté-
 sere, az ördög is csudákat csele-
 keszik. Vallyon s- az (p) ha-
 mis Propheeták, mikor csudákat
 cselekesznek; (q) Joannes s- Jam-
 bres, kígyókká teszik veszszeje-
 ket,

(n) *Stas*
pleton. in
promptus
ar. moras
li Dom.

24. post
 Pentecost.
 pag. 627.

(o) *Sala*
meron.
 som. 4.

pag. 260.

(p) *Törv.*
 13. 16

(q) *2Tim.*
 3. 8.

ké: a (r) viset
 ty k; abból, (s)
 ki az (t) ifilet na
 sé, el s- csudákka
 a (v) válastotta
 ket csak nem el
 a (x) Sátán tes
 sug cselekedetek
 cör Rúsna; az (y)
 le) állító lator
 tót beknek csud
 lek detek, Iste
 gié: A' Christu
 ne nond tiédne
 ner azt mondga
 Ho y ba a ti tami
 szk nk; bídyün
 tek nk; hanem ig
 rul: a nekem nem
 bídy etek cseleked
 kép en; ha én a t
 kedé edet (ha vagy
 kk 4

ket; à (r) vizet vérré változtat- (r) Kijöv.
 tyák; abból, (s) békákat hoznak 7. 12.
 ki; az (t) itélet napján ördög ü- 7. 22.
 séssel s-csudákkal kérkedőknek; (s) Kijöv.
 à (u) választottakat nagy erő- 8. 7.
 kel csak nem el csábítóknak; (t) Matt.
 à (x) Sátán tehettségével, ba- 7. 22.
 zug cselekedeteket tevő Anti- (u) Mat.
 chrisztusnak; az (y) Egből tüzet 24. 24.
 le szállító lator Bestiának, s- (x) 2Tes.
 többeknek csudákat tevő cse- 2. 9.
 lekedetek, Isten tanúbizon- (y) Tük.
 sági? A' Chrístus cselekedet- 13. 13.
 it, ne mond tiédnek ha jó vagy;
 nem azt mondgya ű Felsége:
 Hogy ha à ti tanítástoknak nem
 hiszünk; hiszgyünk cselekedet-
 eknék; hanem így szól magá-
 rul: ha nekem nem akartok binni,
 hiszgyetek cselekedetimnek. Más-
 képpen; ha én à te csuda csele-
 kedetedet (ha vagy on ám) hin-

ném; ennek-is helyt kellene adnom; hogy az Atya te bened, s-te ű benne vagy; (mint Vrunk ott szól) mellyet magad sem hisziz. Ha a csuda cselekedeteknek igazságát, meg akarod mutatni; mutald meg azt is, hogy a tudomány helyes; mert Vrunkban egy-
gyik sem vala hibás. (3) Nem

(17) Ioan.
nes Ferus
in Comm.
Matth.

24.

(a) Gre-
gor. de
Valentia
in Ana-
lys. lib. 1.
cap. 7.

(b) Iose-
phus A-
rosta lib.
3. de tem-
por. no-

dis. cap.

3.

a csuda cselekedetekből kel az tudománytítani; hanem, a tudományból eseket. Mert; (a) nem teszik a csuda cselekedetek magokban csalhatatlanná, a tudománynak igazságát. (6) Egy sem jó csuda cselekedet az, melynek tudománya a szent irással nem eggyes. Tagadom ezt Bölondságnak lenni: Nem azért löttek csudak régen; hogy a szentekhez ment könyörgesünknek

ked-

edves volta
ék. Procaton
en egy tied,
ile: (c) Nem
cselekedetek
tem az Ecclesi
us megintetn
jeket s-csuda
kövessük.
kita világossá
tűnik. Aha
tink erősebb
mint az Isten
li: m ugorka v
ga veleje, h
L fluk Szent
te paradat vere
iti (d) Mellye
as jók Istenek
te felől beszél
te eményi volta
sten meg enged
k

kedves volta meg-bizonyittas-
 sák. Procatorom nekem eb-
 ben egy tiéd, tanuld meg ezt
 rüle: (c) Nem kel a szentek csu- (c) *Andreas Filt-
 cius libr.
 4 de Reg
 publ.
 emend.
 cap. 13.
 30.*
da cselekedetekből vállast erős-
sítem az Ecclesiában, mert Chri-
stus megintet minket; hogy a nagy
jeleket s csudákat cselekedőket
ne kövessük. Az ördög is gya-
korta világosságnak Angyalává
tűnsetik. Azért mi, nem vehe-
tünk erősebb Argumentumot,
mint az Isten beszédéből. Ta-
lám ugorka volt ennek az a-
gya veleje, hogy így beszél?
Lassuk Szent Agoston, (kihez
te hádatat vetted) mit mond
itt: (d) Mellyeket a Pogányok, (d) *Au-*
az újok Istenek csuda cselekede- *gust. libr.
 8. de Ci-
 vi. Dei.
 cap. 22.*
tek felől beszélnek; a gonosz lelek
teteményi voltak azok; kinek I-
sten meg-engedte azt; vagy a go-
 kk s nos-

rosságnak büntetésére, vagy az örök élet keresésére. Mit mondhatna egyebet a béhozott dologról is? Lám régen

(e) 2 Kir.
13. 21.

az (e) *Elisæus tetemei, csudát cselekedtenek*; de még sem hoztatot azért bé, a szentek segítségére való hívások. Lássuk Js.

(f) Aug.
lib. 12.
de Civit.
Dei cap.
9.

Agostonnak, ez aránt Patronusodnak gratiája mit használ: (f) *Ezért lesznek a csudák; hogy Christus hirdettesék fel-támadotnak s-menyben mentnek lenni testben.* De ki cselekedni azokat?

(g) cap.
10.

(h) Libr.
10. cap.
20.

(i) Libr.
de cura

pro mor.
suis cap.

16.

kat? (g) *ISTEN inkább.* Ímért: (h) *Csak egyedül az Istennek tisztelgetni műtőgattyák nekünk a csudák.* Ide való ez is: (i) *Isten, csudákat cselekedet a Mátyrok emlékezetire; mert hasznosnak ismerte azt mi nekünk lenni a Christus hitinek építésére, kinek val-*

ve...
H...
A...
sz...
ze...
fál...
im...
tek...
köl...
gy...
pr...
löt...
sz...
mc...
me...
me...
Ma...
So...
mü...
me...
ug...
nen...

vallásáért szenvedtenek-is azok.

Hol vagy on mindezekben ez:

• *Asért löttek à csudák, hogy à szenteket segítségül hívjuk? Bez- zeg à szentek, è világi bujdo- sálókban, nem kívántak (k) imádaßt, ha csudákat cseleked- tek-is! most-is csak emberi költömény az felölök. Ha u- gyan Szent Agostonbul meg- próbálnám azt; hogy nem azért löttek à csudák régen hogy à szenteket segítségre hívjuk; mit mondanal hozzá? Ved bé, s- meg tarcsad: (l) Nem azért e- melünk oltárokat, hogy azokon à Martyroknak áldozsunk; hanem hogy à Martyrok s- à mi egy Iste- nünknek, áldozatot tegyünk, mely áldozatnál, neveztetnek ugyan à Martyrok, de segítségül nem hívhatnak. Mitsoda? lám*

mostan

(k) Csel.
14. 15.

(l) Aug.
libr 22.
de Civit.
Dei c. 10.

20. con-
tra. Fa-
ust. c. 21.

(n) Idem
lib. 10.
de Civit.
Dei cap.
16.

mostan szent Agostonhoz tá-
matzkodol vala! Haly többet-
istüle: (m) A² Martyrokat, ol-
lyan szeretetnek s- társalkodás-
nak tiszteletivel illettük, mi-
neművel szoktanak ez életben il-
lettetni, az Isten szent emberei.
Vegre ily izavai vadnak: (n)
Még ha az Angyalok parancsol-
nak-is azt nekünk, hogy nekik
áldozsunk; ha szintén azt csudák-
kal megerősítenék-is; nem kel-
lene binnünk; hanem, csak an-
nak kel helyt adnunk; mely e-
gyedül csak az Istennek paran-
csollya meg adati az áldozatot;
ha szintén az, új csuda cseleke-
detekkel meg nem próbáltatik-is.
Ha ezeket pe nélkül való el-
mével olvasnad, nem monda-
nál bennünket: *Biktzis Costa*
Prædicatorocskáknak. Had jar-
jon!

jon! (o) Kere-
as al, bati töl-
te itelletünk;
dolminket l-
Nem csuda a
sejérül csufol-
meg meg nem
jó a Costa hog-
mert amabban
ni erőtlenség
rukk-is (p) P-
(q) Keresztel-
(r) Apostolok k-
szent Agoston
ir s ellen tanit-
gok én azzal, l-
ja allom; mert n-
ta (s) hogy csak
22 k irásiban:
m n tevélyedet.
se ngy facsarta
8 d; nem-is mi

jon! (o) *Reveset gondolunk*
 azzal; ha ti töltek emberi itélet-
 tel íteltetünk; semmiben nem
 vádol minket lelkünk ismereti.
 Nem csuda a vallásnak ellen-
 ségétől csufoltatni! Abban
 még meg nem útközöm. Vgyá
 jób a *Costa* hogy sem az *Acosta*;
 mert amabban erő, ebben pe-
 nig erőtlenség vagyon. V-
 runk-is (p) *Prædikátor* volt;
 (q) *Keresztelő Ss. Janossal*, s-az
 (r) *Apostolokkal* edgyűt. Ha
Szent Agoston valamit szent
 irás ellen tanított; szabad va-
 gyokén azzal, ha én azt nem
 javallom; mert maga meg had-
 ta: (s) *hogy csak azokat fogad-*
gyuk irásiban: melyekben el
nem tévelyedet. A^o *csudákat*
 sem úgy facsarta ű, mint ma-
 gad; nem-is mindeneket vót
 bé,

(o) 1 Cori
4. 3. 4.

(p) *Matt.*
4. 17.

(q) *Matt.*
3. 1.

(r) 1 Cor.
9. 16.

(s) *Aug.*
libr. 2.
de Per-
sev. cap.
21.

(t) Idem.
lib. 22.
de Civit.
Dei cap.

9.

bé, hanem így szólott: (t) *Há-
szintén keresztényének emlékez-
nek is a csudákról; de nem kel-
még is azoknak oly auctoritást
tulajdonítani; hogy minden két-
ség nélkül hitel adassék nekik.
Hallod; hogy Iok csudákat ha-
zugságban hágy, s-kétségteljes-
teszen; maga ű a te mondalod-
ként nem ízereti az házugsá-
got! Hogy mered te azt állat-
ni; hogy meg-választásod az
Isteni csudát az ördögítől? ki
szakadtál hát ezeknek lere-
gekből: (u) Gyakorta meg-csal-
ják az ördögök a mi fsemeinket.
Ismét: (x) Sokakat csele-
kedtetnek az ördögök az embe-
ri erő felet; mellyek csudáknak
tetszenek. Vagyon ilyen is: (v)
Gyakorta a szentek képeibez járó
emlé-*

(u) Ludov.
vicus Vi-
ves in
Comm.
lib. 10.
August.
de Civit.
Dei c. 16.
(x) Tole-
tus Com-
ment. in
c. 3. Ioan.
annot. 2.

(y) Biel. in Canon. Missa lect. 49.

em berek előtt,
szó: az ördög; ha-
mál, a tisztele-
magokat foglal-
Világossabbat
telentettel, me-
tye ember az iga-
máskatul; sőt e-
me lyik az igaz,
mi csuda. Mié-
en nek Scholaja-
lőrak!

5. Példákl
megatni a csu-
telert; így lárt
ho: (a) A' Nic-
um önyörgését
szó: ördös, csuda
töf; mikor étsa-
s-A' Iohannis, kik a
tak vala, a Gyüle-

emberek előtt, csudákat cseleke-
szik az ördög; hogy Isten engedel-
méből, a tiszteletben helytelenül
magokat foglalatokat meg csaliya.

Világosabbat haly: (3) KÜLSŐ (2) Bell.
tekintettel, meg nem válasszat- lib. 3. de
tya ember az igaz csudákat az Rom.
missaktul; sőt el-rejtve vagyon; Pontif. c.
mellyik az igaz, s mellyik az 15. S. E-
mis csuda. Miért nem verettél runt.
ennek Scholájában? De hiel-
fünk!

55. Példákkal akarván tá-
mogatni a csuda cselekedet-
eket; így látz már dolgod-
hoz: (a) A' Nicæa-beli Concili-
um könyörgését a meg-holt Pü-
ffók kőszós, csuda téve fogana-
tossá; mikor étsaka Chrysanthus
s-Musomius, kik az előtt meg-hol-
tak vala, a Gyűlés-beli Püffók
kők

(a) Nice-
phor. lib.
8. cap.
23.

(b) Suri-
us tom 4.
Pazman.
fol. 191. kők levele alá irának; és (b) mi-
kor a Synat el-öslása után a
Templomban eleven forrás fa-
kada. (c) Szent Agoston így ír:
9. Con- Mikor ű Mediolanumban lak-
fess. c. 7. nék; és Szent Ambrus, nagy tisz-
lib. 22. tességgel becsülletesb helyre
Civit. vinne, Szent Gervasius s-Prota-
cap. 8. sius tetemít; egy vak ember meg-
illeté kendő keszkenőjével a ko-
porsót; s mikor assal szemét meg-
töröltte volna, mindgyárt meg-
gyógyula: (d) Szent Ambrus
(d) Am- azt mondgya; hogy sokan meg-
bros. epist. tisztultak az őrdögöktől; mikor
85. de a szentek ruháját illették. (e)
Translat. Theodoretus is sokat ír az ű ide-
S. S. Gervás s Protasii. jében eset csudákrul. (f) Po-
(e) Theod. tamiena Martyr, meg-jelenék,
lib. 8. de Basilidesnek; ki az ű tisztaságát
Curandis megoltalmazta vala; s tudtára
affectio- adá
nib. Gra-
cor. sub.
finem. Pazm. fol. 749. 750. (f) Euseb. lib. 6. cap. 5.

ad i. hogy Ur
nyrt neki.
sa; midon Eu
jst ne; keresst
Templomában,
Szent Janostul;
me t as őrdög
me; vallá; hogy
gor veszté üt.
Sze n látomást a
dor Szent Janos
Sze t Pául s A
ell n, Sergios
olt. Imazák (i) la
ban mint (k) Eva
cep. orus irják.
ver el oltalmazoc
Ki adgya, ha (m)
for ulm? (n) A
nal vóltirégen az
11
(i) 1 br. 17. c. 17. (m) Bir
gr. : Valentinus tom. 3. col. 9
An. st. tractat. 3. in loam

ada hogy Urunkul kegyelmet
 nyert neki. (g) Theodosius Csá- (g) Soz
 szár, midőn Eugenius ellen ké- zom. lib.
 sülne; keresztelő szent Janos 7. c. 24.
 Templomában, segítséget kéré Niceph.
 szent Janostul; hasznát is érzi lib. 12.
 mert az ördög szörnyű kiáltással cap. 39.
 megvallá; hogy ez a nyaka vá-
 gót veszi út. Az után (h) Theo-
 szem látomást az hártzon forgo- do. lib. 5.
 dot szent Janos Evangelista, s cap. 24.
 szent Philep Apostol. Cosroes Niceph.
 ellen, Sergiopólist, a Martyrok loco citat.
 oltalmazák (i) látható ábrázat- (i) Simi-
 ban; mint (k) Evagrius, s- (l) Ni- lia
 cephorus írják. Csuda fegy- 2 Mach.
 verrel oltalmazod táborodat! 10. 29.
 Kitudgya, ha (m) ellened talál c. 11. 8.
 fordulni? (n) A' Donatisták- Pazman.
 nak volt régen az szokások; hog fol. 968.
 effé. 969.
 (k) Libr.
 4. c. 28.

11

(l) Libr. 17. c. 17. (m) Bir. 7. 22. (n) Gre-
 gor. de Valentia tom. 3. col. 95. in Thomam ex
 August. tractat. 3. in Ioan.

(o) *Salo-*
meron
disp. 24.
in Ioan. 3.

(p) *Tbo-*
mas pars.
1. q. 117.
ars. 4.

(q) *Tbo-*
mas pars.
1. q. 1. ars.
ad 2.

(r) *Gre-*
gor. de
Valent.

efféle csuda látásokhoz támasz-
kodgyanak. Még sem tudod;
hogy (o) régen az ördög, Mon-
tanust s-à Novatianusokat, Pri-
scilla s- Maxilla képében csalá-
meg? mit itélsz te is a meg-je-
lent lelkek felől? Talám in-
káb ezt kel mondani; hogy (p)
gyakorta tettetik az ördögök
magokat meg-holt emberek lel-
keknek, à pogányok tévely-
gésinek megerősítésére, kik ef-
felét hisznek vala. Elég volna
nekem ez it: (q) *A' mi hitünk*
à Prop'hétákon s- Apostalokon;
nem egyéb fele meg jelenésiken
fundáltatik. De lássuk miben
bizol. A' mi à Nicæai Gyűlést
illeti; nem kellene annak hin-
ni à te tetzésed berént-is; mert
(r) abban való Axiákat, meg-
vejt-

vejtették az
ha zintén ollyan
tal volna-is, à
hol emberek
vél en; ki hiter
hog y azt azok
En e tiéid mo
mal kodom oll
m-e dolgok, à
kőp-fojoknál efi
salo taknak lelke
min-énkor az örd
bere-ét meg-csalá
A' vagy nem in
santus s- Mufom
az ördög? meg l
(t) gyakorta ugy
dög-é, mint ha
meg-holtaknak lel-
kép- n meg-csalá
reke- s-à Pogányol
csipe-essék jstvek

vesztegettek az eretnekek. De ha szintén olyan új irást talál-
tak volna-is, a fel-jedzet meg-
holt emberek neve alatt a le-
vélben; ki hiteti velem azt el,
hogy azt azok írták legyen?
En é tiéd mondasokhoz tá-
maszkodom olyankor: (s) A' (s) Hie-
ronymus
Magius
libr. 4.
Miscelo-
lan. c. 12.
Peltanus
cap 5. de
Purgat.
pag. 235.
mely dolgok, a meg holtaknak
koporsojoknál esnek; soha nem as
halottaknak lelkek azok, hanem
mindenkor az ördögök, s az em-
bereket meg-csaló gonosz lelkek.
A' vagy nem irhatotté Chry-
sostómus s-Musomius nevek alatt
az ördög? meg lehetet; mert
(t) gyakorta úgy tettetik az ör- (t) Pere-
rius de
Magial.
i. cap. 11.
S. Sed
audia-
mus.
dögök, mint ha ők volnának a
meg-holtaknak lelkek, hogy ek-
képpen meg csalhassak az embe-
reket s-a Pogányok tévelygés-ét
csepegecsék szívükben. Surinust

(a) Ba-
ronius
Tom. 3.
ann. 324.
S. 226.

(x) Lu-
dovicus
Vives an-
not. in
August.
libr. 22.
de Civit.
Dei c. 8.

(y) Posse-
vinus in
Appara-
tu Sacro
in verbo

citalod; de mivel hogy (u) igen
hasznos embernek hivattatik egy
vallásodon valótul; afféle czi-
gány természetűnek én nem
hiszek. Szent Agoston felől
még is így hiszek: (x) A' mely
írásiban Szent Agoston, a szentek
teteménél lot csudákat mon-
datik állatni; azt a könyvet sok
mocskos kezek megundokították.
Ezt az írást sem javalhatom
hát! De nem az a kérdés; ha-
nem, e forog fen: Tanították
azt Szent Agoston; hogy a szentek,
az őket imádásért cselekedtek
legyen csudákat? Ez a fel-tört
czelod; de mindenkor mellet-
te bocsátod el nyiladat. Szent
Ambrus felől a mely könyvet
elől holzsz; meg-tudgyad: (y)
nem övé volt az. (z) Sok hamis

dol-
Ambrosius (x) Baronius Ann. 388. num. 7.

di fogok is vad-
te hellsz hat v-
e; y tied, azok
ly; kik azt áll-
itát napja elő-
szentek fsten or-
na od hat még
sz: gbul véle a l
da ételre? Min
s-n ind Josome-
tel notában; b
vel k. (c) M
ké, elkedéssel k
ap lgaatnám há
pso us Hystort?
sok könyvéhez
mel előtted (d
gris sem mond
zet utborokkal e
szenteket a csudá
Ne, a kellett volna

*dolgok-is vadnak benne. Mit
terheliz hat vele? Theodoretus
egy tiéd, azok közzé számlál-
lya; kik azt állatták; hogy (a)
ifjélet napja előtt nem látták a
szentek fűten orcsáját. Mit vo-
natod hat még-is le menyor-
szágbul véle a szenteket a csu-
da tételre? Mind (b) Eusebiust,
s-mind Jozomenust most ejté-
tek notában; bár ne bizonics
vélek. (c) Nemely csudákat
kétkedéssel kel binni. Miért
ápolgatnám hát én az új Nice-
phorus Hystóriá? A' Machabeu-
sok könyvéhez sem kezdek,
mert előtted (d) gyanos. Eva-
grius sem mondgya a fel-jed-
zet authsorokkal edgy ű; hogy a
szenteket a csudákért imádták.
Nem kellett volna hát Bellár-*

(a) Sixe-
tus Se-
nensis lib.
6. Bibli-
oth. an-
not. 345.
(b) 1.
Told.
punct. 52

(c) Aug.
libr. 20.
de Civit.
Deic. 8.

(d) 1.
Told.
punct. 26

minussal edgyüt izzadnod a
csudák elől hozzásában.

56. Még-is a Csudák így
számlaltatnak: (e) Meg-jele-
nek Atillának, a Romai Leo Pá-
pa mellett, szent Peter és szent
Pál; kiknek fenyegetése, el-té-
rité Atillát Olaszországtul. (f)
szent István első Martyr, a
Gyjszafeléségének, Sarolta Asz-
szonynak, meg jelenék; és así
parancsolá, hogy fiát Istvánnak
keresiteltesse, kinek gondgya-
viset-s-re magát igiré. (g) Sig-
mond Király idej-ben, mint tar-
totta Boldog Aszony elevenen,
az holt tetemek kösöt, három e-
gész esztendeig, az ő hív szolgál-
ját, hogy meg gyonsatnak; Bon-
finius meg-írta. (h) Lajos Ki-
rály, 1406. esztend-ben Boldog
Aszonytul bátorittatván, keve-
sed
- (e) Bon-
fin De-
cad. 1.
libr. 7.
- (f) De-
cad. 2.
libr. 1.
- (g) De-
cad. 3.
libr. 3.
- (h) Ioan-
nes de
Tutor.

se (magával)
g) bse. Jo te
ki retire, Czele
pa it Szenteg
ne i ajtaja fel
kire, e vagyon
R x Hungari
m iericordia,
ca i gloriosc o
re omban, lati
szc rynnak esu
re, abrázattyat
re en terdre es
re n Bátori l
eg nagy velsed
ba i totta. Eg
ne em e citált a
as itben kalauz
es i el-tévely
ke bettek, ama n
mi den ember sa
go c fazaka mell

fedmagával sok Törököt meg-
 győze. Jo teteményének emle-
 kezetre, Czelben egy nagy rosp-
 pant Szentegyházat építe; mely-
 nek ajtaja felet, öreg márvány
 kúre, è vagyon írva: Ludovicus
 Rex Hungariæ, per Matrem
 misericordix, victoriam Turci-
 cam gloriosè obtinuit. (i) Lau- (i) Hora-
 retomban, láttam Boldog Asz- tius Tur-
 szonynak esüftébül öntöt nagy ö- sellinus
 reg ábrázattját; lábánál, fegyve- Hist.
 rében térdre esven könyörög à Laur. l.
 régi Bátori István, hogy útet sol. 2. cap. 6.
 egy nagy vészedelemből meg szá- Pazm.
 badította. Eggyik sem lehet
 nek em è citált autborok között,
 az hitben kalauzom; mert (k) (k) An-
 ezek is el-févelyedettek s-vét- toninus
 kezettek, ama mondás szerént: par. 3.
 minden ember hazug. A' ma- Summ.
 gok fazaka mellé-is szitottak; tit. 22.
 cap. 7.

mert ki tudgya, talám űk-is
 meg-izelítették volt a szentek
 Patrociniumját? A' tiédttúl ta-
 nultam én azt: (l) Sokan hiszik
 azt, hogy a meg-holtak közül jó-
 vetel legyen az előkös; de nem
 jól hiszik, mert affélek csak meg-
 jádttottatások. De ha izintén
 meg-jelennének-is némelyek;
 az a kérdés; hogy ismernéd
 meg: hogy azok jó s-nem go-
 nosz lelkek, holot nincsen te-
 ftek? a vagy talám fel táma-
 tyak testeket-is a koporsobúl
 s-ugy júnék haza? Bonfinius is
 (vagy akarki) talám élt szent
 Péter s szent Pál idejekben;
 hogy e meg-jelent lelkeket
 meg-ismérhette? vagy talám
 a tetti szem-is meg láttya a
 lelket? Volt oly idő; (m) szent

Jakab

(h) Glossa
 in c. qui
 divina

Caus. 14.
 q. 1. ad
 verba,
 Multi
 quoque.

(m) Le-
 genda
 Lombard

dica cap. 94. in Iulio.

Jakab Apostolus
 meg-izelítették
 k. E' gonol
 meg csalta Va
 hogy Christus
 in adná. (o) S
 is Christus kép
 K tudgya ha
 be volt a dol
 loy, hogy a m
 ke; bentekek
 lot (p) senki a n
 kö t nem tud k
 ni; Sanem, kin
 va; képpen valo
 lem. De te a
 meg; Vgytetzi
 seg; vert ad Bon
 ter. szent Pál k
 nagy Isakallu ve
 s-re; tenetes aór a
 mon; gya. Hilze
 115

Jakab Apostol képében jelent
 meg az ördög egy buzdosó ember-
 nek. E' gonoliz lelek, (n) ugy (n) Cor-
 meg csalta Valens Barátot is; nei. us a
 hogy Christus helyet az ördögöt Lapide in
 imadná. (o) Szent Martonnak 2. Cor.
 is Christus képében jelenék meg. 1. 14.
 Ki tudgya ha itt is külö- (o) Zvin-
 ben vólt a dolog? Csuda do- gerus thes
 log, hogy a meg nevezet lel- at pag.
 kek; benteknek iteltettek! ho- 1500.
 lot (p) senki a meg jelent lelek (p) Mar-
 közöt nem tud kölömböséget ten- tinus
 ni; hanem, kinek Isten azt ki-
 vált képpen való módon meg-je- Delrio
 lenti. De te azt kitűl tudod libr. 2.
 meg? Vgy tetzik, (q) ki vont Disquis
 fegyvert ad Bonfinus szent Pé- Magic. q.
 ter s- szent Pál kezében; őket 26. § 3.
 nagy szakállu vén embereknek, (q) Bon-
 s- fin. loco
 rettenetes ábrázatainak ut ante,
 mondgya. pag. mibi
 105.
 Hilzedé, hogy az
 115 Egbe-

Egbéli lelkek úgy jelennye-
nek meg? vagy talám az Eg-
ben-is *fegyver* házak vadnak?
Szent *Jstván Király* felől jól itil
ugyan a szeretet; de azt kérde-
nem tőled; honnan tudod,
hogy *bizonyossan* a meg-dicső-
ült Izentek között vagy-on?
mert ha csak a *Pápa Canonizá-
lását* teszed fel fundamento-
múl; ebben a magadéi ellen-
ségid, hald meg: (r) *A^o Canoni-*

(r) *Pani-
garolus
lect. 9.*

part. 2.

(s) *Cor-*

nelius A.

grippa de

vanit.

scient.

cap 98.

(t) *Bel-*

lar. l. 4.

de Rom.

Pontif. c.

11. §. Ad

quartum.

sáltak felől *Joba* sem mondgyuk;
hogy e *bizonyossan* idvesült.
Mert (s) *sokak* kiknek eretnek
tudományok vagy-on, *Canonizál-
tatnak*. Lám (t) *Adriánus Pá-
pa* az ű *Prædecessorát Honori-
ust*, eretneknek itilé. (u) *VII-
dik Gergely, Tiberiust*, ki *Ariá-
nus vala; Canonizála*. En nem

(u) *Balaus*

hozom

hozom kérs
jambor Kir
fundamentu
len állónak a
tni. Ha p
nem tudod h
ét állatod h
a nál-is inká
A szory fia gon
lota magát? E
enek: (u) A^o
nek nekünk jó
cmentek kösöt
m g-maradote
nem volt Sátár
hogy (x) gyon
lg izokot az ő
ha narza: (y) A
lok gyakorta vil
lro itünnek; tisz
kai parancsolnak
sok uttilianak.

hozom kétségben idvelségét
 a jambor Kiralynak; csak a te
 Fundamentumodot, dülő fél-
 ben állónak akarám meg-mu-
 tatni. Ha penig bizonyossan
 nem tudod hogy idvezült, mi-
 ért állatod hogy meg-jelent?
 annál-is inkább, hogy a Sarolta
 Aszony fia gondviselésére aján-
 lotta magát? Ellene vagyon az
 ennek: (u) A' szentek nem ad- (n) Ge-
 nak nekünk jókat. De talám a orgius
 csontok között sárom esztendeig Cassander
 meg-maradot embernek dolga, in Cons.
 nem volt Sántani játék, mert la ult. are.
 hogy (x) gyonáért emlegetet? 21. pag.
 Így izokot az ördög jádtzani; 964.
 halhatza: (y) A' gonosz Angya- (x) Bon-
 lok, gyakorta világozság Angya- fin. mihi
 livátúnnek; tiszteességes dolgo- pag. 398.
 kat parancsolnak, s. a tilalma- (y) Ioan-
 soktúl tiltanak. Tisztaságot kö- nes sa-
 vetnek risberi.
 ensis libi
 2. polier.
 cap 27.

vetnek, s-használnak az embe-
reknek; hogy annál inkább halgas-
sák őket az emberek, s-édesdéb-
ben szerefsék. Csudálkozom
tajta; hogy Lajos Királyt, Tu-
rotzi Fános mondta-ként legél-
lette egyszer Boldog Afzony,
másfelzör megéntel-hadta; s-
(3) ily keserves igyében mellet-
te ki nem költ; maga Mobacs
mezeje-is elég tagas vala à le-
gélhetésre. Régen à Templo-
mok építésében, nem à szen-
tek neve forog vala fen; ér-
csed: (a) Az Istenes Constanti-
nus, csak egyedül az Istennek
Consecrála mindenűt à Templo-
mokat; nem is az emberekről, ha-
nem az Istenről nevezése őket.
Mál-is: (b) Ha valamely Szent
Angyalnak Templomot csinál-
nánk;

(a) Ense-
bius in
orat. de
laudibus
Constant.

(b) Au-
gust. Con-
tra Ma-
ximian.
libr. 1.

pag. 689. Tom. 6.

nánk; el-távoznánk à Christus
 igazságától. (c) Most vala er- (c) i.
 rül szó. Ha *Bathori Jstvánnak* Told.
 csak képe könyörög, a *Boldog* pnncl. 18.
Szűs képenek; nem következik
 onnan; hogy az Isten képe
 teremtetet embereknek is aze
 kellyen cselekedniek. Vagy
 talám az álomból is valóságos
 dolgot akariz ki-hozni! Nem
 à *Szent Szűshöz* igazit Isten; ha-
 nem magához, így szólván:
Hij segítségül engemet!

57. Vádoláshoz kezdvén;
 ily szókat ejtesz: (d) Az ellen- (d) Solza
 kezők azt forgattyák; hogy à *Szen-* so. 15.
tek segítségül hívása, az egyelő
Jstent gyalázza; ki azt parancsol-
lya, hogy űtet segítségül hívjuk.
Es, az ű benne való tellyes bi-
sodalmunknak fogyatkozását je-
lenti; mint ha Istenben nem vol-
 na amaz

(e) 1. Tím.
4. 16.

(f) 1. Tím.
2. 5.

na amas igaz bisakodásunk, melyet (e) Szent Pál kíván az hívők imádságában. Ennek felelte azt vitattuk; hogy a Christus közbenjárását elegendenné teszi; (f) a ki ű kívül más közbenjárót keres. Nem helyes. Mert; miképpen az élő embereket, vagy az Angyalokat kérvén, hogy érettségünk imádkozzanak; sem Istenünket nem gyalázzuk, sem a Christus közbenjárását nem kisebbítettük. Ugy a dicsőült szenteket; hasonló tisztelettel illetvén, nem vétünk Isten ellen. Mert azt a segítségül hívást, s közbenjárást, a szenteknek nem nyújtjuk, mely az Isteniséget és ű magát Christust illeti. Miképpen azért Szent Pál, az élő embereket kérvén, hogy érte imádkozzanak, Istenhez való bizodalomban

lomban megne
ni sem azért
imádságát, hogy
bízunk; hanem
szent irásban o
Isten úgy tiszt
hozzánk kére
nőket bocsátan
ra szólta, hogy
gittéget kérjek
imádságáért e
Szent Job penz
nyirgéseért ir
Isten. Bezz
feres lelkünk
hog Istenünk
Christusunk tisz
nak adattatik.
gya, senkire te
len nem fogunk
léke: Izenvedün

lomban meg nem fogyatkozot; ugy
 mi sem azért kérjük a szentek
 imádságát, hogy az Istenben nem
 bíznánk; hanem azért, mert a
 szent irásban olvassuk; hogy az
 Isten úgy tiszteli az ő szenteit;
 hogy ezek kerése által akart bű-
 nőket bocsátani. Sőt, néha pa-
 rancsolta, hogy (g) azoknak se- ^{(g) Iob.}
 gítségét kérjek. (h) Ábrahám ^{42. 8.}
 imádságáért engedett Isten. (i) ^{(h) Gen.}
 Szent Jób pedig, az Angyal kö- ^{20. 7.}
 nyörgéseért írja, hogy irgalmaz ^{(i) Iob.}
 Isten. Bezzeg e faj, s- e ke- ^{33. 23. 24.}
 ferves lelkünknek ugyan-is; ^{Pazm.}
 hogy Istenünk dicsősége, s- ^{fol. 970.}
 Christusunk tisztessége, más-
 nak adattatik. Istenünk tud-
 gya, senkire semmit helyre-
 len nem fogunk; hanem effé-
 léket szenvedünk nehezen.

(k) Bel-
lar, lib. 1.
de Beat.
Sanct.
cap. 20.
resp. ad
3. arg.
(l) 1.
Kron. 6.
30.
(m) Co-
rueus in
Enchirid.
pag. 390.
(n) Ier.
23. 24.
(o) In
16 Cantico
Mosis Ex
15. ad
Mariam
accom-
modato.
Petrus
Damjan.
serm. 1.
de Nativ.
Maria.

1. (k) A' szentek tudgyák azo-
kat-is, mellyeket szivünk indu-
lati beszélnek. Maga: (l) Te tu-
dod Uram, az emberek fiainak szí-
veket! 2. (m) A' dicsősség-
nek ajándéka szerént, mindenűt
vadnak a szentek. Maga: (n)
Nem de nem én (Isten) töltöm é-
be mennyet és földet? 3. (o)
Te vagy a mindenható Aszso-
nyunk. Maga: (p) En vagyok
(így izól az Vr) a mindenható
Isten. 4. (q) Halálunk oráján
végy hozzád Aszonyunk. Ma-
ga: (r) A' te kezedben ajánlom
Uram az én lelkemet. 5. (s) A'
szentek érdemek által segélte-
tünk. Maga: Christus (t) sebeci-
vel

(p) Ter. 17. 1. (q) In Breviario Colonienf in
curfa Maria pag. 97. col. 2. (r) Sol. 31. 6.
(s) Lindanus in Episom. doct. Evang. pag.
233. (t) Esa. 53. 5.

ve' gyagynultu
an insoltat
az egyekre ve
tek és emelly
Szereimet az
mer, az én seg
vagon. 7.
szentek által el-
gők Maga: (l)
Isten meg-ron
lába fokalat. 8.
kell tes ajandé
szár naznak rea
Minden fokell
vilá oságnak A
Kel szenteket
éretünk Isten el
Maga: (d) Christ
tünk és Istennek
Gon ot viselnek

(d) Ro. 8. 34. (e) Col. 3. 1.

vel gyogyultunk meg. 6. (u) A' (u) Bel-
 arancsoltatik, hogy szemeinket lar lib. 16
 az hegyekre vessük; az az, a szen- de Beat.
 tekhez emellyük. Maga: (x) Sanct. ca
 Szemeimet az hegyekre emelem; 17. s. 2.
 mert, az én segítségem az Urtul (x) Soli
 vagyon. 7. (y) A' meg-bolt y) Bell.
 szentek által el-űzetnek az ördö- lib. 1. de
 gók. Maga: (z) A' békeségnek Beate
 Istene meg-rontya a Sátánt a ti Sanct. ca
 lábaitok alatt. 8. (a) Minden tö- 19. s. 21.
 kélletes ajándékok Máriától is (z) Roma
 származnak reánk. Maga: (b) 16. 20.
 Minden tökéletes ajándék, a (a) Osis
 világosságnak Attyától jő. 9. c) dorus
 Kel a szenteket kérni, hogy mi tom. 3.
 érettünk Isten előtt esedezzenek. Conc. 1. in
 Maga: (d) Christus esedezik éret- assumpt.
 tünk az Istennek jóbján. Beat.
 Gondot viselnek az Egbéli szen- Virg. pag.
 mm tek 466.
 (b) lak.
 1. 17.
 (c) Colled
 rus in
 Enchirid.
 cap. 14.

(d) Rom. 8. 34. (e) Coster. in Enchirid. pag. pag. 400.
 394.

- (f) 1 Pet. 5. 7. *tek é világiakra. Maga: (f) Gondgya vagyon Istennek ti ru-
latok. 11. (g) Bizodalmassan.
(g) Biel. in Can. Miss. lect. 30. (b) Soli, 115. 9. 10. (i) Cor-
nelius à Lapide in Comm. Epist. ad Philem. 4. 4. (k) Esa. 42. 8. (l) Eccius in En-
chir. pag. 154. (m) Ian. 2. 15. (n) Sua-
rcz tom. 2. Comm. in Thom. disp. 23. 9. 37.*
- (i) *Ugyan azon hittel hiszünk à
szentekben, mellyel az Ur Jesus
Christusban. Maga: (k) Nem
adom (én Christus) dicsősége-
met másnak. 13. (l) Hasznos-
sabban végben víbettyük az I-
stenhez való járulást à szentek
által. Maga: (m) Ha valaki
vétkezik, vagyon szószóllónk
az Attyánál, az Ur Jesus Chri-
stus. 14. (n) Kérünk tégedet,
hogy à te Fiadnak el-jövedele-
kor, szabadics meg minket amaz
örökké való tüstül! Maga: (o)
A' ki*
- (o) Ian, 5. 24.

kién benne
Isten; nem me-
nem as balab-
aromkodás az
igó hivatik seg-
sállónk, köny-
Maga: (g) Val-
as Atyától az én
aanya tinektek.
à önyörgés, me-
tei által; hogy
Christus végben
(s) Nancsen ma-
fo. kívül) idv-
Együtt munkálk-
ria, a meg-váltá-
ban Krisztussal.
mm
ne et toper Martinum
1. ca. 5. fol. 13. b. Bri-
3. O. riu tom. 4. conc.
63. 3

A' ki én bennem (Christusban)

Hiszen; nem megyen a kárbaozatra,
-banem az halálból életre. 15. (p)

Karomkodás az; mikor Christus
igy hivatik segítségül: Mi szó-
szollunk, könyörögj érettünk!

Maga: (g) Valamit kérendetek
az Atyától az én nevemben; meg
adgya ti néktek. 16. (r) Jóbas

a könyörgés, mely leszen a szen-
tek által; hogy sem az, mellyet
Christus végben viszzen. Maga:

(s) Nincsen másban (Christu-
son kívül) idvesség. 17. (t)

Eggyüt munkálkodot Szűz Ma-
ria, a meg-váltásnak munkájá-
ban Christussal. Maga: (u) E-

mm 2

gye-

na edito per Martinum Simmum in fol. lib.

1. cap. 5. fol. 13. b. Brigitta in revelat. cap.

3. Olorius tom. 4. conc. pag. 530. (u) E(n)

63. 3.

(p) Lin-
danus in
Scripto.
cui titu-
lus: Con-
cordia
discors.

pag. 1434

(q) Iana

16. 23.

(r) Sal-

mer sub

finem di-

spat. 7.

pag. 467.

(s) Cselo

4. 12.

(t) In

Mariato

An.

1493.

Argentia

a. Maga: (n)

Istennek ti ru-

Bizodalmaffon

kimmünk, hogy

által idvesség.

(g) Jrael s. n.

az Istenben. 12.

bittel hiszünk a

lyel az Ur Jesus

Maga: (k) Nem

altus) dicsősége-

3. (l) Hason-

vibettük az J-

járulást a szentek

(m) Ha valaki

gyon szószollunk

az Ur Jesus Ch-

Kerünk tegé-

ának el-jövetel-

meg munket an-

üstül! Maga:

5. 24.

- (x) Lu. gyedül tekertem a sajátot. 18 (x)
 dev. Vir. Sokan, a keresztyének közzül,
 in Comm. úgy imádgák a szenteket mint
 libr. 2. Istent. Maga: (y) Csak egye-
 August. dul Istennek szolgál. 19. (3)
 de civit. Szent Antal Olasz országban s.
 Dei cap. 27. Galliában, sokkal buzgoságossab-
 (y) Matt. ban tiszteltetik, hogy sem az hal-
 4. 10. batatlan Isten. Maga: (a) Ki-
 (z) Bo- csoda olyan Isten, mint te vagy?
 din. in 20. (6) Isten Asszony Maria;
 Meth. Hi. kinek az Angyalok éneklék a-
 flor cap. 100. maz hármaz éneket az égben.
 7. 13. Maga: (c) Szent, Szent, Szent,
 (b) An- a Seregeknek Ura Istene. 21.
 toninus (d) Fel-emelte Isten Mariát, s-
 part. 4. adot néki, minden nevek felet
 summ. való nevet. Maga: (e) Fel-ma-
 tit. 15. c. gasztalta Christust Isten, s- adot
 44. néki
 (c) Esa. 6. 3.

(d) Suarez. tom. 2. Comment. in Thomam. q.
 37. disp. 22. sect. 2. (e) Phil. 2. 9.

in ki minden m
 Maria! meg
 be, minden m
 fátalat valok
 ga (g) A' J
 jol ak meg m
 (h) Imádgán
 ny nek, a pog
 nei setégi. M
 kos lak as Iste
 na! minden ne
 st Fiunak dic
 os. Ennya dics
 (i) Az én dics
 nek nem adom.
 meg és én bün
 à te vagy irgal
 Ma a: (n) Bo
 met Istenem, a t
 ságo l szerént.

mn

(o) D. Ciprianus de temp
 ges. 6. de Sanctis pag. 2

né ki minden méltoságot. 22. (f) Maria! meg hajolnak a te neved-
 .ben, minden mennyei, földi, s-
 föld alatt valoknak térdek. Ma-
 ga: (g) A' Jესusnak nevére ha-
 jolnak meg minden térdek. 23. (g) Imádkoz-
 nyunk, a pogányoknak minden
 nemzetségi. Maga: (i) Imád-
 koznak az Isten előtt, a pogányok-
 nak minden nemzetségi. 24. (k) A' Fiúnak dicsőssége, mindegy
 az Anyja dicsősségével. Maga:
 (l) Az én dicsősségemet senki-
 nek nem adom. 25. (m) Bocsásd meg-
 az én bűneimet A'szonyom,
 a te nagy irgalmasságod szerént.
 Maga: (n) Bocsásd meg bűnei-
 met Istenem, a te nagy irgalmas-
 ságod szerént. 26. (o) Anyai

mm3

mél-

(o) Discipulus de tempore in serm. quadra-
 ges. & de Sanctis pag. 263.

(f) Blasi-
 us de Vie-
 gas in
 Comm.

sup. Apo-
 cal. pag.
 544.

(g) Phil.
 2. 10.

(h) In
 Psalterio
 Beat.

Mar.

(i) Solt.
 23. 28.

(k) Blasi-
 us de Vie-
 gas in
 comm.

super A-
 poc. pag.
 543.

(l) Esa.
 42. 8.

(m) In
 Psalt.

Maria.

(n) Solt.

51. 1.

meltosága Szerént, Gatalma va-
gyon Máriának, Fián az Ur Jez-

(p) Matt.
28. 18.

(q) Bell.
lib. de
Monachis
cap. 14.

§ Deo
facta.

(r) Soli.
116. 14.

(s. c. Ho-
nestum
caus. 22.

q. 5. ex
Cornelia
Papa.

(t) Törv.
10. 20.

(u) Fer-
dinandus
Quirinus
de Sala-

zar in c.
3. Prov.

15. 16. 7.

datot nekem Gatalom mennyen
és földön. 27. (q) Jgazán té-

tetnek fogadások a Szenteknek.
Maga: (r) Az én fogadásomat

meg adom az Urnak. 28. (s)

Tisztességes dolog a Szentekre

esküdni. Maga: (t) A' te Urad

Jstened nevére esküddyel. 29.

(u) En általam (Szűz Mária ál-
tal) uralkodnak a Királyok.

Maga: (x) En általam (Chri-
stus által) uralkodnak a Kirá-

lyok. 30. (y) Szintén ugy Ga-
lálra adta Mária Christust mi é-

rettünk, mint szintén az Attya.
Maga: (z) Az Attya nem ked-

vezet Fiának, hanem mindnya-
junkért

(x) Peld. 8. 15. 16. (y) Idem Salazar ibid.
num. 224. 225. 226. (z) Rom. 8. 32.

junkért adta
Mária testét
v. csorájában.
cs. lekedgyetek
te. re. 32. (c)
saját; tellyessé
de. losta Mária.
m. tékkel adg
na. az ú. Lelke
de. ket Mária
sten el. Maga:
ke. Isten Christ
da. mentumának
el. tte. 34. (g)
szin. vala az ege
va. k. Maga:
szin. vala az ege
stun. ot. valék.
cse. kedet Mari
fog. sem mint Jst
ün. ön maga. bora

junkért adta űtet. 31. (a) A' (a) Idem
 Mária testét is kel venni az Ur num. 144.
 vacsorájában. Maga: (b) Est (b) 1 Cor.
 cselekedgyétek az én emlekeze- 11. 24.
 temre. 32. (c) A' Szent Három- (c) Idem
 ságot; tellyességgel, meg-ajan- Salazar
 dekozta Mária. Maga: (d) Nem num. 303.
 mértékkal adgya Isten Christus- (d) Ian.
 nak az ű Lelkét. 33. (e) Min- 3. 34.
 deneket Mária által választot J- (e) Idem
 sten el. Maga: (f) Választot min- num.
 ket Isten Christusban, világ fun- 299.
 damentumának fel vetésének (f) Eph.
 előtte. 34. (g) Mikor Isten ké- 1. 4.
 sziti vala az egeket, én Mária ot- (g) Idem
 valék. Maga: Mikor Jsten ké- num. 383.
 sziti vala az egeket, én (Chri- 416.
 stus) ot valék. 35. (h) Többet (h) Apud.
 cselekedet Mária az emberrel, Pelbarū
 Sogy sem mint Jsten. Maga: (i) Stellariū
 űnnön maga bordonz Isten; s- nin- libr. 11.
 mm 4 czen par. 2.
 (b) Törv. 32. 12. cap. 11.

(i) Apud. csen ű vélemás Jsten. 36. (i)
 Turfell. Rettenetes ez hely; mert it va-
 Hist. Lau- gyon Maria az Égnei kapuja.
 rei lib 2. Maga: (k) Mely rettenetes ez
 cap. 6. hely; mert bizony itt vagyon az
 (k) Ter. Ur. 37. (l) Oly méltóságos à
 28. 16 17. Boldog Szűz; hogy szabad ű ben-
 (l) Iesui. ne meg-látni az Jsten végbetet-
 ta Viegas. len nagyságát s- mindenhatósá-
 in Apoc. gát. Maga: (m) Mibez hasonlí-
 12. Com. totok engemet; (Istent) s- mibez
 1. sect. 4. teszték egyenlővé? Itillye
 (m) Esa. meg ezekbűl, à Keresztyén-
 46. 5. ség; ha nincsenké ezek Isten
 gyalázattára, s- édes meg
 Válonk kiűsebségére! Bez-
 zeg az embereknek érettünk
 való esedezések, nem esik Isten
 ellen; mert nem olyan, miné-
 mű tulajdonittatik à dicsőült
 szenteknek; (Lás erről⁽ⁿ⁾ fel-
 (n) Pag: 340. 341.
 342. 342.) de à dicsőült szenteket
 segít-

sejtségre hiv-
 ra vagyon Ite-
 tulajdonittatik
 ste nek s- Chr-
 ga d meg-jól
 do gokat. Ec-
 Unk minket
 na o meg-isér-
 nel? Nagy P-
 kűk azt meg-
 le kérünk; sőt
 stu unknek hoz-
 retti, hogy
 me y szenté.
 ten im hát én
 lem? Tagadom
 An paloknak vo-
 nen kisebbitené-
 tit. Tudodé hog-
 mezt az Atyáso-
 stus által: mit un-
 An palokat azért
 m-

segítségre hívni, bocszúságá-
 ra vagyon Istennek. Mert á-
 tulajdonittatik nékiek, à mi I-
 stennek s. Christusnak. Rázo-
 gasd meg-jól az elől számlált
 dolgokat. Edesdeden ^(o) *hiv* ^(o) *Matt.*
Urunk minket hozzája; s-azt ad- *11. 28.*
nam még-is én valamely bent- *Ian. 6.*
nek? Nagy ^(p) *kész ű, mi né-* *37. és 14.*
künk azt meg-adni, à mit tū- *6.*
le kérünk; sőt ^(q) *nagyob* ^(p) *Matt.*
Christusunknak hozzánk való sze- *18. 19.*
reteti, hogy sem mint akar *Ian. 16.*
mely szenté. Miért idegeni- *23.*
teném hát én el Vramat tū- *1 Ian. 5.*
lem? Tagadom azt hogy az *14.*
Angyaloknak való reménkedés, ^(q) *1 Ian.*
nem kisebbitené Urunk becsüle- *15. 13.*
tit. Tudodé hogy ^(r) *senki nem* *Sid. 4. 15.*
mehet az Atyához, hanem Chri- *(r)* *Ian.*
stus által: mit untatnád hát az *14. 6.*
Angyalokat azért, hogy jutaf-
 mm 5 fanak

fanak szemben Istennel? Lám
 (s) *Tük.* egyízer az ^(s) *Angyal*, Istent té-
 19. 10. véà könyörgésben *tsélul*, mi-
 kor *szenf' fanoşt* ű hozzá igazi-
 tá; még-is te reájok szabnád à
 mi Istené! Nem igazit min-
 ket à szent irás az *Angyalokhoz*
 könyörgésünkben; hanem ezt
 hadta, hogy így szollyunk: *Mi*
Atyánk ki vagy mennyégben!

(c) *Iren.* Halgasd ezeket ha tetízik: ^(c)
 lib. 1. cap. 23. Az eretnekek szokták volt régen
segítségre hívni az Angyalokat.
 Miért cselekedném hát én azt?

(u) *Ori-* Ismét: ^(u) Nem parancsolja I-
 genos lib. stén, hogy mi az Angyalokat
 5. Contra imádgjuk, vagy Isteni tisztélet-
 Celsus. tel illessük; noha sok jót csele-
 kesznek mi velünk. Vagyon

(x) *Con-* ilyen-is: ^(x) Nem kel az Angya-
 cil. La- lokhoz menni. Talaki efféle tit-
 dicenun. kos bálvány imáadásban részesül;
 can. 35. atok

át k legyen!
 Tunk Jესus
 hagyom ezt-
 ak rja hogy az
 talanak. V
 mért akarná
 na reménke
 mig egy régi
 s- 'fram, talál
 gyi lok közöss
 giet meg-bé
 preálták ezt,
 tal. Magok
 az az Angya
 ell n vétünk,
 gyik. Haly el
 Ne akarják a
 hog' nékiek tu
 me csak egyea
 mi fás vala am
 ján borazt belz
 An yalokat imáa

átok legyen! mert el-hadta à mi
 -Urnk Jesus Christuſt. Nem
 hagyom ezt-is el: (y) *Iſten nem* (y) *Epia*
 akarja hogy az Angyalok imád- *phan. ha-*
 -tassanak. Vgyan-is, ha vala- *res. 79.*
 miért akarnál az Angyalok- *contra*
 nak reménkedni, így ejtene *Collyris*
 meg egy régi Atya: (z) *Uallyon* (z) *Aug-*
 s- Uram, találóké valakit az An- *guſt libr.*
 gyalok között, à ki te veled en- *10. Com-*
 gemet meg-békéltetne? Sokan *ſeſs. cap.*
 próbálták ezt, de meg csalatkoz- *42.*
 -tak. Magok-is meg ismerik
 azt az Angyalok; hogy Iſten
 ellen vétünk, ha őket imád-
 gyuk. Haly effelől illyent: (a) (a) *Idem*
 Nem akarják azt az Angyalok, *libr. 20.*
 hogy nékiek tulajdonicsuk; à *contra*
 mely csak egyedül Iſtené. Az *Fauſtum*
 imádás vala ám az! Vgyan è *cap. 21.*
 jámbor azt beſzélli: (b) A' ki az (b) *Idem*
 Angyalokat imádgya; el-eſik F- *in enarr.*
 ſten *Pſal 34.*

Istentől. Vgy tetzik Istentől el-
esni; Istent bosszúsággal illetni?

Vgyan nem tulajdonítod az I-

stenség s-à közbén járás tiszte-
letit à szenteknek? Nem értesz
hát ugy egyyet à bé hozot Ca-
tholicusokkal; à vagy talám

(c) 1 Kir.

18. 21.

Tük. 3.

16.

(d) Pag.

340. &

sequen.

csak (c) *sántikál*s? mely rette-
netes véték-is volna. A' (d)

szent Pál élő emberi nem hasz-
nálnak, mint most látók. Hát

nem azért kéretnek à szétek, mint
ha Istenben nem bíznának az em-
berék? Ne tulajdonicsa Isten

senkinek vétkül ez *exceptio*!

Volté à *Sidó* nemzetség vala-
ha oly otromba bolond; hogy

ezt mondotta volna: *mi nem bi-
zunk Istenben?* de még-is így

(e) 1er. 2.

15.

szolla Isten nékiek: (e) *El-had-
tak engem* élő kut fejet, s-ma-

goknak viznélkül való bé-omlot
kuta-

...akat által
Isten tellyel
ték volna; ha
dó bizodalom
tet. Mit ite
meg-itélnék
ért. Tisztelte
s-azok kérése
csán. Mi
A' mennyieie
molt állapa
igy nincsen
le. ca. conclud
telte Isten az é
szab. d. a meg d
Segit. égre hívni
dók. ilizem im
kálv. ballag, az
rúl, meg. holt
argumentum!
lyek. élők felő
képi en segitség

Kutakat ástak. Nem hogy I-
 stent tellyeséggel meg-vetet-
 ték volna; hanem az útet illen-
 dő bizodalom másban-is keres-
 tetet. Mit itilsz à dolog felől?
 meg-ítélnek è bölcseseged-
 ért: *Tisztelte Isten à szenteket,*
s azok kérése által bűnöket bo-
csátot. Micsoda szenteket?
 A' mennyieiket? Vgyan nyo-
 morult állapot az, kinek igaz
 igye nincsen! micsoda dia-
 lectica concludáltatna így: *Tisz-*
telte Isten az élő szenteket; azért
szabad à meg dicsőült szenteket
segítségre hívunk? meg mon-
 dók hiszem imént, hogy fánti-
 kálva ballag, az (f) élő szentek- (f) Pag.
 rúl, à meg *holtakra* ki csapont 340. G
argumentum! A' bé hozot hel- seq:
 lyek, *élők* felől vadnak; más-
 képpen *segítségre* kellett volna
 akkor

akkor a *Limbusiakat is hívni!*
mert ez, ô *testamentum* állapot
vala. Mutaid meg csak egy.
betűvel azt: *hol* vagyont a *szen-*
teknek segítségül való hívása;
azért, *hogy könyörgöt nemellyik*
(g) Pag. az élőkért? (s) *Jób Patriarcha*
77. 78. helyét, most *vévők igazításbá.*

58. Az *ál-ortza* ujjokban
igy *téte* fel: *Nagy becsületi-*
re vagyont *Istennek;* *hogy a szen-*
(h) 2 Thef. tektől *nyerünk valamit;* (b) *di-*
1. 10. *csőttetik olyankor a szentekben.*

Ha azért e világi Királyoknak
dicsősséges, midőn hatalmas szol-
gai vadnak; méltán az Isten tisz-
teségét illeti, hogy az ű szolgálai

(i) Apoc. (i) *Királyok legyenek s-birják e*
5. 10. *földet. A' szenteknek-is tisztes-*
ségekre szolgál; mert meg akarja

(k) Apoc. *Isten ismertetni, mely igen (k) be-*
3. 9. *csüllí ű a szenteket. Ide való a*

Psal: 144;

mi szunk,
sten, hogy me
ve magunkat
nak el-vételere
segít. Mi
hogy (h) Salamo
ses. Ibrabámer
gits get. Balg
itán; hogy Iste
munk akkor, n
kerjek hogy ér
nek; mert a sen
azok al együt
kor stenünk s
(m) egy Christu
a (n) Sidaók vén
Christusos. Iol
öröl halgatás
nod hogy sem
vilá eleiben ki
Hol tanulad a
becsi letire vagy

mi hasznunk, mert azt akarja Isten, hogy méltatlanoknak itél-
ven magunkat, Isten ajándéki-
nak el-vételére; kérjük a szentek
segítségét. Miképpen olvassuk,
hogy ⁽¹⁾ Salamon Davidért, Mo-
ses Ábrahámért, kért Istenül se-
gítséget. Balgatagság azért azt
ítélni; hogy Istenhez nem folya-
munk akkor, mikor a szenteket
kérjük hogy érettünk esedezze-
nek; mert a szentek által, a vagy
azokkal együtt, folyamunk ak-
kor Istenünk bős; mint a százados
^(m) hogy Christushoz járula, noha ^(m) Mat:
a ⁽ⁿ⁾ Sidók vénei között küldé 8. 5.
Christushoz. Iob volt volna ezt ^(o) Luk:
örök halgatásban bocsáta 3. 7.
nod; hogy sem kufár nyelvel, Pazman:
világ eleiben ki rözégérezned. fol. 970:
Hol tanultad azt; hogy nagy
becsületre vagy Istennek, ha
a sen-

(1) 2 Pa-
ral: 6.

16.

Exod: 32:

13.

Dan: 3.

35.

1. Reg: 11.

12. 34.

cap: 15. 4.

(m) Mat:

8. 5.

(o) Luk:

3. 7.

Pazman:

fol. 970:

à szentektől valamit nyerünk a-
 talam, hogy olyankor dicsőít-
 tetik Isten a szentekben? Az u-
 tolsó iteletről szól az a hely;
 mert így tétet ki: *Mikoron*
el jövend az Ur, hogy meg-di-
csőíttessék az ő szentiben. Ak-
 kor várj hát valamit a szentek-
 től, ne most! Látsuk, hogy ha
 a Királynak becsületire va-
 gyoné, szolgainak nagy rendű-
 ségek: (o) A' ki a Királynak be-
 csületit szolgaira ruházná; ve-
 szedelmes bátorságban ejtené az
 magát, s bolondnak mondatnék;
 így valaki teremtet állatokat
 tisztel Ura tiszteletivel; tudgya
 meg, hogy igen szemtelen s ha-
 mis ember; ki egyenlő dolgot ad
 az egyenetleneknek, a nagy mel-
 toság gyalásattýára. Szép kis
 becsület, a mely szolgál Ura
 122-

(o) Philo:
 in libr:
 de Decal:
 pag: 479:

f. akállában
 hetnek affe
 tek; mert m
 n mellebbik
 el vőrték; d
 Coronájokat
 csak Urokn
 A ü é földön
 le zen amaz
 m llyet lste
 te emt. A' n
 tilf teltségére
 Tj téségeit
 m iz őket k
 kei őket imáa
 pán i Angyal
 bor lás, min
 nai tiszteség
 a első tizte
 affi le-is, (e) láb
 nn
 (e) Augst. lib: de ver
 (e) C el: 16, 29. 30. 1.
 122. Dan: 2. 46.

szakállában kap! Királyok le-
 hernek affelől a mennyei szent-
 tek; mert már (p) *Coronájokat*
 nemefebbik részekre nézve,
 el-vőtték; de ugyan (q) *le-teszik*
Coronájokat, s- a dicsőiséget
 csak Uroknak tulajdonították.
 Az ű földön való uralkodások,
 leszen amaz (r) *új földkor*,
 melyet Isten világ végekor
 teremt. A' mi it a szenteknek
 tisztességére szolgál, ez: (s)
Tisztességet kel a szenteknek ad-
ni az űket követésért; de nem
kel űket imádni. A' *Philadel-*
phiai Angyal lábai előt való le-
borulás, mi nem az űtet imádás-
 nak tisztességében állot; hanem,
 a külső tiszteletben; mert
 afféle-is, (t) *láb eleiben való bo-*
 nn *rulás-*

(s) *August. lib. de vera relig. cap. 55.*

(t) *Csel. 16. 29. 30. 1. Sam. 20. 41. 1 Sam. 25. 24. Dan. 2. 46.*

(p) *Tim. 4. 8.*

(q) *Tük. 4. 10. 11.*

(r) *Tük. 21. 1.*

Hierony- mus in

Comm.

Matth. 5.

Damasc. 2. de or.

ibod. fid.

cap. 10.

Cyrell. in

cap. 58.

Esa. Ba-

silius in

Psal. 33.

(u) *Esa.* *rusásnak* mondatik. Illyen (*)
 49. 23. *tisztelet* felől jövendől való ré-
 (x) *Csel.* *gen Esaiás-is.* Másképpen,
 10. 25. *hogy* igitne Isten ez it lakos
 szenteknek fellyeb való *tiszte-*
letet; holot affélét (*) *szent Pe-*
ter-is meg-vefét? De itt-is bal-
 ra hadtad *Gencset*; mert élő
 szentről vagyon itt emlekezet,
 nem meg *dicsőülttekről.* Így
 vagyon *szent David* helye:
meg-balgattya Isten az űtet fe-
lőknek imádságokat, és meg *sa-*
badittya űket. Az élőkről va-
 gyon itt a szó beszéd; nem ta-
 lállok én itt olyant; *hogy Isten*
a dicsőült szenteket tiszteltetné
meg, az élőknélkül *túlók* való va-
 lamit ki nyerésével. Mind egy
 egy jó *Elencbus* (szél kívül va-
 lo járás) vagyon itt. Ez a
 Tárgy sem igazán tétet fel;
 hogy

hogy a dicső
 g; az ű túlók
 a Lyon. Hog
 n eg, mit be
 t. édula nélkü
 n lad ez-is ige
 élő szentek n
 m rik magokat
 ki a; folyamod
 szentekhez.
 T dok illyent
 gyök Uram, m
 m nyidnél! H
 v. gyök én Ura
 én szam népe
 en yire elől v
 illyent-is: (*)
 ra nésto, hogy
 jü! de túlónk á
 tel hez való foly
 tar ánságunk me
 ne n látok. Mo
 na

hogy a *dicshóult szentek tisztessége*, az ű *tűlők valamit kérésben álljon*. Hogy nem próbálsz meg, mit beszélsz mindent *izédula nélkül*? Hanem ha te náladez-is igaz; hogy *mikor az élő szentek méltatlanoknak ismerik magokat az Isten ajándékira; folyamodgyanak a meg-holt szentekhez*. Vj *Theologia ez!*

Tudok illyent: (y) *Kiszeb vagyok Uram, minden te jó tétéményidnél!* Ismét: (s) *Micsoda vagyok én Uram, s micsoda az én házám népe, hogy engemet ennyire elől vittél?* Láttam illyent-is: (a) *Nem vagyok arra méltó, hogy az én házámban jűj!* de *tűlönk által ment Istenekhez való folyamodást, méltatlanságunk megismerésében, nem látok*. Mond-meg melyik

(y) *Ter. 32. 10.*

(s) *2 Sam. 7. 18.*

(a) *Matth. 8. 8.*

lyik Bibliában találad fel? it

(b) 2Kr. 6. 16. té: (b) Tellyesíts-bé Uram, a mit Dávidnak fogattál volt? Avagy.

(c) Kijöv. 32. 13. itt: (c) Emlkezzél-meg Abrahámrol, Jfákról? vagy talám é

(d) Dan. 3. 34. kedves előtted: (d) Abrahám-ért, a te szolgáért kegyelmezz

(e) 1Kir. 11. 12. 34. Lássu elméd vagyon, ha csak ez tántorit-meg! lám a te val-

(f) Ecc. 1. 1. lásod ez; hogy (f) nem volt szo- kásban az ő Testamentumban a

Szentelek segítségül való hívása; s-most még-is mit akariz ezek-

kel? Ha ezekbül segítségre va- ló hívást szedegetz; miért nem

hivod hát segítségre Abrahá- mot, Jfákot, Jákobot, s-Dá-

vidot? magad tanitod: hogy

(g) Bell. 1. 1. (g) a nem Canonizált Szentekeket nem kel közönséges helyen se-

gitség.

git égre hívom
nig en, hog
ne ezer szent
Pap Canoniza
ner emlitik e
den ét könyör
ha zért való
fok it kívánna
nen, az lste
eban kal tört ke
Igy szolnak: (f)
küzél. Osztrán
dot ál Dávidnak
gya rázza másu
(h) meg-emleke
Jfákal, s-Ják
tefe ül. (i) Nen
ért selekezik v
as e küvéssel meg
eml kesik meg. K
lab lerőlség hát
lste Szentekeket meg

gitségre hívni; nem látom pen-
niglen, hogy ezeket a meg-
nevezet szenteket ama Nagy
Pap Canonizálta volna. Sohó
nem említik ezek a Szentek ér-
demét könyörgésekben; mint
ha azért való meg-halgattatá
fokat kívánnák Istentől; ha-
nem, az Istennek è Patriar-
chakkal tött kegyelmes frigyét.

Igy szólnak: (b) mellyel meg es-
küttél. Oszmán: (i) mellyet mon-

dottál Dávidnak. Maga ma-
gyarázza másut az Isten; hogy

(k) meg-emlekezik Ábrahám-
mal, Jzákkal, s-Jákobbal tött kö-

teserül. (l) Nem-is igazságunk-
ért cselekeszik velünk; hanem,

az esküvéssel meg-igért dologrul
emlekezik-meg. Ki-ficzamodot

lábu erősség hát ez: A dicső-
ült Szenteket meg-említették as

nn 3

élők;

(b) Ki-

jöv. 32.

13.

(i) 2Krö.

6. 15. 16.

16.

Solt. 32.

11.

Dan. 3.

36.

(k) Lev.

26. 44.

(l) Törv.

9. 5.

élők; azért azokat segítségre
hívták. Mert a kinban győ-
trődő lator-is meg-emlité ma-
gát, s-igy szolla: ^(m) Emlékez-
zel-meg én rullam; de ugyan
nem hívá magát segítségül. Ta-
lám job volna inkább a dolgot
igy meg-fordítani: Csak azt
kel nekünk segítségül hívunk
az Új Testamentumban; a kit az
ő Testamentumi hívnek. De azok,
nem hívták a Szenteket segítse-
gül. (à te kenyereden nőtz)
Azért nekünk-is nem a Szent-
ket, hanem csak az egy Jstent
kel segítségre hívunk. Akar-
nám azt-is meg-tudni: ha Áb-
rahám, Isák, Jakób, oly bú ér-
demmel birtak; hogy annak
gyűmölcsse, még maradékjok
ra-is ki-terjedet; miért men-
tek hát a létét Limbusban? Szem
fedél

^(m) Luk.
23. 42.

éidélez: Ho-
lyamodható
ejdezéshez.
hgy ⁽ⁿ⁾ egéjs
st ^(o) Santi
kéféle nyom
T lám ^(p) csa
Isténhez, s-si
H penig éket
ne is; ^(q) ki-
hogy Uradho
sehez toldgy
K. tanított a
a Szentek által
edgyütt folyam
Se? Honnan
Szentekkel edg
It n; hogy az
Isténhez nyujto
vittod? Nem
ne n az együg
cs: láfokra, s-val
nn 4

fedél ez: Hogy mind Istenhez
 folyamodhatol, s-mind a Szentek
 esedezéséhez. Nem tudodé,
 hogy ⁽ⁿ⁾ egész szívet kíván I- ^{(n) Prov.}
 sten? ^(o) Sántikálás az, mikor ^{23. 26.}
 kétfelé nyomod a kengyelt. ^{(o) 1 Kir.}
 Talám ^(p) csak ajakad közelget ^{18. 21.}
 Istenhez, s-szíved távol tőle? ^{(p) Esa.}
 Ha pedig e kettő meg-eggyez- ^{29. 13.}
 ne-is; ^(q) ki-kívánta tőled, ^{(q) Esa.}
 hogy Uradhoz való esedezé- ^{1. 12.}
 sedhez toldgyad a Szenteket?
 Ki-tanított arra-meg; hogy
 a Szentek által, vagy azokkal
 edgyütt folyamodgyál Istened-
 hez? Honnan tudod; hogy a
 Szentekkel edgyüt halgat-meg
 Isten; hogy az ú vélek edgyüt
 Istenhez nyújtott imádságedat
 vitatod? Nem egyébe ez, ha-
 nem az edgyűgyűeknek meg-
 csalásokra, s-vallásod ez aránt

valo bizonytalanfágának elárulására bé-mázlot ravalz mesterfég; mert itt mindenek szo-mondotságok. Hogy à Százados mind maga Christushoz ment, s-mind el-küldött; azért cselekedte, mert ez életben vala még à követekkel. De te ez életben lévén; el-küldheddé à dicsőült Szenteket; s-hogy tudod azt, hogy néked engednek s-mellyik az?

(r) Paz.
man. fol.
971.

59. A' mint lehet, még-is így sepred à szennyet: (r) oly kőzben járo, ki magát váltságul adta mindenekért; mincsen tőb Christusnál. A' Boldog Szenteket penig, csak oly kőzben jároknak tartjuk, minéműknek tartotta szent Pál è világon élő bűnös embereket; kikül csak azt kérte, hogy imádkozzanak érte. Ellen

ned vagyone
n örgésünk csu
jé s kőzben járo
tőnak meg. F
ny y à Szentek?
st s elég tővő
m ért mondaté
I. Paria-is segél
ba à munkájáb
pe, hogy (t) eg
tőn ugy egy à kő
s-mber kőzöt. I
eg y, hogy ne le
fo ak lsten. Mer
s- bō kőzben j
eli edben, mic
irában az esedes
ró Az, (u) tőké
M gán vitte vég
mi nek el mosását.
be sa jonló m hoz
me -válva. (g) A
nn s

lened vagy on ez (r) A' mi kö- (r) Clau-
 nyörgésünk csak egyedül à Chri- dius E-
 stus közben járása által halgat- spensaus
 tatnak meg. Hol vadnak hát Episc. in
 ugy à Szentek? Ha csak à Chri- append.
 stus elég tevő közben járó; Comm.
 miért mondaték imént, hogy 1 Tim.
 Maria-is segéltette útát ab- tract. de
 ban à munkájában? A' miké- Christ.
 pen, hogy (t) egy az Isten; sim- mediat.
 tén ugy egy à közben járó, Isten cap. 9. ex
 s-ember között. De az Isten ugy 1 Pet. 2. 5.
 egy, hogy ne legyen első s-má- (t) 1 Tim.
 sodik Isten. Metzesz hát à felső 2. 4. 5.
 s-alsó közben járókkal? juté
 eszedben, micsodás à szent
 irásban az eszedző közben já-
 ró? Az, (u) tökéletes igaz. (o) (u) 1 Ian.
 Magán vitte végben à mi bűne- 2. 1.
 inknek el mosását. (p) Minden- (o) Sid. 1.
 ben hasonló mi hozzánk, à büntül 4.
 meg-válva. (q) Azért ment fel (p) Sid. 2.
 18.
 nn 5 (q) Rom. 8. 34.
 az ég-

- az égben, hogy mi érettünk esedeznek. (r) Tökélettebben meg
- (r) Sid. 7. 25. tartóztatja azokat, kik ű általa járulnak Istenhez. (s) Ki igen
- (s) Sid. 2. 18. könyörülő Isten, à mi Istenhez való járulásunkban. (t) Kiseb
- (t) Sid. 4. 16. bizodalommal járulsatunk. Tapasztalszé efféleket meg, à dicsőült Szentekben? Ennek
- (u) Tim. 2. 5. mind (u) elég-tetele s-mind esedezése el-válthatatlan egy
- 1 Ier. 2. 2. mástul; mit szakasztod hát ű tőle el az egyikét? Esedeznek ugyan egy máért è földön-is az emberek; de ez, véres áldozattával esedező közben járó, s-meg különböztetik túlók. Hol parancsolta Isten à dicsőült Szenteknek; hogy az esedezésnek közben járását fel-vegyék? hol vagy on igiret esedezések meghal-

halgatása felől? hogy hogy láthattyak nyavalyáinkat, melyekben mi fetrengünk? Isten jelenti meg a szenteknek a mi szükségünket, ilyen hiszemben vagy; hogy hogy lehetnek hát esedező közben járók, hiszem magoknak kellene könnyörgésinket meg-halgatni? Kérlek had el a bizonyos dolgot bizontalanért! meg tetzik az imént mondott dolgokból; hogy ha csak úgy folyamodol az uralkodó szentekhez, mint a vitézkedő és földön.

60. Hogy Parancsolat nélkül-is, segítségül hihetni a szenteket; azt így oltalmazod: Azt sem talállyuk a szentírásban: hogy a szenteket nem szabad segítségre hívunk; hanem azt az Új-
tok,

tók, csak okoskodásokkal akarják ki-facsarni az irásból. Arról sincsen Generalis Parancsolat; hogy másokat kérjünk az érettünk való imádkozásra; ha (y) parancsolat vagyon-is. Sokat szabad cselekednünk, a mi nem parancsoltatott. (3) Szabad embernek is akarattyaiból fogadásokat tenni teste sanyargatájarul; magát Egyházi állapatra kötelezni; Szabad szüességekben megmaradni. Parancsolta ott az irás a Szentek segítségül való hívását; hol az Ecclesiának engedelmeiségre; a Tradiciók meg tartására s- az ujságok el-távoztatására kötelezet. A' szent irásban vagyon az: hogy értik a Boldog Szentek szükséginket s-segítik kérésinket. Nem volt szent Pál arra köteles; hogy a Rómaiaktul

(y) lak.

s. 16.

1 Tim. 2.

3.

(2) Cal.

vin. libr.

4. cap. 13.

n. 4.

Pazman.

fol. 971.

aktul könyörgések által segítség-
 get kérjen; ugy a kereszténynek se
 köteleztetnek köszönséggel a
 Szentek segítségül való hívásá-
 ra. Hanem, a nyavalyában meg
 kívántatik; mert olyankor, job-
 sokaknak, hogy nem egynek kö-
 nyörgése. Ha ki élő felebarát-
 tyát, nem kéri érte való cse-
 dezésre; nem vetkezik; de ha an-
 nak nem szabadságát állattya;
 hitetlen. A' Királynak tisztel-
 séget nem tevő, nem árulója né-
 ki; de ki annak, nem kötelességét
 vitattya; aruló. Fgy ki azt hiszi;
 hogy nem szabad a Szenteket segít-
 ségül hívni, tévelyeg; de a ki
 rejtésből, vagy feledékensé-
 gől segítségül nem hívja őket, ez-
 zel Erctnekké nem lesz. Saját
 feregedbéli támad még-is el-
 lened, ki külömben így tanít
 (a)

(a) Peter.
mannus
Esterlin
autor ve.
tustissimi
Chronici
Helveti-
ci An.

1507.

(b) Per-
ronius
Cardina-
lis libr. 5.
Replique
contra
Iacob.
Anglia
Regem c.
19. pag.
109.

(a) Cuda dolog hogy egy Szent-is
a szent irásban, a teremtő Iste-
nen kívül senkit segítségre nem
hívozt; de mi oly veszedelmes idő-
re jutottunk, hogy el hadgyuk a
mi Istenünket, s- Szentekhez fo-
lyamodunk. Hallod mint ro-
mol oltalom bátyád! De ta-
lám csak okoskodással akarjuk
azt ki facsarni az irásból?
Verd a foldhöz hát ez így be-
széllő barátodat a Paterekkel
együtt: (b) Christus születése u-
tán egész három száz esztendő-
ben, nincsen emlékezet a Pate-
rek irásiban, a Szenteknek segít-
ségre való hívásokról; nem-is
volt az únalok szokásban. Ta-
lám ezek-is okoskodásokkal fa-
csarták azt ki az irásból? Sci-
licet! Proba nélkül való sza-
vaid ezek-is; hogy az egymás-
ért va-

ért való Kön-
csi Generalis.
H. micsoda
V. LAKI
kosanak érette
Be. eget sem ex
Iln ér: (d) M
rek rt legyenek
Ni csen most
s-a ért szollal
bac nem parano
cse ekednünk
Ki kívánta azt t
gyi kerezetté
mo dala meg-n
men nyei Attyat
tet, hanem az em
mér szegedtől talá
plán állajt, ki-gy
csot na as Apostol
ki t it a te puszt
gon lolt gyümöl

ért való Könyörgésért, nin-
 csé *Generalis* parancsolatunk.
 Hat micsoda ez: (c) *Betegé* (c) *1ak.*
 V A L A K I köztetek? imad- *S. 14.*
 kossanak érette. Vgy tertzik egy
Beteget sem *excipiat* az *Apostol*!
 Ismét: (d) M I N D E N e m b e - (d) *1. Tim.*
 rekért legyenek könyörgések. *2. 1.*
 Nincsen most mit mondanod,
 s-azért szollasz így. Hát sza-
 bad nem parancsoltatot dolgot
 cselekednünk? Csak hogy, (e) (e) *Esas*
Ki-kivánta azt tőled? Mégsem *1. 12.*
 gyökerezetté ez Attyád fia
 monda sa meg-nálad: (f) A³ (f) *Ioan.*
mennyei Attyátul nem szerezte *22. in*
tet, hanem az emberi vak-merő *Extra-*
mérészségtől találtatott parásna *vag. ist.*
plántálást, ki gyomlálni paran- *7. cap. 1.*
csollja az Apostol. Szaggassuk *in fine.*
 ki hát a te puszta agyadtul ki-
 gondolt gyümölcsstelen plán-
 tát-is!

(g) Ioan-
nes Ferus
in cap. 4.
Matth. p.
42. b.

(h) c.
Transfe-
runt. 24.
9. 3.

(i) Eras-
mus in
Para-
phrasi e.
7. Marci.

tút is! (g) Akkor tetszenek a mi jó-
tselekedetünk Istennek, ha az ű
P A R A N C S O L A T tyához
alkalmaztatnak. Csak hiaban,
mert ki-vont fegyverrel áll ez
ellened: (h) Hazugságon cse-
rélik el az igazságot, kik mászt hír-
detnek azon kívül, a mit az A-
póstoloktól vőttek. Ez-is így
ugrik előbben: (i) A minémű
különbség vagyon Isten s-az
emberek között, Szintén olyan
találtatik az Isten parantsolattya
s-az emberi lelemény között.
Vesd-meg hát ezt mint nem
szépet! Calvinust citálod a fo-
gadáfrúl, de irálát nem Calvi-
nus izemével nézed; mert ő a
jozan életre való maga kötele-
zését embernek, nem veti e-
rővel akarki nyakában, ha-
nem szabadon hagyja; lőt így
beszél-

beszélget
mi habona
v lami szen
tortam. Ol
n k fanyan
meg ne tag
sa yorgatása
az embernek
le etetlen,
de pságot ne a
a ezes lába
az ember m
pa'ra kötele
m rt, (m) ki a
minkat kíván
tel vifele em
sz l némellyit
ne fogadás t
ség törések; ha
po ritaságul a
ism éreten erősz
ki iffele fogadás

beszélget hogy (k) *ha ahoz vala-
mi babona járul*, (itlven abban
valami *sentséget*) nem jo meg-
tartani. Ollyan ám a te tested-
nek fanyargatása, csak ezt
meg ne tagadd: (l) *A magunk
fanyargatása, adossá teszi Istent
az embernek, úgy hogy csak egy
lehetetlen, hogy azért örök Bol-
dagságot ne adgyon. E volna ám
a kezes lábas Babona! Hogy
az ember magát Egyházi álla-
patra kötelezze; Izabados az;
mert, (m) ki afféle tisztet kíván, jo
munkát kíván; de az ollyan tisz-
tet viselő emberek felől is így
szól némellyitek: (n) Amieink-
nek fogadás tételek merő srent-
ség törések; babonafágból s hy-
pocritaságból állanak; a lelki-
ismereten erőszakot tesznek; a
ki afféle fogadásokat javat, nyil-*

(k) *Inst.
libr. 4. c.
13 §. 4.*

(l) *Gret-
ser. lib. 3.
dediscipl.
cap. 1. 2.*

(m) *Tim.
3. 1.*

(n) *Lo-
rich: Ins-
tit. Ca-
thol. pag.
104.*

ván az Antichristusnak Főf-
stere. Eleget tün ez én éret-
tem, köszönöm néki. Ha maga-
dat meg-tartoztathad, (o) szá-
bad szűzességben maradnod; de
(p) 7. 10. (p) ha gerjedesz; házasság ja-
váltatik. Mindazáltal az affé-
le állapotbéli fogadásról így
érts: (q) Senkit nem kel kénse-
riteni a Szűzességre. Honnan,
nem okossan cselekesznek azok,
(q) 10an: kik igen ifjú állapattokban ta-
Ferus in
cap. 19.
Matth.
pag. 96. szittják fiokat s-leányokat Kla-
stromban; melyből minémű go-
noszok származnak, ki nem lát-
tya? De lássuk hol parancsolta
a Szent irás a Szenteknek se-
gítségére való hívását. Otté,
hol az Ecclesiának engedelmes-
ségére, a Tráditziók meg-tartá-
sára, s-az ujságok el-távoztatásá-
ra kötelezet? Rázd ki elsőben
ezeket

(o) 1 Cor.

7. 8.

(p) 7. 10.

(q) 10an:

Ferus in

cap. 19.

Matth.

pag. 96.

ezeket nyaka
ind bit águsa
nokát, melyek
giz, mert ünne
lmező dolgo
Vallyon s-ta
kor effle Eco
n? Távolleg
(.) Menyiben a
mnyát hirdetik
ki dicsekedő f
ki őket salgatn
lekező dolgo
ki azokat vetni
a Szenteknek le
hi ála, ha ezt m
(t) Nincsen valo
lat a Szent irásba
gítségére való hív
m t: (u) A' Ssen
va o hívása nincse
002
(u) Canisius in Cate

ezeket nyakadbul: (r) Nem kel (r) Nico-
 mind bit ágazati gyanánt tartani laus de
 azokat, melyeket az Ecclesia vé- Cleman-
 ges; mert ű néha a szent irással el- gisin dispo-
 lenkező dolgokat szokot kiadni. super
 Vallyon s-tartozomé olyan materia
 kor efféle Ecclesiának enged- generalis
 ni? Távul legyen. Hald meg: Conciliij
 (s) Menyiben a Christus tudo pag. 734
 manyát hirdetik az Apostoli szé- edit. Lu-
 kel dicsekedő férfiak, annyiban gdun.
 kel űket halgatni; de ha assal el- (s) Ioan-
 lenkező dolgokat tanítanak, meg nes Ferus
 kel azokat vetni. Ollyan penig in cap. 23o
 a Szenteknek segítségre való Matib.
 hívása, ha ezt meg-gondolod: pag. 181
 (t) Nincsen valóságos parancso- Thomas
 lat a szent irásban, a Szentek se- 2. 2. q.
 gitségre való hívása feldl. 11- 33. art. 7d
 mét: (u) A' Szentek segítségre Biel. 4.
 való hívása nincsen a szent irás- sentent.
 ban. 106.
 002
 (u) Canisius in Catech. fol. 230.

sznak Hóp. me-
 űn ez én éret
 neki. Ha maga-
 rathad, (o) sző-
 maradnod; de
 sző; szőszág ja-
 ndazálat az affé-
 i fogadárol így
 ki nem kel' kén' sző-
 szőgre. Honnan
 szőlekezőnek azok,
 szőállapattok bant-
 szőleányokat. Ké-
 szőlyből minemű ge-
 szősmak, ki nem lát-
 szőuk hol parancsol-
 szőa Szenteknek le-
 szőo hívását. Ott
 szőfőnök engedelm-
 szőraditnak meg-tart-
 szőgok el-távostat-
 sző? Rázd ki elscben
 ezeket

ban. Meg kel hát ezt vetni!
metzeiz Traditioddal? Holot;

(x) Sie-
phanus
Bruliser
super sen-
tent. Bo-
naventu-
ra circa
An. 1470.

(y) An-
dreas Fri-
cius libr.
4. de Ec-
cles. cap.
7.

(z) Dan-
tes Ali-
gerius in
part. 3.
lib. de
monarch.

(a) Chy-
traus in
H. st. Au-
gust. Con-
fess pag.
254.

(x) Sem Pápa, sem Concilium,
sem akarmi ember; salálos vétek
alat nem parancsolhat olyyat,
mellyet az előt Isten nem hagyot.

Miért? mert (y) semmi lelki
erő nincsen, az Isten ígyjén s-
Apostoli tudományon kívül fun-
dáltatot Traditiookban. Szeressed
ezt ha tetszik: (z) Csak egyedül
az Isteni Traditiot kel az Hit ága-
zatiban bé venni. (a) De a

Szenteknek segítségére való bi-
vások, nem Isteni Traditio, ha-
nem (b) emberi. Azért &c.

Mit kínálsz hát még-is véle?
Ujságot-is forgatz; ho ho Ba-
ratom! Azt sem tudod te, mit
végeztek régen a tiéid az Uj-
ság felől; még-is olyyat babóf-
gatz!

(b) Melchior Canus lib. 3. Locor. Theol. c. 96.

gatz! Im még
nem: (c) Ha
interrogatod, as
igys: En vag
I. g. élet; nem v
gok a REGI
ginyok felől r
nagadéi így sz
mindgyák a Po
Fentelenség ve
A páink nyomd
mék a religióban
v. lna; nem kelle
ni a mi Tolvaj
go sz életétül.
mond: (e) M
ke. zokat halgatn
do. naban mindene
se BRE visznek;
de: job, a mi régib.
a e religiónál
ho y te azt szeret

gatz! Im még-is fejedben ve-
 rem: (c) *Ha à REGI szokást* (c) c. 58
Sántorgated, az Ur è mondására Consue-
vigyas: En vagyok az ut, igaz- tudinem
ság s. élet; nem mondatta. En va- dist. 8. ex
gyok à REGI szokás. A' Po- Gregorio.
gányok felől régen, ugyan è
magadéi így szoltak: (d) Azt (d) cle-
mondgyák à Pogányok: Nagy mens Ro-
Istentelenség volna, ha mi à mi manus
Atyáink nyomdokit nem követ- Episc. lib.
nők à religióban; de ha ez helyes 4. Reco-
volna; nem kellene így el-távoz- gnit.
ni à mi Tolvaj Atyáinknak-is
gonosz életétül. Most-is azt
mondom: (e) Még csak nem-is (e) Clau-
kel azokat halgatni, kik az Istén dius Es-
dolgaiban mindeneke à REGI spensaus
SEGRE visznek; mert nem min- lib. 2. de
den jób, à mi régib. Mi vagyon adorat.
à te religiódnál régib! csak cap. 8.
hogy te azt szereted, mint à

(f) Coste-
rus in
Enchir.
cap. de
summo
Pontif.
obj. 6.

(g) Plati-
nain vi-
ta Sixti.

(h) Arias
Monta-
nus in
cap. 26.
Matth.

(i) Bell.
lib. 4. de
Ecclef.
cap. 5.

(k) Csel.
24. 14.

tormában eset féreg az ű há-
zát. Ertherze: (f) Legelső-
ben az igaz hit Jerusalemben
Prædikáltatott. Nyilván nem
Romában hát! (g) Ezer s-meg
ezer ujságok vadnak à Pápista
vallásban; bár ne forgasd (g) à
Sido-kal egyyüt à Christus Uj
tudományát. Te nálad-is (i)
nem uj à mi tudományunk;
csak jűj eszedre. Akar mint
mondgya azértà te Ecclesiád,
hogy azén vallásom uj, de én
még-is így Protestálok: (k) Es-
=ut szerént, mellyet szerzetnek
= (ujnak) mondanak, szolgálók az
=én Atyáim Jstenének; biven
=mind azoknak, mellyek à Tör-
vényben s-à Prophtákban meg-
vadnak írva. Tanité az irás
minket arra, hogy à Szentek ér-
csék szükséginket, s- segéllyék
kéré-

terésüket; el-
ddig. Ide-
vongásidat ki-
ajogaratásánél-
iz. Nem velt-
öteles, hogy
önnyörgések ált-
m; így a keresz-
stetnek kösör-
gyà Szentek-
à (à mintà ka-
znak à Pápa-
gyà hát ezt à
Értek à Jesus
zent Lélek szer-
é ettem ugyan tu-
fi nelt máskoz-
sá bádallak meg
l. ektül 26. I-
len nagy mond-
à ragytalám nem
se kívánás? M-

kérésinket; eléggé meg-értéd
 eddig. Ide s-tova valo csa-
 pongásidat ki tûrhetné feje
 hajtogatása nélkül? mert így is
 írj: Nem volt arra az Apostol
 köteles, hogy a Romabeliektûl
 könyörgések által segítséget kér-
 jen; így a keresztyének sem köte-
 leztetnek köszönségeken arra,
 hogy a Szenteknek esedezzenek;
 de (a mint a karéra irtad) tar-
 toznak a Papok. Miért mond-
 gya hát ezt a jó Apostol: (l) (l) Roma
 Kérlek a Jesus Christusra, s- a 15. 30. 31.
 Szent Lélek szeretelmére, hogy én
 érettem ugyan tusakodgyatok F-
 sten elõt imádkozástokban; hogy
 szabaduljak meg a sok engedet-
 lenektûl &c. Nem volté il-
 lyen nagy mondásra köteles?
 a vagy talám nem volt ez segít-
 ség kívánás? Mit ámitod s-

(m) Con-
cil. Trid.
Sess. 25.
pag. 290.

csalogatod à Papiſta keresz-
tyénséget? hiszem è néki sa-
ját vallása: (m) Azt parancsol-
ta à Szent Gyűlés minden tanító
Papoknak, hogy à Szenteknek
segítségre való hívására az HI-
VEKET Szorgalmatoſſan meg-
tanítsák. Ha nem köteleztet-
nek à keresztyének közönsé-
geſſen arra; miért kel őket arra
szorgalmatoſſan tanítani? Ezt-
is akarnám tudni: (n) Ha à
Szentek segítségre való hívások,
nem egyéb az Iſten ű maga ima-
dásánál; miért nem kötelezi
még-is à keresztyéneket à kő-
zönséges efedezés; hiszem I-
ſtennel közönségeſſen kel azt
cselekedni? Láddé, hogy à
szegény Magyarſágnak bé a-
karod ſzemét kötni? Még-is
azt mondom; ne ſzabd csak az

(n) Vitus
Miletus
reſut.
600. er-
ror. ab
Heſuſio
annotat.
pag. 425.

Invoc

Invocatet à
lyebterjelz
ogy nem
an: (o) Ke
ELŐKT
apoktul k
égre à ſzent
ok felől igy
ſ) Régtül
en, hogy à
Templombat
ak dicsirete
rek buzgoſa
nélkül mód
Templomok
ingéſe ſallat
ak, kik azt eſe
ilám nyarva
embernek à
igre hívni;
ſének, hogy
iyörgéſe Iſter

Invocatér à Papokra; mert kil-
lyeb terjelzted azoknál (csak
hogy nem látz) é mondasc-
ban: (o) Kegyeessen hívattatnak (o) *Bell.*
az ELŐKTŰL (nem csak à *lib. 1. de*
Papoktul köszönségeffen) segít- *Beat.*
fégre à szentek. Az ű sokot orá- *Sanct.*
jok felől így tanit némellyitek: *cap. 19.*
(p) Régtől fogva fá) szívem e- (p) *Hie-*
zen, hogy à Papok s- Barátok *ronym.*
Templomiban, bétfzer mondat- *ab Olea*
nak dicsiretek az Urnak, sok szí- *stro in*
vek buzgosága nélkül; úgy hogy *Esa. 29.*
méltán módotta egy-valaki; hog' *7. 13.*
à Templomokban csak à szónak
zengése hallatik, de kevesen vad-
nak, kik azt eszékbe vehetnék. De
talám nyavalyájában, szükség
embernek à szenteket segít-
fégre hívni; mivel foganatosb
soknak, hogy sem egynek kö-
nyörgése Isten előtt? Itt-is pi-
005 *ruly*

(q) Bell.
libr. 1. de
Beat.
Sanct.
cap. 20.
resp. ad
6.

(r) Solt.
50. 15.

(s) Clau-
dius E-
piscopus
in 1 Tim.
2. de
Christo
Mediat.
cap. 9.
(t) Cor-
nelius à
Lapide in
Commen-
t. 1 Tim. 2.
S. Atque
bac.

ruly megè miat: (q) Tisztelttye minden ember az Angyaloknak s Szenteknek seregét; mert senki- nincsen ezek között, ki minde- nőt mindeneket nem látna. Hal- lod, hogy azért-is kel ezeket tisztelni, mert mindeneket lát- nak? Betzédednek oka vak, mert te-is szemetlen voltál eb- ben: (r) Híj (nem mondgya; te s-à meg-holt Szentek hája- tok) segítségül engemet. Iga- zábban szóllot ez: (s) Csak e- gyedül à Christus Jesus által sal- gattatnak meg à mi imádságink. Hol hát à Szentek esedezése? E' penig az egész Papisták ké- pében így szóllot: (t) A' Ca- tholicusok igen el-távoztattyák azt, hogy Isten előtt más közben járot ne valljanák, az egy Chri- stuson kívül. Agy velő nélkül vagy

vagy hát,
rázván!
segedben m-
élni; (min-
eget neke-
ltal: (u) S-
tus minden-
ekü általa-
mert minden-
ek. Hadg-
holt Szent-
Kakombál-
s; hogy az-
rette imá-
ember, nem-
gyot botlik
en: (x) Im-
ert. (y) Egy-
lósátok. (z)
rettünk is.
ünk a köny-
oatok. (6)

vagy hát, ezeken kívül csa-
rázván! Ha azért deiek szük-
ségedben más segítségével akar-
élni; (mint szollasz) tegyen e-
leger neked a Szent Lélek ez
által: (u) *Meg tartóztatja Chri-* (u) *Sid.*
stus mindenestül fogva azokat, 7. 25.
kik ű általa járulnak Jstenhez,
mert mindenkor esedezik ű éret-
tek. Hadgy békét hát a meg-
holt Szentek esedezésének!
Kakombák *fundamentum* ez-
is; hogy az ű felebaráttját é-
rette imádkozni nem-kérő
ember, *nem tévelyeg.* Vaj na-
gyot botlik, s által esik eze-
ken: (x) *Imádkozzatok egy má-* (x) *Iak.*
sért. (y) *Egy másnak terhet bor-* (y) *Gal.*
dozzátok. (z) *Könyöröggetek mi* 6. 2.
érettünk is. (a) *Ti is mi éret-* (z) *Col.*
tünk a könyörgésben munkál. 4. 3.
koatok. (b) *ldvejségemre le-* (a) *2 Cor.*
szen 1. 11. 6.
1. 19.

- (c) Col. 4. 12. által. (c) Epaphras tusakodik érteztetek az ú könyörgésében.
- (d) 1 Thes. 1. 2. (d) Emlkezünk rulatok a mi imádságinkban. (e) Intelek, hogy legyenek könyörgések minden emberekért. (f) Elmémben tartalak tégedet az én éjjeli és nappali könyörgésimben. (g) En a ti könyörgéseitek által, ajándékon adatom néktek. A' kik így tanultak a Szent Lélek Sekolahjában; nem mondgyák azt, hogy az ú értek való imádkozásra másnak nem kerése felleget nem volna. A zis bűnös azért itt, ki a magáért való imádságtul másokat tilt. Miképpen hogy a sem marad bökkenés nélkül, ki a Királynak tisztességét nem teszi; mert ki adatot: (h) A' Királyt tisztellyé-
- (b) 1 Pet. 2. 17.

étek. De lássuk mit var-
 ral a példárul: *Igy, ki azt hiszi,*
hogy nem szabad a Szenteket se-
gítségül hívni, tévelyeg; de a ki
restségből vagy feledékenység-
ből őket segítségül nem hívja, ez-
zel Iretnekké nem lesz. En-
ebből csak ezt hozom ki: Va-
laki azt hiszi; hogy nem szabad a
Szenteket segítségre hívni, té-
vvelyeg. Sajátod ez. De a szent
írás azt hiszi; vallásodon való sok
Atyádfia azt taníttya; az Aposto-
li férfiak után való régiség is
azt mutatya. Azért azok tévely-
gettek. Ennek második ágát
még is a tiéidtől így szemlél-
lyed: (i) Sem az ő sem az Új Te-
stamentumban, nem parancsol-
tatott a Szenteknek segítségre
való hívása. Halhatza mint
 magya-

(i) Eccia
 us in En-
 chirid. c.
 15. sub
 fin pag.
 106.

(k) Andreas Fri-
cius libr.
4. de Re-
publ.

emend.
cap. 12.

(1) Lau-
rentius
Arturus
in Apol.
contra

Tossanum
cap. 3.

Salmero
diss. 8. in

1 Tim. 2.
p40. 468.

Georgius
Cassander

in Con-
sult. art.

21. pag.
666.

Erasmus Roterod. lib. 22. Epistol. (m) Durandus Melodensis Episc. in Ration. div. officior. lib. 4. c. 38. (n) Iacobus Faber Stapulensis pæfat. in Evang. Eccius in Eneberid. cap. 15. Martinus Peresius part. 3. de Tradit. cons. fid. 7. Censura Colon. pag. 209. (o) Maldonat. in. cap. 5. Matth. (p) Concil. Trident. Sess. 25. pag. 290.

Szenteknek ne kellyen imádkoz-
 nunk. Ide való ez-is: (q) Hogy
 az idvezült Szenteket tisztelni
 ne kellyen; azt taníttják è mai
 ERETNEKek. Itt-is eretneket
 emlegettek: (r) Eustatiusnak
 ERETNEKSégét à Szentek
 nem-tiszteleti felől, megújítják à
 Reformatusok. Hallod! így
 ámitod te è világot; hogy az
 nem ERETNEK, ki à Szentek-
 ket restségből vagy feledéken-
 ségből segítségre nem hívja; à bé-
 hozot Romarak penig artzul
 fordulnak reád; s- ki Híttelen-
 nek, ki penig Eretneknek neve-
 zi à Szenteket segítségre nem-
 hívokat. El-pártoltál hát tú-
 lók itt-is; à vagy hogy (s) embe-
 ri ábrázatod vagyon, de farkad
 Scorpiói fulákkal rakva.

(q) Lari-
 chius in
 Fortaliis
 hares. 1.
 de San-
 ctis Dei.
 (r) Bell.
 lib. 1. de
 beat.
 sanct. c.
 11.

(s) Tük.
 9. 7. 10.

(e) Rom.
10. 14.

(u) 1Thes.
5. 25.
Pazman.
fol. 972.

61. Tizenharmadik könyvednek bé-rekesztésében; így oldod meg (hogy már) egy erős ellen-verésünket: Azt forgatják az Új Tanítók; hogy (e) azt kel segítségül sinunk, a kiből hiszünk. A' Szentekben segítség nem hiszünk. Azért 206. De mi a Szenteket csak úgy hívjuk segítségül, mint Szent Pál az élőket, mikor azt mondá nekik: (u) Imádkozzatok mi érettünk. Az A' postol abban nem véte; mi sem hát ebben. Olston: A' mint az Imádás s. közbenjárás nem egyféle; úgy a segítségül való hívás kétrendbeli: Eggyik csak Jstent illet, mint minden jóknak kutsfejet; ezt mondgya Szent Pál, hogy senkisez nem bocsátbattyuk, hanem csak Jstenhez, kiből hiszünk. Másik, mellyel felebará-

esét ké
il való hív
z, kiből hisz
Argument
nk, s-helly
e len szől:
sejtségre a
n ilván affé
fére való hív
mondgya. K
ke, úgy hív
S: enteket,
szólla az élő
te: bengyara
m sgazok: (x
Miria fel-vét
A' zony. Iste
re: t az Jstene
tanít. Effélet-
S: ntek mind
Gabriel Biel

Isten előtt való esedezését kérjük. És a segítségül való hívás nem férhet Istenhez, kiben hiszünk. Nem utolsó Argumentumok ez a miéinknek, s-helyes is; mert a ki ez ellen szól: miképpen bíják azt segítségre a kiben nem bittének? nyilván afféle ember a segítségre való hívást hit nélkül álmódgya. Ki tetzet eddig farka, úgy hijatoké segítségre a Szenteket, mint Szent Pál szólla az élőkről? A' ti kerte-
tekbengyarapodtak ez ártalmas gazok: (x) A' Boldog Szűs Mária fel-véetet mint az Isten Aszony. Ismét: (y) Szent Ferentz az Istenek közzé számláltatott. Efféle-is ki adtak: (z) A' Szentek mind lelki testi jóknak

pp

ki sa-

(z) Gabriel Biel lect. 32. in Canons

(x) R^u-
bertus
Turnerus
orat. 5. p^a
64.

(y) Bern^u-
lus in
Histor.
Veneta
lib. 4. pag.
906

(a) Maro
 filius in
 3. sent. 9.
 3. art. 1.
 (b) Bell.
 Conc. 4.
 de Beat.
 Caelest.
 pag. 411.
 (c) An-
 glo-Re-
 menfes in
 cap. 10.
 Rom.
 Sect. 4.
 ki sáfárloi. Egy szóval. (a) E-
 gyen azon tisztelet kelà Szentek-
 nek, mely Istennek. Ezt is bem-
 léltük: (b) Kicsoda tagadhattya,
 hogy à Szentek mindensatok le-
 gyenek? E' penig bemtúl bem-
 ben artzul vér: (c) Kel à Szen-
 tekben binnünk; ugy hogy az A-
 postol è regulája: Mikesppen bi-
 ják azt segítségül, kiben nem bit-
 tek? úrulok legyen igaz. Mi-
 csoda ortza tétetet fel ezek
 ellen, hogy meg nem pirul?
 Táborostul állanak ezek elle-
 ned: (d) A' Tridentumi Synat
 azt mondgya; hogy à Szenteket
 nem csak ugy kel csak segítség-
 re hívni, mint mi érettünk ese-
 dezöket, hanem mint minket se-
 gitöket is. Ilmét: (e) Erdemek
 által nyernek mi nekünk à szan-
 tekjokat. Vallyon s-illyenek

(d) Lesi-
 us libr. 2.
 de iure
 iustit.
 cap. 37.
 dub. 6.

(e) Bell.
 1. de Beat.
 Sanct.
 esp. 20.

vol

...is megengedem azt, hogy
 az *Imadás két féle*, vagy em-
 bernek ad külső tiszteliséget,
 vagy Istennek *belső*; Ezt te a
 Szentekre-is ruházod így bol-
 ván: (f) *Elménk által is kel a*
Szenteleknek reménkedni. Istent
 illetve az ha tudnád! Bezzeg
 más Seregedbéli, külömben
 így tanítot: (g) *Az Isteni tisz-*
telet, csak egyedül az Istent il-
leti. Tagadom azt mind az
 által, hogy az Isten s-mi közör-
 tünk való közben járás két fe-
 lé tzelezzon. Csak (h) *egyec-*
dül Christus bált meg, s-ű is ese-
desik az Egben érettünk. Or-
 táz ez, ha eszedben vennéd
 magadat: (i) *Uallyon s- kösben*
jároidé néked azok, kiket mon-
dasó hogy érették könyörögnek?

(f) Con-
 cil. Trid.
 Sess. 25.
 pag. 290.

(g) Caro-
 lus Ma-
 gnus lib.
 2. de
 Imag.
 cap. 20.

(h) Romi
 8. 34.

(i) Al-
 phonsus
 Virvesius
 Philip.

(k) Clau-
dius E-
spensaus
in 1 Tim.
2. cap. 4.
fol. 299.

(l) Idem
lib. 4.
cap. 23.

ki halálával Szent Attyát éretted
meg-engestete, s- ki által tessék
könyörgésed az Attyánál. Nem
illyenek am a Szentek! Hát?

(k) Nem lehet ű velek köz a Chri-
stus közben-járai tisztá. Mit jád-
zol? Tudom én-is hogy a se-
gítségre való hívás embert-is
illet; de a mely Istent, tanuly
illyent affelől: (l) Tiszteltetnek
ezéletből által költözöt Szentek,
de nem imádtatnak. Nem ma-
gát a segítségül való hívást, ha-
nem az Istent tiszteletben for-
gó segítségül való hívást kel-
vala két felé osztanod, (mely
a zivnek bizodalját-is kíván-
nya) nem kel vala azt az Elő
Szentekével közzé tenned.
(mely

hogy a Szentek
tiszteltetbe
lo hívás, a
zi űket az,
k kútfejét;
meg nem en
a attomban
is y sóltunk
hinyzori: (l)
l tben forgo
zás, csak e
l t-is a mit f
ez szavad
eje, miko
(2) Nem bíz
et segítségre
l éspen ű Gen
mat Patronu

(n) Bell. lib. 1. de B

hogy a Szenteket is illeti az Iste-
 ni tiszteletben forgo segítségre
 való hívás, csak hogy nem ug-
 ezi őket az, mint a minden jók-
 iak kutfejét; affelét még neked
 meg nem engedünk, hogy ily
 alattomban kereskedel. Sőt
 így bóltunk ahhoz már egy né-
 hanyszor: (m) Az Isteni tiszte-
 letben forgo segítségre való hi-
 vás, csak egyedül Istent illet.
 Itt is a mit fel tőttél, nem egy-
 gyez szavaddal; mert volt az
 deje, mikor így tanítottál:
 (n) Nem hiszttya senki a Sente-
 ket segítségre, ki nemű-nemű-
 képpen ű benne nem hiszen, s
 mint Patronusokban nem remél.

pp 3

Ezt

(n) Bell. lib. 1. de Beat. San. c. 20. resp. ad. 1.

(m) Carolus Ma-
 gnus ut
 modò. Nic-
 colaus
 Kuss. de
 triplici
 funiculo
 An. 1511.
 Georgius
 Cassander
 in Con-
 sult. art.
 pag 966.

Ant-Lr-m-l

(o) Ger-
manus
Patriar-
cha Con-
stantina-
politana-
apud Coco-
cium The-
sauri
tom. 1.
lib. 3.
art. 4.
(p) Adri-
anus P.
ad Con-
stanti. &
Irenen in

Vaj fok szegre vonók! Nólza
probáld meg, hogy *Istenen ki-
vúl a Szentekben is kel binnünk*
Tetten-teszed te, s- még s-
csak tagadton-tagadod. V-
gyan nem hivod úgy a Szent-
ket segítségül mint minden jók-
nak kut fejét? Hol vótted hát
ezeket: (o) Enged meg a mi bü-
neinket ó *Istennek Szenté!* Is-
mét: (p) Szent Péter és Pál
lesznek a ti országitoknak oltal-
masój, s- minden bárdolatlan
nemzetségeket lábaitok alá vet-
nek, hogy valasova menéndetek,
mindenűt győzedelmeskedgye-
tek. Efféle oltalmazást én I-
stennek tulajdonitanék; noha
a tiéid (mellyet te tagadrz) azt
a Szent-
Concilio Nicano 2. adl. 2.

SIR
KÖVET
T. LET LE
ZABA ME
NEK!

✠
✠
✠
✠

gre vonók! Noh
 eg, hogy Jelen
 kben is kell
 zed te, s- meg-
 ton-ragadod.
 ivod úgy a Szent
 lmi minden jók
 : Hol vőrted ha
 Enged meg a mi
 tennek Szenté! I
 nt Péter és Pá
 rságitoknak olia
 minden bádolatla
 t lábaitok alá ves
 bova menendete.
 edelme kedgye
 talmazt én l
 lonirának; noh
 rre ragad(az) az
 a Szent

az
 yvnek
 obbulása-
 másikat a men-
 endő könyvre.

SIRET ISTENNEK,
 KÖVETESBELI TISZ-
 TELET LEGYEN AZ HA-
 ZABA MENT SZENTEK-
 NEK!

Anna Bassiana

Memor mendum te

M

omnis

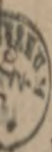
Filia

Iohanna

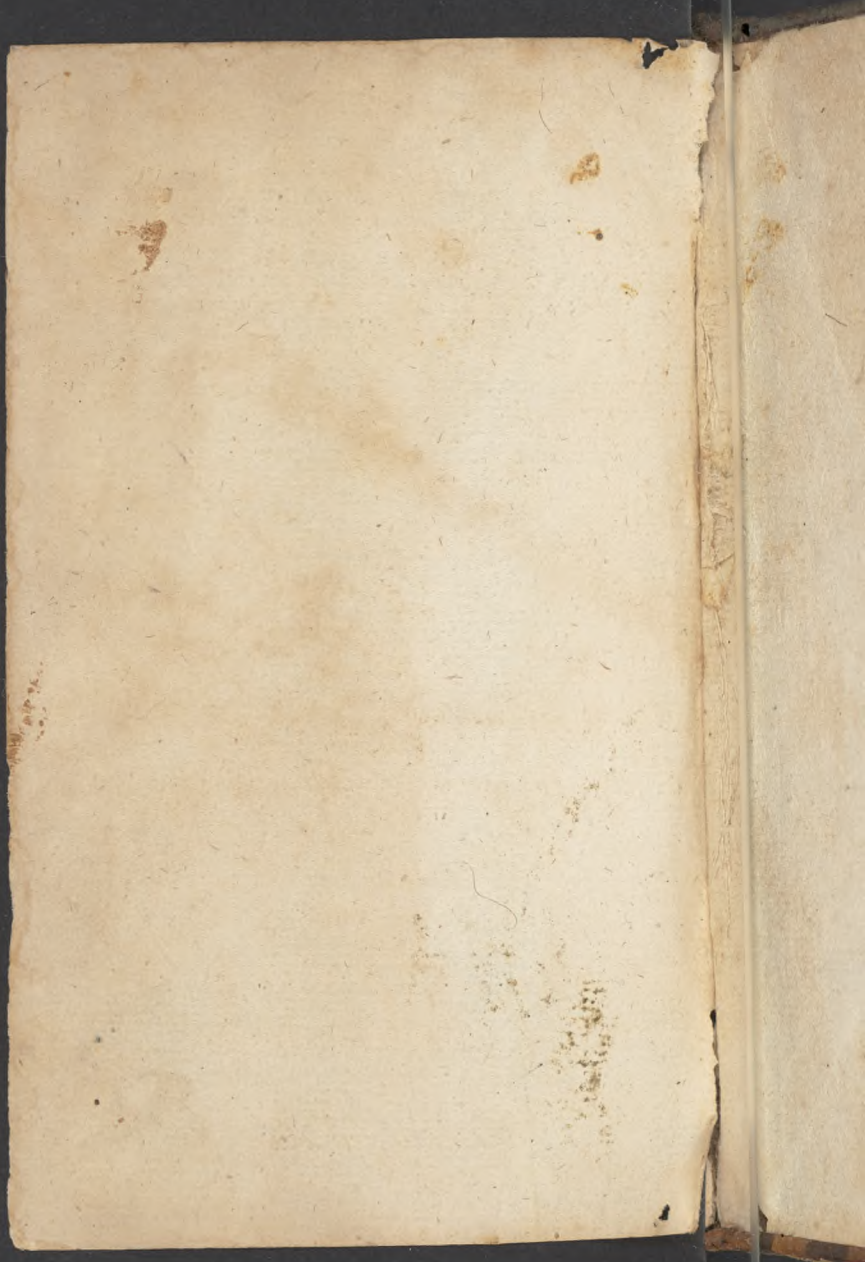
credonius

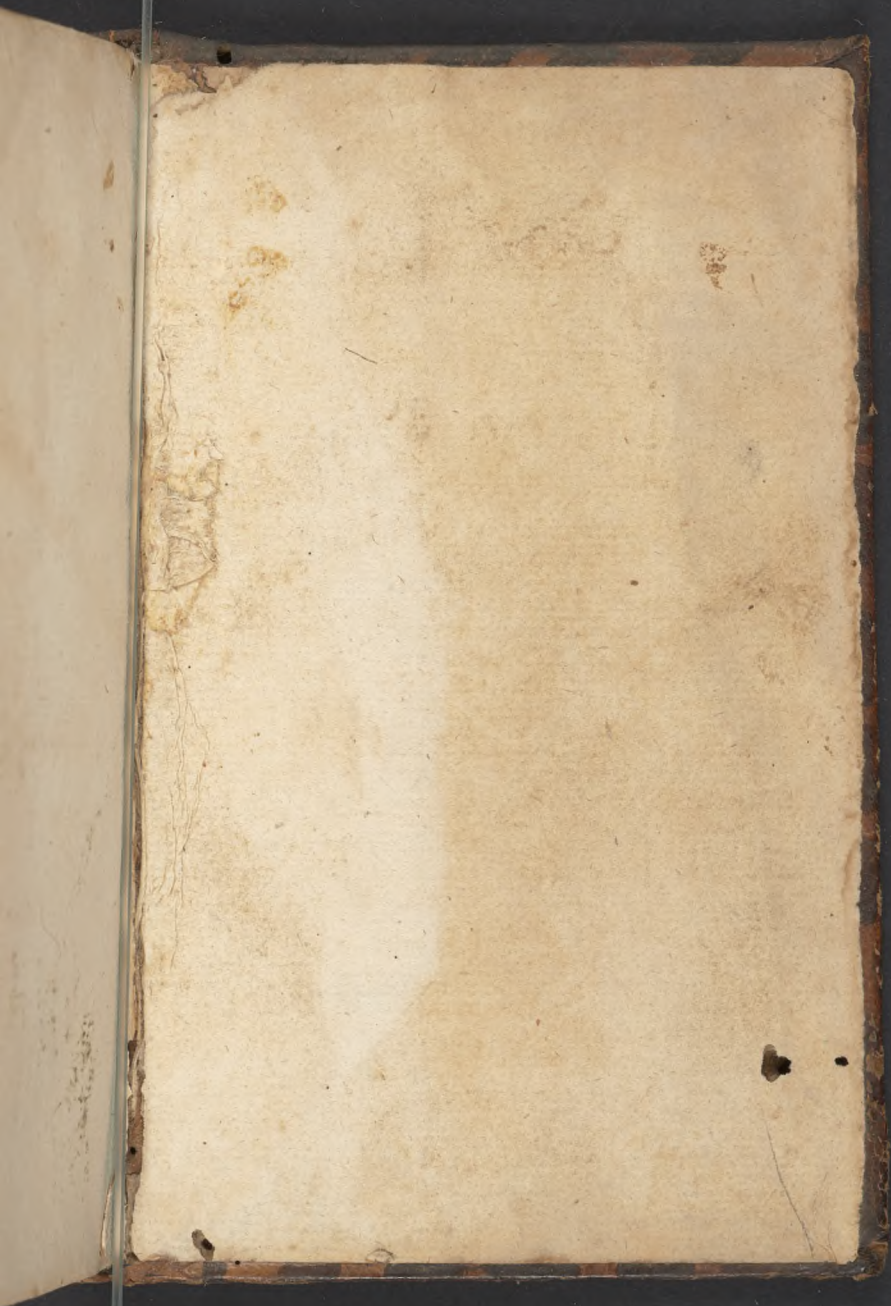
credonius

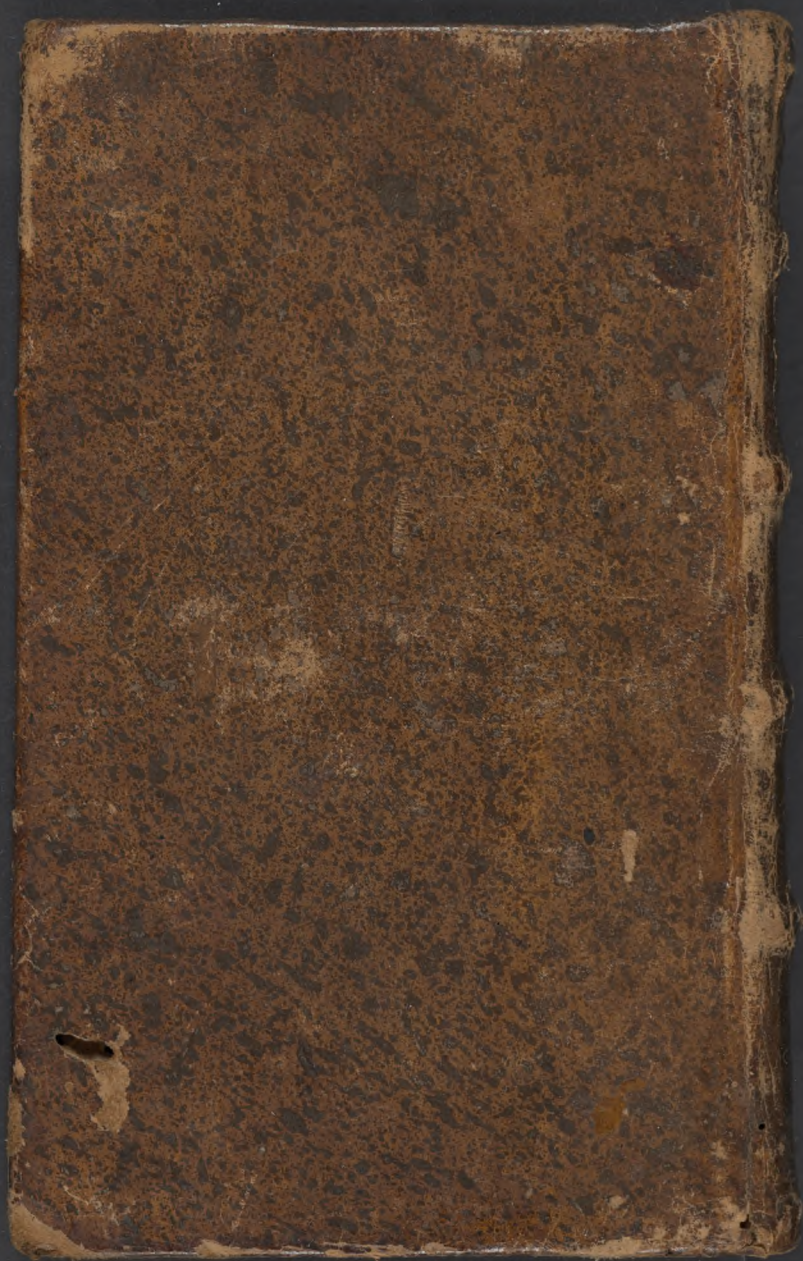

Gift

RMK. I.

941

